

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131

Az U.S.A. külkereskedelmét irányító állami intézet

Irta: Dr. Petheő Kálmán.

Az Északamerikai Egyesült Államok külkereskedelme a háború óta mélyreható változáson megy keresztül. A háború előtt az Egyesült Államok kivitele, elsősorban, oly tömegfogyasztásra szánt mezőgazdasági árukból (pamut, gabona, állati termékek stb.) állott, amelyeknek forgalombalozata nem tett szükségessé speciálisabb információsabb szolgálattal. Ezeket az árucsoportokat az amerikai üzleti nyelv self selling staples-nek, mintegy, magukat eladó tömegcikknek nevezte el, mert ezeknek eladásához és külföldre viteléhez nem kellett különösebb üzleti képesség és vállalkozói ügyesség, ezeknek az üzleteknek a lehonyolítása simán, szinte magától ment. Az Északamerikai Egyesült Államok — U. S. A. — kivitelének másik igen fontos része volt, már a háború előtt is, a készgyártmányok kivitele, amit kienetizettségben 15—20 óriási méretű exportvállalat bonyolított le. E mamutvállalatoknak módjukban volt az egész világra kiterjedő információs szervezeteket tartaniok s ezek révén a nekik szükséges adatokat megszerezniök.

Ezzel szemben most azt látjuk, hogy az amerikai exportüzletben számtalan kisebb gyáros és kereskedő tevékenykedik sikeresen, ami lehetetlen volna, ha az Egyesült Államok kormány nem bocsátaná a maga, ma már nagyszerűen kiépített hivatalos információs szervezeteit, a mindinkább szerteágazó amerikai ipar és kereskedelem rendelkezésére. Ezek az egyre erőteljesebben tért hódító kisebb vállalkozások a háború után oly jelentőségre tettek szert, hogy ma már együttesen, valósággal a gerincét alkotják az Egyesült Államok külkereskedelmi forgalmának.

Ezek a közép és kiskereskedelmi és ipari vállalatok oly mértékben keresik fel üzleti információs ügyekben az állami gazdasági hírszolgálat központi szervét, az amerikai állami külkereskedelmi intézetnek információs osztályát, hogy ennek ügyforgalma néhány év alatt a napi 700-ról közel 10 ezerre emelkedett. Ez az intézet, amely az Egyesült Államok kereskedelemügyi minisztériumának egyik főosztályaként működik — s amelyet Washingtonban alkalmam volt meglátogatnom — az amerikai közgazdaság egyik legjelentősebb állami intézménye.

Az elmúlt évben az Egyesült Államok külkereskedelmi forgalmának összértéke 1920 óta először haladta meg az öt milliárd dollárt. Ez a hatalmas kivitel másfélszer volt nagyobb, mint Angliáé, 75 százalékkal nagyobb, mint Németország belföldön előállított terményeinek exportja. Másrészt jellemző az amerikai termelés prosperitására, hogy az U. S. A. mennyire megvalósította már eddig is az önellátás gazdasági elvét: mezőgazdasági termékeinek csak egytized részét szállítja külföldi piacokra, az Egyesült Államok többi egész termelése a belföldi piacon talál vevőre és fogyasztásra. Nem jelentene tehát az Egyesült Államokra döntő csapást, ha a rajtuk kívül álló országok akár egészen lezárnák is vámserompóikat az amerikai származású áruk előtt, mégis Északamerika gazdaságpolitikusai nem tévesztik szemük elől és mérlegelik, hogy a külföld esetleges vámtorzios intézkedései, az U. S. A.-ban nemcsak a munkanélküliek újabb légióit jelentené, hanem igen károsan visszahatna a termelés minden ágazatára.

Áll pedig ez nem annyira az északamerikai mezőgazdasági exportra, mert az ott előállított termékek fogyasztása a világpiacra már alig fokozható lényegesen, mint inkább az amerikai iparcikkek, amelyek iránt a kereslet a

háború után rohamosan emelkedett. Így 1920-ban a készgyártmányok kivitele 22 százalékkal haladta meg az előző év kiviteli értékét és 107 százalékkal volt nagyobb az 1920. évi exportnál. Ez évben az amerikai gazdasági konjunktúra már kétségtelenül veszített eddigi lendületéből, érezhetően visszaesett a külkereskedelmi forgalma is, de ép ezért Amerika iparának és kereskedelmének fokozott mértékben van szüksége az állami exportfejlesztő intézményre, amely pártatlanságánál fogva — üzletet nem köt, a kereskedővilág legteljesebb bizalmát élvezi és az Unió iparának és kereskedelmének nemcsak a legjobb hírszolgálatot nyújthatja, de ennek segítségével, egyúttal eredményesen kezdeményezi és irányítja új, még kiaknázatlan területek és lehetőségek felé az Egyesült Államok gazdasági tevékenységét.

E célból Amerikán kívül 44 állam 36 városában tart fenn kereskedelmi hírszolgálati irodákat. Az elmúlt évben 6 új iroda létesült, ezek között egy Budapesten is, amelynek élén William Hodgman kereskedelmi attaché áll, aki állandó érintkezést tart fenn a magyar gaz-

dasági minisztériumokkal, valamint ipari és kereskedelmi érdekképviseleteinkkel is. A kereskedelmi megbízottak, természetesen állandó összeköttetésben állnak az illető országokban működő amerikai konzulátusokkal is.

A «Bureau» washingtoni hatalmas palotája tulajdonképpen két fő részre oszlik. Az egyik az u. n. Commodity division, amely úgy a hazai, mint a külföldi ipart és kereskedelmet főbb árucsoportok szerint tartja megfigyelés alatt. Az intézet másik főcsoportja a Regional division, amely az egész világ közgazdasági tevékenységét három világtípus szerint figyeli: ezek az európai kontinens, a latin amerikai államok (Délamerika stb.) és a távol Kelet (Kína, Japán, Ausztrália, stb.)

Az amerikai Egyesült Államok összes kereskedelmi vonatkozású ügyeivel foglalkozik ez az intézet s az Egyesült Államok belkereskedelmének is hathatós védelmet és irányítást nyújt. Sőt, valósággal iparfejlesztő tevékenységet folytat, még pedig a leggyakorlatibb alapon, amennyiben maga is behatóan foglalkozik a belföldi termelés racionális kérdéseivel, áralkulációikkal az egyes termelési ágakon belül és ennek eredményeként gyakran, igen értékes adatokat bocsát a mezőgazdaság rendelkezésére.

Ma a szénrendeletet vitatta meg a 33-as bizottság

Budapest, szeptember 30. A 33-as bizottság ma délelőtti ülésén megkezdtek a szén szükséglet zavartaan ellátásáról szóló rendelettervezet tárgyalását. Temesváry Imre előadó hangsúlyozta, hogy a szénkérdést sürgősen szabályozni kell. Valutáris szempontból fontos ez, azonkívül szociális érdekek kívánják meg, hogy hazai szenet használjunk. Az elmúlt évben 88 ezer vagon szenet hoztunk be külföldről, ami által több ezer munkás szájából vették el a kenyeret. A kormány rendeletileg szabályozza a szénbehozatalt és a rendelet ellen vétőket két hónapig terjedhető fogházzal büntetik. Az engedély nélkül behozott szenet elkobozzák. Végül hangsúlyozta, hogy a szénárak emelkedését a kormány minden körülmények között megakadályozza.

Kenéz Béla kereskedelemügyi miniszter szerint fő célunk, hogy kereskedelmi mérlegünket megjavítsuk és ezt csak úgy érhetjük el, ha belföldi szenet használunk. A kötött szénegzáldkodásra nincs szükség és ezt a miniszter nem is helyesli.

Szterényi József bárónak kereskedelempolitikai szempontból aggályai vannak a rendelettel szemben, amely több külföldi állammal kötött szerződésünkbe ütközik és a külföldi államok retorzióval élhetnek. Reméli, hogy a rendeletre csak a deviza-forgalom korlátozása miatt van szükség.

Schandl Károly helyeselte a rendeletet a hazai széntermelés érdekében. Orffy Imre csak úgy fogadja el a tervezetet, ha alacsonyabb szénárak lesznek. — Nagy Emil még akkor is elfogadja a rendeletet, ha ez a külföldnek nehezére esne. Szintén a szén olcsóbbodását szeretné. Rubinek István a hazai széntermelés olcsóbbá tétele mellett tört lándzsát.

Csizmadia Andrásnak aggodalma van a rendelettervezettel szemben, mert azt hiszi, hogy a hazai széntermelők most áremeléssel jönnek. Ezután szóvá tette a magas faárakat.

Chorin Ferenc elfogadja a szénrendeletet, mert ezennel nem fordul majd elő, hogy az üzemek állnak. Mind a hat nap, fognak dolgozni a szénbányák, miáltal kenyérhez jutnak a munkások. Véleménye szerint nem drágítanak a szénbányák.

Biró Pál egyetért a rendelettervezet intencióival.

Wolff Károlynak is aggodalmi vannak. Nem akar háborús intézkedéseket, de meg kell valahogy akadályozni a szénárak drágulását.

Esterházy Mór gróf szerint, ha már a tüzfakérdéssel is foglalkoznak, akkor meg kell hallgatni a legális kereskedőket és az erdőtulajdonosokat is.

Papp Géza báró helyesli a rendelettervezetet. Szerinte a tervezetnek három ponton kell felépülnie. A valutáris helyzet figyelembevételével, a munkásság foglalkoztatásával és a fakitermelés előmozdításával.

Kenéz miniszter válaszolt a felszólalásokra és ismételen hangsúlyozta, hogy kötött gazdálkodásról nincsen szó. A szén drágításától sem kell tartani. Faszükségletünket külföldi szerződéseink biztosítják.

Iványi miniszter szerint faszükségletünk évi 275 ezer vagon. Mivel a mai Magyarországon 165 ezer vagon fát tudunk termelni, tehát 110 ezer vagonnal kell behozni. — Szterényi József báró újabb felszólalása után a rendelettervezetet elfogadták és ezzel a mai ülés be is fejeződött.

Budapest, szeptember 30. Gazdasági körök véleménye szerint a magyar szénbányáknak 30 százalékkal emelni kell a széntermelést, mert csak így tudnak köteleességüknek eleget tenni. A külföldi szén behozatalát száz százalékgig megtiltani nem lehet, mert néhol csak azzal tudnak sütni.

Két újabb merényletet hűsítottak meg.

Budapest, szeptember 30. Tegnap este a Galaci pályán, pályavizsgálat közben közben észrevette, hogy a vasúti sínek több méteren fel vannak szedve. Szerencsére idejekorán leállította a közeledő gyorsvonatot és így nem következett be a katasztrófa.

Az újabb merénylet a 30. szeptemberi éjszaka udvaron, az állomásépület közelében egy farakásban 20 bombát találtak, amelyeket nyilván vonatrobantáshoz akartak felhasználni. Szakértők szerint a bombák ugyanolyanok, mint amilyenekkel a legutóbb Batorbágyánál és több külföldi helyen elkövették a gaz merényleteket.

Az október 11-i Csány-ünnepség

Mint tegnap megírtuk, a Csány-szobor átadásának most már véglegesen megállapított dátuma október 11. Boldog emlékü Borbély György háromévtizedes munkája végre a teljes megvalósuláshoz jut és remélhető, hogy a szobor körüli apró harcok is elűlnek.

Amint megírtuk, október hatodikán nem lesz semmiféle ünnepély, hanem a nemzet vértanúinak emlékeztetése a szoborátadással együtt, vasárnap, 11-én ünnepli meg Zalaegerszeg közönsége.

Tehát e napon lesz az évenként megtartott kegyeleti staféta is.

A Csány-szobornál lezajlott ünnepség után Borbély György sírmlékét avatja fel és adja át a bizottság a város kezelésébe. Az ünnepély részletes programjának összeállításán most dolgozik a bizottság. Figyelembe ajánljuk a bizottságnak, hogy bár helyes a csendes, szűkebbkörű ünnepség, ez mégsem zárja ki azt, hogy

abban az egész vármegye társadalmi rész vegyen.

Módot kell adni a vármegye népének, aki Borbély György fáradhatatlan, lelkes akciója során szívesen áldozott s ha kell áldoz tovább is Zala nagy nemzeti vértanújának emlékére.

— hogy az ünnepélyből megfelelően kivehesse részét, annál is inkább, mert ez a városnak semmi különösebb megterhelést nem fog jelenteni, ez csak rendezés kérdése lesz. Természetesen azonban, hogy abban az esetben, ha a város a falai közé hívja és várja a vidéket, akkor gondoskodni kell az ünnepélyen kívül délutánra vagy

estére szóló, reprezentatív kulturális és művészeti látnivalóról is

és pedig olyan alapon, hogy egyesületre, felekezetre, társadalmi zsinórzatra és süjtásra való tekintet nélkül minden megfelelő és alkalmas erő össze legyen fogva. Vannak jó énekesek, muzsikuskaink, előadók, a dolog nem megoldhatatlan.

Bármilyen nehéz is a helyzet, a csendes, házi ünnepség szépsége, nívója érdekében legalább a helyi művészeti és szellemi értékeinket kell munkába állítani, mert ennyivel tartozunk Csány László emlékének, de Borbély Györgynek is, aki évtizedeket dolgozott ezért a napért.

A városházán nyert információk szerint a Jókai-utcai elemi iskolának okt. 11-ikére tervezett ünnepélyes átadása a Csány-ünnepség miatt elmarad. Az átadás dátumát később állapítják meg.

Megszűnik az illetőség szerepe a szegényellátásban

Akinék valaha is az illetőségügye nem volt rendben és az illetőség megszerzéséért harcolnia kellett, annak nem kell mondani, hogy micsoda lehetetlen, idejétmúlt, elavult dolog az az illetőség. A legtökéletesebb akta-hizlalda. A bürokrácia disz-burjánja. Epen e lap hasábjain jelent meg egyszer egy humoros írás, hogy a kis jegyzőkönyv, melyben illető bement, hogy hol született, hol meddig lakott s hite szerint hova való illetőségű, s mely arra szolgál, hogy illető illetősége megállapításához alapot képezzen, — hogyan nő husz-harminc íróasztalon keresztül félkilós és másfél kilós aktatömeggé, hogy végül még mindig ne legyen tisztázva a kérdés, hogy illető peresztegi illetőségű-e, avagy apostagi?

S mindez semmi másért, mert hiszen semmi szerepe másutt nincsen, — csak azért, hogy ha az illető tolonckocsira kerül, hát tudják, melyik faluba vigyék, ha az illető megbetegszik szegényen és kórházba kerül, tudják, hogy melyik községen vasalják be az ápolási költséget, végül ha öregségére megrokkant, koldus lesz, tudják, hogy melyik falu szegényháza illetékes arra, hogy haláláig menedéket szolgáltson neki.

A legtöbbször pedig illető nem is odavaló, ahova illetékes. Semmi gyökere ott nincs. E sorok írójával történt a háború alatt, hogy besorozták katonának és egy olyan haranyai városba vonultatták be, ahol azelőtt soha nem járt, mert az édesapja, bár zalai volt minden gyökere, abban a városban huzamosabb ideig tartózkodott s ott illetőséget szerzett és ezt az illetőséget hirtelen halála után kiskorú gyermekeire hagyta, akik pedig születésüktől kezdve Zalában és Budapesten éldegéltek.

Innen van aztán, hogy a városok és községek élénken tiltakoznak a tolonc, a szegénybeteg és a szegényházi aspiráns ellen. Nem is ismerik az illetőt. Soha ott adót nem fizetett. Ahol lehet, kibujnak a kötelezettségek alól, akkora is, ha ezidőszent semmi veszéllyel nem jár az illetőség vállalása, mert esetleg veszéllyel járhat később. S így történik, hogy vannak épkézláb, derék emberek, akiknek nincs ma illetőségi helyük, mert a születési helyüktől a legutolsó tartózkodási helyükig minden község a másikkra tolja a dolgot s a vonatkozó akta csak nő, évek óta, eredmény nélkül.

Ezt a lehetetlen félévszázados törvényen alapuló állapotot akarja most a 33-as bizottság

megszüntetni. Ma délelőtt tárgyalták Ernst Sándor népjóléti miniszter javaslatát, mely a szegénygondozást teljesen függetleníteni fogja az illetőségtől és pedig úgy, hogy a szegényügyi költségek viselésénél az a hely jön majd figyelembe, ahol az illető legutoljára két évig egyhuzamban lakott.

Ez az egészséges intézkedés, ha a 33-as bizottság határozattá emeli, gyökeres változást fog hozni a szegénykérdés megoldásában és megszünteti az aktahizlalást, amihez olyan pompásan értenek az illetékes hivatalokban.

Életbelépett a felemelt vasuti tarifa

Budapest, szeptember 30. A Máv. módosított díjszabása életbelépett. Személyvonatoknál 150 km. távolságig átlag 12, 150 km.-től 251 km.-ig átlag 7,5, azontul pedig 3,3 százalékos az emelés. Gyorsvonatoknál a III. osztályon alig van változás. Az I. II.-ik osztályon 250 km.-ig 3,34 százalékkal drágult a tarifa, míg 250 kilométeren felül 2 százalékkal csökkent. Az árúdíjszabás átlag 11 százalékos emelkedést mutat, de az egyes mezőgazdasági terményeknél csökkenés következett be.

A Máv. igazgatóságának közlése szerint a Budapestről 14 óra 15 perckor Tapolca felé induló és a Tapolcára 19 óra 37 perckor érkező gyorsított személyvonat október 10 és 17-én, a Tapolcáról 16 óra 58 perckor induló és Budapestre 22 óra 26 perckor befutó gyorsított személyvonat a badacsonyi szüret miatt 4-én, 11-én és 18-án kivételesen közlekedik.

Edison állapota válságos.

Newyork, szeptember 30. Edison állapota ismét rosszabbra fordult. Attól tartanak, hogy a katasztrófa bármelyik pillanatban bekövetkezik.

Achmed Zogu merénylet a bíróság előtt.

Bécs, szeptember 30. Az esküdszék ma kezdte tárgyalni az Achmed Zogu albán király ellen Bécsben megkísérelt merénylet ügyét. A merényletök Aziz Cami és Mdok Cjlosi nem is tagadják, hogy a királyt akarták megölni.

Uj utakon...

A vajdó gazdasági helyzet mindnyájunkat erősen sújt, sőt létérdekünkben támad meg. A válságos idők megölik a vállalkozási kedvet és lehetetlenné teszik azt, hogy a magyar irodalom «elismertjeinek» utánpótlása szóhoz, szócsőhöz, — a tehetség érvényesüléséhez jusszon. Eppen ezért a legnagyobb örömmel vesszük tudomásul, hogy a mai anyagi világban akad kiadó, aki az irodalmi fiataloknak, az új magyar irodalomnak melegágyát akarja istápolni, szóhoz akarja juttatni mindazokat, akiknek tehetsége, invenciója, meglátásai megérdemlik azt, hogy a napfény, a publicitás éltető melege mellett érlelődjenek az irodalom jövő «nagyjai»-vá. A kiadandó anthológia, mely «Uj utakon...» címmel a karácsonyi könyvpiacon az új magyar irodalmat lesz hivatva képviselni, magában fogja foglalni egy a lírát, mint a rövid, novellisztikus prózát. A szerkesztőbizottság felhívja tehát mindazokat, akik műveikkel ez anthológiában szerepelni óhajtanak, hogy azokat az «Uj utakon...» szerkesztőbizottsága, Budapest, VI., gr. Zichy Jenő utca 21. címére küldjék meg. A könyvnek az anyaghoz mérten szűkre szabott terjedelme nem engedi meg, hogy a beküldött anyagot a szerkesztőbizottság korlátlanul közölje. A megválasztás, a kiválasztás nehéz munkáját a szerkesztőbizottság felkérésére Lenkei Zsigmond szerkesztő a londoni Pen Club tagja, a Magyar Újságkiadók Országos Egyesületének 25. éven át főtákar volt szíves vállalni, akinek neve garancia arra, hogy az anyagból az igazán méltó, a tényleges érték kerül sajtó alá. Kéziratokat csak válaszbélyeg, melléklése esetén küld vissza a szerkesztőbizottság.

Választási kihágásokat tárgyalt a törvényszék

A zalaegerszegi kir. törvényszék Cziko János kir. kuriai bíró elnökletével a lenti és a zalabaksai kerületekben a júniusban lezajlott választásokkal kapcsolatban előfordult vétségek és visszaélések ügyében tartott bünygyi főtárgyalást és ennek alapján Szabó Istvánné, Mujdrica Ferenc lenti-i, Kovács Pál, Kovács Ferencné, Farkas Lajos, Farkas Elek, Kovács János és Antal Kovács Ádámné, Magyar István Farkas Vince, Kovács Julianna kerkaszentmihályfai, ifju Domján István, Bollér József, Törő Ferenc kerkakápolnai, Füle János és Mausec Jakab szijjártóháza és Kovács Béláné kerkakápolnai lakosokat fejenként 5—5 pengő, Kulcsár Sándor kerkaszentmihályfai lakost pedig 10 pengő pénzbüntetésre ítélte. Nevezettek a hozzártatózók nevét irták az ajánlási ívekre felhatalmazás nélkül, vagy pedig egynémelyik több jelölt ívét irta alá és így követték el a választójog elleni vétséget és kihágást. Az ítéletek jogerősek.

A törvények közérthetősége

Az olasz minisztertanács Mussolini miniszterelnök kívánságára elhatározta, hogy a jövőben minden törvényt és rendeletet olyan nyelven szerkesztenek meg, hogy azt a közönség legészélesebb rétegei is megértsék.

A határozat érthető örömet keltett Olaszországban, mert eddig ott is, mint mindenütt, hatalmas energiát kellett az egyszerűbb embereknek felhasználni ahhoz, hogy egy-egy törvény vagy rendelet rébuszait megértsék.

Az olasz példát többek között nálunk is követhetnék. És pedig ha a betűvetés és stilizálás művelőire mérhetetlen magasságokból lenéző hivatalos pennák arra képtelenek, akkor úgy, hogy a rongyossággal és a szegénységgel küzdő fiatal magyar írók közül kellene egy-egy szerény asztalhoz juttatni néhányat, minden olyan hivatalban, ahol törvény és rendeletek formábaöntésével foglalkoznak.

Szegények ellátása.

Budapest, szeptember 30. A fővárosban már októberben megkezdik a szegények ellátását. Valószínűen 50—60 ezer ember kap ingyen ebédet.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.**

Tűz pusztított Zalatárnokon

Ma délelőtt tíz óra tájban kigyulladt a Takács-örökösök zalatárnoki lakosok tulajdonát képező pajta. A tűz rohamosan terjedt tovább és pillanatok alatt tüzet fogott a zsüppos lakóház, istálló és ól is. Epen a községben tartózkodott Balogh Endre novai főszolgabíró, aki veszélyesnek látta a helyzetet, mert Takácsék portája mellett számos zsüppos ház és kazal van. A főszolgabíró telefonon értesítette a zalaegerszegi tűzoltóságot, amely Mózes László parancsnok vezetésével azonnal kivomult a helyszínre. Mire kiérkeztek Tárnokba, az ottani tűzoltóság élén Farkas Árpád tanító,

tűzoltóparancsnokkal, lokalizálta a veszedelmes tüzet.

A zalaegerszegieknek is akadt azonban még dolguk, de a novai tűzoltóságnak, amely ugyancsak a helyszínre indult, már nem.

Mint megállapítást nyert, a Takács-örökösök (Ferenc, Imre, Irma, Mária) ma reggel eltávoztak a mezőre és nem maradt senki a háznál. Délelőtt idegen gyermekek játszadoztak az udvarban és valószínűen játékból felgyújtották a pajtát. A tűz martaléka lett több gazdasági eszköz is. A kár jelentékeny. A vizsgálat megindult.

HIREK.

— A kormányzó az inségesekért. A kormányzó az inségben lévő földmives-lakosság részére egy vagon búzát ajánlott fel, egyúttal pedig a Horthy Miklósné segítő akciónak egy havi tiszteletdíjának megfelelő összegét, vagyis tízezer pengőt bocsátott rendelkezésre.

— Az Országos Orvosszövetség kórházi szakosztálya október 1-én Budapesten választmányi ülést tart. Az ülésre Zalaegerszegről dr. Jancsó Benedek kórh. igazgató főorvos vesz részt.

— A zalaegerszegi izr. hitközség Hósnó rábbó-Virrasztó estjét ujonnan átalakított színházban (Tompá-u. 4.) október 1-én, csütörtökön este fél 9 órakor tartja.

— Hósnó rábbó reggelén, október 2-án az istentisztelet fél 7 órakor kezdődik.

— A gimnáziumi Diákszövetség értesíti tagjait, hogy az október havi összejövetel 1-én délután lesz a Varga Mihály-féle vendéglőben.

— Korlátozzák a balatoni hajójáratokat. A Balatoni Hajózási Részvénytársaság október 4-iktől kezdve korlátozta a hajójáratokat. Siófok—Balatonfüred—Tihany között egy, Balatonboglár és Révfülpő között kettő, Fonyód és Badacsony között egy hajójárat közlekedik. A Tihany—szántódor komp októberben naponta regyszer, november elsejétől naponta kétszer közlekedik.

— Panaszos levél. Tisztelt Szerkesztő Ur! Olvastam b. lapjokban a multkor, hogy a kishajdpusztai vasuti átjárónál baleset történt egy győri autóval. — Szép a vasut óvatossága, de azért azt tulzásba vinni mégsem kellene. Tegnap a sorompót a vonat odaérkezése előtt negyedórával előbb lezárták és én motorke-rekpárossal, azonkívül több uradalmi szekér 20 percig vesztegeltünk egy helyen. Tisztelettel: Aláírás. — A levelet a Máv. figyelmébe ajánljuk.

— Október 7-én, szerdán újabb akciónap a Schütz-áruházban.

— Elmaradt ülések. A pénzügyi bizottság szerda délutáni ülését és a kórházi bizottság péntekre összehívott ülését bizonytalan időre elhalasztották.

— Huszonöt százalékkal drágultak meg a heti munkásjegyek. A Máv. tarifacemelésével kapcsolatban 50 százalékkal akarták emelni a heti munkásjegyek árát. Az érdekeltségek kérésére a kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a heti munkásjegyek árát csak 25 százalékkal emeljék, a kis- és középfizetésű közalkalmazottak 30 lapos utazási jegyfüzetét pedig 2.90 pengőről 30 km. távokáig 4 pengőben állapítsák meg.

— Felfüggesztették az újabb adománygyűjtési engedélyek kiadását. A belügyminiszter korrendeletet intézett a polgármesterekhez és alispánokhoz, melyben közli, hogy a jövő évi március elsejéig adománygyűjtésre újabb engedélyt az inségakciónak tekintettel nem ad ki és felhívja őket, hogy saját hatáskörükben se adjanak ki gyűjtésre engedélyt. A már folyamatban lévő adománygyűjtésre, továbbá a jótékony célú hangversenyekre, előadásokra ez a rendelet nem vonatkozik.

— Csendőrkékre került gonosztevő. A pacsi csendőrség elfogta Verbó Károly rovottmúltú géplakatost, aki Nagykanizsán elkövetett betörése miatt már hónapokat töltött fegyházban. Verbó most fegyvert lopott Pacsán, mert állítólag öngyilkos akart lenni. Az ügyészség fogházába szállították.

A kereseti- és különadó bejelentése

A városi adóhivatal felkérésére újból közöljük, hogy azok a magánszolgálatban alkalmazottak, továbbá azok az egyházi javadalmazottak, akik a kereseti adóról szóló 1927. évi rendelet értelmében az alkalmazottak kereseti adója alá tartoznak, vagy tantem adó alá esnek, az 1931. szeptember 1-től kezdődőleg az 1930. XLVII. tc. 8. szakaszában megállapított különadónak kétszeresét kötelesek fizetni. A kereseti adóról szóló 1927. évi rendeletben foglalt rendelkezések módosításul az alkalmazottak kereseti adóját, valamint különadóját mindenkor legkésőbb annak a hónapnak 25-ik napjáig kell beszolgáltatni, amelyben a járandóság után járó adótétel levonatot. Az alkalmazottak illetményjegyzékét mindenkor az adókkal egyidejűleg havonként kell beszolgáltatni. Ha az illetményjegyzéket nem szolgáltatják be kellő időben, úgy az adótételek után járó kamatokon kívül

100 pengőig terjedő pénzbírság is kiroható.

Igy az eddig adott kedvezményt, az illetményjegyzékek beszolgáltatására nézve, hatályon kívül helyezték.

A városi adóhivatal a fennirt adó alá eső munkaadóknak figyelmét felhívja arra, hogy szeptember hóban, nemcsak az augusztushoz levont és szeptember 15-ig befizetendő adókat kell befizetni, hanem a szeptemberben levont adókat is e hó 25-ig kell az illetményjegyzékkel egyidejűleg beszolgáltatni.

Részletes felvilágosítást a Budapesti Közlöny 203. száma, vagy a városi adóhivatal nyújt.

Visszaélések a román pénzügyminisztériumban.

Bukarest, szeptember 30. A román pénzügyminisztériumban nagy visszaéléseknek jöttek a nyomára. Több magasrangú tisztviselő érdekelve van a panamában.

Laval és Briand Párisba érkezett.

Páris, szeptember 30. Laval és Briand tegnap éjjel Párisba érkeztek. Ma délelőtt fél 10 órakor megjelentek az Elysée palotában, ahol az államtanácsnak beszámoltak berlini útjuk eredményéről.

Ideiglenes hivatalnok-kormány Japánban.

Chirin, szeptember 30. Chirinben ideiglenes hivatalnok-kormány alakult az itteni tisztviselők közül. Tokió azonban semmiféle mellékkormányt nem hajlandó elismerni.

— **Értesítés!** Tisztelettel értesítjük a m. t. Autosyphonüveg tulajdonosokat, hogy az egy év alatt vállalt ama kötelezettségbe csak azok a patroncserék számíthatók be, amelyek minden Autosyphonhoz adott kékkönyvecskébe és az egyedárusítással megbízott lerakatunk be vannak jegyezve. Így a máshol cserélt patronokat a 15 tucat kötelező elhasználásába nem számíthatjuk be. Kérjük tehát saját érdekében a patroncserét mindig ott eszközölni, ahonnan az Autosyphonüveget beszerezték. — Egyedárusító lerakatunk kizárólag a dr. Kaszter gyógyszer-tár. — Tisztelettel Autosyphon Rt.

— A zongora-tanítást október 1-én megkezdem, növendékeket vállalom. Haás Bözsi, Apponyi Albert utca.

— **Baleset.** Erdélyi Ferencné 64 éves Felső-fakos-pusztai lakos mezőgazdasági munka közben oly szerencsétlenül csuszott meg, hogy bal külső bokatorést szenvedett.

— Akiknek a szív működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes «Ferenc-József» keserűvizet. Szívszakorvosok megállapították, hogy a Ferenc József víz szívelzsírosodásnál és billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A legizgalmasabb párisi regény: Financiarisztokraták és boulevard színésznők a politikában, a legérdekesebb olvasmány, bűnügyi romantika, a spekuláció lírája, az arany tragédiája: ez a 8 Órai Ujság, a legélenkebb budapesti lap új cikksorozatának tartalma. A tizenkilencedik század legnagyobb szélhámoságáról szól e regényes cikksorozat. A panama-pör, Lessepe Ferdinánd és társai nagy afférének kulisszatitkait tárja fel és olyan intimításokat közöl a nagy pör kulisszái mögöl, hogy nincs az a Pittaval regény, amely több szenzációt nyújtana. A rendkívül izgalmas cikksorozat közlését 1931. október 3-iki számában kezdi meg a 8 Órai Ujság. Mutatványt szívesen küld a kiadóhivatal mindenkinek, aki ebbéli kérésével hozzája fordul. A Bechnay-család és a gavallér zsvány Sobri Jóska története után újabb szenzációs riport sorozattal kedveskedik olvasóinak a 8 Órai Ujság. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József körút 5.

— Megjelent A Magyar Asszony októberi száma. «A Magyar Asszony» a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének hivatalos lapja. Október elsején, a kormány rendelet értelmében lecsökkentett terjedelmében is, gazdag tartalommal jelent meg. Színes, érdekes cikket írt Gramantik Margit, a Kazinczy Ferenc életéből: Fligl József Mozartról emlékezik kedves intimításokban. A négyszáz esztendősi pápai kollégium küzdelmes századairól is terjedelmesen számol be. «A Magyar Asszony» az asszonytársadalmat különösen érdeklő egészségügyi rovatot is ad az ujság, amelynek cikkei dr. Keresztessy Lajos klinikai orvos írja. Kedves novellát írt Veressné Ecséri Csapó Mária. Verseket két tehetséges poéta-leánytól mutat be a lap: Iványi Rollától és Farkas Alicetől. A rendes rovatok is változatos tartalmúak: az Asszonyok munkája című rovat, sok szociális munkáról számol be. A lap előfizetési ára 4 pengő egy egész esztendőre. Szerkesztőség és kiadóhivatal VII., Rózsa-u. 23 szám.

— A nagykanizsai törvényszék Keszthelyen több bűnügyet tárgyalt le. Szita István gyenesdiási lakost, aki motorbiciklijével beleszaladt Czilli József szigligeti lakos kocsijába és Czilli súlyosan megsérült, 100 pengő pénzbüntetésre ítélték. — Bódor József és Takács Lajos rezi-legényeket, akik dobáltak a zalaszántói csendőrokre, szintén elítélték. Bódor egy hónapi, Takács hat heti fogházat kapott. — Gombor János alsópáhoki földmivest, Gyulovics Károly bántalmazásáért 50 pengővel sújtották. — Horváth Ferenc nemesbüki lakos hábaszurta Németh Sándor karmacsi kovácsmestert. Tetért 50 pengő pénzbüntetést kapott.

— **Tüzeset.** Hahót nagyközségben folyó hó 28-án Dominkó Lajos udvarán a boglyára rakott szénát a tulajdonos távolléte alatt — gyermekei játékból felgyújtották. A nagy széles udvarnak és a tűzoltóság gyors beavatkozásának köszönhető, hogy a gazda zsüppos háza le nem égett s hogy a tűz nem terjedt tovább. A kár jelentéktelen.

— **Börtönt kapott a brutális helyszerző.** Singer Salamon keszthelyi helyszerzőhöz a tavasszal egy vidéki fiatal leány állított be és helyet keresett, ahová elmehet szolgálni. Singer a csinos leánnyal erőszakoskodni kezdett és brutálisan bánt a leánnyal. A nagykanizsai kir. törvényszék a helyszerzőt 6 havi börtönnel sújtotta.

Eladó

egy adómentes új modern ház, Berzsényi utca 33. szám alatt.

OLVASÓINKHOZ!

1931. október 1-én új előfizetést nyitunk a Zala-vármegyére. Felkérjük mindazokat, akiknek az előfizetése lejár, vagy esetleg korábbi időből hátralékuk volna, szíveskedjenek az előfizetést megújítani s az esetleges hátralékot is beküldeni. Előfizetési díj egy hónapra 2 pengő, egy negyedévre 6 pengő.

Tisztelettel a ZALAVÁRMEGYE kiadóhivatala.

— Letartóztatták a gyánusan viselkedő házaspárt. A nagykanizsai rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte B. István állás nélküli napszámost és feleségét, akik több helyre névtelen, fenyegető leveleket írtak és robbantásokkal fenyegetőztek. B. Istvánnál különböző rajzokat is találtak, amelyek között volt a szombathelyi pályaudvaré is. A házaspárt Pécsre szállították.

— Borzalmas szerencsétlenség Felsőrajkon. Bakó Béla felsőrajki földbirtokos földjén dolgozott traktorral Szabó József traktor-kezelő. Szabó a lejtőn meginduló traktorból kiugrott, de olyan szerencsétlenül esett a tovaguruló gép elé, hogy az keresztül ment rajta és halálra ronsolta. A tragikus sorsu embert feleségén kívül hat árva gyászolja.

— Vádolt, aki utiköltséget kér. Németh György 34 éves söjtöri földmivest azzal vádolták, hogy Hári Vilmos söjtöri legényt lelökte kerékpárjáról. A járásbírósaági tárgyaláson ez nem bizonyosodott be és Némethet felmentették. Amikor a tanuknak megítélték az utiköltséget, Németh is kérte költségeit. Csak nehezen akarta megérteni, hogy a vádlottnak utiköltség nem jár.

— Gázolt a motorkerékpár. Kedden délután egy kanizsai motorkerékpáros elgázolta Horváth Mihály újudvari gazdákodót, akit a mentők életveszélyes állapotban szállítottak kórházba. A gázoló motorkerékpáros önként jelentkezett a csendőrségen.

— Gyermekhulla a keszthelyi parkban. Keszthelyen a halatoni park egyik bokrában a kerti csész, csecsemő holttestet talált. A csendőrség nyomozza a lelketlen anyát, aki ilyen módon igyekezett gyermekétől megszabadulni.

— Időjósítás: Jobbára derült, tovább melegedő, csendes idő várható, éjjel azonban még hűvös lesz.

SPORT.

Vasárnapi futballprogram. A Move ZSE vasárnap a körmendi Testedzők Körének futballcsapatát látja vendégül. A KTK legutóbb a listavezető SzSE-től csak minimális vereséget szenvedett és ezért a kék-fehér tizenegyetek legjobb tudását kell kifejtenie, ha a két pontot meg akarják szerezni. — A zalaegerszegi felsőkereskedelmisták a szombathelyi diákokat látják vendégül. Az érdekes meccs a ZTE Jákumutcai pályáján, délelőtt 11 órakor lesz. — A ZTE együttese Keszthelyen játszik Zala-Kupa mérkőzést a KTSE jóképességű legénységével Hajba bíráskodása mellett.

RADIO.

Csütörtök, okt. 1. 9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangv. folytatása. 10: A sárospataki református főiskola 400 éves fennállása jubileumi ünnepélyének helyszíni közv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 4.10: Napi jeremiádák. 5.30: Az 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. 7.15: Bura Sándor és cigányzenekarának hangv. 8.30: Hazajáró lélek. Színmű 3 felvonásban. Majd a m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangv.

MOZI.

Egy férfi, két asszony.

Regény az életből 10 felv. Főszerepben Lewis Stone.

Sudermann regényei mind nagyon sikerült film témáknak bizonyultak. Greta Garbo is első sikerét «Az asszony és az ördög» c. Sudermann darabban aratta. Megható és szívünk-höz szóló történet a mai filmünk.

Bemutatja az Edison-mozi szeptember 30-án, szerdán 7 és 9 órakor.

Zóna helyárakkal.

Mindkét előadáson a helyár 40—60—70 fillér.

A király parancsol

Grandiózus történelmi dráma Nagy Frigyes életéből 10 felvonásban. Bemutatja az Edison-mozi okt. 1-én, csütörtökön 7 és kilenc órakor.

Renáta Müller a női főszereplője ennek a világfilmnek, amely a budapesti Urániában a kormányzó, Frigyes és József főherceg és a legelőkelőbb társaság jelenlétében került bemutatásra. Van ennek a filmnek egy felvonása, ahol egy lovas-futárt több lovas-század üldöz, egyike a legszebb produkcióknak. Férfi főszereplő: Otto Gebühr

Burleszk kíséret.

Levegőtlen és felfűtött kávé: KAKAS ÁGOSTON.
Főüzem: SZYLVESZTER PÉTER JÁNOS
Főmunkálós: PESTHY PÁL dr.

ZALAEGERSZEGI PIACI ÁRAK

Búza 8.00 9.00. Rozs 7.00—8.00, Árpa 14.00—15.00, Zab 14.00—15.00, Tengeri 14.00—15.00, Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Búza (tiszavidéki) 8.70—8.95, búza (egyéb) 8.40—8.55, rozs 8.70—8.90, árpa 15.25—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzakorpa 9.60—9.85, köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanya.

Olcsóbb lett a gramofón-lemez!

25 cm. átmérőjű lemez 7 pengő helyett 5.50
30 cm. átmérőjű lemez 10 pengő helyett 8 pengő

His Master's Voice
gramofónok,
gramofónlemezek
és tűk

eredeti gyári árban — kedvező részletre is — kaphatók

Kakas Ágoston
könyv- és papírkereskedésében
Z a l a e g e r s z e g e n

Építkezők figyelmébe!

Ajánljuk, mielőtt kályhaszükségletét beszerezné, **vétel-kényszer nélkül tekintse meg** nagy cserépkályha raktárunkat. — Samott agyagból készült

cserépkályhák

a legszebb színekben és kivitelben
a legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételekkel.
Cca: 60—65% **fűtőanyagmegtakarítást ér el**
a Németh-féle szabadalmazott vasbeléttel ellátott cserépkályhával.

Kérjen díjtalan tájékoztatást és leírást. Javításokat és átrakásokat a legpontosabban végzünk.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

szab cserépkályha- és agyagáru-készítők
Zalaegerszeg, gróf Apponyi A. utca 23.

Telefon

251

arany-

éremmel

küldetve

Mielőtt téli árút,

Központi Nagy Áruház
Deutsch Hermán, Zalaegerszeg.

ugymint oroszkat, kötött-kabátot, vadászmellényt, pullovert, selyemgyapju reformnadrágot, sport- és vadászharisnyát, szarvas-, kutyabőr-kesztyűt, valamint gyapjufonalat, kézimunkát, **D. M. C.** cikkeket, **G. F. B.** selyemharisnyát, divat nyakkendőket, ruhadiszit, divatgombokat, zsebkendőt, üvegszervizt, porcellánszervizeket, alpacca-árut, masétálcákat, képkereteket, lámpaárut, gyermek cipőt, bőr- és bőröndárut, esőernyőt, szappant, parfümöt vásárolna, ne mulassza el, hogy hozzám elfáradjon s nagy választékomról, ugyisint az ajánlott cikkek olcsó áráról meggyőződjék.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Bethlen István felelőssége

A Bethlen-kormány lemondásának okait kutatóva, Kornfeld Móríc báró egy igen érdekes és tárgyilagos tanulmányában vizsgálat tárgyává teszi azt az újabb időben egyre sürűbben felhangzó kérdést, hogy a mai gazdasági nehézségekért és pénzügyi bajokért mennyiben és mennyire felelős Bethlen István kormánya. Anélkül, hogy a cikk írója kétségbevonná, hogy pényleg történtek gazdaságpolitikai hibák: végső elemzésben elismeri, hogy speciális gazdasági bajainkban tagadhatatlanul nagy részük van a világgazdasági körülményeknek. De a közvélemény hamar készen van a maga ítéletével, kimondva, hogy mindezért a lemondott kormány a felelős. Ez a vélemény, amelynek alig mondanak ellent, a kormány lemondása óta egyre terjed és Kornfeld szerint nemsokára szitva a tegnapi barátok és ellenségek által egyaránt könnyen elfogadhatja a közvéleményben a világválság helyét, mint a mi válságunk forrását. De hogy ez nemcsak igazságtalan, hanem veszélyes is, azt Kornfeld Móríc abban látja, hogy ez a vélemény Magyarország legkiválóbb államférfiát a tömeg előtt diszkreditálja és ezáltal megnehezítené Bethlen esetleges visszatérését, oly pillanatban, amikor az nélkülözhetetlen lesz. Hogy mennyire méltánytalan és igazságtalan most visszafelé mindenért a Bethlen-kormányt felelőssé tenni, azt a következő megfontolások mutatják:

Kétségtelen, hogy a mai nehéz állam-pénzügyi helyzet legfőbb oka abban rejlik, hogy a Bethlen-kormány az állam gazdasági beavatkozását az egész gazdasági életre fokozottan kiterjesztette és hogy a kulturális és szociális igényeknek bőséges mértékben iparkodott eleget tenni. De vajon ezt a Bethlen-kormány a maga önkéntes elhatározásából tette-e? Joggal veti fel a kérdést Kornfeld Móríc, hogy ki követelte a szanalás alkalmával az állami tisztviselők helyzetének javítását? Ki harcolta ki annak idején az adók leszállítását, a forgalmiadó csökkentését, a házadó leszállítását? Ha a történelmi igazságot keressük, úgy meg kell állapítanunk, hogy a kormánynak, a parlamentnek, a sajtónak, a társadalomnak közös illúziói a mai helyzetnek forrásai. És ebben nincs pártkülönbség, mert az ellenzék nem kevésbé követelte az inségmunkákat, az adók csökkentését, a tisztviselői fizetések emelését, a többtermelési akciók megszüntetését, mint a kormánypárt. De kiegészíthető Kornfeldnek ez a megállapítása azzal is, hogy a Bethlen-kormány a különböző gazdasági érdekeltségek részéről állandó ostromnak volt kitéve, hogy a kívánságok, követelések és igények végtelen sorozatát támasztották vele szemben éppen a magángazdaság talpraállításának indokából. Emlekezünk arra, hogy a gyáripár 120 millió pengős államvasuti beruházást sürgett, mert különben lerongyolódik az államvasut. A Bethlen-kormány e nagy követelést harminc millió pengőre redukálta. Az ipar, a kereskedelem, a munkásszervezetek mennyire sürgették és követelték az utépités megindítását, amelyet kellő anyagi fedezet hiányában végül is csak hitelbe tudott foganatosítani a kormány. Általában mily heves támadások érték a Bethlen-kormányt azért, hogy az állami és közületi beruházások útján túlságosan lassu tempót tart be. És mindenféle érdekeltség és gazdasági ágazat hétről-hétre újabb és újabb hiteligényekkel lépett fel, követelte a kormánytól, hogy szerezzon olcsó mezőgazdasági hitelt, műtrágyára, vetőmagra, baromfi-tenyésztésre, tejtermelésre, szerezzon olcsó hitelt a kisiparnak, juttasson nagyarányu export-hiteleket az exportkereskedőknek és így tovább az állami segítség és támogatás hosszú

skáláján végig. És most ugyanazok csinálnak szemrehányást a Bethlen-kormánynak abból, amit ez a kormány éppen az ő követelésükre és sürgetésükre tett és engedélyezett. Ezek hozakodnak elő a Bethlen-kormány pazarlásával, ezek okolják a múlt kormányt a bekövetkezett gazdasági bajokért?

Kornfeld szerint tehát kétségtelenül hibája a távozott kormánynak, hogy a közvélemény nyomásának nem tudott ellent állni, hogy nem tudta a termelést akár kényszereszközökkel is úgy vezetni, hogy többet termeljen. De ha tárgyilagosan akarjuk levonni a Bethlen-kormányzatának a mérlegét, úgy nem lehet eltagadni, hogy nemcsak külpolitikai téren és

nemcsak a közoktatás terén, hanem gazdasági téren is nagy haladás jellemzi az utolsó tíz évet: mezőgazdaságunk ma jobban gazdálkodik, gyáripárunk megnőtt, utjaink javultak, szociálpolitikánk halad, városaink fejlődtek. Kornfeld felveti a kérdést, vajon helyesen cselekedett-e Bethlen István, amikor egyelőre visszavonult? De meg van arról győződve, hogy a nemzet vezetése őt nem nélkülözheti, aki egyesíteni tudta a forradalmak darabokra szaggatott társadalmát, aki a nemzetnek önbizalmát Trianon ellenére is vissza tudta adni. Az ország nem nélkülözheti ezt a szuggesztív erőt, mely nélkül a nemzet újra a társadalmi széthullás veszélyének néz elébe.

A francia kamara pénzügyi bizottságának előadója Budapesten

Megkezdődött az Interparlamentáris Unió ülése

Budapest, október 1. Grätien Condace néger képviselő, a francia kamara tagja, a kamara pénzügyi bizottságának előadója, aki Guadelopue szigetét képviseli a francia parlamentben, ma Budapestre érkezett. A képviselő a Bukarestben ülésező Interparlamentáris Unió összejövetelére utazik, de ma estig a magyar fővárosban marad. A délelőtti folyamán ellátogatott a parlamentbe, ahol egész sereg politikus és újságíró vette körül. Grätien Condace a következőket mondotta az őt körülállóknak:

— Szívesen jöttem Magyarországra, mert igen sok jót hallottam már erről az országról, de — sajnos — csak rövid ideig maradhatok itt. Gazdasági kérdésekről szólva, véleményem szerint

a mai válságnak egyedül az az oka, hogy a legtöbb állam ott akarja folytatni, ahol 1914-ben abbahagyta.

A háború után mindenütt fokozták az ipari termelést is. Ez is egyik főoka a mai állapotok megszületésének. Nem volna szabad oly abnormalis helyzetnek uralkodnia, hogy

a föld hátán élő kétfélmilliárd ember közül 800 millió éhezzen és nélkülözzön.

Az bizonyos, hogy Franciaország most nagyon előnyös helyzetben van, de nem szabad feledni, hogy 1926-ban a franciáknál volt olyan krízis, mint amilyen most Európaszerte tombol és szedi áldozatait. Jó lenne, ha a ter-

melést nemzetközileg megszerveznék és ezzel egyidejűleg a fogyasztást is. Ennek nagyszerű hatását minden állam megérezné.

Végül arról beszélt, hogy Franciaországban örömet keltett a német-francia baráti kapcsolatok megteremtésének híre. Helyes, hogy Németország helyzetét közös gazdasági bizottság vizsgálja meg. Célszerű lenne, ha minden állam alakítana gazdasági bizottságokat és ezek együttesen tanulmányoznák a helyzetet és igyekeznének orvoslást nyújtani ott, ahol arra szükség van.

Az Interparlamentáris Unió ülése.

Bukarest, október 1. Az Interparlamentáris Unió mai első ülésén Lafontane, a belga szenátus alelnöke elnökölt. Beszédében az agrár-államok súlyos helyzetéről szólt, majd a leszerelés kérdésével foglalkozva utalt arra, hogy

a világ a fegyverkezéssel a halálra készül, nem a békére.

Egyénenként is arra kell törekedni: ne akarjon senki háborút. Aki háborút kezdeményez, azt nevezzék közönséges gyilkosnak. Lafontane indítványára elnökké Pompeiu professzort, a román képviselőház elnökét választották meg. Pompeiu rövid felszólalása után Jorga román miniszterelnök üdvözölte az idegenből összesereglett delegátusokat. Végül Loebe, a német birodalmi gyűlés elnöke beszélt.

A miniszterelnök nyilatkozata a helyzetről

a Kereszténypárt értekezletén

A keresztény gazdasági párt szerdán este értekezletet tartott, melyen megjelent Károlyi Gyula gróf miniszterelnök is.

A miniszterelnök nagy beszédet mondott az ország helyzetéről. Bejelemette, hogy a kormány a közbiztonság fenntartása érdekében mindent elkövetett és aggodalomra semmi ok nincsen.

Jól tudja — mondotta, — hogy a kormány eddigi intézkedései nagy terheket rónak az ország lakosságára, azonban a kormány kényszerhelyzetben volt. Ezért az ország minden rétegének áldozatot kell hoznia. A kormány — sajnos

nem adhat egy nagy átfogó gazdasági programot, mert az államkincstár mai helyzetében semmi fedezet sincs nagyobb dolgok keresztülvitelére.

Ami a hatmillió métermázsa búza exportját illeti, megnyugtatta a pártot, hogy ez a kivitel feltétlenül lehetséges. Három momentumra mutat rá, mint ahol az állampolgári köteleesség teljesítésének kijátszására alkalom mutatkozhatik. Az egyik a tőkevagyonnak az országból való kimenekülése, a másik a jövedelmi adóalap részbeni eltírtolása, a harmadik, ami a legnagyobb, az adó-nemfizetés. Itt súlyos mulasztás terheli az ország lakosságának egy jó részét és mulasztás terheli a régebbi kormányokat is, amelyek módot nyújtottak arra, hogy ezek az adóhátralékok ennyire felgyűljenek. A kormány azon az állásponton van, hogy ott,

ahol az adót bármilyen okból tényleg nem tudják megfizetni, elsősorban halasztást, végső esetben adóelengedést lehet alkalmazni, ahol azonban a fizetési

készség hiányzik, ott a legszigorúbban fog eljárni.

A miniszterelnök ezután felhívta a párt figyelmét arra, hogy a vidéken mindenütt mutassanak rá a képviselők, mennyire kötelessége mindenkinek az állammal és önmagával szemben is viselni és teljesíteni azt a közhatalmat, amelyet rábírtak. Néhány törvényjavaslat-tervezetet hallottam itt — folytatta a mi-

niszterelnök. — Jelenthetem, hogy a nagy fizetésekre vonatkozólag és az összeférhetetlenségre, valamint az útsorakamatokra vonatkozólag a törvényjavaslatok munkában vannak. Ezek azonban a parlament elé tartoznak. Beszéde végén arra kérte a párt tagjait, hogy a legerősebb és a legmeggyőzőbb propagandával lépjenek fel minden rémhírtérjesztő ellen.

— o —

Továbbra is helyén marad Gyömörey György főispán

A belügyminiszter megleghangu levele

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter ma megleghangu levelet intézett Gyömörey György főispánhoz, melyben közli, hogy lemondását a kormány nem fogadta el. Ugy politikai, mint közigazgatási kormányzati szempontból nagy súlyt helyez a kormány a főispán eddig is tanúsított értékes munkásságára és kéri, hogy tisztességét továbbra is tartsa meg s a belügyminiszterre és a kormányzatra háruló, felelősségteljes nagy munkában továbbra is vegyen részt.

Gyömörey György, engedve a kormány kívánságának — nyilatkozata szerint — megmarad a főispáni székben.

Osszeomlik tehát mindaz a titkosan és félig nyíltan táplált remény, mely bizonyos helyi körök részéről a főispáni állások összevonása

révén változásra számított s amelyik biztosan tudni vélte, hogy a főispán akkor is távozott volna, ha az összevonásra nem kerül a sor.

Osszevonásra — magasabb állami érdekekből — nem került a sor s a főispán távozása, mint befejezett tény helyett a főispán további maradását kell tudomásul vennie befejezett tényként, a vármegyei és helyi politika akaróinak.

A hírt a megye nagy többsége bizonyára örömmel veszi tudomásul. Az az ember marad a megye élén, aki eddig is öt éven át, minden erejével és tudásával a megye jobbátért, föl-emelkedésért dolgozott és dolgozik továbbra is, az apró intrikákkal nem törődve, csak lelkiismerete szavára hallgatva, átérezve és megértve a súlyos helyzet minden kötelezettségét.

Gabona- és állatkivitelünk erősen javul, mondotta a földművelésügyi miniszter

Budapest, október 1. Ivády Béla földművelésügyi miniszter ma délelőtti nyilatkozott az aktuális gazdasági kérdésekről és kijelentette, hogy 20 millió métermázsza az idei búzatermésünk, amelyhez hozzá kell számítani a múlt évről maradt 2 millió métermázsát. A 22 millió mázsányi búzából 6 milliót viszunk külföldre. Ezideig 1.800.000 mázsa ment különböző országokba, hátra van még tehát 4 mil-

lió 800 ezer mázsa búzának kivitele. A legtöbb búzát Francia-, Olasz-, Csehországba és Bulgáriába szállítjuk. A kormány igyekszik a külföldre viendő gabonamennyiséget fölemelni, hogy ezáltal a hazai búzáarak javuljanak.

Állatkivitelünk örvendatosan javul. Különösen sertés kivitelünk jó. Burgonyából egymillió métermázsát viszunk külföldre. Ugyancsak javul a borkivitel mérlege is.

Naplójegyzetek

Nem lesz infláció. Ezt a hemondást sokan keserű csalódással vették tudomásul. És ha a csalódásnak fiziológiai tünete a lógó orr, akkor mostanában számos megnyúlt orral találkozunk.

Vannak, akik arra alapították összes reményeiket, hogy ismét megindulnak a bankoprések. Vannak, akik arra számítottak, hogy megint egy pakktáskára való papírpénzzel állítunk be a mézáróshoz egy funt husért. Ugy látszik, némelyeknek igen kellemes emlékeik vannak a Hegedüs-féle pénzügyi kabaréból. Hallottam sajnálkozásokat, hogy hát miért is nem csináltam még több adósságot, miért nem rendeztem be a lakásomat vadonúj garnitúrával, miért nem vettem meg a tőre azt a cuki szilvskin bundát, miért nem mentünk a Rivierára üdülni, hisz a szerencse nem hagyja el az adóssokat: pár rozsdás fillérből kifizethetnénk az egész tartozást.

Ismerőseink között akadnak nem kevesen, akik azt szeretnék legjobban, ha legalább minden tizedik esztendőben inflációs beavatkozással csinálna az állam általános adósságtörleszt.

Hogy ebbe a műveletbe mennyi más ember erenye, bizalma, takarékosága, egzisztenciája belepustulna, az nekik hekuba!

Jól tudjuk, hogy mai gazdasági rendszerünk a hitelnyújtáson, a részletfizetésen épül föl, ennek a rendszernek előnyeit tagadni bortság volna. Ahol elevenség, fellendülés van az üzleti életben, ott mindig szembetűnően rá lehet mutatni annak titkára: a hitekre. A mi legnagyobb magyar testvérünk, Széchenyi István száz évvel ezelőtt hirdette már, hogy a

hitel hiánya oka az elszegényedésnek, elaljasodásnak, végromlásnak. De ugyanez a Széchenyi mutatott rá arra is, hogy a pénzzel való tudatlan bánás megbosszulja magát, azért ki-ki igyekezzék a jövedelménél kevesebbet költeni. Szórol szóra ezeket írja: «Némely nem tud magán erőt venni s pompás s fényes életmódjáról lemondani, mert nem ismeri az emberértékesítő büszkeség s alacsony hiúság közt a különbséget. Büszkének véli magát, hogy úgynevezett rangja szerint élni nem szűn, s ötlet a sors csapási nem verhetik le, midőn azonban valódiképen más pénzt költi, és semmi egyéb, mint csak hiú. A nemes büszkeség inkább rongyban jár és száraz kenyeret rág, mintsem azzal élne, ami nem az övé.»

A hitel annyi mint bizalom, szerető, segítő kar, amely felém nyúl, hogy a jó törekvésben emeljen és a szükségben támogasson; öntermékenyítő erő, amelytől az is vért nyer, aki adja, az is, aki kapja. A hitel igénybevételéhez azonban megfontolásra, józan számításra, óvakodásra, becsületre szándékra és annak lelkiismeretes mérlegelésére van szükség, hogy a hitel nem afándék, hanem súlyos kötelezettség és farkasunk is lehet, amely fölfal.

Van, aki szükségből kerül adósságokba. Elemi csapások, betegség, rossz termés, rossz üzletmenet, értékesítési nehézségek miatt. Teljes részvétünket érdemlik. De vannak, akiket a környelműség vitt bele az adósságokba. Belemerték erejüket és képességüket meghaladó vállalkozásokba, anélkül, hogy a terhekkel és az eshetőségekkel okosan számot vetettek volna. Kitágították a sovány, de biztos kenyeret adó egyszerű kereteket nagyzók látszatokra. Vásároltak, rendeztek, beruháztak derűborura azzal a jelszóval, hogy a hitelbe kapott

portéka sohase drága. Szírehangoknak lettek elcsábítottjai. Usztak, usztak mindig befelébb. Az első száz pengő vagyont a legnehezebb összekuporgatni, az első száz pengő adósság kinez a legérzékenyebben, aztán már könnyű az út fölfelé és szinte esik az ember bódultan lefelé.

Valamint a hitelhiány, úgy lesz aztán a másik végleten a gondatlan, bohém, kicsapongó hiteligenység szintén a teljes elszegényedés, a lealjasodás, a rabszolgaság és az erkölcsi romlás előidézője.

Lehet-e független az, aki a bankoktól elkezdve fűnek-fának tartozik?

A lealázottság a legmagasabb kamatláb, amit az adósnak fizetni kell. A könnyelmű emberek emelik trónra a zsarnok pénzkirályokat, akiknek adókövetése a legirgalmatlanabb.

Nem csodálható, ha a szegény rabszolgák lázasan keresik a szabadulást, a kibujósdit s lesik, nem nyílik-e ki hátul valami kapu.

Az inflációs kapu ezúttal zárva marad.

Igen háládatos tárgy volna a feldolgozásra az, ha átvizsgálánk az összes vállalatok, áruházak, iparműhelyek könyveit s megvizsgálánk, hogy a kihitelezett összegeknek hány százaléka veszett el. Ezekből a statisztikai adatokból érdekes megállapításokat tehetnénk a körviszonyokra, a korerkölcökre, köztük természetesen azokra a visszaélésekre is, amiket az utóbbi években a hitellel és a bizalommal szemben elkövettünk s amelyek nem egy esetben a hitelezőt szintén anyagi összeomlásba juttatták.

Pesthy Pál dr.

Folynak a villany-tárgyalások

A szerdán Zalaegerszegrre érkezett Kovács, Trósz vezérigazgató, továbbá a vasvármegyei villamosmű képviselőtében Szász igazgató és Király műszaki igazgató megérkezésük után azonnal összeültek a város vezetésével és a szűkebb villany-bizottsággal, folytatni a Budapesti megkezdett tárgyalásokat. Hír szerint a tárgyalás során lényegesen előre jutottak a megoldás felé.

Ma a Trósz és Vasvármegyei képviselői elutaztak, de néhány nap múlva újból visszajönnek Zalaegerszegrre a tárgyalások folytatására. Az ügy teljes rendezése tehát most már csak néhány nap kérdése.

Verekedtek a főváros közgyűlésén.

Budapest, október 1. Viharos jelenetek játszódtak le tegnap a székesfőváros rendkívüli közgyűlésén. A kereszténypárti Lázár Ferenc felszólalása alatt a szociáldemokrata párt részéről egy közbeszólás hangzott el, amire óriási tumultus támadt. A bizottsági tagok a padokat verték, felugráltak helyeikről. Durva indulatszavak röpködtek a levegőben. Csik László dr. összeverekedett Reisz Mórral, mire Ripka Ferenc felfüggesztette a közgyűlést. Peyer szocialista vezér a közgyűlési jegyzőkönyvvel csapkodta az elnöki emelvényt, majd egy széket vágott az emelvényhez. Erre egy szakasz rendőr nyomult be a közgyűlési terembe és ott felsorakozott. Beavatkozásra azonban nem került sor, mert az ülésen jelenlevő Andréka főkapitányhelyettes parancsára a rendőrök rövidesen elhagyták a helyiséget.

Devizarendelet Olaszországban.

Róma, október 1. Az olasz kormány rendeletet adott ki, amelyben korlátozzák a devizaforgalmat. A lapok egyelőre még nem közölhetnek tudósítást arról, mi tette szükségessé a rendelet kiadását.

Franciaország uralkodik Európában.

London, október 1. A Times párisi levelezője szerint Európában ma a franciák uralkodnak, úgyannyira, hogy befolyással tudnak lenni az ipari és agrárállamokra is. A franciáktól függ Anglia pénzügyi egyensúlyának a helyreállítása is, de Európa újjászervezését is csak a franciák kezdeményezhetik.

**Kenyérgond már nem gond,
mert oksó és jó a Kenyérgyár kenyere.**

Péntek

A JÓSÁG KOMÉDIAJA.

Valóban nagyon megható a dolog ezekkel a szegény, didergő fecskékkel. Százával potyognak le középeurópa országaiban a hidegtől dermedten, szárnyaszegetten. Elkéstek a meleg országokba való levomulással. És az emberekben valami szuggesztív erejű tömegjóság lesz urra. Egyszerű emberek, előkelő dámák a markukban, a tarisznyájukban, a neceszérjukban hordják a kis kókkadt madarakat az állatvédő egyesületek, hatóságok, iskolák hivatalos Fecske-Melegedőibe. A kukac-kitenyésztes és a fégytenyésztes soha nem hitt fellendülést kap, lelkes emberek elhasznált trafikos és Frank-kávés ládákból puha hálófűlkéket ácsolnak az inséges madarak számára, előkelő repülőgépvállalatok rádióon kérnek ráerő repülőgépet, hogy a lelkes autóbuzsulajdonos által ingyen összehordott fecsketársadalmi tizezreit a legmodernebb közlekedési eszköz szárnyain röptessen le a Dél melegebb országaiba, a megmenekülés, az élet felé.

Talán visszatetszik a visszatetszésem, de nem tehetek róla, nem tud meghatni, szomorkodom rajta, pedig letagadhatatlan, hogy végeredményben elismerést érdemel ez a legújabb tömeghisztéria.

Engem mégsem tud meghatni. Rettenetes, oldokló világháborúban voltam, forradalmakban voltam, didergek és fázom s amikor hivatásomat végzem, amikor a legszentebb emberi kötelességeimet teljesítem, akkor sem tudok megszabadulni attól az állandó libabőrzéstől, ami abban összegeződik: mi vár még rám mennyi megpróbáltatás, a modern huszadik századbeli Ember jóvoltából? És ha körülnézek és látom a szárnyaszegetten gubbasztó, céltalan és apatikus harmincasokat és harmincötösöket, a télen, keserű száju szüzeket, a részvéttlen többieket és látom nem csak az egyszerűbb, de a legetikusabb és legmorálisabb emberrétegeknél is mind nagyobb mértékben jelentkező közösség-zűlést, az acsarkodás, létharc, az „aki bírja, mija” mind erősebb hatásait, ha látom a világszerte szaporodó bűneseteket, azokat a legnagyobb büntényeket, melyeket világpolitika gyűjtőnév alatt egészséges, életképes, nemes népfajok ellen az erősebbek kannibáli erőszakkal, dűrvasággal és becselenséggel követnek, akkor felmerül előttem a kérdés: mit akarnak ezek a fecsketársadalmak, kitérni ezek átlátni, megtevesztetni, becsapni? A mindenség Istenét? A másik embert? Önmagukat?...

Mert hiszen, mondom, gyönyörű volna a szamaritánusi jóság és irgalmasság a didergő fecskék iránt, de ennek a világnak a didergés körül nagyobb, verejtékesebb problémái vannak. Ez a fecske-mentés, mely állítólag „Ausztia iránt meleg szimpátiát ébresztett”, ma, az én szememben a képmutatás, az áljóság komédiája. Tömegpóz, beállítva hamisan a saját lelkiismeretemet és a világ ítéletének feltevésére számomra. Vagy lehet: jóvátétel az a gesztus, mely bűnös kezemet kinyújtja a didergő fecske felé. Bűnbánat. A bűntudat jótett felé menekülése. Mint a rablógyilkos, aki görcsösen vigyáz a cellája falán a pók silány életére...

Krisztusi, keresztényi irgalmasságot példázna ez a nagy, nemes, repülőgépes nemzetközi mozgalom, de torz karrikatura lesz belőle. Részlet-szentferenckedés. Szent Ferenc fényes nagy szeretetében magához ölelte a galambot, a fecskét, a szamarat, a fát, a mező virágát. De nem ment neki tíz körömmel az embernek. Magához ölelte az embert is. Ha hallanám, hogy Ausztia egy repülőgéprakomány sifont küld Kínába a pucér kulik számára és Amerika tíz hajót teletöm búzával és kávéval, hogy a tengerbesúlyasztás helyett negy-

venmillió keleti embert, embert boldoggá tegyen vele; és kicsiben: ha hallanám, hogy az előkelő dáma, aki zsemlyét vett a fecskéknek, előzőleg egy mezitlábba kölyök kezébe is bele nyomott egy zsemlyét, akkor jólesnék, boldoggá tenné a fecskementés szép, magasztos, emberies láza. De egyelőre sok-sok számadásunk van, népek, emberek, egymás között.

Azért csak csinálják... Inkább a jóság, az irgalmasság komédiáját, mint semmit se... (Sy)

Vérengzések Koreában.

Tokió, október 1. Koreában kiszolgált katonák sorozatos gyilkosságokat követnek el. Tielingtól északra 1500 főnyi katonaság elrejtett egy községet és többszáz embert felkoncolt. Fusrunál volt kínai katonák több asszonyt és gyermeket meggyilkoltak. Mukden közelében japán csapatok megtámadtak egy, 3000 főből álló kínai sereget. Tűzharc keletkezett, melynek során 3 ember elesett, több súlyosan megsebesült.

Szanálni kell a mezőgazdaságot

A 33-as bizottság mai ülése

Budapest, október 1. A 33-as országos bizottság ma Juhász Andor elnökletével ülésezett. Ivády Béla földművelésügyi miniszter nagy gazdasági expozét mondott, amelyben ismertette a minisztérium terveit gazdasági életünk megjavítására. Somssich László gróf nagyobb gazdasági programot vár a kormánytól. Nagyon fontos a mezőgazdaság szanálása, mert ha mezőgazdaságunk nem jön rendbe, államháztartásunk is megrendülhet. Fokozni kell a mezőgazdaság jövedelmét is. Ausztriától szírexportunk érdekében vámkezelményt kell kérni. Végül a rizstermelés felkarolása érdekében emelt szót.

Sigray Antal gróf tudomásul veszi a miniszter expozéját. Szeretné, ha a szép program, amelyet a miniszter előadott, mielőbb

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyártó varrógépet előállítani!

Singer varrógépek
azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

EZT ISMÉTELIJÜNK

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Zalaegerszeg, Gróf Apponyi Albert utca 1.

HIREK.

— CSOKKENTVE

kapták ma fizetésüket a köztisztviselők. A leszállított fizetés/prémierje volt ma. Fanyar mosoly, csendes belenyugvás fogadta a múlt havinál kisebb összeget, a havi költségvetésekben egy kicsit dolgozott a radír, egyéb nem történt. A tisztviselőben mindennél erősebb a kötelességtudás, a megértés. Az állam érdekében így kell lenni, ezt tudják, átérzik, tehát összehúzódnak.

Remélhetőleg nem sokáig tart ez az állapot. A terhes átmeneti intézkedéseket kívánó súlyos helyzetből előbb-utóbb ki kell, hogy evezünk s akkor önértéssel tekinthet vissza a tisztviselő a háta mögött levő nehéz korszakra: néma hőseként a legszomorúbb háborúnak, ő megtette a maga kötelességét.

— o —

— A főispán és az alispán hazaértek budapesti utjukról és elfoglalták hivatalukat.

— A zalaszentgróti főszolgabírói hivatalban hivatalvizsgálatot tartott Gyömrőy György főispán és a tapasztalt felett a legteljesebb elismerését fejezte ki.

— Izr. istentiszteletek szukkoz utolsó napján. Máriv 1931 okt. 2-án délután fél 6 óra. Máriv okt. 3-án délután 6 óra. Sácshisz okt. 3-4-én délelőtt 7 óra. Muszáf okt. 3-án délelőtt 10 óra, Muszáf okt. 4-én délelőtt fél 11 óra. Hitszónoklat, mázkir okt. 3-án délelőtt fél 11 óra, Mincha okt. 3-4-én délután 4 óra.

— A vagyonváltásbuza októberi árát a pénzügyminiszter és a földművelési miniszterrel egyetértőleg métermázsánként 9 pengőben állapította meg.

— A zalaegerszegi izr. hitközség, hivatalos helyiségeit folyó évi okt. 1-ével székházába (Tompai-u. 4.) helyezte át.

— Eletunt gazdaember. Belovics Mihály béczi gazdálkodó öngyilkossági szándékból felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen.

megvalosulna. Pallavicini György örgróf a boletta eljöttését kérte, mert szerinte ebből nincs haszna sem a kis-, sem a nagybirtokos osztálynak.

Nagy Emil is a boletta ellen emelt szót. A baromfitenyésztést is fel kell karolni. Lillafüredre nincs szükség. A továbbiakban az indokolatlan árverések ellen emelt szót.

Zsitvay Tibor dr. igazságügyminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy nem híve az indokolatlan árveréseknek, de vannak olyan egyének is, akik nem akarnak fizetni. Ilyenekkel szemben kénytelenek a legnagyobb szigorral eljárni. Egyébként a miniszter utasítani fogja az alárendelt hatóságokat a legnagyobb kíméletre.

— o —

— Szaporodik az inzulencia. Szeptemberben az inzulenciák száma szaporodott azokban a szakmákban is, amelyek az előző hetekben relatív kedvezőbb üzletmenetelre tekinthetnek vissza. Az újabb fizetésektelenségek egyik legfőbb oka a hitelezés megszorítása, aminek következtében a kereskedelem nem tud árut kapni és a forgalom emiatt is továbbcsökken. Csökken természetesen a kiskereskedelem haszonkulcsa is, amivel szemben a rezsi nem sikerült megfelelően mérsékelni. Attól tartanak, hogy ez az egész vonalon érvényesülő jelenség a hitelezési válság további kimélyülésére és újabb inzulenciákra fog vezetni.

— A vidéki színészetért. A belügyminiszter leiratot intézett a törvényhatóságok vezetőihez, amelyben felhívja őket, hogy minden lehető kövessenek el a vidéki színészet támogatása érdekében, hogy a vidéki színjátszók valahogyan a nehéz viszonyok ellenére is boldogulhassanak.

— Meghalt az elgázolt újudvari földműves. Tegnap számunkban megírtuk, hogy egy kanizsai motorkerékpáros Újudvaron elütötte Horváth Mihály 74 éves gazdálkodót. Horváth súlyos sérüléseibe a kanizsai kórházban belehalt. A gázoló Erdős Endre ellen az eljárás megindult.

— Elhunyt legény. Beke János zalaegerszegi napszámos bejelentette a rendőrség bünyügyi osztályán, hogy 22 éves Dezső nevű fia még 1924-ben eltávozott Zalaegerszegről és azóta nem tud róla. A rendőrség országsszerte körözi a fiatal embert.

— Elbocsátották állásából: öngyilkosságot követett el. Tóth Zoltánné 34 éves, férjétől különváltan élő asszony Zalaszentgróton szolgált egy, nyugalmazott ezredesnél. Most elbocsátották állásából, amit annyira a szívére vett, hogy ma reggel fél liter lugkööldatot ivott. A kihívott mentők súlyos állapotban hozták a zalaegerszegi kórházba.

FIZESSEN ELŐ A «ZALAVARMEGYE»-RE!

Eladó

egy adómantos új modern ház, Berzsenyi utca 33. szám alatt.

— **Elkőborolt ló.** Vitéz Eső Antal zalaegerszegi rendőrfelügyelőhelyettes kincstári lovat hozott Zalaegerszegre. A 11 éves piros pej lovat, Eső apósa, Vida Sándor káptalanvisi lakos kocsijához kötötte és úgy igyekezett vele Káptalanvis felé. Söpte községben a ló elszakította a kötőféket és elkőborolt. Becsületes megtaláló értesítse a felügyelőhelyettest.

— **Időjárás:** Egyelőre még derült idő várható, főleg Keleten erős éjjeli lehűléssel. Távolabbi kilátások: Nyugatról növekvő felhőzettel, hőemelkedés valószínű.

RÖVID TÁVIRATOK

Szabályozni kell a szénimportot, Tóth Tibor szénkormánybiztos szerint. — **Halálra gázolta egy autó Budapesten** Kocsis Pálné 74 éves piaci árúst. — **A kőszdi szénbányában** tragikusan elhunyt hat bányász holttestét még nem tudták felszínre hozni, mert egyre ilagjobb víztömeg tödul a bányába. — **Változatlanul hat és fél százalékban** állapították meg az angol bankkamatlábát. — **Debrecenben** a takarékosági bizottság 97.180 pengőt faragott le a költségvetésből. — **Lefoglalták Hegyeshalmon** Müller Vilmos német cirkuszgazgató állatseregletét, mert az igazgató egyik szállítónak nem fizette meg a fuvarát. — **A budapesti törvényszék** ma kezdte tárgyalni Csizmas Oktávián belügyminisztériumi irodaigazgató sikasztási bűnügyét. Csizmas tagad. — **Fülöp-szállás** határában egy fiatalember holttestét találták meg a szántóföldön. A legényt meggyilkolták és elásták. — **Hirtelen meghalt** Németh Józsefné 65 éves budapesti asszony. Először rahlógylkosságot sejtettek, de később kiderült, hogy Némethné szívszélhűdés következtében halt meg. — **A Szentsek és a spanyol kormány között** megállapodás jött létre a szerzetesrendek szabályozásáról.

Edison utolsó óráit éli.

Washington, október 1. Az orvosok lemondtak arról, hogy a 84 éves Edisont meg tudják menteni az életnek. Ereje egyre fogy és már környezetét sem ismeri meg.

A szovjet beleavatkozott a kínai—japán konfliktusba.

London, október 1. A szovjet csapatok páncéhonatokkal és lovaskatonasággal átlépték a mandzsuri határt. Az oroszok szerint a háboruba való beavatkozást a «fehéreknek» Mandzsuriában való gyülekezése tette szükségessé, akik hatalmukba akarják keríteni a «vörös» Szibériát.

Baleset érte a repülőgépet.

Budapest, október 1. A Budapest—Bécs között közlekedő utasszállító repülőgépbe a Csallóköz felett beleutott a villám. A gép egyik szárnya kigyulladt, de mégis szerencsén megérkezett a mátyásföldi repülőtérré.

A német-francia gazdasági bizottság megalakítása.

Páris, október 1. Laval miniszterelnök megbeszélést folytatott Loucherral a megalakítandó francia-német gazdasági bizottság felől.

A sárospataki főiskola jubileuma.

Sárospatak, október 1. Az itteni református főiskola 400 éves jubileumának megünneplése ma érkezett el csúcspontjához. A mai ünnepségen megjelent Horthy Miklós kormányzó is. Beszédet mondtak Baltázár debreceni és Péter tiszáninneni ref. püspökök.

Adóemelés lesz Amerikában is.

London, október 1. Amerika súlyos pénzügyi helyzetére jellemző, hogy költségvetésében 400 millió dollár deficit mutatkozik. Mel-lon pénzügyi államtitkár szerint több adóemelésre lesz szükség, miáltal sikerül a deficit felét csökkenteni.

A francia miniszterelnök rövid ideig marad Amerikában.

Páris, október 1. Laval miniszterelnök október közepén utazik Amerikába, ahol csak nagyon rövid ideig marad. Washingtonban mindössze két napot szándékozik tölteni.

Főlemelt és leszállított büntetések.

Budapest, október 1. A szolnoki törvényszék 3 évi fegyházra ítélte Lisznai Károlyné túrkevei asszonyt, aki a gondjaira bízott 3 éves Finta Ibolykát halálra rugdosta. A tábla a büntetést 5 évre főlemelte. — Kubik József magyaralmási birtokos agyonszúrta Boros István szőlősgazdát egy, örökösödési ügyből kifolyólag. A székesfehérvári törvényszék a gyilkost 7 évi fegyházzal sújtotta, amit ma a tábla 6 évre mérsékelte.

Kisiklott a tehervonat.

Szerencs, október 1. A sátoraljaújhely—miskolci vonalon ma reggel egy tehervonat, hibás váltoállítás következtében, Liszka állomáson kisiklott. Szerencsére emberéletben nem esett kár.

MOZI.

A király parancsol

Grandiózus történelmi dráma Nagy Frigyes életéből 10 felvonásban. Bemutatja az Edisons-mozi okt. 1-én, csütörtökön 7 és kilenc órakor.

Renáta Müller a női főszereplője ennek a világhírnök, amely a budapesti Urániában a kormányzó, Frigyes és József főherceg és a legelőkelőbb társaság jelenlétében került bemutatásra. Van ennek a filmnek egy felvonása, ahol egy lovas-futárt több lovas-század üldöz, egyike a legszebb produkcióknak. Férfi főszereplő: **Otto Gebühr**

Burleszk kíséret.

Olcsóbb lett a gramofón-lemez!

25 cm. átmérőjű lemez **7 pengő** helyett **5.50**
30 cm. átmérőjű lemez **10 pengő** helyett **8 pengő.**

His Master's Voice
gramofónok,
gramofónlemezek
és tük

eredeti gyári árban — kedvező részletre is — kaphatók

Kakas Ágoston

könyv- és papírkereskedésében
Z a l a e g e r s z e g e n

RADIO.

Péntek, október 2. 9.15: Postászene. 12.30: Hangverseny. 4: Mesék és versek. 5: Novellák. 5.30: Operett-részletek. 6.30: Gyorsírás. 7: Németnyelvű előadás. 7.30: Zongorahangy. 8.15: A rádió külügyi negyedórása. 8.30: Csángyzene. 9.30: Kamarazene-est. Utána szalonzene.

ZALAEGERSZEGI PIACI ÁRAK

Búza 800 900, Rozs 700—800, Arpa 1400—1500, Zab 1400—1500, Tengeri 1400—1500, F. Burgonya 400—500.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Búza (tiszavidéki) 870—895, búza (egyéb) 840—855, rozs 870—890, árpa 15.25 — 16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzákörpe 9.60—9.85, köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Laptulajdonos és felelős kiadó: KAKAS ÁGOSTON.
Főigazgató: SYLVESTER PETER JÁNOS
Főmunkatárs: PESTHY PÁL sr.

Zalaegerszeg megyei város polgármesterétől.
9385—1931

Tárgy: Lemondás folytán megüresedett kórházi orvosai állás betöltése.

PÁLYAZATI HIRDETMEY.

A zalaegerszegi városi kórháznál lemondás folytán megüresedett a XI. állami rendszerű fizetési osztályba sorozott kórházi orvosai állásra pályázatot hirdetek.

Az orvosai állással kapcsolatban folytatható magánygyakorlatra nézve a kórházi szabályrendelet határozmányai az irányadók.

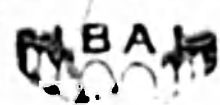
Csak magyar állampolgárok és feddhetetlen előéletűek pályázhatnak az egészségügyi törvényben előírt képzettség igazolása mellett.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy törvényes képesítésüket, fennti kellekeket és esetleges eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi október hó 21-én déli 12 óráig Zala vármegye Alispánjához címezve hivatalomhoz adják be.

A később beérkezett pályázatok nem lesznek figyelembe véve.

Zalaegerszeg, 1931 szeptember 29.

Polgármester.

A fogorvoslás
körébe eső műveleteket:
foghuzást, fogtörmést.

fogpótlást, arany koronákat és aranyhidakat jutányos árak mellett végzi:

BARTA ÁGOSTON

Műtermét Kossuth Lajos utca 58. sz. alá helyezte át. — Köztisztviselőknek kedvező fizetési feltétel.

Építkezők figyelmébe!

Ájánljuk, mielőtt kályhaszükségletét beszerezné, **vétel-kényszer nélkül tekintse meg** nagy cserépkályha raktárunkat. — Samott agyagból készült

cserépkályhák

a legszebb színekben és kivitelben a legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételekkel. Cca: 60—65% időanyagmegtakarítást ér el a Németh-féle szabadalmazott vasbetéttel ellátott cserépkályhával.

Kérjen díjlatlan tájékoztatást és leírást. Javításokat és átrakásokat a legpontosabban végzünk.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

szab. cserépkályha- és agyagáru-készítők
Zalaegerszeg, gróf Apponyi A. utca 23.

arany-

éremmel

küldetve

Telefon

251

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-ter 1. Telefon: 131

1918-ban Tisza ellen, ma Bethlen ellen...

Az egységespárt tagjai csütörtökön este Festetich Sándor gróf meghívására vacsorára jöttek össze. A vacsorán Festetich gróf nagy beszédben emlékezett meg Bethlen István grófról, majd Pesthy Pál, a párt elnöke tartott visszapiillantást a párt munkájára és a jövő teendőit jelölte meg. — Nekünk fel kell vennünk — mondotta — a harcot, felvilágosító, magyarázó munkát kell folytatnunk, a helyzetet fel kell tárunk. Sok mindenről beszélnek. Költekezést emlegetnek a hangossá lett ellenzékéről. Elfelejtették, hogy a leromlott országnak minden emberét kenyérrel, munkával, étellel kellett ellátni. Nem volt hiábavaló, amit elköltöttek és nem volt pazarlás. Tekintélyben, kultúrában, emelkedettségben az elmúlt tíz esztendő alatt nyertünk annyit, ami elég volt ahhoz, hogy a csonkaország életét továbbra biztosítsuk. Ha eszmei és erkölcsi tényezőket mellőztünk volna, akkor nem részesült volna ez az ország olyan megbecsülésben, a külföld által.

amely távol tartotta a gondolatot, hogy ez az ország elhőrdültsék.

Több felszólalás után Angyán Béla emelkedett szólásra. — A közvélemény — mondotta — mindenért mesterséges befolyás alatt azt a férfiút kezdi felelőssé tenni, aki ennek a pártnak élén áll. Ennek a pártnak számot kell vetnie onmagával s meg kell állapítania, hogy tíz esztendőn keresztül a párt ezt a férfiút

minden cselekedetében, minden törekvésében támogatta. Azok, akik most őt felelőssé akarják tenni, figyelmen kívül hagyják, hogy mellesleg van itt egy kis világválság is.

Angliában ugyanazok a bajok állottak be, mint nálunk. Amikor egy embert felelőssé akarnak tenni a helyzetért, csak arra emlékeztetek, hogy 1918-ban a keserűséget szintén egy férfiúval szemben akarták éreztetni. En nyíltan ki merem mondani, hogy nem Tisza István bukott el akkor, hanem az ő személyén keresztül

megbukott a haladó szellemű konzervatív politika, megbukott a parlamentáris kormányzás lehetősége.

miután szétszéledt az a guvernementális párt, amelynek ezt biztosítani kellett volna. Szimptomát látok ebben, hogy egy férfiúval szemben bizonyos dolgokat ki akarnak élelni. Ez jelentheti egy férfiún keresztül annak a politikának megtámadását is, amelyet ez a párt képvisel. Memento ez arra, hogy bizonyos nemzet- és társadalomellenes mozgalom van, másféle tendenciával, mint amit hirdetnek.

Bethlen István jól látta és átérzte ezt és talán itt van az oka annak, hogy ő maga nem aktív, hogy ő félreállt, nehogy egy gyűlölet-hullám vegye őt körül, amelyet azután parokszizmissá fokozná a lelkiismeretlen emberek.

A közönség vegye tudomásul, hogy külföldi szénre nem számíthat

Megjelent a hivatalos lapban a szénellátásra vonatkozó rendelet s a kinevezett széndiktátor: dr. Tóth Tibor, már megkezdte munkáját. A sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában a miniszeri biztos kijelentette, hogy a télen mindenkinek jut elegendő szén és az ár egy fillérrel sem fog emelkedni. A közönség azonban

minden ellenkező híreszteléssel szemben vegye tudomásul, hogy külföldi szénre nem számíthat és szerezze be hazai szénből legalább néhány hónapi szükségletét,

a novemberi széntermelés pedig maradjon azok számára, akik a bevásárlási összeget nem tudják előbb előteremteni. A közönség maga-

nak árt, ha halogatja a bevásárlást, mert megtörténhet, hogy az első fagy idején nem tud majd olyan jóminőségű magyar szénhez jutni, mint amilyent most kaphat. Nincs olyan kályha, amelyben — bár eddig külföldi szénrel fűtötték, — a hazai szén el nem égne. Csak az a különbség, hogy többször kell rárakni és esetleg többször kell a hamut kiszedni.

A bányák többtermelése révén 4800 bányászt állíthatunk munkába, ez a családtagokkal együtt 20.000 magyar ember megélhetését jelenti. Viszont, ha idegenbe visszük a napi 360 vagón magyar szén értékét, azzal cseh, vagy lengyel munkások ezreit tartjuk el, míg magyar testvéreink itthon munka nélkül vannak.

Nemzetközi valuta életbeléptetését tervezik

Pénzügyi hírek

Budapest, október 2. Pénzügyi körökben sokat beszélnek arról a hírről, amely napok óta járja a külföldi lapokat. Párisban vetődött fel az a gondolat, hogy nemzetközi valutát létesítenek, amely minden európai országnak a pénzegységéül szolgálna. Magyar pénzügyi körökben úgy vélekednek, hogy az egységes számoláshoz nem elég a rengeteg arany, hanem jog is kell. Ez a terv tehát alig vihető keresztül. Ehelyett azonban meg kellene keresni a baseli Nemzetközi Fizetések Bankját, hogy állítson fel aranykírlinget, amely a kereskedelemben lényegesen megkönnyítene a nemzetközi forgalmat. Olyan valutát azonban, amely európaszerte forgalomba kerülne, aligha lehet létesíteni.

Köztisztviselők mozgalmá-

Budapest, október 2. A köztisztviselők körében mozgalom indult meg, hogy könnyítéseket eszközöljenek ki a Pénzügyi Központnál a tisztviselői kölcsönök és a fizetési előlegek visszafizetésére. A köztisztviselők komoly formában tárgyalnak helyzetük megjavítása érdekében és rövidesen memorandumot terjesztenek a pénzügyminiszter elé. A minisztertől függ, hogy milyen kedvezményeket kaphatnak a köztisztviselők. A rendelet valószínűen a jövő héten kerül nyilvánosságra.

Magyarország diplomáciai sikere.

Budapest, október 2. Mr. Tyler, a Népszövetség pénzügyi bizottságának tagja, Buda-

pestre érkezett. Tyler már nem ismeretlen a magyar közvélemény előtt, mert évekig dolgozott Budapesten, mint Smith Jeremiás népszövetségi főbiztos helyettese. Egész jól megtanult magyarul is és állítása szerint számos magyar könyvet olvasott már.

Az egyik déli lap munkatársa beszélgetést folytatott a delegátussal, aki a feltett kérdésekre a következőképp válaszolt:

— Ma még korai volna arról beszélni, hogy a tárgyalások milyen eredménnyel fognak végződni.

Magyarország már azt is diplomáciai sikernek könyvelheti el, hogy a Népszövetség gyorsan határozott a magyarok megsegítéséről és pénzügyi bizottságot küldött Budapestre.

— Öszintén kívánom, hogy Magyarország pénzügyei mielőbbi rendbejőjenek és talpraállhasson ez a sokat szenvedett ország.

Tyler hosszabb beszélgetést folytatott gróf Károlyi Gyula miniszterelnökkel, Walko Lajos külügyminiszterrel és Vargha Imre pénzügyi államtitkárral. A magyar fővárosban van már Loveday is. A többi delegátus a jövő hét elején érkezik Budapestre. A pénzügyi szakértők a pénzügyminisztériumban három szobát kaptak és ott végzik munkájukat.

Hömpölyög az aranyáradat Franciaország felé

London, október 2. Az Exchange Telegraph értesülése szerint Franciaország felé mindjában hömpölyög az aranyáradat. A múlt héten 750 millió frank értékű aranyat raktak ki az Amerikából érkező hajóról, de amennyi arany a héten egyéb úton Párisba érkezett, az is megközelíti a 750 millió frank értéket. Franciaországban jelenleg 59,346,000,000 franknyi arany van, ami rekordot jelent. Hír szerint Amerikából 500 millió frankot képviselő újabb arany szállítmány van útban Franciaország felé, de ebből Hollandia is kap.

Nyugdíjas asszonyok kálváriája Romániában

Szatmár, október 2. A magyar nyugdíjasok már három-négy hónap óta nem kapják meg járandóságukat, de vannak olyanok is, akiknek már feleve nem utatják ki nyugdíjaikat. Szeptember végén 17 asszonytól, akik valamikor a legtekintélyesebbek közé tartoztak Szatmáron, elvontak mindent. A szerencsétlen asszonyok a város polgármesteréhez fordultak és koldulási engedélyt kértek, de a polgármester az engedélyek kiadását felsőbb utasításra megtagadta.

A románok ilyen eljárása nem egyedülálló Erdélyben, épen ezért óriási az elkeseredés a magyarság körében.

Terjed a mandzsuri függetlenségi mozgalom.

London, október 2. Mandzsuriában a függetlenségi mozgalom egyre nagyobb tért hódít. Eddig már három kormány alakult. Hír szerint a kínai excsászár is elhatározta Mandzsuriába, hogy ott kormányt alakítson.

Lemondott a békési főispán.

Gyula, október 2. Bárány Feilitzsch Berthold főispán a mai napon közölte dr. Márky Barna alispánnal, hogy lemondott.

Sopronmegye a tisztviselői fizetéscsökkentés módosítását kéri a kormánytól

Sopronvármegye törvényhatósági bizottsága javaslatot fogadott el a legutóbbi közgyűlésében, a kistisztviselői fizetések visszaállításáért, illetve a rendelet olyan módosításáért, hogy a kétminimum megállapításával a kisebb tisztviselői illetmények a redukció alól mentesüljenek és az

ilykép előállott hiányt a magasabb fizetések nagyobb mértékű leszállításával

pótolja a kormány.

Az indokolás különösen kiemeli, hogy

a kistisztviselő a hazai kisiparnak és kereskedelemnek legmegbízhatóbb fogyasztója,

mert minden szükségletét hazai ipari termékekből szerzi be és illetményeinek minden fillérje, az országban maradvá, azonnal visszatér a közgazdasági élet vérkeringésébe. A fizetések redukciója folytán a kistisztviselő nem tudja legelemibb szükségletét beszerezni. Megérzik azt a gazdák is, akik a háromfit, tojást,

kerti terményeket nem képesek a régi mértékben értékesíteni.

Határozatot hozott Sopronmegye közgyűlése a forgalmi adóemelés ügyében is és kéri, hogy az adónak a gyárnál való egyfázisú lerovását vezessék be, mert így sokkal könnyebben és biztosabban hozzájut ehhez a jövedelemhez az államkincstár. Magyarországon például két élesztőgyár van. Ezeknél a forgalmi adó lerovása könnyen volna ellenőrizhető. Ehelyett azonban mintegy 6 ezer kereskedőt ellenőriznek. Van az országban hat sörgyár, melynek termelését a pénzügyőrség ugyanis állandóan ellenőrzi, a forgalmi adó lerovása tehát minden külön személyzet nélkül ellenőrizhető volna.

ehelyett a lerovást mintegy tízezer vendéglősnél és korcsmárosnál ellenőrzik

s a behajtás bizonytalan eredménnyel jár.

A határozatot minden vármegye törvényhatóságának megküldték, hasonló állásfoglalás végett.

Az inségakció minden fillérje alkotást jelenten

Mind több szó esik az idén végrehajtandó inségakcióról, szegényellátásról. Amióta a miniszterelnök jelszökezt kimondta, hogy ebben az országban éheznek nem szabad lenni, sok lépés történt, előkészületek, programok, a bekövetkező nehezebb napokra. Megindult a Kormányzóné öfömméltósága és a népjóléti miniszter inségakciója, kidolgozottan, készen áll a gabona-segélyezés terve, nagyobb szabású utépitések tervei fekszenek az illetékes minisztérium asztalán, — mindez biztató, reménykeltő jel arra, hogy a miniszterelnöknek igaza lesz: ha nehéz napokat kell is átélünk, az inséget, az éhezést száműzni fogjuk a magyar földről.

Hisszük hogy így lesz, bár szűkebb pátriánkra nézve, a megyére, a városra nézve, semmi kész tervet még nem látunk. Abból az elvből kiindulva azonban, hogy munka, ellenszolgáltatás nélkül az idén sem adni semmit, mert morális hatásában inkább árt, mint használ a munkaképes embernek adott ajándék, — ebből az elvből kiindulva ismét csak előtérbe nyomul a régi kívánság: építeni, építeni!

Vegye programba a megye, a város, újból

és újból az építések ügyét és pedig olyan elgondolás alapján, hogy az építkezés olyan természetű, olyan megoldású legyen, hogy a kifizetésre kerülő építési költség tulnyomó százaléka munkadíjként a munkásság, a nép kezébe jusson. Olyan építkezéssel ugyanis kevésre mennénk, ahol a munka csak csekély összeget kapna az anyaggal szemben.

Ilyen építkezés volna a laktanya, amit első sorban és legnyomatékosabban ajánlunk az illetékesek figyelmébe. Itt csak átalakításról volna szó.

Es mert az akció, hárhogyan oldjuk is meg, pénzbe kerül, újból kombinációba kellene venni a polgári fiúiskolát, a pénzügyi palotát. Ez utóbbinál, ha a patkányfészkes, bűzös, beteg, nedvesfalu pénzügyigazgatósági épület lebontanák, maga a bontás is nagy kereseti lehetőséget jelentene.

Építeni, építeni, minden inségakciós fillért és javat alkotó munkáért kiadni — ez az elv kell, hogy érvényesüljön az illetékeseknél. És a nagyvállalkozók jöjjenek segítségül. Mutasanak lehetőségeket olyan megoldásokra, ahol momentán csak a dolgozók szükségleteit kell kielégíteni.

Elitették az orbányosfai szurkálás tetteit

Augusztus 20-án mulatság volt Peresztegi Dezső orbányosfai korcsmájában. A mulatságon több gyűrusi legény is részt vett. A mulatság simán folyt le, de utána, amikor eltávozott a fiatalság, az orbányosfaiak és gyűrusiek összeszólalkoztak. Botok, karók, kések emelkedtek a levegőbe és László József és Tóth Ferenc gyűrusi legények késeikkel, Németh József és Korpics Dezső gyűrusi legényekre támadtak. Németh és Korpics ugyanis az orbányosfaiak pártjára állottak és azt erősítették, hogy azoknak van igaza.

A súlyosan megszuirt egyének hetekig betegeskedtek és ma is nyomait viselik a brutális

támadásnak.

Ma kerültek a szurkálók Deseő Árpád dr. egyetemes elé. László önvédelemre hivatkozott. Azt állította, azért szurt, mert életveszélyben volt. Tóth is így vallott először. De később azt állította, hogy nem vett részt a verekezésben, nem szurt meg senkit, László volt a tettes.

A kir. ügyész a Korpics sérelmére elkövetett szurkálás ügyében elejtette Tóth ellen a vádat.

A bíróság Lászlót hét hónapi börtönre, Tóthot pedig 21 napi fogházra ítélte. László József felebbezett.

A „Justice for Hungary” Székesfehérvárott

Székesfehérvár, okt. 2.

Szerdán délelőtti 10 óra tájban egy szokatlan gépmadár, amelynek vörös szárnyai voltak, látott fel a város felett. Az utcák járőkelői közül csak kevesen jöttek rá arra, hogy a repülőgép a „Justice for Hungary”, amellyel Endresz György és Magyar Sándor piláták átrepülték az óceánt.

A gépmadár néhány kört írt le a város felett, majd simán leszállt a sósói repülőtéren. A repülőter pilótái meglepetést kellett az óceánt járt repülőgép váratlan megérkezése, mert arról senkinek sem volt tudomása. Endresz György, aki Lampich Árpáddal, a vi-

lágírú repülő konstruktorral és pilótával látogatott el Fehérvárra, meglepetésszerűen rándult le, hogy az itteni repülőtéren levő volt bajtársait, akikkel együtt küzdött, mint pilóta, meglátogassa.

Endresz kijelentette, hogy amint visszatér Londonba Lord Rothermere, elrepül hozzá, hogy megköszönjék neki azt a nemes cselekedetét, amellyel lehetővé tette a magyar óceánrepülés megvalósítását.

A Városok Kongresszusa a borcsempészség ellen

A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége azzal a kéréssel fordult a Magyar Városok Kongresszusához, hogy a gazdasági viszonyok miatt válságos helyzetbe jutott vendéglős iparnak legyen segítségére az egyre nagyobb méreteket öltő borcsempészség megakadályozásában.

A Kongresszus ebben az ügyben átiratot intézett a városokhoz. Az átirat rámutat arra, hogy a bor csempészségével a város is károsodást szenved. A borcsempészek adót nem fizetnek, viszont igen veszedelmes versenytámasztanak a vendéglős iparral szemben.

Ezért a Kongresszus felkéri a polgármestereket, hogy tegyenek lépéseket a borcsempészség megakadályozására, illetve megszüntetése érdekében. Ezt a Kongresszus részben

a fogyasztási adóellenőrök számának fel-emelésével, részint vasúti fogyasztási adókirendeltség létesítésével

és az ellenőrzés megszigorításával véli elérni.

Tény, hogy a borbehozatalt erősen megérzik a vendéglősök, de ha figyelembe vesszük, hogy a termelő sokszor heteken át egy fillér nélkül van és reménykedve várja a legkisebb bevőt is, — tisztán vendéglősérdekből nem lehet ezt a kérdést így megoldani. Tény, hogy mint minden foglalkozási ág, a vendéglős ipar is válsággal küzd. De válsággal küzd a termelők nagy tömege is, a 6—10 filléres borarak mellett és válsággal küzd maga a közönség is, akit talán kényszeríteni megsem lehet, hogy a vendéglős rezsielcsúszásának, polgári hasznának és a városi érdekeknek megkerülésével ne merjen fogyasztani, ha fogyasztani akar. Valami más, minden érdekeiséget egyformán kielégítő megoldást találjon ki a Városok Kongresszusa, mert az új ellenőrző hivatal terve sem szerencsés.

Gyorsírótanfolyamokat tart a Népművelési Bizottság

A Zalavármegyei Iskolánkülső Népművelési Bizottság november hó folyamán Nagykanizsán és Zalacszerzegen gyorsírói tanfolyamot rendez első sorban köztisztviselők, másodsorban minden más foglalkozású egyén részére.

Ismeretes a belügyminiszternek az a rendelkezése, hogy a segédhivatali tisztviselőknek bizonyos időn belül el kell sajátítani a gyorsíró tudományait, a jövőben pedig csakis olyanokat vesznek fel tisztviselőkül, akik perfect gyorsírók.

A Népművelési Bizottság ezt a körülményt tartja legelőször szem előtt, amidőn a két megyei városban tanfolyamot rendez. A tanfolyamokhoz a miniszter is anyagi segítséget nyújt, úgy hogy a tandíj egészen csekély összeg lesz és minden érdeklődő számára hozzáférhetővé teszi a tanfolyamot.

Előreláthatólag igen nagy lesz a tanfolyamok látogatottsága. Véleményünk szerint e tanfolyamokat is meg kellene szervezni, mert mindenütt elegendő jelentkező akadna.

Megszűnt a háromnapos felmondás a betéteknél

A kormány által a bankszünnapok következtében tett átmeneti intézkedések fokozatos megszüntetése tárgyában kiadott rendelet 1-ső szakasza szerint a folyószámlán, vagy csekk számlán vagy takarékbetétkönyvön alapuló követelések kifizetésére háromnapos felmondási idő volt kiköthető.

A hivatalos lap mai számában rendelet jelent meg, mely a fennírt korlátozást hatályon kívül helyezte s így megszűnt a háromnapos felmondási idő.

Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenyere.

Vidékre is kiszáll a miniszterközi bizottság

A községek költségvetését felülvizsgáló miniszterközi bizottság kedden este megszüntette munkáját. A bizottság tagjai elulaztak Budapestre és csak ma délután érkeznek vissza, hogy munkába vegyék a hátra lévő községek költségvetéseit. Mindegy száz községgel végeztek eddig s amint azt már a bizottsági munka kezdetén is konstatáltuk, a lehető legjobb indulattal igyekeztek a nehéz helyzetben lévő községeket átsegíteni a hajokon. Ezidőszent még a munka kétharmadrésze hátra van.

Információnk szerint hétfőn a bizottság kiszáll Sümegre s ott a helyszínen fogja felülvizsgálni a község költségvetését. Több ilyen kiszállást tervez a bizottság. A jövő hét folyamán kiszállnak Letenyére is, ahol a jelenlegi körjegyző elődjének gazdálkodásába akarnak bepillantani.

Fehérváron át közlekedik a tapolcai vonat

Székesfehérvárról jelentik: A gráci vonatot nagynehezen, sok utánjárás után és a kereskedelmi társulat sok kérvényezésére néhány év óta városunkon át irányították Celldömötk felé. A győri relációban azért nem akarták továbbra is irányítani, mert ez a vonat túl volt terhelve vonatokkal. Most azután újra Győrön át irányítják, mert Székesfehérvár mindig mostohája volt a vasut vezetőségének. A kereskedelmi társulat megkérte a Mav. igazgatóságát, állítsa vissza a gráci vonatra nézve az eddigi rendet, ami a D. Sz. A. vasut államosítása után ugysem jár nehézséggel. De kilarásban van, hogy a balatoni vonatot végre mégis Fehérváron át vezetik Tapolca felé, tehát megszűnik az a vasutpolitikai tréfa, hogy egy vonat egy nagy városról néhány percnyire futyul a városnak.

Vármegyei leveinte lövészverseny lesz vasárnap Zalaegerszegen

Vasárnap Zalaegerszegen, a Move sporttelepen nagy vármegyei leveinte-lövészverseny lesz. A versenyen minden járásnak és a két megyei városnak 5-5 tagból álló lövészcsapata méri össze tudását.

Az egyéni versenyben járásonként és városonként 1-1 leveinteoktató, 1-1 polgári lövész és egy-egy leveinte vesz részt. Indulnak továbbá az egyéni versenyben a zalai középiskolák 2-2 tanulója és a cserkészcsapatok részéről 2-2 cserkész.

Ilyenformán a verseny, mely már reggel hét órakor kezdetét veszi, szépnek, változatosnak, izgalmasnak ígérkezik és bizonyára nagy érdeklődő közönséget fog vonzani.

A versenyzők lövész bajnoki címért, éremdíjakért és értékes tiszteletdíjakért indulnak.

EDISON MOZI Szombaton 7 és 9-kor, Vasárnap 5-7 és 9-kor.

LON CHANEY

utolsó és egyetlen beszélő filmje

Az ördög cimborái

izgalmas dráma a New-Yorki alvilágból 8 felvonásban — azonkívül:

A korbács

izgalmas dráma a legsötétebb Afrikából 8 felvonásban. Főszerepben: **Jack Holt** a Submarin hőse, és **Dorothy Revier** a Submarin gyönyörű főszereplője.

Jön! **Marlene Dietrich** híres filmje: **MAROKKÓ**

Ernszt Sándor miniszter érdekes nyilatkozata

Budapest, október 2. Ernszt Sándor dr. népjóléti és kultuszminiszter ma nyilatkozott néhány aktuális dologról és többek között a következőket mondotta:

— Az OTI szanálásáról szóló tervezet készen van és rövidesen megküldjük a többi minisztériumnak is tanulmányozás céljából. Több kérdést rendeleti úton kívánunk rendezni és bizonyosra vesszük, hogy újévkor kedvezőbb lesz a helyzet, mint ennek az évnek az elején. Az orvosok szerződését is le kell újévig tárgyalni.

— A hadikölcsönkárosultakról szólva, sajnálom, hogy a károsultak augusztus és szeptember hónapokban nem kaptak kárpótlást.

Ennek az volt az oka, hogy a zűrzavaros helyzetben nem utalta át a pénzügyminisztérium a népjóléti miniszternek a járandóságokat. Most azonban folyósítjuk az összegeket.

A Collegium Hungaricumokat fenntartjuk, de az ösztöndíjasok létszámát felére apasztjuk. A kultuszminisztérium személyzetének felé elbocsátjuk, de igyekszünk az elbocsátottakat máshol elhelyezni. A tihanyi biológiai intézethez hasonló más országokban jóval több van. Egyébként is a tihanyi intézet fenntartása nem kerül többbe, mint egy színész a Nemzeti Színházban.

Megszűnik a vizumkényszer?

Budapest, október 2. Kenéz Béla kereskedelmi miniszter tanácskozásokat folytatott Walko Lajos külügyminiszterrel és Kereszties-Fischer Ferenc belügyminiszterrel, akiktől a vizumkényszer megszüntetését kérte. A két miniszter nem adott végleges választ a kereskedelmi miniszternek.

Mellbeszurta a fiát egy vargaszegi gazda

A zalaegerszegi kir. törvényszék egyesbírája, Deseő Árpád dr., ma tárgyalta id. Bek Károly vargaszegi lakos bűnügyét. A veszedős ember hírében álló Bek ugyanis megszurta fiát, ifjú Bek Károlyt, mert az feleségének védelmére kelt. Az öreg Bek július elején összeházaszkodott a menyével s felláborodásában ki akarta dobni a lakásából. Ezt azonban fia megakadályozta, akinek sikerült az apját leszerelni. Ekkor azonban dühében a fia ellen fordult az apa és késével mellbeszurta ifjú Bek Károlyt, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy egy hónapig volt bele beteg.

A bíróság a terhelő bizonyítékok alapján id. Bek Károlyt 21 napi fogházbüntetésre ítélte és mivel a felek az ítéletben megnyugodtak, az nyomban jogerőssé vált.

Az Interparlamentáris Unió mai ülése.

Bukarest, október 2. Az Interparlamentáris Unió mai ülésén Berzeviczy Albert mondott nagyobb beszédet és a januári leszerelési értekezlettel foglalkozott. Hangzottatta, hogy a legyőzött államokat nem szabad úgy kezelni, mint ahogy azt ma tesszik. A legyőzöttek katonasága ma csak határát őrizheti és a belső békére vigyázhat, de ha országát megtámadják, tehetetlenül kell állnia. Berzeviczy nagyhatású beszéde után Loeb német kiküldött ugyancsak a leszerelés kérdésével foglalkozott.

Nemzetközi jelzőloghitelintézet.

Genf, október 2. A nemzetközi jelzőloghitelintézet alapításáról szóló jegyzőkönyvet 24 állam írta alá. Európai államok közül csak Albánia, Írország és Norvégia tartózkodott az aláírástól.

Hadik gróf a kisiparosságért.

Budapest, október 2. Hadik János gróf ma fölkereste Károlyi miniszterelnököt és a kisiparosság helyzetének javításáról tanácskozott vele, majd átadta a kormányelnöknek az Iparosok Országos Szövetségének memorandumát.

Megszigorították a német devizarendeleletet.

Berlin, október 2. A kormány megszigorította a devizarendeleletet, mert a Birodalmi Banknál olyan jelenségek mutatkoztak, amelyek feltétlenül szükségessé tették a kormány ilyenmő beavatkozását.

HIREK

— Áthelyezett detektívek. A belügyminiszter Resch József detektívfelügyelőt és Benkes János detektívet Nagykanizsáról Győrbe, Wágner Odón győri detektívcsoporthoz és Virágh Sándor soproni detektívet Nagykanizsára áthelyezte.

— A szükségadó kivételének alsó határa A 33-as bizottság csücsöröki ülésén Vargha Imre pénzügyi államtitkár bejelentette, hogy a szükségadó kivételének a létminimumot 2000 pengőben állapították meg. A 2000 pengő alatti jövedelmek tehát mentesek lesznek a szükségadó alól.

— Versenyárgyalás katonakenyér-sütésre és tüzelőanyagszállításra. A m. kir. szombathelyi 3. honvéd vegyesdandár vezető hadbiztosa versenyárgyalást hirdet Kőszeg, Kőrmend, Nagykanizsa, Keszthely katonai állomásokra teljesítendő kenyérsütésre és tüzelőanyag szállításra. A versenyárgyalások ideje Kőszegen október 12 délelőtti 10, Kőrmenden okt. 13 d. e. 10, Nagykanizsán okt. 14 d. e. 11, Keszthelyen okt. 15 délelőtti 11 óra. Részletes felvilágosítás a Vegyesdandár vezető hadbiztosánál Szombathelyen nyerhető.

— Mi történt Bocsföldön? cím alatt lapunk keddi számában megírtuk, hogy Eigner Kálmán miskolci biztosítási titkárt, aki sógoránál tartózkodott Bocsföldön, az ottani postaügynökség följelentette, mert egy postaküldöncöt titlagon bántalmazott. Most annak közlésére kértek fel bennünket, hogy Eigner nem postaküldönci minőségében bántalmazta a szóbanforgó fiút, ezt felőke nem is tudta, hanem azért, mert sógora fiát indokolás nélkül megverte. Miközben felelősségre vonta, dorgálásban is részesítette, de semmiesetre sem lehet szó hatóság elleni erőszakról, mint amilyen címen a feljelentést beadták. A kir. ügyészség, nem látván fenntöröggni a hatóság elleni erőszakot, az ügyet már át is tette a járásbíróhoz.

— Verekedés a szőlőhegyen. A törvényszéken ma tárgyalta Deseő Árpád dr. büntetőbíró Koller Géza 48 éves vöcköndi lakos és társainak bűnügyét. Az volt a vád Koller Géza, Koller Kálmán, Kovács János, Deák József és egy fiatalkori vöcköndi lakosok ellen, hogy a szőlőhegyen karókkal súlyosan bántalmazták Kiss János ugyancsak vöcköndi lakost. A főtárgyaláson csak Koller Géza bűnössége nyert beigazolást. A bíróság őt egy hónapi fogházbüntetéssel sújtotta, míg a többi vádlottat fölmentette a vád és következményei alól. Az ítélet jogerős.

A világ urai az UJSÁG

uj mélynyomású ingyenes melléklete
a vasárnapiszámban.
A mellékletek összegyűjtve, díszes albumba kötve minden könyvtár díszből szolgálnak. Elküldetők bekötési táblát a kiadóhivatalban rendelhetnek.

— A mai gazdasági viszonyok mellett is élénk a kereslet az új 27. m. kir. Osztálysorsjáték iránt. 84.000 sorsjegy közül 42.000 nyemrényt, összesen közel 8 millió pengő készpénzt sorolnak ki. Tehát minden második sorsjegy nyer! Hatalmas összegek: 300.000 pengő, 200.000 pengő, 100.000 pengő is nyerhető. A húzások október 16-án kezdődnek. Dembinsky B. főárusító, Budapest, II. Zsigmond-utca 8. mai lapunkhoz mellékelte egy kartonlapot, melyről kérjük a «Rendelőlapot» levágni és kitöltve még ma postára adni. Fizetés csak a sorsjegy vétele után! Minden egyes sorsjegynek egyforma a nyeresési esélye! Véletlentől függ az Ön szerencséje is! Könnyen lehet, hogy az ajánlott szerencsesorsjegy által Ön is, mint már oly sokan, nyer náunk és gazdag lesz! Ne mulassza el az alkalmat! Aki mer, az nyer!

— Őrízetbe vették a gázoló motorkerékpárost. Megirtuk, hogy Erdős Endre nagykanizsai lakos Ujudvar községben halálra gázolta Horváth Mihály 74 éves földmívelést. A csendőrség nyomos gyanúok miatt őrízetbe vette Erdőst és bezáratották az ügyészség fogházába.

— Október 7-én, szerdán újabb akciónap a Schütz-áruházban.

— Kényszeregyezés. A zalaegerszegi kir. törvényszék kényszeregyezési eljárást indított Deutsch Árpád zalaövi vegyeskereskedő ellen. Vagyonsfelügyelőül Szász Gábor dr. zalaegerszegi ügyvédet rendelte ki.

— Eltűnés. Parti Józsefné nagykanizsai lakos bejelentette a kanizsai rendőrkapitányságon, hogy nevelt fia, Székernyák Lajos III. osztályba járó fiúcska kedden eltűnt és azóta nem hallott róla. — A gyermeket a zalai hatóságok keresik.

— Baleset. Pankász József 44 éves kerkaszentmiklósi lakos tehenes szekere a Kerkahíd mellett az árokba fordult és a szekéren ülő Pankász súlyos sérüléseket szenvedett. Kórházban ápolják.

Nyulakat és minden más kis és nagy vadat legjobb áron vásárol Gyarmati főszerkereskedés, Zalaegerszeg.

— Jogerős ítélet. Deső Árpád dr. törvényszéki bíró annak idején 4 hónapi fogházra ítélte Tóth József zalaboldogfai lakost súlyos testi sértés vétségéért. A tábla jogerőre emelte az ítéletet.

— Gyenge tanulókat bármely iskolára sikerrel előkészít nyilvános intézetben működött tanár. Elemisták számára a németből heti két óra csoportos tanítás havi 6 pengőért. Elismert kiváló módszer a magyar és német fogalmazás tanításban. Cím: Jókai-utca 21.

— Panaszos levél. Vettük a következő sorokat: Tiszteit Szerkesztő Ur! Várkör alatt lakók nevében írom e sorokat és arra kérem, hívja fel illetékeseknek figyelmét az utcánkban levő egészségtelen állapotra. A fogházból és más-honnan hetek óta bűzös szennyvíz folyik ki és a kellemetlen szag még a Deák teret is átjárja úgy, hogy a járási-kelési lehetetlenné teszi. Azt hiszem a hatóságok nem fogják létező nézni a kellemetlen helyzetet és orvosolják a jogos panaszunkat. Soraim leközléséért fogadja köszönetemet. Kiváló tisztelettel: B. J.

— Számos tisztviselőt bocsát el Sopron és Eger. Sopron város közgyűlésén elfogadták azt a javaslatot, hogy a jövő évi pótdó 48 százalékos legyen. A városnál ötven állást szüntetnek meg és a városi tisztviselők pótlékát 25 százalékkal csökkentik. — Egerben 34 tisztviselőt bocsátanak el és a megmaradó városi tisztviselők fizetését 10–12 százalékkal mérsékelik.

— Időjárás: Felhősebb idő várható, az éjszakai lehűlés csökkenésével.

RÁDIO.

Szombat, október 3. 9.15: A házikvartett hangv. 12.5: Gramofon. 4: A porcellánfestészet. 5: Missziós üzenetek. 5.30: Cigányzene. 6.30: Mit üzen a rádió. 7: «A budapesti szabadstílusú birkózó Európa-bajnokságok.» 7.15: Kalmár Pál hangv. a Fejes szalonzenekar kíséretével. 8.15: «A művészet válsága.» 8.45: Bécsi keringők. Utána cigányzene.

SPORT.

A vármegyei testnevelési felügyelőség által Zalavármegye legjobb levele labdarúgó csapata részére kiírt kupamérkőzések elődöntői lezajlottak.

A középdöntőbe kerültek az eddig győzelmeskedett következő levele valogatott csapatok: Nagykanizsa, Zalaegerszeg, Tapolca és Balatonfüred.

A vármegyei kupa ügyeit intéző levelelabdarúgó szövetség intéző-bizottsága tegnap este ejtette meg a középdöntő sorsolását, melynek eredményeként Nagykanizsa Zalaegerszeggel, Tapolca pedig Balatonfüreddel kerül szembe. A középdöntőt tartoznak a csapatok október hó végéig lejátszani. A középdöntő két győztes csapata kerül ezután a döntőbe.

Apró sport hírek. A ZTE megővta a Perutzvári FC elleni meccsét. — Ujrajátszák a Move ZSE—TIAC meccset, mert az intézőbizottság az első mérkőzést megsemmisítette. — A ZTE indítványozta, hogy szállítsák le a bírói díjakat. A NyLASz megszívlelendőnek tartja a dolgot. Elmarad a TIAC vasárnapra tervezett motorkerékpáros ügyességi versenye. — A TIAC vasárnap a Veszprémi Movel látja vendégül barátságos meccsen.

Öt évi fegyház gyilkosságért.

Budapest, október 2. A nyáron aratómulatság volt Sárissap községben, amikor Harácska Flórián agyonszúrta haragosát: Tulicz Lajost. A pestvidéki törvényszék ma öt évi fegyházra ítélte a gyilkost.

Két halálos ítélet.

Caltanietta, október 2. Az esküdtbíróóság Giovanni Calafatot és Diego Miniamit egy gyermek megrontásáért és meggyilkolásáért halálra ítélte. Ez az első eset, hogy az új olasz büntetőtörvény szerint ítékeztek.

Bezárt egy francia bank.

Páris, október 2. A Comptoir Lyon Allemand párizsi pénzüzet ma bezárta pénztárait.

Leszúrta munkástársát.

Pápa, október 2. Dancs István pusztagyarmoti munkás ittas állapotban tért haza szállására, ahol több munkástársa már aludt. Ennek elindulni és kiabálni kezdett, mire társai csendre intették. Dancs ezen annyira felbőszült, hogy előrántotta zsebkését és szíven szúrta Antal József 23 éves legényét, aki azonnal meghalt. A gyilkost letartóztatták.

Biztosítási csalással vádolnak egy nyugalmazott alezredest.

Budapest, október 2. A rendőrség letartóztatta Aranyossy Béla nyug. alezredest, akit önbetöréssel és biztosítási csalással vádolnak. Aranyossy körömszakadtáig tagad és ártatlanságát hangoztatja, de súlyos gyanúok merültek fel ellene.

Stabil az olasz valuta.

Róma, október 2. A legfelsőbb fasiszta tanács elismeréssel vette tudomásul az olasz kormány pénzügyi intézkedéseit és valutapolitikáját. Az olasz valuta egyelőre stabil és arra kell törekedni — a tanács szerint, hogy az is maradjon.

ZALAEGERSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 800–900. Rozs 700–800. Árpa 1400–1500. Zab 1400–1500. Tengeri 1400–1500. F. Burgonya 400–500.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 870–895, buza (egyéb) 840–855, rozs 870–890, árpa 1525–1600, zab 1750–1800, tengeri 1550–1575, búzatorpa 960–985, köles 2000–2200.

Irányzat: lanya.

Levelezőiroda: 10. telephely: KASAB ADOSTON.
Földművelésügyi miniszter: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Földművelésügyi miniszter: PESTHY PÁL dr.

Használja ki az alkalmat és vásároljon 8 napig tartó őszi vásáron, eddig még nem létezett olcsó árakon a Kovács divatáruházban

CIPŐK:

Feket sevrő női pántos . . .	12'—	Egész női cipők magasszárral
Fekete sevrő pántos lakk kapli	12'50	fekete, barna
Antilop fekete és színes		Posztó fűzős cipők, téli . . .
I. a. minőségű	15'—	Női oroszok
Lakk női	14'—	

Női sveici és divatsapkák, zsebkendők, nyakkendők, kalapok, harisnyák, keztyűk, nagy választékban rendkívüli olcsó árban.

Építkezők figyelmébe!

Ajánljuk, mielőlt kályhaszükségletét beszerezné, **vétel-kényszer nélkül tekintse meg** nagy cserépkályha raktárunkat. — Samott agyagból készült

cserépkályhák

a **legszebb színekben és kivitelben** a **legolcsóbb árban**, kedvező fizetési feltételekkel. Cca: 60–65% **fűtőanyagmegtakarítást ér el** a Németh-féle szabadalmazott vasbetéttel ellátott cserépkályhával.

Kérjen díjtalan tájékoztatást és leírást. Javításokat és átrakásokat a legpontosabban végzünk.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

szab. cserépkályha- és agyagáru-készítők
Zalaegerszeg, gróf Apponyi A. utca 23.

arany-
éremmel
kitüntetve

Telefon
251

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

A kétarcuak

korszakát éljük, új állomásokhoz érkezünk el az emberjellem-kialakulása történetében. Ha az egész, nyakunkon ülő válság anyagi, gazdasági, politikai körülményeit félretéve, tisztán azokba az erkölcsi különlegességekbe tekintünk bele, melyek itt most mint hétköznapivá vált, természetes jelenségek uralgának, mélyen el kell szomorodnunk azon, hogy hova jutottunk.

Kettéosztódott az emberi jellem, szétszakadtak a gerincek, kétféle járó színi iker rajzanak körülöttünk. Azok az évek termelték ki őket kétségkívül, melyek 1914-től a mai napig elmúltak felettünk s amelyekben a szilárd jellemek, a bevallottan egycélú akaratok felmorzsolódtak, elvesztek, a különféle irányzatok mohó harcaiban. A kor szülőitől tehát ők, a világválságos élet kreatúrái, ezt konstatálhatjuk, de szomorkodni azért szabad afelett, hogy vannak s valamit lehet tenni tén, azért, hogy ne legyenek.

Mert lehetetlen és elkeserítő ilyen emberek között társas, közösségi és államéletet élni. Egyik szemük halra nézeget, a másik jobbra kacsint. Egyik kezük tisztogat, a másik szennyez. Egyik lábuk előre lép, a másik hátra. Gondosan, óvatosan járkál és szavaiban, cselekedeteiben mindenkor igyekszik bebiztosítani minden haj ellen egyik láb a másikat. A másik láb az egyiket. Végig az egész vonalon. Tele velük a közélet, a szűk társasélet egyaránt.

Nézzünk csak körül, hogy jobban megértsük őket. Emitt az egyik iker. A balfele politizál és épen azokat a köveket szórja Bethlenre, amint minden más cél nélkül, csak arra az időre tartogatott, amikor már szórni lehet. Vakon, rosszindulatúan, az eddig meglapult gyáva gyűlölet gáttalan gyönyörűségével lármáz, ostoroz, kritizál, de egyetlen gondolata nincs, hogy hogyan volna jobb. Am a jobbfele elintézi ezt a kérdést. Kiegyenlít. Lojális hajlongással tiszteli Károlyi Gyulát és bizalommal bizza rá a megoldást. Néha, szűk körben, egyik fele ugyan az új miniszterelnököt is tehetégtelennek bélyegzi, de a másik fele siet minden olyan bankettre, ahol kormányhűséget lehet tanúsítani. Oh, valaha Bethlen mellett is milyen sokat tanúsított!

Nézd a másikat. Tisztviselőfele. Balfékén titokzatos mosoly. Arcátlan komi-cinizmussal kritizálja épen most, agyalágyult miniszterének legújabb intézkedését. De nini, jobbfele milyen mélyet hajol. Bejött a főnöke. Füligrepedt vigyorgással érdeklődik a főnök hogyléte felől és napirend előtt leadja gyorsan neki a kollégájáról a maga baráti és kollégiális véleményét, de diszkrétan, hogy senki se hallja.

Ihol a harmadik. Egyik felével vágyó szájjal döngölözik a történelmi osztály konzervatív, zárt levegője felé. Másik fele a fokhagymaszag, zsíros káthú miljöben keresi azt a rokonszenves helyet, ahol szíve mélyén élő haladó demokratikus érzelmeit elhelyezhesse.

Amott egy vallásoslelkű iker. Balszája vívátot kiált Károlyi Imre szekularizációs tervének. Jobbszája hódolattal hajol a főtisztelendő úr kezére, hogy megcsókolja. Balszáját titkos szenvedélyek rángatják, jobbszája lyukat koptat a templomlépcsőn.

Talán kíváncsi vagy rá közelebbről? Nézz körül kollégáid, hittestvéreid, barátaid, szertőid között. A kétarcúság azelőtt tünet volt és kiüldözött, lovagias, testületi, hatósági bélyegek földönfutója lett a viselője. Ma bevett társadalmi lény az iker s ha akar, hamisan kártyáz és hamisan esküszik. Ma övé a tér. Az érvényesülés lehetősége. Amit a balfele ve-

szít, a jobb megnyeri. Ezt a gerincet nem lehet egyoldalról megroppantani.

Hiszen tegye, élje kettős életét, csaljon, ártasson, ámtson, képmutatáskodjon, amíg nem válik veszélyére annak a nagyobb családnak, melybe valamennyien beletartozunk. De ma már veszélyére válik!

Amióta a bizonyára jóhiszemű Károlyi Imre gróf a ballábával Moszkvába, a jobb lábával Párisba lépett s ebből a világot átfogó terpeszállásból küzdött a kapitalizmusnak intelmet a megjavulásra, amióta terjedő jelszó lett az «itt a világrend átalakulásában a tizenkettedik óra, különben jön a vörös veszedelem», azóta azok a kétarcuak mutatkoznak mint tünetek, melyek valamennyiünkre veszedelmesek. Károlyi Imre is várhatott volna ezzel a programmal, mely a vasuti kocsik első osztályának megszüntetéséről beszél ugyan, de arról, hogy a bankokri-ciának milyen szerepet szán a jövőben, — nem. Ami a könyvében ezen kívül Magyarországra vonatkozóan írva van, mindenki tudja, érzi. A változásoknak meg kell történni, meg kell jönni előbb-utóbb. De nem a moszkvai mumussal. Kiváló liberális közgazdászok, politikusok mondják, hogy más út

és más mód is van. Kár volt tehát példát nyújtani a legveszedelmesebb kétarcúságra, arra, amelyik már most a Károlyi-féle két alternatívára rendezi be bal- és jobborcáját. Kár volt — akár tudományos célú hangadással is — tárgyaló terem, iroda, kaszinó, műhely, szántóföld témájává tenni azt a kérdést, melynek eldőlte, mint a válság minden nagy változása — külső külföldi erőkon fordul meg. Mi nem lehetünk ilyen roppant munkában az elsők.

Ennek az új tekintetési lehetőségnek most hasadozó kétarcui nagyon veszedelmesek. Az ilyen ikrekben meglazul a kötelességtudás. Kihullik belőlük a nemzeti célok ereje, az összefogás akarata, a hazafiság, a vallásosság, az erények, erkölcsök gerince.

A kommunista, az istentagadó, a tolvaj nem veszély. Akiben nem bízol. A kétarcu a veszély, akiben megbízol és megcsal.

Üldözd hát, ahol teheted. Tartsa meg a bal-arcát, vagy a jobbot. Álljon két lábával Moszkva mellé, vagy álljon ennek a nyomorult laptáncnak beteg, lázas szíve fölé. Egyiket, vagy másikat. De a kettővel ne lépjen a föltámadás lehetősége elébe. (Sy)

Adóemelésre készül Franciaország

Világpolitikai események

Páris, október 3. A Matin úgy tudja, hogy a francia kormány november elején nyújtja be a jövő évi költségvetést. A költségvetésben nagyobb deficit mutatkozik. Hogy az államháztartás egyensúlyát helyreállítsák, különböző adónemek emelésére és kölcsön felvételére gondolkodnak.

Az arany «menekülése».

London, október 3. Az arany menekülése egyik országhól a másikba tovább tart. A Federal Reserve kimutatása szerint tegnap 37.3 millió dollár értékű aranyat hoztak Amerikából Európába. Ebből 32.5 milliót kapott Franciaország, 4.6 milliót Hollandia, a többit Svájc és Anglia kapta. Amerika aranykészlete a hét folyamán 78 millió dollárral csökkent. Japánból a jövő héten 33 millió dollár értékű arany-szállítmány megy Amerikába.

MacDonald a királynál.

London, október 3. MacDonald miniszterelnök ma reggel öt órakor érkezett választókerületéből, Seahamből Londonba. Hét órákor szállt csak ki a szalonkocsiból és az újságíróknak kijelentette, hogy Seahamben nagy lelkesedéssel fogadták és a legközelebbi választáson is ott lép fel képviselőnek. MacDonald 9 órakor a Buckingham palotába hajtatott és egy órát időzött V. György királynál.

Esztelenség a pesszimizmus.

London, október 3. Thomas Lamont bankár — a Morgan cég egyik főnöke — legutóbb beszédet mondott és

élesen elítélte azokat, akik pesszimizmust hirdetnek.

Lamont szerint ez nem egyéb, mint esztelen fantázia. A valóság az, hogy az ipari és kereskedelmi élet világszerte fellendülésnek indult és ennek jótékony hatása már sokhelyütt kezd éreztetni a hatását. Borah szenátor is beszédet mondott, mely alkalommal hangoztatta, hogy célszerű lenne egy nemzetközi valuta-kongresszus összehívása a bimetalizmus elfogadása végett. Angliának vezető szerepet

kellene játszani az ezüst árnak visszaállítása körül.

Amerika hozzájárul a leszereléshez

London, október 3. A kormányhoz közel álló Newyork Herakl Tribune közlése szerint az amerikai kormány elhatározta, hogy az eddig foglalkoztatott hajóhad egyötöd részét dokkba teszi, a haditengerészek létszámát 4—5 ezerrel csökkenti és 3—4 hadikikötőt bezár. Ilyenformán megvalósulhat Hoover elnök szanalási terve és 61 millió dollárral mérsékelhetik a kiadásokat.

A fascista nagytanács ülése.

Róma, október 3. A fascista nagytanács ülésén Mussolini köszönetet mondott Giurati párttitkárnak a fascizmus szolgálatában kifejtett odaadó munkásságáért. A Duce beszédében hangoztatta, hogy a fascizmus elveit be kell oltani széles néprétegekbe. A nagytanács meglegedését fejezte ki a kormánynak, hogy előre gondoskodott a munkanélküliek téli ellátásáról. Helyeslik a kormány fegyverkezési politikáját és leszögezik, hogy

a békét csak a háborús adósságok rendezése és a jóvátételek revíziója hozhatja meg.

Végül köszönetet szavaztak Grandi és Bottai minisztereknek is.

A Csány-ünnep előkészületei

A Csány szoborbizottság — amint már megírtuk — tekintettel a nehéz gazdasági helyzetre, elhatározta, hogy a már készen álló Csány László nagy nemzeti vértanunk szobrát és a Csány-kultusz apostola: Borbély György síremlékét csak városi ünnepség keretében október 11-én délelőtt 11 órakor leplezi le, illetve adja át Zalaegerszeg megyei városnak. Erre az ünnepségre ezúton hívja meg Zalaegerszeg város hazafias közönségét.

A meghívók különben most készülnek s s hétfőn szétküldik őket. A rendezőség felhívja azokat az egyesületeket és magánosokat, akik koszorút akarnak az ünnepély keretében elhelyezni, e szándékukat október 10-ig jelentsek be a polgármesteri hivatalban.

Elfogadták az osztrák szanálási törvényjavaslatot

Bécs, október 3. Az osztrák nemzeti tanács pénzügyi bizottságának éjjel 2 órára sikerült megegyeznie a pártokkal a költségvetés szanálására alkotott törvényjavaslat tekintetében. A javaslat szerint a tisztviselők fizetését az egyes kategóriáknak megfelelően 4—5—6 százalékkal mérsékelik, a külön pótlékot a jövő évre megszüntetik, az üresedésben levő állásokat 1933-ig nem töltik be, 1933 januárig «válság-adót» kell minden adózónak fizetni,

a jövedelemadót ötven százalékkal fölemelik, az aggregényekre adót vetnek ki,

emelik a benzinadót, automobiladót és még számos adónemet.

Mivel a pártok nagynehezen, ma reggel 6 óráig tartó megbeszélésen belementek a szanálás ilyenmü végrehajtásába, a parlament ma délutáni ülése is elfogadta a javaslatot.

— 0 —

Demokratikus álarcban működik tovább Jugoszláviában a diktatura

— Zágrábi tudósítónktól. —

A múlt heti politikai szélsécsend után ezen a héten egymást érték a kormány meglepetés-szerű elhatározásai: a hánságok határainak a történelmi határoknak megfelelő kiigazítása, a kormány kibővítése a régi politikai pártok tagjaival, a király kiáltványa és az új alkotmány kihirdetése, a Zsivkovics-kormány formális lemondása és újból való megbízása. Ezek az események azt a látszatot keltették, hogy a király változtatott rendszerén és a mindent elnyomó diktatura helyett az országnak kissé szabadabb mozgási lehetőséget akar biztosítani. A tények behatóbb vizsgálata azonban ennek az ellenkezőjéről győz meg bennünket. Igaz, hogy az új alkotmány szerint Jugoszlávia ezentúl demokratikus és alkotmányos monarchia, azonban a kormányzati módszerek teljesen a régiékek maradtak.

Az alkotmány maga is fenntartja továbbra a diktatura összes rendelkezéseit, a szabadságjogok összes korlátozásait.

Igaz, hogy egyúttal lehetőséget nyújt a korlátozások megszüntetésére, de a szabadságjogok legfőbb biztosítékát, a bírói függetlenséget akkor is csak öt év múlva szándékozik újra helyreállítani. Epen ilyen kevés jelentősége van a kormányrekonstrukciónak és a kormány formális lemondásának. A nyolc újonnan kinevezett miniszter között 4 szerb, 2 szlovén, 1 horvát és 1 bosnyák van a régi politikai pártok képviseletében, de ezeknek a harmadrendű garnitúrájából, akiknek nem sok befolyásuk van és lesz a kormányzásra, sem pedig a népre. A kormánynak most összesen 22 tagja van, közülük 9 tárcanélküli miniszter a régi pártok képviselőiből. Az alkotmány fontosabb rendelkezései egyébként a következők: elvben visszaállítja az összes szabadságjogokat, de egyesület, vallási, törzsi, vagy regionális alapon meg nem enged. Az oktatásnál megengedi — állami felügyelet mellett — magániskolák felállítását. A törvényhozó hatalom tényezői ezentúl a király és a népképviselő együttesen. A szkupstina tagjait a nép választja általános, egyenlő és közvetlen szavazással 4 évre.

A régi titkos szavazást tehát az új alkotmány nem tartja meg.

A szenátus tagjainak a felét a király nevezi ki, a másik felét pedig választják. Törvényt csak az lesz, amit a két kamara elfogad; ha nem tudnak megegyezni, akkor a király dönt. A nyílt szavazás, a politikai pártok működésének az alkotmányban való megtiltása, a szenátus tagjainak a kinevezése már előre is

lehetetlenné teszik, hogy a törvényhozás a király és kormányának szándékaival elmentéses törvényt hozzon,

tehát a királynak nem kell a külföld előtt mindig rossz benyomást keltő vétőjogot alkalmazni, amihez egyébként korlátlan lehetősége nyílik. Az új alkotmány a király hatalmát a régi állapottal szemben különben is kibővíti a kormányzás minden terén. A diktatura eddigi törvényei, míg a törvényhozás meg nem változtatja őket, mind érvényben maradnak. A bírói függetlenséget az alkotmány visszaállítja ugyan, de kimondja, hogy ez a szakasz csak 5 év múlva lép életbe. A lapok a szigorú cenzura miatt az eseményeket vagy egyál-

talán nem, vagy csak a kormánynak megfelelő szellemben kommentálják.

Mindenesetre jellemző, hogy a szerb lapokon kívül egyben sem látunk semmiféle kritikát, sőt még a zágrábi «nagy lelkesedésről» is csak a belgrádi «Politika» c. lap ír. Az eredmény tehát:

az abszolutisztikus katonai diktatura változatlanul megmaradt, változatlan célokkal és eszközökkel, de demokratikus álarcba bújtatva...

Az 1927 évi november 6-i községi képviselőtestületi választások után az új közgyűlés Nagybecskerekben is megválasztotta az új tisztviselőket. A képviselőtestületet azonban választási szabálytalanságok miatt feloszlatták. Az új képviselőtestület azután más tisztviselőket választott és ezért az előbbieket a főispán állásuktól felmentette. Ezek azonban panaszt nyújtottak be a felmentés miatt az államtanácshoz, melynek határozata szerint a főispánnak nem volt joga a felmentéshez. Ezen az alapon a hánai hivatal a tisztviselőket újból visszahelyezte hivatalukba és elrendelte, hogy a város folyósítsa elmaradt fizetésüket is. A városnak ez olyan megterhelést jelentett, hogy a belügyminisztertől kellett segítyt kérnie. A belügyminiszter — Zsivkovics Petar — azonban segíty helyett felülvizsgálta(!) az ügyet (tehát az államtanács, mint legfőbb közigazgatási bíróság döntését!) és elrendelte, hogy a tisztviselőket újból fuggesszék fel, mert az államtanács csak azt mondta ki, hogy a főispánnak nem volt joga a tisztviselők felmentésére, de nem mondja ki azt, hogy ezeket vissza is kell helyezni állásukba és fizetésüket újból folyósítani!!

A zimonyi pokolgépes merénylet alkalmából Brunetti zágrábi egyetemi tanár és családja szerencsétlenül járt, felesége és fia meghaltak. Brunetti keresetét adott be a Népszövetségnek Ausztria ellen erkölcsi és anyagi kártérítésért. Keresetében hangsúlyozza, hogy Ausztria, bár elismeri, hogy az ő területén készítették elő a merényletet, a bűnösök üldözésére még sem tesz semmit. Kéri keresetének nyilvánosságra hozatalát is, hogy az esetről és az osztrák hatóságok eljárásáról az egész világsajtó tudomást szerezzen.

By.

Naplójegyzetek

Elnézegetve jártomban-keletben, azon gondolkodtam, melyiket írjam meg. Annyi megannyi téma kínálkozik. Csakugy csillogtak előtttem, belémcsimpaszkodtak, szépen kértek, megköveteltek is. Alig győztem lerázni magamról az erőszakosakat. Az egyiknek azt mondtam: te még várjatsz, hisz még orrodon van a tojáshéj. Érned kell. A másikkal gorombászkodtam: vén vagy, kihasznál, elcsépekt. Komolyan verekedtem a témákkal, amelyek pillognak, szemeznek, kacérkodnak, mosolyognak, mint a szintén sok lány. Mert a hajadonok éppen így tesznek. Azok is belémcsimpaszkodnak a legényekbe, a pajkos, ábrándos, kérő, sőt követelő tekintetükkel: engem válassz, nem bánod meg!

Egyszerre csak beszélgetésre leszek figyelmes. Elöttem halad két leány, azok beszélgetnek. Nem illik a hallgatóság, mégis füleltem, mert ha nem füleltem volna, akkor is a fülemben mászott volna a hang, hiszen nem volt suttogó. Nem illik továbbá másokat szándékosan követni se, hacsak nem annak, aki titkos rendőri kenérből él. Mégis követtem a két leányt, mert úgy tudom, a fiatalabbik Dumas sem csinált az ilyesmiből etikett kérdést, különösen, ha inspirációt és ötleteket keresett a regényeihez.

Bár a ruhájuk el nem árulta (korzós vasárnap délután volt!), hangjuk modorából tüstént megállapítottam, hogy olyan háztartásbeli kisasszonyok ők, akiket valamikor szolgálónak neveztek. Az agnoszkálás megtörténte után már is iródott az agyam viaszlemezeire mindaz, ami itt következik:

— Verje meg az eső az ilyen gazdákat. Te, az én gazdámnak a felesége tenné azt, hogy hát elsejtitül nekem is kissébb fizetést annak, mer az állam is kevesebbet fizet mindenkinek mostantul, osztánnék a városházán is kevesebbet kapnak az urak, meg mindenhun kissébb a jövedelem, meg furt fizikalónnak az adóval, meg a hazaér szenneni köll most az eccer.

— Mit akar lehúzni az asszonyod?

— Harminckétöt vót eddig, most huszonötöt kínál, a nyavala törje ki.

— Mit szótál neki?

— Aszt szótam, ha kissébb a bér, akkor kevesebb lesz a munka is. A naccságos asszony mérges lett, mint a pulyka, de nem tudott mást mondani, csak, amit máskor: «Hol vannak a régi cselédek?» Mit törődöm én a régi cselédekkel, azok dőgoztak verra-dattul éjjelig egy rongyér, bolondok vótak, bolond legyek én is? Az a sok vendég, aki a házba jár, meg se nézi a szegény cselédet, akit hitfény kartonba lát, a gazdát is leböcs-mérlik, hogy ilyen paraszt szolgálója van. Montam az asszonyomnak, akarnék magamnak egy pihámot szerezni, ollant, ki a naccságos asszonyomnak van. Miből kerül ezután, ha kevesebbet fizetnek? De ő a szemembe köpte: Mit akarsz te, pizsámát? Ugy állna rajtad az a nadrág, mint a számaron a bársonnyereg. Efutott a méreg most meg engem. Te, Rozi, hallottad vóna, mennyit porót a gazdám felesége az urával, hogy vegyen neki ollan selem nadrágot. Nem vót szegény úrnak addig maradása, míg a selem nadrág meg nem vót. Most aztán kevesebbet porónek. Nem tudom, mér bántya a szívet, ha a szegény cseléd is szed magára salámit? Kitül a mentkütül tanullon az ember gyereke, ha nem a gazdájátul. Hát az asszonyomnak illik az, ha kurizátat magának, mikor ura van? Az én uramnak jobb gránya van. A nyáron, mikor az asszony a Balatonra vót, igen nyájas vót hozzám és ebeszété, mikor ő orosz fogásba vót. Ollan szép történeteket tud. Emondta, hogy ő is cselédember vót ott, mégis belehabarodott valami főherceg-nevelt lányá. Aszongya, vót régen egy császárnéjuk az oroszoknak, cselédlánybu lett.

«Az eső verje meg» — én is azt mondom, igenis a zápor verje meg az olyan ismerőst, akinek éppen akkor kell találkozni az emberrel, amikor nem kívánatos. Sajnos, udvariasságból meg kellett állnom az ismerőssel s míg kikérdezte tőlem, hogy vagyok, mi újság a városban és a politikában, mit gondolok, lesz-e

Központi szálloda, Budapest

Baross tér 23. (a Keleti pályaudvarnál.)

Szolíd úri ház

Folyóvíz, fürdőszobák, telefon, központi fűtés.

Berendezte: LINGER BUTORGYÁR.

Igazgató: PALKOVICS EDE.

még Csicsón búcsú, a cselédleányok már el-
tűntek egy mellékutcában. Így többet meg
nem tudhattam.

Tehát csak eddig volt, vége van, igaz volt.
Azaz, hogy még sincs egészen vége. Mert
most meg folyvást annak a nagyságos asz-
szonyának a kérdése jár hozzám vissza:

Hol vannak a régi jó cselédek?

Szeretném neki megmondani, ha tudnám a
nevét:

— Azt hiszem, asszonyom, ott vannak azok
is, ahol a régi jó gazdák!

(Ej, ej... ha a cselédtartó férfiak és felesé-
geik tudnák, mit gondolnak és mit mondanak
róluk a cselédjeik, kifutnának ebből a világból.

Pesthy Pál dr.

A helybeli iparos honorálja a támogatást

A helybeli ipar és kereskedelem támogatá-
sának szükségéről cikket írtunk lapunk egyik
múlt heti számában. A cikk élénk visszhang-
keltett, mert mindenki megérti és belátja,
hogy a közös városi terhek viselésére az iparos
és a kereskedő csak úgy vállalkozhat, ha a
közönség megszünteti az indokolatlan magán-
importot és szükségleteit a helybelieknél szer-
zi be.

Jelentkezett azonban a közönség körében
olyan hang is, hogy a vevők érdeklődésének
és támogatásának visszatérítésén

elsősorban az iparosoknak és kereskedők-
nek maguknak kell fáradozni, megbízható
árú szállítással.

a bizalom felébresztésével és megtartásával.
Mert ahogy igaz az, hogy egyes vásárlók
nem tudnak megindokolni, miért fordultak el
a helybeli iparostól és kereskedőtől, az is igaz,
hogy vannak olyanok, akik nagyon is súlyos
érveket tudnak felhozni cipészük, szabójuk,
divatcikk-kereskedőjük ellen.

Az igyekezet tehát legyen kölcsönös a szál-
lító és a fogyasztó részéről. A közönség tá-
mogassa szívesen a helybeli iparost és keres-
kedőt, de ők viszont honorálják a jószándékot,
és igyekezzenek ezt a viszonyt tartóssá, egész-
séggé tenni.

A bacon-tenyésztés kimulása

Ebben a kaotikus, bonyolult korszakban,
mint a mai, soha sem tudni, hogy a látszólag
helyes irányba tett lépés holnap nem jelent-e
a fönk szelét. A kövér húsföldek munkálói
gondolhattak-e valaha arra, hogy a drága húz-
fáttakarmány lesz, a dús szőlőkertek gazdái
hihetők-e, hogy boruk olcsóbb cikk lesz, mint
a szódavíz?

Bolcsen, okosan, körültekintően kell a jövő
felé minden lépést megtenni s mielőtt szán-
tunk és ültetünk, nagyon meg kell fontolni,
hogy az újdonság, amit termelni akarunk,
kell-e a piacnak? Szomorú iskolapélda erre a
magyarországi bacon-sertéstenyésztés sorsa.

Néhány évvel ezelőtt indult meg az erőteljes
mozgalom az angol fajtájú hússertéstenyésztés
meghonosítására. A legilletékesebb hivatalos
körök voltak a legelső propagálói a gondo-
latnak: áttérni a bacon-tenyésztésre, hogy
nagy mennyiségben exportálhassunk Angliába,
ahol ebből a cikkből minden ítélet elfogy.

A baconhoz nagy szakszerűség kell. A so-
vány sertéshús pácolásából, füstöléséből áll tu-
lajdonképpen ez az eljárás, amit Magyarorszá-
gon egy brémai szakember: Anspacher Her-
mann teremtett meg. A vállalkozó nem saj-
nálna a befektetést, a munkát, a költsé-
séget, hatalmas üzembe kezdett a budapesti
sertésvágóhidon és fellendült a bacon-ipar, ke-
resett lett az ehhez alkalmas sovány sertés.

Abban az időben volt Zalaegerszegen is
csúcspontján az a mozgalom, amelyik egy
ilyen telepet kívánt a gazdák érdekében.

A termelés körül azonban baj történt. Többé
került az előállítás, mint az elérhető ár: Az
árú minősége ennek folytán leromlott, a ma-
gyar exportot kiszorította Angliából. Dánia és
Anspacher egy szép napon, nem is régen,

millió pengős veszteség után becsukta a bolt-
ot.

Igy múlt ki a nagyreményű bacon-tenyész-
tés. Szerencse, hogy a gazdák nem veszítettek.
A sovány sertésállományból lehet kövéret csi-
nálni, a jól bevált régi recept szerint s hála
a kedvező szerződéseknél — lesz ország,
amelyik a jó magyar hizott sertést szívesen
fogadja.

A villany ára — máshol

Veszprém város képviselőtestülete a napok-
ban tartott közgyűlésén a világítási áram dí-
ját hektowatt-óránként változtatlanul 7 fillérben
állapította meg, az ipari áram díját azonban
4.2 fillérről 3 fillérre mérsékelte.

Ezzel kapcsolatosan Szombathely városban
megtálatkodva tették fel a kérdést a közönség
körében, hogy miért drágább ott a villany,
mint Veszprémben? A szombathelyi elektro-
mos művek igazgatója erre nyilatkozatot tett,
hogy Szombathelyen a múltban is, meg ma
is 3.9 fillér az ipari áram ára. A veszprémi
3 fillérre mérséklés látszólagosan mutatja csak
az ottani áram olcsóságát, mert a világítási
áram a veszprémi 7 fillérrel szemben Szombat-
helyen csak 6.4 fillér.

Boldog Szombathely és boldog Veszprém.
Ha Zalaegerszeg is ilyen árakkal dicseked-
hetne, akkor az elektromos ébresztő órától az
elektromos mosogatásig minden elképzelhető
módon felhasználnánk az áramot. Így, nagyon
gondos takarékoság mellett, néhány motort
hajtunk és néhány lámpát égetünk csak vele.

Negyenezer ember jut kenyérhez

Budapest, október 3. Kenéz Béla kereske-
delemügyi miniszter úgy nyilatkozott, hogy
rendkívül fontosnak tartja a hazai ipartermelés
számára a külföldről történő nyersanyag mi-
előbbi beszerzését. A miniszter ezt a fel-
fogást azzal indokolja, hogy most nagyon ol-
csón a nyersanyag, mert túltermelés állt
elő. Például a pamutiparban az árak az utóbbi
időben 80 százalékkal csökkentek. Ez mind az
importált nyersanyag olcsóságának tudható be.
Célszerűnek tartaná a miniszter, ha a gyárak
a nyersanyagra szánt összeget elhelyeznék va-
lamelyik belföldi pénzintézetnél. Később kü-
lföldi valutában kapnák vissza az elhelyezett
betéteket. Ha ezt megtennék a gyárak, sok-
kal könnyebben tudnának dolgozni.

Az útépitési program készen áll. A keres-
kedelmi minisztérium terve az, hogy
20.000 munkást alkalmaz útépitésekhez.

A külföldi szénbehozatal megszüntetésével a
hazai szénbányák ötezerrel több bányamunkást
tudnak foglalkoztatni. A családtagokkal együtt
ez újabb 20.000 embernek kenyérrel való el-
látását jelenti.

A HANGSZEREK NETOVÁBBJA

3x 3000
Standard

Szólók
a hátról

Gondoskodjatok a hajlékaitokról!

Isten veled, kedves porosz,
Kályhámban többé nem morogsz.
Hivatalos akaratok
Folytán csak hazait kapok.
Kályhám nem jó? Adnak kölcsön.
Az a tanács: ki-ki töltson
Minden zugot szénnel, fával
Tele jól, hogy meg ne lepje
A tél hideg lehelletje.
Vegyetek hát honi cikket:
Szenet, tölgyet, csert, meg bikket
Toronymagas garmaával,
Hogy mehecsünk melegedni
Mi, kiknek nincs pénzünk — venni.

Hiszen ez a kabát
még csak tíz esztendő...

Három kis moly sir magában
Elhagyott, kopott kabátban:
— Láttad, hogyan tapogatta
— Szállásunkat, az ebatta?
— Búsan «redukciót» morgott
— (Istók uccs! a gyomra korgott)
— Jaj, vége e jó kis helnek,
— Minket a télen — viselnek!

Fogalomzavar a piacon.

Mellette két pocakos úr olyasféléket mondott,
Hogy a válság kicsinyebbre szánálta a fontot,
Bement hát a néni a mézáróshoz, így-e:
Fél helyett hát egész funtot adjon, fene
vigye...

Már megint itt van.

Nem tudom, hogy mi a hajom,
Hideglelést érzek,
Edeském, két asszonyt látok,
Hogyha terád nézek.
Nem hinném, hogy az volna ez,
No de mégis, h-h-h-hátha...
Hapci!! — Bersze! Bodtá! ugy-e,
Deb bús ez, bind dátha!

Ilkasz Ilon.

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása
precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár
varrógépet előállítani!

Singer varrógépek
azonban évtizedes tapasztalatok alapján,
kizárólagosan varrógépeket
gyártó üzemből készülnek!

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK
világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Zalaegerszeg, Gróf Apponyi Albert utca 1.

HIREK.

— **Hírek a ferencesektől.** Vasárnap, október 4-én, Szent Ferenc rendalapító ünnepén a Ferences-templomban reggel 7 órától este 7-ig szentségimádás lesz. Október hó folyamán minden este 6 órakor rózsafüzérjátosságot tartanak.

— **A Szoc. Missziótársulat** helyi szervezete folyó hó 11-én vasárnap este 8 órai kezdettel műsoros estét rendez. A műsor kiemelkedő számai között szerepel Herczeg Ferencnek két darabja, ezenkívül lesznek szavatok és zeneszámok. — A belépti-díj meghatározásánál tekintettel volt a vezetőség a mai nehéz viszonyokra és azért a legdrágább helyet is csak egy pengőben állapította meg. Lesz 80—50 filléres ülő és 20 filléres álló hely is. — Miután a tiszta jövedelem az inasok felsegítésére szolgál, kívánatos lenne, ha az áldozatkész közönség minél nagyobb számban érdeklődne az est iránt, annál is inkább, miután a jótékony cél mellett kulturálisan is részesülnek, melyre ritkán adódik városunkban alkalom.

— **Tanügyi hír.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kaposi János okl. rajztanárt a zalaegerszegi reálgymnáziumhoz kinevezte. — Kaposi tanár a múlt tanévben mint néhai Göbel Árpád rajztanár helyettese működött városunkban.

— **Takarékossági nap** lesz folyó hó 7-én városunkban a Misszió rendezésében. A célszervegyeink lakbéré megszerzése. Egy kis lemondás által sokat segíthetünk szegényeinken.

— **A miniszterközi bizottság** hétfőn Sumegre, szerdán pedig Letenyére száll ki, a költségvetések felülvizsgálása végett.

— **Október 6. a kereskedelmi iskolában.** A felső kereskedelmi iskola folyó hó 6-án délután 11 órakor az intézet nagytermében hazafias ünnepélyt rendez a tizenhárom aradi vértanu emlékére. Az érdeklődőket szívesen látja az igazgatóság. Műsor: 1. Szózat: Énekli az ifj. énekkar. 2. Vén cigány. Irta Vörösmarty Mihály, szavalja Tivolt Ernő IV. é. t. 3. Bús magyarok. Énekli az ifj. énekkar. 4. Felolvasás a tizenhárom vértanuról. Irta és felolvassa Pintér László IV. é. t. 5. Nem, nem, soha! Énekli az ifj. énekkar. 6. Kik voltak a honvédek. Irta Tóth Kálmán. Szavalja Kacziány Imre IV. é. t. Zongorán kíséri Fürtös Lajos tanár. Himnusz. Énekli az ifj. énekkar. Az énekkart vezényli Fürtös Lajos tanár.

— **Szerdai akció** napunk alkalmával váratlanul ért bennünket a közönség óriási érdeklődése. Részben a nagy torlódás miatt, másrészt, mert az akció cikk már a kora délutáni órákban kifogyott, nem tudtunk mindenkit kiszolgálni. Elnézést kérünk mindazoktól, akik fenti okok miatt nem részesülhettek kedvezményes kiszolgálásban. Legközelebbi akció napunk f. hó 7-én szerdán lesz, mely alkalomra már teljes felkészültséggel várjuk az igen tisztelt vevőközönséget. Schütz-Aruház.

— **Ma este disznótóros vacsóra** lesz a Mátyás vendéglőben.

— **Ne halassa tovább**, hanem próbálja ki szerencséjét és a XXVII. Oszálysorsjátékra vegyen sorsjegyet. Huzás már október 16-án. Egy csapásra gondtalan ember válhatik Onból.

— **Áramszünet.** A város elektromos műve közli, hogy vasárnap reggel fél 6-tól reggel 9 óráig kisebb hálózati munkálatok miatt az áramszolgáltatás szünetel.

— **Nagy szüreti mulatságot** tart a Teke Egyesület vasárnap este az ipartestületi vendéglőben. A mulatságot jótékony célra rendezik s ezért a legmesszebbmenő támogatást érdemli a nagysikerűnek ígérkező est.

Szeszföldékekben előforduló mindennemű **átalakítási, szerelési munkálatokat** pénzügyőri előírásnak megfelelően, kedvező fizetési feltételek mellett legolcsóbban végzük. Kívánatra helyszínen leírattal és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

ZSELY MIKLÓS rézműves Zalaegerszeg, Berzsényi u. 9. Aranyéremmel többször kitüntetve.

Bethlen István Budapesten.

Budapest, október 3. Bethlen István gróf volt miniszterelnök a fővárosba érkezett. Az újságírók érdeklődésére kijelentette: nem tudja, mikor kapcsolódik bele a politikába. Ha pártjának szüksége lesz rá, akkor azonnal jön. Ma még nem óhajt a politikába befolyjni.

Köszövény

Mayer miniszter lemondásáról.

Budapest, október 3. A fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy Mayer János kisközségi miniszter lemond és kilép a kormány-pártból. Illetékes helyről közlik, hogy a hír minden alapot nélkülöz.

Magyar javaslat

az Interparlamentáris Unió előtt.

Bukarest, október 3. Az Interparlamentáris Unió ma nem ülésezett, csupán az albizottságok tanácskoztak. A gazdasági albizottság most tárgyalja báró Szerényi Józsefnek azt a javaslatát, mely szerint meg kell szüntetni a kiviteli prémiumokat, mert ez mesterségesen befolyásolja a búza árát. A plénum hétfőn foglalkozik a kérdéssel, amikorra Bukarestbe érkezik Szerényi is és személyesen fejt ki elgondolását. A külügyi albizottságban a kisebbségek ügyét tárgyalták. Különösen az ukrán kisebbség panaszkodott a lengyelekre. Szózatott az erdélyi magyarság sanyaru helyzetét is.

— **Kétfélmillió kétpengőst** vernek. A mai hivatalos lapban pénzügyminiszteri rendelet jelent meg, mely szerint az ezüstérmékre vonatkozóan 65 millió pengő névértékben megállapított összmenyiségből a már kiverett ezüstérméken felül 2 millió darab 2 pengős verését megkezdik. 4 millió pengő értékben. 1.750.000 pengő névértékű maradvány felül később történik rendelkezés.

Fontos Budapestre utazók részére!!!

Szálljon meg a -

MERÁN-szállodában

Berlini-tér 7.

Budapestnek legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift. Központi fűtés. Hideg és meleg folyóvíz. Fürdők. Telefonos szobák. Kávéház-étterem.

Szobák 4-50. Pensió 8-tól
Egyágyas szobáknál 10%, kétágyasnál 20% engedmény.

Kenyérgond már nem gond, mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.

Használja ki az alkalmat és vásároljon **8 napig** tartó őszi vásáron, eddig még nem létezett olcsó árakon a **Kovács divatáruházban**

CIPŐK:

Feket sevrő női pános . . .	12 [—]	Egész női cipők magasszárral	
Fekete sevrő pános lakk kapli	12 ⁵⁰	fekete, barna	11 [—]
Antilop fekete és színes		Posztó fűzős cipők, téli . .	10 [—]
I. a. minőségű	15 [—]	Női oroszok	6 ⁸⁰
Lakk női	14 [—]		

Női sveici és divatsapkák, zsebkendők, nyakkendők, kalapok, harisnyák, keztyűk, nagy választékban rendkívüli olcsó árban.

— **Nebéz székelyekben szenvedők**, akiknek az agyvérteódulás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egy negyedpohár természetes «**Ferenc József**» keserűvizet. Klinikai vezetőorvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** víz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A Szent Antal oltár ügye.** A Ferences-templomban felállítandó Szent Antal oltára a gyűjtés szépen folyik. Pataky Andor a kitűnő szobrászművész már elkészítette az oltár modelljét s ezt miniatűr alakban a Ferences-templom oltára mellett állították fel, hogy a hívőknek módja legyen megtekinteni, milyen lesz az elkészítendő oltár, melyre olyan lélek-ből áldoznak. A művész, egyszerűségében is díszes modell áltakinos tetszésre talált és az adakozási kedvet növelte a templom buzgó látogatóiban.

— **Nemzetgyalázásért elítélt mázoló.** Hegedűs András 63 éves zalaegerszegi mázoló még a múlt évben nemzetgyalázást és más, súlyos buncselekményt követett el. A győri törvényszék Hegedűst 50 pengő pénzbüntetésre és politikai jogainak két évi felfüggesztésére ítélte. Az ítélet most vált jogerőssé.

Nyulakat és minden más kis és nagy vadat legjobban vásárol **Gyarmati** fűszerkereskedés, Zalaegerszeg.

— **«Káposztás-autó»** Magyar Lászlóné és Parti Istvánné kiskanizsai lakosok feljelentést tettek a novai csendőrségen, hogy a legutóbbi novai vásár alkalmával, amikor ők káposztát árultak, Hoffmann László 33 éves novai lakos, biztatására, Kovács II. Gyula sofför autójával áthajtott a káposztán. A két asszony ezáltal súlyosan károsodott. Vagyonrongálás címén indult meg az eljárás a tréfás kedvű emberek ellen.

— **Választások után...** Horváth Istvánné, Balaitz Sándor lentiszombathelyi, Varga István reszneki, Horváth János báhelyi, Horváth Gyula csesztregi, Bedő Julianna, ifj. Belső János, Becze Károly kisszigeti lakosokat felenként 5 pengőre ítélte a törvényszék választási vétségért és kihágásért. Hosszu Lajos tatolcai lakost felmentették.

— **Gyermekbénulási esetet** jelentettek ma be Petőhenyéről. Ezek a ritkán jelentkező, de terjedést-mutató tünetek fokozottabb tisztaságra, óvatosságra, védekezésre intenek.

— **Október 7-én, szerdán** újabb akciónap a Schütz-Aruházban.

— Súlyos büntetést kapott az orv-halász. A nagykanizsai törvényszék Keszthelyre kiszált büntető tanácsa 9 hónapi börtönre ítélte Sényi István gyenesdiási lakost, veszedelmes orv-halászt, akit a Balaton rémének tartottak.

— Börtönre ítélt ruhatolvaj. A nagykanizsai törvényszék 8 hónapi börtönre ítélte Scaavnic Ferenc kanizsai legényt, aki több ruhát követelt el.

— Irattáskát lopott. Erdélyi János murakeresztúri várműormesternek miközben a szombathelyi vasútállomáson jegyet váltott, ellopták az irattáskáját. A rendőrség csakhamar elfogta a tolvajt Gerencsér József 62 éves szombathelyi napszámos személyében.

— Tyukokat lopott egy fiatal tanító. Szombathelyről írják, hogy a múlt héten betörték a tökörcsi kőcsmáros és henteshez, akitől 65 kg zsírt és 25 kg. húst loptak el. A héten Németh Sándor kemensmihályfai lakosnál jártak tolvajok és a felfeszített ólból 22 drb. tyúkot elloptak. A csendőri nyomozás megkezdte eredményét. — Kiderült, hogy a lopásokat Méz Imre 20 éves kemensmihályfai tanító és két földmives legény követték el. Mindhármukat letartóztatták.

— Balesetek. Szőrösök Ferenc 12 éves somogyismiklósi fiú egy tehenet vezetett kötéken, melynek végét a kezére csavarta. Ut közben a tehen megvadult, vágatni kezdett és többszáz méteren magával vonszolta a szerencsétlen gyermeket, akit életveszélyes sérülésekkel vittek a nagykanizsai kórházba. — Németh István 70 éves káptalanóti gazda a szőlőhegyről igyekezett falujába ökrös szekérral. Németh ökrei előtt haladt és egyszer csak megbottlott. Az ökrök és a szekér kerekai átmentek az öreg emberen, aki súlyos sérülésekkel került kórházba. — Molnár József 38 éves lesencetomaji gazda a fáról leesett és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A tapolcai kórházban ápolják.

— Játsszozó gyermekek gyűjtögtak. Tegnap délelőtt játszozó gyermekek felgyűjtötták Mészáros Pál nagykanizsai vendégios jégvermet, amelyet ezelőtt két hónappal építettek. A ár 6-7.000 pengő.

— Öngyilkosságot követett el egy szerelmes pár. Nagykanizsán az egyik szállodában moriummal öngyilkosságot követtek el Kovács Gábor 33 éves pécsi fogtechnikus és kórházfelügyelő, valamint szerelmese, Trencsényi Irén 28 éves gyógyszerésznő, aki legutóbb székelyen volt alkalmazásban. Kovács meghalt, a nőt talán sikerül megmenteni az életnek. Tetüket azért követték el, mert nem tudtak megfelelő álláshoz jutni és megesküdni.

— Időjárás: Változékony idő várható északnyugatról megélénkülő szelekkel, esővel, súlyos hőmérséklettel.

Egy évig helytelen világítás = egész életre rövidlátás!

A gyermek szemvilága drága kincs, amelyre minden szülőnek féltő gondot kell ügyelnie. A káros és rossz világítás idő előtt tönkretesz a kicsinyek szemét és később súlyosan megbosszulja magát. Világítsuk a gyermekszobát jól és egészségesen: használjunk modern, káprázatmentes

TUNGSRAM

GYÖNGYFÉNYLÁMPÁI

ZALAI GAZDA

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleménye. Rovatvezető VIDA JÁNOS g. e. titkár.

A gazdasági erők egyesítésének szükségessége

Nehéz időköt élünk. Ezt a mai idöt sorsdöntőnek mondhatjuk. Erzi ezt az ország minden társadalmi rétege. Minden foglalkozási ág: iparos, kereskedő, alkalmazott, de legfőként a gazdára nehezedik az idők súlya.

A gazdának adóssággal, gondnal, értékesítési lehetetlenséggel küzdelmes élete természetesen kihat az ország minden társadalmi rétegeire. Ez a súlyos mezőgazdasági válság egy eszmét teremtett meg és pedig azt, hogy országunk csak a mezőgazdasággal élheti tovább életét. E gondnal, bajjal, küzdelemmel teljes életből a mezőgazdaságra kiható ezen eszme kezd a gyakorlati életre jótékony hatással lenni. Ma már belátja az országban mindenki: a vezetésre illetékesek, iparosok, kereskedők, alkalmazottak és minden foglalkozási ág, hogy a válságból egyedül kivezető út csakis a mezőgazdaság talpraállítása lehet.

Gazdasági életünk tengelyévé a mezőgazdaságot kell tennünk. A mezőgazdasággal áll, vagy bukik az ipar, a kereskedelem.

A mezőgazdaság válsága — amint ezt látjuk — megbénította az ipart, kereskedelmet és ezzel kapcsolatban az elhelyezkedéshez, kenyérhez való jutását sokaknak.

Dacára, hogy ezt az ipari körök is látják, elismerik, mégis — sajnos — az ipar és kereskedelem nehezen tud nálunk a mezőgazdasági élet érdekeit is szem előtt tartó úton haladni, illetve erre rálépni. Bár látja, hogy a mezőgazdaság a hazai ipar védelmében áldozatkésziséggel előjár, csak fillérről-fillérre való árleszállítással honorálja ezt, sőt vannak gyárak, kartelek, melyek a filléres árleszállítást is mereven elzárkóznak, mint például a műtrágyakartel; tartja a múlt évi filléres-árleszállítással megállapított árait! S mi az eredmény? A gazda műtrágyaszükségletét a minimálisra csökkentette.

Ha már a gazdatársadalom áldozatkészisége anyagiak híján megszűnt, ezzel együtt

számot kell vetni a hazai ipar pártolásának a reális életnek megfelelő további keresztülvételével. A hazai ipar pártolása ugyanis csak addig észszerű, míg a hazai mezőgazdaság érdekeivel egyúttal a rentabilitás tekintetében. Hogy ez elérhetővé váljék, feltétlenül szükséges ehhez a hazai ipari köröknek revizió alá venni mai, mindenáron magas jövedelmet biztosító tevékenységüket.

A magyar ipar a külföldivel szemben, az

importra szoruló nyersanyagoktól eltekintve, kedvezőbb helyzetben van munkabérek, állami kedvezmények, vámvédelem stb. tekintetében és így érthető a mezőgazdaság azon kíváncsága, hogy eddigi, a mezőgazdaságtól független árpolitikájukat a mezőgazdasághoz igazítsák.

A mai siralmas gazdasági helyzetben feltétlenül szükséges az erők összefogása, a megértés, az egy úton való haladás. Ehelyett pedig mit látunk? A meg nem értést, a bizalmatlanságot, féltékenységet és az erők szétforgácsolását.

A gazdatársadalomból is hiányzik a leg-szükségesebb követelmény: saját érdekeinek védelmére való tömörülés. Ezen cél érdekében pedig a jobb időkben az anyagi áldozat hozatala megtermette volna gyümölcsöt: nem lett volna kiszolgáltatva a mezőgazdaság a mellőzésnek.

Ha már ezt elmulasztotta a gazdatársadalom, tegye meg ezt a jövőben. Fogjon össze kicsi-, közép- és nagygazda és hozzon legalább erkölcsi áldozatot a gazdasági erők egyesítéséért! Tömörüljön meglevő gazdaszervezeteibe. E tömörülési törekvés azonban ne legyen a szokásos szalmaláng. Magyar betegség az, hogy ha a tömörülésből néhány nap alatt szemmel látható eredményt nem lát, úgy máris bizalmatlan a vezetőkkel szemben és — kilép a sorból. Eredményt elérni pedig csak kitartó támogatás mellett munkával érhet el minden társulás, tömörülés.

A gazdatömörülésnek a községekből kell kiindulni s a vármegyei szervekbe belekapcsolódva kell az irányító, országos gazdaérdekvédelmi — bátran elmondhatjuk: országvédelmi — központot támogatni.

E tekintetben első teendő az, hogy a meglevő gazdakörökbe lépjenek be az onnan még hiányzó gazdák s ahol gazdakör nincs, ott alakítsuk meg a gazdaköröket, amelyekből ne hiányozzék egy gazda se! Gondoskodni kell továbbá arról, hogy a gazdakörök szerves részei legyenek a vármegyei gazdasági egyesületnek, amely egyesület révén a vármegye gazdatársadalmát teljes egészében támogatja az országos egyesületet. Így és egyúttal, összetartva, egységes fellépéssel képes lesz a gazdatársadalom arra, hogy a mezőgazdaságot mai nehéz válságából kiemelje, érdekeinek védelmét — más társadalmi érdekeltségek sérelme nélkül — mindenkor biztosítsa.

A fahu földbirtokosai, gazdatisztjei, vezetői álljanak a gazdatömörülés élére, és értesítsék meg a gazdákkal, hogy saját gazdaságuk, boldogulásuk érdeke kívánja, parancsolja a tömörülés szükségességét, amelyből nemcsak egyéni boldogulásuk

AZ ÚJ XXVII. OSZTÁLYSORSJÁTEK

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000 pengő

Jutalom és nyeremények:

300.000

200.000

100.000

30.000 | 25.000

40.000 | 20.000

30.000 | 15.000

stb. pengő, összesen közel

8 millió pengő készpénzben

84.000 sorsjegy közül

42.000 kihúzatik, tehát

minden második sorsjegy!

A sorsjegyek hivatalos ára

osztályonként:

24 P | 12 P | 6 P | 3 P

Az első osztály húzása 1931 okt 16-án

lakad, hanem az ország és polgárainak jóléte is!

Azokat a hibákat pedig, amiket a gyakorlati életben látunk, iparkodjunk kiküszöbölni. Ezek pedig bőven vannak úgy községenként, mint vármegyénként, sőt az egész országra kiterjedőleg. Nagy hibákat látunk a különböző gazdátársadalmi érdekképviselők, állami és félig állami gazdasági intézmények és hivatalok együttműködése tekintetében. Pedig ezek mindegyike azért alakult, azért létesített, hogy a gazdátársadalom egyetemes érdekeit megvédje, azokért tudásával, erejével sikra szálljon és mégis azt látjuk, hogy ezek — tisztelet a kivételnek — külön-külön haladnak, mindegyik külön eredményeket akar elérni, mindegyik féltékeny a saját sikereire, ahelyett, hogy az erők egyesítésével, karöltve együtt haladnának kitűzött céljaik felé és igyekeznének azt a nagy feladatot, amelyre hivatva vannak, egymás között szíjjel osztva, minél kevesebb költséggel, de annál eredményesebben és gyorsabban a megoldás felé juttatni.

Nem kívánunk erre vonatkozólag részletekbe bocsátkozni és példákat főlemlíteni, mert ezek egyrészt a legtöbb gazda előtt közismertek, másrészt pedig nem célnak ezzel újabb anyagot adni az ellentétekre, csak ebben a nehéz, sorsdöntő és országos vonatkozásban is fontos időben rá kívánunk mutatni arra, hogy egyedül a gazdátársadalmon múlik az, hogy a jövőben közömbösségét e tekintetben tegye félre és követelje a különböző gazdátársadalmi szervek között a harmonikus együttműködést.

Vármegyénk gazdaközönségének szabad társulásán alapuló egyesülete, mint független

gazdaérdekképviselő, felhívja a gazdátársadalom figyelmét az erőknek minden vonalon való sürgős egyesítésének szükségességére s itt elsősorban a nagy- és középbirtokok tulajdonosaihoz és azok vezető gazdatisztjeihez fordulunk, igyekezzenek sürgősen községenként megszervezni a gazdaközönséget, nehogy a gazdát az esetleg bekövetkező még nehezebb idő késztetés nélkül találja.

SPORT.

Körömdi TK—Move-ZSE bajnoki találkozólész vasárnap délután a Horthy-téri futballpályán Kiss biráskodása mellett. A jó formában levő csapatok mérkőzése élvezetes, nívós küzdelmet ígér. Ha a kék-fehérek győznek, az első helyre szöknek fel.

A ZTE Keszthelyen játszik Zala Kupa mérkőzést Hajba biráskodása mellett.

A ZFKI válogatott csapata a Jákum-utcai pályán Güttmann biráskodásával ütközik meg a szombathelyi felső kereskedelmisták tizenegyével.

A Zala Kupa bajnokság állása.

Egyesület neve	Játzott	Győzött	Döntetlen	Veszített	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1. JAC	4	3	1	—	10	3	7
2. Keszthely	2	2	—	—	6	3	4
3. ZTE	2	1	1	—	2	2	3
4. ZSE	2	1	—	1	1	2	2
5. ZFKI	1	1	—	—	—	—	2
6. TIAC	6	1	—	5	4	1	2
7. Move ZSE	3	—	—	3	4	16	—

RÁDIO.

Vasárnap, október 4. 9: Hírek. 10: Ref.istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a várplebániatemplomból. Utána az Operaház zenekarának hangv. 2: Gramofon. 3: A gyümölcsfák ültetéséről. 3.30: Rádió Szabad Egyetem. 4.35: Gyermekóra. 5.40: Zenekari hangv. 7.15: Sportéremények. 7.30: Színmű a Studióból. Lili. 9.45: 2000 év muzsikája gramofonon. Utána cigányzene.

Hétfő, október 5. 9.15: Rendőrzene. 12: Mándits szalonzenekar. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: Elbeszélés. 5.25: Zongorahangv. 5.50: «Nyolcvan év». 6.10: Szólókvarsett. 6.50: Előadás. 7.20: Cigányzene. 8.10: «Brassai Sámuel». 8.30: Az Operaház zenekarának hangv. Majd a Fejes szalonzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangv.

ZALAEGRSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 8.00—9.00. Rozs 7.00—8.00. Árpa 14.00—15.00. Zab 14.00—15.00. Tengeri 14.00—15.00. P. Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 8.70—8.95, buza (egyéb) 8.40—8.55, rozs 8.70—8.90, árpa 15.25—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, buzakorpa 9.60—9.85, köles 20.00—22.00.

Irányzat: Rányha.

Lectu. szponzor: KAKAS ÁBOSTON.
Felsőbb szponzor: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PÉTER PÁL DR.

Érvényes 1931 okt. 4-től 1932 május 21-ig.

Zalaegerszeg vasúti menetrendje.

Zalaegerszeg—Zalaszentiván.

INDULÁS:							ÉRKEZÉS:						
Zalaegerszeg ind.	5 ⁴⁵	7 ⁴⁵	11 ⁵⁷	14 ⁴⁵	15 ⁴⁵	16 ⁴⁵	22 ³⁵ +	Budapest dv. ind.	21 ³⁰ +	21 ³⁰	—	6 ⁴⁵	6 ⁴⁵
Zalaszentiván ér.	6 ⁰⁰	8 ⁰⁰	12 ¹¹	14 ⁵⁷	15 ⁵⁴	17 ⁰⁰	22 ⁴⁰	Sopron ind.	—	—	10 ¹⁰ gy.	13 ¹⁵	—
Nagykanizsa ér.	7 ⁴⁵	—	13 ¹¹ gy.	17 ⁰⁰	17 ⁵⁴	—	24 ⁴⁰	Szombathely ind.	5 ¹⁰	5 ¹⁰	11 ⁴⁰ gy.	14 ⁴⁵	—
Szombathely ér.	7 ⁴⁵	9 ⁴⁵	—	16 ⁴⁵	18 ⁴⁵ gy.	19 ⁴⁵ gy.	—	Nagykanizsa ind.	5 ⁰⁰	7 ⁰⁰	—	13 ⁴⁰	16 ⁴⁵ gy.
Sopron ér.	11 ³⁰	11 ³⁰	—	—	19 ⁴⁵ gy.	19 ⁴⁵ gy.	—	Zalaszentiván ind.	6 ³¹	8 ³¹	12 ³⁵	15 ⁴⁵	17 ¹⁵
Budapest dv. ér.	17 ⁴⁵	—	21 ⁴⁰	21 ⁴⁰ gy.	21 ⁴⁰ gy.	—	7 ³⁰	Zalaegerszeg ér.	6 ⁴⁵	8 ⁴⁵	12 ⁴⁰	15 ⁴⁵	17 ¹⁵

+ Közvetlen kocsizalaegerszeg—Nagykanizsa—Budapest DV.

Zalaegerszeg—Celldömölk

INDULÁS:							ÉRKEZÉS:						
Zalaegerszeg ind.	4 ³¹	4 ⁴⁵ gy.	6 ¹⁵	14 ³¹	16 ³¹	19 ⁴⁰	Budapest Kp. ind.	21 ³⁵ 23 ³⁵ gy.	—	—	7 ³⁷ gy.	—	16 ⁴⁰ gy.
Zalabér ér.	5 ⁴⁵	5 ¹⁰	6 ⁴¹	15 ³¹	17 ³¹	19 ³⁰	Győr ind.	2 ⁴⁵	—	—	9 ⁴⁷	—	19 ⁰⁷ gy.
Sárvár ér.	6 ⁴⁰	—	15 ⁴⁰	—	—	—	Szombathely ind.	3 ⁴⁰	—	—	13 ⁴⁵	—	18 ⁴⁰
Törje ér.	—	5 ⁴⁵	7 ⁴⁵	15 ⁴⁵	17 ⁴⁵	19 ⁴⁵	Celldömölk ind.	5 ⁴¹	—	—	14 ⁴⁵	—	20 ³¹
B.-szentgyörgy ér.	—	6 ⁴⁰	—	17 ⁴⁴	—	22 ⁴⁵	Budapest Kp. ind.	—	—	—	7 ⁴⁷	—	—
Keszthely ér.	—	7 ³⁵	—	18 ⁴⁰	—	23 ¹⁵	Keszthely ind.	—	—	—	6 ⁴⁰	11 ⁴⁰	18 ³¹
Budapest DV. ér.	—	10 ⁴⁰	—	21 ⁴⁰ gy.	—	7 ³⁰	Aisórs ind.	2 ⁴⁰	—	—	5 ⁴⁵	11 ¹⁵	—
Ukk ér.	—	—	7 ³⁵	16 ⁴⁴	18 ¹⁵	20 ¹⁵	Tapolca ind.	4 ⁴⁵	—	—	7 ¹¹	14 ⁴⁰	19 ⁴⁵
Tapolca ér.	—	—	8 ⁴⁴	16 ⁴⁴	—	22 ¹⁵	Ukk ind.	5 ⁴⁵	—	—	8 ⁰⁷	16 ⁴⁰	21 ¹⁵
Alsóörs ér.	—	—	11 ¹⁰	19 ⁴⁰	—	5 ³⁵	Budapest DV. ind.	—	—	—	21 ³⁰	6 ⁴⁰ 7 ⁴⁰ gy.	—
Keszthely ér.	—	—	9 ⁴⁵	17 ⁴⁵	—	—	Keszthely ind.	—	—	—	4 ⁴⁵	13 ¹⁵	18 ³¹
Budapest Kp. ér.	—	—	—	—	—	9 ¹⁰	Bszgyörgy ind.	—	—	—	5 ⁴⁵	13 ⁴⁵	—
Celldömölk ér.	—	—	8 ⁴⁷	17 ⁴⁰	19 ⁴⁰	—	Törje ind.	6 ¹⁵	—	—	8 ⁴⁰	17 ⁴⁰	19 ⁴⁰
Szombathely ér.	—	—	9 ⁴⁵	21 ¹⁰	21 ¹⁰	—	Sárvár ind.	—	—	—	—	14 ⁴⁰	—
Győr ér.	—	—	10 ⁴⁰ gy.	19 ⁴⁵	2 ¹⁵	—	Zalabér ind.	6 ⁴⁵	—	—	8 ⁴⁵	17 ⁴¹	20 ⁴⁵
Budapest kpu. ér.	—	—	13 ³¹	21 ⁴⁰ gy.	6 ⁴⁰ 7 ⁴¹ gy.	—	Zalaegerszeg ér.	7 ¹⁵	—	—	9 ¹⁰	18 ⁴⁰	20 ⁴⁵

— Közvetlen vonal. Zalaegerszeg—Keszthely között.

* Közvetlen vonat.

Zalaegerszeg—Zalalövő.

INDULÁS:				ÉRKEZÉS:			
Zalaegerszeg ind.	3 ⁴¹	13 ¹⁰	15 ⁴⁵	Dávidháza-Kotormány i.	—	4 ⁴⁵	12 ¹⁰
Zalalövő ér.	5 ⁴⁰	14 ⁰¹	16 ⁴⁰	Körömdi ind.	3 ¹⁵	9 ⁴⁵	15 ⁴⁰
Körömdi ér.	6 ⁴⁵	15 ⁴⁰	18 ⁴⁵	Zalalövő ind.	5 ⁴⁰	14 ⁴⁰	18 ³¹
Dávidháza-Kotormány é.	11 ³⁰	17 ³¹	—	Zalaegerszeg ér.	7 ⁴⁰	14 ⁴⁰	18 ⁴⁰

Zalaegerszeg—Rédics.

INDULÁS:				ÉRKEZÉS:			
Zalaegerszeg ind.	7 ⁴⁰	14 ⁴⁰	19 ⁴⁰	Rédics ind.	6 ⁴⁰	13 ³¹	16 ⁴⁵
Rédics ér.	8 ⁴¹	16 ¹⁵	20 ⁴⁰	Zalaegerszeg ér.	7 ⁴⁰	14 ⁴⁰	18 ⁴⁰

Zalaegerszeg—Boba—Székesfehérvár—Budapest DV.

INDULÁS:				ÉRKEZÉS:			
Zalaegerszeg ind.	6 ¹⁵	16 ³⁷	14 ⁴⁰	Budapest DV. ind.	—	—	14 ¹⁰
Boba ér.	7 ⁴⁴	10 ⁴⁰	16 ⁴⁴	Székesfehérvár ind.	—	—	16 ⁴⁰
Veszprém ér.	12 ³¹	—	19 ⁴¹	Veszprém ind.	4 ⁴⁷	—	17 ⁴⁰
Székesfehérvár ér.	15 ¹⁰	—	—	Boba ind.	7 ⁴⁰	5 ¹⁵	15 ⁴⁵
Budapest DV. ér.	21 ⁴⁰	—	—	Zalaegerszeg ér.	9 ¹⁰	7 ¹⁵	18 ⁴⁰

Posta-autóbuszjáratok:

Zalaegerszeg—Keszthely

INDULÁS:			
Zalaegerszeg ind.	6 ⁴⁰	13 ⁴⁰	—
Zestmihály—Pacsa pu. ér.	7 ⁴⁰	15 ⁴⁰	—
Hévízzentandrák ér.	8 ⁴¹	16 ⁴¹	—
Keszthely posta ér.	8 ⁴⁵	16 ⁴⁰	—
Zalaegerszegről ind.	13 ⁴⁰	—	—
Novára ér.	15 ¹⁰	—	—

Zalaegerszeg—Nova

ÉRKEZÉS:			
Keszthely posta ind.	5 ⁴⁰	13 ¹⁵	—
Hévízzentandrák ind.	5 ¹⁵	13 ⁴⁵	—
Zestmihály—Pacsa pu. ind.	7 ⁴⁰	15 ¹⁰	—
Zalaegerszeg ér.	7 ⁴⁰	16 ⁴⁰	—
Nováról ind.	6 ⁴⁵	—	—
Zalaegerszegről ér.	7 ¹⁰	—	—

APRÓHIRDETÉSEK.

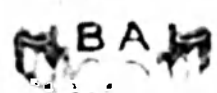
FALUSI ÖZLETHAZ üzlettel, esetleg föld- és réthasználattal bérbeadó Kemendolláron. Zalaegerszeg. Singer-féle ház. Érdeklődni lehet ugyanott.

IDŐSEBB URI HÁZASPAR a város központjában bútorozott szobát keres, konyhaszinnal. Cím a kiadóban.

ELADO a Vörösmarty-utca 29. számú ház. Érdeklődni lehet a helyszínen.

A világ urai az ÚJSÁG

új mélynyomású ingyenes melléklete **avasárnapiszámban.** A mellékletek összegyűjtve, diszes albumba kötve minden könyvtár díszéül szolgálnak. Előfizetők bekötési táblát a kiadóhivatalban rendelhetnek.

A fogorvoslás körébe eső műveleteket: foghúzást, fogtömést,

fogpótlást, arany koronákat és aranyhidakat jutányos árak mellett végzi:

BARTA AGOSTON

Műtermét Kossuth Lajos utca 58. sz. alá helyezte át. — Köztisztviselőknek kedvező fizetési feltétel.

FIZESSEN ELŐ A «ZALAVÁRMEGYE»-RE!

EDISON MOZI Szombaton 7 és 9-kor, Vasárnap 5-7 és 9-kor.

LON CHANEY

utolsó és egyetlen beszélő filmje

Az ördög cimborái

izgalmas dráma a New-Yorki alvilágból 8 felvonásban — azonosítól:

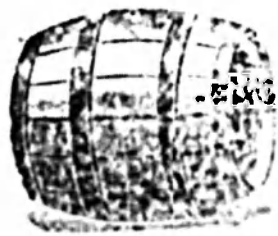
A korbács

izgalmas dráma a legsötétebb Afrikából 8 felvonásban, főszerepben: **Jack Holt** a Submarin hőse, és **Dorothy Revier** a Submarin gyönyörű főszereplője.

Jön! **Marlene Dietrich** híres filmje: **MAROKKÓ**

Boroshordók

10
literől
1000
literig

raktáron
tart és 10
évi
jótállás
mellett
elad

RISZT SÁNDOR

kádár-mester

Vörösmarty-u. 29. Telefon: 197. sz.

Németh László

tefődő mester

Zalaegerszeg, Bethlen-utca 17. sz.
Telefon 221.

Vállalok: bármilyen új cserép- és palafedést, régi tetőzetek javítását, régi zsindelytetők lebontását s annak cseréppel vagy palával való befedését jótállással. — Levél- vagy telefonhívásra helyszínre jövök és költségvetéssel díjmentesen szolgállok. — Jutányos árak!

Építkezők figyelmébe!

Ajánljuk, mielőtt kályhaszükségletét beszerezné, **vétel-kényszer nélkül tekintse** meg nagy cserép-kályha raktárunkat. — Samott agyagból készült

cserépkályhák

a legszebb színekben és kivitelben a legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételekkel. Cca: 60–65% **fűtőanyagmegtakarítást ér el** a Németh-féle szabadalmazott vasbetéttel ellátott cserép kályhával. —

Kérjen díjtalan tájékoztatót és leírást. Javításokat és átrakásokat a legpontosabban végzünk.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

szab. cserépkályha- és agyagaru-készítők
Zalaegerszeg, gróf Apponyi A. utca 23.

arany-

éremmel

külföldről

Telefon
251

„ALADDIN“

a század legjobb **petróleum izzófénylámpája.** Méltó vetélytársa a villanyvilágításnak. Teljesen automatikus. Hófehér nappali izzófény.

Olcsó üzem. Szagtalan, zajtalan, robbanásmentes,

öt évi gyári szavatosság.

Részletfizetési kedvezménnyel árusítja:

Heinrich W. és L. cég Zalaegerszeg.

ahol minden alkatrész, mint csereakció gyári árban kaphatók.

Mielőtt téli árút,

**Központi Nagy Áruház
Deutsch Hermán, Zalaegerszeg.**

ugymint oroszkat, kötött-kabátot, vadászmellényt, pullovert, selyemgyapju reformnadrágot, sport- és vadászharisnyát, szarvas-, kutyabőr-kesztyűt, valamint gyapjufonalat, kézimunkát, **D. M. C.** cikkeket, **G. F. B.** selyemharisnyát, divat nyakkendőket, ruhadizst, divatgombokat, zsebkendőt, üvegszervizt, porcellánszervizeket, alpaca-árut, masétálcákat, képkereteket, lámpaárut, gyermek cipőt, bőr- és bőrdandárt, esernyőt, szappant, parfümöt vásárolna, ne mulassza el, hogy hozzáam elfáradjon s nagy választékomról, ugyancsak az ajánlott cikkek olcsó áráról meggyőződjék.

SCHÜTZ ÁRUHÁZ

ZALAEGRSZEG

Tájékoztató árak:

Paplan és takaró osztály:

Törökmintás paplan dusan töltve	16 P
Cloth paplan jó minőség	20 P
Virágos satinból készült paplan elsőrendű bé- léssel l.a. vattával	40 P
Selyem paplan kézzel varrva, legszebb divat- mintás, legjobb vattából	40 P-től
Gyapju takarók	12 P-től felfelé
Flanell takarók	5-40-től

Szőnyeg és függöny osztály:

Kész függöny, két szárnydrapériával már	10 P-től felf.
Futószőnyeg 70 cm. széles	1-60-től
Matrac-gratl 120 cm. széles	3-40-től
Függöny-anyag: angol csipke, toussor etami stb.	
Ágy és asztalterítők minden színben nagy választék.	

**Speciális kézimunkavásznak minden
szélességben**

SCHÜTZ ÁRUHÁZ, ZALAEGRSZEG

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

A román király a magyar-román baráti viszony kiépítése mellett

Bukarest, október 5. Az interparlamentális konferencia résztvevői tegnap kiránduláson voltak Buzenihe, majd onnét átmentek Sinaiajába, ahol Károly király vendégei voltak. A magyar csoportot csak Gratz Gusztáv nyug. külügyminiszter képviselte, akit magához kéretett az uralkodó és melegen érdeklődött tőle a magyarországi gazdasági viszonyok felől. Gratz dr. közölte a királlyal, hogy a gazdasági helyzet átalakulóban van s nagy erőfeszítések történnek, hogy az ország kilábaljon a jelenlegi rossz periódusból. Károly király nagy megértéssel fogadta a felvilágosítást, majd a következőket mondotta:

— Nagyon szeretném, ha gazdasági kérdésekben Magyarország és Románia egy úton haladnának.

Orvendetesnek tartom azt is, hogy megalakult a magyar-román és román-magyar kereskedelmi kamara. Csak úgy találják meg az országok a boldogulás útját, ha karöltve igyekeznek leküzdeni a világválságot. Politikai

súrlódások vannak közöttünk, ez azonban nem ok arra, hogy a két állam a gazdasági élet rekonstruálására irányuló munkában ne működhessek együtt.

Este teát adott a király a delegátusok tiszteletére. Amikor a kiküldöttek a nagy fogadóterembe vonultak, az uralkodó ismét magához hívta Gratz Gusztávot, maga mellé ültette és újból gazdasági kérdésekről beszéltek. Gratz dr. ekkor elmondta, hogy azért nem jött most több magyar kiküldött Bukarestbe, mert a nehéz viszonyok ezt nem engedték meg. A Bukarestben tartózkodó Berzeviczy Albert pedig indiszpozíciója miatt nem vett részt a sinajai kiránduláson.

Károly sajnálkozását fejezte ki a magyar delegátusok távolmaradása miatt és újból hangsúlyozta, hogy

igen nagy súlyt helyez a magyar-román jóviszonyra.

A vendégek este fél tízkor különvonattal tértek vissza Bukarestbe.

teket és konyhakertészetet rendeznek be a virágágyak helyén. Számos helyen elbocsátották a szolgál- és cselédszemélyzetet is.

Arany-özönlés.

London, október 5. A Financial News szerint az arany-özönlés Amerikából még egyre tart. Az «arany-váltók» tulajdonosai meg-megrohamozzák a Federal Reserve pénztárait és a bank csak nagyon nehezen tudja kielégíteni a követeléseket. Eddig 175 millió dollárt szedtek ki a bankból, de ez az összeg rövidesen 300—400 millióra emelkedhet. Megtörténhetik az is, hogy az idegen jegybankok hamarosan kivonják értékeiket a newyorki piacról, miáltal Amerikát újabb, nagy veszteségek érik. Hasonló szellemben írja a Temps is.

Az angol szállítók és a font.

London, október 5. Az angol állami szállítók a fontsterling ingadozása miatt azt kérték a kormánytól, hogy lehetőleg aranyban fizessék őket, mert a font esetleges árszulánásával nagy károsodás érne a szállítókat. A kormány nem teljesíti a kívánságot.

Zuhan a gyapot ára.

London, október 5. Gazdasági körökben a gyapot árának hatalmas zuhanásáról beszélnek. Hetek óta szünetel a kivitel, minek következtében több ezer ember veszítette kenyerét.

Tíz százalékkal csökkentették a forgalmisták fizetését is

A pénzügyigazgatóság átiratot intézett Zalaegerszeg város polgármesteréhez. Az átirat szerint a forgalmi adóhivataloknál működő szerződéses, vagy felfogadott alkalmazottak részére megállapított fizetést és működési pótlékot

szeptember 1-ig visszamenőleg 10 százalékkal csökkenteni kell.

Mivel a forgalmi adóhivatalnál alkalmazot-

tak fizetésüket havonta, illetve félhavonként előre kapják, a szeptember havi fizetés visszamenőleg már csökkentés/ alá esik. Az így kiszámított összeget részletekben és arányosan elosztva tartoznak az alkalmazottak megfizetni. Ezzel szemben a működési pótlékból, amelyet havonta utólag utalnak ki, október elsejétől vonják le a 10 százalékot.

A külszolgálati költségmegtérítést a rendelet nem érinti.

Harmincezer pengős közmunka a Kerkánál

A Faluszövetség személyei főként elnöke: Béres Ferenc, továbbá Felsőszeménye község lakossága azzal a kérelemmel fordultak a földművelésügyi miniszterhez, hogy a Kerkapatak torkolatánál tervezett murai, parthibtosítási munkákat mielőbb indíttassa meg.

A miniszter most értesítette a vármegye alispánját, hogy a szóbanlevő munkákat a nagykanizsai m. kir. folyammérnöki hivatalhoz intézett rendelettel.

31.845 pengő 48 fillér előirányzati költséggel engedélyezte.

A nagykanizsai folyammérnöki hivatal a munkákat még október hó folyamán meg fogja indítani, úgy, hogy a felső- és alsószeményei munkanélküliek az őszi és téli folyamán megfelelő keresethez fognak jutni.

—•—

Az uralkodó családtól kezdve mindenki takarékoskodik Angliában

Az arany további özönlése

London, október 5. A pénzügyi válság hatása a magas angol életstandard leszállításában is megnyilvánul. Ebben a király maga jár elől jó példával. Most azt az óhaját fejezte ki V. György, hogy ha valahol megjelenik,

ne rendezzenek részére diszes fogadtatásokat. Mellőzzék a pompát és az egész vonalon az egyszerűség nyilvánuljon meg.

A Buckingham palota virágos kertjét sem díszítik ezúttal olyan sűrűn és ezután az eddigi ingyenes látogatás helyett a parkra kinyitások személyenként 1 pennyt kötelesek fizetni. E díjból mintegy 350.000 fontot

remélnék évente bevenni. A yorki herceg felosztja híres vadászistállóját, eladja lovainak nagyrészét, valamint a Rugby mellett levő kastélyát is. — A londoni püspök is takarékoskodik hirdetések. A püspök bezárta a Fulham palotát. A cambridgei és oxfordi egyetem tanárai az egyszerű életmódra való áttérést hirdetik a diákságnak. A City meghosszabbítja a szombati tőzsdei munkát, azonkívül leépítik a weekendezést is.

A külföldi utazások ellen a bankok kezdtek nagy propagandába. Ezek szerint

a külföldön elköltött font majdnem a hazatéréssel egyenlő.

A legtöbb házban felszántják a virágos ker-

Budapest, október 5. Bethlen István gróf volt miniszterelnök ma újságírók előtt kijelentette, hogy a Károlyi-kormányban nem vállalja el a külügyi tárcát. Csütörtökön Bethlen részt vesz az egységspárt értekezletén.

Budapest, október 5. Kenéz Béla kereskedelmi miniszter kinevezése után több igazgatósági tagságról lemondott. A budapesti kir. törvényszék, mint cégbíróság, ma több igazgatóság névsorából törölte a minisztert.

Budapest, október 5. A szikvizgyárosok memorandumot adtak át a kereskedelmi miniszternek, amelyben tiltakoztak a szikviz- és ásványvízadó emelése ellen.

Budapest, október 5. A keresztényszocialista munkásság küldöttsége járt ma Kenéz Béla kereskedelmi miniszternél. Töbör János országgyűlési képviselő vezetésével. A munkásság írásban adta át panaszait a miniszternek. A memorandumban tüzetesen megjelölték azokat a módosításokat, amelyekkel a munkásságon pillanatnyilag segíteni lehetne.

A miniszter megnyugtatta a küldöttséget, hogy áttanulmányozza a kérelmet és segítségére lesz a munkásságnak.

Budapest, október 5. Malasits Géza képviselő vezetésével győri küldöttség jelent meg Ernst Sándor miniszternél. Győr város másik képviselőjénél és közmunkák indítását kérték. Ernst Sándor ígéretet tett, hogy eljár Kenéz miniszternél.

Ezután Preszly Elemér pestmegyei köispán tett látogatást Ernst miniszternél, akivel az inségakció állásáról tárgyalt. Ernst miniszter később Keresztes-Fischer belügyminiszterrel és Jakab Oszkár államtitkárral az új kórházrendeletéről tanácskozott.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága holnap kezdi meg Budapesti munkáját.

Báró Sztéryi József felsőházi tag az Interparlamentáris Unió ülésére ma Bukarestbe érkezett.

Megjelent a szükség-adó rendelet

A hivatalos lap vasárnapi számában megjelent a jövedelemadóalanyok által fizetendő szükségadóról szóló rendelet.

A rendelet értelmében részben az ingy-
akció céljaira, részben pedig az ingy-
munkálatok költségeinek fedezésére mindenki, aki két-
ezer pengőt meghaladó adóalap után jövede-
lemadót fizet, egy évi jövedelmi adójának
megfelelő összegű szükségadót köteles fizetni.
A szükségadó az 1932 évi jövedelemadó ösz-
sége. Minthogy azonban ezekre a bevételekre
már most van szükség, a rendelet értelmében
mindenki, aki az 1931 évre kivetett jövedelmi
adónak megfelelő összegű előleget köteles
befizetni. Azok, akiknek az 1931 évi jövedelmi
adóalapja a 10.000 pengőt nem haladja túl,
az előleget három egyenlő részletben és pedig
1931 november 15-éig, 1932 február 15-éig
és 1932 május 15-éig, — azok pedig, akiknek
adóalapja a 10.000 pengőt meghaladja, az
előleget két egyenlő részletben és pedig folyó
évi november 15-éig, illetve 1932 május 15-éig
kötelesek befizetni.

Az 1932 évi jövedelemadókivetés befejezése

után minden adózó tartóztatását le kell számol-
tatni.

Ha valamely adózónál a bevallott, illetve
ismert jövedelem nem felel meg az adózó
életmódjának, akkor az életmód és a külső
ismérvek figyelembevételével véleményeztetett jö-
vedelem és a bevallott jövedelem közt mutat-
kozó többletet adóalapul kell venni. Ilyen
esetben azonban az adózót előbb adatszolgál-
tatásra kell felszólítani. Az az adózó, aki a fel-
szólításnak nem tesz eleget, a hivatalból meg-
állapított adóalap 10 százalékát köteles fi-
zetni. A jövedelemadó azoknál az adózóknál,
akiknél a vagyonadó alapjául vett vagyontár-
gyak értéke az ötszázezer pengőt túlhaladja,
nem lehet kevesebb, mint a vagyonadó alap-
jául vett érték két ezreléke.

A rendelet amnesztiát biztosít azokra nézve,
akik az 1932 évi bevallásuk során valamely
eltitkolt jövedelmet vagy vagyont bevallanak.

A szükségadót az adózó köteles fizetni, azt
a bérlore, vagy munkaadóra áthárítani nem
szabad.

— 0 —

Unnep előtt

Két bús halott, két nagy zalai magyar szo-
morú szemmel mered bele a komor októberi
éjszakába. Különösen most, a vértanúk heté-
ben. Az egyiknek, Csány Lászlónak, ércalakja
magas talapzaton várja a felavatást, a má-
sik, Borbély György, csendesen pihen a temé-
tőben és várja a feltámadást. Mind a kettő
mélységesen szomorú. Nemcsak azért, mert ma
minden eleven és holt magyar lélek kesereg
a múlton és fél a jövőtől. Nem, nekik
megvan a maguk egyéni keserűségük, külön
szégyenkezésük is.

Avató ünnepre készül a megye és a város
közönsége. Fényes külsőségek és bizonyára
bensőséges érzések mellett áldoznak majd a
nagy vértanu emlékének és megemlékeznek
arról a nagy rajongó magyar emberről is,
akinek szinte emberfeletti lelkesedése ezt az
emlékművet megteremtette. És mégis, ennek
a két embernek a lelke ezen a napon nem lesz
tökéletesen boldog. Csány lelke szégyenkezve
néz le ércalakjára, amely meg mindig nincs
teljesen kifizetve. Borbély György lelke kesé-
rűséggel nézi, hogy senki sem akad, aki az
ő nagy munkájára rátegy az utolsó pontot.

Igen, a Csány-szobor költségeiből még min-
dig hiányzik 5 ezer pengő. Ha azt akarjuk,
hogy a szobor-avatás igazi ünnep legyen, ezt
az összeget elő kell teremtenünk. Ezt akarja a
Csány-szoborbizottság is, mely a napokban
cserkészfiukat küld szét a városban mindazok-
hoz, akikről feltételezi, hogy magyarságukért
és nagyjai emlékéért nem riadnak vissza egy
kis áldozattól sem. Fogadjuk szívesen eze-
ket a cserkészfiukat és adakozzunk tehetsé-
günk szerint. Ha mindenki, akiket felkeresnek,
csak egy-egy pengőt ad, tiszta, ragyogó lesz
az avató-ünnep.

Igaz, hogy nagy a nyomorúság, igaz, hogy
az egy pengő is pénz, de hiszen sokszor
adunk ki egy-egy pengőt hiábavalóságokra,
meg szórakozásra. Már pedig, ha van bennünk
egy kis magyar érzés, kegyelet és ha szeretjük
egy kicsit azt a szűkebb hazánkat, melynek
oly szép díszé a szobor, nem engedjük szé-
gyenkezni Zala nagyjainak nagy lelkét és nem
akarunk pirulva elmenni nagy vértanunk kifi-
zetetlen szobra mellett. (ra.)

Szépen sikerült a vármegyei lövészverseny

Tegnap tartották meg Zalaegerszegen a vár-
megyei lövészversenyt, amelyen számos ver-
senyző vett részt és néhányan figyelemre
méltó eredményt értek el. A részletes eredmé-
nyek a következők:

Leventék ötös csapatversenye: 1. Nagykaniz-
sa 408, 2. Döbröcze 405, 3. Ujduvár 402,
4. Keszthely 385, 5. Páka 378 egységgel.

Leventék egyéni versenye: 1. Lukács Károly
Zalahaksa 92, 2. Matorics György Bajcsa 92,
3. Somogyi Gyula Balatonfüred 90, 4. Csá-
szár József Zalaszentgyörgy 86, 5. Deutsch
László Nagykanizsa 86 egységgel.

Középiskolai tanulók egyéni versenye: 1.
Profeld Frigyes felső kereskedelmi iskola Za-
laegerszeg 90, 2. Gerencsér Lajos zalaeger-
szegi gimnázium 88, 3. Paulin István keszt-
helyi gimnázium 87 egységgel.

Cserkészek egyéni versenye: 1. Bertók
Gyula 348-as csapat Balatonfüred 82, 2. Bor-
sos István 80, 3. Csány csapat Zalaegerszeg

80, 3. Varga József keszthelyi cserkész 69,
4. Szöllősy József 73-as tapolcai cserkész 66,
5. Mayer Jenő Tapolca 62 egységgel.

Polgári lövészek egyéni versenye: 1. gróf
Körniss Elemér Óhid 86, 2. Kiss György Kis-
kanizsa 84, 3. Szentes Antal Ujduvár 83, 4.
Bohm Károly Balatonfüred 82, 5. Varga Gyula
Zalaszentmihály 80 egységgel.

Léventekötők egyéni versenye: 1. Farkas
Lajos Kisszentgrót 95 (sorsolás útján lett első),
2. Ferencz Sándor Karácsonyfa 95, 3. Simon
József Kerkakutas 91, 4. Horváth Jenő Nagy-
bakónak 86, 5. Csendes Gábor Óhid 81 egy-
séggel.

A felsoroltak díszes érmeket, a 17 legjobb
lövő pedig értékes tiszteletdíjakat kaptak,
azonkívül a nagykanizsai csapat megnyerte
herceg Eszterházy Pál örökös vándordíját. A
díjakat Bödy Zoltán alispán osztotta ki a bol-
dog nyerteseknek.

A zalaegerszegi ferencesek ünnepe

Vasárnapot, a nagy rendalapító ünnepét kel-
lőkép ülték meg a ferencendi atyák temp-
lomában. Egész nap szentségimádás volt, mely-
ben résztvevő Zalaegerszeg és környéke buzgó
hívó serege. Az ünnepélyes főistentiszteletet
10 órakor mutatták be, melyet a ház vicarius
végzett fényes papi segédlettel, rendtársaitól
körülve.

Az istentisztelet után Fejér Imre ny. erdélyi
plebános lépett a szószékre s erős szónoki
készséggel vázolta a nap jelentőségét, a szent-
ségimádást méltatta, a Krisztust igazán követő
szegénység trubadurját: szerafi Ferencet s rá-
mutatott arra, hogy miként a XII. században a
ferences szellem a pápákkal váltva reformálta
meg a világot, az anyagi és önző ke-
vélyeket, úgy most is erőt a legméltóságosabb
Óktáriszentségből csakis ferences lelkülettel me-
rithetünk, letéve a hiú, világias külsőségeket
a nagy olasz vezérferfiú, Mussolini gondol-
kozásával s szavaival, melyeket az assisi fe-
rences templomban mondott a királyi her-
cegnő esküvője alkalmával: „Most nem tudok
a nagy szentnek, Ferencnek, a szegénység
trubadurjának sirjához lemenni az alsótemp-
lomba, díszes ruhámban, kitüntetésekkel, ha-
nem a legközelebb, mint egyszerű polgár jó-
vók majd erőt meríteni nagy munkámhoz s lel-
kem megmentéséhez...”

Este 6 órakor dr. Györög Pál reálgimná-
ziumi hittanár magas szárnyalású beszédben
fejtegette Ferenc-testvérnek jellemét s a zsú-
folásig megtöltött templomban könnyeket la-
kasztott sokaknak szemében a ferences lelkület
aláfestése, kidomborítása.

A Tekeegyesület

hagyományos szüreti mulatságát tartotta va-
sárnap este a Nagy-vendéglőben, a hagyomá-
nyos jótékony-önzetlenséggel, kedvvel, szív-
vel, szeretettel, csak a közönség feledkezett
meg a hagyományokról és szomorúan gyér
számban jelent meg. A mezitlábos gyerekekért
volt a mulatság és azt mindenki tudja, hogy
a Tekeegyesületnél minden fillér a hirdetett
célra megy. Az tehát, hogy mégis ilyen kicsi
volt az érdeklődés, szomorú igazolása a mai
nehéz időknek. Nincs kedv, mert nincs anyagi
lehetőség.

A rendezőség mindent elkövetett, a jelen-
váltak jól érezték magukat. Csigaszeg, aki
most a Nagy-vendéglő kommcenciója, — szé-
pen muzsikált. Hiába. Az a tanulság: nem sza-
bad ma rendezni mulatságokat, különösen re-
zsivel nem.

Véres szurkálás Pókafán

Vasárnap este a pókafai fiatalság mulatságot
rendezett, amelyre elment Papp Gyula 23 éves
csónakhegyháti legény is, aki jelenleg Hemmi
József zalaistvándi lakosnál áll alkalmazásban.
Éjfél tájban a legények a lányok miatt szó-
váltásba keveredtek egymással és Papp csend-
re intette a torzsalkodókat. Ekkor két pókafai
legény nekiesett: az egyik pofozta, a
másik pedig zsebkésével kétszer oldalba szúrta
Papp Gyulát, aki hangos jajkiáltással össze-
esett.

A közelben lakó gyógyszerész részesítette
első segélyben a megsúrt legényt, de a sze-
rencsétlennek ma reggelre oly súlyosra for-
dult az állapota, hogy a Zalaegerszegről ki-
hívott mentőknek kórházba kellett szállítani.
Állapota súlyos, életveszélyes.

A szurkálás ügyében csendőri nyomozás
indult.

Az alsódunántúli ellenőrzött tehenészetek termelési eredménye

Az Alsódunántúli Szarvasmarhatenyésztő
Egyesületek Szövetsége keretében ellenőrzött
tehenészetek legutolsó téli időszakai tejelési át-
lagai az általános gazdasági válság ellenére is
emelkedést mutatnak az előző évekkel szem-
ben. Mind több és több gazdaság tér át az
okszerű, szigorúan egyedi, érdemszerinti ta-
karmányozási rendszerre, a termelési költség-
nek a tejelési átlag emelése által való csökken-
tése végett.

Az elmúlt téli félév tejelési átlagai egyesü-
letenként a következők:

Baranya megye: 23 tehenészet félévi átlaga
1754 kg tej, 3.75% zsír;

Somogy megye: 49 tehenészet félévi átlaga
1493 kg tej, 3.74% zsír;

Zala megye: 41 tehenészet félévi átlaga
1280 kg tej, 3.73% zsír;

Szövetségi: 113 tehenészet félévi átlaga
1515 kg tej, 3.74% zsír.

A Szövetség területén ellenőrzött hat leg-
jobb átlagfejésű tehenészet a legutolsó téli
időszakban (félév):

Dr. Mándy Sándor Keresztespuszta: 2805 kg
tej, 15.24 kg napi átlag;

Stermthal Bernát, Zalaszentmihály: 2484 kg
tej, 13.72 kg napi átlag;

Gróf Andrássy Mihály, Szentmihályfa: 2394
kg tej, 13.23 kg napi átlag;

Frigyes Főhercegi Uradalom, Vizslak: 2277
kg tej, 12.36 kg napi átlag;

Báró Gutman László, Tokcsöny: 2225 kg
tej, 12.29 kg napi átlag;

Hertelendy Andor, Kútaskozma: 2200 kg
tej, 12.15 kg napi átlag.

Dinamit patronok a vasuti sineken

Oslo, október 5. Az Oslo-Skin között elhúzó vasútvonal mentén a pályaór a múlt éjszaka szemlét tartott. Az osloai pályaudvar bejárója mellett a sineken egymás mellé helyezve hat darab dinamit patron-talált. Szakértők megállapítása szerint a dinamit nem csak a közeledő stockholmi gyorsvonatot semmisítette volna meg, hanem a pályaudvaron is igen nagy pusztításokat végzett volna. — A pályaar jelentése szerint két munkáskülsőjü ezért látott korábban a sinek mentén állkodni.

A népművelés köréből

Az elmúlt hetekben egyik napilap arról adott hírt, hogy az iskolán kívüli népművelést a kultuszminiszter átszervezi és hogy a népművelés céljaira külön kultúregyesületek létesítését vették tervbe. Illetékes helyről közlik, hogy a hír alaptalan, mert a mai iskolán kívüli népművelési szervezet megválogatásáról nincs szó.

A Néptanítók Lapja közli a tanítósággal, hogy a lap sárga mellékleteinek közreadását útra megkezdi, melyekben előadásokhoz való ismeretanyagot közölnek.

Lopásokat követnek el a cigányok

Bogdán Antal Imre 30 éves sámsoni szüretes kőborcigány, akinek már többször volt dolga a hatóságokkal, legutóbb a Kiskomáromhoz tartozó Kápolna-pusztán csavargott. Bogdán ott betört Hegedüs Józsefhez és még két helyre. A betörő Hegedüstől, a feltört szekrényekből ezüstnemüket és ruhaféléket loptak, azután ismeretlen helyre szökött. — A kiskomáromi csendőrség keresi.

Lakatos József (álneve: Forgács, Salamon) nagykanizsai születésű, nagykapornaki illetőségű hurókészítő cigány legutóbb Somogyban kőborolt és Pogányszentpéteren három betörést követett el. Hajnal Józsefnél csak 2 ezer készpénzt talált, de azt is elvitte, azonkívül ruhaneműket emelt el. Az iharosberényi csendőrség nyomozza.

Verekedés a szőlőhegyen

Szabó Gyula pozvai földmives tegnap este egylovas kocsijával kiment a szőlőhegyre. Ott betört az egyik hajlékba és lovát kűm hagyta szabadban. — Később kijött a hajlékból és megdöbbenéssel látta, hogy lova és kocsija eltűnt. Keresésére indult és találkozott Pál József pozvai földmivessel, akinek teste több helyen véres volt. Pál elmondta Szabónak, hogy csácsi legények tréfából nekieresztették a lovat kocsistól a horgosnak és ő fogta meg a lovat a lejtő alján. Találkozott néhány csácsi legénnyel, akiket felelősségre vont, hogy miért üznek ilyen rossz tréfát. Ekkor a legények nekiestek Pálnak és véresre verték úgy, hogy súlyos állapotban hozták a zalaegerszegi kórházba.

A zalaegerszegi csendőrség nyomozást indított, hogy tisztázhassa a verekedés részleteit.

Lemondott Ausztria pénzügyminisztere.

Bécs, október 5. English pénzügyminiszter ma lemondott. Miklós elnök a lemondást elfogadta.

A lehérvári panama.

Budapest, október 5. Blaha Sándor államtitkár elnökletével ma kezdte tárgyalni a belügyminisztérium fegyelmi tanácsa Zavaros Aladar lehérvári polgármester és Vargha Elemér mészaki tanácsos ügyét.

HIREK.

— OKTÓBER HATODIKÁN —

gondolatok a tizenhárom aradi vértanura, akik az ország szünyök segítségével megölt magyar szabadságharcnak, a magyar fajta ellenségeire örökre emlékeztető intő jelei. Nevük és tragédiás soruk fénye, míg a földön magyar él, a lelkéből soha ki nem hullik.

Azóta ezek lettek vértanúi a magyar nemzet létküzdemeinek, azóta új és új gyászünnepekkel lett terhesebb a fekete magyar naptár, de október hatodika mindnél feketébb, fájóbb, égetőbb, még ma is, ebből a távlatból is, amikor a horizontot már mai fájdalmak és kínok népesítik be.

Soha ne felejtsek el október hatodikát s mindig arra gondoljatok, hogy szebb és jobb a koldus szabadság, mint az évszázadok terhes, kínos, véres szolgátságának visszatérése!

Október 6-án Zalaegerszegen reggel fél 9 órakor az izraelita, 9 órakor a római katolikus plebánia-, 10 órakor az evangélikus templomban lesz hivatalos gyászistentisztelet.

— o —

— Áthelyezés. A Vall. Közoktatásügyi min. kir. miniszter Hegedüs Ferenc egeraracsai áll. el. isk. igazgató-tanítót a szeged-város-tanyai áll. el. iskolához áthelyezte és az ottani igazgatói körzet vezetésével megbízta.

— Az Ipartestület elnöksége kéri a dalosokat, hogy csütörtökön este 8 órakor az összpórában okvetlenül jelenjenek meg.

— A takarékosági bizottság munkája Nagykanizsán. Szombaton közgyűlést tartott Nagykanizsa megyei város. A közgyűlés a takarékosági bizottságnak a következő javaslatát tárgyalta: 33 állást szüntessenek meg, az illetménycsökkentésnél a törzsfizetés 10 (illetve 12), a pótilletmény 25 és a közmunkaátalány 50 százalékkal csökkentessenek, a városnál alkalmazott nyugdíjasoknak ezenfelül még további 5 százalék leszállíttassék a más közpénztárból felvett illetményekből. Ez a leépítés összesen 95.545 pengő megtakarítást jelent a városnak. A közgyűlés nagy szótöbbséggel elfogadta a takarékosági javaslatokat.

— A keszthelyi evangélikusok ünnepe. A keszthelyi ev. egyházközség három új harangját vasárnap délelőtt avatták fel ünnepélyesen. Az avatást Nagy Antal szentantalfai ev. esperes végezte, Novák Elek kővágóörsi és Jónás Lajos alsódörgicsei lelkészek közreműködésével. A harangok készítésének történetét és feliratait Menyhár István keszthelyi lelkész ismertette. A szép ünnepség a Himnusz hangjaival zárult.

— Életmentés a Válicskában. Lejer Lajos zalaegerszegi ács vasárnap Csácsborsok felől a városba tartott. Utközben kalapját lesodorta fejről a szél és Lejer utána szaladva, beleesett a Válicskába. A hideg vízből Mátyás József és Horváth Lajos zalaegerszegi lakosok mentették ki.

— Október 7-én, szerdán újabb akciónap a Schütz-áruházban.

— Anyakönyvi hírek. A zalaegerszegi áll. anyakönyvi hivatalban a múlt hét folyamán a következő bejegyzések történtek: Születés: Horváth Rozália napszámosnő (Nemesrádó) halvaszulett fia, Pete Anna napszámosnő Anna leánya, Milovecz József kéményseprősegéd és Fábián Teréz Katalin leánya, Varga István napszámos és Baksa Teréz István fia, Mógor Imre m. kir. államrendőrségi főtörzsörmeister és Pozsgai Julianna Ilona leánya. Halálozás nem történt. Házasságot kötött két pár: Tóth János gyári munkás Hoffmann Margit gyári munkásnővel, Heigl György cipőfelsőrész-készítő segéd Hersics Máriaival.

— Almalopás a szőlőhegyen. Ekler Gyuláné Verbóczy-utca 54. szám alatti lakosnak gógánhégyi hajlékából elloptak két zsák almát. A rendőrség keresi a vakmerő tolvajokat.

NE KISÉRLETEZZÉK!

EZÉRT ISMÉTELJÜK

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK

világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Zalaegerszeg, Gróf Apponyi Albert utca 1.

— Elhíjasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél a természetes «Ferenc József» keserűvíz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító-eljárásának több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József víz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Megkerült az elkőborolt ló. Az acsádi csendőrség értesítette a zalaegerszegi rendőrséget, hogy vitéz Eső Antal rendőrfelügyelőhelyettes elkőborolt lovát Söpte határában megtalálták.

— Dobálják a mentőautót. A mentőautó vasárnap délelőtt Pakodra robogott egy súlyos betegért. Utközben ismeretlen tettesek kövekkel megdobálták a kocsit, melynek hátsó ablaka betört. A csendőrség figyelmébe ajánljuk az esetet.

— Panaszos levél. Panaszos levelet kaptunk ma egyik előfizetőnkől, melyben elmondja, hogy a Rákóczi-utca és az Arany János-utca sarkán szombat óta elhullott patkányok hevernek, a legnagyobb undort keelve a járókelőkben. Hasonló esetet észleltek a Széchenyi téren is. Az esetet illetékesek figyelmébe ajánljuk.

— Előállították a rendőrségre. A rendőrség szombaton este őrizetbe vette és előállította a kapitányságra O. J. 16 éves körmendi illetőségű cigánylányt, aki a város utcáin csavargott és többeket molesztált. A feslett életű leány valószínűleg Aszódra kerül a javítóintézetbe.

— Meghalt a romantika az irodalomban. Erről hoz érdekes cikket a «Szivárvány» legújabb száma. Ezenkívül Hamar Zoltán, Darvas József, Forgách Károly, Hatala Pál, Komlósi Kovácsik Jenő stb. érdekes írásai és rengeteg egyéb olvasnivaló való. Rovatok. Előfizetési ár negyedévre 1 pengő. Kiadóhivatal: Ujpest, Bocskay-u. 49.

— Gyümölcs és szőlőkivétel Keszthely vidékéről. A közelmúlt napokban több ezer pengő szőlő- és gyümölcskivétel történt a keszthelyi járás néhány községéből. Burgenlandi és ausztriai kereskedők autóbusszon jöttek Alsó- és Felsőzsid, Zalaántó és Karmacs környékére, vásároltak és a megvásárolt árut autókön azonnal el is szállították. A fenti községekből kivitelre került 360 métermázs szőlő, 10 mázsa dió 2 mázsa őszibarack és 16 métermázs alma és körte.

— Kedvezményes utazás a Borhétre. A budapesti nemzetközi Borhét rendezőse által október 13—25-ike között tartandó borkiállítás, borvásárlással és a bortermelők, borkereskedők és kávéos kongresszusával egybekötött Borhét alkalmával a DSZA igazgatósága a társaság valamennyi állomásáról Budapestre és vissza utazók részére 33 százalékos menetdíjkedvezményt engedélyezett.

— Lopás Bocföldén. A péntekről szombatra virradó éjszaka Kóbor Ferenc bocföldi lakosnak FAKSZ kölcsönből épülő háza mellől elloptak 8 szál uj deszkát. A csendőrség nyomozza a tolvajt.

Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenyere.

— **Tűzriadalom a Jókai-utcában.** Szombaton este 9 óra tájban tűzriadalom verte fel a Jókai utcai lakókat. Az elterjedt hírek szerint Tamásy István dr. h. polgármesternél volt tűz. Megjelentek a tűzoltók is a helyszínen, de dolguk nem igen akadt. Mindössze annyi történt, hogy a kéményt valami elzárta, a füst nem tudott kijutni és a szobákba, pincébe tödült. A helyettes polgármestert semmiféle károsodás nem érte.

— **Megszüntetik a balatonfüredi járásbíró-ságot?** Balatonfüreden és a járásban az a hír terjedt el, hogy a 33-as országos bizottság javaslata alapján a kormány megszünteti a balatonfüredi kir. járásbíró-ságot. A hír érthető megdöbbenést keltett Füreden és elhatározták, hogy Darányi Kálmán államtitkár, a kerület képviselőjének vezetésével küldöttséget menesztenek Zsitvay Tibor igazságügyminiszterhez, hogy a január 1-re tervezett leépítés a füredi járásbíró-ságot ne érintse.

— **Autó és vonat találkozása.** Tegnap délután negyed 2 órakor könnyen végzetessé válható esemény történt a Batthyány-utcai vasúti sorompónál. Schreiner István bérautós Kaszaházról igyekezett a város felé. A sorompó nem volt lezárva és éppen akkor érkezett oda a Zalaövi felé menő motoros-vonat. Szerencsére Schreiner idejekorán fékezett, de a vonatvezető is lassított és így nem történt meg a karambol.

— **Képkiallítás** nyílt a Bárány-szállóban. Fiatal művészek képeiből látható egy nagyobb kollekcio, köztük több kép zombori Lukács Gyulától, Pertes Józseftől stb. Az árak kedvezők, a gyűjtemény nagyon változatos. Felhívjuk rá olvasóink figyelmét. A kiállítás egész nap nyitva van, belépődíj nincs.

— **Öngyilkos intéző.** Ma reggel telefonon jelentették a fősztolgabíró-ságnak, hogy Szücs Ede, a zalaövi Kupfler-birtok 56 éves intézője felakasztotta magát és meghalt. Két levelet hagyott hátra: egyet a zalaegerszegi kir. ügyészségnek, egyet a budapesti főkapitány-ságnak. Szücs tettének oka ismeretlen.

— **Időjárás:** Jobbára derült és nappal enyhébb várható.

SPORT.

GTK—MZSE 2:2 (2:0). Bajnoki, bíró: Kiss. A tartalékosan felálló kék-fehérek balszerencsével küzdöttek gyenge ellenfelekkel szemben. Ha már az első percekben nem szegődik melléjük a balszerencse, akkor gólokkal nyerik a meccset. Varga 11-es hibázott, a második gólnál súlyosan vétett és ez annyira deprimálta, hogy később is hibázott, Bakánnal együtt. Németh kapus kis szerencsével a két gólt védhette volna. A halvesor széteső volt. Simon igyekezete tűnt ki. A csatársorban Weilandnak jó elgondolásai voltak, de a befejezésekkel adós maradt. Lakatos élénksége meglepetés volt. A gólokat Weiland és Simonics szerezték.

ZFKI—SzFKI 3:1 (1:1). Barátságos, bíró: Varga. Egyenrangú ellenfelek összecsapása, a szerencsésebb győzelmével. Tomózer ZFKI élvezetes játékaért dicséretet érdemel.

ZTE II.—Move ZSE II. 3:1 (1:0). Barátságos, bíró: Pál.

Zalaszentgróti SE—ZTE I. 3:2 (0:2). Barátságos, bíró: Klein. Papp két góljával vezetett a ZTE tizenegye, de a helyi csapat az utolsó percekben a maga javára döntötte el a mérkőzést.

Veszprémi Move—TIAC 2:1 (0:0). Barátságos, bíró: Horváth. A TIAC váratlan vereséget szenvedett. Gólját Huszár szerezte.

Egyéb eredmények. Magyarország—Ausztria Európa Kupa-mérkőzés 2:2 (1:0). Magyar amatőr válogatott—Románia Amatőr Európa Kupa-mérkőzés 4:0 (2:0). Csikó válogatott—Délnyugatmagyarország 4:1 (1:0). Budapest profi válogatott—Graz válogatott 3:2 (2:2). Budai 11—Sabaria 2:1 (0:1). Somogy—Kispest 2:1 (1:0). Bocskai—Atilla 3:1 (2:0). Ferencvárosi Vasutas—BEAC 4:2 (4:0).

Budapest—Berlin ökölvívó-mérkőzés 12:4.

**A SINGER VARRÓGÉPEK
MINT A LEGJOBBAK!**

MOZI.

MAROKKÓ.

Marlene Dietrich világfilmje 12 felvonásban. Játssza az Edison szerdán délután 5 órakor 40, 60 és 70 filléres helyárrakkal, 7 és 9 órakor rendes helyárrakkal.

Tikkasztó forróság ömlik erről a filmről. Sivatok. Egő homok. A számum lehellete borul mindenre. Fáradt pálmák égnek az örök napfényben. Idegenlégió katonái marsolnak a dob-szóra; ki tudja, honnan kerültek ide, ki tudja, hogy mi a nevük.

Marokkói mulató. A nézőgyéren kéteshírű, de gazdag kereskedők, bennszülöttek, katonák és csöcselék. Frakkok és rongyok. Közöttük egy kissé fásult hangú, fiatal európai lány. Honnan jött erre a zuhlott mulatóhelyre? Itt a névtelen emberek élnek, de senki sem törődik a másik nevével. Új lány, szép lány, lecsapnának rá, mint egy új prédára. Ki látja a lány szemében a fáradságot, eltévedt az életben, idetért és mégis... A lelke mélyén nagy és áldozatra kész érzések lobognak. A gazdag marokkói úr márkáit vagyont, szerelmet borítana a lába elé és ő meredt szemmel egy katonát néz, egyre forróbban. Köz-katona, aki ép úgy, mint ő, az ismeretlenség dzsungeléből került ide.

Ebből a tekintetből születik meg egy regény. A fiú már az első éjszakán megkapja a kulcsot a lány lakásához. Aztán még sok minden történik. Éjszakai orvítamadás az idegen földön, ahol mindig leskelődik a halál. A fiú megtudja, hogy a lány érte áldozatot akar hozni, vagyonáról mond le a szerelméért. Az idegenlégió névtelen hősei közt is akadnak gentlemanek és az éjjeli pillangók között sokan jobban tudnak szeretni, mint az otthonok kényes kisasszonyai.

A Marokkó a hangos filmgyártás egyik legszebb és legizgalmasabb filmje. Emberi sorsok tükré három nagy művész: Marlene Dietrich, Garri Cooper, Adolph Menjou tökéletes játéka, amely a művészet lenyűgöző erejével hat és az emberi lélek rejtett, viharzó indulatait tárja elénk.

Megindult a szezon, hirdeti a mozi és művészei dokumentálják ezt.

RÁDIO.

Kedd, október 6. 9.15: Szalonzene. 12.5: Cigányzene. 3.30: Meseóra. 5: Helyes magyarság, magyar helyesírás. 5.30: Magyar hangv. 6.50: «Lebstück Mária, a 48-as huszárfőhadnagy.» 7.15: Cimbalomhangv. 7.45: Október 6-i emlékest. 10: Basilides M. magyar dal-estje. 10.30: Cigányzene.

ZALAEGRSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 8.00-9.00. Pozs 7.00-8.00. Arpa 14.00-15.00. Zab 14.00-15.00. Tengeri 14.00-15.00 P. Burgonya 4.00-5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 8.70-8.95, buza (tevéb) 8.40-8.55, rozs 8.70-8.90, arpa 15.25-16.00, zab 17.50-18.00, tengeri 15.50-15.75, búzakorpa 9.60-9.85 köles 20.00-22.00.

Iránvzat: lanya.

Léptetőszedő és Tolószedő: KAKAS AGOSTON.
Felső szedő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Felsőszedő: PESTHY PÁL dr.

APRÓHIRDETÉSEK.

FALUSI ÜZLETHÁZ üzlettel, esetleg föld- és réthasználattal bérbeadó Kemendolláron, Zalamegye. Singer-féle ház. Érdeklődni lehet ugyanott.

ELADÓ Zalaegerszeg egyik legszebb központján egy új, adómentes emeletes ház, mely ad 5 lakásból és 2 üzlethelyiségből, részben vagy egészben. Bővebbet a kiadóban.

**Bundák és kabátok
SCHÜTZNÉL**

A fogorvoslás
körébe eső műveleteket:
foghuzást, fogtömést.

fogpótlást, arany koronákat és aranyhidakat jutányos árak mellett végzi:

BARTA AGOSTON

Mütermét Kossuth Lajos utca 58. sz. alá helyezte át. — Köztisztviselőknek kedvező fizetési feltétel.

**Használja ki az alkalmat
és vásároljon 8 napig tartó őszi vásá-
romon, eddig még nem létezett olcsó árakon a
Kovács divatáruházban**

CIPŐK:

Feket sevrő női pántos . . .	12'—	Egész női cipők magasszárral	
Fekete sevrő pántos lakk kapli	12'50	fekete, barna	11'—
Antilop fekete és színes		Posztó fűzős cipők, téli . . .	10'—
I. a. minőségű	15'—	Női oroszok	6'80
Lakk női	14'—		

Női sveici és divatsapkák, zsebkendők, nyakkendők, kalapok, harisnyák, keztyűk, nagy választékban rendkívüli olcsó árban.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Nagyfontosságú nyilatkozatot tesz Hoover a világ-gazdasági válság enyhítéséről

Washington, október 6. Hoover elnök ma este több kongresszusi vezérferfiút kértett magához. Hoover meg akarja beszélni az európai eseményeket, de különösen a gazdasági kérdéseket szeretné lefárgálni és egy-egy eljárás alapján segítséget nyújtani az európai, bajbajutott államoknak. A Newyork Herald úgy tudja, hogy 24 órában belül igen nagyfontosságú nyilatkozat kerül nyilvános-

ságra a világ gazdasági depresszióval kapcsolatosan. A nyilatkozatot Hoover elnök tenné, akinek nagy tervei vannak, de ezekről eddig még nem nyilatkozott a nyilvánosság számára.

Pénzügyi körökben tudni vélik, hogy a Németországnak engedélyezett moratóriumot meghosszabbítják és kiterjesztik más európai országokra is.

— o —

Holnap lemond a német kormány

Curtius külügyminiszter lemondása kormányválságot idézett elő

Berlin, október 6. Curtius dr. birodalmi külügyminiszter levelet intézett Brüning kancellárhoz. Curtius hivatkozik a közte és Brüning között napokkal ezelőtt lefolyt magánjellegű beszélgetésre, amelyben Curtius dr. közölte a kancellárral, hogy kiválik a kabinethöz. Most arra kéri a kancellárt, hogy járjon el Hindenburg elnöknel és jelentse be, hogy a külügyi tárcát tovább nem vállalja és visszavonul a politikai életből.

Brüning kancellár ma délelőtt meg is jelent Hindenburg elnöknel és közölte vele Curtius elhatározását. Ezenkívül a kancellár bejelentette, hogy a német kormány, ha csak formá-

lisan is, de legkésőbb szerdán beadja lemondását. Curtiuson kívül még van néhány miniszter, akik részint elkedvetlenedtek, vagy Hindenburg bizalmát veszítették el és távoznak helyükről.

Hindenburg és Brüning megbeszéléseiről nem szivárgott ki különösebb, de politikai körökben tudni vélik, hogy ha új, rekonstruált kabinet jön is, annak a feje csak Brüning lesz és olyanokból alakul meg, akik teljes mértékben bírják Hindenburg birodalmi elnök bizalmát. Az új kormány politikája sem fog változni.

Nemzetközi hadsereg felállítását kérik a belgák és a franciák

Bukarest, október 6. Az Interparlamentáris Unió tegnapi ülésén az amerikai delegátus javasolta, hogy szüntessék meg a jóvátételi fizetéseket és az arra fordítandó összegeket használják fel szociális célokra.

A ma délelőtti ülésen az agrárválságról tanácskoztak. A válság tanulmányozására bizottságot küldtek ki, melynek elnökévé báró Szerényi József magyar delegátust választották meg. Szerényi báró ma részletesen ismertette azokat a terveket, amelyeket a válság leküzdésére alkalmasnak tart. Véleménye szerint

a világszerte tomboló agrárválság a kulcsa a más természetű válságoknak is.

Az ipar és a kereskedelem is azért nyög, mert az agrártermékek ára hihetetlenül alacsony, emellett roppant nehezek az értékesi-

tési lehetőségek is. Csak a nemzetek együttműködése teremthetne tiszta légkört és így volna lehetséges a bajok leküzdése. Szerényi nagy hatást keltő beszédét azzal fejezte be, hogy végre lássák be a nemzetek, hogy boldogulásuk előfeltétele a megértés politikája.

Ezután ismételtan a leszerelésről tanácskoztak. Újabb két fontos indítvány jutott az értekezlet elé. A németek azt javasolják, hogy biztosítsák a népek egyenjogúságát. A belgák és franciák azt proponálják, hogy a Népszövetség égisse alatt alakítsanak nemzetközi hadsereget. Ha majd ez meg lesz, akkor lehet beszélni a leszerelés kérdéséről. A belgák és a franciák nem hiszik, hogy egyes államok végrehajtanák a leszerelést.

A délutáni ülésen Gratz Gusztáv dr. magyar kiküldött a preferenciális vámrendszert ismertette.

A katolikus Magyarország hitvallása lesz a XXII-ik nagygyűlés

(Saját tudósítónktól.) Már csak néhány nap választja el a magyar katolikusságot attól a főlemelő pillanattól, amikor október 10-én összeül a magyar katolikusok parlamentje, a XXII. Országos Katolikus Nagygyűlés. Az egész világ pénzügyi és gazdasági katasztrófák idején éli át. Senki sem találja a kiutat, hogy miképpen lehetne ebből a nagy világozomlásból népeket és nemzeteket kiváratni. Ennek a szörnyű gazdasági és pénzügyi válságnak, a napról-napra fokozódott gondoknak, rettenetes munkanélküliségnek problémája Magyarországon talán még kétszeresen nagyobb, mint máshol. Utat és módot keres majd a XXII. Országos Katolikus Nagygyűlés és szónokai irányt adnak, hogy miképpen kell a magyar katolikusságnak összefogni és egyrészt az ország pénzügyi és gazdasági

helyzetén segítve legyen, másrészt, hogy a bolsevizmus mind erősebben mutakozó feltöréseit elfojtja. A magyar katolikusságnak ebben az évben meg kell mutatnia azt, hogy a nemzet legerősebb oszlopa. A magyar katolikusságnak meg kell mutatnia, hogy van benne erő és élni akarási vágy, az erőnek és az akaratnak a kifejezője lesz tehát a XXII. Országos Katolikus Nagygyűlés, amelyen Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, Apponyi Albert gróf, Angelo Rotta pápai nuncius, Ernst Sándor kultuszminiszter, Czettler Jenő képviselőházi alelnök, Glattfelder Gyula csanádi püspök, Wolff Károly, a főudvarnagyi bíróság elnöke, Angyal Pál egyetemi tanár, Schmidt Sándor bányaigazgató, Andrássy Kálmán Máv. üzletvezetőhelyettes, Huszár Károly v. miniszterelnök, Böle Kornél szentdomonkos-

rendi prior, és Vargha Theodorik szentierenc-rendi házfőnök mondanak beszédet. A vidéki résztvevők az összes vasút- és hajóvonalakon menetdíjkedvezményben részesülnek. A tagsági jegy ára 2 pengő, a vasúti utazásra érvényes igazolvány ára pedig 50 fillér. A nagygyűlés legkiemelkedőbb fénypontja az október 11-én lezajló Eukarisztikus körmenet lesz. A körmenet rendezőse közel százezer ember részvételére számít. Az Országos Katolikus Szövetség (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.) ezúton hívja fel a magyar katolikusságot, hogy minél nagyobb tömegben jöjjenek fel a XXII. Országos Katolikus Nagygyűlésre.

Politikai hírek

Budapest, október 6. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök ma délelőtt fogadta a Népszövetség pénzügyi bizottságának tagjait és velük hosszasan, a legszívesebben elbeszélgetett. Ma délután minisztertanács volt, amelyen a legaktuálisabb gazdasági kérdéseket tárgyalták. Szóba került az is, hogy a 33-as országos bizottságot másmivel foglalkoztassák. Ezenkívül megvitatták Nagy Emil volt igazságügy-miniszter és 17 társának indítványát az árverések körül tapasztalható rendelkezések megszüntetése tekintetében. Zsitvay igazságügy-miniszter hajlandó bizonyos engedményekre. Csütörtökön az egységspárt értekezletet tart, amelyen Bethlen István gróf is megjelenik.

A hatos bizottság munkája.

Budapest, október 6. A-hatos bizottságnak a pénzügyminisztériumon kívül még a miniszterelnökség költségvetését kell felülvizsgálni. Ennek befejezésével referálnak a 33-as bizottságnak. Hír szerint a pénzügyminisztérium költségvetését alaposan redukálták. A szervezeti változásuk csak a jövő évi költségvetésnél kezdődnek.

Október 6. a fővárosban.

Budapest, október 6. Október hatodikán az egész ország népe méltó gyászsal adózott az aradi vértanúk emlékének. Budapesten az egyetemi ifjúság a Szabadság-téren, az irre-denta szobrok előtt rendezett ünnepségeket. Tizenegy órakor a Vigadóban Eckhardt Tibor országgyűlési képviselő mondott nagy beszédet.

A tolnai főispán ünneplése.

Szekszárd, október 6. Tolnamegye mai közgyűlésén melegen ünnepelték Jankó Agoston főispánt ötvenéves községi jubileuma alkalmából. A gyűlés táviratilag üdvözölte a Károlyi-kormányt és bizalmáról biztosította.

Feloszlatják az angol parlamentet.

London, október 6. MacDonald miniszterelnököt ma délelőtt negyed 10 órakor kihallgatáson fogadta V. György király. MacDonald a Ház feloszlatását javasolta a királynak.

Szobrot állítanak Gárdonyi Géának.

Budapest, október 6. Az Országos Gárdonyi Géza Társaság most tartotta ülését, amelyen Simon Lajos elnök bejelentette, hogy Gárdonyi Géza halálának tízéves évfordulója alkalmával szobrot emelnek a neves írónak. Gyűjtés útján eddig már 26.000 pengő gyűlt össze a szoboralapra.

A tanítószag panaszai.

Budapest, október 6. A tanítóegyesületek igazgatóválasztmánya ma ülést tartott és határozati javaslatban mondták ki, hogy speciális sérelmeik orvoslását kérik a kormánytól.

Nem aludt el a valutaletét akció

Hetekkel ezelőtt valósággal elparentáltuk a nagy érdeklődés és lelkesedés mellett indult nemzeti valutaletétakciót; ugyanis teljesen elnémult ez a mozgalom és arra lehetett következtetni, hogy a technikai lebonyolítás körül támadhattak olyan nehézségek, melyek a továbbfolytatást lehetetlenné tették.

Most Friedmann Ignác dr., az akció megindítója, nyilatkozatot tett a sajtónak, melyben közli, hogy az akció nem zárult le, nem aludt

el, csak szünetel. Az eddigi eredmény mintegy ötmillió pengő. Körülbelül kétszáz azoknak a száma, akik ezer dollárt, harminc pedig azoké, akik ötezer dollárnál nagyobb összeget ajánlottak fel. Győr város ezer holdnyi birtokot ajánlott fel az akció céljaira.

A kormány a napokban fog dönteni, hogy az önként felajánlott valutaadományoknak mi legyen a sorsa.

— 6 —

Munkát kapnak a zalai kőbányák

A keresztényszocialista munkásság vezetői küldöttségben felkeresték Kenéz Béla kereskedelmi minisztert — amint ezt már tegnap jeleztük — s a munkásság több kérését terjesztették eléje. A miniszter nagy megértéssel fogadta a küldöttséget és határozott ígéretet tett a kérések teljesítésére. Ami minket közelebbre érdekel a miniszter nyilatkozatából, az az útépitések ügye. Feltétlenül folytatják az útépitéseket — mondotta a miniszter — és

így foglalkoztatáshoz jutnak a kőbányák is.

Zalamegyében több ezer ember él a bázalt és mészkőbányászásból. Az útépitések szünetelése miatt a bányák majdnem kivétel nélkül

leállították üzemüket és már úgy látszott, hogy a munkáscsaládok kenyér nélkül maradnak.

A miniszter nyilatkozata reményt ad arra, hogy a bányák nagyon rövid időn belül megrendeléshez, munkához jutnak, ami a haláton-melléki lakosság helyzetét lényegesen megjavítja.

Riport egy pénztárcáról, amely Egerszegen pénzzel együtt elveszett, Kökényesmindszentre került, s onnan üresen hazavándorolt

Bonyolult ügyben folytatott heteken át nyomozást a nagylengyeli csendőrség. — Az ügy részletei visszanyulnak a múlt esztendőben, október 28-án Zalaegerszegen megtartott országos vásárra. Fazekas József Dobronhegyi lakos ekkor Zalaegerszegen járt és egy tehenet adott el 163 pengőért. A pénzt, pénztárcájába két váltója és egy járátlevél mellé helyezte el. Este, mikor hazatért Dobronhegyre, megdöbbenéssel vette észre, hogy pénztárcája a pénzzel és az iratokkal együtt elveszett. A pénztárcát üresen napok múlva megtalálta a saját udvarában a kutkáva mellett, ami gyanússá tette a dolgot.

Feljelentést tett a nagylengyeli csendőrség ismeretlen egyén ellen. S a csendőri nyomozás akkor nem járt eredménnyel. A napokban Fazekas, aki egyébként szegény földműves ember, Kovács János kökényesmindszenti gazdától arról értesült, hogy a pénztárcát annak idején Tuboly Mihály és fia József kökényesmindszenti lakosok találták meg és elköltötték a pénzt. Az üres pénztárcát pedig Tuboly József és Kovács István vitték éjszakánként idején Dobronhegyre és helyezték azt el Fazekas kutja mellett.

A csendőrség Fazekas újabb bejelentést

tett. Járőr ment Kökényesmindszentre Tubolyék házához. Tuboly Mihály hallani sem akart a dologról. Azt mondta: lehet, hogy a fia bűnös, de ő ártatlan. Ekkor a csendőrök a 18 esztendő Józsefet hallgatták ki. A fiatal legény különös vallomást tett. Előadta, hogy a múlt év novemberében Zalaegerszegen járt és a sertéspiacon találta meg a pénztárcát, amelyben csak iratok voltak, de pénz nem. Mikor hazament nem merte visszavinni a pénztárcát Fazekasnak, mert az azt hitte volna, hogy ő (Tuboly József) lopta ki a pénzt. Ezért éjszaka Kovács István nevű barátjával vitte vissza az üres pénztárcát Fazekas portájára. Kihallgatták Kovács István 20 éves legényt is, aki előadta, hogy hallotta, amikor Tubolyék az istállóban osztottak a pénzen. A fiu vissza akarta vinni a pénzt is, de az öreg nagyot káromkodott és azt mondta: veszünk érte disznót!

Kovács István azért nem tett feljelentést eddig Tubolyék ellen, mert félt, hogy megverik. Egyikben Tubolynak Ferenc nevű fia botol meg akarta verni, de szerencsére elfutott. Ekkor Tuboly Ferenc utána dobott egy dorongot. Tubolyt fel is jelentette életveszélyes fenyegetésért. Tuboly Mihály és József ellen a bünygyi eljárás megindult.

Szegény gyermekek szüretje

Hétfőn délután a Jánka-hegy nagy örömet adott ötven zalaegerszegi szegény gyereknek. Soha életükben nem voltak szüreten. Soha nem nyulhattak büntetlenül szőlőtökéhez. Hétfőn szüreten voltak, tenyéren hordozott vendégekként.

Horváth István cementárugyárosnak meg a feleségének jutott eszébe, hogy a szomorú szürke szüretet megszépítsék a jótekonysággal, az örömszerzéssel. Az elemi iskolákban összehívték a legszegényebb ötven gyermeket s meghívták őket szüretre.

Schermann Gyula, Ecker Károly tanítók és Karlovits Vince hitoktató kíséretében vonult ki hétfőn délután a különös szüreti vendégsereg Horváthék jánkahegyi szőlőjéhez. Mikor kiérkeztek, a házigazda azzal kezdte, hogy nekieresztette a csillogószemű, kacagó sáskahadat a szőlőtökének. Ki-ki szedjen és egyen amennyit akar.

Volt zsvaj, kacagás, tülekedés. Pedig a java ezután jött csak. Minden gyerek kapott egy fél kiló kenyeret, kiflit s egy nagy adag birkagulyást. Ezeknek a gyerekeknek a csendes nélkülözéseit, megszokott szűk táplálko-

zását csak az érti meg, aki ezt a mélyen átértett gyönyörűséggel való szőlőhegyi evést végignézte. Soha nem felejtik el ezt a napot, örök élményük lesz, még harcos felnőtt-napjaikban is.

Közben a szüret lefolyását is megnézték egy kicsit. A szedőket, a puttonyost, a zúzást, préselést. Este pedig rengeteg szőlővel, kenyérrel, jókedvvel megrakodva vonultak haza.

A szegény gyermekek szüretjét több meghívott vendég is végignézte. Volt aki megkönyezte, amit látott. És a jelenvoltakban az a vélemény alakult ki, hogy a semmitlen gyereksereg számára a szüreti gyönyörűségeket rendszeresíteni kellene. Bizonyosan akadnak Horváth István követőiként jószívű szőlősgazdák, akik hozzájárulnak, hogy a nélkülöző, szegény gyermekek egy-egy napra elfeledjék a válság ártatlanul szenvedett keserűségeit.

Kolostorba vonul vezekelni egy alezredes.

Varsó, október 6. A múlt héten halálos autószerencsétlenség érte Skrzinski volt miniszterelnököt. A halálautót Moravszky alezredes, katonai attasé vezette, akit annyira megrendített a tragikus szerencsétlenség, hogy most kolostorba vonul vezekelni.

Levél a második Anyámhoz

Edesanyám,

emlékszel-e arra a fagyos téli napra, mikor a falusi hintó bekocogott véled a kereszturi állomásról s egy utolsó, félszeg lendülettel megállt a nagy udvar közepén. És emlékszel-e, hogy az ajtóban egy tágranyított szemű, fekete ruhás kislány fogadott s az a kislány én voltam. Az én jó Márikám akkor már elmondta nekem a nagy újságot, hogy az Edesanyám ma jön vissza egészségesen a fürdőből, ő, aki már régen angyali álmát aludta egy kis németországi temetőben.

És csodálatosképen mégis az Edesanyám jött vissza.

Aztán — emlékszel-e — drága Apám büszkén, mosolygósan talpraállított a nagy asztalomhoz, hogy elmondjam az üdvözlő verset s átadjam a kenyérbéltől készült csodálatos teli rózsákat, hálám első merev kis virágait. Ő, ezek a rózsák — ma is megvannak még az almaillatu nagy kredencben, idők patinájától bevonva, soha el nem hervadón.

És látom régi kis gyerek-magamát a nagy asztalra könyökölve s ma is hallok a selyempapírok suhogását, melyből fehér ujjaid között kibontakozott első ajándékom. Még hallok a régi, csodálkozó, hívó kis hangot: Anyukám, de megnőttél a fürdőben!

Akkor ajándékoztad nekem első jószágos, feledtető mosolyodat, mellyel védtél, elkísértél a gyerekjátékaim mellől egészen az uram házáig.

Vissza kell gondolnom most a hosszú útra, nehéz időkre, amikor embert kellett nevelni a kis emberpalántából. És nem álltak melletted az emberek segítőn, csak kíváncsian és itélkezésre készen. Milyen szívesen sajnálkoztak az érván, ha meg kellett fenyíteni s a konok gyereksírás áthallatszott a szomszédba. S milyen természetesen találták, hogy olyan szeretettel vettél körül, ami előtt fejet hajthattak tisztelettel és megértőn a vérben Edesanyák.

Én emlékszem éjszakai lámpafényekre — amire néha felnyit álmos, gondtalan gyermekszemem — kicsi ruháimra áldott kezekben, a sok játékban elszakadt harisnyára, amik reggelre ünnepi rendben álltak az ágy mellett, mintha karácsonyi angyal járt volna alatt. Emlékszem egyszem cukrokra, amit később a kicsiknek kellett félretenni, hogy a legnagyobboknak is jusson, mire megjön az iskolából.

És mikor már összenőttünk, barátnők letünk — ugy-e, Anyám, — hogy igyekeztünk hallgatni arról, ami mind a kettőnknek fájt...

Ezen a meleg őszi délutánon nagy mázság takarja be a házat. Még a hűnyt szemű zsáruk közt besurranó fénysugarak is hangtalan táncot járnak ahó gyermekem aranyos feje körül.

Egy pillantás erre a kicsi arcra — melynél drágább nem lehet nekem a nagy világon — mint cikázó villám fénye, bevilágítja az utat visszafelé.

És most boldog anyaságomnak egyetlen áhitatos pillanata megtanít rá, hogy a vérben szülő úgy adja gyermekének a szeretetet, mint ahogy az életét adta, de aki Edesanya helyett Edesanya lesz, az még többet, még szebbet, nagyobbbat ad, mint az ősziadta szeretet.

Ezért kell ma nekem írni, így papíron könyvebb eljuttatni száz színben ragyogó szeretetet az én barátnőmnak, gyöngéd doktoromnak, tanító mesteremnek, az Edesanyámnak.

Margó.

Vay Kázmér és társai a bíróság előtt.

Budapest, október 6. Vay Kázmér és társai október 16-án állnak vádlottként a budapesti kir. törvényszék elé, hogy a belügyminisztériumban elkövetett panamákért feleljenek. A tárgyalás előreláthatólag hetekig tart.

A hadikölcsönkárosultak megsegítése.

Budapest, október 6. A népjóléti minisztériumban megkezdtek a hadikölcsönkárosultak névsorának összeállítását és a hét folyamán postán folyósítják a kiutalt összegeket a segítségre szorult károsultaknak.

HIREK.

— Az aradi tizenhárom vértanu emlékének Zalaegerszeg közönsége is méltóképen üdvözölt. Délután fél 9 órakor az izr., 9 órákor a róm. kath. plebánia-, 10 órakor pedig az ev. templomban volt hivatalos istentisztelet. Az állami polgári leányiskolában 9 órakor rendeztek szép ünnepélyt. Schuller Géza hitoktató mondott sikerült ünnepi beszédet. Ezenkívül szavalatok és énekszámok szerepeltek a műsorban. — Szép ünnepély volt a róm. kat. polgári leányiskolában és tanítónőképzőben is. — A felső kereskedelmi iskolában az általunk ismertetett program szerint folyt le sikerült ünnepély. — Ezekén kívül valamennyi iskolában az osztályfőnökök és osztálytanítók magyarázták a tanulóknak a nap jelentőségét.

— Szombathely-egyházmegyei hír. Mikes János gróf megyéspüspök Szabó Gyula lenti káplánt mileji adminisztrátorra nevezte ki, Kovács Sándor pápói káplánt pedig Lentibe helyezte át káplánnak.

— Tanítói áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bosze József vti. róm. kath. elemi iskolai tanítót a nagykúti községi elemi iskolához áthelyezte.

— Zalai küldöttség megy a földművelési miniszterhez. Október közepén Malatinszky Ferenc felsőházi tag és Rakovszky Iván dr. országgyűlési képviselő vezetésével keszthelyi vidéki küldöttség megy Ivády Béla földművelésügyi miniszterhez, hogy a páhok—hévízi kőrsátorra megépítéséhez szükséges állami segélyt kieszközöljék.

— A csurgói esperesi kerület most tartotta őrsi koronáját Iharos községben. A koronán résztvettek vármegyénkbeli Kozma György nagytőkei plebános és Katona Lajos felső-őrsi káplán.

— Zalaszentgróti óvónő sikere. Pécsen az országos kisdidnevelési kiállításon, melyről annak idején írtunk, a zalaszentgróti ovoda is résztvevő ovodai szemléltető eszközökkel és gyermekek kézimunkáival. A nagy kiállítás első díját (80 P) Asbóth Erzsébet zalaszentgróti okl. óvónő nyerte el.

— A budapesti tisztiorvosi tanfolyam véget ért. Dr. Deseő Mihály novai helyettes járási tisztiorvos, dr. Sebestyén László sümegi h. járási tisztiorvos, továbbá dr. Szabó István bánokszentgyörgyi körorvos a tanfolyamot kiváló eredménnyel végezték el.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Lódnerné Tóth Piroska és Vajda Marta tapolcai polgári iskolai helyettes tanárokat rendes tanárokká kinevezte.

— Zalaegerszeg város pénzügyi bizottsága csütörtökön délután 5 órakor ülést tart.

— Felhívás a zalaegerszegi dalosokhoz. Felkérem az összes zalaegerszegi férfi éneklari tagokat, hogy csütörtökön este 8 órakor az ipartestület székházában megjelenni szíveskedjenek. Az összejövetelen megbeszéljük a Csány-ünnepen való részvétel módjait. Bálint karnagy.

— Erőszakoskodó legény. Biró Gizella 26 éves baki leány feljelentést tett a söjtöri csendőrségen Horváth István 28 éves baki legény ellen, aki erőszakoskodott, bottal megverte és kendőjét letépte. Horváth ellen az eljárás megindult.

— Október 7-én, szerdán újabb akciónap a Schütz-áruházban.

— Egy református lelkész feleségének szerencsétlensége. Megírtuk, hogy Virágh József halatonöszödi ref. lelkészt Csabdiba helyezték át. Virághék már csomagolni kezdtek, mikorben a lelkész feleségének kezében felrobant a benzines üveg. A benzintől tüzet fogott Virághné ruhája és csakhamar nagy lánggal égett. A tüzteletesen rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett, állapota életveszélyes.

— Országos vásár. Páka nagyközségben október 10-én, szombaton országos állat- és kirakodó vásár lesz.

— Zsidó női kolostort alapít Palásthy Irén, a külföldön élő magyar primadonna. Tervéről nyilatkozott egy újságírónak és kijelentette, hogy 300 zsidó nővér számára alapítja a kolostort, ahol árva és sorsüldözött zsidó vallású nők fognak élni a vallásos életnek. A kolostor alapítása karácsonyra megvalósul, amint a primadonna kijelentette.

— Az oltári gyilkosok a bíróság előtt. A nagykanizsai kir. törvényszék büntető tanácsa tegnap tárgyalta Kutfey János és Hegedüs Ferenc oltári gazdák bűnügyét. A két gazda az Oltár melletti Burgó-hegyen agyonverte Varga Bálint és Varga József oltári gazdákat. A drámai részletekben bővelkedő tárgyaláson az elhaltak hozzátartozói halálos ítéletet kértek. A bíróság a perbeszéd elhangzása után Hegedüs Ferencet 8 évi börtönre, Kutfeyt pedig 2 és fél évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Czimmermann József 73 éves magyarszerdahelyi gazdálkodó hamuszinpustai tanyáján felakasztotta magát. Gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg életétől.

— E heti akciónk keretében «Zsebkendőnap». Cérnászélű zsebkendő, középminőség 40x40 cm nagyságban 5 drb. ára egy pengő. Prima uri zsebkendő 45x45 cm nagyságban 5 drb. ára két pengő. Csak szerdán, sem előtte, sem utána. Schütz Áruház.

— Lopás a szénásvölgypusztai uradalomban. Tarányi Ferenc dr. vas megyei főispánnak a Söjtör mellett fekvő Szénásvölgy-pusztán levő uradalmából több mázsa búzát és zsákokat loptak. Szász Károly uradalmi intéző följelentésére a csendőrség megállapította, hogy a lopást Kámán György és Kerkai-Kámán Ferenc baki legények követték el. A két legény azt állítja, hogy «véletlenül» vitték el a búzát és a zsákokat. Lopás miatt eljárás indult ellenük.

— Részeg ember garázdálkodása. Hétfőn a késő délutáni órákban nagy botrány játszódott le a Széchenyi-téren. Az őrszemes rendőr igazoltatott egy munkáskülsejű egyént, aki kerekpáron «haladt». Az illető, akiről kiderült, hogy Kulcsár János bottai cipész, ellenszolgált a rendőrnek és csak nagynehezen tudták leszerelni. Végül is megkötözték és bekísérték a rendőrkapitányságra. Kulcsárt kijózanodása után felelősségre vonták, majd szabadon engedték, de az eljárás folyik ellene.

— Dobálják a vonatot is. Tegnap szívmunkában megírtuk, hogy a mentőautó ablakát bedobták. Most a Máv. zalaegerszegi állomásfőnöksége tett feljelentést a rendőrségen, hogy a Zalaövi felé haladó vonatot. Ola-külváros állomás környékén megdobálták és egy ablakot betörték. A dobálókat a rendőrség nyomozza.

— Sikkasztásért följelentett szabó. Pető Emil budapesti órá és ékszerész följelentést tett a söjtöri csendőrségen Pelikán József 23 éves baki szabómester ellen, aki Petőtől hónapokkal ezelőtt órát vásárolt, de «elfeledte» megfizetni. Pelikán ellen sikkasztás címen indult eljárás.

— Csalásért följelentettek egy magántisztviselőt. A nagykanizsai rendőrségen följelentést tettek Havas Mátyás ellen, aki a nagyrecsei Valkó-birtokon volt könyvelő. Havas 2000 pengős váltót hamisított és két nagykanizsai egyéntől kicsalt 2000 pengőt, hogy dolgát rendezni tudja. Az illetők segítettek az öngyilkossággal fenyegető Havason, aki egy szép napon eltávozott Kanizsáról. Hír szerint most Szegeden tartózkodik.

— Kettős betörés Gyulakesziben. Bacsa Mihály 24 éves budapesti géplakatos álláskereső céljából a tapolcai járásban kóborolt. Gyulakeszi községbe is ellátogatott, ahol állkucs-csal betört özv. Balogh Ferencnéhez és Szalai Sándornéhoz, akiktől pénzt lopott. Bacsa a kettős betörés elkövetése után ismeretlen helyre szökött. A tapolcai csendőrség az egész országban keresi.

Bundák és kabátok SCHÜTZNÉL

Leszállították
a porosz tisztviselők fizetését is.

Berlin, október 6. A Lokalanzeiger jelentése szerint a porosz pénzügyminiszter elrendelte, hogy a porosz tisztviselőknek már október 10-től lényegesen kevesebb fizetést folyósítsanak.

Hamis ötpengősöket gyártottak Pécsen.

Pécs, október 6. A rendőrség letartóztatta Bugyáklics József pécsi hentes, akinek lakásán hamis ötpengősöket gyártó gépet és különböző eszközöket találtak.

Letartóztattak egy gyanús németet.

Nagytétény, október 6. A csendőrség letartóztatta és a pestvidéki törvényszék fogházába kísérte König Herman 25 éves német fiatalembert, aki Tétényben gyújtogatni akart. Statáriális bíróság elé kerül.

Vadászserencsétlenség.

Gyömrő, október 6. Pálfi Károly tápiósápi jegyző az oszlári erdőbe indult vadászatra Dénes József hajtóval. Utközben Dénes elesett és a nála levő töltött fegyver elsült. A sörétek a közelben tartózkodó jegyzőt érték, aki eszméletlenül összeesett. Az orvosok 18 söréteket szedtek ki Pálfi lábaiból.

Két nagy tőzsdecég bukása Kanadában.

Montreal, október 6. Két világhírű tőzsdei cég kényszerfelszámolást jelentett be. A neves cégek bukását egyes tőzsdei értékcikkek folytonos árzuhanása idézte elő.

Tűz a svábhegyi Nagyszállóban.

Budapest, október 6. A svábhegyi Nagyszállónak egyik része, az úgynevezett Tűcsök-villa tetőzete ma reggel kigyulladt. A tűzoltók nehéz munka után lokalizálták a veszedelmes tüzet és így a főépületben nem esett kár.

— Időjósítás: Túlnyomóan derült idő várható további hőemelkedéssel.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.**

Tárgyalások a miniszterelnöknél.

Budapest, október 6. Ma délután nagy tanácskozások voltak a miniszterelnöknél, amelyen Walko Lajos külügyminiszter, Teleszky János, Popovits Sándor, Vargha Imre és Jakab Oszkár vettek részt. Később Bethlen István gróf is tanácskozott Károlyi Gyulával.

Meggyilkolták a miskolci rendőrtisztet?

Budapest, október 6. A rendőrséggel ma bizalmasan közölték, hogy Zeit Dezső miskolci rendőrfelügyelő nem lett öngyilkos, hanem eltették láb alól. A dunai motoros mentőőrség is közölte a rendőrséggel, hogy a jelzett időben nem ugrott senki a Dunába és így nem is láthatták Zeitet, kinek holttestét is kivette volna a Duna. A titokzatos ügyben most nagy erővel indult meg a nyomozás.

Elfogták a biatorbágyi merényleket?

Bukarest, október 6. A rendőrség elfogott két, gyanús viselkedő magyar fiatalembert, akiknél semmiféle igazoló iratot nem találtak, csak magyarul beszélnek és a feltett kérdésekre igen zavagos feleleteket adnak. A rendőrség szerint a fiatalembereket alaposan lehet gyanúsítani a biatorbágyi vasuti merénylet elkövetésével. A határra kísérik őket, ahol átadják a magyar hatóságoknak.

KÖNYVISMERTETÉS.

Kotsis Endre dr.: A mezőgazdaság és a falu építészete.

A szerző, aki az egyszerű vidéki építészetnek irodalmilag is ismert művelője, tárgya egész terjedelmét felölelő könyvvel gyarapította eddigi kiadványait. A 216 oldal terjedelmű, tömör, könnyű fogalmazású, 300-nál több ábrával sűrűn teletűzdelt könyvecske szakembernek és laikusnak egyaránt élvezhető formába foglaltan nyújtja a tárgyhöz tartozó ismereteket. A mű öt fejezetre oszlik: I. Építőanyagok. II. Az épületek szerkezetei. III. Mezőgazdasági épületek. IV. A falu építészete. V. Általános rész. A témák úgy az építettó laikus, mint a szakember szempontjából megvannak világítva, emellett a közgazdasági és közegészségügyi szempontok is végigkísérnek a fejezeteken.

Az izléses külsejű mű a Pátria Irodalmi Vállalat és Nyomdai Rt. (Budapest, IX., Ullői út 25.) kiadványa; ára fűzve 6 P, egész vászonkötésben 7.50 P.

MOZI.

MAROKKO.

Marlene Dietrich világfilmje 12 felvonásban. Játssza az Edison szerdán délután 5 órakor 40, 60 és 70 filléres helyárral, 7 és 9 órakor rendes helyárral.

Tikkasztó forróság ömlik erről a filmről. Sivatóg. Égő homok. A számom lehellete borul mindenre. Fáradt pálmák égnek az örök napfényben. Idegenlégio katonái marsolnak a dob szóra; ki tudja, honnan kerültek ide, ki tudja, hogy mi a nevük.

Marokkói mulató. A nézőtérén kéteshírű, de gazdag kereskedők, bennszülöttek, katonák és csöcselék. Frakkok és rongyok. Közöttük egy kissé fásult hangú, fiatal európai lány. Honnan jött erre a züllött mulatóhelyre? Itt a névtelen emberek élnek, de senki sem törődik a másik nevével. Új lány, szép lány, lecsapnának rá, mint egy új prédára. Ki látja a lány szemében a fáradtságot, eltévedt az életben, ide tévedt és mégis... A lelke mélyén nagy és áldozatra kész érzések lobognak. A gazdag marokkói úr márki vagyont, szerelmet borítana a lába elé és ő meredt szemmel egy katonát néz, egyre forróbban. Köz-katona, aki ép úgy, mint ő, az ismeretlenség dzsungeléből került ide.

Ebből a tekintetből születik meg egy regény. A fiú már az első éjszakán megkapja a kulcsot a lány lakásához. Aztán még sok minden történik. Éjszakai orvátmadás az idegen földön, ahol mindig leskelődik a halál. A fiú megtudja, hogy a lány érte áldozatot akar

hozni, vagyonáról mond le a szerelméért. Az idegenlégio névtelen hősei, közt is akadnak gentlemanek és az éjjeli pillangók között sokan jobban tudnak szeretni, mint az otthonok kényes kisasszonyai.

A Marokkó a hangos filmgyártás egyik legszebb és legizgalmasabb filmje. Emberi sorsok tükré három nagy művész: Marlene Dietrich, Garri Cooper, Adolph Menjou tökéletes játéka, amely a művészet lenyűgöző erejével hat és az emberi lélek rejtett, viharzó indulatait tárja elénk.

Megindult a szezon, hirdeti a mozi és művészeti dokumentálják ezt.

RÁDIO.

Szerda, október 7. 9.15: Postászene. 12.5: A házikvartett hangy. 3.30: Morse tánf. 4: A gazdasági válság és a takarékos háztartás. 5: Felolvasás. 5.25: Hangy. 6.15: Olasz lecke. 6.50: «A cifraszűr». 7.20: Gramofon. 9: Szász Ilka víg estje. 9.45: Katonazene. Utána cigányzene.

ZALAEGRSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 8.00-9.00. Rozs 7.00-8.00, Arpa 14.00-15.00, Zab 14.00-15.00, Tengeri 14.00-15.00 P Burgonya 4.00-5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 8.70-8.95, buza (egyéb) 8.40-8.55, rozs 8.70-8.90, arpa 15.25-16.00, zab 17.50-18.00, tengeri 15.50-15.75, búzaborja 9.60-9.85 köles 20.00-22.00.

Iranyzat: lanyha.

Leptelajdonos és felelős kiadó: KARAS AGOSTON
Feltöltő szerkesztő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PÉTHY PÁL dr.

1931/4520. vgt.

Arverési hirdetmény.

Dr. Somossy Nándor ügyvéd által képviselt Tompa Gizella és Tompa Ilona javára 868 P-tőke és több követelés járuléka erejéig a zalaegerszegi kir. járásbíró 1931. évi 1850., 1852. számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folyán végrehajtást szenvedőtől 1931. évi június hó 26 án lefoglalt 2180 P-re becsült ingóságokra a zalaegerszegi kir. járásbíró fenti számú végzésével az arverés elrendeltevén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. § a alapján a következő megnevezelt továbbá a foglalási könyvből ki nem tűnő más foglaltaták javára is, az arverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatba nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében: Zalaszentlőrincen leendő megtartására határidőül

1931. évi október hó 19 napjának d. u.
3 órája

üzenik ki, amikor a bíróság lefoglalt állatok, gazdasági eszközök, mérleg, szénas-egyéb ingóságokat a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít

Zalaegerszeg, 1931. évi szeptember hó 30.

Szalay István kir. bir. végrehajtó

FIZESSEN ELŐ A «ZALAVÁRMEGYE»-RE!

E héten • Szerdán

pengő 1.92 pengő

Viskosa selyemharisnya hibátlan.

KOVÁCS-DIVATÁRUHÁZ.

Schütz akció nap Szerdán

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPI LAP

Megjelenik minden hétköznapi délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

A közmunkák

Írta: Dr. SCHANDL KÁROLY
ny. földművelésügyi államtitkár,
országgyűlési képviselő.

Divattá lett felhánytorgatni azokat a nagy kiadásokat, amelyeket a magyar állam a szanálási idő után pár esztendőn keresztül tett. A magyar állam minden oldalról úgyszólván ellenállhatatlan követelésekkel találkozott, még pedig nemcsak a jobboldalon, hanem a baloldalon és a szélsőbaloldalon is, hogy a közmunkákat meg kell indítani, hogy a magángazdasági élet mozdulatlanlanságát meg kell törni, meg kell változtatni, az életet meg kell indítani. Erős állami, városi és községi beruházásokat sürgettek. Azt mondták, hogy az állam járjon elől a beruházásokkal és közmunkákkal. És akkor úgyszólván senki sem volt a parlamentben, aki felállt volna és azt mondtatta volna, hogy tiltakozik a közmunkák és beruházások ellen. Nem is lehetett, mert minket erős humánus és szociális érzés vezett.

Amikor azt látjuk, hogy a munkások ezrei munka nélkül állanak, amikor a forradalmak, az azutáni infláció és különböző zavarok következtében az ipar és a magángazdaság mozdulatlan volt, és az emberek ezreinek munkanélkülisége hatott ráink, akkor természetesen senki sem volt, aki azt mondtatta volna, hogy nem szabad állami beruházásokat kölcsönből, vagy bármiből eszközölni a munkanélküliség enyhítésére. Megtehette ezt olyan hatalmas állam, mint az Amerikai Egyesült Államok, melynek elnöke, Hoover azt mondtotta, hogy a munkanélküliek ellátása nem az állam feladata, hanem a magángazdaságé. Megtehette ezt Snowden is, az angol pénzügyminiszter, aki azt mondtotta, hogy: a munkanélküliség enyhítésére nem vagyok hajlandó kölcsönt felvenni. De egy ezeréves ország, amely annyi szenvedésen ment keresztül és amelyet egyiptusi esztendővel ezelőtt forradalmak kínoztak meg, a maga szociális és humánus érzésével kénytelen volt azt mondani, hogy: igen, még üldözetek árán is olyan közmunkák végzéséhez, amelyek talán egyébként nem lettek volna szükségesek, pártkülönbség nélkül azért járunk hozzá, hogy a magyar munkások és parasztok ezreinek munkát adjunk. Könnyű ma kifogásolni egyes modern létesítmények, vagy középületek emelését, de én azt mondom, budapesti közmunkákkal minden munkanélkülit kielégíteni nem lehet, mert az országban is voltak munkanélküliek, nemcsak Budapesten és amit például Miskolc környékén, vagy a Balaton körül végzett a földművelésügyi kormány, az is segített a munkanélküliségen, mert, igenis, ott is voltak kőművesmunkások, építőiparosok, akik vártak a munkát. És ha talán még várhattunk volna is ezekkel az építkezésekkel egy ideig, igenis, meg kellett azokat kezdeni azért, mert a munkások megélhetése kívánta, hogy ezekbe belemenjünk.

A közmunkák megindításának követelése oly elementáris erővel és oly ellenállhatatlanul tört ki a Házból és a közvéleményből is, hogy akármilyen kormány ült volna helyén, egyik sem tudott volna ez elől elzárkózni és jól tette a kormány, hogy nem zarkózott el ez elől, mert egészen bizonyos, hogyha a közmunkákat meg nem indítja, ha a beruházások meg nem történnek, sokkal súlyosabb helyzetbe került volna az ország és kérdés, vajjon az ország a maga gazdasági függetlenségét meg tudta volna-e őrizni.

Meg kell azt is állapítani, hogy éppen a szociáldemokrata párt követelte a lakásépítést, azután a közmunkák megindítását, az utak, hidak építésének megindítását, most azután,

amikor már ezek a beruházások megtörténtek, akkor az indítóokokat a képviselő urak elfelejtik. Elfelejtik, hogy — nagyon helyesen — ők is kívánták ezeknek a közmunkáknak megindítását és minden felelősséget az eredményekért, a nehézségeikért, a költségeikért egyszerűen áthárítanak a kormányra és a kormánypártra. Avagy ki tiltakozott a múlt esztendőben az ellen, hogy a kormány 12 millió pengőt fordított inségmunkák céljából beruházásokra?

Legyen elég erkölcsi bátorságunk vállalni a felelősséget ezekért a dolgokért, vállalni a

felelősséget azért, hogy a magyar kisemberek ezreit segítettük talpraállni!

Megfigyeltem a képviselőházban a költségvetési vitákat az idén is, a múlt esztendőben is. Úgyszólván minden képviselő hangoztatta a takarékoskosságot, a kiadások csökkentését, de mindenkinek volt valami különleges kívánsága is és ha ezeket a különleges kívánságokat pénzértékben összeadjuk, — ez kísértetkép meg is történt, — akkor éppen a duplájára kellett volna emelnünk a magyar állam költségvetését, hogy mindeme kívánságokat a kormány teljesíthesse!

Kétmillió utépitési munka kezdődik

Budapest, október 7. Képez Béla kereskedelemügyi miniszter az újságírók előtt nagyfotossági kijelentéseket tett az utépitési programról. A miniszter elmondotta, hogy

kétmillió pengőt kíván még a tél beállta előtt utépitési célokra fordítani.

Elsősorban az összekötő utak rendbehozatalára gondol a miniszter. Elsőrangú feladatnak

tartja, hogy utaink jó karban legyenek, mert a rossz utak miatt az utóbbi időben számtalan panasz hangozott el. Miután földmunkálatokról van szó, a kétmillió pengő a munkásság kezébe jut, így a tél folyamán megélhetésük biztosítva lesz. Ezek az utépitési munkálatok a tavaszi évszakban folytatódnak, úgy hogy több ezer embernek biztosítanak hónapokra kenyeret.

Nincsen szó a képviselőház összehívásáról

A politika hírei

Budapest, október 7. Politikai körökben hetek óta beszélnek a Ház összehívásáról. Az ellenzéki oldalról arra hivatkoznak, hogy a 33-as bizottság befejezte munkáját és a politikai helyzet megköveteli, hogy a parlament mielőbb összeüljön. Egyidőben az ellenzéki honatyák aláírásokat is gyűjtöttek, de nem sikerült a Ház összehívásához szükséges 50 aláírást megszerezniük és így akciójuk nem hozta meg a kívánt eredményt. Almásy László, a Ház elnöke ma újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette: Tudomásom szerint hivatalos helyről nem tervezik a képviselőház összehívását és így arra egyelőre nem is kerül sor.

Üres kombináció.

Budapest, október 7. A Magyar Távirati Iroda közlése szerint a ma reggeli fővárosi lapok egy része kommentárt fűz Postpissil Vlastimil, a cseh Nemzeti Bank kormányzójának budapesti útjához. Illetékes helyről közlik, hogy a lapok kombinátusa nem fedi a

tényeket, mert Postpissil budapesti látogatása nincs összefüggésben semmiféle pénzügyi tervekkel. A cseh bank kormányzója mint a Népszövetség pénzügyi bizottságának kiküldött tagja jött a magyar fővárosba. A helyzetet természetesen előtte is őszintén feltárják, mert a magyar kormánynak mindig az volt az álláspontja, hogy egész gazdasági és pénzügyi gazdálkodásába szakferfiaknak szabad betekintést enged.

A 33-as bizottság ülése.

Budapest, október 7. A 33-as országos bizottság mai ülésén folytatták Ivády Béla földművelésügyi miniszternek gazdasági helyzetünkről mondott exorzéja felett a vitát. Marschal Ferenc volt az első felszólaló, aki a gyümölcs-, háromfi- és tojáskivitel fokozását kívánta. Véleménye szerint az exportöröket ellenőrizni kellene, hogy csak jó minőségű árú kerüljön külföldre. Végül a tejkérdés megoldásával és egyéb mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozott.

A „külső ismérvek” csak a nagyjövedelmű adózóknál jönnek figyelembe

A szükségadó tárgyában kiadott kormányrendeletet a hivatalos lap hiányosan tette közzé s ezt a mai számban pótolja.

A rendelet 3. szakasza ugyanis kimondja, hogy ha a bevallott, illetve ismert jövedelmek valamely adózó életmódjának nem felelnek meg,

az adózó életmódjának és a külső ismérveknek figyelembevételével vélelmezett jövedelem

és a bevallott jövedelem között mutatkozó többletet a pénzügyminiszter által külön kiadandó utasítás szerint kell az adóalap megállapításánál figyelembe venni.

A rendelkezés sok támadásnak volt cédablája, mert kimaradt a hivatalos lapból, — amit ma pótolnak, — a következő mondat:

Ez a rendelkezés azonban csak

oly adózókkal szemben alkalmazandó,

akiknek adóalapja a 10.000 pengőt túlhaladja.

Megszűnhetnek tehát a rendelettel kapcsolatos viccek és komoly aggodalmak. Nem kerül ellenőrzés alá a kisiparos, a kiskereskedő, a tisztviselő ruházódása, életmódja, piaci vásárlása, mert a „külső ismérvek” figyelembevétele csak a nagyobb adózóknál fog érvényesülni, náluk is csak akkor, ha a bevallott és valószínű jövedelem között igen nagy eltérés mutatkozik.

Amerika az egész világ felépülését szeretné.

Washington, október 7. Hoover elnök rövid nyilatkozatot tett a sajtónak és kijelentette, hogy a gazdasági depresszió megszüntetése érdekében Amerika mindent elkövet. Június 20-án, amikor a moratórium ügyében nyilatkozott, már kifejtette álláspontját. Ma sem igen mondhat többet. Amerika arra törekszik, hogy az egész világ felépülését előmozdítsa.

A karteltörvény október 15-én életbelép

A kormány tegnap, mint azt tegnap jeleztük, kedden délután minisztertanácsot tartottak, amelyen a folyó ügyeken kívül tárgyalásra kerültek a gazdasági versenyt szabályozó megállapodásokról szóló 1931. évi XX. tc. és a karteltörvény életbejuttatásáról és végrehajtásáról intézkedő rendeletek, valamint a közalkalmazottak illetménycsökkentése előtt felvett fizetési előlegeknek és az úgynevezett köztisztviselői kölcsönökből még hátralevő esedékes részletek visszafizetésének megkönnyítésére vonatkozó rendeletek. A rendeleteket a hivatalos lap a legközelebbi napokban közli.

A karteltörvény október 15-én lép életbe. Az említett előlegek és tisztviselőkölcsonk visszafizetése tekintetében a kiadandó rendelet akként intézkedik, hogy a szeptember elseje előtt felvett előlegek és kölcsönök hátralékos részleteit a most előirányzott összegeknek 50 százalékában vonják le az illetményekből automatikusan. A hátralékok visszafizetése ennél fogva kétszer annyi idő alatt történik, ha csak az érdekelt maga nem gyorsítja a visszafizetést. Nem részesül ebben a kedvezményben az, akinek illetményeit a fizetéscsökkentés nem érintette.

Az Interparlamentáris Unió munkája

Bukarest, október 7. Ma délelőtt az Interparlamentáris Unió kebelébe tartozó különböző szakbizottságok tartották üléseiket. A közgazdasági és pénzügyi bizottságokat átalakították. A bizottságnak Hollandia delegátusa volt az elnöke, ez a kiküldött azonban időközben elhunyt. Most a cseh és olasz delegátusok javaslatára elnökké báró Szerényi József magyar kiküldöttet választották. Szerényi megválasztását a német csoport hevesen ellenezte, de végül is kisebbségben maradtak. Ez az első eset, hogy a fontos szerepet betöltő bizottság elnöki székét magyar emberrel töltötték be. Szerényi báró nagy beszédben köszönte meg a kitüntető bizalmat. Véleménye szerint a bizottságnak kapcsolatot kellene keresni a Népszövetség gazdasági bi-

zottságával és együtt dolgozni a gazdasági válság eloszlatásán.

Ezután a jövő évi munkaprogram megállapítása körül folyt élénk diskurzus. Szerényi báró elnök hangoztatta, hogy jövőre a leszerelési értekezlet miatt halasztást szenved az Interparlamentáris Unió munkája és rövidebb ideig tarthat az értekezlet is.

A cseh megbízott javasolta, hogy az Unió politikai kérdéseket is tárgyaljon. Ezt a javaslatot elvetették, mert az Unió és a bizottságok inkább gazdasági és pénzügyi kérdéseket tartanak célszerűnek tárgyalni. Jövőre megbeszélnek a tengerentúlról Európába özönő termények elhelyezését, a jóvátételből és a háborús adósságokból eredő fizetések szanálását. Az a vélemény alakult ki, hogy a háborús adósságokat likvidálni kell a béke érdekében.

Rabló cigányok felett ítélezett a törvényszék

A zalaegerszegi kir. törvényszék büntető tanácsa Czifó János kúriai bíró elnökletével ma rabló-cigányok bűnügyét tárgyalta.

Először Lakatos Jánosné Kolompár Erzsébet petőhenyei cigányasszony bűnügyét vették tárgyalás alá. Mint ismeretes, ez év május 25-én mialatt Árkánfa község lakossága a dél-eltől szentmisén volt. — Lakatosné Horváth Máténéval együtt megjelent a faluban és előbb Bujtor Istvánnétól, majd Martonicz Imrénétől loptak baromfiakat. Martonicznét tetten érte a cigányasszonyok és segítségért kiáltott. A szomszéd öz. Ruzsics Istvánné sietett át Martonicznéhoz, de még a kapuban Horváth Máténé egy 3 literes vaszékkel úgy fejbe sújtotta az idős asszonyt, hogy az vérző fejjel összeesett. Martonicznét sietett most Ruzsicsné segítségére, miközben a cigányasszonyok kerekét oldottak. A csendőrök csakhamar elfogták Horváthnét, akit július 27-én a törvényszék tíz hónapi börtönre ítél rablásért és lopásért. Lakatosnét akkor nem lehetett felelőségre vonni, mert megszökött Petőhenyéről. Másfelé való kőborlása közben azonban ő is hurokra került s most került bírál elé.

A főtárgyaláson a tanúk vallomásából kiderült, hogy Ruzsicsnét Horváthné ütötte le, aki a múltkori főtárgyaláson ezt tagadta s Lakatosnéra hárította.

A perbeszéd után a bíróság Lakatos Jánosnét 6 hónapi börtönre ítélte és elrendelte további fogvatartását.

A törvényszék ezután újabb rablási ügyet kezdett tárgyalni. Forgács Imre Elemér 28 éves, Forgács Rafi 31, Forgács József 31, Forgács Rafine Kolompár Zelfi 40 éves és Kolompár Jánosné Forgács Teréz 34 éves, többszörösen büntetett zalaegerszegi cigányokat azzal vádolta a kir. ügyészség, hogy a múlt hónap 6-án Gébárt község határában kocsijukra mezőgazdasági terményeket raktak fel a szántóföldeken. A lopást észrevették Horváth Gyula és Devecser István gébárti lakosok, akik meg akarták akadályozni a cigányokat abban, hogy elszállítsák a lopott dolgokat. Ekkor Forgács Imre Elemér doronggal Horváth felé sújtott, aki azonban elugrott s így nem érte az ütés, de Devecser Istvánt sikerült a cigányoknak ártalmatlanná tenni. Forgács Imre Elemér leütötte Devecsert és amíg az a földön hevert, a cigányok elmenekültek. Sokáig üldözték őket, de a karavánnak

sikerült egérutat nyerni és a nekeresdi erdő felé elmenekülni.

A főtárgyaláson mind az öt vádlott tagadott. Azt állították, hogy nem is voltak Gébártban abban az időben.

Horváth Gyula kihallgatása során csak Forgács Imre Elemért és Kolompár Zelfit ismerte fel. A másik három vádlottra nem emlékszik. Ugyanígy Devecser István is. Mikor a morekat üldözték, Kaszaházán hallotta egy ismerőstől, hogy a rablók Forgács Imre Elemér és Kolompár Zelfi kívül Forgács Rafi, Forgács József és Kolompár Jánosné voltak. Az utóbbi háromra azonban nem tud visszaemlékezni, mert megtámadták és közben összeesett. — Devecser Vendel és Nagy József gébárti földművesek szintén sértettek, mert tőlük is loptak a cigányok. Mint sértettet és tanút hallgatták ki Jakabffy Antal kaszaházai földhírtokost is, majd a tanúkihallgatásokra került sor. Különösen Forgács Imre Elemérre és Kolompár Zelfire tettek terhelő vallomást.

A törvényszék Forgács Imre Elemért rablás bűntettében mondta ki bűnösnek és elért 2 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre, Kolompár Zelfit pedig mezőrendőri kihágásért 10 napi elzárásra átváltoztatható 100 pengő pénzbüntetésre ítélték. A másik három vádlottat jogerősen folmentették. Forgács elítélése ügyében felebbeztek a felek, míg Kolompár büntetése jogerős.

Deseő Árpád dr. egyesbíró előtt is álltak cigányok. Még februárban Kolompár András Tuta és Kolompár Aladár bocsföldi cigányokat a bíróság elítélte. András 7 havi börtönt, Aladár pedig 4 hónapi fogházat kapott. Most érkezett meg a győri tábla ítélete, mely egyezik a törvényszékével. Deseő dr. ma hirdette ki a tábla jogerős ítéletét a cigányok előtt.

Viscosa harisnya
egész héten
pengő 1'80 párja
Deutschnál

AZULXXVII. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000 pengő

Jutalom és nyeremények:

300.000	25.000
200.000	20.000
100.000	15.000
50.000	25.000
40.000	20.000
30.000	15.000

stb. pengő, összesen közel

8 millió pengő

készpénzben

Az első osztály huzasa 1931 okt 16 és 19

84.000 sorsjegy közül, 42.000 kihúzatik, tehát minden második sorsjegy!

A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként:

24 P	12 P	6 P	3 P
------	------	-----	-----

Fűtőiskola

Egyes hivatalokban télkabátban fogadják a feleket, a bíró télkabátban tárgyal, mégis megbetegszik. A szép napsütés csal, mert a kihűlt vastag kőfalú házakban egész vidáman lehet fogat-vacogtatni és lázni. Mégis, azt mondják, még nincs tél, korán volna akár az állami, akár a magántüzelőt pazarolni.

A lapok azonban a szénkérdés tárgyalásával vannak tele. Tél még nincs, de holnap itt lehet. Készülni kell tehát, különösen azért, mert a tüzelőanyag, mely az idén rendelkezésünkre áll, a hosszú éveken át kitűnően bevált kályhák átalakítását, kicserélését teheti esetleg szükségessé.

A fatüzelésű kályhakkal nem lesz baj, de a poros szénhez szokott kályhák könnyen csalódásokat okozhatnak és előállhat az a helyzet, hogy a fűtőanyag pazarlása mellett sem érjük el a megfelelő meleget. Ezekre az eshetőségekre már most fel kell készülni. Nagyon helyes az a megállapítás, hogy nincs rossz fűtőanyag, csak rossz fűtés van. Meg kell tehát tanulni a takarékoság parancsára is — fűteni.

Nem mindegy, hogy mekkora a kályhánk, mekkora a huzatja, hol és milyen mértékben kap levegőt, apránként rakunk-e rá, vagy egyszerre, huzatos-e a lakásunk, vagy jól elzárt. A leggondosabb munkát kívánja a helyes fűtési mód megtalálása. Valóságos fűtőiskolát kell tartani.

Ezt pedig szakember nélkül nem lehet. Nagyon helyes volna, ha talán a tüzelőanyagkereskedők gondoskodnának arról, hogy állandó vevők megtalálják a fűtésnek a leg gazdaságosabb módját, a jó kályhájukhoz megfelelő tüzelőanyagot, vagy a jó tüzelőanyaghoz legmegfelelőbb kályhát. Mert pazarolni nem csak azért nem szabad a hiába fejlesztett meleggel és a tüzelőanyaggal, mert ez az egyén zsebére káros, de azért sem, mert a szénellátás korlátozott lesz és aki pazarol, mindnyájunkét pazarolja.

Brüning deszignált miniszterelnök.

Berlin, október 7. A német kormány ma lemondott. Hindenburg elnök elfogadta a lemondást és magához kérte Brüning volt kancellárt és újból őt bízta meg új kormány alakításával. Brüning a megbízatást elfogadta és kabinetjét olyanokból alakítja meg, akik teljes mértékben bírák Hindenburg bizalmát.

— Gyógyulnak a бүki tömeges gombamérgezés áldozatai. A Zala vármegye is közölte, hogy Bük községben nyolcan haltak meg gombamérgezés következtében. Öt beteget a szombathelyi kórházban ápolnak és ezeket sikerült megmenteni az életnek. A napokban már elhagyhatják a kórházat.

Kenyértelen kenyérkeresők

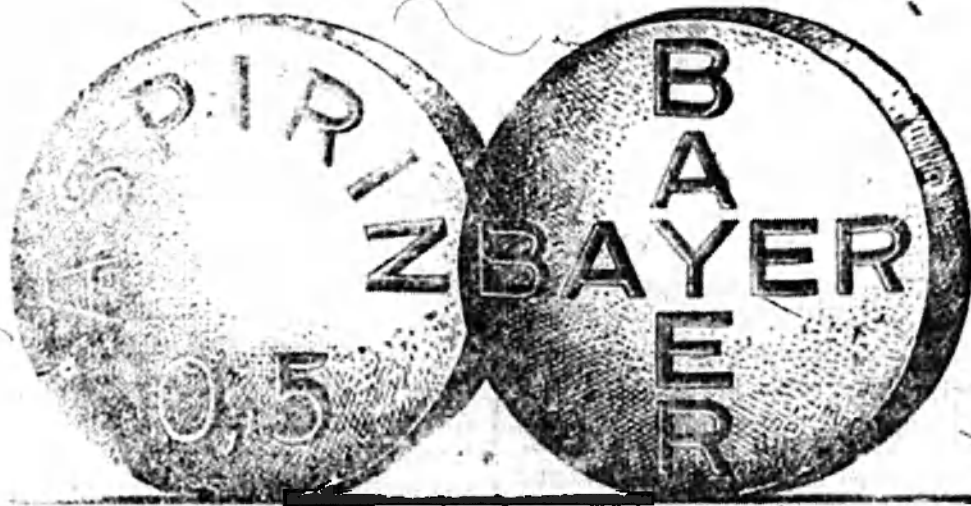
Síralmasan sokan vannak. Hovatovább oda-jutunk, hogy a kenyérkereső cím valami egészen mást fog jelenteni, mint eddig, mert eddig csak az használta ezt a címet, aki nem csak kereste évek során át kínos kilincselő kereséssel, hanem aki ténylegesen hazavitte elsején azt a darab kenyeret, amely nélkül a családi tűzhely nyomorjává süllyed. Százai vannak ma már olyan családfenntartók, akik képtelenek a száraz kenyérre való összerakni. Emberek, férfiak, akik azzal a biztos tudattal alapozták meg házasságukat, hogy meglesz és megvan a mindennapi kenyér, ma kétségbeesett kapkodással keresik a falatot, vagy az ennél is borzalmasabb beletörődéssel tűrik, hogy éhezzen a család, amelynek ő benne van minden reménye, bizalma. Ő benne, aki férfi és családfenntartó, aki azzal az ígérettel alapozta meg a saját és mások életét, hogy meglesz... meglesz... ha sok nem is, ha több nem is, de az a kenyér, az a meleg szoba felire, az a biztos falat, ha szerényen, ha szegényesen, az meglesz... meglesz... mert ő, a kenyérkereső, megszerzi mindenen keresztül.

A megszerzés módjának gondolata nem lehetett és nem volt más, mint az, hogy amíg én vagyok, a ti férfiak, támaszotok, léteitek alapja, addig nem kell félnetek, mert én majd megszerzem, én dolgozom! Igen, a munka! A szent cél, az egyedüli, ami ha áldozatot kíván is az énemről, de biztosítja a léteimet és az én léteimmel, biztosítani tudom a másokét, az anyáét, szülőét, feleségét, gyermekét. Ha nem lesz elég, amennyit eddig dolgoztam, fokozni fogom, délután nem pihenek, mellékfoglalkozás után nézek, lát vágok, zsákot hordok, mit bánom én, milyen lesz ez a munka, a fontos egyedül csak az, hogy megszerzem azt, amit megszerezni kötelességem!

A munka, ha nem is jelentett ideált, jelentett valami szükséges rosszat, ami egyszerűen jóvá lett, amint megérlelte gyümölcsét. A munka gyümölcse pedig az a biztos falás kenyér volt, ami kijutott minden embernek, aki dolgozni akart.

És jött egy rettenetes, soha nem képzelt, ésszel fel nem fogható, fantáziával utól nem érhető korszak, amikor recseggve-ropogva omlik össze a lét alapjának biztonsága — a munka! A munka, az egyedüli, amiből minden rosszból menekülni lehetett! A munka, ez a biztos bázisa létünknek, ami soha cserben nem hagyta azt, aki hozzáérkezett, megtörve, alázattal, vagy gögös, dacos nemakarással. A munka, amire mindenkor számítani lehetett, jóban-rosszban, elkeseredésben, lemondásban!

Eljött az idő, amikor ez sincs többé! Eljött az idő, amikor a fiatal férfi nem huzhatja ki magát szerelmese előtt és nem mondhatja

Valódi Aspirin tabletták a Bayer-korosszal felülmúlhatatlanok fejfájás, fogfájás, reuma és mindennemű meghűléses megbetegedéseknek.

azt, hogy majd dolgozom érted! Ez a egyszerű gesztus végleg csődbe jutott. Ma mindenki mindenkéért, de elsősorban önmagáért, a léte biztosításáért dolgozni akar. De nincs munka, nem kell az önfeláldozás, nem kell a begörnyedés.

Ezer és ezer tehetetlen ember vergődik, tengődik, akar mindenen keresztül dolgozni és nincs mit! Emberek, akiket otthon asszony és gyermek retteg, férfiak, akik vádolják magukat ezer váddal és meg nem érthetik, miért kell napestig pihenten, ernyedten, céltalanul ödöngölni az utcákon és miért nem kell senkinek az ő kitörni vágyó dolgozni akarásuk?!

A munka csődje talán korunk egyetlen és legnagyobb katasztrófája. A munka valamikor az élet iöutőere volt, éltette, hullámoztatta a vérkeringést a mindenségben. Valahol, a háború dúló harcában sebet kapott és azóta szívárogo belőle a nemzeteket éltető, pezsdítő vér, pusztulva és pusztítva maga körül mindent. És addig, amíg nem lehet megoldani a dolgozni akarók és dolgozni tudók súlyos problémáját, addig nem tehetünk egyebet, mint hogy segítsünk, ahogy csak segíthetünk egymáson, főként azokon, akik reszkető várakozással várják, lesik a pillanatot, amikor a dolgozó férfiakok újból a munka izzásában feszülnek acélösszá.

(Mö.)

— Egyszerűsítik a nagykanizsai vízumvizsgálatot. Székesfehérvár közigazgatási bizottsága azzal a kérelemmel fordult a Déliavasut igazgatóságához, hogy a gyakran késedelmesen közlekedő trieszti gyorsvonat késését szüntesse meg és reggel 8 órakor indítson egy személyvonatot Székesfehérvárról Budapestre. A Déliavasut igazgatósága most érkezett válaszában értesítette a város közönségét, hogy a gyorsvonat késését okozó vízumvizsgálatokat a határon egyszerűsíteni fogják és ezzel csökkentik a gyorsvonat késését, másrészt a reggel 8 órakor indítandó személyvonat késését tanulmányozni fogják.

— Székelési zavarok, bélgörcs, puffadtság, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szívidegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes «Ferenc József» keserűvíz a gyomor- és bélszatórna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja a tartós megkönnyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

HIREK.

— Kórházi orvosok gyűlése. Megírtuk, hogy a kórházi orvosok Budapesten gyűlést tartottak, amelyen városunkból Jancsó Benedek dr. igazgató-főorvos vett részt. A gyűlés Pető Ernő dr. szombathelyi kórházigazgatót kérte fel az újonnan készülő kórháztervvel kapcsolatban memorandum készítésére. Ezt a memorandumot Pető dr. megküldi a 33-as országos bizottság minden tagjának.

— Házasság. Dr. Fülöp Jenő ügyvéd, Zalavármegye tb. főügyésze és Szigethy Margit leányát, Gittát, folyó évi október 7-én vezette oltárhoz a zalaegerszegi plebániatemplomban dr. Kertész István, a vegyes döntőbíróóságok mellett működő kormány megbízottak hivatalába beosztott törvényszéki jegyző, Kertész Lajos m. kir. állategészségügyi tanácsos és neje, Stolz Mária fia. Az egyházi esketést Marcell Mihály dr. pápai kamarás, egyetemi m. tanár, a Pesti Szent Imre Kollegium igazgatója, a polgári esketést Bödy Zoltán, Zalavármegye alispánja végezte. Tanúk voltak: Degré Miklós dr., a budapesti kir. ítélőtábla elnöke és báró Kray István országgyűlési képviselő.

— Irodalmi hír. Az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság legutóbb tartott közgyűlésén tagjai sorába választotta Pesthy Pál dr.-t, lapunk főmunkatársát.

— Hamis egypengős Kövágóörsön. A kövágóörsi csendőrség közlése szerint Kövágóörs községben hamis egypengősök kerültek forgalomba. A csendőrség keresi a pénz forgalombahozóit.

— A magas üzletberek ellen. A nagykanizsai városi bérházakban üzlettel rendelkező kereskedők memorandummal fordulnak a város polgármesteréhez és kérik a túlságosan magas üzletberek leszállítását.

— Megint baj van a Zeleis-rendszerű orvosi kezeléssel. A vármegye alispánja 240 pengő pénzbüntetésre ítélte dr. Eckenberg Imre nagykanizsai Zeleis-rendelői vezetőorvost jogosulatlan címhasználatért és szakorvosi jellegű feltűntető hirdetéseiért.

— Kormányzósértő földmives. Tótn János kistólmácsi földmives feljelentést tett a csendőrségen Nemes János kistólmácsi gazdálkodó ellen, aki a hegyközségi ülésen sértő kifejezésekkel illette a kormányzó személyét. A kormányzósértő földmives ellen megindult a büntető eljárás, bár a gyanúsított tagadja a terhére rótt bűncselekmény elkövetését.

— Helybenhagyott büntetés. A zalaegerszegi kir. törvényszék korábban nyolc hónapi börtönrre ítélte Egyed Márton Gyula dombóvári lakost magánokirathamisításért. A győri kir. ítélőtábla a büntetést helybenhagyta. Egyed a Kuriához felebbezett.

Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenye.

— «Alaptalan vádak kergettek a halálba» Megírtuk, hogy hétfőn reggel öngyilkos lett Szűcs Ede 56 éves zalaövi lakos, a Kuffler-birtok intézője. Szűcs hátrahagyott leveleiben azt írja, hogy alaptalan vádakot követeltak ellene és szegényében menekül a halálba. Ezt mondotta Szűcs felesége a csendőrségnek is. A hullaszemlélt Svastics János dr. járásorvos és László Henrik dr. zalaövi orvos ejtették meg és jelentésük alapján a kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— Csalásért elítélt kereskedő és piaci árus. Deseő Árpád dr., törvényszéki egyeshíró ma tárgyalta Istenes Gyula 37 éves gyümölcskereskedő és Vince Olga piaci árus kispesti lakosok bűnügyét, akik Zalaszentlászlón egy vagon szőlőt vásároltak elég olcsó áron, de a vételárát teljes egészében a rossz üzletmenet miatt nem fizették ki. A bíróság család címen Istenest 21 napi, Vince Olgát 14 napi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte, de az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztették. Az ítélet jogerős.

— Minden trafikban és sorsjáték üzletben kaphat Osztálysorsjegyet. Siessen meg ma és biztosítsa magát. A sorsjegyet húzás előtt mindenki fizesse ki, hogy a nyereményekre való jogait még idejében biztosítsa.

— Betörő soffőr. A nyirádi csendőrség közölte, hogy Molnár István 36 éves rumi soffőr ellen, aki a Diszel községhez tartozó Középdabos pusztán álkules segítségével behatolt Németh Ferenc gazdához, akitől ruhásműveket és pénzt lopott. A vakmerő soffőr a betöréses lopás után ismeretlen helyre szökött.

— Megtámadta az apját. Ifju Varga József zalaistvándi legény az utóbbi időben gyanúsán viselkedett odahaza és ezért elhatározták, hogy eljönnek Zalaegerszegre, hogy itt a legényt megvizsgáltsák. — Ma reggel indult el apa és fia a szepetki állomás felé. Utközben a pókafai temetőnél ifju Varga megtámadta édesapját, akit utlegelni kezdett. Id. Varga ahg tudta szerencsétlen fiát leszerelni. Közben eljött a vonat Szepetkről és így tovább mentek Kemendollár felé. Onnét telefonon kihívták a zalaegerszegi mentőket, akik ifju Vargát behozták a kórházba. Az orvosok megállapítása szerint a legényen az emebaj tünetei mutatkoznak és ezért a kórház elmeosztályán helyezték el.

— Három testvér felett ítélezett a bíróság. A zalaegerszegi kir. törvényszék büntető-tanácsa ma tárgyalta Galambos Istvánné 28 éves zalaövi születésű és két testvére: Török Istvánné 25 éves és Illés Margit 19 éves monostorapáti-i lakosok bűnügyét. Valamennyiüket angyalcsinálással vádolta a kir. ügyészség. — A bíróság Galambosné egy hónapi, Töröknek 7 napi és Illés Margitot 14 napi fogházra ítélte jogerősen.

— Egy fiatalok betörése a cserkészszobába. Ma reggel betört a Deák Ferenc téren levő 80. sz. Csány cserkészcsapat helyiségébe. G. B. fiatalok suhanc, akinek mostanában sok dolga volt a hatóságokkal. Amikor távozni akart, két cserkészfiu elfogta, de azoktól megszökött és eltávozott Egerszegről. Nem vitt magával semmit. Körözik.

— Időjárás: Meleg, derült, csendes idő várható, erősebb nappali felmelegedéssel. Távolabbi kilátások: egy-két nap múlva nyugatról borulás, csapadéokra hajló idő várható, az éjjeli fagyok megszűnésével.

SPORT.

A Zala Kupa bizottság tegnap esti értekezletén megállapították a vasárnapi programot, amely így fest: ZTE II.—ZFKI Jákuutcai pálya, bíró: Molnár Béla dr., Move ZSE II.—ZSE Zalaszentgróton, bíró: Hajba Kálmán, KTSE—JAC Jánosházán, bíró: Guttmann György. — Az elmaradt KTSE—ZTE mérkőzés terminusát véglegesen október 18-án állapították meg.

Vasárnap két bajnoki mérkőzés is lesz. Zalaegerszegen a ZTE a Köszegi SE futballistáit látja vendégül, míg a Move ZSE Sárvárott próbálja pontjait szaporítani.

Holnap megjön Istók a köténnyel...

Már azt hittuk, elalszik az egész ügy. Hosszú helyi sajtóvita folyt miatta, aztán a Csány szoborbizottság úgy határozott, hogy majd elintézi. Azóta nem hallottunk róla semmit. Egy éve áll a szobor, néhány botrányozás és műbotrányozás után, szépen megszokta mindenki úgy, ahogy van. Lehet, hogy azóta többen jártak Pesten, Budán és volt alkalmuk hasonló köténytelen köztéri, középületi szoborművekben gyönyörködni és elhitték ezeket, hogy a Zalaegerszegről kiinduló mozgalom, mely a szobrok felruházását célozná, sok mosolygáshoz juttatná az ország közvéleményét, bár a pesti, a római anya is, csak úgy, mint a zalaegerszegi, szereti erkölcsökben nevelni az ártatlan fiúcskáját és leánykáját. És bizonyára rájöttek sokan arra az egyszerű igazságra is, hogy a leplezetlen művészi meztelenség erkölcsösebb, mint a művészi leplezés, különösen, ha a köténekezés utólag történik s míg az a szobor szobor lesz, a község mindig arról fog beszélni, hogy valaha az a kötényke nem volt ott.

Meglepetés, hogy holnap Istók mégis csak megjön a köténnyel. Istók János, a kiváló szobrászművész csütörtökön érkezik, hogy a nuditás elleni demonstráció cementmasszáját, bizonyára fájó művész-szívvvel, — odakenje alkotására.

Végignézzük a műveletet, nem szóhunk bele. Aki ezt a nuditás tartott távol attól, hogy szeretettel, szent emlékezéssel tekintsenek a szoborra, elégjenek ki, béküljenek meg, legyen az unnepe osztatlanul minden polgár ünnepe ebben a városban.

S majd később egyszer, — még lesz idő, — beszélünk a kötényről, illetve a szellemről, amelyik megvalósította.

MOZI.

Marlene Dietrich híres filmje:

MAROKKÓ.

Regény a sivatagból, az idegenlégő világából, egy leányról, aki igazán szeret, 12 feje. Férfi főszereplők: Garry Cooper és Adolph Menjou. — Bemutatja az Edison mozi-szerdán, október 7-én (csak 1 nap!) 5, 7 és 9 órakor. Az 5 órai előadás olcsó helyárakkal!

Október 8-án, csütörtökön, 7 és 9 órakor, délután 3 és 5 órakor ifjúsági előadások. A világháború fenséges drámája:

KARPATOKTÓL ISONZÓIG.

(Ami a Höferből kimaradt.)

A világháború magyar katonáinak hősiességéről 8 felvonásban. — Przemysl, Lemberg, Gorlice, a Kárpátok, Doberdo, Isonzó, Piave, Görz, Ivangorod véráztatta földje vonul el szemünk előtt, helyszíni felvételekben, a magyar katona háborús tragédiája során. — Pergőtűz, szuronyrohamok, kézigránát és aknavető támadások. Eredeti felvételek.

Mindenkinek meg kell nézni a világháború mártírjainak filmjét!

RADIO.

Csütörtök, október 8. 9.15: Hangy. 12.5: Gramofon. 4.10: A Mont Blanc csúcs megmászása. 5: A cukorrépa fontossága és a cukorválság. 5.30: Weidinger szalonzenekar. 6.15: Angol lecke. 6.45: Cigányzene. 7.25: Az Operaház Traviata előadásának köz. Utána a házikvartett hangy.

ZALAEGRSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 800-900, Rozs 700-800, Árpa 1400-1500, Zab 1400-1500, Tengeri 1400-1500 p Burgonya 400-500.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 870-895, buza (egyéb) 840-855, rozs 870-890, árpa 15.25 - 16.00, zab 17.50 - 18.00, tengeri 15.50 - 15.75, búzakarpa 9.60-9.80, köles 20.00-22.00.

Irányzat: lanyha.

Lapkiadó: KAKAS ADISTON
Főmunkatárs: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Témakör: PESTHY PÁL dr.

Bundák és kabátok
SCHÜTZNÉL

A mai gazdasági viszonyok takarékosagra intenek, tehát

ugy saját, mint nemzetgazdasági szempontból fontos és érdeke, hogy még a tél előtt cserépkályháiból csak **Németh-féle** szabadalmazott vasbetétekkel. Egy tél meggyőződtesen, a szab. vasbetéttel ellátott cserépkályha óriási előnyeiről:

Mert a vasbetéttel ellátott kályha jóval felülmúlja az eddig ismert kályha-típusokat. Egy kályha két szobát is fűt ugyanannyi fűtőanyaggal, mintha egy szobát fűtne. Egy szoba fűtése esetén **60-65% fűtőanyagmegtakarítás**. — Régi kályhába is szerelhető. A vas- és cserépkályha legjobb tulajdonságait foglalja magában, amennyiben a vasbetétek átmelegedve a szoba hideglevegőjét 3 levegőnyíláson beszívják és 3 nyíláson, mint meleglevegő, bocsátják ki (levegőáramlás folytán). A cserépkályhának csak az a hivatása, hogy a meleget megtartsa. — **Csak egy kályhával kísérlelje meg — az eredmény meglepi.** Minden fűtőanyagra alkalmas. — **Szerelési költség már az első fűtési idényben fűtőanyagmegtakarításból megtérül.** Kérjen díjtalan ismertetőt és leírást. Cserépkályhákból óriási raklár a legszebb szemben és kivitelben.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

Telefon 241.

Zalaegerszeg, gr. Apponyi A. u. 23.

szabadalmazott cserépkályha- és agyagáru készítői, Aranyéremmel és díjnyerő 1928-ban és 1929-ben.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Pallavicini György őrgrof:

Legyen új választás, Károlyi Gyula maga mögött fogja találni az ország népét!

A 33-as bizottság ülése — A politika hírei

A 33-as országos bizottság tegnap délutáni ülésén Marschall Ferenc felszólalása után Éber Antal beszélt, aki a gazdasági akadémiák csökkentése mellett érvelt. Az akadémiák helyett a háromfityenszítésre és gyümölcstermesztésre oktató intézeteket kellene felállítani. — Örfly Imre a vidéki hiteluzsora letörését és az árverések körüli anolmáliák megszüntetését kívánja. Vészi József az okszerű gyümölcstermelés mellett kardoskodott. Temesváry Imre szerint a mai Magyarországon több, mint 1800 hitelintézet működik, míg ugyanezen a területen békében csak 500 penzintézet volt. Ez megnöveli az igazgatási terheket, ami kihatással van a kamatpolitikára is. Teleszky János azt tanácsolta, hogy az ipar terén is gyekezzünk önmagunkat ellátni, még akkor is, ha az iparcikkek gyártása esetleg drágább, mint a külföldi. A korábbi beruházások folytatására a régi tempóban egyelőre nem gondolhatunk, mert hiányzik hozzá a tőke. Kifogásolja a bolettát, amelynek bevezetése nem segített a gazdákon. Szabályozni kell a kamatok magasságát is. Azt tanácsolja a gazdáknak: tartózkodjanak az új kölcsönök felvételétől. A nyersanyagellátást a kormánynak minden erővel biztosítani kell. Még az Oroszországba szülő készáru-exportot sem szabad visszaradni. — Teleszky felszólalása után a vitát berekesztették.

A 33-as bizottság mai ülésén Ugron Gábor elnökölt. Napirend előtt Pallavicini György őrgrof szólalt fel és a jelenlévő Károlyi Gyula gróf miniszterelnöktől aziránt érdeklődött, hogy mivel a 33-as bizottság befejezte munkáját, nem gondol-e a parlament összehívására. Szeretné, ha feloszláták a képviselőházat és új választójog alapján új választást írnának ki. Véleménye szerint

új választás esetén az egész magyar nép Károlyi Gyula gróf mögé sorakozna, mert benne puritán gondolkodásu, kiváló politikust ismert meg.

Végül a lemondott Bethlen-kormányt kritizálta.

Károlyi Gyula miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy a 33-as bizottságot nem tartja viceparlamentnek és a 33-as bizottság nem foglalkozhat politikával. Ezért nem válaszol itt Pallavicini György őrgrofnak.

Ugyancsak napirend előtt válaszolt Rubinek István is, aki visszautasította Pallavicininek az egységspártra tett megjegyzéseit.

Teljesen feleslegesnek tartja az új választás kiírását, mert néhány hónappal ez előtt nyilatkozott meg az ország népe.

Nincs szükség a kormány és az egységspárt kioktatására, mert mindegyik tudta a múltban és tudja ezután is kötelességet. Az egységspárt Károlyi Gyula kormányát minden erejével támogatja.

A képviselői fizetések redukálása

Budapest, október 8. Meskő Zoltán írás-

beli javaslatot terjesztett Pesthy Pál, az egységspárt elnöke elé és kérte, mondja ki a ma esti pártértekezlet, hogy a párt gazdasági bizottságának intenciója szerint a 15 százalékos képviselői fizetéscsökkentés már november elsején kezdődjék és akkor is kötelező legyen, ha azt a Ház nem szavazza meg.

Három évre meghosszabbítják az egyéves moratóriumot

Revizió alá veszik a háborus adósságokat

London, október 8. A Daily News Chronicle newyorki jelentése szerint a newyorki bankároknak sikerült rávenni Hoover elnököt, hogy az eddigi egyéves moratóriumot három évre meghosszabbítsák és a háborus adósságokat mielőbb revizió alá vegyék. A Wallstreetről szerzett értesülés szerint a bankárok azzal hatottak Hooverra, hogy az európai gazdasági válság annyira fokozódhat, hogy az amerikai tőkét, amely Európában van, veszély fenyegeti és nagy összegek veszhetnek el.

London, október 8. Az amerikai bankárszövetség Atlantic Cityben tartotta évi rendes közgyűlését. A bankárok olyan moratórium megvalósítását kívánják, amely mindaddig érvényben marad, míg a világ gazdasági depresszió alól fel nem szabadulnak a válsággal küzdő államok.

London, október 8. A Reuter irodának jelentik Washingtonból, hogy Laval francia miniszterelnök meglegedését fejezte ki az amerikai kormánynak, amiért olyan tárgysorozatot készített, hogy Laval és Hoover találkozása alkalmával a háborus adósságok likvidálása is szóba kerül.

MacDonald rádiósószata.

London, október 8. Ramsay MacDonald miniszterelnök tegnap késő este rádióelőadást tartott, amelyben hangoztatta, hogy a font sterlinget stabilizálni kell. Angliának meg kell egyeznie azokkal az országokkal, amelyek elhagyták az arany-standardot. A kormányelnök ezenkívül különböző pénzügyi és vámtarifa módosítási tervekről beszélt.

A belügyminisztérium fegyelmi bírósága is elítélte Zavaros Aladárt

Budapest, október 8. A belügyminisztérium legfelsőbb fegyelmi bírósága Blaha Sándor államtitkár elnökletével napokon át tárgyalta Zavaros Aladár székesfehérvári polgármester és Vargha Elemér műszaki főtanácsos ügyét, amely felebbezés folytán került a fegyelmi bíróság elé. A fegyelmi bíróság megváltoztatta az első fórumon hozott ítéletet és a következő ítéletet hozta: Zavaros Aladárt úgy a saját, mint hozzátartozói részére élvezett illetményeitől megfoszsa és hivatalvesztésben is

elmarasztalja. A bíróság indokolásában kimondta, hogy igen súlyosnak találja azokat a bűncselekményeket, amelyeket Zavaros elkövetett és így őt a legszigorúbban kellett megbüntetni. Vargha Elemér ügyében egyelőre nem hoznak ítéletet. Megvárják, míg a bünygi eljárás befejeződik és jogerős ítélet lesz. Ekkor ítékeznek Vargha ügyében, mert az iratok a bíróságtól ugyanis felmennek a belügyminisztériumba.

— o —

Tíz százalékos jövedelemcsökkenés — ötven százalékos takarékoskosság

Amióta az államtakarékosság hozzányúlt a tisztviselői fizetésekhez, érdekes tünetek mutatkoznak a helyi gazdasági életben, ahol köztudomásúan a tisztviselőpénzek forgása jelent valami kis élénkséget.

A tíz százalékkal csökkentett tisztviselő — harminc, ötven százalékos takarékoskodást fogantatott. Kiseb adagra vette a havi részletet a boltban. Lemondja a borbélyt. A jövőben sajátkezűleg fog borotválkozni. Lemondja kedvenc újságjait. Összezsugorodik a feleség költőpénze, a kislány, kislány uzsonnapénze. Nem csináltat a tisztviselő az idén téli kabátot, már most lemondott mozirol, színházról, jótékony előadásokról, áldozatot kívánó társadalmi mozgalmakról. Teljes mértékben begubózott, amit a kávéháztulajdonostól a gesztenyesütőig mindenki megérez. Senki sem tehet ezért a tisztviselőnek szem-

rehányást, mert itt olyan lelki okok játszanak közre, amelyek végig az egész vonalon mindenkinél érvényesülnek ma. A jövőn aggódó, bizonytalan holnap elé néző, megszokott életstandardjáról lejjebb szállított tisztviselőnek hiába magyaráznánk, hogy a tíz százalékos jövedelemcsökkentésnek megfelelően minden kiadási rovatot meghagyhat a jövőre is a háztartási költségvetésben, csak épen ezeket is tíz százalékkal csökkentenie kell, — ezt nem akeptálja. Joga, — sőt önmagával, családjával szemben kötelességének érzi, — hogy most tíz százalékon túlmenően takarékoskodjék s ha ennek kihatásait szemügyre vesszük, el kell fogadni tényként azt a megállapítást, hogy a redukció legjobban a kereskedőknek és iparosoknak ártott meg.

Ha legújabb rendeletnek, a szükségadó rendeletnek a hatását nézzük, ha tudomásul

veszünk, hogy száz számba viszik garázsha, hosszú pihenőre az autókat a gazdagok, akik megtehetnék, hogy autójuk tovább járjon, ugyanazt látjuk, hogy végig az egész vonalon, most már minden társadalmi rétegnél, ragadós körtünet lett a túlzott takarékoskodás és mindenki igyekszik kevesebbbe beérni, sőt ennek a takarékoskodásnak a látszatát is tüntetően megmutatni.

A szükségszerű kormányintézkedések nem lehettek tekintettel az állami példaadás lelki hatásaira, a közönség túlzott begombolkozására és lemondására, ez bizonyos. És az állami intézkedésekhez való matematikai, pontos alkalmazkodásra, a túlzottság enyhítésére nem lehet senkit kényszeríteni, ez is bizonyos. Az óvatos, szűkmarkúvá lett lelkek lassu fölengedését kell itt kívánni. A háztartásokat ért kis megrázkódás elheverését, a

vásárlási, fizetési kedv visszatérését kell kibővíteni.

Nagyon nehéz lesz a kereskedelemnek és az iparnak. És mert ilyen nehéz lesz, ott, ahol még lehet, a városi tisztviselők illetménycsökkentésénél, nagyon mélyen meg kell nek, hogy szaporítja a zsugori, fukar gazdálkodni, hogy az használ-e többet a városkodásra beállított lelkek számát, vagy az-e, ha enyhébb redukció mellett a tisztviselőpénzek továbbra is, túlzott takarékoskodás nélkül, belefolyanak a város gazdasági, kulturális ereibe és abból iparosra, kereskedőre, munkásra itt is, ott is ragad valami.

Különösen a képviselőtestületnek azok a tagjai gondolkodjanak ezen, akik a gazdasági életet vivő rétegeket képviselik a városházán és már tapasztalataik vannak, október 1-től a mai napig.

Állítólag Zalaegerszегre költözött egy keszthelyi földmivest megkárosító korcsmáros

A keszthelyi csendőrség közölte a zalaegerszegi rendőrséggel, hogy Szeles Lajos keszthelyi földmivest ott érdekes ügyben tett feljelentést. Szeles előadta a csendőrségen, hogy szeptember utolsó napjaiban, Keszthelyen Lehel-utca 8 alatt lévő korcsmahelyiséget kibérelte Kardos István 50 éves volt csendőr. Szeles szíveségből megengedte, hogy a kocsmaberendezést is használja Kardos. A szerződés október elsején lépett életbe.

A szeptember 30-áról október elsejére virradó éjszaka Szelest kellemetlen meglepetés érte. A korcsma ajtaját tárva-nyitva találta, a

helyiség teljesen üres volt, ugyancsak a lakás is. Mint a feljelentésben Szeles előadta, Kardos egy zalaegerszegi teherautó fuvarozóval Zalaegerszегre hordatta bútorát, de elhozta a Szeles tulajdonát képező korcsmai berendezést is. Szeles, kárát 665 pengőben jelölte meg. Ebből 165 pengőt ér a berendezés, míg 500 pengő a lakásbér.

A rendőrség nyomozást indított annak a tisztázására, hogy a Szeles által előadottak megfelelnek-e a valóságnak és Kardos tényleg Egerszегre költözött-e.

— 0 —

Adósvédő rendelet készül

A kormány olyan rendeleten dolgozik, amely az adóssokat akarja megvédeni a hitelezők ok nélküli zaklatásaitól. Az adós legnagyobb veszedelme ma az, hogy a hitelező felmondhatja a követelését, az adóst a legnagyobb zavarba hozhatja és gyakran a végrehajtó kezébe kerül még a legfizetéképesebb adós is. A korlátlan hitelfelmondásnak akar gátat vetni a kormány és pedig elsősorban a vidéken, ahol olyan bizottságok felállítását tervezik az összes érdekelt tényezők részvételével, amelyek megállapítanak, hogy egyes körzetekben például egyáltalán ne történhessék felmondás.

Előterben a benzin-monopólium terve

Tavaly egy svájci-hollandi nagy pénzcsoport igen komoly tárgyalásokat folytatott a magyar benzin-monopólium ügyében, e tárgyalások azonban abba maradtak.

Mint a Magyar Közgazdaság írja, a terv újra felmerült és pedig konkrét formában, amennyiben az ismert név, dúsgazdag Basil Zacharov, Halmos Károly dr. útján beadványt szándékozik terjeszteni a magyar kormányhoz a monopólium ügyében.

Pénzügyi körökben a monopólium eszméjét kedvezően fogadták, mert minden tekintetben előnyös volna, legfeljebb csak a benzin-kartel kiválóan kedvező helyzetében állna be változás.

Az osztrákok kölcsönt kérnek a franciáktól.

Bécs, október 8. Juch dr. volt pénzügyminiszter tegnap Párisba utazott, hogy megkezdje a francia kormánnyal az Ausztriának nyújtandó kölcsönre vonatkozó tárgyalásokat.

Berlini rendőrtisztek nyomoznak Budapesten.

Berlin, október 8. A rendőrfőnökség közlése szerint rövidesen berlini rendőrtisztek utaznak Budapestre, hogy a biatorbágyi mérénnyel utáni nyomozásban segítségére legyenek a magyar rendőrségnek.

Rövidesen megszűnnek a magasfeszültségű gépek okozta rádiózavarok

Rádiózók állandó panasza, hogy a nagyfrekvenciájú gyógyászati gépberendezések (nem csak a Zeileis, hanem egyéb elektromos gyógyberendezés is) teljesen lehetetlenné teszik a vételt. Amikor egy ilyen magasfrekvenciás gép működésbe kezd, a rádiókészülékben erős zúgás, recsegés támad, mely folytonosan tart, mindaddig, míg a gyógykészüléket le nem állítják. Érthető hosszúságot okoz ez a helyzet mindenkinek, aki a napali rádióanyagra is kíváncsi.

Előfordult esetből kifolyólag a soproni postagazgatóság közölte a kerületébe tartozó rádióelőfizetőkkel, hogy folyamatban vannak a gyógyászati gépek okozta zavarok elhárítására irányuló kísérletek, még pedig kedvező eredménnyel. Az újabb külföldi kutatások szerint az ilyen zavarok a zavaró berendezésnél létesítendő védő felszereléssel megszüntethetők volnának, de ennek költsége 500—1000 pengő, amit a zavaró gyógyberendezések tulajdonosai nem hajlandók vállalni, kényszeríteni pedig nem lehet erre őket. Így a költségeket maguknak az érdekelt rádióelőfizetőknek kellene viselni.

E lényeges anyagi megterhelést akarja megelőzni a posta és ezért folytat olyan kísérleteket, melyek alapján tisztán komponáció útján, magánál a vevőkészüléknek lehet majd megszüntetni a zavarokat.

Kommunisták véres tüntetése.

Manchester, október 8. A múlt éjszaka a polgármesteri hivatal előtt véres zavargások voltak. Kommunisták megtámadták a rendőroket s kövekkel, vasdarabokkal dobálták meg őket. A tüzoltók hideg vizet fecskendeztek a tömegre és így sikerült a rendet helyreállítani. Huszonhárom ember, köztük tíz rendőr életveszélyesen megsérült.

Felborult egy szekér Márokföldön

Megrendítő szerencsétlenség történt ma délelben Márokföldre községben. Kósa József 60 éves márokföldi gazdálkodó szekérével a mezőre indult, de alig érkezett ki udvarából a kocsira, a lovak valamitől megbokrosodtak, felborították a kocsit, amely maga alá temette a szerencsétlen embert. Az udvaron dolgozók észrevették a szerencsétlenséget és az öreg Kósa segítségére siettek. Eszméletlen volt, mikor kiemelték a kocsit alól és teste több sebből vérzett. Kihívták a zalaegerszegi mentőket, akik Kósát beszállították a zalaegerszegi kórházba. Itt az orvosok megállapították, hogy ballábszártörése van, azonkívül homlokán és kezén szenvedett súlyos sérüléseket. Tekintve magas életkorát és hogy Kósa a szerencsétlenség alkalmával sok vért vesztett, állapota életveszélyes. Vizsgálat indult, hogy a balcsért terhel-e valakit felelősség.

Vasvillával szúrta meg egy zalaegerszegi cigány a társát

A kemendollári csendőrség ma átiratban értesítette a zalaegerszegi rendőrséget, hogy a múlt napokban véres szürkálás történt Alibánfa községben.

Alibánfán tartózkodott Forgács Rafi 31 éves zalaegerszegi cigány, aki összeszólalkozott a 37 éves szepetki Kolompár Károlyval. A veszekedés hevében Forgács felkapott egy vasvillát és azt teljes erővel Kolompár balkarjába szúrta. Kolompár a szúrás után összeesett, miatti Forgács elmenekült.

Forgács Rafit ma délelőttre megidézték a rendőrségre és kihallgatták. Forgács tagadja, hogy megszurta volna Kolompárt. Szerinte Kolompár ezt kitalálta. A vallomásokról készült jegyzőkönyveket átküldik a kir. ügyészségnek, ahol súlyos testi sértés címen eljárást indítanak a szürkáló cigány ellen.

Rendelei a világutazók ellen

Cserkészruhában, cowboy ruhában, turista kosztumban járkáltak; volt olyan, amelyik egykereű biciklin csodáskodott egyik ajtóról a másikra; olyan is volt, amelyiknek összes podgyása egy hatalmas könyv volt, melybe hivatali autogramokat, bélyegzőket gyűjtött össze s el akarta hitetni velünk, hogy ez a könyv Norvégiától Jáváig és Kínáig még mindig könyv marad. Aztán szerényen, vagy szemtelenül levelezőlapot vettek elő, amit 10 vagy 20 fillérért meg kellett venni, mert a világutazók ebből fedezték utazásuk összes költségeit.

Eleinte érdekesség volt. Reise um die Welt. Öt év alatt a világ körül stb. volt útjuk címe. Később, mikor már majdnem minden hétre esett egy-egy ilyen expedíció, már terhes kezdett lenni. Most pedig már, különösen a falvakban, olyan sokan vannak, hogy védekezni kell ellenük.

A belügyminiszter rendeletet adott ki az évek óta folyó levelezőlapos világutazások ellen. A rendelet megszünteti az állam érdekeire aggályos gyűjtési módszert és megtiltja, hogy az idegen világjáróknak levelezőlapárusításra, vagy hasonló módon való gyűjtésre a hatóságok engedélyt adjanak. A rendelet ellen vétő idegeneket kihágási eljárás alá vonják és büntetésük kitöltése után kitoloncolják az országból.

Vége tehát a világutazó sáskajárásnak. Levelezőlapgyűjteményünk, a lehetetlennél lehetetlenebb magyar szövegekkel, a peckesen összelehelkező ifjak arcával, — nem fog tovább szaporodni.

Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenye.

Viscosa harisnya
egész héten
pengő 1'80 párja
Deutschnál

A pénzügyi bizottság ülése

Zalaegerszeg város pénzügyi bizottsága ma délután 5 órakor a tagok gyenge érdeklődése és Csák Károly dr. elnöke mellett kezdte tárgyalni azt a tekintélyes tárgyalási anyagot, melyben a költségvetés és vele a takarékosági bizottság javaslata is helyet foglal.

Elsőnek a Magyar Nemzeti Szövetség támogatás iránti kérelmét tárgyalták. A súlyos helyzetre való tekintettel a bizottság a pénzbeli támogatás-nyújtást nem javasolja.

A zalaegerszegi Ferences Rend újból előterjesztette azt a kérelmét, hogy a templomi padok árához adjon segítséget a város. Mivel erre fedezet nincs, a bizottság a segítséget nem javasolja.

Az új elemi iskola tervezési költsége fejében a számvevőség a polgármester rendelkezésére 1000 pengő előleget utalt ki Hajas István építésnek. Ennek az utalványozásnak a jóváhagyását kéri a számvevőség, a pénzügyi bizottság azonban, többek felszólalása után, az előzmények kivizsgálását tartja szükségesnek.

A Vass József-utcai házak számtáblával ellátását jobb időkre halasztani javasolja a bizottság.

Egy kegydíj-kérelemmel kapcsolatban Árvay László dr. javasolja, hogy a kérelemhez alapos, pontos környezettanulmányt s megfelelő adatokat terjesszenek a bizottság elé s ezt a jövőben is minden hasonló esetben csatolja a kérelemhez a polgármester.

Három évre prolongálják a gazdák váltóadósságát

Budapest, október 8. A Földteherrendezési Országos Bizottság és a pénzügyi intézetek között megegyezés jött létre az eladósodott gazdák váltókölsönének 3 évvel történő prolongálására. A kölcsönök kamatlába 3 százalékkal lesz a mindenkor bankkamat felett.

A váltókölsönök pontos kamatfizetés mellett csak 3 év múlva lesznek esedékesek.

Az egyezkedési tárgyalásokat a vidéki pénzügyi intézetekre fogják bízni.

Felfüggesztették egy község autonómiáját.

Ulló, október 8. A község képviselőtestületének rossz gazdálkodása miatt Pest megye törvényhatósága felfüggesztette Ulló község autonómiáját és a képviselőtestületét feloszlatta. A belügyminiszter a határozatot jóváhagyta és kormánybiztost küldött a körzetbe.

Új devizarendelelet adott ki Ausztria.

Bécs, október 8. Az osztrák kormány új devizarendeleletet bocsátott ki, melynek célja az export-devizák megfogása. A zügkereskedők ellen is szól a rendelkezés, mert miattuk ingadoznak az árfolyamok.

Kicserélték az orosz közlekedési népbiztost.

Moszkva, október 8. A szovjet kormány elbocsátotta állásából Rukimovics szárazföldi közlekedési népbiztost és helyébe Andrejevet nevezték ki. Rukimovics elhanyagolta munkakörét és több baj volt a vasutassággal is.

Statáriális eljárás a gyújtogató ellen.

Túrkeve, október 8. A rendőrség tegnap este letartóztatta Seres István 62 éves gazdát, aki felgyújtotta házát, hogy a biztosítási összeget megkapja. A tűz alkalmával a szomszéd lakóháza is elpusztult. A szolnoki törvényszék statáriális eljárás alapján vonja felelősségre a gyújtogatót.

Rablótámadás a vonaton.

Kecskemét, október 8. Kiskunfélegyháza és Kecskemét között a motorosvonaton leütötték és kirabolták Szabó János kecskeméti asztalos. A támadók leugrottak a vonatról és elmentek.

Gyilkosság áldozata lett a jósnő.

Budapest, október 8. A múlt héten holtan találták Németh Józsefne jósnőt, akit a fővárosban Elvira néven ismertek. Először rablógyilkosságot sejtettek, később szívizélhűdésre gondoltak, míg most a boncolás megállapította, hogy a jósnőt megfojtották. Valószínűen konkurrenciái tették el láb alól.

HIREK.

— A hercegprímás az inségeseikért. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás most kiadott pástorlevelében az inségakcióra hívja fel a hívek figyelmét. A plebánosok figyelmét felhívta arra is, hogy vasárnaponként a templomban rendezzenek gyűjtéseket az inségések segélyezésére.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Marton Dénes balatonudvari-i róm. kath. elemi népiskolai tanítót a letenyei róm. kath. elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte.

— Zalai orvosgyűlés Nagykanizsán. Az Országos Orvosszövetség Zalavármegyei Fiókszövetsége Jancsó Benedek dr. zalaegerszegi kórházigazgató-főorvos elnökletével szombaton délelőtt 10 órakor tartja tisztújító közgyűlését Nagykanizsán. Megelőzőleg, fél 10 órakor választmányi ülés lesz. A tárgysorozaton egyebek között a Zeileis-rendelők ügye is szerepel.

— Tisztségekben való megerősítések. Gyömörey György főispán dr. Sebestyén László sümegi helyettes járási tiszti-örvost és dr. Deseő Mihály novai helyettes járási tiszti-örvost ebbeli minőségükben megerősítette.

— Műsoros est. A Szociális Missziótársulat vasárnapi műsoros estje iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg városszerte. A nővornak ígérkező előadás műsora a következő: 1. Beethoven: Violin Romanzin; Wieniowski: Mazurkás. Hegedűn előadja Vida Sándor, zongorán kíséri Kecskés Eszti. 2. Allocutio: Tartja dr. Fátér Endréné. 3. Vibrante és a bíró. (Herceg Ferencről). Megszemélyesíti: Horváth Irén. 4. Tárnában. Sik Sándortól. Szavalja: Hajgató József. 5. Két ember a bányában. Irtá Herceg Ferenc. Személyek: Brádi: Farkas Ferenc keresk. isk. tanár, Kopp: Tivolt Ernő. 6. Kiáltás a kapuból. Sik Sándortól. Szavalja: Hány Jolán.

— A pacsai pótdadó. Pacsa nagyközség képviselőtestülete hosszas vita után elfogadta a jövő évi költségvetést. A pótdadó 73 százalékos lesz, melyből 40 százalék a megyei hozzájárulás.

— Drót a távvezetéken. Nem Zalaegerszegen, hanem Baján történt, de itt is történhetett volna. Szerdán ismeretlen tettesek a 60 kilométeres komló-bajai távvezetékre drótot dobáltak és zárlatot csináltak vele. Ennek következtében Bajára teljes sötétség borult. A hibát reflektorokkal keresték, míg hosszas keresés után Bajától 8 kilométerre megtalálták a vezetéken a bajt okozó drótot.

— Az iparostársadalom megsegítésének irányelveiről dr. Varjassy-Langer Rudolf, az IOKSz vezérigazgatója vezércikket írt az Országos Kézműves Testület közlönyének. — A Magyar Iparos-nak most megjelent száma. A kis- és középipari hitelakciónak szélesebb körű kiépítése, időtartamának meghosszabbítása, az ipari hitel decentralizáció ügyének megoldása, a közszállítások és kivitel terén a kisipar támogatása és ezzel munkaalkalmak biztosítása, a szakiparosi szervezetek továbbfejlesztése, az iparostársadalom legfontosabb gazdasági kívánalmait, amelyeknek teljesítését Hadik János gróf az OKT és az IOKSz élén állandóan erőteljesen szorgalmazza. A lap részletesen beszámol a kézművesipari szakmák súlyos válságáról, amelyből egyedül a produktív termelő munka megindulása vezethet ki. Számos cikk, az OKT hírei, közszállítási, adózási és egyéb rovatok egészítik ki a lap gazdag tartalmát.

— Megszűnik az Országos Földbirtokrendező Biróság. Zsitvay igazságügyminiszter kijelentette, hogy az OFB megszüntetéséről törvényjavaslat készült. E hét végére lehet ezt a kérdést az illetékes hatóságokkal letergálni. Ezután kerül sor az érdekeltségekkel való tárgyalásra. A hitbizományi reform elintézése a mai idők miatt nem alkalmas, az csak további katasztrófát jelentene a mezőgazdaságra és elsősorban a földárakra. — Ugyanis a hitbizományi reform során felszabaduló földek tovább nyomnák lefelé a földárakat.

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása precíziós munka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemből készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜNK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Zalaegerszeg, Gróf Apponyi Albert utca 1.

— Megindult a munka a petőházai cukorgyárban. A sopronmegyei petőházai cukorgyár október 1-én teljes üzemmel megkezdte a cukorrépa feldolgozását. A gyár üzembehelyezésével Petőházán és környékén egy csapásra megszűnt a munkanélküliség, mert az ipartelep ezer embert foglalkoztat. De nemcsak Petőházán, hanem Nagyeenken is jólékonnyan érzik a gyár működését. Értésülésünk szerint a cukorrépatermés megfelel a várakozásnak. A gyár igazgatósága arra számít, a környező megyékből közel egymillió métermázsá cukorrépat szállítanak be a termelők. A gyár naponta 16.000 métermázsá (160 vasúti teherkocsira való) cukorrépat dolgoztat fel.

— A zalaegerszegi rövidárú, kézmű és textilárú kereskedők ezúton értesítik a közönséget, hogy kölcsönös megállapodás alapján üzleteiket folyó hó 10-től kezdődőleg 1932 március 31-ig esti 6 órakor lezárják és kéri a mélyen tisztelt vevőket, hogy vásárlásaikat ennek megfelelően eszközöljék.

Bundák és kabátok
SCHÜTZNÉL

FIZESSEN ELŐ A ZALAVÁRMEGYE-REI

— **Kisiparosok pereskedése.** Horváth Lajos zalaegerszegi asztalosmester följelentést tett a rendőrkapitányság bűnügyi osztályán Pataki Lajos Jákum-utcai cipész ellen. Horváth följelentésében előadta, hogy Pataki tőle kisebb pénzösszegeket csalt ki azzal, hogy kisipari kölcsönt szerez neki. Költségeinek fedezésére kérte az előlegeket. Tudomása szerint Pataki egy lépést sem tett az ügyben és amikor felszólította, hogy a pénzt adja vissza, ezt Pataki megtagadta. Horváth följelentését áttették a kir. járásbíróshoz, ahol család vétsége címén indult meg az eljárás Pataki ellen.

— **Értesítem tisztelt Vendégemet,** hogy újonnan átalakított vendéglőmet szombaton este nyitom meg. Szíves pártfogást kér: **Miszory Béla.**

— **Ehűnt fia.** A csendőrség ma közölte a zalaegerszegi rendőrséggel, hogy Obinger Ferenc 12 éves menhelyi gyermek, László József szőcei lakostól ismeretlen helyre megszökött. A rendőrség is bekapcsolódott a nyomozásba.

— **Rosszul lett egy útbiztos.** Galgóczy Béla 67 éves zalaegerszegi útbiztos tegnap kerékpárral Dobronhegy környékén járt. Munkájában egyszercsak rosszul lett, összeesett és eszméletlenül terült el a földön. A kihívott mentők beszállították a zalaegerszegi kórházba.

— **Falusiak egymás közötti.** Özv. Sohár Károlyné zalahalsai lakos mezőrendőri kintigáért följelentést tett id. Nika Ferenc cupi gazdálkodó ellen. Az ügyben Sohár Vince és felesége tanuként szerepeltek. Nika úgy vélte, hogy Sohár Vince és felesége hamis vallomást tettek és ezért most a zalaegerszegi kir. ügyészségnél hamis tanúzásért följelentette a Sohár házaspárt.

A SINGER VARRÓGÉPEK MAIS A LEGJOBBAK!

— **Ausztriába utazó közönség figyelmébe.** A Duna-Száva-Adria Vasut közli: Ausztriába történő utazások alkalmával a DSzA. személypénztárainál a viteldíj lerovása kétféle módon lehetséges. Először az utas az osztrák rendeltetési állomásig a viteldíjat csak pengőben fizeti, vagy másodszor, ha nem rendelkezik elég pengővel, úgy vált a személypénztárnál az országhatárig jegyet pengőértékben és az országhatártól a vonathan kiállítandó jegyért schilling értéket ró le.

— **Eljárás indult a sorompó-rongáló soffőr ellen.** Annak idején megirtuk, hogy a Schlesinger és Podwinetz győri cég autója, melyben Jucker Zoltán kereskedelmi utazó és Németh István soffőr ült, nekirohant a kislaludpusztai átjárónál a vasuti sorompónak. Megrongálódott az autó, de a sorompó is. A Máv följelentésére most eljárás indult Németh soffőr ellen.

— **Szűrkésért elítélt legények.** Augusztus elején a tárnoki hegyen összeszólalkoztak Sós József 29 éves és Sós György 25 éves zala-tárnoki legények Fitos Jánossal, akit egyikük combon szurt. Fitos kérdőre vonta a két testvért, hogy puskáját adják vissza. A két Sós tagadta, hogy elvitte Fitos puskáját és a követelőző Fitost megverték, illetve megszurták. Deseő Árpád dr., törvényszéki egyesbíró ma hozott ítéletet az ügyben. Sós Józsefet 14, öcsét 7 napi fogházzal sújtotta. A felek felebeztek.

— **Ausztriával és Görögországgal megszűnt az utánvétforgalom.** A görög postaigazgatás október 1-től a Magyarországra szóló postautalvány-forgalmat megszüntette és Magyarországra nem vesz fel pénzküldeményeket. Ugyanakkor megszűnt a Magyarországról Görögországba irányuló utánvételes küldemények felvétele a postahivataloknál. Október 7-ével Ausztriából sem küldhető Magyarországra pénzküldemény. Az utánvételi és megbízási forgalom tovább is megmarad.

— **Időjárás:** Nyugati légáramlással változékony felhős idő várható némi hűsüléssel.

Az autók ezreit állították le az országban.

Budapest, október 8. Az ország területén eddig tízezer autót helyeztek üzemre kívül. Az automobilkereskedők a fővárosban 142 tisztviselőt és 300 munkást bocsátottak el állásukból.

Kigyulladt a ház az alvók felett.

Budapest, október 8. Ma hajnalban 3 óra körül kigyulladt a Szentendrei-úton egy hosszú földszintes ház és a tűz csakhamar áttért a szomszédos faterlepre is. A tűzoltók munkája az alvó családok kimentésére irányult, ami sikerült is. A tüzet három órai nehéz munka után lokalizálták.

Öngyilkos szerelmes-pár.

Linz, október 8. Az egyik linzi hotelben megmérgezte magát Demkő Gyula dr. orvos és barátnője, Zelenka Rózi budapesti leány. Demkő dr. azonnal meghalt, a leány életben maradt. Az éjszaka Zelenka Rózi kiugrott a kórház második emeletének egyik ablakából. Életbenmaradásához nincs semmi remény.

Lelőtte a rendőrt.

Ujpest, október 8. A pestvidéki törvényszék ma vonta felelősségre Kelemen János magántisztviselőt, aki barátnője, egy artistanő üldözése közben agyonlőtte az útját álló, Kiss József rendőrt. A bíróság elrendelte Kelemen elmeállapotának megvizsgálását.

KÖNYVISMERTETÉS.

Hogyan készítsünk házilag olcsón baromfi-ólakat, nevelőket és baromfitenyésztési eszközöket? Erre tanít Gergely Béla most megjelent szakkönyve, melynek 224 oldalra terjedő tartalmából a következő főbb fejezeteket idézzük. Baromfitenyésztésre alkalmas terület. A baromfiudvar kerítése. Az egészséges ol. Házilag elkészíthető olak. Modern deszka- és téglal. Kacs-, lud- és pulyka-olak. Keltetőhelyiség, takarmánkamra, nevelőház. Emyös műanya készítése. Automata etetők és itatók. Tojás- és csibeszállító dobozok és kosarak. Csapófészek. Tojásvizsgáló lámpák. A tyúkkal való keltetés bajai képekben. A 228 ábrával rendkívül díszesen kiállított mű 6.50 pengőbe kerül és kapható a „Patria” Rt. könyvosztályában, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

MOZI.

Október 8-án, csütörtökön, 7 és 9 órákor, délután 3 és 5 órákor ifjúsági előadások. A világháború fenséges drámája:

KÁRPATOKTÓL ISONZÓIG.

(Ami a Hőfölből kimaradt.)

A világháború magyar katonáinak hősiességéről 8 felvonásban. — Przemysl, Lemberg, Gorlice, a Kárpátok, Doberdo, Isonzó, Piave, Görz, Ivangorod vértáptatta földje vomul el szemeink előtt, helyszíni felvételekben, a magyar katona háborús tragédiája során. Pergőtűz, szuronyrohamok, kézigránát és aknavető támadások. Eredeti felvételek.

Mindenkinek meg kell nézni a világháború mártírjainak filmjét!

RÁDIO.

Péntek, október 9. 9.15: Gramofon. 12.5: Hangv. 4: Mesék. 5: «Az új vaskorszak csodái» 5.30: Cigányzene. 6.30: Gyorsírás. 7: Katonazene. 7.45: A rádió külügyi negyed-órása. 8: Orgonahangv. Szegedről. 9.45: Magyar nóták német fordításban. Majd szalonzenekari hangv. 10.45—éjfélig cigányzene a bécsi rádióállomás részére.

ZALAEGERSZEGI PIACI ÁRAK

Búza 8.00-9.00, Rozs 7.00-8.00, Árpa 14.00-15.00, Zab 14.00-15.00, Tengeri 14.00-15.00 p Burgonya 4.00-5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Búza (tiszaidei) 8.70-8.95, búza (ecvéri) 8.40-8.55, rozs 8.70-8.90, árpa 15.25-16.00, zab 17.50-18.00, tengeri 15.50-15.75, búzakarpa 9.60-9.85, köles 20.00-22.00.
Írányzat: lanyha.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: KAKAS ÁGOSTON
Felelős nyomdász: NYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PESTHY PÁL dr.

APRÓHIRDETÉSEK.

FALUSI ÜZLETHÁZ üzlettel, esetleg föld- és réthasználattal bérbeadó Kemendolláron, Zalamegye. Singer-féle ház. Érdeklődni lehet ugyanott.

ZALALÖVÖN, özv. Szucs Edénénél komplett hálószobabútor, bronzsillár és több háztartási felszerelés eladó.

JÓ MEGJELENÉSSEL és élénk beszélőképességgel rendelkező unember ügynöknek felvétetik. Nagy kereseti lehetőség. Jelentkezés ma este 8 óráig a Bárány szálló portánál.

Olcsóbb lett a gramofon-lemez!

25 cm. átmérőjű lemez 7 pengő helyett **5.50**
30 cm. átmérőjű lemez 10 pengő helyett **8** pengő.

His Master's Voice
gramofonok,
gramofonlemezek
és tük

eredeti gyári árban — kedvező részletre is — kaphatók

Kakas Ágoston

könyv- és papírkereskedésében
Z a l a e g e r s z e g e n

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

A török

testvérnemzet két vezérférfit: Izmed pasa, miniszterelnök és Tefik Rusdi bey, külügyminiszter vasárnap Magyarország fővárosába érkeznek, hogy visszaadják Bethlen volt miniszterelnök ankarai látogatását és megmutassák nemzetüknek a magyar nemzet iránt táplált rokonérzését.

Egy olyan korszakban, amikor a világ dolgai rendben folynak, amikor sem a szurony, sem az arany háborúja nem öldöklö a népek, nemzetek egzisztenciáját, az ilyen látogatást, mint pusztán udvariassági tény, örömmel veszi tudomásul a vendéglátó. S ha a vendéglátó éppen a vendégszeretetéről, udvariasságáról, lovaságáról híres magyar nemzet, akkor a vendég, bármilyen nemzet jeles fia legyen az, el is várhatja a meleg, szeretetteljes fogadtatást.

De ma 1931-et írunk. A világválság a csúsponton tombol. A háborúban hősi módon kitartott, mégis legázolt, szétépett nemzet utolsó erőfeszítésével tartja oda a mellét a nagy katasztrófák elhárítására. Hom'okig vagyunk a bajban, a bajban levő Európa közepén. Aki most jön mihozzánk, hogy messze keleti országából elhozza a baráti jobbot, a megbecsülést, az együttérzést, az nem udvariassági kötelezettséget teljesít, az a népek és nemzetek közti laza kötésekön túl az igaz szív melegét is hozza és őt nem a világhíres vendégszeretettel és udvariassággal, hanem a viszontértő, nyolcmillió magyar harcos testben egybedobbanó mély szívvél is kell fogadni, úgy mint testvér a testvért igazán fogadja, aki eljött, hogy a nagy szomorúságban, elhagyatottságban bízató, erőt adó simogatást hozzon történelmi sorstestvéreinek.

Ősi eredetű a török-magyar testvériség és barátság. Közös erényeink, vitézségünk, szívságunk volt a barátság alapja, amit aztán nagyjaink hatékonyan ápoltak mind a mai napig. A nemes, lovagias török ellenségnek is jobb barát volt, mint sok jóbarát. Volt a történelemnek korszaka, mikor török és magyar vér egybefolyt a magyar rónákon, de volt olyan is, amikor a két rokon vér egybeesordult az ereken. Száz káposz, száz elszakíthatatlan, elfelejthetetlen szál köti ezt a két nemzetet egybe. És ha a világháborúra visszagondolunk, amikor a leghűségesebb szövetségben a török nemzet hősi fia állottak mellettünk, — elmondhatjuk, hogy nincs Európában ma nép, mely rokonabb hozzánk, — érzelemben, múltban és sorsban — mint ők.

A nagy világégés utáni számadásban nagyobb szerencsével jártak, mint mi. Volt erejük ellenállni, volt erejük a ránk nézve szerencsétlen szerződéseknél erős maradni. És még sem hűtlenné hozzánk. Sok közös küzdelemben volt részünk azóta is, mindig meleg megértésben. Az igaz barátság akkor is az, ha az egyik fél földresüjtött, gyenge.

Mikor Bethlen István gróf tavaly Ankarában járt, fejedelmet megillető pompával, tündető ünnepléssel fogadták török testvéreink a magyar miniszterelnököt. Ezt a látogatást viszonozza most a két török előkelőség.

Szegények vagyunk, nem fejthetünk ki pompát, de bízó testvéri szemünk a csonka ország minden sarkából feléjük ragyog és szívünk mindenünnen meleg szeretettel feléjük dobog. Adja az ég, hogy a jövő történelmének azok a lapjai, melyek a török és magyar küzdelmeket, elszakításokat rögzítik meg, a két nagyra-bízott testvérnemzet feltámadását, boldogulását hirdessék az utókor számára.

— 0 —

A háborus adósságok revíziójának feltétele: a haderők csökkentése

Newyork, október 9. Az American Bankers Association záró ülésén F. Kennet a Bankers tröszt elnöke nagyszabású beszédet mondott, amelyben lándzsát tört a háborus adósságok és jóvátételek hároméves moratóriuma mellett.

Washington, október 9. A Fehér Hához közelálló politikusok és pénzügyi szakemberek nyilatkozata szerint a háborus adósságok revíziója fejében amerika kérni fogja, hogy az európai haderőket lényegesen szállítsák le. Eről fog tárgyalni Hoover és Laval is.

Szerdáig elnapolták a 33-as országos bizottság ülését

A 33-as országos bizottság tegnapi ülésén a politikai természetű viták után — melyekről beszámoltunk, — folytatták az exportfejlesztési rendelettervezet tárgyalását.

Az első felszólaló Hoyos Miksa gróf volt. Sürgette a földművelési minisztérium hatáskörének decentralizálását és a mezőgazdasági kamarák szervezetének kiépítését.

Rassay Károly állásfoglalást sürgetett a kormány részéről a bolettakérdésben. Azt ajánlotta, hogy az árveréseknél teljes mértékben vezessék be a fedezeti elvet, a hitelzsora letörésére pedig mondja ki a kormány, hogy a nemzeti bank kamatába felett bizonyos határon túlmenő kamatköveteléseket nem részesíti birói jogsegélyben.

A vita félbeszakításával ezután letárgyalták a törvényhatósági, megyei, városi és községi üzemek alkalmazottainak illetménycsökkentéséről szóló rendelettervezetet.

Temesváry Imre előadó a rendelet lényegét abban jelölte meg, hogy a felsorolt üzemi alkalmazottak illetményeit legalább oly százalékban kell csökkenteni szeptember 1-ig visszamenő hatállyal, mint amilyen százalékban csökkentették a többi tisztviselők fi-

tését. A rendelet tehát a munkásokra nem vonatkozik.

Wolff Károly kérte, hogy a csökkenés a havidíjas üzemi alkalmazottak mindennemű illetményére terjedjen ki, mert igen sok olyan üzemi alkalmazott van, akinek mindenféle címen majdnem annyi a mellékilletménye, mint a törzsfizetése.

A bizottság Wolff Károly módosításával fogadta el a rendeletet, mely szerint a törvényhatósági, megyei, városi és községi tisztviselők és alkalmazottak, valamint az üzemi alkalmazottak illetményeit az állami tisztviselők illetménycsökkentéséhez hasonlóan kell leszállítani. — majd pedig folytatta a mezőgazdasági exportfejlesztés feletti vitát.

Csizmadia András az eladósodott kisgazdák megsegítését kérte.

Tomesányi V. Pál tiltakozott a terv ellen, hogy a szovjettel bármiféle kereskedelmi kapcsolatba lépjünk.

A vitát ezután berekesztették. A legközelebbi ülést a jövő szerdán tartják, amikor Ivády Béla földművelésügyi miniszter válaszol az elhangzottakra, majd pedig megkezdik a kórházrendelet tárgyalását.

Adósvédelem a kisemberek javára

A mezőgazdaság (árságos helyzete lehetlenné teszi a gazdáknak, hogy adósságaik kamatát és tőkerészleteit pontosan fizessék. Ugyanilyen helyzetbe kerültek a kisiparosok is. Az általános fizetőképтелenség következtében igen elszaporodtak a végrehajtások és a kitűzött árveréseken az ingatlanok és ingók vagy egyáltalán nem találak vevőre, vagy pottem áron elkötvavetyéltetnek, ami a kis adósok vagyoni romlását okozza, mert hiszen a csekély árverési vételárból még az adósságok sem kerülnek ki.

A mezőgazdasági ingatlanok tekintetében már a múlt kormány nagyszabású földteherrendezést látott szükségesnek, amelynek lényege az, hogy az adós gazdák egyezségi tárgyalásokat kísérelnek meg hitelezőikkel, amely tárgyalások folyamata alatt sem az ingatlanra, sem a gazdasági felszerelésre árverést megtartani nem szabad. Amennyiben pedig az egyezés nem jön létre, avagy az egyezéshez valamelyik hitelező nem akar hozzájárulni, úgy az árverést az ingatlanra ki lehet tűzni, de ez az árverés csak akkor jogérvényes, ha a megtartott árverésen elért vételár fedezi az árverést kitűző hitelező előtt telekkönyvileg bekebelezett tartozásokat. Ez az úgynevezett fedezeti elv.

Mihogy a rossz termés és az alacsony gabonaárak következtében egyre több és több gazda került súlyos helyzetbe és képtelen adósságainak akár csak kamatát is megfizetni, felmerül annak a szükségessége, hogy a kormány valamiképpen halasztást eszközöljön ki, nehogy egy árverési hullám teljes alámerüléssel fenyegetse a gazdákat és egyúttal a magyar föld árát végzetesen leronthassa. —

E célból alkalmasnak ígérkezik a földteherrendezés során alkalmazott úgynevezett fedezeti elvnek kiterjesztése a földteherrendezési eljárásba be nem vont gazdákra, valamint a kisiparosokra is. Erre nézve az igazságügyi minisztériumban folynak is munkálatok egy megfelelő adósvédelem bevezetésére és éppen tegnap a 33-as bizottságban Teleszky János szükségesnek és sürgősnek jelezte az ilyen irányú adósvédelem gyors megoldását.

Persze, a kérdés nem könnyű, mert hiszen általában véve kerülni kell a látszatát annak, mintha Magyarországon a hitelezők jogbiztonsága megszűnt volna. Ezért óvakodni kell minden általános moratórium jellegű rendelkezéstől, mert hiszen ez azt a látszatot, vagy halhiedelmet kelthetné fel a külföldi tőkénél, mintha a magyar mezőgazdaság nem volna már hitelképes és hitelre érdemes. Éppen ezért a közhitel érdekében semmiféle általános jellegű moratórium — aminőt a gazdaérdekeltségek az utóbbi időben emlegetnek — nem ajánlatos és ettől a kormány is bizonyára tartózkodni fog. Aki képes fizetni, az teljesítse vállalt kötelezettségét. Ellenben igenis szükséges az önhibájukon kívül bajba jutott kisebb adósoknak és pedig úgy a gazdáknak, mint a kézművesiparosoknak bizonyos védelmet, egyrészt a hirtelen fellépő árvereltetések ellen, másrészt pedig a túlzott kamatszedéssel szemben.

A kormány erre vonatkozólag sürgősen elkészíteti a törvényjavaslatokat, amelyek egyfelől a fedezeti elvet fogják bevezetni a kisemberek érdekében, másfelől pedig a kamatszora továbbterjedését fogják megfékezni. Az adósvédelmi rendelkezések szükségességét és

sürgősségét maguk a magyarországi bankok és pénzüzetek is belátták és a velük folytatott tárgyalások máris azt eredményezték, hogy mérsékelt kamatok mellett hajlandók lesznek bizonyos ideig a tőketörlesztési rész-

letek megfizetésétől egyelőre elállni. Remélhető, hogy ezek szerint a hitelezői érdekségek is közre fognak munkálkodni abban, hogy a kisgazdák és iparosok anyagi összeomlása elhárítható legyen.

Minden híresztelés ellenére egységes az egységespárt

Az egységespárt csütörtökön este népes értekezletet tartott, melyen Bethlen István gróf volt miniszterelnök is megjelent. Bethlen nem szólt fel s ez a tény egymagában megdönti azokat a tendenciózus híreszteléseket.

mintha Bethlen egyedül csak azért ment volna Budapestre és az egységespárt értekezletére, hogy a párt bomlásának elejét vegye.

Az értekezleten Korniss Gyula, majd Károlyi Gyula gróf miniszterelnök beszögeztek, hogy a párt egységének megbontására semmiféle mozgalom nincs, a tagok közt sem érzelmű, sem felfogásbeli különbségek nincsenek. Pesthy Pál ugyanezt hangsúlyozta és javaslatára egyhangúan elhatározta a párt, hogy ezután minden csütörtökön értekezletet tart.

Ezután Erdélyi Aladár az igazságos tehermegosztásról beszélt. Kérte, hogy azokban a vállalkozásokban, ahol az állam társ, vagy részvényes, senkinek se legyen magasabb fizetése, mint a hasonló beosztású állami tisztviselőknek. Majd birtokpolitikai kérdésekről szólt és a birtokforgalmi korlátozások tekintetében könnyítéseket kívánt.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter kijelentette, hogy az állami támogatásban részesülő vállalatok alkalmazottainak fizetéseit revízió alá veszik s revízió alá kerülnek az ilyen vállalatokkal kötött szerződéseket más szempontokból is. Erre nézve törvényjavaslatot ter-

jeszt októberben a Ház elé. Ivády Béla földművelési miniszter hangsúlyozta, hogy

a birtokforgalmi korlátozások tekintetében nem lehet hangulatok nyomán intézkedni, de módot keres arra, hogy e téren könnyítések legyenek.

Péchy László felszólalására Keresztes-Fischer belügyminiszter kijelentette, hogy tisztában van a vármegyék nehéz helyzetével és minden tőle telhetőt megtesz, hogy a vármegyéken segítsen. A községek érdekében rendelet készül, mely szerint

alapot létesítenek s ebből a községi alkalmazottak fizetéseit biztosítják.

Meskó Zoltán indítványt terjesztett elő, hogy ha a képviselőház plénuma november 1-e előtt nem szankcionálna a gazdasági bizottság javaslatát a képviselői fizetések 15%-os leszállításáról.

a párt tagjai akkor se vegyék fel a 15 százalékos s így adjanak példát a lemondásból.

A javaslatot a párt egyhangúlag elfogadta.

Ezután Károlyi Gyula gróf hosszú felszólalásban foglalkozott a 33-as bizottság ellen elhangzó kritikákkal és kijelentette, hogy a bizottság összetételének megváltoztatása nem aktuális.

A pénzügyi bizottság ülése

A városi pénzügyi bizottság csütörtöki ülésében a lapunkban már ismertette ügyeken kívül több beadvány került tárgyalásra. Genov bolgár kertész kéri, hogy a vágóhid mellett 100 holdnyi területet adjon neki bérbe a város bolgár-rendszerű kertészet céljára. A pénzügyi bizottság a következő javaslatot határozta: rövid terminusra meghirdeték a bérbeadást s a polgármester kapjon felhatalmazást arra, hogy a legtöbbet ígérőnek, ha pedig ilyen nem lesz, Genov kertésznek adja bérbe a kért területet.

Dr. Németh János városi tisztviselő orvos a feloszlott bérgazdaság cselédségét hat éven át gyógykezelésben részesítette. Ezért évi 50 pengős átlagot alapul véve, 300 pengő megszavazását kéri. A pénzügyi bizottság arra hivatkozva, hogy az idej költségvetésben különmunka átalány címen 300 pengő fel volt véve dr. Németh számára, a kért 300 pengő megszavazását nem javasolja.

Törő Imre városi számtiszt előléptetés iránti kérelmét a takarékpénztárra hivatkozással nem terjeszti pártolólag a képviselőtestület elé a bizottság.

Az Egyházi Ének- és Zenegyűlés részére már a takarékpénztári bizottság által is tervbe vett 300 pengő segély megszavazását, az evangélikus és református egyházak részére 100—100 pengő segély megszavazását javasolja a bizottság.

A Bercsenyi-utcai bérház lakói bérleszállítási kérelemmel fordultak a képviselőtestülethez. A takarékpénztári bizottság az újabban megállapított bérből 10%-os redukción ajánlott. Ilyen mérséklést hoz javaslatba a pénzügyi bizottság is. Ilyenformán a bért 20%-kal csökkentik. A városházi bérbérlők is kérték a bérek leszállítását. A bizottság csak Hencz Károly kalapos bérét kívánja csökkenteni 960 pengőről 840-re. A többiek kérelmét elutasították, mert aránylag nem fizetnek magas béreket. Ugyancsak bérleszállítást kért a kisvárosháza három üzletbérlője is. Komlós

M. Miksa, javasolta a leszállítást, mert olyan magasak itt a bérek, hogy más háztulajdonosok is ezután igazodnak. Kérte: járjon elő jó példával a város. Több felszólalás után a bizottság javasolja, hogy Brandl Mór és özv. Braun Lajosné bérét mérsékeljék, míg a Kereskedelmi Bank (Weber Ferenc) kérelmét utasítsák el.

A ma délutáni ülésben elsőnek néhány ház helyi kérelmet tárgyalt a bizottság, majd az írt hitközség tulajdonát képező Tompa-utcai elemi iskola ügye került sorra. A Jókai-utcai iskola megnyitott s most már nem lévén szükség a Tompa-utcai épületre, azt a város átadta a hitközségnek. A hitközség jelentékeny tatarozási munka megtérítését kéri a várostól. A kérdésnél hosszú vita folyt, a főügyész kimerítő adatokat sorolt fel (1886-ig visszamenőleg, amikor a hitközség átadta az épületet) és vitatta a tatarozási igény egyes részleteinek jogosságát. A bizottság végül is úgy határozott, hogy a polgármestert, a műszaki tanácsost és dr. Árvay László ügyvédet megbízza, kössenek egyezséget a hitközséggel.

A polgármester bejelentette a vasárnapi Csány ünnepséget. Kéri a szobor átvételét és egyben a szoborbizottság nevében meghívja a képviselőtestületet. Javasolja, hogy meghatalmazást kapjon a szobor és a Borbély emlékmű átvételére és mindkét helyen koszorú elhelyezésére. A bizottság a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Özv. Fülöp Józsefné, volt városi főjegyző

**Viscosa harisnya
egész héten
pengő 1'80 pária
Deutschnál**

özvegye lakbérét a városi lakásban 20%-kal csökkenteni javasolja a bizottság. — A Corso cukrászda kiülő-helybérét 100 pengőre csökkentik.

Ezután áttértek a költségvetések tárgyalására. A főszámvévo ismertette a takarékpénztári bizottság tervjelű javaslatát. A javaslatnál holnap számunkban bővebben foglalkozunk. A polgármester a tisztviselők nevében előterjesztést tett, hogy a pótléktámnyek leszállítása ne menjen túl a 25%-on, továbbá, hogy a nyugdíjazásokra vonatkozó javaslatnál ne menjen túl a bizottság a fennálló miniszteri rendelkezéseken. Ellenzi az adó- és javadalmi hivataloknak a számvévo alá beosztását, mert a számvévo ellenőrző szerv, már pedig egy szerv önmagát nem ellenőrizheti. Készletes javaslatot tesz a kedvezőbb megoldásra, erről ugyancsak részletes tudósítást hozunk lapunk holnap megjelenő számában. (Lapzártakor az ülés még folyik.)

A vasárnapi Csány-ünnep

A Csány-szobor átadásának ünnepét rendező bizottság összeállította a teljes programot és ezt lapunk szombaton délután megjelenő számában részletesen közölni fogjuk.

Az ünnepély, bár szűkkörűnek szánta a rendezőség, az egész vármegyét megmozgatja, sőt az érdeklődés még kiszélesül. Eddig bejelentették részvételüket: Józán Miklós unitárius püspöki vikárius, a budapesti Brassai Sámuel egyesület, mely nagyobb küldöttséggel képviselteti magát, itt lesznek Batthyány Pál gróf és felesége, akik a zalacsányi Csány ház jelenlegi tulajdonosai. Zalacsány községből a vértanú szülőfalujából hatalmas küldöttség hozza el a falu koszorúját és földjét. Az ünnepély szép és méltó sikeréért a helybeli testületek és egyesületek mindent elkövetnek.

Ma megérkezett Istók János szobrászművész és a munkás mellékalak kifogásolt részét ideiglenesen gipsz-kötéssel takarta el. Az átadási ünnepély után ezt a gipsz-leplet a szobor anyagának megfelelő kövel fogják kicserélni. Így tehát az ünnepélyből osztatlanul mindenki kivetheti a részét, megbotránkozás nélkül.

A rendezőség kéri a városházától a Csány-térig terjedő útvonal és a Csány-tér háztulajdonosait, hogy vasárnap délelőttre házait illően lobogózzák fel. A szerény keretek között tartott ünnepély legalább legyen méltó a vértanú emlékeztetéhez.

A miniszterközi bizottság kiszállásai

A vármegyében működő miniszterközi bizottság hétfőn Sumegre, csütörtökön pedig Letenyére szállt ki. Letenyére lement a bizottsággal Gyömorey György főispán és Bódy Zoltán alispán is. Itt a letenyei költségvetésen kívül a felsőszemeyei körjegyzőség községei elmaradt részének a felülvizsgálásával is végeztek.

A jövő hét keddjén Keszthelyre, csütörtökön pedig Balatonfüredre száll ki a bizottság, ahol a felülvizsgálendő anyagba bekapcsolja a környéki jegyzőségek eddig felül nem vizsgált költségvetéseit is.

A fázisrendszer ügye.

Budapest, október 9. Sándor Pál országgyűlési képviselő vezetésével az OMKE vezetősége járt ma Vargha Imre pénzügyi államtitkárnál, akit arra kértek, hogy a textil-fázisrendszert azonnal léptesse életbe. Az államtitkár erre ígéretet is tett és kijelentette, hogy rövid idő múlva minden cikkre kiterjesztik a fázisrendszert, amelynek nagy barátja.

A Népszövetség rendkívüli ülése.

Genf, október 9. A jövő hét elején rendkívüli ülést tart a Népszövetség a japán-kínai konfliktus miatt, Lerroux elnöklétével. Az ülésen megjelenik Briand és lord Reading is. —

Politikai hírek

Budapest, október 9. Tabakovits Dusan a Nemzeti Bank ügyvezető igazgatója átvette a Nemzeti Bank ügyosztályának a vezetését. Kijelentése szerint gyökeresen átszervezik a devizakintálás eddigi rendjét.

A népszövetségi delegátusok munkája.

Budapest, október 9. A népszövetségi vizsgálóbizottság tagjai a cseh delegátus kivételével már együtt vannak a fővárosban. A cseh delegátus ma délután érkezik Budapestre és akkor a megbízottak a pénzügyminisztériumba vonulnak, ahol megkezdik munkájukat. A szakértők ma látogatást tettek Károlyi Gyula gróf miniszterelnöknél és Walkó Lajos dr., külügyminiszternél, akit még Genfből ismernek. A bizottság munkája előreláthatólag tíz napig tart és akkor a Népszövetség elé terjesztik a jelentést, amely Magyarország megsegítése ügyében határoz.

A magánvállalati alkalmazottak fizetése.

Budapest, október 9. Az igazságügyminisztériumban ma fontos tanácskozások kezdődtek a magánvállalati alkalmazottak fizetése ügyében, amelyet a kormány törvényes úton kíván rendezni. A kormány később az érdekeltségek bevonásával folytatta tárgyalásokat. Intenciója az, hogy a magánvállalatok is változtathassanak a korábban kötött szerződéseken.

Az álhírlapírók ellen.

Budapest, október 9. A belügyminiszter kormendeletet küldött az útlevelek kiállítását illetően, amelyben felhívja figyelmüket arra, hogy a hírlapíró, újságíró, lapszerkesztő szót csak akkor írják bele az útlevelekbe, ha hivatalos újságíró kért az útlevelet és kiadójától olyan igazolványt mutat fel, amellyel igazolja, hogy az útlevelet kiállításának kérelmezése előtt két héttel tagja volt a lap szerkesztőségének.

Sokan csalódtak a Népszövetségben.

Peruggia, október 9. Most tartotta a népszövetségi ligák unioja záróülését, amelyen Pekár Gyula magyar delegátus is részt vett. Schreiber német kiküldött a Népszövetséget ostorozta és hangoztatta, hogy több ország egyáltalán nincs megelégedve a Népszövetség munkájával és a csalódottak száma igen nagy. Ezután a háborús filmek játszása ellen foglalt állást, majd a leszerelés kérdése került színpadra. A delegátusok annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy mindazoktól az államoktól meg kell vonni a hitelt, amelyek háborút kezdenek. Végül elhatározták, hogy a jövő évi kongresszust Párisban tartják.

A tőke bizalmatlansága

A Magánmérnökök Országos Szövetségében Schiffer Miksa előadást tartott a mai gazdasági problémákról. Kifejtette, hogy minden felszínen forgó problémának egyetlen közös forrása: a bizalmi krízis. A tőke bizalma megint úgy az ipar, mint a mezőgazdaság fizetőképességében. Ez a bizalmatlanság indokolt, mert egyik termelési ág sem bizonyul ma stabilnak. Az a folyamat, mely a mezőgazdaságot és az ipart is rentabilissá és fizetőképessé teszi, felújult bizalmat fog ébresztetni, ami a gyógyulást fogja jelenteni és a civilizációt fogja megmenteni.

Megoperálták Bethlen Istvánt.

Budapest, október 9. Bethlen István gróf volt miniszterelnökön ma délelőtt az egyik szanatóriumban Adám Lajos professzor aranyér-műtétet hajtott végre. A volt kormányelnök jól érzi magát és egy hét múlva elhagyhatja a szanatóriumot.

Ujból Miklas lett Ausztria elnöke.

Bécs, október 9. Miklas eddigi szövetségi elnököt 109 szavazattal, szemben Renner szövetségi jelölt 93 szavazatával, újból elnökké választották.

Naplójegyzetek

Egészen bizonyos, hogy a nő kezdi a játékot. Ő veti ki a hálót a férfira. Vagy akarva, de akaratlanul is a csalogató szervével, amely nála az, ami a virágnál a színes szirmolepel, az illat. A nő kéri meg a férfit házastársul, csak a kérés hangja a férfié. Remek játék, hogy a nadrának azt kell akarni, amit a szoknya akar, de azért mégis úgy kell annak látszani, hogy a nő a védekező fél s a férfi a kezdeményező. Ha pedig a nő csábít a lakodalomba, miért, hogy mégis az áldozati vőlegénynek kell az első kocsiába ülni a nászmenetnél és miért ül a menyasszony, a győzelmes kis cselszövő a legutolsóba?

Kérem szépen azért, mert ez így illik.

Könnyes, magabasúlyed, komoly arca legyen-e a menyasszonynak esküvő: felvonuláskor, vagy vídám, mosolygó, az egybegyűlt seregre napsugarat hintő? Attól függ, rabszolgaságba hurcoltnak érzi-e magát ezekben a percekben, vagy diadalmenetet tartó amazonnak? Mivel a házasságba indulás a nő legnagyobb hódítási sikere, a diadalkocsin ülő érzelmi megnyilvánulásának föltétlenül inkább megfelel a melegítő, tavaszi mosolygás, mint az őszi permetezés. Szerettem látni a menyasszonyt, aki boldog szívét a sugárzó tekintetén hordozza és nem vág olyan merevhidegen elmélázó, sőt savanyú ábrázatot, mintha helyette mást vinnének az esküvőre.

Mert kérem szépen, a dolog természetéhez ez így illik.

Lehet-e a kitűzött időben pontosan megindulni a nászmenetnek? Kérem, az nehéz. Bár a rokonsághoz tartozó asszonyok már hajnalban fölkeltek, hogy résztvegyenek a legizgatóbb élvezetben, a menyasszonyöltöztetésben, de néhány óra alatt nem lehet fölfújni ezt a körülményes műveletet. A menyasszonynak szépeknek kell lenni, szebbnek, mint volt és lesz bármikor. Mert egy egész város, egy egész útvonal, egy egész templom fogja fűrkésző szem alá. A jelenésnek emlékeztető sikerét biztosítani kell. A menyasszony kissé ideges, óhaja, bárcsak az egészen már túlesett volna. Ki tudja, hol az esze, képzelete, de körötte egész társaság sűrű-forog, babráll és reszket a toalettért. Százszor igazítják a ruhán ezt is, meg azt is, egyik így próbálja, másik szerint amúgy helyesebb. Legkörülmenyesebb az uszályos fátyol föltűzése. Közben pedig ugrik az óramutató és a násznép férfi része már indulást javasol. Jaj, még egy kis türelem, még a nők általános rohamot intéznek a menyasszony ellen a búcsúcsók és az előzetes jókívánságok, meg a dicséretet irányában. Aztán végre felülnek és megérkeznek. Az egész utca egy nagy szem. A csoportosulás öblében némelyek heves karevezéssel, sűrű tyúkszemtaposás mellett törnek magukat az élre, ahonnan mindent jól lehet látni és a menyasszonyt tekintetükkel lenyelhetik. Bakfisok és elvirultak, ruganyosak és tipegők habzsolják az élményt, átélnek a jövődöt, vagy azt, ami már számukra örökre elmúlt. Mire vége van a szertartásnak, tühegy pontosságig le van fényképezve az emlékeztető lemezen a násznép.

A vőlegényről keveset beszélnek, de annál többet a menyasszonyról. Leírják a frizurájától a cipellőjéig. Megbírálják a jelenést és összehasonlításokat tesznek mások esküvői jelenéseivel.

Mert kérem szépen, ilyenkor az így illik.

Pesthy Pál dr.

Négyezeröttszáz vagon gabonát enged be Csehszág.

Prága, október 9. A tegnap esti minisztertanács úgy határozott, hogy a magyar-cseh kereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalások folyamán megengedi, hogy Csehszágba 4500 vagon külföldi gabonát bevigyenek.

Bundák és kabátok SCHÜTZNÉL

HIREK.

— **Megjelent az új sajtófőnök kinevezése.** A miniszterelnök a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetésével Hlatky Endre dr. miniszterelnökségi miniszteri titkárt bízta meg, miután Szudy Elemér, a sajtóosztály eddigi vezetőjét, buzgó szolgálatainak elismerése mellett, saját kérelmére felmentette állásától. Szudytól, aki 1928 óta állott a sajtóosztály élén, a sajtóosztály tisztviselői kara, valamint a parlamenti tudósítók küldöttsége csütörtökön búcsúzott el.

— **Megszüntetik a törpe iskolákat.** A takarékosági törvény értelmében fokozatosan megszüntetik az úgynevezett törpe iskolákat. A múlt évben az országban 46 ilyen iskolát szüntettek meg és a jövő évben szintén több hasonló iskola megszüntetését tervezik. A kultuskormány azoknál az iskoláknál, amelyeknél a tanítók száma a tanulók létszámával nincs arányban, a felesleges tanítói állások államsegélyezését is megszünteti.

— **Szükségadó Nagykanizsán.** A nagykanizsai városi adóhivatal most készült el a szükségadó kivetésekkel. A kiírt szükségadó összege 72.000 pengő.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Stepina Jenő kerkaszentmiklósi születésű somogyiszentpáli lakos család nevének «Székely»-re változtassa.

— **Izgató röpiratokat szórtak széjjel Letenyén és vidékén.** A múlt héten repülőgépről vagy autóról röpcédulákat szórtak széjjel Letenyén és vidékén. Az impresszum nélkül készült nyomtatványról csak annyit lehet megállapítani, hogy Budapesten készült és tartalma: nyílt izgatás a fennálló társadalmi rend ellen. Érdekes, hogy mindmáig egyetlen röpcédula sem került a hatóságok kezébe. A csendőrség az izgatók után nagy erővel nyomoz.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.**

— A zalaegerszegi rövidárú, kézmű és textilárú kereskedők ezúton értesítik a közönséget, hogy kölcsönös megállapodás alapján üzleteiket folyó hó 10-től kezdődőleg 1932 március 31-ig esti 6 órakor lezárják és kéri a mélyen tisztelt vevőket, hogy vásárlásaikat ennek megfelelően eszközöljék.

— **Csendélet a Jánkahegyen.** Laczi István 40 éves jánkahegyi lakost feljelentette a rendőrségen Kovács Károly volt államrendőr, hosszujánkahegyi lakos. Kovács előadta feljelentésében, hogy Laczi őt életveszélyesen megfenyegette és rettegésben tartja. Eljárás indult Laczi ellen.

— **Gondatlanság okozta a tárnoki tüzet.** Emelkedetes, hogy a napokban tűz pusztított Zalatárnokon, a Takács-örökösök portáján. A novai csendőrség feljelentette Takács Ferencet, az egyik károsultat, mert megállapítást nyert, hogy az ő gondatlanságából keletkezett a tűz.

— **Választási kihágások.** A zalabaksai kerületből tömeges választási kihágások ügyében jött feljelentés a kir. ügyészséghez.

— **Időjárás:** Néhány napon át tulajdonképpen derült idő várható erősebb nappali felmelegedéssel. Az éjszék még hűvösek lesznek.

SPORT.

ZTE—Köszeg bajnoki mérkőzés lesz vasárnap délután a ZTE Jákum-utcai pályáján. A zöld-fehérek erősen készülnek és meg akarják ismételni tavalyi bravurjukat, amikor 3:1 arányban verték meg a községeket. Új játékos is mutatkozik be a ZTE együttesében, ami még fokozza a közönség nagy érdeklődését. Bíró: Fülepp.

Move ZSE—Sárvár találkozó lesz Sárvárott. A kék-fehéreknek nagyon nehéz dolguk lesz a sárvári pályán, amelyen idegen csapat még nagyon kevés győzött. A mérkőzést Mikóczy, pápai bíró vezeti.

Zala Kupa mérkőzések: Zalaegerszeg: ZTE—ZFKE; Zalaszentgrót: ZSE—MZSE; János-háza: JAC—KTSE.

Tapolcán a győri ETO játszik barátságos mérkőzést a TIAC csapatával. A jó formában levő győri csapat vendégszereplését Tapolcán és környékén igen nagy érdeklődés előzi meg. A TIAC komoly erőpróba előtt áll és már az is dicsőségére válnék, ha csak döntetlent érne el.

MOZI.

Szöke Szakáll, ez a tehetséges magyar művész, aki egyre erősebb irammal érkezik vezető helyre a német filmszínészek között, új, ötletes operett főszerepét játssza. Az új szezon egyik legvidámabb filmjét kapja a darabban közönségünk.

FELESÉGEM BABAJA.

Vidám zenés operett 10 felvonásban. Zenéjét szerezte: Robert Stolz, a Zwei Herzen és Vége a dalnak zeneszerzője. Főszereplők: Lén Deyers, Szöke Szakáll és Max Hansen.

Bemutatja ma az Edison mozi.

RADIO.

Szombat, október 10. 9.15: Katonazene. 12.5: Férfikvartett. 4: Novellák. 5: „Egy esti muzsikós regényes élete.” 5.25: Orosz bala-lajka zenekar. 6.15: Rádióamatörposta. 6.45: Szemelvények a „Nótáskert”-ből. 7.25: Az Operaház Turandot előadásának közv. Utána ciganyzene.

Az Imperiál szállóbeli gyilkosság a bíróság előtt.

Budapest, október 9. A büntetőtörvényszék ma kezdte tárgyalni Tonkó Béla bűnügyét, aki a tavasszal az Imperiál szállóban meggyilkolta Szendrői Margit cukorkaárúsító leányt. A fő-tárgyaláson a fiatal gyilkos sirva tette meg vallomását. Kihallgatása után az ügyész indítványára zárt tárgyalást rendeltek el. Az ítélet indokolását is zárt tárgyaláson hirdették ki. A bíróság Tonkó Bélát 8 év fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte jogerősen.

Nyomukban vannak a biatorbágyi merénylőknek?

Budapest, október 9. A biatorbágyi vasúti merénylet ügyében nagy erővel folyik a nyomozás, melynek súlypontja külföldre helyeződött. Olyan nyomon haladnak, amely biztos sikert jelent. A merénylet alkalmával a helyszínen igazoltattak egy idegesen viselkedő fiatalembert, aki azt állította, hogy a halál-vonaton utazott, de szerencsére nem történt különösebb baja. Azóta ez a fiatalemler el-tűnt az országból, de most osztrák területen elfogták. Annyit máris megállapítottak róla, hogy az utóbbi időben nagymennyiségű robbantóanyagot vásárolt különböző helyeken.

Kinos botrány a román fővárosban.

Bukarest, október 9. Henri Lafontane, a belga szenátus 78 éves elnöke, egyetemi tanár, a Nobel-díj egyik nyertese, mint ismeretes, az Interparlamentáris Unió bukaresti ülésén vett részt. Lafontane feleségével együtt tegnap este a bukaresti utcákon sétált, amikor vasgárdisták álhák útjukat és az öreg politikust véresre verték, de bántalmazták feleségét is. A vakmerő tetteseket elfogták. Rendőrségi vallomásuk szerint azért bántották Lafontanet, mert pacifista beszédet mondott az Unió ülésén.

Szerencsétlenség a bányában.

Beuthen, október 9. A Karsten bányában tegnap éjszaka földbeomlás történt. A szerencsétlenségnél négy bányász életét veszítette, egy súlyosan megsérült.

Robbanás tíz halottal.

Varsó, október 9. Gyúlmában az éjjel nagy gázrobbanás történt. Negyven tisztviselő háza rombadőlt. Eddig tíz halottat és hét sebesültet ástak ki a romok alól.

ZALAEGRSZEGI PIACI ARAK

Buza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Árpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00 p. Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMENYJELENTÉS.

Buza (tisztavidéki) 8.70—8.95, buza (tegyeb) 8.40—8.55, rozs 8.70—8.90, árpa 15.25—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, buzakorpa 9.60—9.85, köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Lapfeloldozás és felelős kiadó: KAKAS ÁGOSTON.
Főmunkatárs: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PESTHY PÁL sr.

Dicsőbb lett a gramofon-lemez!

25 cm. átmérőjű lemez 7 pengő helyett 5.50
30 cm. átmérőjű lemez 10 pengő helyett 8 pengő.

His Master's Voice
gramofonok,
gramofonlemezek
és tűk

eredeti gyári árban — kedvező részletre is — kaphatók

Kakas Ágoston
könyv- és papírkereskedésében
Z a l a e g e r s z e g e n

A mai gazdasági viszonyok takarékoszágra intenek, tehát

ugy saját, mint nemzetgazdasági szempontból fontos és érdeke, hogy még a tél előtt cserépkályháiból csak egyet szereltessen át **Németh-féle** szabadalmazott vasbetétekkel. Egy tél meggyőződötté, a szab. vasbetétell ellátott cse-répkályha óriási előnyeiről:

Mert a vasbetétell ellátott kályha jóval felülmúlja az eddig ismert kályha típusokat. Egy kályha két szobát is fűt ugyanannyi fűtőanyaggal, mintha egy szobát fűtne. Egy szoba fűtése esetén **60—65% fűtőanyagmegtakarítás.** — Régi kályhába is szerelhető. A vas- és cserépkályha legjobb tulajdonságait foglalja magában, amennyiben a vasbetétek átmelegedve a szoba hideglevegőjét 3 levegőnyíláson beszívják és 3 nyíláson, mint meleglevegő, bocsátják ki (levegőáramlás folytán). A cserépkályhanak csak az a hivatása, hogy a meleget megtartsa. — **Csak egy kályhával kísérelje meg — az eredmény meglepi.** Minden fűtőanyagra alkalmas. — **Szerelési költség már az első fűtési idényben fűtőanyagmegtakarításból megtérül.** Kérjen díjtalan ismertetőt és leírást. Cserépkályhákból óriási raktár a legszebb színekben és kiviteiben.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

Telefon 241.

Zalaegerszeg, gr Apponyi A. u. 23.

szabadalmazott cserépkályha- és agyagáru készítőik.

Aranyéremmel és díjmentő levelekkel kitüntetve

SCHÜTZ

szövetből

tartós és divatos

ruhát készíthet

Óriási választék.

Legolcsóbb árak.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Elkészítés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Naplójegyzetek

Nyolcvankétszer virított el azóta a magyar kertek osztrózsája, hogy október 10-én meghalt a szégyenfán a hazáért Csány László, a legnemesebb lelkű zalai úr.

Nem volt olyan nagy lángész, gyújtó temperamentum, mint Kossuth; nem hivatott el arra, hogy a történelmi végzet kocsisa legyen. Nem volt akkora akaratérő, szuggesztív lélek és sorsot formáló, forgószeles becsvágy, mint Görgey. Nem fűződnek nevéhez legendák, demonstratív tettek, személyét nem fogja körül sejtelmes misztikum, de irigyei, gyanakvói, vadói, gyűlölői, ellenségei sem voltak az egy célért küzdő magyarság körében. Szereplésének csendes, de hatékony mozgalmasságán látszott, hogy szeretett volna többet, még sokkal többet tenni, megváltani saját szenvedésével nemzetét a függetlenségi vágyak elérésére. Volt miniszter is, de lelkében mindig közkatona maradt, a fegyelem és fegyelmesség vérző mártírja, az önzetlenség idealizmusának sorvadó aszkétája. Engedelmes, mint a fogadalmat tett szerzetes. Odamegy, ahová hívja és állítja a parancs, mert ezt a magaalávetést felsőbbrendű sugallatnak érezte, a haza sugallatának tartotta. Nem igényelte magának, hogy kimagasodjék és bálvány legyen. Sőt nyíltan hirdette, hogy „mihelyt a dolgok jobbra vagy balra eldülnek lényeges részükben, mihelyt a vonaglás órái eltűnnek s mikor majd a hűségnek több kíváncsít a kormányzó segédtségeiben, én visszalépek a világ más terére. Mint jó szellem tevékenykedett mindenütt, közben sokat fájlhatott a szíve, látván a szervezeti bajokat, amelyek rohanást vitték szabadságküzdelmünket a katasztrófa felé. Belsőleg teljesen összeörlődött tizenhárom hónap szakadatlan erőfeszítésében ez az igaz férfiú. A hóhér kezéből vett halál utolsó szolgálattétele volt nemzete számára.

Az idő, a legkitünőbb kozmetikus, minden szeplőt, szemölcsöt, bőrfoltot, egykor gennyes, csúnya kellesek maradványait eltünteti. Az idők távolában annyira megszépült a 48-49-es szabadságharcunk minden mozzanata, hogy alig hisszük el, mennyi nemtörődömség, lelkiismeretlenség, gyorsan hűnyő szalmaláng, kislekuság, kapzsiság és áldozatoktól való csúnya irtózat barikádja állott a nemzet jövőjéért tett elhatározó lépések útjában. Kossuth, Görgey, de meg Csánynak saját levelei, meg a bécsi állami és hadi levéltár legfrissebb adatai az őszinte tanuvallomások arra, mi minden pokoli nehézséggel kellett megküzdeni egy-egy talpalatnyi eredményért és előrejutásért azon tipikus hazafiak miatt, akiknek minden korokban drágább a maguk tehene-borja, mint a legszentebb közös érdek.

Ebből a környezetből szemlélve tűnik csak ki Csány egyéniségének és működésének jelentősége. Ma, amikor már új világosság derült sok mindenre, amit még két évtizeddel ezelőtt is másképp láttunk, ma már bizvást elmondhatjuk és mi, zalaiak, büszkén hirdethetjük a történelmi igazságot, hogy Csány László nélkül a szabadságküzdelmünk mindjárt a kezdetek kezdetén szánalmas kudarcba fulladt volna. Ha ő nincs, megtorpant és elbukott volna az ügyünk már az orosz henger megindulása előtt és a világosinál fájdalmasabb fegyverletétel következhetett volna. Ha ő nincs, Kossuth minden ékesszólása, Görgey minden hadvezéri zsenialitása hiábavaló.

Tessék elképzelni, hogy függetlenségi harcunk első idejében teljes fejetlenség, féktelen önzés, a hadügyekben megqőbbentő szervezetlenség uralkodott. Az önkéntes zászlóaljok nem akartak ágyútűzbe menni számukra ide-

gen, más megye területén. Főszerelés hiányában ingben, gatyában, koszával, kapával vomultak be újonccsapatok. A katonai szolgálatba beleúnt tisztí «vitézek» otthon parádézta a hadseregtől jogtalanul rekvirált szebb lovakkal s a fegyvervásárlással megbízottak elillantak a pénzzel. Csány királyi biztos erélyességének kellett rendet teremteni az önzés és a visszaélések tömegében, neki kellett a sereg felvonulására alkalmatlan utak karbahozataláról gondoskodni. Ő volt a kormány és a hadsereg közt a közvetítő, az összekötő kapocs. Roppant nehéz szerep olyan viszonyok között, amikor az országgyűlés határozatait nem akarta respektálni a hadsereg, annál kevésbé a kormányrendeleteket. Kossuth és Görgey között az események folyamán egyre mélyebbek lettek az ellentétek. Az államférfiú ideges türelmetlensége, bizalmatlansága, túlzó optimizmusa és a hadvezéri szakmába való beavatkozása Görgey becsvágyát és önértetét nagyon megsebeztek. Csány volt az, aki közbük állott és nem ritkán egymásba tette kezét a vonagló nemzeti ügy fölött kötelet húzó két makacs vezéregyéniségnek. Boldognak érezte magát, mikor úgy hitte, hogy sikerült neki a legkinosabb diplomáciai fáradozás.

Mit mondjak még?

A nemzet jövőjében való hittel tette mindazt, amit cselekedett. «Nem lehet, hogy árny és árulás egy nemzetet gazul kitérőhessen az élők sorából.» Európai színvonalon álló magyar. Magáéva tette és szívvél átélte a három eszmét, ami e kor vezető szellemeit itthon és a külföldön irányította: a haladás, a nemzetiség és a demokrácia eszméit. Aminek Kossuth az országgyűléseken, annak volt ő

ihletett szóvivője az egerszegi megyegyűléseken. Így nyilatkozott meg benne a jövőért érő erős fajszeretet.

Politikai idealista, mint Kossuth vagy Petőfi. Mindent rátenni a kockára, csak a nemzet becsületét nem. Meggyőződéses Habsburg-ellenes abban az értelemben, ahogyan jóideig még egy Görgey is a császári udvarhoz való viszonyunkban kereste megaláztatásaink okát.

Forradalmár, de nem vulkanikus alaptermészetből, hanem csak ami Kossuthból, az ideálból villant bele. Egyénisége híjjával volt azon rendkívüli tényezőknek, amikben táplálékot talál a gyűlékony népképzelet. A 67-es ki egyezést követő lojális korszak levegője pedig segítette elmosódni annak a Csánynak az emlékezetét, aki «inkább akart kibújdosni a világból, mint osztrák uralkodó alatt élni.» (Saját levele Kossuthhoz 1849 ápr. 16.). Nem véletlen, hogy éppen a jelen század első éveiben megindult nemzeti küzdelmek és különösen a darabont kormány alatt folytatott ellenállás időszaka ásta ki a félig-meddig elfeledésből Csány egyéniségét és indult meg néhai Borbély György tanár buzgalmából az emlékének szoboralakban való megörökítésére irányuló mozgalom. A pénz viszontagságai csak a mű felállítását tudták eltolni, de Csány történelmi alakja jellemzetességeiben kifermődve már bevéssődött a magyarság öntudatába.

Neve összelorrott az önfeláldozó kötelességteljesítés fogalmával.

A szobor tehát mindazoké, akik úgy szeretik a hazát, ahogyan ő szerette.

Pesthy Pál dr.

— o —

Három petíciót utasított el a közigazgatási bíróság

A politika hírel

Budapest, október 10. A közigazgatási bíróság most tárgyalta a Lázár Andor szentesi, Kiss István kiskunfélegyházai és Bessenyei Zénó sárospataki mandátuma ellen Rupert Rezső, Horváth Zoltán és Nagy Ernő részéről beadott petíciókat és azokat — alaki okok miatt — elutasította. Így a három egységespárti képviselő megválasztása jogerős.

A török miniszterek pesti útja.

Budapest, október 10. Izmed pasa és Tevfik Rusdi-hey holnap érkeznek Budapestre. Utjuknak politikai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. Remélik, hogy a megbeszélések eredményeképpen Magyarország és Törökország között a gazdasági kapcsolatok még erősebbekké válnak és mindkét ország hasznát látja a barátkozásnak.

Uj ellenzéki tömörülés.

Budapest, október 10. A független kisgazdapárt elhatározta, hogy egységes ellenzéki frontot állít a kormánypárttal szemben és ezért az ellenzéki képviselőket egy táborba csoportosítja. Eddig Friedrich István, Tauffer Gábor, Hegymegi Kiss Pál, Lázár Miklós, Szakács Andor, Zsilinszky Endre, Fábrián Béla, Vázsonyi János és Gál Jenő képviselők jelentették be a mozgalomhoz való csatlakozásukat.

A mammutfizetések ellen.

Budapest, október 10. A kormány tagjai tegnap délután bizalmas megbeszélésen foglalkoztak a magánvállalati igazgatók és főtisztviselők mammutfizetésének leszállításával. Olyan rendelet készül, amelyik a mammutfizetéses szerződéseket hatálytalanítja, viszont a kistisztviselőket és a részvényeseket megvédi.

Megalakult az új német kormány

Berlin, október 10. Brüning dr. birodalmi kancellár tegnap este bemutatta a birodalmi elnöknek az új miniszteri listát: birodalmi kancellár és külügyminiszter Brüning dr., a birodalmi kancellár helyettese és pénzügyminiszter Dietrich, gazdasági miniszter Warmbold dr., egyetemi tanár, munkaügyi miniszter Stegerwald dr., hadügyminiszter és belügyminiszter Gröner dr., közlekedés és földmívelési miniszter Treviranus, postaügyi miniszter Schaetzel dr., igazságügyminiszter Joel dr. Hindenburg elnök hozzájárult a birodalmi kancellár benyújtott kormánylistájához.

Berlin, október 10. A ma reggeli lapok

a következőképpen vélekednek az új kormányról: Germania: Az új kormány mögött Hindenburg elnök megingathatatlan bizalma áll. Berliner Tagblatt: Az új kormány súly és tekintély tekintetében semmiben sem különbözik a régitől. A Börsenzeitung: «A határozatlanság terméke» címmel ír Brüning második kormányáról és csodálkozik, hogy az előző kormány miért mondott le. A Vossische Zeitung szerint a kormány megalakításával nem történt jobbfele való eltolódás, sőt még félfordulás sem. A Vorwärts azt ajánlja, hogy szkeptikus és kritikus álláspontot kell elfoglalni. A Deutsche Tageszeitung felmegoldás-

ról ír. A Lokalanzeiger kényszermegoldást emleget. A Tag szerint minden marad a régi kerékvágásban. A Deutsche Zeitung Brüning rendszerének bukását jósolja.

Páris, október 10. Lapvélemények szerint az új német kormány újabb eltolódást jelent jobb felé. Különösnek tartják, hogy a hadügyminiszter lett egyúttal a belügyminiszter is.

A pénzügyi bizottság a takarékosági bizottság javaslatait ajánlotta elfogadásra a képviselőtestületnek

A pénzügyi bizottság pénteki ülésében Szilágyi Mihály főszámvevő ismertette a takarékosági bizottságnak az egész költségvetésre kiterjedő részletes javaslatát. A takarékosági bizottság tárgyalásai során közöltük a bizottság határozatait; köztük legfontosabbak a városi tisztviselők illetményeinek csökkentése, az asszony-tisztviselők nyugdíjazása, több állásnak kihalás vagy nyugdíjazás esetére megszüntetése, vagy átszervezése stb. A javaslatnak a szombati közgyűlés által határozattá emelt pontjait, mint a takarékosági eljárás végleges eredményét, legközelebbi számunkban közöljük.

A takarékosági bizottsági javaslattal szemben Czobor Mátyás polgármester a következő előterjesztést tette:

A törzsfizetésen felüli pótlékmenyek leszállítása ne menjen túl a 25%-on, mert ez némelyik tisztviselőtől birhatatlan áldozatot jelentene, igazságtalanul nagyobb, mint amennyit bármely más közalkalmazott áldozott.

A nyugdíjazásoktól tekintsen el a bizottság, mert ezeknek törvényes alapja nincs.

A rendelet világosan kimondja, hogy a természetes apadás során kell keresztyülni a létszámcsoökkentést. De ettől eltekintve sem gazdaságos a nyugdíjazás, mert a teendőket egy kiadó s egy iktató ellátni képtelen, az állások meg nem szüntethetők, azokat mással kell betölteni s így megint csak meg lesz terhelve a költségvetés.

A számvevőség és javadalmi hivatal kapcsolása a számvevőség szervezésére vonatkozó törvénybe ütközik, mert a számvevőségnek független ellenőrző szervnek kell maradnia. Ehelyett az adóügyi főszámvevői állást át kell szervezni I. o. aljegyzői, a II. o. számvevői állást pedig II. o. aljegyzői állásra s itt egy fizetési osztálynak megfelelő illetmény takarítható meg. Az adóhivatali és számvevői irnoki állásból egyik megszüntetendő s a megmaradt tisztviselő mindkét teendőt lássa el.

A tiszti főügyési állás teljesen megszüntetendő s helyette nem egy IX. fiz. osztálybeli ügyész, hanem egy havi 100 pengő tiszteletdíjas ügyész állás szervezendő. A jelenlegi jogügyi tanácsosi állás fenntartandó, mert a közigazgatási referensi teendőknél kívül az árvaszéki ülnöki teendőket is ellátja. Fenntartandó a közgyámi állás is, mert önálló reszortot vezet s több beosztása van.

A gazdasági cselédek illetményeit nem lehet a tisztviselőkéhoz hasonlóan leépíteni. A polgármesteri fogat nem polgármesteri fogat, mert azt kiszállásoknál mindenki használja a városházán. Ha megszüntetik, az adózóknak többbe kerülnek a fuvarok és ez egyáltalán nem lesz takarékoság. Helyesebb lenne az állatorvos fuvarátalányát megszüntetni és helyette ezt a fogatot az állatorvosnak is rendelkezésére bocsátani.

Deutsch Hermán

az iparosok és kereskedők nevében méltányosabb, enyhébb takarékoskodást kért,

mert a tisztviselők fizetéscsoökkentését elseje óta súlyosan megérzik és ha ez így megy tovább, a tönk szélére jut iparos és kereskedő egyaránt. Javasolta, hogy inkább más téren igyekezzék takarékoskodni a város. Szüntessék be például a villamosüzem börtjét, amelyik nagy személyzettel jelentéktelen eredményt mutat ki és csak ráfizet a város.

Árvay József dr. nem helyesli a villamosüzlet megszüntetésének tervét. Nem kell arra gondolni, hogy az üzletet örökre fenntartják, de most szükség van rá. — Ráter a tisztviselők fizetések leszállítására. A takarékosági bizottság kénytelen volt a fizetéseket redukálni, mert a személyi teher évi 350.000 pengő, amivel a város megbirkózni képtelen.

Ezen a helyzeten könnyíteni kellett. Két mód állt rendelkezésre: 1. elbocsátani néhány tisztviselőt és megszüntetni állásukat, vagy 2. meghagyni mindenkét állásában, de csökkentett fizetéssel. Nagyon téved a polgármester — mondotta dr. Árvay —, ha azt hiszi, hogy a takarékosági bizottságnak nem áll módjában elbocsátásokat és fizetéscsoökkentést eszközölni. Ezeket a takarékosági rendelet is kimondja. A képviselőtestületnek joga van a létszámot csökkenteni és ha felesleges egy állás, az illetőt nyugdíjazni.

A takarékosági bizottság véleménye az volt, hogy a fizetéseket jelentősen csökkenteni kell.

Azokat a női alkalmazottakat pedig, akiknek férjük is állásban van, el kell bocsátani.

Fontosnak tartja ennek hangsúlyozását, mert ma százával szaladgálnak diplomás emberek állás nélkül, akikről — véleménye szerint — ezek a tisztviselők veszik el a kenyeret a férfiak elől, kiknek családja esetleg éheznek is.

Több oldalról sem lehet fizetést húzni.

Az új jugoszláv „alkotmány” furcsaságai

— Zágrábi tudósítónktól. —

Az alkotmány kihirdetése óta napról-napra bizonyosabbá válik, hogy a királynak és a kormánynak egyáltalán nincs szándékában, hogy letérjen a diktatura útjáról és új rendszert vezessen be. Az alkotmány, demokrácia és népképviselőlet jelszavaival csak a beavatatlan külföldet vezeti félre, a katonai diktatura azonban változatlan súllyal nehezedik továbbra is az ország politikai és gazdasági életére. Maga az alkotmány és az azóta megjelent törvények is érintetlenül hagyják a királyi diktatórikus hatalmát s ahol a népképviselőletnek nevezett intézmény korlátozná is, ott is a szenátus és a képviselőház törvényszerű összeállításával előre gondoskodik arról, hogy ez a korlátozás komolyan számbajöved ne legyen. A király nem is tesz esküt az alkotmányra s korlátlan szükségrendeleti jogánál fogva azt bármikor felfüggesztheti. A szkupstinát feloszlathatja s a felosztató rendeletben nem kell egyúttal kitűzni az új összeülés napját is. Ha a szkupstina felosztása előtt nem szavazta meg az új költségvetést, a király a régüt egyszerű királyi ukázzal meghosszabbíthatja. Törvényjavaslatot gyakorlatilag csak a király, illetőleg kormánya terjeszthetnek elő, a képviselők csak akkor, ha egyötöd részük együttesen nyújtja be (!) Hamarosan (?) össze akarja hívni a kormány a parlamentet, hogy ezzel is bebizonyítsa a

Nagy dilemma előtt álltak a takarékosági bizottság tagjai e kérdések megoldásánál. Jól tudja, hogy a tisztviselők fizetésének mérséklését a helyi ipar és kereskedelem is nagyon megéri, de figyelembe kell venni, hogy amit az állam elvett, azon nem segíthetnek. Csak a mellékilletmények és pótlékok csökkentését kívánta, mert

a válsággal küzdő városban segíteni kell.

Szerinte a városi tisztviselők még mindig jobb helyzetben vannak, mint az államiak. Ha követni akarjuk azt az elvet, hogy akik eddig is állásban voltak, ezután is kapjanak kenyeret, szükebbre kell szabni azt a kenyeret. Segítségére kell sietni az adózó közönségnek, mert ha ezt nem tesszük, akkor nagy bajok állhatnak elő.

Végül kijelentette, hogy a takarékosági bizottság liberálisan járt el a tisztviselőkkel szemben.

A pénzügyi bizottság a cselédség fizetésének csökkentését nem javasolja. — Ezután nagyobb vita folyt a polgármesteri fogat körül. Fridrik István indítványozta az ülés elhalasztását, tekintettel a jelenlévő tagok csekély számára, de indítványát nem fogadták el. — Újabb hosszú vita után elfogadták a takarékosági bizottság javaslatát Hasonlóképpen a takarékosági bizottság javaslatát ajánlja elfogadásra a képviselőtestületnek a pénzügyi bizottság az iparostanonciskola költségvetésére vonatkozóan is.

külföldnek, hogy mennyire egységes a jugoszláv nép gondolkodása, mert — természetesen — az új parlament a diktaturának megfelelő emberekből fog állni. Elsősorban a községi előjáróságok az 1927 évi — mint tudjuk, különösen nemzetiségi szempontból hiányos — névjegyzékek alapján összeállítják 10 napon belül az új választói névjegyzékeket. Választójoga van minden 21. évét betöltött férfinak, ha legalább 6 hónapja egy helyen lakik, nem áll büntetés, csőd, vagy gondnokság alatt. Az új választói törvény szerint azután ezek választják a képviselőket 4 évre általános, közvetlen és nyilvános szavazással. Képviselőt választ minden járás és minden 50.000-nél több lakosu báni székhely. Belgrád 3 képviselőt küld, a 100.000 lakoson felüli báni székhelyek pedig 2 képviselőt. Ebbe a kategóriába csak Zágráb esik, mert a másik 100.000 lakosú város, Szabadka, nem báni székhely, no, meg egy kissé — magyar!

A törvényben megállapított választási rendszer olyan, amely előre nemcsak nehezé, hanem lehetetlenné tesz minden ellenzéki választást, ellenben a kormány és a hatóságok visszahívásának a legtagabb lehetőséget nyújtja. A képviselőket országos listákkal választják. A listát a következőképpen állítják össze: a pártvezér benyújtja a saját jelölését, mint országos listavezetőt s ezt a jelölést az ország minden járásából és képviselőt küldő báni székhelyből 60 választónak kell ajánlani. Ehez a listához csatlakoznak aztán a kerületi jelöltek a listavezető engedélyével és kerületének legalább 260 ajánlásával. Jelöltet minden egyes kerületben kell állítani. Nagyon könnyű tehát megakadályozni azt, hogy pl. a horvát pártok egyáltalán szóhoz jussanak, mert ezek, mondjuk a Sumadiában vagy Délserbiában — rájuk nézve teljesen ismeretlen körülmények között és a hatóságok nyomásával szemben — képtelenek lesznek a szükséges 60, illetőleg 260 ajánló aláírást megszerezni. De ha minden várakozás ellenére a szükséges aláírásokat az ellenzéki párt mégis megtudná szerezni, a diktatura — teljesen törvényes alapon — akkor is könnyen segít magán. A listákat felülvizsgáló bíróságok ugyanis, amelyek tudvalevőleg teljes mértékben függenek a kormánytól a bírói függetlenség felfüggesztése folytán, a listából bárkit kihúzhatnak az ajánlók közül s az aláírásnak 5 napon belül ugyanazon kerületből való pótlására felszólítja — nem a listavezetőt, hanem bármely ajánlattevőt — akár az ország másik részében

**Központi
szálloda, Budapest**

Baross tér 23. (a Keleti pályaudvarnál.)

Szolid uri ház

Folyóvíz, fürdőszobák. telefon,
központi fűtés.

Berendezte: LINGEL BUTORGYÁR.
Igazgató: PALKOVICS EDE.

is. Ha pedig ez, esetleg éppen a kormány bizalmi embere, 5 napon belül nem intézkedik, akkor a bíróság a listát véglegesen visszautasítja s ezt a napilapokban közzé teszi. A választások eddigi folyamán különben az a közhírre tétel az egyetlen kötelező nyilvános aktus. De nehogy ilyen meglepetés érhesse a szerb pártokat Horvátországban, vagy esetleg magyar vidéken, arról is gondoskodik az új kitűnő választási törvény. A hatóságok, vagy a listavezetők ugyanis bárkinek a nevét oda-hamisíthatják a listára s az aláírás valódiságát senkinek sincs joga kétségbevonni, csak magának az aláírónak. Azt azonban, hogy valakinek a neve szerepel-e a listán, senki sem tudhatja meg, mert a bíróság szóbelileg, írásban pedig csak külön írásbeli kérelemre, mindenkinek csupán azt hozza tudomására, hogy

vajjon a kérelezősködő saját neve szerepel-e az ajánlók között, vagy nem, a listát magát azonban senkinek sem mutatják meg.

A Dnevnik szerint Magyarország és Ausztria csak azzal a feltétellel kapnak nemzetközi kölcsönt, ha a jövőben gazdaságilag szorosabban együttműködnek Délkelet-Európával.

A németek nem nagyon örülhetnek az engedélyezett magántanítóképző-intézeteknek s a német elemi iskolai tagozatoknak. A lapok ugyanis azt a hírt közlik, hogy a becskeréki tanítóképző-intézet felvételi vizsgálatait «közbejött akadályok miatt bizonytalan időre» elhalasztották. Az elemi iskolákra vonatkozólag pedig azt, hogy a német tagozatok megnyitására csak irassák a szülők gyermekeit a szerb tagozatra.

By.

— o —

Mit is mondott Páter Muckermann?

Muckermann Frigyes, a világhírű német jezsuita atya két előadást tartott Budapesten. A tudós páter annak a tisztult, egészséges katolicizmusnak a nagy fátylavívője, amelyik az élethez való alkalmazkodásával a legerőteljesebb győző ellenele a kommunizmus veszedelmének. Ez a katolicizmus nem a kicsinyeskedésben, az erkölcsökről, buzgó lelkeiről szóló frázisgyártásban merül ki. Ez kezét fog az élet ezer jelenségével és úgy harcol.

Az előadásokról érdekesen homályos tudósításokat, beszélgetéseket hallottunk, amelyek arra indítanak, hogy olvasóink elé azokat a szavakat idézzük, amelyek a nagy páter szájából valóban elhangzottak. Egy nagy keresztény lap, a «Magyarország» így adja vissza Muckermann előadását:

A hétfői előadásban Muckermann a lelketlen kapitalizmust és a bolsevizmust festette le erős színekkel. Nehéz a választás nekünk, katolikusoknak — mondotta —, mert egy nagy kérdés elé kell állítanunk önmagunkat. Krisztus idejében tizenkét hívő apostol meg tudta változtatni az egész világot, ma pedig ezrek és ezrek áldoznak, nagy egyház áll fönn és a bolsevizmus mégis kifejlődött. Mindenestre tehát bennünk, katolikusokban, volt valami hiába. Nem állunk ki eléggé a népmilliók jogaiért, pedig mindenkinek egyforma joga van az élethez.

Sokan vannak, akik az üzleteiket is katolikus frázisokkal fedezik. Krisztust azonban nem lehet becsapni.

Vissza kell térnünk kényeskedés nélkül a nép közé.

Keddi előadásában arról a döntő belső reformról beszélt, melyen mindnyájunknak át kell mennünk, hogy megértsük a kör lelkét és az új idők nyelvén tudjuk kifejezni Krisztust. A század, melyben élünk, letagadhatatlanul a technika százada. Sokan mindig a régi jó időről szoktak kegyeskedve sóhajtozni. Szokjunk végre le erről és tudja meg a világ, hogy a dolgokat visszacsinálni nem lehet, hogy a feltörekvő népmillióknak jussuk van ahhoz, hogy emberi módon éljenek és Krisztus az ő szeretetével ma igenis sokkal inkább itt van közöttünk, amikor egy új világ az ő teljesen új kifejezési eszközeivel születik meg.

Nem lehet anatómiát mondani mindenre, ami modern, ami az elmaradt régiek gondolkodásával ellenkezik.

Az Isten az evangéliumban élő nyelven beszélt, akkor az embereket ezzel az élő nyelvvel kell hívni ma is. Ez azt jelenti, hogy a gyárak, proletárok, dinamómasinák, rádiók, a mai sportok stb. épügy Isten kifejező, ma is élő nyelvét jelentik, mint egy régi világ ősi kifejezései és szimbolumai jelentették valamikor Istent. Ezeket kell ma birtokunkba vennünk és megszentelnünk.

Vegyük tudomásul, hogy a legutolsó kis színésznőnek a lelke ugyanannyit ér, mint akármelyik hercegnőé Isten előtt és hogy most az elhanyagolt népmilliók fele kell fordulnia az egyháznak.

Nincs veszélyes irány, idea, újítás számunkra, az egyháznak valamennyit be kell fogadnia és meg kell szentelnie.

A helyes birtokelosztásnak előbb-utóbb be kell következnie, ha nem önszántunkból tesszük ezt, akkor mi is elpusztulunk. Ha a polgárság megértene ezt, ez lenne a világválság megoldása. Mert jegyezzük meg jól: az idő azoké, akik belülről erősebbek szenvedéseik, nélkülözéseik miatt és nem a hatalomra, külső látszatokra támaszkodóké. Az idő a munkásosztályé, melyhez a kisegyzisztenciák milliói csatlakoznak. Ha a polgárság nem fog kezét a munkássággal — menthetetlenül elpusztul.

A munkások között, sajnos, ma már sokkal több a megértés, a világ és az emberiség nagy szenvedései és iszonyatos problémái iránt, mint az összes akadémikusoknál. Eltussolni ma semmit sem szabad. A katolicizmusnak máma mindent az igazság szempontjából kell néznie.

Ezt mondja a Szentatya is, ki modernebb gondolkodásu minden mai modernnél.

Ezt mondják enciklikái. A Rerum Novarumból, sajnos, az igazán radikális helyeket szeretik nem citálni. Pedig tisztában kell lennünk azal, hogy ma már a legnagyobb forradalmár Rómában él.

A bábaügy rendezése

Dr. Tauffer professzor előadása Zalaegerszegen

Dr. Tauffer Vilmos, a kiváló egyetemi tanár, a szülészeti ügyek országos kormánybiztosa hétfőn este Zalaegerszegen érkezik és kedden délelőtt 10 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében előadást tart az új szülészeti rendtartásról. Az előadásra a vármegye minden orvosát meghívták. Más érdeklődő az előadást nem hallgathatja.

Az orvosokat felvilágosító előadás a bábaügy országos rendezésével kapcsolatos. Az új rendtartás, melyet négy-öt vármegyében már

sikerrel bevezettek, a szülészeti ügyek legkisebb részletére kiterjedően rendezi a sok jogos kritikát kiváltott bábaügyet. Most Zalaegerszegen a sor.

A munka első fejezete az összes bábák értelmi képességeinek megvizsgálása. Dr. Örfy István, a szekszárdi kerület szülészfőorvosa kedden Zalaegerszegen érkezik s itt megkezdí a Zalaegerszeg járási és városi bábák ellenőrző vizsgáztatását. Innen az összes járási székhelyekre kimegy a főorvos.

A Csány-ünnepség programja

Csány László nemzeti vértanunk szobrának és a Csány-kultusz apostola: Borbély György síremlékének október 11-i leleplezési ünnepsége a következő műsor szerint folyik le:

Délelőtt fél 11 órakor a leventezenekar indul nagymise után a r. kath. plebániatemplom előtti térről a szoborhoz. A szobornál: 1. Hírszekegy. Előadja a leventezenekar. 2. Szavaltat. (Németh Ferenc reálgyimn. tan.) 3. Ének: Iparos Dalkör. Bálint Béla karnagy vezetésével. 4. A szobor története. 5. Ünnepi beszéd: Bosnyák Géza felsőházi tag. 6. Szobor Mátyás polgármester a város nevében átveszi a szobrot. 7. Oda: Józán Miklós püspöki vikárius. 8. Koszorú elhelyezése (a megállapított sorrendben). 9. Himnusz. Énekli az Iparos Dalkör. 10. Staféta beérkezése. 11. Elvonulás a szobor előtt (levente díszszázad, cserkészcsapatok), azután a közönség elmegy Borbély György sírjához.

Borbély György sírjánál: 1. Ének: felső kereskedelmi iskola énekkara, Fürtös Lajos

tanár vezetésével. 2. Szavaltat: Szecskay Dezső reálgyimn. tanuló. 3. Ünnepi beszéd: Péterffy Béla reálgyimn. igazgató. 4. Ima: Józán Miklós püspöki vikárius. 5. Szózat: felső kereskedelmi iskolai énekkar intonálása mellett énekli a közönség.

A rendezőség újból kéri a háztulajdonosokat, hogy házaikat, különösen a felvonulási útvonalon és a Csány-téren, lobogózzák fel.

Nem tudják megnyitni a kolozsvári egyetemet.

Kolozsvár, október 10. A tudományegyetemet nem tudják megnyitni, mert az 1,800.000 lelt kitevő állami hozzájárulás még mindig nem érkezett meg Kolozsvárra. Az egyetemi tanárok még csak az augusztusi fizetésüket kapták meg.

Lloyd George súlyos beteg.

London, október 10. Lloyd George állapota ismét komolyra fordult. Az orvosok megtiltották neki az újságolvasást és látogatói is csak néhány percig maradhatnak nála. Valószínűleg tengeri fürdőre fog utazni.

A katolikusoknak le kell szokni a kicsinyes, szűk gondolkozásmódról.

Az örök arányokban szabad nézni csak a mai időköt, a Szentháromság misztériumából most a szeretet nagy befolyása következik, mert testvérré avatja az eddig elnyomott népmilliókat, úgy, ahogy Szent Ferenc is a szeretet apostoli szavával ment ki a nép közé.

Bécsben elfogták a biatorbágyi merénylőt

Bécs, október 10. A Bécsi Távirati Iroda közli késő délután, hogy a bécsi rendőrség elfogta Matuska N. 39 éves budapesti illetőségű bécsi kereskedőt, akit a biatorbágyi vasúti merénylettel gyanúsítanak. Matuska kihallgatásakor elmondotta, hogy a halálvonaton utazott, a robbanásakor kiesett és meg is sebesült. A merénylet elkövetését tagadja, de

vallomása nagyon zavaros. Matuska hetekkel ezelőtt 10 kg ekrazitot és gyutacsokat vásárolt s ezekről azt állítja, hogy eldobta. Több kérdésre nem tudott válaszolni, miért is őrizetben tartják. A rendőrség véleménye szerint bizonyosra vehető, hogy a merényletet ő és még néhány, Bécsben élő és bújálkozó cin-kostarsa követte el.

Városi közgyűlés

A város képviselőtestülete ma délután négy órakor Czobor Mátyás polgármester elnöklésével közgyűlést tartott. Elsőnek a Csány-szobor átvételére vonatkozó javaslatot tárgyalták. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a pénzügyi bizottság javaslatát. A szobrot és Borbély György síremlékét a város átveszi, gondozza, a vasárnapi ünnepségen koszorút helyez el.

Ezután a takarékosági bizottság javaslatát tárgyalták. A polgármester megtette a mai számunkban ismertetett előterjesztését és kérte a takarékosági bizottság javaslatával szemben annak elfogadását.

Arvay László dr. hosszú beszédben indokolta meg a takarékosági bizottság állásfoglalását, a polgármester viszont a saját előterjesztése mellett szólt fel ismét.

Ján Ferenc szólt fel, ezután s a takarékosági bizottság eljárását bírálta a fizetés-csökkentéseknél. Annál a kijelentésénél, hogy

a bizottság aszerint ítéli, kinek milyen az orra, nagy vihar tört ki

s többen követelték, hogy Jántól vonják meg a szót. A percekig tartó vihart csak nehezen tudta a polgármester lecsillapítani.

Briglevics Károly dr., Jány Károly, Garai Sándor és László József felszólalásai után a képviselőtestület a takarékosági bizottság javaslatát fogadta el egyhangúlag, változatlanul.

(Lapunk zártakor a közgyűlés folyik.)

Nem lesz szénhiány

A hazai szénbányákban most már annyi szén termelnek, hogy ha egész télre nincs is még elég fűtőanyag, de az első hideg hónapok szükséglete már fedezve van. A nagyobb magyar szénbányákban a legutóbbi időben négyezer bányászt vettek fel, úgy, hogy jelenleg Magyarországon nincs bányász munka nélkül. A nagyobb bányák berendezkedtek brikett gyártására is. Az eddigi eredmények igen kedvezőek. Az egyes helyeken előállított brikett vetekedik a legjobb poroszszénnel. A magyar bányák teljes mértékben ellátják az országot szénrel és brikettrel, ha mégis behozatalra lenne szükség, akkor azt a kormány engedélyezi majd.

Új vezért kap a tót néppárt.

Brünn, okt. 10. A Nasinec értesülése szerint Hlinka András távozik a tót néppárt éléről. Utóda Piso képviselő lesz.

Életúnt matróna.

Budapest, október 10. A Kertész-utca 27. számú ház második emeletéről ma reggel az udvarra vetette magát özv. Zeizler Pálné dohántőzsdetulajdonosnő. Két órai kínlódás után a Rókus kórházban halt meg.

Átalakítják a román kormányt.

Bukarest, október 10. Jorga miniszterelnök bejelentette a királynak, hogy a jövő héten át kívánja szervezni kormányát. Több miniszter elkedvetlenedése miatt kilép a kormányból.

Mindazoknak, kik felejthetetlen édes anyánk elhunyt alkalmából részvétükkel bennünket felkerestek s akik a temetésen megjelentek, ezúton mondunk köszönetet.

Lenti, 1931 okt. 6.

Spiegel-testvérek.

Madách a városházán.

(Juhász Gyula után, szabadon.)

Vihar után, sötét borúban

— Olyan kép, mint egy temetés —

Ül térdig porban és hamuban,

Előtte a költségvetés.

Kupaktanács, kupaktanács, hajh!

Éles volt nagyon a kusztora.

Kimetszve pótiteltmény és remény,

Kinek kellett a gyász e bús tora?

Be van fejezve, im, a nagy mű,

Tapsoljon néki, aki tud!

Oda a szürkék. Gyalogolunk hát.

Megfelebbezni ezt a rút munkát

Jöjj, Kucsera. Nincs más kiút!

— o —

Szüret.

Nagy az új termés gondja előre.

Hordóban még a tavalyi lőre.

Hej, hegyi kedvünk egyre fogyó,

Mi lesz a sorsod szőlőbogyó?

Szeretnénk bízni, szeretnénk hinni:

Lesz, aki viszi a borunk meginni.

De hol van a szép sok sváb orr, a bordó?

Sírd bele búdat a borba, hordó!

Pockodban must forr. Cizdád meg póre.

Néki pocka sincs. S ha

Van. — nem lesz jövőre.

— o —

Holnap kezdődik!

Ut, út, út,

Görbe-görbe Göcsej táján

Reménykedve fut.

Kél, ké, ké,

Felettünk a hajnal és már

Nem veszély a tél.

Lesz, lesz, lesz

Utépítés, ami minden

Bajra pontot tesz.

Kár, kár, kár,

Hogy addig megint csak itt lesz

A perzselő nyár.

Iksz Ilon.

Fontos
Budapestre utazók
részére!!!

Szálljon meg a

MERÁN-szállodában
Berlini-tér 7.

Budapestnek legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift. Központi fűtés. Hideg és meleg folyóvíz. Fürdők. Telefonos szobák. Kávéház-étterem.

Szobák 4-50. Pensió 8-tól
Egyágyas szobáknál 10%, kétágyasnál 20% engedmény.

Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.

Vasárnap

MAGARATALALT

a polgárhang az adófelszámolási bizottsági tárgyalásoknál. A zalaegerszegi tárgyalások elmúltak és konstatálhatjuk, hogy az adófizető polgárok képviselőinek hangja, a polgárhang egyáltalán nem szégyellte magát, hanem egyformán szem előtt tartva a kincstár nagy érdekeit és az adózó egzisztenciák érdekeit, igyekezett olyan megoldásokat kieroszakolni, amelyek az igazságosság, a méltányosság határán mozognak és az adózót nem keserítik el, az adózót nem rettentik el a fizetéstől.

Eddig csak a kincstár hangja beszélt és csak ő erőszakolt. Igaza volt. De a polgárhangnak is igaza van. Köszönjük neki, a város adófizetői nevében, hogy ilyen szépen eltalálta és szolgálta a kétoldali igazságot.

POZVA LECSUSZOTT.

ez az alapján véve kedves kis község háttérbe szorult, olyan apró helyet kapott az új táblán, hogy alig lehet elolvasni. Pozva a hatósági bosszú áldozata! Amióta megirtuk, hogy angol világutazók nyelvére került a Szentháromság-szobor előtti útjelző tábla miatt, az illetékes hatóság elhatározta, hogy bosszút áll rajtuk. Új táblákat csináltatott, a régieknek még a gyökerét is kiásatta. Az új háromágú tábla most a városházáson díszleg. De Pozva helyett Sümeg rajt a sláger. Rá van írva nagy betűkkel: Sümeg 56 km.

Köszönjük a hatósági «csakazértis»-t. Bár minden közérdeku panaszunkat ilyen megerőltetően, ilyen gyorsan megbosszulnák, egészséges intézkedésekkel, harag és szemrehányás nélkül. Csak az a szerény megjegyzésünk még, hogy a dél felé mutató tábla bal- és jobboldala közti véleménykülönbséget esetleg bizottságilag rendezni kellene. Egyik fele a táblának ugyanis azt mondja, hogy Bak ide 14 kilométer, a másik fele csak 13-at mond. Ilyen táblának igazán nem illik vitatkozni önmagával, annyira még nem jutott a technika diadala.

MIELŐTT NYUGDIJAZNAK

a városháza asszonytisztviselőit, anélkül, hogy belebeszelnék, — egyszerűen közzétesszük, hogy mit dolgoznak. Ime:

Az iktató: közigazgatási, kihágási és anyakönyvi iktatás, ezek betűsorozása, az érkező ügydarabok előszám keresése, bírósági, miniszteri, alispáni iktató és mutatókönyv vezetés, határidő nyilvántartás, lúgköengedélybetűsoros és közgyűlési jegyzőkönyv-betűsoros vezetés.

A kiadó: közigazgatási, kihágási, bírósági, anyakönyvi kiadói teendők, ezek nyilvántartási teendői, kézipénztár kezelés, írószer és nyomtatványraktár kezelés.

A díjnok: sok-sok gépirás. Közigazgatási, községi bírósági, kihágási, anyakönyvi, árvaszéki, hagyatéki leírások fele, közgyűlési jegyzőkönyvek, születési, házassági, halotti másodpéldányok leírása egészben.

Lássuk a közgyűlést is:

Közigazgatási előadó, árvaszéki és írásjegyző előadó, városi szeretetházi gondnok, végül közgyűlés.

Hogy ez a sok csodabogar-teendő honnan van, az keresendő a magyar bürokrácia rettenetes labirintusaiban. De hogy ezeket a munkákat, a lúgköengedéllyel, erdei faszedésre jogosító cédulával, gesztenyesütési engedéllyel és utcaseprési nyílt parancssal együtt mind el kell végezni, az bizonyos. — Hát, hivatalos nyelven kifejezve: ha a három asszonytisztviselő nyugdíjaztatik, fölöttébb kétséges, hogy e fenn felsorolt munkamennyiség illő és kellő módon a jövőbeni kevesebb munkaezők általi teljesítőképesség határán belül elvégeztetik.

Nohát. Tessék határozni.

HIREK

— **BORBÉLY GYÖRGYNEK**

is ünnepe a vasárnapi ünnep. Ő dolgozta össze, az ő fáradhatatlan buzgósága, tudása, agilitása, hazasága valósította meg Csány László vértanú szobrát s amikor a Csány szoborról van szó, lehetetlenség nem gondolni az ő felejtetetlen alakjára.

E lap hasábjain szolgálta élete utolsó éveiben az általa megteremtett Csány-kultuszt, e lapnak volt éke, szíve, kiváló, dobogó szívű munkatársa. Most, amikor rá is jut a kegyelet fényéből, neki is jut a nagyobbaknak kijáró megbecsülésből. — e hasábjakon, ahol tudását megcsillogtatta, csendes, bensőséges, ünnepi üdvözlésre gyűlnek az ölobbetűk. Hódolattal, szeretetteljes emlékezéssel üzennek neki:

— Legyen boldog, Mester, a túlvilági életben! Soha nem feledünk és a betűk azzal ünnepelek, hogy igyekeznek az eszmék szolgálatában méltók lenni a Te betűidhez, a Te szellemedhez.

— o —

— **Adomány a kormányzóné inségakciójára.** Szachenyi László gróf amerikai magyar követ és meghatalmazott miniszter értesítette Horthy Miklós kormányzót, hogy a kormányzóné inségakciójára felesége 50 ezer pengőt küldött.

— **Főúri vadászat.** Herceg Festetics Taszilo hercezei erdejében ezidén is különösen jól sikerült a szarvas-ésérkészet. Nem kevesebb, mint tíz szarvas esett zsákmányul. A vadászon résztvettek: herceg Festetics Taszilo, Festetics György gróf, Mr. Gay Angliából, Fürstenberg Károly herceg, Rauch báró, Hohenlohe herceg és ifj. Festetics Taszilo herceg.

— **Adomány Borbély György emlékezetére.** Gróf Batthyány Pál és neje, Inkey Valéria ma az ipartestület elnökéhez kétszáz pengőt küldtek. Borbély György emlékezetére, az elagyon iparosok alapja javára.

— **Kitüntetett erdőőr.** A földmívelési miniszter elismerő oklevéllel és 100 pengő jutalommal tüntette ki Vajda Ferenc szakvizsgázott erdőőrt, aki 38 éve megszakítás nélkül van alkalmazásban a zalaszentgróti úrbéres közszolgálatnál. Az elismerő oklevelet a zalaszentgróti községháznál adta át Vajdának Huszár Pál dr. keszthelyi főbíró.

— **Különös öngyilkosság.** Czinderi Gábor 60 éves rezi-i gazdálkodó két éve volt már ágyban fekvő beteg. Gyógyíthatatlan bajban szenvedett és hozzátartozói előtt nem egyszer hangzott, hogy öngyilkos lesz. Fenyegtetéseit most be is váltotta. Míg hozzátartozói a mezőn dolgoztak, Czinderi nagynehezen felkelt ágyából, csúszva-mászva járkált a házban, míg kötelet talált, amellyel a hálószobában, ágya fölé, a gerendára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói megérkeztek, már nem volt benne élet.

— **Holtnaknyilvánítás.** Gécseg Ferenc zalaszentgróti gazdasági cselédet, aki a 20. honvédegyalozredből az orosz határon 1915 március 10-én eltűnt, a zalaszentgróti kir. járási bíróság holtnak nyilvánította.

— A zalaegerszegi fűszerkereskedők máától kezdve este 7 órakor zárják üzleteiket.

— **Feljelentettek két győri takarékpénztári igazgatót.** A Győrvárosi és Vármegyei Takarékpénztár fizetésképtelenségével kapcsolatosan két följelentés történt a győri rendőrségen. Az új vezetőség felhatalmazására Rábl Dezső és Tekusch Oszkár ellen följelentést tettek azon a címen, hogy intézkedéseikkel több százezer pengővel megkárosították a takarékpénztárat.

— **Tolvaj földmives.** Nédár Ferenc 54 éves nagylengyeli földmives kocsiával megjelent Horváth Kálmán nagylengyeli gazda újhegyi birtokán, ott kavicsot bányászott és nagyobb mennyiséget elszállított. Nédár beismerte a lopást.

— **Lopás.** Tapler Ilona 18 éves zalaegerszegi leány néhány napra szállást kért Laurencsik Ferenc kertész feleségétől. Laurencsikné teljesítette a leány kérését, de az rútul visszavált jötevéjével. Laurencsikné följelentése szerkít a leány több ruhaneműt ellopott tőle és eladta azokat. Tapler Ilonát előállították a rendőrségre és miután nincs foglalkozása, előzetes letartóztatásba helyezték és átkísérték a járási bíróságra, ahol vitéz dr. Mandits László kir. járási bírósága ma délelben már le is tárgyalta ügyét. A leányt 3 napi fogházra ítélték jogerősen.

**RÁDIÓKÉSZÜLÉK CSAK EGY!
TELEFUNKEN SZÁZHUSZONEGY.
KÉNYELMES, OLCSÓ, JÓ.**

**KAPHATÓ:
POLGÁR ENDRE
villamossági vállalatánál, Zalaegerszeg.**

— Kétszer ítélték el egy napon. Deseő Árpád dr. kir. törvényszéki bíró ma tárgyalta Domján Pál zalalövői napszámos bűnügyét, aki februárban megszúrta az anyósát. Domjánt ezért a tettéért nyolc napi fogházra ítélték. — A múlt év szeptemberében Domján, Pauer Nándor németfalui lakossal behatolt Wolfer Istvánné gógánhegyi lakos hájlkába, ahol Szóts István egervári jegyzőt életveszélyesen megfenyegették. A bíróság Pauer 4 napi, Domjánt újabb 2 napi fogházzal sújtotta. Domján összébüntetése kilenc napi fogház. Az ítéletek jogerősek.

— **Gyermekeparalízis Szombathelyen.** A legutóbb kanyarójárvány miatt szüksége mutatkozott Szombathelyen több iskola bezárásának. Most újabban gyermekeparalízis lépett fel, ami miatt bezárják a felső kereskedelmi iskola I. a) osztályát.

Szives tudomására hozom a n. é.
közönségnek, hogy
bérlőautófuvarozásomat
új kocsimmal ismét megkezdtem.
Utazókat jutányosan szállítok.
BEKE GYULA bérlőautófuvarozó
ZALAEGERSEGE. TELEFON 235.

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden győri varrógépet előállítani!

Singer varrógépek
azonban évtizedes tapasztalatok alapján,
kizárólagosan varrógépeket
gyártó üzemben készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜNK

**NE KISÉRLETEZZÉK!
SINGER VARRÓGÉPEK
világhírűek!**

Singer varrógép részvénytársaság

Zalaegerszeg, Gróf Apponyi Albert utca 1.

— **Meghűlésnél,** nátházútnál, mandolalobnál, torokgyúladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes «**Ferenc József**» keserűvíz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a **Ferenc József** víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A zalaegerszegi rövidárú, kézmű és textilárú kereskedők ezúton értesítik a közönséget, hogy kölcsönös megállapodás alapján üzleteiket folyó hó 10-től kezdődőleg 1932 március 31-ig esti 6 órakor lezárják és kéri a mélyen tisztelt vevőket, hogy vásárlásaikat ennek megfelelően eszközöljék.

— **Csendélet Zalazsentmihályon és Nagylengyelen.** Horváth Simon 20 éves zalazsentmihályi lakos összeszólalkozott Bangó János 51 éves gazdával, akit karóval dobott meg.

— **Kiss Margit** 19 éves nagylengyeli leány este Tordahegyre ment. Utközben Vörös József lefogta és Vörösnek Sándor fia megrugdalta úgy, hogy a leány meg is sérült.

— **Elfogták a három éve bujkáló tolvajt.** Még 1928-ban egy hónapi fogházra ítélte a zalaegerszegi kir. törvényszék fiatalkorúak bírójára K. L. pápai születésű szentgáli illetőségű legényt Zalamegyében elkövetett lopásért. Azóta a legény bujkált. A körözésnek most eredménye lett. A sárosdi csendőrség elfogta a fiút és beszállította a zalaegerszegi kir. törvényszék fogházába.

**RÁDIÓKÉSZÜLÉK CSAK EGY!
TELEFUNKEN SZÁZHUSZONEGY.
KÉNYELMES, OLCSÓ, JÓ.**

**KAPHATÓ:
POLGÁR ENDRE
villamossági vállalatánál, Zalaegerszeg.**

— **Kifosztottak Sárvarott egy ékszerész-üzletet.** Csütörtökön éjszaka betörték Szabó Gyula sárvári órá és ékszerész üzletébe és nagymennyiségű arany- és ezüstneműt ellopottak onnan. A csendőrség nyomozása hamarosan eredményre vezetett. Elfogták Polgár Istvánt és Horváth Istvánt, akik beismerték a vakmerő betörést. A lopott tárgyakat kevés kivétellel megtalálták.

— **Razzia.** A múlt éjszaka a rendőrség erkölcserendészeti razziait rendezett, melynek során zűgyszállásokról öt nőt állítottak elő. Ma reggel közülük hármat elbocsátottak, kettő ellen az eljárás folyik.

— **Csalásért följelentett földmives.** Farkas József zalaegerszegi takarékpénztári altiszt följelentést tett a rendőrségen Balogh Ferenc gösfai földmives ellen. Burgonyát vásárolt a gazdától a zalaegerszegi piacon, előkeget adott Balognak, de az «elfelejtette» a burgonyát Farkashoz szállítani. Csalás miatt indult eljárás Balogh ellen.

— **Időjárás.** A következő huszonnégy órában az időjárásban lényeges változás nem várható.

Folyósítják az építkezési kölcsönöket

A családiházak és társasházak építésének finanszírozására alakult országos lakásépítő szövetkezet az augusztusban kiadott hitelezési tilalom következtében nem tudott újabb kölcsönöket folyósítani. Most azonban a budapesti bankesport és a kormány között megállapodás jött létre, melynek értelmében a szövetkezet sürgősen megkapja azokat az építkezési kölcsönöket, amelyekre vonatkozóan a lakásépítési állandó bizottság a feleknek a besorozó határozatot június 17-ike előtt kiadta, ha az illetők az építkezést megkezdték, vagy pedig igazolják azt, hogy olyan kötelezettségeket vállaltak, aminek folytán a kölcsön elmaradása esetén súlyos károsodás érné őket. Kilátás van arra is, hogy rövidesen folyósításra kerül az ipartestületi székházakat terhelő tartozások konverziójára hivatott kölcsön is.

Amatőr fényképészek figyelmébe!

A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki az amatőr fényképfelvétel üzletszerű előhívása, másolása és nagyítása tárgyában.

Az ilyen munkákat általában a képesített, parigazolványos fényképészek végezhetik. — Azok a fényképészeti szaküzletek, drogériák, látszerész üzletek, melyek iparigazolványukat 1930 május 1-e előtt szerezték és a fentjelzett amatőrfénykép-munkákkal már azelőtt foglalkoztak, a jövőben is végezhetik e munkákat, de egy felvételtől legfeljebb 24 képet másolhatnak, a nagyítást pedig maximum 24x30 mérethben készíthetik el.

Aki a fényképezést és a fényképnagyítást körbe vágó munkákat üzletszerűen végzi, anélkül, hogy arra az ipartörvény és a jelen rendelet szerint jogosult volna, büntetendő kihágást követ el.

MOZI.

BETÖRŐ

EGY SZÉP ASSZONY TALALKAJAN.

Egy párisi habaárnygáros fiatal felesége találkat adott egyik udvarkójának és meglátogatta őt annak lakásán. Azonban egy álarcos betörő jelent meg a kis lakás ablakán és megzavarta a randevut. El lehet képzelni azt a kényes szituációt, amibe a fiatal asszony került, amikor a jóerkölcsű betörő a különféle bonyodalmas és mulatságos helyzetek után hazaküldte az urához. Nagy volt az asszony meglepetése, amikor másnap lakásukon megjelenik egy amerikai úr, akiről kiderül, hogy ő a betörő és nem is annyira betörő, mint inkább szerelmes. Kiderül, a végén még az is, hogy nem annyira amerikai kereskedő, mint inkább vérbeli párisi író, aki meg is hódítja a fiatal asszonyt. Mindez az új szezon legvidámabb operettjében játszódik le, amelynek címe: Betörők és amelynek főszerepeit Lilien Harvey és Willy Fritsch játsszák és az a kis zvikkeres fiú, aki a Benzinkút három jóbarátja között legjobban megnevette a közönséget. Ez a nagyszerű film még e héten elérkezik Zalaegerszegre.

RÁDIO.

Vasárnap, október 11. 8.30: Az Orsz. Kat. Nagygyűlés alkalmából közv. a belvárosi plebániatemplomból. 10.15: Hírek. 11.15: Ev. istentisztelet a Deák-téri templomból. Utána az Operaház zenekarának hangv. 2: Gramofon. 3: Házilátatok gondozása és ápolása. 3.30: Rádió Szabad Egyetem. Utána szalonzene. 6: Cselényi József ezrediek magyar nő-táestje a Zeneművészeti Főiskolából. 7.30: Sporteredmények. 7.45: Vidám-est. Utána cigányzene.

Hétfő, október 12. 9.15: A házikvartett. 12.5: Orosz balalajka-zenekar. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: «Reumatika». 5.25: Katona-zenekar. 6.30: Német lecke. 7: «Világpolitika». 7.30: Cigányzene. 8.30: Wagner-hangv. Utána a Berend szalonzenekar.

ZALAI GAZDA

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei. Rovatvezető VIDA JÁNOS g. e. titkár.

A gazdakörök feladatairól

Szép feladatok várnak megoldásra a községi gazdasági életben. Ezeket azonban másképpen, mint összetartással, helyesen vezetett gazdaköri élettel megvalósítani lehetetlen. Hiába a gazdaközönségnek országos szervezete, ha a vármegyei egyesületek nem tudják az életből vett adatokkal, gondolatokkal, megoldási módokkal az országos központ munkásságát támogatni. A vármegyei egyesületek ezeket a községekől várják, ahol az élet mutatja meg azt, mi a szükséges, mi a kívetni való.

Ma már nem elég régi magyar módon a gazdapanaszokat egy-két pohár bor mellett elsimni, közben néha, ismét magyar módra, erősen kifakadni a magyar gazdasors mostoha-sága fölött, — hanem a gondokat, bajokat, ügyeket megvitatva, megfontolva, tárgyilagosan a községi gazdakörök útján a vármegyei gazdasági egyesülethez eljuttatni. A gazdabajok orvoslása épügy, mint a betegségnél, a bajok felismerése után lehetséges csak, miért is szükséges, hogy ezek a bajok azok okával feltárta az egyesületekkel közöltessék s az egyesületek az országos gazdaszervezetet erről mindig tájékoztassák s ezen országos gazdaszerv a kormány, figyelmét az adatok feltárásával — a gazdabajokra, sérelmekre felhívja és esetről-esetre a jogos panaszokról meg is győzi. Amde ha azt akarjuk, hogy ez így legyen, félre kell tennünk a gazda-nemtörődömséget és ki kell építenünk ezen jelzett lépcsőket, amelyek a községi gazdakörök.

A gazdaköri tagok a ma nehéz küzdelemben anyagi előnyöket is, várnak a gazdakörtől s ha ezeket nem kapják meg, a fáradság kárba veszik, a gazdakör életképtelen marad. Tehát a gazdakörök vezetőségeinek mindent el kell követniök, hogy a tagok vetőmag, műtrágya, zsák, világító- és kenőanyag stb. szükségleteinek közös beszerzését, mezőgazdasági terményeinek, gabonának, burgonyának, tejnek, tojáshoz, gyümölcsnek közös értékesítését a tagok előnyére megszervezzék. Közös használatra olyan gépeket szerezzen be a gazdakör (marhamérleg, gyümölcslapermetező, kombinált műtrágyaszóró, speciális tisztítógépek), melyekre a jobb termelés és értékesítés céljából feltétlenül szükség van, de egy-egy kisgazda nem képes azt beszerezni, hogy mérsékelt díj ellenében ezeket a tagok igénybevehessék.

Határbejárásokat rendezzen a gazdakör tavasszal, nyáron, ősszel a község határában. Ha oly kártevőkre bukkannak, melyeket nem ismernek, vagy azok ellen helyes védekezésről tudomásuk nincsen, küldjék be az ily kártevők által megtámadott töveket a vármegyei egyesülethez, az majd megvizsgálja, vagy megvizsgáltatja s közölni fogja az ellene való védekezés módját. Ha csak ezt oldja meg a gazdakör, akkor is beláthatatlan anyagi előnyt nyújt tagjainak. Végeztessen műtrágyázási és fajtaösszehasonlító kísérleteket tagjaival felváltva, az egyesület készségesen nyújt ebben támogatást és ad irányítást, mert — legyünk őszinték — ma még nem igen ismerjük földünket, mily tápanyagban szegény az, stb. Tanfolyamok, előadások tartásával, szaklapok megrendelésével fejlessze a mezőgazdasági tu-

dást. Ezenkívül a gazdakör hivatva van tanácsadóként működni a községnél, felügyelni a tenyésztésre szolgáló apaállatok megválasztását, tartását és gondozását, a közlegelők használatát, trágyázását, fásítását, karbantartását, felújítását felett. A búza nehéz és termelési költségeken aluli értékesítése miatt szükségessé váló más termelési ágak bevezetésére irányításai, tanácsai való ellátással és kísérletekkel ezen új termelési ágaknak hasznos és jövedelmező bemutatása.

A gazdák közti gazdasági nézeteltérések-ből eredő vitás ügyekben tanácsával a gazdasági és helyszíni ismeretek birtokában ezeket békés úton elintézheti tagjai közt.

Még sok — itt fel nem sorolható — közhasznú ténykedése lehet egy helyesen vezetett és kézben-tartott gazdakörnek, aminek alapfeltétele az, hogy a tagok ne csak várjanak a gazdakörtől, hanem igyekezzenek maguk is hatékonyan közreműködni a közös ügy érdekében. Mutassanak érdeklődést és egymással szemben megértést. Ne akarjon mindenki vezető lenni a körben, emelkedjünk fel arra az álláspontra, hogy a hadseregben a vezető csakis jó közkatonákkal nyerheti meg a csapatát, így a gazdakörökben is eredményt a vezetőség is ehez hasonlóan érhet el. A vezetők pedig mutassanak jó példát a tagoknak, ne riadjanak vissza az első évek sikeretlenségeitől. Ne párijanak munkájukért elismerést, mert aki csak az elismerésért dolgozik, az ne vállaljon közszereplést.

A «Zalai Gazda» című rovatunk mindenkor szószólója lesz ennek az ügynek, viszont egyesületünk támogatására minden tag és minden gazdaköri vezető feltétlenül számíthat.

ZALAEGRSZEGI PIACI ARAK

Búza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Árpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00 P Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Búza (tiszavidéki) 8.70—8.90, búza (egyéb) 8.40—8.55, rozs 8.70—8.90, árpa 15.25—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzatorpa 9.00—9.80, köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Laptulajdonos és felelős kiadó: KARAS AGOSTON.
Felelős szerkesztő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PÉTER PÁL sr.

**HAZUDIK
A MUZSIKASZ!**

**HA HANGSZERE
NEM
KÖVACS
DIVATRUHÁZBÓL
VALÓ**

BARTA AGOSTON
A fogorvoslás körébe eső műveleteket: foghúzást, fogtömést, fogpótlást, arany koronákat és aranyhidakat jutányos árak mellett végzi:
Műtermét Kossuth Lajos utca 58. sz. alá helyezte át. — Köztisztviselőknek kedvező fizetési feltétel.

APRÓHIRDETÉSEK.

ELADÓ zalaegerszegi hegyen szőlőbirtok, amely áll beültetett szőlő, gyümölcsös, kaszáló és szántóföldből, hajlékkal, teljes felszereléssel, idej. terméssel. Cím a kiadóban.

FALUSI ÜZLETHÁZ üzlettel, esetleg föld- és réthasználattal bérbeadó Kemendolláron. Zalamegye. Singer-féle ház. Érdeklődni lehet ugyanott.

ELADÓ HÁZ, 3 szobás, fürdőszobával, vízvezetékekkel, nagy kerttel, 25 évig adómentes. Cím a kiadóban.

VESZÉK két- vagy háromszobás új házat. Cím a kiadóhivatalban.

ELADÓ 4 szobából, elő- és fürdőszobából álló ház. Bővebbet a kiadóban.

A SINGER VARRÓGÉPEK
mindig A LEGJOBBAK!

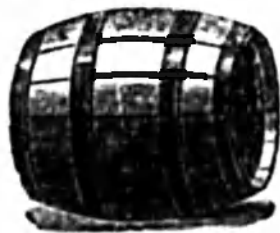

Bundák és kabátok
SCHÜTZNÉL

FIZESSEN ELŐ A «ZALAVÁRMEGYE»-RE!

Borosfordókat

10
literből
1000
literig

raktáron
tart és 10
évi
jótállás
mellett
elad

RISZT SÁNDOR

kádár-mester

Vörösmarty-u. 29. Telefon: 197. sz.

Németh László

tetőfedő mester

Zalaegerszeg, Bethlen-utca 17. sz.

Telefon 221.

Vállalok: bármilyen új cserép- és palafedést, régi tetőzetek javítását, régi zsindelytetők lebontását s annak cseréppel vagy palával való befedését jótállással. — Levél- vagy telefonhívásra helyszínrre jövök és költségvetéssel díjmentesen szolgálok. — Julányos árak!

„ALADDIN“

a század legjobb **petróleum izzófénylám-pája.**
Mélto vetélytársa a villanyvilágításnak. Teljesen automatikus.
Hófehér nappali izzófény.

**Olcsó üzem. Szagtalan, zajtalan,
robbanásmentes,**

öt évi gyári szavatosság.

Részletfizetési kedvezménnyel árusítja:

Heinrich W. és L. cég Zalaegerszeg,

ahol minden alkatrész, mint
csereakció gyári árban kaphatók.

A mai gazdasági viszonyok takarékosagra intenek, tehát

ugy saját, mint nemzetgazdasági szempontból fontos és érdeke, hogy még a tél előtt cserépkályháiból csak **Németh-féle** szabadalmazott egyet szereltesse át **vasbetétekkel.**

Egy tél meggyőződött Önt, a szab. vasbetéttel ellátott cse-

répkályha **órási előnyeiről:**

Mert a vasbetéttel ellátott kályha jóval felülmúlja az eddig ismert kályha-típusokat. Egy kályha két szobát is fűt ugyanannyi fűtőanyaggal, mintha egy szobát fűtene. Egy szoba fűtése esetén **60—65% fűtőanyagmegtakarítás.** — Régi kályhába is szerelhető. A vas- és cserépkályha legjobb tulajdonságait foglalja magában, amennyiben a vasbetétek átmelegedve a szoba hideglevegőjét 3 levegőnyíláson beszívják és 3 nyíláson, mint meleglevegő, bocsátja ki (levegőáramlás folytán). A cserépkályhának csak az a hivatása, hogy a meleget megtartsa — **Csak egy kályhával kísérelje meg — az eredmény meglepi.** Minden fűtőanyagra alkalmas. — **Szerelési költség már az első fűtési időnyben fűtőanyagmegtakarításból megtérül.** Kérjen díjtalan ismertetőt és leírást. Cserépkályhákból órási raktár a legszebb színekben és kiviteiben.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

szabadalmazott cserépkályha- és agyagáru készítői.

Telefon 241.

Zalaegerszeg, gr Apponnyi A. u. 23.

Aranyéremmel és díjszavakkal kitüntetve.

Mielőtt téli árút,

Központi Nagy Áruház
Deutsch Hermán, Zalaegerszeg.

ugymint oroszkat, kötött-kabátot, vadászmellényt, pullovert, selyemgyapju reformnadrágot, sport- és vadászharisnyát, szarvas-, kutyabőr-kesztyűt, valamint gyapjufonalat, kézimunkát, **D. M. C.** cikkeket, **G. F. B.** selyemharisnyát, divat nyakkendőket, ruhadisz, divatgombokat, zsebkendőt, üvegszervizet, porcellánszervizeket, alpacca-árut, masétalcákat, képkereteket, lámpaárut, gyermek cipőt, bőr- és bőröndárut, esőernyőt, szappant, parfümöt vásárolna, ne mulassza el, hogy hozzám elfáradjon s nagy választékomról, ugyszintén az ajánlott cikkek olcsó áráról meggyőződjék.

SCHÜTZ ÁRUHÁZ

ZALAEGRSZEG

Tájékoztató árak:

Paplan és takaró osztály:

Törökmintás paplan dusan töltve . . . **16 P**
 Cloth paplan jó minőség . . . **20 P**
 Virágos|satinból készült paplan első-
 rendű béléssel l.a. vattával . . . **40 P**

Selyem paplan kézzel varrva, leg-
 szebb divatmintás, legjobb vat-
 tából **40 P-től**
 Gyapju takarók **12 P-től felfelé**
 Flanell takarók **5-40-től „**

Szőnyeg és függöny osztály:

Kész függöny, két szárnydra-
 périával már **10 P-től felf.**
 Futószőnyeg 70 cm. széles . . . **1-60-től**
 Matrac-grafl 120 cm. széles . . . **3-40-től**

Függöny-anyag: angol csipke, toussor
 etamin stb.
 Ágy és asztalterítők minden színben nagy
 választék.

**Speciális kézimunkavásznak minden
 szélességben**

SCHÜTZ ÁRUHÁZ, ZALAEGRSZEG

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Impozáns keretek között avatták fel Csány László szobrát

Szép Ünnepele Borbély György sirjánál

Gyönyörű napsütésben, óriási néptömeg jelenlétében folyt le vasárnap délelőtt a feldisznított, fellohogózt Csány-téren a Csány-szobor átadásának ünnepele. Zalaegerszeg város társadalmának színe-java megjelent az ünnepen. Minden hatóság, hivatal, egyesület, testület, intézmény képviselői ott voltak a szobor lábainál, az élen a vármegye főispánjával. Vidékről a Csány-család két leszármazottja: Bogay Olga és Aranka, továbbá Batthyány Pál gróf és felesége, Darnay Kálmán, Istók János, a szobor alkotója, Zalaegerszeg közszéki nagy községe és a környékbeli falvak népe jelent meg. Le kell szögeznünk, hogy Keszthely kivételével a vármegye városai és községei nem siettek hódolni a nagy vértanú emlékének.

Az ünnepelet a leventezeneke vezette be a Hísekegy szép előadásával. Németh Ferenc reál-gimnáziumi tanuló hazafias verset szavalt, utána az Iparos Dalkör énekelte el Bálint nagy vezetésével a Nem, nem soha-t. A szobor talpatatóról Bosnyák Géza felsőházi tag, a Csány szoborbizottság elnöke mondotta el hatalmas ünnepi beszédét. A beszédet hangszórók közvetítették a nagy néptömeghez.

Bosnyák Géza beszéde

elején arról a keserűségről emlékezett meg, ami a bizottságot eltölti, hogy nem rendezhető a súlyos viszonyok miatt méltó országos ünnepelet, de ha külsőleg a nap nem is felel meg Csány László nagy emlékének, a hálánk, elismerésünk, örök tiszteletünk ezáltal nem kevesebbedik.

A nagy időket festette ezután a szónok, melyben Csány élt és vezetés szerepet vitt.

A dinasztia vak elbizakodottsága elvágta az utat a nemzet jogos követeléseinek érvényesítése elől s így tört ki a kétségbeesett, lealázott nemzet szabadságharca, mely örök erkölcsi kincsára a magyarnak.

Óriási lelkesedés vitte a nemzet apraját-nagyját a harcban diadalról diadalra. De jött az ellenünk segítségul hívott orosz, jött Világos. Vége mindennek; függetlenségünk darabokra van tépve.

Mindenki joggal remélhette, hogy I. Napoleont a dinasztia a megbocsátás útjára lép. Napoleon, mikor bevette Mantuát, azt mondta: tolenyemet megmutattam, ez elég. Legyen mindnyájuknak bocsánat. Arra fogok törekedni, hogy a háború sebei mielőbb begyógyuljanak.

Nem így történt. A kamarilla vad bosszúja jött. Haynau, az emberbőrben lakó fenevad. A legszebb erény: a lángoló hazaszeretet verpadra, akasztófára került.

Irózatoss emlékek ezek, melyeket az idő balzsamos ujjai sem törölhetnek el, emlékek, melyeket megbocsátani nem lehet.

A legyilkoltak csontjai elporladnak, a gyászruhák elrongyolódnak, de az emlékezet él és megmarad.

Csány László is vértanúja volt e kornak. Élete ragyogó példa, miként kell élni s ha kell, meghalni a hazáért. Életében hatalmas munkát végzett. Lángoló hazaszeretét, vasakarát, vallásosságát az utolsó pillanatok sem tudták megtörni; mikor a bitóra vitték, megcsókolta a kötelet és azt mondta: hazámért ezt is szívesen. A szabadságharc egyik legfontosabb személyisége volt. Óriási küzdelmek és fáradságok után lett hazafisága mártírja s ha valaki úgy ó valóban megérdemli, hogy neve örökké éljen.

A szónok ezután a nemzetnek a szabadságharc utáni reménykedéseit, Deák Ferenc felépését ecsetelte, majd a világháború és az utána következett szenvedések sorát tárta fel, tragikus sorsunkat, melynek soha nem elég a nagy vértanú áldozata. Kétségbe kellene esnünk a rettenetes szenvedések után. Mit vétett ez a nemzet, hogy ennyit kell bűnhődni? De a nagyjaink, a Csány Lászlók példája

kell, hogy himni tanítson a jobb jövőben.

Minden idő kitermeli a maga nagy emberét, most is kell jönni valakinek, aki a nemzetet a boldogulás útjára vezesse. Midőn a társadalom osztályokra szakad, felekezetek, fajok fegyverkeznek egymás ellen, ebben a homlott korban kell jönnie valakinek, aki egymásba tegye a kezeket és elvégezze a békéltetés nagy művét. Bölcsesség, mérséklet, igazság, hűség, hazaszeretet, önzetlenség legyenek a jövő fegyverei, akkor eljön a feltámadás.

Mikor a római ember szenátusi tagságra pályázott, előbb meg kellett mutatnia a népnek a harctéren szerzett sebeit.

A magyar nemzet rettenetes sebekből borítva állhat a Gondviselés elé, hogy kérje és követelje az élethez való nagy és igaz jussát.

Hozzon Isten jobb napokat szegény hazánkra és tartsa meg hitűnkét! E szobor pedig legyen hirdetője örökké a megalkuvást nem ismerő önzetlen hazaszeretethez!

A szobrot Zalaegerszeg város nevében Czobor Mátyás polgármester vette át szép beszéddel. Meleg szeretettel emlékezett meg Borbély Györgyről, a szobor megteremtőjéről s üdvözölte a jelenlevő Istók Jánost, aki Borbély György álmát, a megye társadalmának áldozatkészségéből érbeöntötte. Igérte, hogy a szobrot megvédi, megóvjá a város, igaz, örök kegyelettel, majd átadta Istók Jánosnak Batthyány grófné babérkoszoruját.

Az iparos énekkar hazafias dalt énekelt. Józán Miklós unitárius püspöki vikárius saját alkalmi ódáját szavalta el, mely drámai erővel, igen nagy hatást keltve. Ezután a koszorúk elhelyezése következett. A Csány-család koszoruját Bogay Olga és Aranka helyezték el. A szoborbizottságát Bosnyák Géza, a vármegyét Bódy Zoltán alispán, Zalaegerszeg közszéki nagy községét a község bírja, a gróf Batthyány családét gróf Batthyány Pál, Zalaegerszeg városét Czobor Mátyás polgármester, Nagykanizsa városét Mikula Szigfríd dr. tette le. Istók János, a Batthyány grófnétől kapott koszorút Erdély nevében letette a szobor talpára. Koszorút helyeztek el még: a róm. kath. hitközségét Mérő Géza, az izr. hitközségét Rosenthal Jenő dr., a testnevelési bizottságát és a tisztikarát Csorba ezredes, a vitézi székét Kokas százados, az állami elemi iskolát Szalay Sámuel igazgató, a vasutasokét Tury Ákos állomásfőnök, az iparosokét Jádó Károly, a megszállott területi magyar asszonyokét dr. Bruza Gyuláné, a Manszét Barthelmes Valterné, a zalaegerszegi bankokét Pataky Gusztáv igazgató, a leventegyesületét vitéz Tamás István dr., a Csány cserkészszékét Schuller Géza, a Move-ét pedig Pásztor Imre tanár helyezték el. Koszorút és virágot tettek le Goszthonyi László zalaegerszegi plébános, a felsőkereskedelmi iskola, a Notre Dame iskolák, az állami polgári leányiskola, az Orvosszövetség, a Zalaegerszegi Torna Egylet.

Az ünnepelet a Himnusz elneklésével ért véget. Eközben érkeztek be a kegyeleti staféta résztvevői is és letették virágos stafétabotjaikat Csány szobra elé. Az iskolák, leventék, cserkészek ezután díszmenetben elvonultak a szobor előtt.

Borbély György sirjánál.

Az ünnepelet után a közönség az új temetőbe vonult ki, ahol Borbély György sir-emlékét verte át ünnepeles keretek közt a város. A bensőséges ünnepelet a felsőkereskedelmi iskola énekkara nyitotta meg Fürtös Lajos tanár vezényletével. Szecska Dezső reál-gimnáziumi tanuló hazafias verset szavalt. Péterffy Béla igazgató beszédet mondott, melyen átértett közvetlen szavakkal emlékezve meg Borbély György munkásságáról. Kitaratását, lelkesedését, lángoló hazaszeretét példának állította a hallgatóság elé. Józán Miklós unitárius püspöki vikárius ezután megható imát mondott s megkönyeztette az ünneplő közönséget a nagy szeretettel, melegséget tükröző visszaemlékezésével. Borbély György méltatásával. Czobor Mátyás polgármester rövid szép beszéddel vette át a sir-emléket. Borbély Pál a Brassay Sámuel unitárius ifjúsági egyesület nevében emlékezett meg a vezérlő védnökről, a testvérföldbe gyökeredzett székelyfáról. Gyönyörű koszorút tett le a sirra. És elborították a sirt a koszorúk: a gimnáziumé, Batthyányi grófoké, az iparosoké, mind mind ékes jelei a soha el nem muló emlékezésnek. A szép ünnepelet a kereskedelmisták éneke zárta be.

November elejétől munkába lép a vármegyei inségbizottság is

A főispán megemlékezése Hann Jánosról, a vármegyei kisgyűlésben

Zalavármegye kisgyűlése ma ülést tartott Gyömöréy György főispán elnöklésével. Napirend előtt a főispán bejelentette

Hann János árvaszéki elnök elhunytát.

Hosszas betegség után vasárnap éjjel halt meg Hann János. — A megboldogultban — mondotta a főispán — a vármegye egy, hivatását eszményien szerető, páratlan nemes gondolkodású tisztviselőjét, tisztviselőtársai pedig egy igazi önzetlen vezetőt és mindenkor hűséges kartársat vesztek el.

Bár egészségi állapota az utóbbi években több ízben szorult gyógykezelésre, róla igazán elmondhatjuk, hogy nemes szívének utolsó dobbanásáig változatlan kitartással és meleg szeretettel szolgálta azt a hivatást, ahová őt a vármegye közönségének bizalma állította.

Javasolta a főispán, hogy a kisgyűlés fejezze ki őszinte részvétét a családnak és Hann János emlékét jegyzőkönyvben örökítse meg.

A javaslatot egyhangúan elfogadták.

Ugyancsak napirend előtt Bosnyák Andor szólalt fel, aki a nemesrádói tömeges foglalkozások ügyét tette szóvá és a megszorult gazdák megsegítését kérte. A főispán válaszában kijelentette, hogy a közigazgatási bizottságnak a kormányhoz tett, részletes felterjesztésére bizonyára jön valami enyhítő kormányintézkedés. Türelemmel kell azonban lenni. A kormányt és a 33-as bizottságot az államháztartás rendbehozása foglalta le s csak ezután kerülhet sor a magángazdaságokra.

Brand Sándor dr. főjegyző felolvasta a terjedelmes felterjesztést, amit a felszólaló és a kisgyűlés megnyugvással vett tudomásul.

Ezután ártértek

a tárgysorozat tárgyalására

Ozv. Kovács Vendelné, sirásó özvegye keveselte Zalaegerszeg város által megszavazott kegydíját és a kisgyűléshez felebbezett. A kérelmet elutasították.

Helybenhagyták Zalaegerszeg városnak 710 ezer pengős függőkölsönét meghosszabbító határozatát. — 80—80 pengőt szavaztak meg a nagylengyeli és átki körállatorvosi körzet segélyeképen. A zalabéri róm. kath. elemi iskola nehéz anyagi gondokkal küzd, ezért átfejlesztik községi iskolává. Jövőhagyták Lendvadedes községnek iskola részére történt telekvásárlási szerződését. Eddig ugyanis a dedesi gyermekek Rédicse jártak iskolába. Szepetk község az inséges vetőmagakcióban részesülőkért készfizető kezességet vállalt. Helybenhagyták. — Tudomásul vették, hogy Csonka-

hegyhát, Kustánszeg, Pálfisziget községek segélyeket szavaztak meg a felekezeti iskolák részére, továbbá, hogy Győrfisziget támogatja a petrikereszturi róm. kath. iskolát. Ortaháza, Kissziget, Zebecke, Milej, Németfalva, Kustánszeg, Pálfisziget, Csonkahegyhát, Pördefölde, Dömefölde, Páka és Kányavár községek szervezési szabályrendeleteinek újjaalkotását elfogadták. Böde község 2800 pengő évi hozzájárulást ad a felekezeti iskolának. Elutasították a garabonci köröves-választás ellen beadott felebbezést és ezzel az ülés be is fejeződött.

Az ülés befejezése után Gyömöre György főispán bejelentette, hogy

a vármegyei inségbizottságot, miként a múltban, most is megalakítják

és a bizottság ezentúl a kisgyűlés és a közigazgatási bizottsági ülés után minden hónapban ülésezik.

Bojkottálják a zalamegyei orvosok a Zeileis-orvosokat

Zalai orvosok gyűlése

Az Országos Orvos Szövetség zalamegyei fiókjá szombaton tartotta közgyűlését Nagykanizsán. Az ülésen Jancsó Benedek dr. elnök, aki megnyitójában többek között ezeket mondotta:

— Az egyén szabad érvényesülésének, ami az Orvosszövetség legkardinálisabb programja volt, a mai világ nem kedvez. A mi régi, úgynevezett liberális felfogásunk gúny tárgya lett idestova. Ez ellen védekeznünk kell. Kényszerítve vagyunk mi is, feladva eddigi álláspontunkat, a kollektívizmussal felhaladni. Egy kollektív, minél szorosabb szövetség kell, ami nem az egyéni szabadságot fogja biztosítani, hanem a létet. E szempontból az orvosok kar legnagyobb része elégedetlen a Szövetséggel. A kötelek nem elég szorosan. Erősebben fegyelmező, nagyobb áldozattal járó szerv: orvosok kamara kell.

Schlemmer József dr. (Zalaegerszeg) titkári jelentésében az orvosok egyre rosszabbodó helyzetéről számolt be. Legutóbb adómérséklést kértek az orvosok számára, de a pénzügyigazgatóság nem adott helyt a kérelemnek. A jelentésből kitűnik, hogy Magyarországon a kanizsai orvosok fizetnek legtöbb adót s utána közvetlenül Zalaegerszeg következik. A fiókszövetség memorandumban kéri a minisztert, hogy a zalai orvosok adóját vegyék revízió alá.

Klein Ferenc dr. (Zalaegerszeg) pénzügyi jelentését terjesztette a közgyűlés elé.

Ezután a Zeileis-rendelők körül indult vita.

Kahán Imre dr. ny. ezredesorvos nagy beszédet mondott és a Zeileis-rendszeru gyógyítást, egy élelmes gépügynök üzleti nyereségre alapított vállalkozásának minősíti, amely a vásári reklám összes eszközeivel hirdeti gyógymodját. Javasolta, hogy a zalai fiókszövetség fejezze ki elégedetlenségét az Országos Orvosszövetség vezetőségével szemben a népjóléti miniszteri rendelet kiadása körül kifejtett eredménytelen működéséért. A továbbiakban az orvosok kamara felállítása mellett érvelt.

Jancsó Benedek dr. elnök jelentette, hogy a fiókszövetség Budapesten kérte a büntetőrendelkezések hiányosságának megszüntetését. Azt mondják ottfenn, hogy nem olyan fontos a Zeileis-ügy: magától meg fog szűnni az egész. Indítványozza, hogy írjanak fel az Országos Orvosszövetséghez, hogy a Zeileis-orvosokat örökre tiltsa ki a szövetségből. Az orvosok pedig helyezze teljes bojkott alá a Zeileis-orvosokat. Orvos ne lépjen olyan egyesületbe és ne pártoljon olyan politikai pártot, amelynek Zeileis-orvos tagja van.

Az indítvány körül széles vita indult, amelyben résztvettek a zalaegerszegi orvosok közül Szirmai Géza, Rosenthal Jenő, Radó Gyula, Jancsó Benedek és Thassy Gábor, majd az indítványt elfogadták.

A Zeileis-ügy tárgyalása után Krátky István kanizsai polgármester szólalt fel. Szirmai Géza indítványát az OTI orvosok új szerződésére vonatkozólag elfogadták. A tisztújítás során a régi tisztikart és választmányt egyhangulag megválasztották.

Meg kell óvni a falu népét a bizonytalan szőlő-és borüzletektől

A közigazgatási bizottság ülése

A vármegye közigazgatási bizottsága ma ülésezett Gyömöre György főispán elnökletével, aki itt is meghatott szavakkal parentálta el az elhunyt árvaszéki elnököt. Az ülésen hosszú vita folyt a múlt ülés határozata alapján szerkesztett felirat felett. A felirat a vármegye általános gazdasági helyzetével foglalkozva a segítés módjait is tüzetesen megjelölve, kér a kormánytól támogatást és a válság enyhítésére irányuló intézkedéseket. A feliratot végül is teljes egészében, változatlanul magáévá tette a közigazgatási bizottság.

Az alispáni eseményjelentés szerint a csendőrség augusztusban 443 esetben nyomozott, 440-et kiderített. Járásbírói hatáskörbe tartozó kihágás 846 fordult elő. Nagykanizsán az államrendőrség szeptemberben 105. Zalaegerszegen 38 bűnügyben járt el.

Tűzeset a múlt hónapban 4 volt a megyében, a kár nagyjában megtérült.

Az eseményjelentésnél Bosnyák Géza szóval tette a Felsőzrák környékén működött szőlőexportáló cég ügyét. A környék szőlőjét össze-

szedték, hogy Németországba exportálják.

A gazdák még most sem kapták meg a pénzüket s még csak reményük sincs rá, hogy megkapják.

Nagyobb mennyiségű szőlőről és nagyobb összegről van szó s ezért intézkedést kért.

Csák Károly dr. ezzel kapcsolatban felemlítette, hogy tavaly a Kerkavidéken 114.000 pengő ára bort vittek el hasonló módon s a pénzt soha sem kapták meg a gazdák. Meg kell menteni a falvak lakosságát az ilyen esetek ismétlődésétől.

A bizottság a szőlőexport-ügyben felír a földmívelési miniszterhez, az alispánt pedig megfelelő eljárásra utasítja.

Ezután a szokásos jelentéseket olvasták fel. A bizottság mindannyit tudomásul vette.

Az adózási viszonyokról

szóló pénzügyigazgatói jelentés szerint a tényleges adóhátralék 3.511.150 pengő, vagyis 89 százalék. Balatonfüreden 82%, Keszthelyen 87,

Letenyén 112, Nagykanizsán 72, Növán 101, Sümegen 98, Tapolcán 134, Zalaegerszegen 89, Zalaszentgróton 78%.

Bruzsza Gyula dr. min. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése végén kérte a községi közegek anyagi felelősségének kimondását a hátralékokra nézve, a közigazgatási bizottság azonban, Csák Károly, Farkas Tibor felszólalásai után, az anyagi felelősséget nem mondta ki.

Tanügyi hírek.

Csorba Ilona sümegi h. áll. óvónő a kisvárdai áll. ovodához. Bubenik Ernő volt sárszentágóti h. tanítót az egeraracsai áll. elemihez tanítónak. Hegedüs Ferenc igazgató helyébe Egeraracsára Kardos Jenő püspök-nádasi Juliánumentzeti tanítót áthelyezte a kultuszminiszter. Langer Irén szentmargittai tanítónő Lajosmizsére áthelyezését hatálytalanította a miniszter. Horváth Imre sőtöri, Szmodics György sőtöri tanítók lemondtak. A nyírádi r. kat. elemihez Kepler István, a nagylengyelihez Léránt Árpád István, a szőcihez Benedek Imre, a zalavárihoz Szalay Lajos, a nagykanizsai izr. elemihez Vajda Jolán tanítót megválasztották.

A tisztifőorvosi jelentés

beszámol arról, hogy a közegészségi állapotok általában kedvezőek. Súlyos testi sértés 3, öngyilkosság 7 esetben, véletlen szerencsétlenség 3 fordult elő.

Az államépítészeti hivatali jelentésnél

Malatinszky Ferenc a vasútnak Zalára nézve igazságtalan politikáját kritizálta. Kérte, hogy a közigazgatási bizottság tegyen lépéseket különösen a keszthelyi közlekedési viszonyok megjavításáért. A 7228 a sz. motorosvonat visszaállítását, továbbá az Ukk feől Tapolcára 16.50-kor érkező s onnan Keszthelyre azonnal továbbmenő vonatnak az Alsóörs feől 28 perccel később érkező vonattal való csatlakozását Keszthely érdekében fontosnak tartja. A bizottság elhatározta, hogy felír az illetékesekhez.

A török államférfiak Budapesten

Budapest, október 12. Izmed pasa török miniszterelnök és Tefik Rusdi bey külügyminiszter vasárnap Budapestre érkeztek. A pályaudvaron nagy tömeg fogadta az illusztris vendégeket, élén Károlyi Gyula gróf miniszterelnökkel. A két török államférfi meglátogatta Bethlen István gróft a Fásor-szanatóriumban és hosszasan elbeszélgettek vele. Ma délbén Horthy Miklós kormányzó fogadta a török minisztereket.

Komoly fordulat a biatorbágyi merénylet ügyében

Bécs, október 12. A biatorbágyi merénylettel gyanúsított Matuska Szilveszter 39 éves bécsi kereskedőnek kihallgatása folyik. Ugyszólván minden órában változtatja vallomását, zavaros feleleteket ad és olyan idegesen viselkedik, hogy öngyilkosságától tartanak. A lakásán tartott házkutatás alkalmával találtak egy térdnadrágot, amelyet Matuska a robbanás napján viselt és amely tele van az ekrazit sárgaszínű foltjaival. Lakásán találtak egy dinamitpatront és villanydrótot is. Mind a két anyag egyezik azokkal, amelyeket a merénylet színhelyén találtak. Átvizsgálták azokat a helyeket is, amelyeket Matuska a 10 kg ekrazit rejtékhelyéül megjelölt, de az ekrazitnak nyomát sem találták. Matuska teljesen összetört és ma délbén kijelentette a rendőrségnek, hogy ma este megmondja az igazat.

— Ittas emberek megtámadták a rendőrt. Szombaton este 10 óra után Tóth (Fejes) Imre és Tóth (Fejes) József zalaegerszegi lakosok az Urményi-utcában ittas állapotban doronggal rátámadtak Kovács István rendőrré. A rendőr kénytelen volt kardját használni és így sikerült leszerelni vakmerő támadóit, kiket előállítottak a rendőrkapitányságra. Kihallgatásuk után elbocsátották őket, de az eljárás természetesen, mindkettőjük ellen folyik.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenye.**

Unnep után

Szinte ellentállhatatlan erő vezet e sorok leírásához. Most, hogy átéltem ezt a feledhetetlen avató-ünnepséget — melynek szónompás, lélekemelő akkordjai, szent zsolozsma-ként ölelték körül szívemet:

nemcsak egyéni, hazafias érzésemnek adozom önként, hanem valósággal lelki kényszernek engedek akkor, mikor meghatva és lelkesülten üdvözölöm az ünnepség szónokait.

Szívem érzése és hálája elsősorban szól az ünnepi Szónoknak! — Köszönöm és köszönjük Neked valamennyien Kedves Bátyám, hogy sajtó szívünket bebalzsamoztad a Nagymagyarország iránti sziklaszilárd érzésünk és a szebb jövőnk iránt való biztos hitünk új életet adó melegével! — Történelmet, szomorú történelmet festettél, lelkeket megrázó erővel —, de hű voltál elsősorban a történelemhez, az ünnepelt nagy Hazafi szelleméhez, s ezzel méltó voltál Hazádhoz és saját Magadhoz is! A lélek, a letűport, megalázott, hős magyar lélek Főrendje szólalt meg mély zengésű szavaiddal! Áldjon meg érte a magyarok Istene!

Mélységes megindultsággal köszöntöm ugyancsak az ünnepi Szavaltót! A! Oda püspökét! A lélek, a magasztos lélek püspökét! Művészi készültséggel és erővel, ifjui energiával, a nemesveretű lélek megragadó és elbájoló szépségével fontad át szavaltatoddal szívünket. És majdnem könnyező meghatódottsággal tudtuk élvezni emellett a remekbe készült Oda versezetének és tartalmának szépségeit is! — Méltó volt remekbe szabott Odád — bölcs Püspök — az Ünnepelethez, Tennemagadhoz és mihozzánk is — megkínzott, sajtó szívű, szomorú magyarokhoz.

Áldás, himnusz és ima szállt Odád ritmusában az ég felé és áldott rímek a megdicsőülés örökkönélő gondolatait és szent érzéseit vitték be szívünk kitárt kapuin.

Hazafias érzéssel hódolok a Csány-kuria jelenlegi Kegyerének, áldottszívű Nagyasszonyának — minden szép, nemes és jó meglátójának és melegenőtőjének. A cserkészek tüzes szívű, nyílt homlokú, csendülő szavú követének — mindazoknak, akik szívük őszinte érzését ilyen szépen, ilyen magasztosan és nemesen tudták kegyelettel oda vinni lábaidhoz: vitéz, dicső, áldott emlékü Csány László!

Máma, az ünnepség alatt éreztem igazán boldogan, szinte önfeledten ismételtén azt, mennyire áldott a sorsom, hogy magyarnak születtem!

Lehetnek keserves, kínzó napjaink, de amugy isen magyarjaink vannak, mint az ünnepelethez az azt ünneplők, addig lelkem csak ujjongani, csak örövendezni tud, magyar mivoltja felett!

D. A.

A Katolikus nagygyűlés

Budapest, október 12. A katolikus nagygyűlés tegnapi megnyitó ülése a Vigadóban impozáns keretek között folyt le. Apponyi Albert gróf a mai házasságokról tartott hatalmas előadást és sajnálattal szögezte le, hogy a házaselet kötelei ma nagyon meglazultak. Angelo Rotta pápai nuncius latin nyelvű felolvasása után Ernst Sándor miniszter beszélt és a rossz erkölcsöket ostromozta. Délután 50.000 főnyi tömeg részvételével körmenetet tartottak.

Letartóztatták a volt nemestördemici állomásfőnököt

Tapolcáról írják: Szenzációja van Nemestördemecnek: a volt állomásfőnököt, Petrasovits Bélát, aki a múlt hetekben foglalta el új állomáshelyét Sárváron, — letartóztatták és a nyomozás lefolytatására visszakísérték vidékünk közsébe. Petrasovits Béla beteges viszonyairól a község lakói már rég suttogtak és végre akadt valaki, aki jelentést tett a veszedelmes szokásról. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot, mely nemcsak a följelentés konkrétumát, de egyéb megdöbbentő eseteket is felderített. Petrasovits fogvatartására minden indok megvan.

A Vármegyei Bank és Takarékpénztár részvénytársaság, Zalaegerszeg Igazgatósága — Felügyelő-bizottsága és tisztviselői kara mély megilletődéssel tudatja, hogy mindnyájuk által szeretve nagyrabecsült felügyelőbizottsági elnökük

Hann János úr

a jó Isten szent akaratából elhunyt.

A megboldogult az intézet alapításában élénk részt vett, s mint a felügyelő-bizottságnak elnöke értékes munkásságával intézetünket mindenkor szeretettel támogatta.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

A képviselőtestület közgyűlése

A város közgyűlése, mint megírtuk, szombati ülésében egyhangulag elfogadta a takarékosági bizottság javaslatát. Dr. Briglevics Károly hosszú beszédben indokolta meg a takarékosági bizottság eljárását. A legnagyobb lelkiismeretességgel jártak el minden egyes tételnél. Kérte, hogy átmeneti szükségéből fogadják el a javaslatot, mert bármily nehéz lesz a helyzet, a redukált fizetés mellett is

még mindig jobb lesz Zalaegerszegen tisztviselőnek lenni, mint adófizetőnek.

Jády Károly az iparosság szempontjából mérsékeltabb csökkentést kért. Horváth István, Garai Sándor, László József szólaltak még fel. Hangsúlyozták, hogy a tisztviselői karának nem szabad a képviselőtestületben rosszakaróit keresni. Megértik, méltányolni tudják, hogy nagy áldozat lesz a szűkebbre szabott jövedelem mellett dolgozni, de együtt kell érezniök a polgárokkal. Ha a jobb napok felvirradnak, a képviselőtestület tudni fogja kötelességét. Czobor Mátyás polgármester többször felszólalt, védelmezni a saját javaslatát. Kijelentette a felszólalásokra, hogy a tisztviselő túrt és nélkülözött akkor is, amikor a többi társadalmi rétegnek jól ment. A képviselőtestület ezt egyhangulag elismerte. De a szavazásnál a súlyos helyzet okozta hangulat és meggyőződés került felül.

Szavazás után a tárgysorozat többi pontjára került a sor. A Magyar Nemzeti Szövetség anyagi támogatás iránti kérelmét elutasították. A zalaegerszegi ferencesek segélykérelmével kapcsolatban több felszólalás hangzott el. Briglevics dr. kérte: ne zárkózzék el a képviselőtestület a támogatástól. Javasolta 1.000 pengő készpénz és 3—4 öl tűzifa megszavazását. Árvay László dr. szerint a ferencesek támogatását tűzön-vízen keresztül kell vinni. Pehm József és László József felszólalásai után Briglevics dr. javaslatát elfogadták.

Anvagiak hiányában egyelőre nem szerzik be a Vass József és Borbély György utcák házsámtábláit. — Pehm József apátplebános kevésnek tartja a pénzügyi bizottság által az Egyházi Ének- és Zeneegyesületnek javasolt 300 pengő segélyt és hosszú beszédben kérte a javasolt összeg duplájának megszavazását. Árvay dr. 400 pengőt javasolt, míg végül a közgyűlés 500 pengőt szavazott meg. A ref. és év. egyházközsegeknek 100—100 pengő segélyt szavaztak meg és ezzel a szombati ülés bezárult.

A hétfőn folytatott ülésben napirend előtt

az elnöklő vitéz Tamásy polgármesterheiyettes méltó módon emlékezett meg az elhunyt Hann János árvaszéki elnökről.

Dombai János napirend előtti felszólalásában a munkásság inségét tette szóvá. Kérte a képviselőtestületet, tegyen valamit. Nem könyöradomány kell, hanem munka. A munkásság ezt a helyzetet nem bírja sokáig. Munkaalkalmat kell teremteni bármilyen módon. A polgári iskola, a vasuti ház építésének kisürgetését kérte. Az inségakció intézésében szerepet kell adni a munkásság képviselőinek és vigyázni kell arra, hogy a helybeli munkások rovására ne kapjanak itt idegenek munkát.

Vitéz Tamásy ismertette a folyamatban levő előkészületeket az inségakcióra és felvilágosítást adott a főispán útján a kormánynál tett lépésekről. Válaszát tudomásul vették.

(Lapzártakor a közgyűlés még folyik.)

HIREK.

— **Halálozás.** Hann János árvaszéki elnök 57 éves korában vasárnap éjjel Zalaegerszegen elhunyt. A haláleset nagy részvétet kelt az egész vármegyében. Szeretettel méltó egyénisége, kiváló hivatali működése révén közbecsülés és szeretet övezte az elhunytat. Ez a nagy általános becsülés bizonyára impozáns mértékben fog megnyilvánulni a keddi délután 4 órakor tartandó temetésén.

— **Lord Londonderry családja Keszthelyen.** Érdekes és előkelő vendégei voltak a héten a keszthelyi hercegi palotának. Festetics Tasziló herceget látogatta meg Lord Londonderry felesége és két leánya. Lord Londonderry a jelenlegi angol kabinetnek egyik legbefolyásosabb tagja. A Lord Magyarországnak mindenkor őszinte barátja volt. Most is elnöke a londoni Angol-Magyar Társaságnak, Lady Londonderry és leányai kíséretében volt Zichy-Rubidó Iván báró londoni magyar követ és felesége.

— **Tauffer professzor előadása a babaügyről** holnap délelőtt 10 órakor nem a városházán, hanem a megyeháza közgyűlési termében lesz.

— **Tanári kinevezés.** A kultuszminiszter Kucharik József sümei helyettes testnevelési tanárt rendes tanárrá kinevezte.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fekete Zoltán polgári iskolai tanárt Balatonfüredről Szombathelyre, Kiss József tanárt pedig Szombathelyről Balatonfüredre áthelyezte.

— **Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bél-rekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél** a természetes «**Ferenc József**» keserűvíz rendbe hozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több úttörője megállapította, hogy a **Ferenc József** víz abszolút megbízható hashajtó. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Köszönet.** Gróf Batthyány Pálné ömeltósága Borbély György emlékére az elaggott iparosok alapja javára 200 pengőt adományozott. Fogadja az partestület leghálásabb köszönetét.

— **SZERDÁN UJABB AKCIO-NAP A SCHÜTZ ÁRUHAZBAN.**

— **Doktorráavatás.** Horváth Jenő nyug. tapolcai jegyző fiát, Lajost, a szegedi egyetemen az államtudományok doktorává avatták.

— **A celledömölki ev. nőegylet** vasárnap ünnepelte fennállásának huszonöt éves jubileumát. A szép ünnepségen résztvett Kapi Béla dunántúli ev. püspök és a templomban rendezett vallásos est műsorában Farkas Irma zalagalsai kántortanítónő.

— **Anyakönyvi hírek.** A zalaegerszegi áll. anyakönyvi hivatalban a múlt hét folyamán a következő bejegyzések történtek: Születés: Baján János kocsis és Kiss Anna Jolán leánya, Szabó Ilona Margit leánya, Baranyai József hivatalszolga és Szabó Mária József fia, Hári Zsigmond földmives és Kiss Mária Zsigmond fia, Némethy József fuvaros és Horváth Magdolna Ferenc fia, Takács János cserepesmester és Németh Mária Mária leánya, Fátér Katalin Tivadar fia. Halálozás: Radó János cipésmester 47 éves, özv. Tavasz Józsefné Györfi Julianna 72 éves, Kosárszky József ny. városi alkalmazott 73 éves, Tófeji Mária 2 éves, özv. Czóka Gyuláné Tibola Róza 71 éves, Kósa József földmives (Márokföld) 69 éves, Hann János árvaszéki elnök 57 éves. Házasságkötés nem történt.

— **Tűzesetek.** A csütörtökről péntekre virradó éjszaka tűz keletkezett özv. Lakat Jánosné tapolcai lakos házában. A tűzoltóságnak nehéz munka után sikerült a tüzet lokalizálni.

— **Kányavár községben szombaton** délből a fahu székén egy szalmakazal gyulladt meg és elégett. A csendőrség gyanúja szerint gyújtogatásról van szó s ilyen irányban folyik a nyomozás. — Zalahalápon Németh István gazdánál is egy szalmakazal égett el.

— **Véres családi dráma a gyékényesi állomáson.** Szombaton délből véres esemény színhelye volt a gyékényesi pályaudvar. Reich Gyula 56 éves állomáseljáró revolverével négyszer rákört nevelt leányára, akit négy nappal előbb vett feleségül Sári Miklós 25 éves kereskedő. A lövések találtak és Sári, valamint fiatal felesége súlyosan megsérültek. Mindkettőjüket a nagykanizsai kórházban ápolják. A kórházban a fiatalasszony azt vallotta, hogy nevelőapja szerelmével üldözte őt, de mindig kitérő választ kapott. Talán ezért követte el a merényletet. Reich Gyulát letartóztatták és az ügyészség fogházába szállították.

— **Gyenge tanulókat** bármely iskolára sikerrel előkészít nyilvános intézetben működött tanár. Elemisták számára a németből heti két óra csoportos tanítás havi 6 pengőért. Elismert kiváló módszer a magyar és német fogalmazás tanításban. Cím: Jókai-utca 21.

— **Szüreti híradás.** A tapolcai járásban javában folyik a szüret. Általában a must 20 fokon felül van. A termelők, tekintettel a nagy mennyiségre, 8—10 fillérért kínálják a mustot. Öbör adtak el néhány tételt 30—40 filléres áron. Szüreti napszám: felnőtt szedő 1 P, puttonyos 1.20, présházi munkás 1.50 P.

— **Körözés.** A hatóságok köröző levelet bocsátottak ki Domötör János 69 éves botfai lakos ellen, aki még a múlt évben eltávozott a községből és azóta nem adott magáról életjelet.

FIZESSEN ELŐ A ZALAVÁRMEGYE-RE!

— **Főbelötte a kocsisát.** Tapolcáról írják: Toronyi Gyuláné diszeli lakos, eddig ismeretlen okból rákört kocsisára: Pinter Györgyre, akit a lövés kupán talált. A golyó a száján jött ki. Toronyi Gyuláné véletlenül menti tettét. Pinter a kórházban ápolják, állapota rendkívül súlyos.

— **A tapolcai osztálymérnökség** megkezdte a keszthely-ukk—bobai vasútvonal átvételét. Az osztálymérnökség néhány tisztviselővel gyarapodott, amit Tapolca közönsége örömmel vett tudomásul.

— **Kitüntetett gazdasági munkás.** A földmívelési miniszter Tamás Mihály balatonfüredi napszámost 40 évet meghaladó érdemes és becsületes munkásságáért elismerő oklevéllel és 100 pengő jutalommal tüntette ki. A jutalmat vasárnap adja át Mesterházy Ferenc dr. főszolgabíró a kitüntetettnek.

— **Meggondolta magát a tolvaj.** Egy pápai borkereskedő Badaconyládban járt borvásárlás céljából. Utját kerékpáron tette meg és visszafelé megállt a gyulakeszi Molnár-féle kocsma előtt. Az utcán hagyott kerékpárját ellopták, de másnap a kocsma udvarán megtalálták. Most már csak a tolvajt keresi a csendőrség.

— **Pincebetörés Köveskálon.** Huszka Gyula köveskálai szőlőbirtokosnak a mezőmáli dűlőben levő pincéjébe betörték és több hordót elloptak. A tetteseknek már nyomukban van a csendőrség.

— **Elűtötte az autót.** Biopcsics Jenő uzsai lakos ittas állapotban ballagott az országúton. Szemből jött vele egy személyautó, amelynek Biopcsics neki ment. Agyrázkódással és súlyos zúzódásokkal a tapolcai kórházba szállították.

— **Ne játssz a fegyverrel!** Marx Ernő szentbékállai fiatal legény a revolverével babrált, amely véletlenül elsült. A golyó Marx tenyerébe fúródott.

— **Szürkálás a szüreten.** Gyenge Sándor monostorapáti-i legény Kisorsón szüretelt. Munka közben szóváltásba keveredett néhány társával, akik közül egyik nyakon szúrta Gyengét. Kórházban ápolják.

— **Megmérgezték egy gazdát?** Ujváry János 51 éves raposkai földmives a minap lakásán összeesett és súlyos állapotban vitték kórházba. Állítása szerint hozzátartozói ismeretlen méreggel megmérgezték.

— **Hokra itta magát.** Frankatics Márton 70 éves dobri-i gazda a szőlőhegyen annyira teleítta magát a hegy levével, hogy a szó szoros értelmében megfulladt. Mire megtalálták, nem volt benne élet.

— **Jogerős ítélet.** Tóth Lajos zalaszentgyörgyi lakost erőszakoskodásért a kir. törvényszék még a múlt év telén 2 évi fegyházra ítélte. Ezt az ítéletet most a felsőbíróóságok jogerősen helybenhagyták.

— **Időjárás.** Az időjárásban egyelőre még változás nem várható.

SPORT.

ZTE—Köszeg 3:0 (2:0). Bajnoki, bíró: Kiss. A zöld-fehérek fölényes győzelmet arattak a jökeperségű községi legénység ellen. Minden zalaegerszegi játékos nagyszerűen küzdött. — Borsos hiba nélkül védett. Singer és Kiss egyformán megállták helyüket. A halvesorban meglepetés volt Dóczi és Füleki szép játéka. Simonyin meglátszik a tréninghiány. A Hoffmann—Martinka jobbcsárny nagyon ügyesen dolgozott. Martinka gólya gyönyörű volt. Papp jól irányított. A balszányon Szukics még nem illeszkedett bele az együttesbe. Tanczos gyors lefutásaival és beadásaival tűnt ki. A gólokat Papp, Tanczos és Martinka lőtték.

Move ZSE—Sárvár 6:1 (3:1). Bajnoki, bíró: Mikóczy. A kék-fehérek hatalmas győzelmet arattak az otthonában veszélyes sárvári tizenegy felett. Győzelmük már az első percekben bizonyosnak látszott. Az egész mérkőzés folyamán olyan fölényben voltak, hogy a sárváriak csak védekezésre szorultak. A gólok Léránt és Weiland osztottak. Nagyon jó teljesítményt nyújtott a közvetlen védelem, Millei H., Lakatos, Weiland, Léránt és Kulcsár.

Move ZSE II.—Zalaszentgrót 0:0. Zala Kupa, bíró: Hajba. Németh zalaegerszegi kapus akadályozta meg a szentgrótiak győzelmét.

ZFKI—ZTE II. 2:2 (2:2). Zala Kupa, bíró: Guttman. Félbeszakítva. A ZTE szerezte meg a vezető gólokat és a diákok még szünet előtt egyenlítették Horváth és Rajcsányi gyönyörű góljaival. Szünet után csak 20 percet játszottak, akkor a bíró a sötétség miatt lefújta a mérkőzést, amelyet újrajátszanak.

ETO—TIAC 2:1 (1:1). Barátságos, bíró: Müller. A TIAC nagyon szépen szerepelt a kiváló képességű győri csapat ellen.

A kegyeleti staféta. Vasárnap délelőtt futottak le Zalaegerszegen mintegy 2800 méter hosszú távon a kegyeleti stafétát, amelyet a Move ZSE nyert meg a reálgimnázium, felsőkereskedelmi és levették előtt. A junior versenyben a gimnázium lett az első a polgári fiúiskola és a levették előtt.

Egyéb eredmények. Hungária—Kispest 6:0, Ujpest—III. ker. FC 6:4, Ferencváros—Saharia 3:1, Bocskay—Somogy 1:0, Attila—Budai «11» 3:0, Bratislava—Nemzeti 4:2.

A magyar—osztrák atlétikai viadalt a magyarok nyerték 80:34 arányban.

RADIO.

Kedd, október 13. 9.15: Gramofon. 12.5: Hangy. 4: Gyermekmesék. 5: Bulgária közgazdasági viszonyai. 6.30: Könnyű zene. 7: Francia Jecke. 7.25: Az Operaház Faust előadásának közv. Utána cigányzene.

Laptulajdonos és felelős kiadó: KAKAS ÁBOSTON.
Felelős szerkesztő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PESTHY PÁL dr.

**Schütz
akció
nap
Szerdán**

Myonaton Kakas Áboston hányagondjában, Zalaegerszeg, Széchenyi tér. 1. Telefon: 131.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-lér 1. Telefon: 131.

Mit takarít meg Zalaegerszeg?

A takarékosági bizottságnak a város képviselőtestülete által elfogadott javaslata eddig még nem került nyilvánosság elé. Mielőtt részletesen ismertettük volna, megvártuk a sorsát. Most már, hogy a város képviselőtestülete határozott felette, részletesen ismertethetjük a változásokat, melyeket, felsőbb jóváhagyás esetén, a város jövő évi és későbbi költségvetésében keresztülvíznak.

A közgyűlési határozat a javaslatot a következőképpen fogadta el:

A műszaki résznél megszűnik a villamos üzemvezetői állás. A főszereelő illetményét 2400 pengőben, a kapcsolóház-kezelő fizetését 1920 pengőben állapítják meg. Bódi István segédgépész illetményéről csak 3 hónapra gondoskodnak, 1932 április 1-vel a közbiztonsághoz a gépész teendők ellátására lesz beosztva. A műszaki részhez tartozó többi illetményről az elrendelt 10%-os redukción vizsgálatot vezetnek. Így ennél a résznél 3276 pengő lesz a megtakarítás. A napidíjas mérnöki állást a X. fiz. osztály 3. fokozatában segédmérnöki állássá szervezik át, a magasabb fizetést azonban csak akkor adják meg, ha a város anyagi helyzete megengedi.

A személyzeti illetményeket a következőképpen állapítják meg:

Az összes törzsfizetéseknél keresztülvizsgálják a 12. illetve 10%-os redukción. A pótilletmények, képviselői átalányok és különmunka átalányoknál a következő összegeket állapították meg:

A polgármesternek pótilletmény 1200 P, képviselői átalány 1000 P, összesen 2200 P. (Igy tehát a polgármester összes illetménye, amely 16.732 P 20 f volt, most marad: 11.420 P 20 fillér.)

A jogügyi tanácsosnak 600 P pótilletmény és 400 P képviselői átalány. (Összes illetménye volt 9160 P, most lesz: 7370 P.)

A műszaki tanácsosnak 600 P pótilletmény és 400 P működési pótlék. (Volt: 7628.60, marad: 6888.60 P.)

A városi főjegyző pótilletménye 400 P lesz. (Volt: 5540 P 80 f, marad: 4665 P 20 f.)

A közigazgatási tanácsos pótilletménye 400 P. (Volt: 6107 P 60 f, marad: 5056 P.)

A városi főszámvevő pótilletménye 900 P. (Volt: 5520.80 P, most lesz: 5070.80 P.)

Az adóügyi főszámvevő pótilletménye 400 P. Magyar Kossai Tihamér 240 P, Verbovsky Menyhért 200 P, Vitéz Nyilassy Ferenc 200 P, Hevesi Ferenc és Léránt Imre pótilletménye 120-120 P, azv. Lendvay Jánosné 250 pengős nyugdíjpótléka váhozatlanul megmarad.

A tisztifőügyész állás megüresedés esetén a IX. fiz. osztályba sorolt ügyész állással szervezendő át, az ügyész az árvászeki ügyeket is tartozik ellátni. A közgyámi állás megüresedés esetén megszüntetendő. Ugyekörét részben, a közigazgatási tanácsos, részben az ügyész látja el.

A polgármester helyettesítésével megbízott jogügyi tanácsosi állás, megüresedése esetén megszűnik. A jelenlegi ügybeosztását részben a polgármester, részben az ügyész látja el.

Gerauth Jánosné végkielégítik. Alasztics Istvánné és dr. Kovács Sándorné nyugdíjazandók. Teendőiket összevonják s erre Fodor István tűzoltó őrpáncsnokot is berendelik.

A számvevőség, adóhivatal és javadalmi hivatal összevonandó. A forgalmiadóhivatal személyzetének csökkentése ügyében felirat megy a pénzügyminiszterhez.

A háztartási alap költségvetésében a következő jelentősebb változások lesznek:

Karácsonyi segély címen felvett 840 P helyett 2.000 P-t vesznek fel, de minden évközi segélyezés ebből teljesítendő. Minden más, gyermekügyi vagy karácsonyi segélyre felvett összeg törölendő. Az arcképes igazolvány meghosszabbítási díjak törölendők. Irodaszer, nyomtatvány, könyvkötés és szaklap előfizetés címen együttesen 6500 pengőt vesznek fel. A beszerzés évről-évre versenytárgyalás útján történik. A városi főjegyző és a városi adóhivatal telefonja megszűnik.

A hűtörök pótlására felvett 260 P-t törlik. Az utazási költségek és napidíjak előirányzata 1800 P lesz. A tűzoltók ruházatára felvett 520 P és az őrpáncsnok felszerelésére felvett 140 pengőt törlik. A 2 soffőr különmunka átalányát törlik, helyette motorok karbantartásáért a számukra 300 pengőt állítanak be. A marhalevelkezelő kisegítők napidíjai az eddiginek 50%-ában állapítják meg. A polgári fiúiskola tanszerekre 250, fűtésre 1200, tisztogatásra és javításra 250 P-t kap. A polgári leányiskola 1800 P fűtési összeget kap. Az állami polgári leányiskola 1800 P fűtési összeget kap. Az iparostanonciskolai óradíjakat 1.50 P-vel 6182 pengőben, a kereskedőtanonciskolánál 1.80 P-vel 1600 pengőben állapítják meg. Az olai iskola bérletét felmondják. A Notre Dame zárda fűtési szükségletét 400 P-vel csökkentik.

A vágóhídi gépész helyét 1932 április 1-vel Bódi István villamos segédgépészszel töltik be. Állatorvos látartására havi 90 P átalány. A kölcsönök kamatekőirányzata 1%-kal, 1015 P-vel csökkenik. Egy kocsi 900 P jadalama törölendő. A látartási költségekből 1590 P, felszerelési szükségleti összegből 400 P törölendő, mivel a futólovas fogatot megszüntetik. A Berzsényi-utcai bérház lakbéréinél 1744 P bevételecsökkenés jelentkezik. A rövidlejárati kölcsönök törlesztésére felvett 18.900 P törölendő, a 710.000 P-s kölcsön kamata 1/2%-kal csökkentendő. Ezek a csökkentések 4025 pengőt tesznek ki.

Az Egyházi Ének- és Zeneegyesület segélyezésére 500 pengőt vettek fel, a közkörházi karácsonyi segélyekre 2000 P-t irányoznak elő. Ezekon kívül még több kisebb módosítást és törlést vitt keresztül a költségvetésben a takarékosági bizottság.

A takarékoskodásnak már a jövő évben mutatkozó eredménye körülbelül 55 ezer pengő tehercsökkenés, ami 22 százalékos pótladónak felel meg.

A szorosan vett háztartási alap szükséglete 809.401 pengő, fedezet 670.940 pengő s így hiány 138.461 pengő, amit 54+6%-os (összesen 60%-os) pótladóval fedeznek az eddigi 93%-os pótladóval szemben. A kereseti adót 7%-kal vetik ki, már csak arra való tekintettel is, hogy a házjóvedelmet külön 10%-os szükségadó fogja terhelni.

Természetesen mindez a vármegye és a belügyminiszter jóváhagyásától függ. A terv az volt, hogy a határozatot már a hétfői kisgyűlés tárgyalás alá vegye, de ennek formai akadályai voltak s így valószínű, hogy Zalaegerszeg és Nagykanizsa városoknak a takarékoságra vonatkozó közgyűlési határozatait rendkívüli törvényhatósági kisgyűlésben fogják letárgyalni.

Matuska Szilveszter beismerte a biatorbágyi és jüterbogi merényletekben való bűnrészességét

Rövidesen hurokra kerülnek cinkostársai is

Bécs, október 13. Matuska Szilveszter tegnap este részleges beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy megismerkedett egy idegen emberrel, akinek sem nevét, sem lakása címét nem tudja. Ez az idegen vette rá, hogy ekrazitot vásároljon és robbantásokhoz felhasználják. Eleinte úgy volt, hogy tehervonatokat fognak felrobbantani, de később az idegen rábeszélte, hogy Jüterbognál és Biatorbágnál kövessenek el merényleteket a gyorsvonatok ellen. Hiába tagadta Matuska aktív részességét a merényletek elkövetésében, vallásosságára is hiába hivatkozott. A rendőrség megtudta, hogy Matuska pénzügyi gondokkal küzdött és Berlinben élő kommunista barátai voltak.

Ma délelőtt tartotta dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár, a szülészeti ügyek kormánybiztosa előadását a vármegyeháza nagytermében, nagyszámmal hallgatóság előtt. Ott volt a főispán, az alispán, a vármegye tisztiorvosai, a polgármesterek, főszolgabírók, a községi és magánorvosok nagy számban. Az előadás rendezőse, arra hivatkozva, hogy Tauffer professzor kizárólag az orvosok számára a nyilvánosság elé nem tartozó szakelőadást fog tartani, mellőzte a sajtó meghívását s így csak az előadás végét volt alkalmunk meghallgatni. Nagy kár, hogy így történt, mert minden szó, ami a kiváló professzor szájából elhangzott, a mi megítélésünk szerint, odavál a nagy nyilvánosság elé, hogy megdöbentse, hogy észre térítse. Az előadást és a

Wahl udvari tanácsos kijelentette az újságíróknak, hogy Matuska beismerte bűnrészességét. A rendőrség úgy hiszi, hogy Matuska egyedül követte el a szörnyű tettet. Az anspachi merényletet határozottan tagadja Matuska.

Budapest, október 13. Bécsből érkezett jelentés szerint Matuska tíz bűntársát nevezte meg, akik közül néhány Bécsben, Budapesten és Jüterbognál bűnkál.

Tauffer professzor megdöbentő adatai lassu pusztulásunkról

Ma délelőtt tartotta dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár, a szülészeti ügyek kormánybiztosa előadását a vármegyeháza nagytermében, nagyszámmal hallgatóság előtt. Ott volt a főispán, az alispán, a vármegye tisztiorvosai, a polgármesterek, főszolgabírók, a községi és magánorvosok nagy számban. Az előadás rendezőse, arra hivatkozva, hogy Tauffer professzor kizárólag az orvosok számára a nyilvánosság elé nem tartozó szakelőadást fog tartani, mellőzte a sajtó meghívását s így csak az előadás végét volt alkalmunk meghallgatni. Nagy kár, hogy így történt, mert minden szó, ami a kiváló professzor szájából elhangzott, a mi megítélésünk szerint, odavál a nagy nyilvánosság elé, hogy megdöbentse, hogy észre térítse. Az előadást és a

hozza felhasznált grafikonokat sokszorosítva a népművelési előadások anyagává kellene tenni.

Tauffer professzor a kormánybiztosság lelkiismeretesen összeállított szülészeti statisztikáival, grafikonokkal bizonyította be legelsősorban, hogy az egyke nem népbetegség, mint azt a közvéleményben elhítenni igyekeznek. A legolcsóbb, legszegényebb, tehát a higiénia, gyógykezelés, szakszerűség legjobban nélkülözhető néposztályoknál legnagyobb a születés. Ez egymagában bizonyítja, hogy az egyke nem betegség, hanem — bűn. Tauffer tanár az emített grafikonokkal mért is bizonyít és pedig azt,

hogy a magyar faj veszedelmesen közelodik a kipusztulás felé.

Ezer lélek után 1880-90-ben 45 ezrelék születés esett, 1926-ban már csak 31,5, 1930-ban pedig 23,9 ezrelék. Egy német tudós megállapítása szerint az a faj, amelyiknél ez a szám 18 ezrelékre süllyed, menthetetlenül kipusztul. A körülöttünk élő szláv népeknél a születési átlagszám nem csökkent s ebből az következik, hogy ha a csökkenésnek utjába állunk, elveszünk a körülöttünk egészségesen szaporodó népfajok között.

Zalavármegye születési viszonyai az átlagnál jobb számot mutatnak, de például az alsólendvai járás jóval az átlagon alul marad s nagyon rossz statisztikája van a füredi járásnak is.

A professzor nagyszabású előadásában ennek a pusztulási veszedelemnek a megakadályozására, a szülészeti ügyek országos rendezésére vonatkozó szülészeti rendtartást ismertette. A rendtartás, mely alapja lesz egy később meghozandó törvénynek, mélyen belemegy a legkisebb falu és tanya baba-maffiáiba és olyan újításokat hoz, melyek mellett az országban egyetlen halva vagy élve szülés sem lesz, melyről a legkimerítőbb adatokkal ne rendelkezne az illetékes szülészeti hatóság. A kormánybiztosság mellé kerületi szülészfőorvosokat neveztek ki (Zalamegye a szekszárdi kerülethez tartozik), akik központból intézik a nagy apparátus munkáját. Egy célszerű embergazdálkodási munka lesz ez. A gyermek nemzeti vagyon s meg kell óvni. A központi irányítás és ellenőrzés mellett minden bábának minden ténykedését szemmel tartják, de ellenőrzik az orvosokat is. A legrészletesebben kitért a professzor az ellenőrzés módjára, ismertetésére, amiből kitűnt, hogy a közigazgatási hatóságok megfelelő támogatása mellett mód lesz a bűnös üzelmek csirájában való kiirtására és a születési átlagszám emelésére.

Beszélt a professzor a szegénység okozta gyermek és anyavesztések csökkentéséről is. A járási szülőházakról a Stefánia gondozókkal kapcsolatos szülőotthonokról. Lebilincselő értekes előadása nagy tetszést aratott.

Az előadást dr. Thassy Gábor vármegyei tiszti-főorvos köszönte meg és kijelentette, hogy

a zalai orvosok a legnagyobb odaadással állnak a kormánybiztos mellé

abban a nagy munkában, mely a magyar nemzet megerősítéséhez, megmentéséhez vezet.

Az egyházi főhatóságok is eltiltják az iskolai tanszerügynökösködést

Többszöri miniszteri intézkedés ellenére az utóbbi időben is előfordult a vidéken, hogy több iskola vezetősége vagy egyes vidéki tanerők magánakciójuk során könyveket és írószereket maguk szereztek be a tanulóifjúság részére, más esetben pedig megjelölték a tanulók előtt a beszerzési forrásokat. A kultusz-minisztérium — amint ismeretes — az idén is fegyelmi vétség terhe mellett hívta fel a tanintézeteket arra, hogy ilyen tevékenységtől tartózkodjanak. A felekezeti iskoláknál azon-

ban nem felettes intézkedő hatóság a közoktatásügyi minisztérium. Az érdekeltségek kérésére a vallás- és közoktatásügyi minisztérium átiratot intézett most az összes felekezeti hatóságokhoz, amelyben hasonló tilalom kibocsátására hívta fel őket. Ebben az ügyben az érdekeltek egyébként a kereskedelemügyi miniszternél is eljárak, hogy az ilyen eseteket, tekintet nélkül az iskolák jellegére, ipari kihágásnak bírálják el.

→ 0 ←

Véres féltékenységi dráma Diszelben

Tegnap számunkban tapolcai híradás nyomán megírtuk, hogy Diszelben Toronyi Gyuláné véletlenül rálőtt Pintér György kocsisra, akit a lövés fején talált és súlyos sérüléssel vitték a tapolcai kórházba.

Illetékes helyről ma a következőket tudtuk meg:

Toronyi Gyula a budapesti Operaház egyik tehetséges művésze. Feleségétől különváltan él és az urasszony régebbi idő óta Diszelben lakik. Toronyi Gyuláné a nyáron kocsisául fogadta Pintér György diszeli lakost, akivel meg is volt elégedve. Pintér ismeretséget kötött a faluban egy menyecskével és esténként el-eljárogatott hozzá. A menyecskének azonban már volt egy udvarlója, Virág Lajos keszthelyi soffőr személyében, aki néha vonaton,

máskor autón járt el Diszelbe szerelméhez.

Csütörtökön este Pintér ismét elment a fiatalasszonyhoz, ahová később megérkezett Virág is. Szóváltás támadt a két férfi között és vitatkozás közben Virág előkapta revolverét, mellyel Pintér fejbe lőtt. A szerencsétlen embert súlyos sérülésével a kórházba szállították, de felépülésében nincs sok remény.

A csendőrség őrizetbe vette Virágot, aki eleinte tagadta a bűncselekmény elkövetését és azt állította, hogy szerelmese lőtt rá Pintérre. Később azonban megtört és bevallotta tettét. Ki akarták hallgatni az ügyben Toronyi Gyulánét is, aki azonban nem tett vallomást.

Virágot átadták a tapolcai kir. járásbírósnak, ahonnan most beszállították a zalaegerszegi ügyészség fogházába.

Leszúrták szüretelő társukat a kisörsi legények

Rövid tudósításban közöltük legutóbbi számunkban, hogy Kisörs községben megszúrták Gyenge Sándor 26 éves monostorapáti-i legényt, akit a tapolcai kórházba szállítottak.

Gyenge Sándor a sérülésébe több napos kínos szenvedés után belehalt.

A csendőrség nagy eréllyel látott hozzá a nyomozáshoz. Őrizetbe vettek három kisörsi legényt, akik szüretelés után együtt mulattak Gyengével a hajlékban és ott összeszólalkoztak. Veszekedés közben

egyikük kést rántott és valósággal elvágta Gyenge nyakát.

A véres tett után elmenekültek a legények és az áldozatot ott hagyták a hegyen. Másnap találták meg Gyengét vérebe fagyva s csak akkor vitték kórházba, ahol meghalt.

Ma reggel a zalaegerszegi kir. ügyészségre

kisérték Huszár Gyulát és Huszár Jenőt, de őrizetben van harmadik társuk is. Valamelyik a három közül követte el a végzetes cselekedetet. Halált okozó súlyos testi sértés címén emel vádat az illető ellen az ügyészség.

Az olasz külügyminiszter utazásai.

Róma, október 13. Grandi külügyminiszter rövidesen Berlinbe utazik, hogy visszaadja a német miniszterek római látogatását. A berlini út után Grandi Washingtonba utazik, ahol Hoover elnökkel folytat igen fontos tanácskozásokat.

Török vendégeink az állami birtokokon.

Budapest, október 13. Izmed pasa és Tevfik Rusdi bey ma az állami birtokokat tekintették meg Walko és Ivády miniszterek kíséretében. Este a török követségen ebéd lesz.

Olasz-magyar barátkozás

Budapest, október 13. Grandi olasz külügyminiszter megleghangú táviratot küldött Bethlen István gróf volt miniszterelnöknek, akinek a sikerült műtét alkalmából szerencsekívánatait fejezte ki. Bethlen gróf is táviratban válaszolt és hangsúlyozta, hogy ezentúl is nagy barátja marad a nemes olasz népnek.

Milano, október 13. A Popolo d'Italia budapesti tudósítója hosszabb beszélgetést folytatott Ernst Sándor miniszterrel, aki kijelentette, hogy

nagy súlyt helyez a magyar—olasz baráti kapcsolatok kimélyítésére

és arra törekszik, hogy a középiskolákban is behatóan foglalkozzanak az olasz nyelv tanításával. Melegen emlékezett meg Mussoliniról, aki elsőnek vetette fel a revízió szükségességét.

A városi közgyűlés

A város képviselőtestülete, nagyon gyér érdeklődés mellett, hétfőn délután 4 órától 8-ig tartott gyűlésben befejezte a hosszú tárgysorozatot letárgyalását, dr. Tamásy István h. polgármester elnökletével. Tegnap megírtuk már, hogy Dombai János napirend előtt a munkanélküliek érdekében sürgős intézkedéseket kért. A közgyűlés megértéssel fogadta a felszólalást és remélhető, hogy nagyon rövid időn belül, addig is, míg a kormánynál el lehet valamilyen érni, — valamilyen inségmunka jellegű munkakialmat teremti a város.

A városi közgyűlés el fogadta a pénzügyi bizottság javaslatát. Az aggálpolda alapítványi házban egyedül öz. Braun Lajosné alapbéréből engedtek le 300 pengőt, mert a további csökkentések felbillenének az alapítvány költségvetését.

A Tompa-utcai iskola ügyében a legközelebbi közgyűlésben határoznak. A kórházi új irnoki állás betöltése és egy mosónő alkalmazása ügyében a közgyűlés elfogadta a betervezett javaslatot. Ezután a költségvetés tárgyalására tértek át. Fejezetről-fejezetre haladva tárgyalják a költségvetést. Dombai János, Horváth István a szegénysorsú gyermekek tankönyvellátását tették szóvá a tárgyalás során. Garai Sándor a takarékoskodásnak azt a lehetőségét vetette fel, hogy

a közvilágítási terheket az új háztulajdonosokra és a világított utcák telektulajdonosaira kellene hárítani.

Arvay László dr. szerint erre nincs mód, de arra van, hogy az új háztulajdonosok az új oszlopokat, vezetékeket fizessék meg, ami jelentékeny összeget tesz ki. Erre nézve szabályrendelet készül s a legközelebbi közgyűlés fogja tárgyalni.

László József kérte a költségvetés elfogadását. A költségvetés jól van összeállítva — mondotta.

Viselje mindenki becsületesen a rá eső terheket, a szónokló hazafiság helyett ez legyen az igazi hazafiság.

Ennél a költségvetésnél takarékosabbat összeállítani s ennél kisebb adót kivetni Zalaegerszegen nem lehet.

Ezekután a közgyűlés a lapunk más helyén már kiírt pótadóval, szótöbbséggel elfogadta a költségvetést.

Novemberben tárgyalják az alsólendvai választás ellen beadott petíciót

A közigazgatási bíróság szeptember végén és október elején öt petíciót tárgyal le és ezek közül egynek sem adott helyt. A bíróság legközelebbi ülését október 28-án és 29-én tartja és ekkor tárgyalják Nánassy Andor nagykállói mandátuma ellen beadott petíciót. Az alsólendvai kerületben megválasztott dr. Csák Károly mandátuma ellen Némethy Vilmos dr. agrárpartí jelölt által beadott petíciót a bíróság november második felében tárgyalja le. A közigazgatási bíróság december 2-án a Budapest déli kerületben lefolyt választás elleni petíciót tárgyalja és azután végez is munkájával.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenyere.**

Igazságügyi reformokat készítenek elő

A 6-os bizottság munkája végén jár. Jelentése rövidesen a 33-as bizottság elé kerül s ennek letárgyalása után azonnal hozzáfog az állami apparátus minden részét érintő szervezeti változtatások megvalósításához.

A legjelentősebb változtatásokat Zsitvay Tibor igazságügyminiszter készíti elő. Értesülésünk szerint

a vidéki törvényszékeket és járásbíróságokat összevonják, illetve néhányat megszüntetnek

s ezzel kapcsolatban felfüggesztenék a bírói áthelyezhetetlenséget.

Tervbevette az igazságügyminiszter az igazságszolgáltatás további egyszerűsítését is. A reform az alsófoku bíróságoknál az egész vonalon bevezetné az egyesbírói intézményt, ami a tanácsok megszűnését vonná maga után. A tanácsok tagjait elosztanák a törvényszékek területén. Behoznák az albírói intézményt s a tükári állást megszüntetnék.

Szó van a vádtanácsok megszüntetéséről, melyet csak a tanácsai ügydarabokra tartanának fenn. Megszűnnék a vizsgálóbírói intézmény is. Általában a büntető igazságszolgáltatást teljesen új alapokra helyeznék.

Jön Deák Lőrinc színtársulata

Deák Lőrinc kerületi színigazgató 40 tagu operett és prózai társulatával folyó hó 21-én megkezdte előadásait a Bárány nagytermében. A társulatot teljesen újjászervezte Deák Lőrinc, ami azt jelenti, hogy a tavalyi, komoly, művészi nivójú előadásoknál még szebbekben lesz az idén részünk. A társulat jól tudja, hogy a mai súlyos viszonyok között, mire vállalkozik, amikor egy szegényedő városba bejön. Ezért minden tudását, minden ambícióját hozza. Nagy áldozat árán új díszletekkel, dús raktárral, jó zenekarral szerelte fel magát, nélkülözhetetlen akar lenni a számunkra, el akarja érni, hogy a legszűkebbre szorított költségvetésekben is benne szerepeljen a színházra adandó összeg, szép művészi élményekért, szórakoztatásért, a szomorú napok ölmos egyhangúságának megszínéséért és megvidámításáért cserébe — meg akar élni.

Lesz még alkalmunk beszélni róluk, kérni értük és alátámasztani sok-sok érvel a kérésünket. Most egyelőre csak azt kérjük: az előre küldött titkárt, agyagfalvi Sala Domokost fogadja a közönség jószívvél és tegye lehetővé a társulat számára a néhány hetes tartózkodást. A bérletek olcsók lesznek, az igazgató számolt a közönség teherbíróképességével.

Akinek kiadó bútorozott szobája van, adjja le a címet a Kakas-nyomdában.

Kigyulladt a film a fehérvári moziban és Gábor igazgató is megsérült

Székesfehérvárott, az Uránia filmszínházban vasárnap délután előadás közben kigyulladt a vetítés alatt levő «Dolly» című film. A gépházban tartózkodó Gábor Béla mozi-igazgató, aki a zalaegerszegi mozinak is tulajdonosa, az arcán, — Szlobán Lajos segédgépész kezén és arcán szenvedett súlyos sérüléseket, úgyhogy a gépészt kórházba is kellett szállítani.

Gábor Béla gépésze betegsége miatt nem állhatott munkába, ezért maga Gábor, aki vizsgázott gépész is, vetítette a filmet Szlobán segítségével. A filmet behelyezték a gépbe, a motor azonban nem indult meg és a filmre bocsátott meleg fény következtében a hatalmas filmtékercs meggyulladt. Gábor és a segédgépész nem vették el kélekjelenlétüket, az égő tekercset lekapták a gépről és a gépházból az utcára nyíló ablakon kidobták.

A mozi közönsége körében riadalom támadt, mikor a vásznon lángcsóvákat látott. — mindenki a kijárat felé fordult, de szerencsére az ijedségen kívül senkinek sem történt komolyabb baja.

HIREK.

— NEM NAGYON ÉRDEKELTE

a képviselő-testület többségét a költségvetés, meg a többi tárgyalni való. A hétfői gyűlésben egy képviselő tette szóvá, hogy a 30 választott és 30 virilis tagból mindössze 20—25 tartja a városi közügyeket annyira fontosnak, hogy a gyűléseken résztvegyen és jobb vagy bal felé határozzon.

A felszólalónak teljesen igaza volt s annak a polgárnak is igaza volt, aki azt mondta, hogy a képviselő, aki nem teljesíti kötelességét, mondjon le. Ne legyen képviselő, aki nem ér rá a költségvetés tárgyalására és a többi közérdeku tárgyalásra felmenni. Az se legyen, aki nem akar felmenni, mert nem mer nyíltan színt vallani. Az se legyen, aki a szavazás előtt elszedel. Az a megfizető megbízatás, hogy 60 ember intézze 14 ezer sorsát, kötelezettségeket jelent, aki pedig ezeket nem tartja magára nézve kötelezőnek, adja vissza a megbízatást.

Világos beszéd. Idekivánczik a nyilvánosság elé. De mi jobb szeretnénk, ha nem fogadná meg a képviselők közül senki a mandátum-leadásra szóló felhívást, hanem inkább néha meglátogatná a gyűléseket.

— o —

— Baromfi-kiállítás és vásár. A Vas megyei Baromfitenyésztő Egyesület értesíti tagjait és az érdeklődőket, hogy a múlt évekéhez hasonlóan az idén is megrendezi kakasvásárát és baromfikiállítását. A kiállítás és vásár minden valószínűség szerint november 24-én, kedden lesz. A földművelésügyi minisztérium az állami akció céljaira nagyobb mennyiségű, de legalább 200 darab vörös izlandi kakast fog 7—9 pengős áron vásárolni. Számos értékes díj kerül kiosztásra; a kiállításra bármely fajta ju baromfi, galamb és diszmadár, továbbá házinyul benevezhető. Nevezési határidő: november 10. Bővebb felvilágosítást nyújt a Vas megyei Baromfitenyésztő Egyesület, Szombathely, Erzsébet királyné-utca 34. I. emelet.

— Ismét fürödnek a Rábában. Szentgottárdról írják: A korai őszi hamarosan véget vetett a fürdőszезонnak, a nyaralók hazamenekültek, sőt már a tüli fűtés is megkezdődött a legtöbb helyen. A hideg azonban csak átmeneti volt. Napok óta ismét ránk köszöntött az enyhe nyár, a «vénesszonyok nyara». A déli órákban valósággal éget a nap heve. Egypár elkeseredett strandoló most újból fürdődresszt öltött. A Rábán újból megindult a fürdőszезон. A fürdőzők nagyrésze természetesen nem igen merészkedik huzamosabb ideig a vízben tartózkodni, hanem csak a napon sütteti magát.

— Az UFA filmgyár új világsikere. Zalaegerszegen is nagy sikere volt az elmúlt szezonban a Mese a benzinkutról című filmnek. Ez a siker, amely az egész világon követte ezt a filmet, arra indította az Ufát, hogy egy úgynevezett testvérfilmet készíttessen. Olyan filmet, amelynek hasonlóan kedves a meseje, ugyanazok a főszereplői és tele van ugyanolyan sok muzsikával. Vigyázni kellett azonban, hogy a témája más legyen a filmnek, de ugyanolyan vidám és szívet-lelket megfogó. Hosszú tanácskozás után választották ki a megfelelő szűzset: Verneuil: Betörők című vígjátékát és az elkészült film bemutatója után jelentkezett siker igazolta a várakozást és reménységet, amelyet az Ufa hozzá fűzött. Lillian Harvey és Wally Fritsch új operettjének berlini bemutatója, de a bécsi és párisi is a sorozatos siker jegyében zajlott le. Az Ufa filmgyár ismét néhány vidám orával ajándékozta meg a világot.

— Kiadták a jussot... Jakab József vaskolai legény följelentést tett a csendőrségen, hogy amikor apai jussát kérte édesanyjától, anya és huga megtagadták a juss kiadását és botokkal véresre verték, úgyannyira, hogy egy hétig gyógyuló sérüléseket szenvedett. Eljárás indult az ügyben.

— Szerdai akció cikkünk: Erősszálu, meleg cérnaparget sötét színekben, csikos mintázattal méterenként 78 fillér. Csikos és kockás jankli velour puha jó minőség méterenként 98 fillér. Schütz Áruház.

Bundák és kabátok SCHÜTZNÉL

— Fölmentő ítélet. Katona József szepezdi birtokos elleni büntető ügyben, ki lopás bűntettével gyanúsítottan került a bíróság elé, dr. Deseő Árpád kir. törvényszéki bíró most tartotta meg Tapolcán a főtárgyalást. Ennek során a tanúk közül már néhányan kihallgatásával a vád alaptalannak bizonyult, úgyhogy a kir. ügyész a további bizonyítási eljárást nem kívánta és a vádat elejtette, mire a kir. törvényszék az eljárást Katona József ellen jogerősen megszüntette. A főtárgyalás adatai azt bizonyítják, hogy Katonát egy leány vallomása alapján gyanúsították, kinek vallomását azonban a főtárgyaláson kihallgatott többi tanúk vallomása teljesen megcáfolta, tehát ártatlannak került az ügybe.

— SZERDÁN ÚJABB AKCIO-NAP A SCHÜTZ ÁRUHAZBAN.

— Tűzeset. Péterfi Pál söjtöri gazda borspincéje leégett. Mint a csendőrség megállapította, hogy a pincében Tóth István ugyancsak söjtöri gazda tűzelt és az ő gondatlansága folytán borult lángba az épület. Tóth István ellen eljárás indult.

— Csendélet Pusztaszentlászlón. Vasárnap este mulatságot rendeztek Szilvás János pusztaszentlászlói korcsmájában. A mulatságon résztvevő Szilvás István 24 éves legény is, aki egyszersak nekiesett az ablaküvegeknek, kiverte azokat, majd a poharakat tördelte össze. A bíróság előtt felel majd tettéért.

— Enyveskezü cigány. Orsós György (Mutu) 26 éves molnári-i cigány Becsehely községben lopásokat követett el és ismeretlen helyre szökött. A letenyei csendőrség ország-szerzte körözi.

— Furfangos csalók autóval járnak a Dunántúlon. Lovasberény fehérmegyei községben éjszakának idején autós társaság állt meg a benzinkut előtt és a kezelőtől benzint kértek. A benzin felvétele után 100 pengőssel fizettek, később azonban a 100 pengőst visszakérték és 5 pengőst adtak helyette. Egyszersak meggondolták magukat és kérték a kezelőt, vegyen elő két 50 pengőst. A kezelő mit sem sejtve, elővett két darab 50 pengőst, amit az egyik utas kikapott a kezéből és a gépkocsin elrobogtak. Hír szerint a furfangos csalók Dunántúl több helységében követtek el hasonló bűncselekményt.

— **Elfogott csavargó.** A halatonfüredi csendőrség elfogta és az ottani kir. járásbírósnak átadta Kungl György 23 éves lakatossegédet, aki a füredi járásban bűncselekményeket követett el.

— **Holnap, szerdán, akció nap.** Akció cikket mindenki örömmel várja. Schütz Artház.

— **Egy fiatalember tragédiája.** Fischer Ede 23 éves zalaszentmihályi kereskedő az utóbbi időben szokatlanul viselkedett szüleinek házában. Most vasárnap állapota annyira rosszabbodott, hogy a kihívott mentők hozták a zalaegerszegi kórházba. Itt az elmeosztályon helyezték el, mivel az orvosok megállapítása szerint a fiatalemberen az elmezavar jelei mutatkoznak.

— **Meghalt a Mároktölgyön szerencsétlenül járt gazda.** Megírtuk, hogy Kósa József 69 éves mároktölgyi gazda lovai megvadultak, felborították a kocsi, amely maga alá temette Kóst. A mentők életveszélyes sérülésekkel hozták a zalaegerszegi kórházba, ahol az idős gazda a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka kiszáradt.

— **Választási vétségek.** A csendőrség a zalaegerszegi kir. ügyészségnél följelentette Mácsék József és társai mellei, Bogár József és társai novai, valamint Kerese József és 25 társa kustánszegi lakosokat választási vétség címén. A feljelentettek ellen eljárás indult.

— **Gyenge tanulókat bármely iskolára sikerrel előkészít nyilvános intézetben működött tanár.** Elemisták számára a németből heti két óra csoportos tanítás havi 6 pengőért. Elismert kiváló módszer a magyar és német fogalmazás tanításban. Cím: Jókai-utca 21.

— **Lopások.** Özv. Baranyai Béláné hahóti lakostól a határban ellopták ekéjét. A pacsai csendőrség már nyomában van a tettesnek. — Rákos Mihály szentgyörgyvölgy-ozsonyfai lakos erdejéből nagymennyiségű fát loptak. A lopással Hermán István veleméri lakost gyanúsítják, aki azonban tagad. — Bangó Ferenc boctöldei gazdától lopokrócot loptak el. Ifj. Kolompár Gyula 21 éves sárhidai cigányt gyanúsítják a tett elkövetésével. — Szabó József kerkabarabási lakos Zalabaksáról hazafelé tartva ruhaneműket vesztett el. A ruhákat Varga János lentikápolnai lakos találta meg, de «elfelejtette» beszolgáltatni. Jogtalan elcsajátítás címén indult ellene eljárás.

— **Súlyos testi sértésért körozik.** A kemendollári csendőrség országszerte körozi Horváth János (Szompács) 31 éves ördöghegyi lakost, aki Horváth József ugyancsak ördöghegyi lakos sérelmére súlyos testi sértést követett el és ismeretlen helyre szökött.

— **Időjárás:** Nyugatról megélénkülő légáramlás és növekedő felhőzet várható csapadékhajlammal.

MOZI.

BETÖRŐK.

Louis Verneuil vidámsága, mint filmoperett 10 felv. Bemutatja az Edison mozi szerdán 7 és 9 órakor. Főszereplői Willy Fritsch, Lilien Harvey és Heinz Rühmann.

Ez a film páratlan ügyességgel az első pillanatban megteremti vidám levegőjét és szuverén biztossággal vezeti rendezője ebben a hangulatban egész végig meséjét. Száz százalékgig «kihoz» mindent belőle és nem kerül el figyelmét a legkisebb detail sem. A közönség, szerző és színészek a legbolondosabb valószínűtlenségnek bírodalmába mennek bele és mindenkinek tetszik a játék és mindenki mulat mellette. Elhiszük, hogy az öreg baba-gyáros maga keres új férjet a feleségének és nevet rajta, bár sejtjük, hogy a móka mögött valami komolyabb gondolat is rejlik. Akad is párja az asszonykának, egy valóságos betörő, de nem valódi, amint ez a film vidám bonyodalmain keresztül kiderül. A babaaszony: Lilien Harvey, a gentleman-betörő: Willy Fritsch.

Tempót, elevenséget fokoz az a sok jó muzsika, sláger, amely viszi a filmet, amely fülbemászó.

Fiatakoruakból álló betörőbandát fogott el a rendőrség

Napokig tartó nyomozás után a zalaegerszegi rendőrségnek sikerült ártalmatlanná tenni egy, öt fiatalkorú suhanchól álló betörőbandát, amelynek tagjai az utóbbi hetekben nem kevesebb, mint

hét betöréses lopást követtek el a város területén.

A nyomozás szálai még augusztusra nyúlnak vissza, amikor még víg fürdőélet volt a Zalan és sokan látogatták a strandfürdőt is. A büffébérlő egyik napon meglepetve látta, hogy betörők jártak a strandfürdőben és kifosztották a büffét. Később betörték Cserenyés István Batthyány-utcai henteshez is, majd Papp Béla cukrász Iskola-közi műhelyébe, a Deák-téri cserkészotthonba, a levették olai szertárába, azonkívül kinyitották a Petőfi és Széchenyi könyvkereskedések kirakatait.

A rendőrség most elfogta a betörőket négy zalaegerszegi fiú személyében, míg ötödik társukat Szombathelyről holnap hozzák Egerszegre.

A holnapi nap folyamán a bűnügyi osztály vezetője kihallgatja a betörőket, majd pedig valamennyiüket átkísérik a fiatakkornak bíróságához.

FIZESSEN ELŐ A «ZALAVÁRMEGYÉ»-RE!

Koncentrációs kormány alakul Romániában.

Bukarest, október 13. A Jorga-kormány helyzete megrendült és számolnak távozásával. A király máris megkezdte tanácskozásait a pártok vezéreivel. Tegnap fogadta Michalache parasztpárti politikust, csütörtökön pedig Duca liberális vezér megy a királyhoz. Hír szerint koncentrációs kabinet váltja fel a Jorga-kormányt.

RADIO.

Szerda, október 14. 9.15: Katonazene. 12.5: Szalonzene. 3.30: Morse tanf. 4: Novellák. 5: «Az ember útja az állatvilág megismerése felé.» 5.30: Gramofon. 6.30: Olasz lecke. 7: A kuruc korszak és a XVIII. század magyar dalai. 8: Tóth Imre emlékirataiból. 3.30: A Nemzetközi Rádió Unió «Nemzeti estek» sorozatában Ir-est. Utána cigányzene.

ZALAEGERSZEGI PIACI ÁRAK

Búza 7.00-7.50. Rozs 7.00-7.50. Arpa 14.00-15.00. Zab 13.00-13.50. Tengeri 14.00-15.00. Burgonya 4.00-5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Búza (tiszavidéki) 8.70-8.95, búza (egyéb) 8.40-8.55, rozs 8.70-8.90, arpa 15.25-16.00, zab 17.50-18.00, tengeri 15.50-15.75, búzakorpa 9.60-9.85, köles 20.00-22.00.

Irányzat: lanya.

Léptékezős és felfűtő berendezés: KAKAS AGOSTON.
Fűtőgáz szerelvény: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Fűtőberendezés: PESTHY PÁL dr.

APRÓHIRDETÉSEK.

ELADÓ HÁZ 3 szobás, fürdőszobával, vízvezetékkel, nagy kerttel, 25 évig adómentes

A mai gazdasági viszonyok takarékosagra intenek, tehát

ugy saját, mint nemzetgazdasági szempontból fontos és érdeke, hogy még a tél előtt cserépkályháiból csak **Németh-féle szabadalmazott egyet szereltesse át Németh-féle vasbetétekkel.** Egy tél meggyőződöttél önt, a szab. vasbetétell ellátott cserépkályha óriási előnyeiről:

Mert a vasbetétell ellátott kályha jóval fejűlmulja az eddig ismert kályha-típusokat. Egy kályha két szobát is fűt ugyanannyi fűtőanyaggal, mintha egy szobát fűtene. Egy szoba fűtése esetén **60-65% fűtőanyagmegtakarítás.** — Régi kályhába is szerelhető. A vas- és cserépkályha legjobb tulajdonságait foglalja magában, amennyiben a vasbetétek átmelegedve a szoba hideglevegőjét 3 levegőnyíláson beszívják és 3 nyíláson, mint meleglevegő, bocsátják ki (levegőáramlás folytán). A cserépkályhának csak az a hivatása, hogy a meleget megtartsa. — **Csak egy kályhával kísérelje meg — az eredmény meglepi.** Minden fűtőanyagra alkalmas. — **Szerelési költség már az első fűtési időnyben fűtőanyagmegtakarításból megtérül.** Kérjen díjtalan ismertetőt és leírást. Cserépkályhákból óriási raklár a legszebb színekben és kivitelben.

NÉMETH GÁBOR és FIAI szabadalmazott cserépkályha- és agyagáru készítői.

Telefon 241.

Zalaegerszeg, gr. Apollónyi A. n. 23.

Aranydíjnyerő és előmerő
leveleikkel kiállítottak.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznapi délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Nincs titkolnivalónk

A Népszövetség részéről Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetének megvizsgálására kiküldött szakértők munkájukat megkezdették és nap-nap után gyűjtik az adatokat, amelyekből tiszta képet lehet nyerni. A magyarországi állapotok e megvizsgálását tudvalevőleg még a Bethlen-kormány kérte a Népszövetségtől. Már az a tény egymaga, hogy a magyar kormány teljes nyíltsággal akarja a külföld előtt feltárni országunk pénzügyi és gazdasági helyzetét, a Népszövetség legutóbbi ülésén igen jó hatással volt és ezt a kedvező hatást kimélyítették Walkó külügyminiszternek személyes tárgyalásai a Népszövetség pénzügyi szakértőivel. A Népszövetség szívesen eleget tett annak a meghívásnak, hogy legkitünőbb gazdaságpolitikusaival vizsgálta meg országunk helyzetét és hogy ekként bepillantást nyerjen viszonyainkba.

Tulságosan vérmes reményeket a népszövetségi szakértők mostani munkájához fűzni nem lehet. A világválság jelenleg tetőfokára érkezett el és a nagy hitelező államok, Amerika, Franciaország és Anglia el vannak foglalva a maguk bajával és főként azzal, hogy a német birodalom felől fenyegető gazdasági és politikai katasztrófát elhárítsák. Nem lehet józanul arra számítani, hogy ezekben a napokban a nagyhatalmak reá érjenek a kis Magyarország külön baján gyorsan segíteni. De ha nem is várhatunk néhány héten belül a külföldről újabb hitelsegítség, azt mégis elérjük, a népszövetségi szakértők őszinte és alapos tájékoztatásával, hogy itt a helyszínen a külföld megbízottjai meggyőződhetnek a magyar kormány, a magyar gazdasági élet és az egész magyar nép elszántságáról és becsületességéről. Meggyőződnek arról, hogy az állam pénzügyi egyensúlyát a legmesszebbmenő takarékossgal és a polgárság súlyos áldozatvállalásával helyreállítjuk. Meggyőződnek arról, hogy az egész magyar közélet és a társadalom mily rendületlen elszántsággal védelmezi meg a magyar pengőértéket. Látják és hallják a magyar termelés súlyos gondjait, a mezőgazdaság krízisét, az ipar fennakadását, a kereskedelem pusztulását és a szabad foglalkozású rétegek életküzdelmét. De tudomást szereznek egyúttal arról, hogy a pillanatnyi bajok ellenére is egy dolgozó nép a maga munkájával megóvta az alámerüléstől a maga gazdaságát és hogy egy becsületes nemzet eddigelé a legnagyobb erőfeszítésekkel teljesítette, csak úgy mint maga az állam, a külfölddel szemben elvállalt súlyos kötelezettségeit.

Nem kerülheti el a nemzetközi szakértők figyelmét az sem, hogy az ország eladósodása egyáltalán nem végzetesen súlyos, mert a nemzeti vagyon és a nemzeti jövedelem arányában úgy az államot, valamint a magángazdaságot kevesebb adósság terheli, mint egyebütt. Különösen a magyar földvagyon nyújt még bőséges fedezetet további hitelekre és a magyar háztartás és értékeinek csak egy kis töredéke erejéig van megterhelve. Az államadóssági szolgálat egész állami szükségletünknek csak hat-hét százalékát veszi igénybe és mindezek szerint úgy az államközhatalomra, valamint a magángazdaság hiteleire még nagy szabad jövedelmi források nyújtanak fedezetet. Mindent a kétszerkettő bizonyosságával fogják megállapítani a külföldi szakértők és ezért az általuk készített helyzetkép nem lehet tulságosan fekete. Egy agrárország, amelynek mezőgazdasági termelése még igen hatalmas kiaknáztatási lehetőségek felett rendelkezik, bőséges tartalékokat kínál további gyümölcsöző hitelekre. És ha mindezt meg fogják látni és meg fogják érteni a külföldi

szakértők, úgy Magyarország hitelképességéről bizonyára előnyös véleményt fognak adni a Népszövetségnek helyzetünk őszinte feltárása igazságát fog szolgáltatni a mi szegény, megnyomorított, agyonragalmazott országunknak és újból meg fogja nyitni ellőttünk a külföldi tőke bizalmának forrásait. És e bizalom visszatérése meg fogja hozni a világvál-

ság elsimulása után az ország gazdasági talpraállítására szükséges külföldi hiteket. Addig is azonban a magunk belső erejére vagyunk utalva és a nemzet összefogása elejét fogja venni annak, hogy kalandos vállalkozásokkal, bizonytalan kísérletezésekkel veszélyeztessék a külföldi szakértők tanulmányozása alapján rólunk kialakuló kedvező véleményt.

Nem ellenőrzik: ki, hol szórakozik és jár-e színházba!

A 33-as bizottság ülése

Budapest, október 14. A 33-as országos bizottság Ugron Gábor elnökletével ma délelőtti ülést tartott. Örfy Imre napirendelőtti felszólalásában hangoztatta, hogy kedvezőtlen szociális és gazdasági hatást tett a jövedelem- és szükségadó emelése. Kérte: legalább a végrehajtási utasítást úgy szerkesszék meg, hogy a közönség meg legyen elégedve. — Károlyi Gyula miniszterelnök válaszában kifejtette, hogy a végrehajtási utasítás már kész, rövidesen napvilágot lát és ekkor a közönség meg fog nyugodni. Somssich László gróf szövegétette, hogy a legutóbbi vetés jelentés szerint buzatermésünk ebben az esztendőben 17,8 millió métermázsra volt, míg a földművelésügyi miniszter a 33-as bizottságban azt mondta, hogy 20 millió a buzatermésünk.

Magyarázatra van szükség és publikálni kell a valóságot. Vészi József az inségadó rendeletről beszélt. Megnyugtatták a miniszterelnök szavai, de még is arra kéri Károlyi grófot, hogy mielőtt kibocsássák a rendeletet, tárgyaljanak az ipari és kereskedelmi érdekeltségekkel, mint azt Vargha államtitkár meg is ígerte. — Szerényi József báró szerint a közönség széles rétegében pánikot keltett a látogatásról szóló hír. Károlyi Gyula gróf válaszában megnyugtatta a felszólalót.

A parlament folyosóján Vargha államtitkár kijelentette, hogy nem fogják ellenőrizni: ki hol szórakozik, mit eszik, jár-e színházba, stb. Sőt. A végrehajtó közegek tapintatosan kell, hogy eljárjanak.

— o —

A tettét beismerő Matuska büntársait üldözik a hatóságok

Bécs, október 14. A berlini rendőrség megbízottai tegnap este Bécsbe érkeztek és nyomban bekapcsolódtak a jüterbogi és biatorbágyi merényletek ügyében folyó nyomozásba. Az egyik berlini rendőrtiszt határozottan felismerte Matuskában azt az egyént, aki a jüterbogi merénylet előtt Berlinben villanydrótot vásárolt.

Matuska zavarosan viselkedik cellájában. Ha észreveszi, hogy figyelik, valósággal dühöng és örültséget szimulál. Szeretné, ha Ausztriában vonnák felelősségre, mert ott a törvények enyhébbek. Ebből azonban nem lesz semmi, mert máris megérkezett a magyar kormány kiadatási kérelme, úgyhogy két héten belül már Budapestre lehet Matuska.

Legutóbb megnevezte egyik büntársait is, egy Bergmann nevezetű volt magyarországi orosz hadifogoly személyében. Állítólag ez állította össze a pokolgépeket és hajtotta végre

Biatorbágyon és Jüterbognál a merényleteket. Ez az orosz fogoly 1914-ben került Magyarországra és a biatorbágyi merénylet előtt Budapesten tartózkodott. Nem tartják azonban lehetetlennek azt sem, hogy Matuska hamis neveket mondott be és amíg ezek után nyomoznak, az igazi tettesek elmenekülhetnek.

A budapesti, bécsi és berlini rendőrség most együtt dolgozik a merénylet ügyében és felkérnek mindenkit, aki tud valamit Matuskáról, jelentkezzen a hatóságoknál. Az illetők neveit titokban tartják.

Budapest, október 14. Ma délelőtti kihallgatott biatorbágyi lakosokat, kik a tett elkövetése előtt, illetve utána beszéltek Matuskával. Ezek a tanúk azt állítják, hogy Matuskával egy alacsony, zömök férfi járt, aki nagyon bizalmasan beszélgetett vele. Most ezt a gyanús egyént is nyomozzák.

— o —

Megkezdődik a zalai háziipari munka

A kereskedelmi miniszter üzletrészejegyzése

Megalakulása óta keveset hallottunk a zalavármegyei háziipari termelő és értékesítőszövetkezetéről. Pénz hiányában nem kezdhetett meg a szövetkezet a munkát még szerényebb keretek közt sem s minden háziipari működés teljesen azokra a kiváló, de kicsi eredményekre szorítkozott, melyeket Szigethy Odön kerületi háziipari felügyelő a mai súlyos viszonyok között a rendelkezésre álló kevés anyagi erővel el tudott a megye néhány községében érni.

Most a zalai háziipari termelés ügye új fordulatot vesz. A kereskedelmi miniszter leiratban közölte, hogy

a szövetkezetnél 7 ezer pengőnyi üzletrészt jegyez s a pénzt ki is utalta.

Ez az összeg a bejegyzett többi összeggel együtt elegendő lesz arra, hogy egy tekinté-

lyesebb munkaprogram kezdetét vehesse és a szövetkezet tényleg megkezdhesse működését.

Mihelyt a kiutalt pénz megérkezik, összehívják a szövetkezet közgyűlését és megállapítják a téli munkaprogramot, melynek bizonyára szép eredményei lesznek.

Vallásellenes zavargások Spanyolországban.

Madrid, október 14. A nemzetgyűlés tegnap megszavazta azt a rendelettervezetet, amely kimondja, hogy Spanyolországban nincs államvallás. A szociálisták olyan javaslatot tettek, hogy a többi szerzetesek mellett a jezsuitákat is tiltás ki az országból, e javaslatot azonban elutasították. A nemzetgyűlés ülése éjjel fél 2 órakor fejeződött be és akkor a radikális fiatalok tüntetést rendezett a jezsuiták ellen. A tüntetőket a rendőrség kergette szét és többeket előállítottak.

Jön a szintársulat

Tegnap már jeleztük, hogy 21-én jön Deák Lőrinc szintársulata, 3 hetes vendégszereplésre. Megírtuk, amit a Deák kerületében megjelenő lapjainkból tudunk: A társulat teljesen újjászervezte, szép díszletekkel és ruhákkal, olcsó belépődíjjal, művészi, értékes előadásokat ad s igyekszik közönségét a legteljesebb mértékben kielégíteni.

Most már ismételtén kérjük a közönséget, igyekezzenek magáévá tenni azt a gondolatot, hogy

néhány este még akkor is juthat színházra, ha egyébként a legszigorubb takarékoság elve érvényesül az életmódjában.

Talán nincs ember, aki ne érezze az igényt a színházra, aki ne vágyakozzék arra, hogy a színpadi irodalom újdonságait, civilizált és kultúrált emberhez illőn, megismerje. Most itt lesz az alkalom. Épen azért, mert könyvre, művészeti élvezetekre, szórakozásra

nagyon kevés jut, épen azért kell ezt a keveset a színházra áldozni.

Folyó hó 21-én este 8 órakor újra felcsendülnek a Bárány szálló nagytermében a legújabb operettek szebbnél-szebb slágerszámai. Megérkezett Sala Domokos titkár, aki nagy reményeket fűz a bérletek gyűjtéséhez. A színház ugyanis olcsóbb helyárrakkal játszik a súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel. Így tehát a bérletek még ennél is jóval alacsonyabbak, tehát mindenkinek módjában áll, hogy megváltssa

igen kedvezményes bérlet-szelvényét.

A háromhetes időnyre 10 szelvényes kedvezményes bérletet adnak 16 pengőért. Kérjük a színpártoló közönséget, hogy szeretettel fogadja a titkárt és támogassa. Ha már a nehéz helyzet következtében elmaradt a színpártoló egyesület megalakítása, legalább azok, akikre az egyesület számíthatott volna, ne vonják ki magukat az önkéntes színház-adóból és tegyék lehetővé, hogy zavartalanul szolgálhassa a beérkező társulat a célját.

Pozván volt büntanyája a fiatalok zalaegerszegi betörőknek

Nagy feltűnést keltett az a tegnapi híradásunk, amely a fiatalokból álló betörőbanda leleplezéséről szólt. Részleteket csak ma tudunk meg a rendőrség bünyői osztályán, ahol tegnap óta dolgoznak a detektívek által kinyomozott ügygel.

A betörőbanda feje tegnap délután bevallotta, hogy büntanyájuk az elhagyott pozvai malom padlásán volt. Ott tervezték ki a betöréseket és oda hordták össze a lopott holmikat. — A detektívek kimentek a betörővezérrel Pozvára, a jelzett helyre. A padlást berendezve találták. Valósággal háló szobává volt alakítva. Priccek voltak egymás mellé elhelyezve. Ez szolgált fekvőhelyül a fiatal betörőknek. — Találtak a padláson baltát, kaia-

pácot, furót, vésőt, szegeket, amelyekkel éjszakára leszegyezték az ajtót. Ezenkívül több fővárosi napi- és sportlapot. A legérdekesebb azonban a detektív-regények fellelése volt. A betörők legutóbb Székula Jenő A furcsa tolvaj, ugyancsak Székula Jenőnek A tüztenger és Molv Tamásnak Három testvér című regényeit bujták, de ezenkívül még több ponyva-regényt találtak a priccek alatt elrejtve.

A detektívek elkobozták a betörők holmijait és bevitték a rendőrkapitányságra. A fiatal gonosztevéket átszállították a fiatalok bíróságához, ahol rövidesen felelősségre vonják őket és néhányat közülök, legalább is a vezető Aszódra viszik a javítóintézetbe.

— o —

Másfélévi börtönt kapott egy szilvágyi gazda, aki fejszével leütötte egyik falubelijét

A zalaegerszegi kir. törvényszék büntető tanácsa Cziko János kúriai bíró elnökletével ma tárgyalta Bertók Ferenc szilvágyi gazda bűnügyét. Nevezett földművesember ez év január 31-én többedmagával iddógált szőlőhegyi hajlékában, ahonnan este 8 óra tájban indult hazafelé. Bertók Ferenc egy régebbi szóváltásból kifolyólag haragos viszonyban állott Bogár Kálmán ugyancsak szilvágyi gazdával, akinek egyik vendége a szomszédságban fekvő hegyi hajlékban volt Horváth Gyula szilvágyi lakos is. Horváth épen Bogárék pincéjéből jött ki, amikor találkozott Bertókkal, aki abban a hiszemben volt, hogy régi ellenfele, Bogár Kálmán halad el mellette és így leszámolhat ellenségével. Bertók utána ment Horváthnak

és fejszével előbb fejbe, majd oldalba

sújtotta. Horváth a kapott ütésektől olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy 3 hónapon át állott orvosi kezelés alatt.

A kir. ügyészség szándékos emberölés büntetésének kísérletéért helyezte vád alá Bertókot, aki a mai főtárgyaláson jogos önvédelemre hivatkozott. Szerinte őt a sértett Horváth késel támadta meg és ezért sújtotta őt fejbe a baltájával. A nagyszámban kihallgatott tanúk azonban megcáfolták a vádlott állításait.

A kir. törvényszék a terhelő bizonyítékok alapján bűnösnek találta Bertókot és a vádbeli cselekményért másfélévi börtönt mint fő-, valamint 5 évi jogvesztést mint mellékbüntetést szabott ki rá. Bertók Ferenc az ítélet ellen védőjével együtt felebbezést jelentett be, de felebbezett az ügyész is súlyosbításért.

Zalaszentmihályon törrel dolgozott a gyűlölet...

(Kiküldött tudósítónktól.) Este nyolc órakor robogott ki a mentőautó Zalaegerszegről. Komlósi József zalaszentmihályi téglagyár-bérlő kérte a mentőket: menjenek azonnal, mert a gyár egyik jóravaló munkását súlyosan összeszúrkálták. A mentőkocsit száguldva nyelte a kilométereket, rohant a csillagos éjszakában a zökkenős utakon. Nem telt bele félóra, már Zalaszentmihályon voltunk. Nem is kellett érdeklődni, hol fekszik az áldozat. A falu népe előre megmutatta. Lámpafények jelezték messziről az utat, mikor pedig a közelbe értünk, nagy csoport állta el az autó útját és megálljt intettek. Egy-kettőre megfordul a kocsit és máris sietünk a házba, ahol

Szemei le vannak csukódva és halott ember benyomását kehtik.

A mentők kitessekelik a kíváncsiskodókat a földes konyhából és hozzálátanak nagy munkájukhoz. Megtisztítják az alvadt vértől a fiatalembert, aki keservesen jajgat. Ekkor lehet látni, milyen nagy és mély szúrások táton-gának testén. A vakmerő támadó törrel szúrt mind a két vállba, egy szúrást pedig a mellen keresztül a tüdőnek irányított. Ez a szúrás volt a legsúlyosabb, mert az emberi mivoltából

kivetkőzött szürkáló valósággal megforgatta éles szerszámát áldozata testében.

Amíg a mentők gondos ápolásban részesítik Vass Gyulát, beljebb lépünk a hálósobába, ahol kezüket tördelő, jajveszkelő nőket találunk. Az áldozat nővérei. Nagynehezen lecsitítjuk őket s akkor beszélni kezdenek a közben mellénk szegődött másik Vass fiúval együtt.

Mesélik: — A Gyula ma toborzáson volt Pácán. Alkalmasnak találták. Délután jött hazafelé, kicsit ivott is a Feketéék korcsmájában, de nem volt részeg. Este 7 óra után két barátjával a felső faluvégén sétáltak, nőtáztak. A vidámságot egyszerre csak jajgatás váltotta fel. A Gyulához ugrott egy fiatal suhanc és orvul támadva meg, háromszor a testébe döfte a tör, majd a véreben tetrengő áldozatot otthagya. Rettenetes kérem. Olyan jó gyerekek voltak, senkit sem bántott.

Kire gyanakodnak? — kérjük a zokogókat.

— Egész biztos, hogy K. J. 17 éves béres volt a támadó, aki a Sterntal uraságnál van alkalmazásban. Már sokakkal volt baja és most is felismerték — mondják.

Megtudjuk még azt is, hogy a Vass gyerekek kilencen vannak testvérek. Öt fiú, négy lány. A fiúk közül négy, édesapjukkal együtt végigküzdötte a világháborút. Most volt soron a legfiatalabb: a Gyula. Apjuk 1925-ben, anyjuk ez év májusában halt meg. Arván küzdöttek az élet tengernyi bajával, de soha, senkivel sem volt bajuk...

Közben a mentők elkészültek lelkiismeretes munkájukkal és viszik Vass Gyulát. A fiatal legény kinyitja a szemét, mozdul a szája és nyögi: szentmihályiak azért ne féljete! — Többet nem tud mondani, borzalmas fájdalomtól elájul. A mentőautóban alszik és a gépkocsi zúgásába félelmetes, kínos hörgések vegyülnek...

A zalaegerszegi kórházban az inspekciós orvos veszi kezelés alá az életveszélyesen sérült legényt, aki oly sok vért vesztett, hogy életbenmaradásához nem sok a remény.

Már munkában van a pacsai csendőrség is, hogy felkutassa az elvetemült szürkáló rejtekhelyét és az igazságszolgáltatás sújtó keze elé juttassa... (G. Gy.)

Hat fillér marad a gyufa

A forgalmiadó kulcsának bekövetkezett emelése folytán a gyufa forgalmiadó válságkulsza is emelkedett. Hogy az adóemelés a fogyasztót ne terhelje, a pénzügyminiszter a Budapesti Közlöny szerdai számában megjelent rendeletével a közönséges (svéd) gyufának gyári és fogyasztói (kiskereskedői) árát megállapította. A gyufa fogyasztói ára a forgalmiadó emelése ellenére a rendelet szerint továbbra is hat fillér marad dobozonként. A forgalmiadó-többletet tehát a gyáraknak és a kereskedelemnek kell viselnie. A gyufának ennél magasabb áron való árusítása jövedéki kihágásként büntetendő. A Budapesti Közlöny szerdai száma egy másik rendeletet is közöl a gyújtószerszámok és tűzkő adójának felemeléséről.

A török miniszterek Mezőhegyesen.

Budapest, október 14. Izmed pasa és Tefik Rusdi bey török miniszterek tegnap Mezőhegyesen jártak az állami birtokon. Este Magyar Pál képviselő adott tiszteletükre teát, míg ma délelőtt a mezőgazdasági múzeumban tettek látogatást.

Javul a gabonaexport.

Budapest, október 14. A gabonakiviteli szindikátus közlése szerint július végétől október elejéig 15 ezer vagon búzát adtuk el a külföldnek 17 millió pengő értékben.

**Kenyérgond már nem gond,
mert oksó és jó a Kenyérgyár kenyere.**

vértől borítva, visszatérve arccal, nyűszörögve felszik Vass Gyula 21 éves legény.

Félremagyarázzák

a Zeleis-rendeletet Zalaegerszegen. — írja a „Magyarság”. Hosszú cikkben foglalkozik azzal a becsukom — kinyitóm-játékkal, ami itt folyik, ami már-már vicctéma lett s ami nagyon szomorú, mert a hatósági tekintély rovására megy.

Nem írtunk eddig a helybeli Zeleis harcokról, mert teljes tiszteletünk az orvosoké. Hangsúlyozzuk: nem attól a bojkottól való félelmünkben nem írtunk, amit vezettek ellenünk a lapban leközölt Zeleis hirdetések miatt. Itt nekünk volt igazunk. A lapkiadónak semmi köze ahoz, hogy valaki a törvény megszábot keretein belül mit hirdet, a lapkiadó nem illetékes azt megállapítani, hogy a hirdett gyógyszer jó-e, vagy nem. De igyekeztünk alkalmazkodni az orvosok állásfoglalásához, ismételjük: abból a tiszteletből, amit a bojkott után is mindenkor érzünk.

Most már azonban bele kell beszélnünk, mikor egy fővárosi lap hosszú cikket szentel az ügynek. Bárkik is bármennyire szeretnék elhárítani önmagukkal, hogy a „helyi” lap véleménye nem fontos, olvasóinkkal szemben most már kötelességünk a szó. S nem jelentékteleníthetjük el a lapot annyira, hogy egy mindenki érdeklő, közérdekű kérdésben akkor is hallgassunk, amikor azt már a kívülálló fővárosi sajtó is szellőzteti.

Tehát: Zeleis-ügy. Nagyon fontos körülmény, amiről a Zeleis-ügy minden szereplője megelégedezik, hogy a laikus közönség előtt nincs bebizonyítva, hogy a Zeleis-orvos kuruzslást végez. Ebből eredően természetes, hogy azok a betegek és hipochondriások, akik a Zeleis szalmazalában reménykednek, nagyon sokára fognak belenyugodni a hatósági intézkedésekbe és kételkedve fogadják az intézkedések közérdekű szükségességét. Ezt meg kell mondani nyíltan, mert benne van a levegőben. És minden egyes lépés: kisgyűlési határozat, becsukási rendelet, villanykikapcsolás, olyan vexaturnak tűnik fel, ami a Zeleis-orvos felé, az „aldözött” felé fordítja a néprokonszenzt, akár nyíltan, akár titokban. Mert a laikus vélemény ez: ha kuruzsló, ha ártalmas működés, akkor ezt bizonyítsák be és törvény ide, törvény oda, — emberéletekről van szó, — különféle hajánál fogva előráncigált indokok helyett tiltsák be, rombolják le, törjék össze azt a Zeleis-rendelét, orvosával együtt.

Száz százalékig igaza lehet a tiszteletről méltó orvosi kárnak. Bár az a határozat, hogy nem leszünk olyan politikai párt tagjai, melynek Zeleis-orvos tagja van (értsd alatta az egységspártot) — egy kis szépséghiba, az orvosszövetségi határozat nagyon imponál. A ragyogó magyar orvostudomány tudományos erejével és a kiváló, hírneves tudósaink beolvasásával keresztülvitt olyan törvény, vagy rendelet, mely csak az emberekre hasznos gyógyszerkészítők alkalmazását engedi meg. — általános megnyugvást fog kelteni és a tiszteletet még mélyebbre fogja elültetni a szívünkben, minden orvos iránt.

De az a hatósági huzavona, ami Zalaegerszegen lefolyt, s meggyőződésünk, hogy nincs vége. — nem imponál. Sem nekünk, sem az ország közvéleményének, amint azt a „Magyarság” cikke igazolja. És nagy szerencse volna, ha az illetékes körök jobbra vagy balra ítélve, pontot tennének erre a szerencsétlen zalaegerszegi ügyre.

Folynak a villanytárgyalások

Szerdán Zalaegerszegen érkezett Király Péter a Vasvármegyei Villamosmű műszaki igazgatója, aki tovább folytatta az összehívott villanybizottsággal a villamosszámszámlálással kapcsolatos tárgyalásokat.

A tárgyalások ma ismét megszakadnak és csak a jövő héten folytatódnak. A város igyekezik a Trösztel a platformot megtalálni ebben a ráncgázó olyan fontos ügyben.

Az ügyvédek tiltakozása az illetékek felemelése ellen

Az ország ügyvédi kamaráinak elnökei kedden este országos értekezletre gyűltek össze, hogy megvitassák az illeték-felemelési rendeletnek az ügyvédségre sérelmes részét. Az értekezlet megállapította, hogy a rendelet az illetékek nagy részét és legfőképpen a törvénykezési illetékeket túlzott mértékben emelte fel. Az emelések rendszerint több száz százalékosak, gyakori esetekben pedig több ezer százalékkal növelték az illetékeket. Az értekezlet tiltakozott az illetékek felemelése ellen, mert a felemelés mérvét a jogkereső közönség nem bírja el. Az emelés katasztrófálissá teszi az ügyvédek széles rétegeinek megélhetését is. Az ügyvédi kamarai elnökök országos értekezlete mindenekelőtt a rendelt törvénykezési részre életbe léptetésének felfüggesztését kéri.

Ugyanekkor kéri az ügyvédi kamarák elnökei, hogy az ügyvédek mentesüljenek az illetékek és bílyegek lerovásának személyes felelőssége alól.

Bábahadsereg a megyeháza előtt

Kedden délelőtt nagy feltűnést keltett az a kosaras, kendős, fahusi asszonyhad, amelyik a megyeháza kapujában várakozott, míg hivatalos akaratból rá kerül a sor. A zalaegerszegi járás okleveles szülésznői, népnyelven: bábai-gyermeknyelven: gölya nénei gyűltek össze az új szülészeti rendtartás szerinti vizsgálatra, amelyet dr. Örfy szekszárdi kerületi szülész-főorvos tartott meg.

A vizsgálat célja volt megállapítani a jelzett nemzetgazdasági tényezők szellemi képességeit és azt az elméleti szaktudást, ami kényes mesterségükben a mai fokozottabb igényeknek megfelelő messzemenő tájékozottságot, értelmet, tisztességérzetet, lelkiismeretességet kíván.

A vizsgálatok eredményeit még nem ismerjük. Remélhetőleg mindnyájan megfelelték feltételezhető, hogy abból a Szalai vasorruból amelyik szakmába vágó bűncselekményért büntetve volt és mégis tovább hordozza a táskát, — egy sem volt itt. És reméljük, hogy e sok rendes, derék, élemedett korú bába között nem veszik el a magyar faj megmentésére irányuló miniszteri intenció.

Szólj igazat...

Kolozsvár, október 14. A kolozsvári törvényszék hat hónapi börtönre és politikai jogainak három évre való felfüggesztésére ítélte Hexner Béla vegyész-mérnököt, aki a népszámlálás előtt cikket írt a Keleti Újságba és ebben arra hívta fel a magyarok figyelmét, hogy egész bátran vallják magukat magyaroknak.

Betörés!
egy pásztoróra
egy házasságba
egyszép asszony szívébe
és a pikáns, mulatságos és a
hallatlanul izgalmas operett té-
mája, melyet az **EDISON**
MÓZI műsorán **Lillian**
Harvey, Willy Fritsch, Heinz
Rühmann visznek sikerre.

Betörők
Verneul Louis vidámsága, mint han-
gos operett 10 felvonásban.

NE KISÉRLETEZZÉK!

EZÉRT ISMÉTELJÜK

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK

világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Zalaegerszeg, Gróf Apponyi Albert utca 1.

— Szenvédő nőknél a természetes «Ferenc József» keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a **Ferenc József** víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalmi volt meggyőződést szerezni. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

HIREK

— **Püspöki konferencia.** Ma reggel 9 órakor kezdődött meg a budai primási palotában a magyar püspöki kar konferenciája Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegprímás elnökletével. A konferencián résztvett Mikes János gróf szombathelyi és Rott Nándor dr. veszprémi megyéspüspök is.

— **Hann János temetése.** A zalavármegyei árvaszék elhunyt elnökét nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra az új temetőben, tegnap délután. A temetésen teljes számban megjelent a főispánnal az élén a vármegye tiszti és tisztviselőkara, a törvényhatósági bizottság képviselői, a város, a testületek, egyesületek képviselői. Eljörtek Hann János végtisztességére Batthyány Pál gróf és felesége is. A szertartást Pehm József apátplebános végezte. Beszterlés után a sírnál dr. Szalay Gyula vármegyei tiszti főügyész mondott búcsúztatót, meghatott szavakkal jellemezve az elhunyt kiválóságait.

— A miniszterközi bizottság szerdán Keszthelyre szállt ki a költségvetések felülvizsgálására. A bizottsággal elutazott Bódy Zoltán alispán is.

— A postafőnökség közli az utazóközönséggel, hogy f. hó 16-tól, péntektől kezdve Zalaegerszeg pályaudvar és Bak között a postautóbusz viteldíját az eddigi 50 fillérről 60 fillérre emelték. Egyébként a viteldíjszabásban más távolságra semminemű változás nem állt be.

— **Megnyitották a keszthelyi gazdasági akadémiát.** A keszthelyi gazdasági akadémia 135. tanévét most nyitották meg ünnepélyes külsőségek között. Sztankovits János igazgató mondott hosszabb beszédet és fejtegette azokat az okokat, amelyek szükségessé teszik az akadémia fenntartását. Melegen üdvözölte Faber Sándor tanárt, aki betegsége miatt, 36 évi munkálkodás után nyugalomba vonult. A tanévmegnyitó előadást Keller Oszkár dr., r. tanár tartotta meg a modern növényvédelemről.

— **Elveszett egy bőr pénztárca kb. 70 P tartalommal és különféle iratokkal.** Megtaláló szolgáltatassa be a m. kir. rendőrkapitányságnál.

— **Panaszos levél.** Egyik Horthy-téri olvasónk közli, hogy a hősök emlékműve előtt levő pad napok óta le van törve és be van piszkítva úgy, hogy nem lehet ráülni. Az esetet illetékesek figyelmébe ajánljuk.

— SAJTÓHIBAK NELKUL

egy lap sincsen. Szükséges rossz a sajtóhiba, arra kell, hogy a korrektort minden nap újból és újból össze lehessen szidni. Az olvasó mosolyog, vagy bosszankodik a sajtóhibán, de a korrektor mindig a rövidet húzza. Azonban, hogy hogyan marad a lapban a sajtóhiba és hogyan kap ki a korrektor, — ez műhelytitok.

Tegnap számunkban Tauffer professzor nagyértékű előadásáról szóló tudósításunkban, kisebb betűhibákon kívül egy súlyosabb hiba volt. Ha a csökkenésnek útjába állunk, elveszünk a körülöttünk egészségesen szaporodó népfajok között — így került a lapba egy mondat. Ez a mondat így szót-helyesen: Ha a csökkenésnek (t. i. a születések csökkenésének) útjába nem állunk, elveszünk...

Kérjük az olvasók szíves elnézését. Mi nem néztük el a korrektornak s ebből reményt nyertünk arra, hogy a jövőben nem kell elnézést kérnünk.

— 0 —

Megtámadta az iskolásgyermeket. Celldömölkről írják, hogy ott a csendőrség őrizetbe vette Müller Richard 43 éves nagykanizsai utazót, aki Celldömölk főutcáján merényletet akart elkövetni az iskolásgyermek ellen. Müller csak nemrégiben szabadult a fogházból, ahol hasonló bűncselekmény miatt 4 hónapig ült.

Felmentették a pécsi táblán Vörös József nagykanizsai rendőrfőnörsőrmestert és feleségét, akiket azzal vádoltak, hogy évekkel ezelőtt elhagyták 14 éves néma gyermeküket Keszthelyen. A törvényszék 6-6 hónapi fogházat szabott ki a házaspárra, de a tábla elvétel címén felmentő ítéletet hozott.

Csendélet a Széchenyi-téren. Tegnap este 7 óra tájban Asbolt István 22 éves mészárossegéd megtámadta a gyamutlanul sétáló Singer Dénes 23 éves kereskedőt és tetteleg bántalmazta őt. Asbolt azzal magyarázza tettét, hogy őt Singer a futballpályán szidalmazta. Asbolt ellen becsületsértés és közbotrányokozás miatt indult meg az eljárás. — Ébédli Lajos e héten már másodszor foglalkoztatta a rendőrhatalóságot. Először a plebániaépület előtt inzultált egy vidéki asszonyt, most pedig egy utcaseprőt támadott meg. A rendőrség ártírt a város közegészségügyi hatóságához, megfelelő intézkedés végett.

Leforrázta a gyermekét. Szalai Károlyné dabaspusztai asszony még a nyáron forró lúggal telt fazekat hagyott a konyha közepén, melybe négyéves kislánya, Mária beleesett. A forró lúg a gyermek testét annyira összeégette, hogy sérüléseibe pár napi szenvedés után belehalt. A zalaegerszegi kir. törvényszék a gondatlan anyát me: vonta felelősségre és 7 napi fogházbüntetést szabott ki rá, az ítélet végrehajtását azonban 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Cigarettázó gyermekek gyujtogatása. Kedden délelőtt tűz támadt a bagolai szérűkerthben. Kigyulladt Ketter József és János, Kotlár János és Resnyák János gazdák pajtája, cséplőgépe, gazdasági eszközök és hat szalma- és szénakazal. A gazdák kára 10 ezer pengő. A nyomozás során kiderült, hogy a tüzet cigarettázó gyermekek okozták.

Leütötte a nevelőapját. A nagykanizsai törvényszék tíz hónapi börtönre ítélte Borovicsa Ferenc 22 éves nemesszentandrásit le: gényt, aki Gelse és Kilimán között megtámadta, leütötte és kirabolta nevelőapját: Szakotits István nemesszentandrásit órásmestert.

Tolvaj gazdasági munkás. Dolmányos József 21 éves nagykanizsai illetőségű mészárossegéd mint gazdasági munkás dolgozott Adánd községben Abrahám Ferencnél, akitől pénzt és ruhaneműt lopott, majd ismeretlen helyre szökött. A csendőrség keresi.

Gyenge tanulókat bármely iskolára sikerrel előkészít nyilvános intézetben működött tanár. Elemisták számára a németből heti két óra csoportos tanítás havi 6 pengőért. Elismert kiváló módszer a magyar és német fogalmazás tanításban. Cím: Jókai-utca 21.

Időjárás: Megélénkülő északnyugati szelekkel, változóan felhős és kissé hűvösebb idő várható.

A népszövetségi kiküldöttek munkája.

Budapest, október 14. A Népszövetség pénzügyi bizottságának Budapestre küldött tagjai érdemleges munkájukat befejezték és rövidesen megteszik jelentésüket Genfben. A bizottság tagjai biztosították a magyar pénzügyi szakembereket jóindulatukról.

Az angol választások.

London, október 14. Az angliai képviselőválasztásokon 1200 jelölt lép fel. A pártkaszák teljesen üresek és így minden jelölt a saját zsebére van utalva. Fejenként 1500 font biztosítékot kell letenni. Ezt az összeget a letevők elvesztik, ha nem kapják a szavazatok legalább egynolcadát. Ez a körülmény nagyon sok politikust visszatart a jelöltetéstől.

Új lakásrendelet készül.

Budapest, október 14. A belügyminisztériumban új lakásbérrendeleti szabályrendelet készül, amelynek kibocsátására valószínűleg a jövő év februárjában kerül sor.

Házasulandók kötelessége!

Varsó, október 14. A lengyel kormánytervényjavaslatot terjeszt a szejm elé, melynek értelmében nem köthet házasságot az az egyén, aki házassága előtt nem vizsgálattja meg magát orvosilag, hogy nincs-e vérbaja, elmebaja, vagy tuberkulózisa. A vizsgálat elmulasztása két évig terjedő fegyházbüntetést von maga után.

MOZI.

BETÖRÖK.

Louis Verneuil vidámsága, mint filmoperett 10 felv. Bemutatja az Edison mozi szerdán 7 és 9 órakor. Főszereplői Willy Fritsch, Lilien Harvey és Heinz Rühmann.

Ez a film páratlan ügyességgel az első pillanatban megteremti vidám levegőjét és szuverén biztossággal vezeti rendezője ebben a hangulatban egész végig meséjét. Száz százalékgig «kihoz» mindent belőle és nem kerül el figyelmét a legkisebb detail sem. A közönség, szerző és színészek a legbolondosabb valószínűtlenségnek bírodalmába mennek bele és mindenkinek tetszik a játék és mindenki mulat mellette. Elhiszük, hogy az öreg baba-gyáros maga keres új férjet a feleségének és nevet rajta, bár sejti, hogy a móka mögött valami komolyabb gondolat is rejlik. Akad is párja az asszonykának, egy valósgos betörő, de nem valódi, amint ez a film vidám bonyodalmain keresztül kiderül. A babaasszony: Lilien Harvey, a gentleman-betörő: Willy Fritsch.

Tempót, elevenséget fokoz az a sok jó muzsika, sláger, amely viszi a filmet, amely fűlbemászó.

RÁDIO.

Csütörtök, október 15. 9.15: Hangy. 12.5: A házikvartett hangy. 4: Gyermekmesék. 5: Lecsapolás, alagesővezés. 5.35: Magyar dalok és csárdások zongorán. 6.20: Angol lecke. 6.50: A lakarékos lűtés. 7.20: Cigányzene. 8.30: Az európai műsorcsereorozathban a budapesti rádióállomás műsorának közv. A Zene-művészeti Főiskola nagyterméből. Előadásra kerül Hubay Jenő: Dante szimfóniája. Szimfónia tenorszólóra, három női hangra, vegyes és gyermekkarra, orgona- és nagyzenekarra. Utána a Fejes szalonzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangy.

ZALAEGRSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 7.00-7.50, Rozs 7.00-7.50, Arpa 14.00-15.00, Zab 13.00-13.50, Tengeri 14.00-15.00 F Burgonya 4.00-5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 8.70-8.95, buza (egyéb) 8.40-8.55, rozs 8.70-8.90, arpa 15.25-16.00, zab 17.50-18.00, tengeri 15.50-15.75, búzakorpa 9.60-9.85 köles 20.00-22.00.

Irányzat: lanyha.

Lestulajdonos és feleős igazgató KAKAS AGOSTON.
Felelős szerkesztő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkálkő: PESTHY PÁL sr.

1931-4273 vghl.

Arverési hirdetmény.

Dr. Párkány Frigyes ügyvéd által képviselt Dénes B. R.-t. javára 879 P 60 f lőke és több követelés járuléka erejéig a budapesti kir. járásbíróság 1931. évi 420909 számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931. évi március hó 10-én lefoglalt 4500 P-re becsült ingóságokra a zalaegerszegi kir. járásbíróság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. § a alapján a következő megnevezett továbbá a foglalási jknyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is, az árverés megtárlását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatalyu igénykereset folyamatba nincs, — végrehajtást szenvedő lakasán, üzletében: Zalaegerszegen leendő megtárlására határidőül

1931. évi október hó 17 napjának d. e.
10 órája

tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt egyengető vastagságú gyalugép, szalag fűrészes gép, furó csoport, taraktár s egyéb ingóságokat a leglőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Zalaegerszeg, 1931. évi szeptember hó 30.

Szalay István kir. bir. végrehajtó

Bundák és kabátok
SCHÜTZNÉL

BARTA AGOSTON
Műtermét Kossuth Lajos utca 58. sz. alá helyezte át. — Köztisztviselőknek kedvező fizetési feltétel.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

„A szegény magyarokkal nagyon igazságtalanok voltunk!”

A Nancyban megjelenő nagy francia munkásorgamum, amelynek címe, magyarul: „A munkás ébredése”, feltűnő cikket közöl Gobron Gabriel jeles francia publicista tollából a Trianonban nyomorított Magyarországról. Gobron Gabriel járt hazánkban, megnézte a budapesti Augusztá-telepet és az itt tapasztaltakhoz fűzi a trianoni békeszerződés érvénybentartása ellen való tiltakozását. A kétségtelenül jelentős vezércikk a következő:

Látni kell a budapesti Augusztá-telepet, aki látja, az megérti a megszállott cseh, román és szerb területekről ide menekült magyarok mártírságát. Ezen a nyomortanyán találni ma az ezeréves Magyarországot, azt, amelyet még nem daraboltak fel a Clemenceauok, Poincarék. Ide kell jönni, hogy az ember kellően értékelje ezeknek az undok szónokoknak a nagy jelszavait, akik elég vakmerőek arra, hogy „a szabadság, a jog és a kultúra harcáról” beszéljenek. Rettenetes hazugságok azok, amiket ezek hangoztatnak!

A megszálló szövetségesek politikájának megértése végett vissza kell emlékezni Bratimának egy kijelentésére, amit ez egy angol újságírónak mondott:

„Ha tíz év múlva újra Erdélybe jön, nem talál többé magyarokat.”

Prága, Bukarest, Belgrád versengve csökkentik földreform, birtokelkobzás, iskolák bezárása, nyelvpolitika, polgári jogok megvonása, üldözések, rendőri megfigyelés, cenzura és ezer más galád eszközzel a magyarok számát, akiket a trianoni szerződés elcsatolt az anyaországtól. Franciaország büszke lehet, hogy ilyen államoknak szövetségese, amelyeknek csalással és hamisítással elért sikerei megütöztetést keltenek, angol, olasz, amerikai és lengyel politikai körökben egyaránt. A külföldi lapok tudják, hogy miként vélekedjenek a magyarok sorsáról. A francia sajtó azonban néma. Nem tud és nem akar tudni semmit. Még is van fizetve és itt a magyarázata annak, hogy miért nem akar tudni ezekről a borzalmakról. Össze kell fognia az ifjú francia nemzedéknek a sajtó és az irodalom ilyen tulkapásai ellen.

Láttam az Augusztá-telepet, valamelyest kicsinosítva, de amint 1931 szeptemberében láttam, az megmutatta, hogy mi volt ez a telep évekkel ezelőtt, amikor ide voltak zsúfolva menekült munkások, hivatalnokok, ismét tudósok, akik itt valamennyien a legnagyobb szegénységben és nyomorban éltek. Ezeknek csak az volt a vigaszuk, hogy Magyarországon vannak. De milyen itt még ma is a szegénység és a nyomor! Barrés leírja a menekülést Elzaszból. Milyen nevetségesnek látszik ez azzal a terrorisztikus erőszakkal szemben, amellyel a cseh, román, szerb utódállamok dolgoztak!

En nem tartozom azok közé, akik a külügyminisztérium pénzén utazzák be a földet. Előtem fekszenek azok a statisztikai adatok, amelyek a Trianon előtti és utáni öngyilkosságok számát mutatják. Fél napnál többet töltöttem a budapesti főkapitányság különböző osztályain és azok az okmányok és statisztikai adatok, amelyeket itt láttam, súlyosan elítélik a Clemenceauok és Poincarék és a kisantant gyűlöletes politikáját.

Keresethiány, csőd, nyomor gyötri a mai Magyarországot. A szűk barakktelep ad hátlékot a román, szerb, és cseh megszállás elől menekülteknek. Egyikben román, másokban szerb, vagy cseh brutalitásokról beszélnek. Lá-

tam a barakkjait azoknak a diákoknak akik kezük munkájával keresik meg a tanulmányaikhoz szükséges pénzeszkét. Ha nem láttam volna, el se tudnám képzelni azt, amit most elmondok. Egy barakk 20 szobára van osztva, amelyek 2+3+2 méter nagyok, 5—7 ember lakik egy szobában. Számítsuk ki, hogy hány köbméter levegő jut egy személyre! A túlszűrt szobákban, melyeknek nagy részét kályha, asztal és ágy foglalja el, valamikor jobb napokat élt asszonyok kézimunkáznak, görnyedezve, szemüket erőltetve. Egy szép barna-szemű leány nem engedett be szobájukba, mert szégyelte megmutatni, hogyan laknak. Hiábavaló volt a velünklevő Zech báró, tábornoknak kérése, a leány, szegény, hajthatatlan maradt. 500 ezernél többen menekültek az utódállamokból, ezek súlyosan terhelik az országot és Budapest költségvetéseit. Ott, ahol például egy ügyvéd élhetne, négyen, öten vannak és ilyen az arány más foglalkozási ágakban is. Több mint 900 család él a telepen, ebből 750 család birtokelkobzás, bebörtönzés, embervadászat és egyéb kegyetlenségek elől menekült. Micsoda borzalmak! Neveket tudok és tényeket, amelyeket fel fogok használni ez

ellen a piszkos béke ellen és azok ellen, akik még mindig az 1914-es bagón rágódnak és a magyar, bolgár, német atrocitásokat hajtogatják. Vigyázzatok! Franciaországnak ezer megfizetett hallgató lapja ellenére és annak ellenére, hogy a hivatásos politikusok a plutokrácia szolgálatában állnak, jön a leszímlás órája!

Előttek más, többé-kevésbé, független franciák is jártak Magyarországon, ha nem is mesélnek mindenről, amit láttak és megtudtak, azonban valamennyien ismétlik Doumer szavait:

„Ezekkel a szegény magyarokkal nagyon igazságtalanok voltunk!”

Egy magasrangú katonatiszt mesélte Nancyban, hogy barátai, akik Magyarországra utaztak, visszatérve, azt mondták neki, hogy a magyar nemzet szárnyait megnyesték, minden gazdagságát elvették, hogy lassu halállal kényszerüljön meghalni: ez Trianon!

De türelem. A magyar turul megint a magasha fog emelkedni! Szenvedni fognak még azok a rosszhiszemű és tudatlan történethamisítók és intrikusok, akik Trianonért felelősek. Millerandnak igaza van, amikor a trianoni szerződést kísérő levelében elismeri, hogy a szerződést revízió alá kell venni. Ebben az irányban fogunk dolgozni, mi fiatalok, természetesen — az öregek ellen.

Éljen a magyar!

Nincs ok idegességre és nyugtalanságra a látszatadó miatt

Zárt ülést tartott a 33-as bizottság

Budapest, október 15. Teleszky János ny. pénzügyminiszter, a 6-os bizottság elnöke ma újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette: Az idegesség, amelyet a látszat-adó megteremtése körül látok, egyáltalán nem indokolt.

Nincs ok nyugtalanságra és vészes híreknek nem szabad felülni.

Ha megjelenik a rendelet végrehajtási utasítása, már eloszlanak az aggályok és belátja mindenki, hogy indokolatlan volt az ijedelem. Tévedés azt hinni, mintha ez a rendelet a vásárlóknak megkötné a kezét és mindenkinek redukálni kellene még a megengedett kiadásait is. A gazdasági viszonyok folytán állt elő az a helyzet, hogy

még a nagyobb jövedelmekkel rendelkezők is csökkentették kiadásukat.

Ez világszerte így van. Eszeágában sincs senkinek egy olyan rendelet szerkesztése, amely által csökkentenék a kiadásokat.

Az utóbbi időben több számadat is jelent meg, hogy mennyi autót állítottak le Magyar-

országon. Ezek nevetséges számok. Tény az, hogy leállítottak több gépkocsit, ez azonban a mostoha gazdasági viszonyoknak a következménye. Teljes mértékben osztja Kenéz kereskedelmi miniszter szavait, aki tegnap a következőket mondotta: aki teheti, ne korlátozza fogyasztását és különösen a magyar iparcikkeket és termékeket vásároljon! Mindenki a tényleges jövedelme alapján lesz megadózva.

Ezeket a kósza híreket, amelyek az országban járnak — fejezte be nyilatkozatát Teleszky — csak mosolyogni lehet.

A 33-as bizottság ülése.

Budapest, október 15. A 33-as bizottság mai ülésén Zsitvay igazságügyminiszter bejelentette, hogy a holnapi hivatalos lapban az árveréseket szabályozó rendelet fog megjelenni, amely útját állja annak, hogy az ingatlanokat elköttye-vetyéljék. Ezután zárt tárgyaláson kezdtek tárgyalni Orffy Imre előadásában a hitelügyi kérdésekről szóló rendelet-tervezetet.

A városok éles állásfoglalása a készülő kórházrendelet ellen

Budapest, október 15. A Városok Kongresszusának elnöki tanácsa ma a pesti városházán ülést tartott, melyen a készülő kórházrendelet vitatták meg és egyhanguan szögezték le, hogy a városok a rendeletet igen súlyosnak tartják. Nem bírják elviselni azokat a terheket, amelyeket a rendelet rájuk hárítana. — Különösen azt sérelmezik, hogy ez év január 1-től visszamenőleg kellene évente a városoknak nyolc millió pengőt megfizetni. Azt kéri a városok, hogy a legrosszabb esetben is a rendeletet csak 1932-ben léptessék életbe, de lényegesen módosítva és biztosítsanak olyan jö-

vedelmező forrásokat, miáltal lehetővé válik a fizetés. A városok elhatározását magába foglaló memorandumot ma délután adták át Ernst népjóléti miniszternek.

Délamerikába szökött a sikkasztó jegyző.

Esztergom, október 15. Czirvein Lajos dorogi segédjegyző nagyobb összegeket sikkasztott a község pénztárából. A fegyelmi bíróság most állásvesztésre ítélte a hűtlen jegyzőt, aki időközben Délamerikába szökött.

Álarcos rablók a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank egyik fiókjában

Budapest, október 15. A Magyar Országos Tudósító jelenti: Ma délelőtt 12 órakor két álarcos, revolverrel felszerelt rabló állított be a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szabadságterti fiókjába és «fel a kezekkel!» kiáltással nyomultak előre a bank pénztárhelyiségébe. Nem mert senki a rablókhoz közeledni, akik felkaptak a pénztárban egy csomagot és egész simán kijutottak a bankból.

Felültek a bank előtt levő kerékpárjaikra és anélkül, hogy fekete álarcukat levették volna, menekülni próbáltak. — Egy taxisoffőr észrevette a rablók menekülését és gépkocsijával üldözőbe vette a rablókat, akik nagyon gyorsan hajtottak. Sikertelenül az egyiket elérnie, de ekkor a gonoszlelvő revolverével rálőtt a taxira. Szerencsére a soffőr nem vesztette el lélekjelenlétét és tovább üldözte a rablókat,

akik közül egyiknek nekihajtott. A rabló leest a biciklijéről és ekkor a soffőr ártalmatlanná tette. A másik rabló is lövöldözött a járóelökre, de nem sebesített meg senkit. Sikertelenül azonban egérutat nyernie és eltűnni üldözői elől.

Az elfogott rablóról kiderült, hogy Bónya Józsefnek hívják. Megtalálták nála a pénzes-csomagot is, amelyben hiánytalanul megvolt az elrabolt 30 ezer pengő és 200 márká.

Bónyát a főkapitányságra vitték, társának kézrekerítése csak órák kérdése.

A rendőrség megállapította, hogy Bónya 18 éves péktanonc és Ondi Sándor nevű péksegéd társával ő tört be a Zubek-féle lőszerkereskedésbe is. Ezt Bónya beismerte. Társa este 6 óráig nem került még hurokra. A lopott dolgok megkerültek.

Valószínűleg a jövő héten hozzák Budapestre Matuska Szilvesztert

A merénylő vörös katona volt a kommunizmus alatt

Bécs, október 15. A ma reggeli bécsi lapok több bécsi jogászt szólaltattak meg a Matuska-ügyben. A legtöbb ügyvédnek az a véleménye, hogy ha Ausztria ki is adja Magyarországnak Matuska Szilvesztert, nem lehet őt felakasztani, mert osztrák területen fogták el. A berlini, budapesti és bécsi rendőrtiszteknek az a véleménye, hogy a borzalmas merényleteket Matuska egyedül követte el.

A kiadatás ügyében szombaton várják az igazságügyminiszter döntését. Ha ez megtörténik, akkor a merénylőt hétfőn már Budapestre szállítják. Németország nem is kéri ki a gyilkost, mert Magyarországon követte el a súlyosabb bűncselekményt, magyar állampolgár és a magyar hatóságok nyomozták ki az ügyet. A bécsi rendőrség elfogta Leipnik Már-

tont is, akit mint ismeretes, sokáig gyanúsították a merénylet elkövetésével. Leipniknek azonban sikerült alibit igazolni s így csakhamar el is engedték a rendőrségről.

A Bécsbe érkezett berlini rendőrtisztek rövidesen elutaznak Biatorbágyra, hogy megtekintsék a robbantás színhelyét. Brandl osztrák rendőrfőnök helyettesnek az a véleménye, hogy Matuska résztvevett az anspachi merénylet elkövetésében is. Itt még primitív eszközökkel dolgozott, de a jüterbogi és biatorbágyi merényleteknél annál ügyesebben.

Budapest, október 15. Megállapítást nyert, hogy Matuska a kommunizmus alatt vöröskatona volt. Teljesen beszámítható egyén, aki mindenkor megfontoltan cselekszik.

— o —

Lélekzetvételhez szeretnének jutni a kereskedők, a nagy terhek alatt

Tanuljon egy kis helyi hazafiasságot a pénz

A zalaegerszegi kereskedők szerdán este értekezletet tartottak a Kereskedelmi Körben. Az értekezlet egyetlen tárgya volt tízfélé és húsféle variációban: a panasz. A Panasz. Arról, hogy roppant nehezek a viszonyok, pang az üzletmenet, senki sem fizet és a hitelállapotok mai állása a rolók lehúzásához fog vezetni.

Határozatot hoztak a kereskedők, hogy az egyenesadó, forgalmiadó és társadalombiztosító járulék-hátralékokra hathónapi fizetési halasztást kérnek, mert

a bevételük annyira csökkent, hogy fizetni most nagy többségükben képtelenek.

A foglalások, végrehajtások pedig azt a lelki-erőt és jövőbe vetett bizalmat is összeroppantják bennük, ami még megvan. Az értekezlet megválasztotta az üzletberek ügyében eljáró egyeztető bizottságot s elhatározta, hogy a forgalmiadó fázisrendszer mielőbbi teljes behozatala mellett állást foglal. A köztartozásokra vonatkozó fizetési halasztás ügyében küldöttség megy a főispánhoz.

Ezeket határozta az értekezlet. Ha azokkal a felszólalásokkal, melyek a határozatokat megelőzték, alá húzzuk a határozatokat, csak akkor látjuk, — a panaszáradatból és komolyan veendő érv-felsorakoztatásból, — hogy a kereskedők kívánsága teljesen megérett a megfontolásra és arra az elhatározásra, hogy a lélegzet, amely az adóalany továbbéléséhez szükséges, meghagyassék az adóalanyban. A helyzet ugyanis az, hogy a pénz mostani ideges, óvatos és betegesen húzódozó magatartása mellett a kereskedő, de az iparos is az utolsó lélegzetnél tárt. Komoly úgyról lévén szó, elmentünk egy nagy, dunántúli viszonylatban is első árúházba, megnézni ezt az utolsó lélegzetet. Az üzlet, a raktárak, a pincék tömve árúval, a könyvek rubrikái tömve künnlevőségekkel, az előjegyzési naptár

tele váltólejárati terminusokkal és foglalási és végrehajtási határidők vörösceruza előjegyzéseivel.

Csak a közönség számára üresen tartott hely üres ebben a boltban.

Es a tulajdonos azon gondolkodik, hogy ma kezdje-e a likvidálást, vagy holnap. A bank nem segít rajta, a pénze nem folyik be. Egyetlen kivezető útnak azt tartja, hogy végkiürítést rendez és becsukja a boltot. Ez így egy magában még csak egy egzisztencia megbicsaklásának látszik. Igen ám, de ha ez a nagy cég végkiürít, húsz rokonüzletet is tönkretesz, mert azok akár hónapokra be-szüntethetik árusításukat.

Annak a fizetési halasztásnak, amit a kereskedők kérni fognak, moratórium az általánosan használatos neve. És nekünk meggyőződésünk, hogy a szigorú adóbehajtási politika, a defláció kellős közepén, amíg a pénz egészséges forgalma, a vásárlókedv visszatérése bekövetkezik, kimélettel és belátással nyul a kereskedők és iparosok hátralékainak ügyéhez és méltányos elbánást ad mindenütt,

ahol nem a hazafias adómorál hiányzik, hanem a hozzávaló pénz.

A pénz. Ezzel kell tenni valamit. Ha az iparos és kereskedő kezén pénz forogna, nem volna szüksége moratóriumra. A pénzzel, mint hozzáférhető hitellel és az árúval kell tenni valamit, azután a pénzzel, mint vásárlóeszközzel kell tenni valamit, hogy a napvilágon forogjon, hogy ne hűjkáljon sem a nagy, sem a kicsiny zsebekben és páncélszekrényekben, hogy annak az

ismét ragályosan terjedő tendenciának, ami a pénznek a forgalomból és a bankokból való elvonásában mutatkozik,

legyen vége bármiképpen, de legyen vége a

minden kereskedelmi, ipari és kultúréletet agyoncsapó takarékoskodásnak is, ami lényegében pazarlás, száz meg száz egzisztencia felmorzsolása.

Es — ismét kitérünk erre — legyen a pénz a helybeli viszonylatban is méltányos, sőt legyen hazafi. A kereskedők értekezletén mondták be ezt a számot s nincs okunk kétségbevonni, sőt tapasztaltuk, hogy így van:

egy budapesti szabócég az elmúlt napokban nyolcvan öltöny-rendelést vitt el Zalaegerszegről

és 28 öltönyt hozott próbára, ami összesen száznyolc. Ha csak 120 pengős átlagot számítunk, körülbelül tizenháromezer pengő szökött ki Zalaegerszegről és csalta meg azt a kereskedő és iparosréteget, amelyik nyög a közös helyi terhek alatt. Ha a pénz ilyen hazafiatlan, akkor hiába a kereskedő és iparos erőfeszítése. Hivatali helyiségekben is, holott ez nem volna szabad, dolgoznak az utazók. Egyik szövethől csinál nagy konzumot, a másik töltőtollból, a harmadik képből. Mit lehet ilyen körülmények között az iparos, meg a kereskedő mást, mint becsukja a boltját? De akkor ki vállalja a városi közterheit? A budapesti szabócég, vagy annak itteni rendelői?

A méltányos felsőbb intézkedésekben bízunk, de a pénz helyi hazafiságában nem. Ezt erre előbb valamiképpen meg kell tanítani.

Ujabb hírek a bacon-tenyésztésről

Megírtuk lapunkban, hogy a magyarországi bacon-sertésenyésztés ügye kátyuba került és Anspacher, a magyarországi termelés finanszírozója jelentékeny veszteségek után, kivonult az országból.

Amint a «Magyar Közgazdaság» most írja, ennek a sok reménnyel megindított tenyésztési és termelési ágnak kimúlásáról nem lehet beszélni, mert csak arról van szó, hogy szünetel a munka. Tény, hogy Anspacher kivonult, de a nagyértékű magyarországi telepeit nem szerelik le, hanem megvárják a jobb viszonyokat és akkor újból megkezdik a munkát. Ezidőszent a font nagy áresése a bacon-feldolgozás és export akadály. Ha a hussértékek ára nálunk alacsonyabb lesz, a font pedig visszajut fontos pozíciójába, semmi akadály sem lesz a bacon-tenyésztés és feldolgozás újabb fellendülésének.

Színházi hírek

Egy hét múlva már mindenki dalolja a «Lámpaláz» című operett nagy slágerét. — Ez a szenzációs operett lesz a bemutató előadása Deák Lőrinc szinigazgató elsőrendű társulatának e hó 21-én este az «Arany Bányá» szálló színház-termében. A főszerepekben Paxy Teri énekes primadonna, Eöry Gizi szubrett primadonna, akit nem kell külön bemutatnunk az egerszegi közönségnek. Humorról bőségesen gondoskodnak a társulat komikusai: Szabó Ernő tánckomikus, Hortobágyi Arthur buffókomikus; az utóbbinak az elmúlt esztendőben Szegeden voltak jelentős sikerei. Nemkülönbön Kőszegi Géza az ördögös táncu fiatal naturburs; ő Székesfehérváron aratta az elmúlt esztendőben babérait. A második bemutató előadás a Víg-színházban 150-szer előadott nagysikerű színmű, a «Feketeszáru cseresznye» — Hunyadi Sándor világsiker aratott darabja, amelyet a Vojnicsdíjjal tüntettek ki. Főszerepben Deák Lőrinc, Mikes Béla, Paxy Teri, Szabó Ernő, Hortobágyi Arthur és stb.

A színüdény alatt csupa újdonság kerül bemutatásra és minden előadásra érvényesek a kedvezményes bérlet-szelvények. Tehát használja ki mindenki az alkalmat és agyagfalvi Sala Domokos színházi titkárnál váltsa meg bérletét. — 10 darab szelvény az elsőrendű helyre 16 pengő, a másodrendű helyre 13 pengő.

A miniszter a szegénysorsu tanulóért

A vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet küldött a tanfelügyelőkhez és rajtuk keresztül a tanítószághoz. — A miniszter kötelezővé teszi a tanítósnak, hogy a szegény iskolázató szülőkkel szemben kiméletesen járjanak el és az ilyen szülők gyermekei akadálytalanul bejuthassanak az iskolákba. A tanítók az olvasókönyvön kívül más könyvek megvásárlására ne kötelezzék a tanulókat. Az a tanító, aki szembehelyezkedik a rendelettel, megtorló eljárásban részesül. Ez a rendelkezés a hittan-könyvekre nem vonatkozik. Végül a miniszter felhívja a tanítók figyelmét arra a körülményre is, hogy szegény tanulóktól beíratási díj sem szedhető.

Betörték Csák Károly dr. ügyvédi irodájába

Eddig ismeretlen tettesek vakmerő betörést követtek el tegnap délután négy órakor a Várkor 5. szám alatt lévő Csák Károly dr., ügyvéd irodájába. — A betörők álkücs segítésével jutottak be a folyósóról az ügyvédi irodába nyíló ajtón, majd valószínűleg vésővel felfeszítették az irodakasszony asztalának fiókját, amelyből 137 pengőt elvittek. A betörőknek annyi idejük volt, hogy rá értek vizsgálódni is, mert például a fentört fiókban régi ezüst pénz is volt, azt érintetlenül hagyták, azonkívül aprópénz is maradt a fiókban. Az okmány- és törvénykezési bélyegekből egy darab sem hiányzik. Ugyáltszik a betörőknek csak pénzre volt szükségük.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást. Annyi bizonyos, hogy a betörést csak a helyzettel teljesen ismerős egyén követte el.

A Pénztézeteti Központ érdekes kimutatása.

Budapest, október 15. A Pénztézeteti Központ közlése szerint a magyarországi föld- és házbirtokok értéke 17 milliárd pengő. Az ipar és mezőgazdaság évente 5 milliárd értéket termel. A földekre és házakra 748 millió az adósság. Az ország külföldi tartozása hosszúra tartó kölcsönre 2,2 milliárd, rövidlejáratú kölcsönre pedig 800 millió pengő.

MacDonald programbeszéde.

London, október 15. Ramsay MacDonald tegnap este mondotta el nagy programbeszédet a seahami választókerületben. A kormányelnök arról beszélt, hogy rövidesen stabilizálják a fontot és értékét az aranyvaluta színvonalára emelik. Végül a háborús adósságok eltorlását és a jóvátételi fizetések revízióját sürgette.

Elutazott a török miniszterelnök és külügyminiszter.

Budapest, október 15. Almásy László házelnök és felesége tegnap délből a parlamentben villásreggelit adtak a török államférfiak tiszteletére, akik kíséretükkel együtt tegnap este utaztak vissza hazájukba. Elutazásuk előtt Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár átnyújtotta nekik a kormányzó ezüsteretbe foglalt és meleg dedikációval ellátott fényképét.

Lemondott és újra megalakult a spanyol kormány.

Madrid, október 15. Tegnap a késő esti órákban Zamora miniszterelnök beadta a kormány lemondását, mert az alkotmánytervezet 24-ik szakaszát semmi körülmények között sem tartja megvalósíthatónak. Az új kormányt Azana hadügyminiszter a Zamora kormány tagjaiból alakította meg.

HIREK.

— Személyi hír. Dr. Szakáll Zsigmond egyetemi m. tanár, a felső kereskedelmi iskolák kir. főigazgatója, a fű felső kereskedelmi iskola, a női kereskedelmi szaktanfolyam és a kereskedő-tanonciskola meglátogatására folyó hó 14-én városunkba érkezett.

— **Cimadományozás.** A kormányzó az új miniszterelnökségi sajtófőnöknek: Hlathy Endre dr. miniszteri titkárnak a miniszteri osztálytanácsosi címet adományozta.

— A dunántúli ev. egyházkerület holnap tartja évi rendes közgyűlését Kőszegen Kapi Béla dr., dunántúli ev. püspök és Mesterházy Jenő dr., főgondnok elnökletével.

— **Hivatalvizsgálat.** Gyömörey György főispán csütörtökön hivatalvizsgálatot tartott a balatonfüredi főszolgabírói hivatalban.

— A miniszterközi bizottság csütörtökön Balatonfüredre szállt ki Bódy Zoltán alispánnal, a költségvetések felülvizsgálására.

— **Adomány.** A helybeli cipész-szakosztály az elaggott iparosok alapja javára 11 pengő 47 fillért adományozott. Fogadja az ipartestület hálás köszönetét.

— **Halálozás.** Csizmazia Endre régi függetlenségi képviselő, aki Sopront, majd Siklóst képviselte a képviselőházban, hosszas betegség után elhunyt.

— **Összeírják a szántóföldeket.** A földművelésügyi miniszter elrendelte a szántóterületek összeírását és azokról a részletes kimutatás elkészítését. Ezt a kimutatást dec. 15-ig fel kell terjeszteni a miniszterhez. A rendelet kimondja, hogy minden egyes birtokot fel kell tüntetni és kimutatásba foglalni, hogy a 20, 50, 100, 200 holdig, valamint az azt meghaladó birtokokból mennyi a szántóterület.

— **Veszedelemes karambol az országúton.** Zakár László 20 éves kanizsai városi szerelő motorkerékpárral igyekezett vidékről Kanizsára. A lazsnaki úton megcsuszott gépével és nekirohant egy szembejövő szekérnek. A szekér rudja felhasította Zakár száját úgy, hogy súlyos sérülésekkel a mentők vitték kórházba.

— **Tolvaj lakatossegéd.** Nagy Rudolf 24 éves hajduböszörményi lakatossegéd álláskereső körútján eljutott Zalába is. Balatonszöllös községben betört Gantzler Gyula lakására és onnét ruhaneműeket lopott el. A vakmerő embert a balatonfüredi csendőrség nyomozza.

— **Menetrendváltás a külföldi vasutakon.** A külföldre menő és külföldről jövő közvetlen gyorsvonatok és közvetlen csatlakozású vonatok menetrendjeit és menetárait is tartalmazó, 51. évfolyamu Vasuti Utmutató és Máv. menetrend, a magyar királyi államvasutak hivatalos menetrendkönyvének zsebalaku kiadása megjelent. A megszokott pontossággal közli az összes magyar vasutak téli menetrendjét, az új díjszabásokat, a vidéken közlekedő autóbuszok részletes menetrendjeit, hazai utazási kedvezményekre vonatkozó ismertetést, stb. Kapható minden könyvtárusító helyen, dohánytőzsdékben és az állomások pénztárainál és portásainál. Ára 2 pengő. A Vasuti Utmutató és Máv. menetrend ugyanúgy, mint a régi 1 pengős zöld menetrend, a téli menetrendek érvényességének ideje alatt, többször megismétlődően értesíti közönségét az időközi menetrendváltásokról és ezzel felbecsülhetetlen szolgálatot teljesít. A nagy nemzetközi Vasuti Utmutató, amely az ismert részletességgel közöl hazai menetrendeken kívül osztrák, német, cseh, olasz, román, jugoszláv, svájci, francia, belga, lengyel, holland, stb. menetrendeket, már szintén kapható. Ára 4 pengő 50 fillér.

— **Megbüntették a fiatalok betörőket.** A rendőrségről a fiatalok betörőket ma átkísérték a fiatalok bíróságához. Pénzes László dr. törvényszéki bíró vona felelőségre a síhedereket, akik közül hármat az aszodi javítóintézetbe fognak vinni.

Bundák és kabátok SCHÜTZNÉL

— **Elítélt notórius tolvaj.** Rudas Károly 28 éves bördőcei születésű, legutóbb ozorai gazdasági munkást, aki lopásért már többször volt büntetve, a veszprémi kir. törvényszék május 9-én lopás büntette miatt 2 év és 3 havi fegyházra ítélte. Junius hóban a szekszárdi törvényszék Rudast szintén lopás büntette miatt 3 évi szigorított dologházra ítélte. Rudas Ozorán gazdájától Döller Lőrincről 120 pengőt ellopt. A szekszárdi kir. törvényszék Rudas két ügyét összesítette és most hirdette ki az ítéletet, amely szerint Rudas összbüntetése 4 évi szigorított dologház lett. Az ítélet jogerős.

— **Felemelték az öngyújtó kincstári részesedését.** A hivatalos lap tegnapi száma közli az öngyújtóra kivetett magasabb kincstári részesedésről szóló rendeletet. Eszerint az öngyújtó, ha 25 grammal nem nehezebb ha aranyból vagy platinából van, akárcsak részben is — a részesedés 10 pengő, ha ezüst, vagy ezüstözött, zománcozott, cizellált vagy börtökkel ellátott — 5 pengő, ha közönséges fémből készült, díszítés nélküli — 1.50 pengő. Ha az öngyújtó 25 grammon felel van és arany vagy platina — 15 pengő, ezüst 7 P, közönséges fém 3 pengő. Az asztali és fali öngyújtók után 5 pengő, ha azonban az nemes fémből készült, 20 pengő. Ugyancsak felemelték a tűzke kincstári részesedési díját is.

— **A gyékényesi családi dráma részletei.** Megírtuk, hogy Reich Gyula gyékényesi állomáselöljáró rálőtt nevelt leányára és annak fiatal férjére: Sári Miklós kereskedőre. Az áldozatok a nagykanizsai kórházban vannak ápolás alatt és talán sikerül őket az életnek megmenteni. Reichet a kaposvári fogházba szállították. Most hallgatta ki a vizsgálóbíró és Reich elmondotta, hogy jelenlegi felesége, Lakics Mária, aki már a harmadik asszony, az esküvő után négy héttel elhagyta őt és Zalaegerszegre (?) költözött. — Egyedül érezte magát és arra kérte Sáriék, maradjanak együtt Gyékényesen. Erre Sári nem volt hajlandó, mert látta, hogy Reich szerelmével üldözi a menyekét, akit korábban feleségül is akart venni.

**Ken és gond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyergyar kenere.**

— **Hogy néznek ki a szerb börtönök?** Tóth Imre 23 éves zalalövői szíjártósegéd Magyarboly határszéli községben keresett állást. Vele nem átlépett szerb területre és a határőrök elfogták. Bevitték Bélménostorra, ahol két napig vallatták, nem a legjobb eszközökkel, majd Dárdára vitték, ahol nyolc napi börtönre ítélték. A börtönben — mint Tóth meséli — kártyáznak a foglyok és még párnákat, pokrócaikat is eljuttatják. Tóthot büntetésének kitöltése után visszatoloncolták Magyarországra.

— **Közalkalmazottak arcképes igazolványainak érvényesítése.** A közalkalmazottak arcképes igazolványainak érvényesítése az államvasutak igazgatóságának közlése szerint október 15-én megkezdődik az üzletvezetőségeknel és tart december 31-ig. Januárban a nem érvényesített igazolványok már nem használhatók. A térítési összeg személyenként 24 aranypengő, amiből állami alkalmazottaknál a családfő és felesége után az állam 16 aranypengőt átvállal. Új igazolványok kiállítása esetén a 24 pengő térítési díjon felül 2 pengő kiállítási és 1 aranypengő érvényesítési illetéket kell fizetni.

— **Vadászkaland a kut fenekén.** B. I. nagykanizsai lakos, aki szenvedélyes vadász hírében áll, T. L. nevű barátjával vadászaton volt Zalaszentmihályon. — Az erdő szélén B. I. kutyája egy kuthoz rohant, nagy lendülettel felugrott a kut kavárára és hatalmas loccsanással a kutba zuhant. B. I. nagyon sajnálta kutyáját és a vederrel leereszkedett a mély kutba, hogy felhozza kutyáját. Nyakig merült el a vízben és már egészen meggémberedett, mert T. L. képtelen volt felhuzni barátját és kutyáját. Szerencsére a közelben cigányok tartózkodtak, akiknek a segítségével sikerült az ájult embert és kutyáját felszínre hozni. Kanizsai vadászörökben most sokat beszélnek a szentmihályi vadászkalandról.

— **Gyenge tanulókat** bármely iskolára sikerrel előkészít nyilvános intézetben működött tanár. Elemisták számára a németből heti két óra csoportos tanítás havi 6 pengőért. Elismert kiváló módszer a magyar és német fogalmazás tanításban. Cím: Jókai-utca 21.

— **Válasz egy közleményünkre.** Folyó hó 9-én megjelent lapunkban egy hír, amely szerint Pataky Lajos cipészt Horváth Lajos asztalos csalásért feljelentette. Pataky erre vonatkozóan a következők közlését kéri: Valótlan Horváth Lajos asztalos azon állítása, amely szerint én a kisipari kölcsön közvetítésére töle kisebb összegeket csaltam volna ki, mert kölcsönt csak annak lehet szerezni, akinek vagyona van. A valóság az, hogy Horváth Lajossal szemben még nekem van követelésem. Egyébként a fenti ügy majd a bíróság előtt fog tisztázódni.

— **Időjárás:** Változékony, még szeles idő várható, kisebb fűtő esőkkel és erősebb lehűléssel.

Dolcsóbb lett a gramofon-lemez!

25 cm. átmérőjű lemez **7** pengő helyett **5.50**

30 cm. átmérőjű lemez **10** pengő helyett **8** pengő.

His Master's Voice
gramofonok,
gramofonlemezek
és tük

eredeti gyári árban — kedvező részletre is — kaphatók

Kakas Ágoston

könyv- és papírkereskedésében
Z a l a e g e r s z e g e n

Lemondott a mexikói kormány.

Mexikó, október 15. A kormány lemondott. A lemondást Ortiz Rubio elnök elfogadta és olyan kormány összetételét határozta el, a melyben helyet foglal Calles volt elnök is.

Lelőtte a férjét, azután önmagával végzett.

Mezőtur, október 15. Az elmúlt éjszaka Sajtos Gáborné női fodrásznizlet-tulajdonos agyonlőtte a férjét, majd önmagával végzett. Anyagi okok miatt követte el végzetes tettet.

Elhalasztották az életkérendelei életbeleptetését.

Budapest, október 15. A budapesti ügyvédi kamara és a vidéki kamarák képviselőit arra kérték Vargha Imre államtitkárt, hogy egyelőre ne léptesse életbe a törvénykezési illetékek felemeléséről szóló rendeletet. A tanácskozáson megegyezés jött létre, amelynek értelmében a rendelet életbeleptetését egyelőre elhalasztják és a jövő héten ankétet tartanak az ügyvédi kamarák bevonásával a kérdés végleges tisztázása érdekében.

SPORT.

Elmarad a CESE—ZTE mérkőzés. A vasárnapra kisorsolt CESE—ZTE hajnoki mérkőzés elmarad, mert a CESE vezetősége most azt közölte a Torna Egylet vezetőségével, hogy a súlyos anyagi viszonyok miatt visszalép a celli együttes a további küzdelmekről. Így a mérkőzés 2 pontját 0:0 gólaránnyal a zöld-fehérek kapják.

A Move ZSE vasárnap az SzSE legénységét látja vendégül. Előmérkőzés is lesz a ZSE és a ZFKI csapatai között.

RÁDIO.

Péntek, október 16. 9.15: Postászenekar. 12.5: Cigányzene. 4.15: «A vegyész a köz tudatban és a valóságban.» 5: A szlovenszki magyar irodalom élete. 5.30: Hangy. 6.15: Gyorsirótanf. 6.45: A Tisza folyó jövője. 7.15: Zongora-hegedű hangy. 8.10: Coolidge zenei ünnep, a Zeneművészeti Főiskolából. Majd Bura Károly cigányzenekarának hangy.

ZALAEGRSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Arpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00, P Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMENYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 8.70—8.95, buza (egyéb) 8.40—8.55, rozs 8.70—8.90, arpa 15.25—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, buzakorpa 9.60—9.80, köles 20.00—22.00.
Irányszal: lanyha.

Laptulajdonos és felelős kiadó: KAKAS ÁGOSTON.
Felelős szerkesztő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PÉTER PÁL dr.

APRÓHIRDETÉSEK.

ELADÓ HÁZ 3 szobás, fürdőszobával, vízvezetékekkel, nagy kerttel, 25 évig adómentes.

Zalaegerszeg megyei város polgármesterétől. 9631—1931.

Felhívás.

Zalaegerszeg megyei város közönsége a vághid melletti kb. 10.5 m. hold területű rétet bérbeadja.

Felhívom az érdeklődőket, hogy zárt ajánlataikat cél, bérösszeg, bérleti idő feltüntetésével folyó hó 22-ikén déli 12 óráig a város polgármesteri iktatójában annál inkább nyújtsák be, mert elkésve érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Zalaegerszeg, 1931 október 13.

Polgármester.

Építkezők figyelmébe!

Ajánljuk, mielőtt kályhaszükségletét beszerezné, **vételkényszer nélkül tekintse meg** nagy cserépkályha raktárunkat. — Samott anyagból készült

cserépkályhák

a legszebb színekben és kivitelben
a legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételekkel.
Cca: **60—65%**, **időanyagmegtakarítást ér el**
a Német féle szabadalmazott vasbetéttel ellátott cserépkályhával.

Kérjen díjtalan tájékoztatást és leírást. Javításokat és átrakásokat a legpontosabban végzünk.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

szab. cserépkályha- és agyagáru-készítők
Zalaegerszeg, gróf Apponyi A. utca 23.

arany-

éremmel

külföldön

Telefon

251

SCHÜTZ

szövetből

TARTÓS

divatos

ruhát készíthet.

Óriási választék.

Legolcsóbb árak.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Az ipartestületi székházkölcsonok ügye az egységespárt értekezletén

Az egységespárt csütörtökön este értekezletet tartott, amelyen a kormány részéről Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, Kenéz Béla, Ivády Béla, Keresztes-Fischer Ferenc, Mayer János és Zsitvay Tibor miniszterek, valamint Vargha Imre pénzügyi államtitkár vettek részt.

Pesthy Pál kifejezte a párt köszönetét és elismerését a magyar nyomozó hatóságoknak a nagy sikerért, amit a vasuti merényletek tettesének leplezésével értek el.

Kenéz Béla kereskedelmi miniszter válaszolt Erdélyi Aladárnak a múlt pártértekezleten elhangzott felszólalására. Az IOKS-kölcsonok ügyében az a megjegyzése, hogy a jelenlegi gazdasági viszonyok következtében se a kisipar, se a középipar hitelkerete nincs kimerítve, így tehát nem lehet arról szó, hogy a középipar a kisipar rovására jutott volna hitelekhez. — Az ipartestületi székházkölcsonok céljaira

25 millió pengőt fordítanak. Nyolcvan ipartestület jelentette be igényét erre a kölcsönre.

Megítélése szerint az igények megfelelő kontingenciájával a legrovidebb időn belül sikerül a kérdést közmegnyugvásra megoldani.

Beszélt még az IBUSz kérdéséről, majd ismertette a szénkérdést, hangsúlyozva, hogy a szénárak alakulása tekintetében aggodalomra egyáltalán nincs ok. — A helyiérdeku vasutak megváltásáról úgy nyilatkozott, hogy a tort tarifák megszüntetése csak a helyiérdeku vasutak megváltása útján volt lehetséges és minthogy a tort tarifák megszüntetésével a MAV jelentékeny bevételeitől esett el, 11 százalékos tarifaemelés kellett végrehajtani. Ennek ellenére is a szállítás jóval olcsóbb lett, annyira megdrágította a tort tarifa azelőtt legtöbb viszonylatban a szállítási tételeket.

Halál vár az egyik bankrablóra

Budapest, október 16. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szabadságtéri fiókjába történt rablás ügyében a rendőri nyomozás még tegnap eredménnyel járt. Ugyanis már az esti órákban sikerült elfogni Bónya József-büntársát. Ondi Sándor 21 éves pékségd személynében. Mind a ketten beismerő vallomást tettek és ugyancsak bevallották a Zubek-féle lőszerekészítését is.

A két rablót a statáriális bíróság vonja fe-

Erdélyi Aladár felszólalása után Festetics Sándor gróf az összeférhetetlenség kérdésével foglalkozott.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter bejelentette, hogy a parlament őszi ülészakának napirendjén az első közt szerepel az összeférhetetlenség kérdését szabályozó törvényjavaslat.

Kálnoki Bedő Sándor nem tartja helyesnek a látszat-adó bejelentése után bekövetkezett takarékosági járványt.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök megnyugtatta a felszólalót, hogy a látszatadó semmi körülmények közt sem érinti azokat az adóalanyokat, akik adójukat becsületesen bevalózták.

Vargha Imre pénzügyi államtitkár utalt arra, hogy a látszatadó eddigi törvényeinkben is benn volt. A végrehajtási utasításban a pénzügyi kormány utal arra, hogy félre ne magyarázhassák a törvény intencióit.

Simon András felszólalására Zsitvay igazságügyminiszter azt válaszolta, hogy a kormány rendeletet fog kibocsátani, amely különösen az árverések körül tapasztalható visszaállások megszüntetésére törekszik.

Az agrárblokk-ülése.

Az egységespárt agrárblokkja is ülésezett Farkas Géza képviselő elnökletével. Megnyitójában a hitel- és kamatügyek rendezését kérte. Hasonló értelemben beszélt Herczegh Géza is. Lukács Béla felszólalására Vargha Imre államtitkár kijelentette, hogy

a kormány egyelőre nem gondol a dohány beváltási árának csökkentésére.

A dohányterületek esetleges későbbi időpontban történő redukálását azonban megfontolás tárgyává teszik.

Az összeülő képviselőház első teendője lesz a tisztviselők tiszteletdíjának 15 százalékkal való csökkentéséről szóló javaslat tárgyalása.

Helyszíni-szemlére Biatorbágyra viszik Matuskát

Bécs, október 16. Matuska Szilveszter mai, újabb vallomásától teszik függővé, hogy elviszik-e Biatorbágyra, helyszíni szemlére. A helyszíni szemléből ugyanis igen sokat várnak. Remélik, hogy a viadukt mellett a gyilkos részletes beismerő vallomást tesz és esetleg a további nyomozást teszi szükségessé.

Rendelet az adó- és becslési bizonyítványokról

Az igazságügyminiszter rendeletet adott ki a hatósági adó és becslési bizonyítványokról szóló rendelkezések módosításáról. A rendelet kimondja, hogy a földadó alá eső ingatlan értékének megállapítására szolgáló hatósági adó és becslési bizonyítványba az ingatlan értékét az a szorzatot kell pengő összegként feltüntetni, amelyet a korábban kifejezett kataszteri tiszta jövedelem 50-szerese ad. Azokban az ügyekben, amelyekben az eddigi jogszabályok értelmében kiállított bizonyítványt mutatnak be a bíróságnak, az ingatlan értékét a bíróság a rendelet szabályai szerint helyesbítve állapítja meg. Ha azonban a bíróság a rendelet életbeléptetése előtt az eddigi szabályok szerint kiállított bizonyítvány alapján már határozott, határozatát a rendelet szabályai nem érintik. Árverés esetén azonban a kikiáltási árat már a rendelt szabályainak megfelelő becsérték alapulvételeivel kell kikiáltani.

Hoover és Laval tárgyalásai.

London, október 16. A Daily Telegraphnak jelentik Párisból, hogy Laval és Hoover megbeszélései két lényeges pont körül fognak mozogni. Először Amerika magatartása a tengerek szabadsága tekintetében és az Egyesült Államok kooperációja más nemzetekkel háború esetén. Ha e tekintetben megegyezés jön létre, máris biztosítva van a háborús adósságok és jóvátételi fizetések revíziója. — Másodszor Franciaország és Amerika pénzügyi viszonyainak tisztázása.

A belügyi építkezések körüli visszaélések.

Budapest, október 16. A büntetőtörvényszék ma kezdte tárgyalni a májusban leleplezett építkezési panamát, melynek vádlottait: Vay Kázmér miniszteri tanácsost, Littke Kázmér építésmérnököt, August József kőművest, Halassy Géza építési vállalkozót, Klauschek Rezső min. osztálytanácsost, Csillér Antal, Bogdányi Géza és Seligmann Gyula építészeket súlyos visszaélésekkel vádolják. A főtárgyaláson a vádat dr. Széchy István kir. ügyész képviseli. A tárgyalás napokig tart.

Az állami és társadalmi rend fokozottabb védelme Irországnak.

Dublin, október 16. Az ír szabadállam parlamentje 82:66 arányban másodszori olvasásban elfogadta az állami és társadalmi rend fokozottabb védelméről alkotott törvényjavaslatot, mely szerint a hatóságok erőyes offenzívát kezdenek a felforgatáson dolgozó szervezetekkel szemben. Rövidesen többszáz letartóztatás várható. A hatóságok erősen felkészültek az esetleges tüntetések elfojtására is.

Rövidesen döntenek Magyarország pénzügyi megsegítéséről

A politika hírel

Budapest, október 16. A Népszövetség által kiküldött pénzügyi bizottság tagjai lassankint mind együtt lesznek Budapesten. A még hiányzó delegátusok érkezését ma este várják. Holnap már megkezdheti a bizottság érdemleges munkáját. Ha a bizottság is olyan gyorsan végez munkájával, mint a szakértők, akkor Magyarország megsegítése nem késhet soká.

Lapjelentés szerint ma délelőtt a Budapesten idéző kiküldöttek összeültek az egyik előkelő szállóban, ott bezárkóztak és megkezdtek a Magyarország megsegítését célzó tárgyalásaikat.

Nem készül reformokra az igazságügyminiszter.

Budapest, október 16. Zsitvay Tibor dr.,

igazságügyminiszter ma délelőtt nyilatkozott a minisztériumban készülő állítólagos reformokról és kijelentette, hogy a reformokról elterjedt hírek túlzottak. Ezekből mindössze annyi igaz, hogy bizonyos módosítás készül a munkásbiztosítási bíráskodás és a béke bíráskodás terén.

Novemberben nyílik meg a képviselőház.

Budapest, október 16. Pesthy Pál országgyűlési képviselő, az egységespárt elnöke az újságíróknak úgy nyilatkozott, hogy a képviselőház összehívására november előtt nem kerül sor. A 33-as országos bizottság azonban akkor is együtt marad, ha a Ház tanácskozik.

Az első lépések az adósok érdekében

Felfüggesztették az árveréseket a kikiáltási árak ügyének rendezéséig

Megírtuk, hogy a 33-as országos bizottság elfogadta a kormánynak azt a javaslatát, mely az árverési kikiáltási árakat olyképen akarja szabályozni, hogy az árverésre kerülő ingók és ingatlanok áron alul el ne kőtyavetyélódjenek. A terv az, hogy az ingatlanok árverési kikiáltási árát a kataszteri tiszta jövedelem ötvenszeresére emelik fel, tehát megkétszerezik. A készülő kormányrendelet több napi tárgyalást és munkát kíván, ezért a kormány, hogy addig is az árverést szenvedők érdekeit megővja, elrendelte az árverések folyó hó 20-ig való szüneteltetését.

Mától szerdáig tehát sem ingóra, sem ingatlanra végrehajtási árverést vezetni nem lehet

s az e napokra kitűzött árverést új hatánapra kell kitűzni.

Ezek a rendelkezések tagadhatatlanul jelen-

tény lépések az adósok érdekében. A kormány az államháztartás rendezésének sokirányú munkájával annyira jutott, hogy a magánháztartásokra is fordíthat most már időt és figyelmet. Fenyegetően közelgő árverési határnapok, teherbíróképességük maximumáig eljutott szomorú adósok, várják azokat a további lépéseket, amelyek nem csak a veszély pillanatnyi elhárítását jelentik, de az adós továbblétezését is biztosítják.

hogy talpraállhasson és bármilyen nehezen, megerősödhessen a további teherviselésre.

Mert terheket — jól tudjuk — kell viselnünk, sokat és sokáig. Bele is nyugszunk, különösen akkor, ha gondos kezeket látunk, a melyek féltének és megővnak az összeroppantástól és reményt tudnak önteni belénk a küzdelem tovább folytatására.

— o —

Felrobbantották Kasselban a szocialista újság szerkesztőségét

Kommunisták aknamunkája

Kassel, október 16. A szociáldemokrata irányzatú Volksblatt szerkesztősége ellen ma reggel három órakor bombamerénylet következett el. A szerkesztőség ajtaja előtt szivardobozt helyeztek el, amelyet megöltöttek robbanóanyaggal és vasdarabokkal. A dobozhoz gyújtószínort erősítettek és annak végét meggyújtották. A robbanóanyag hatalmas detonációval robbant fel, beszakította a szerkesztőség ajtajait és nagy pusztítást vitt véghez. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

Ma reggel 9 órakor a lap szerkesztősége

fenyegető levelet kapott, amelyben a kommunisták a következőket írják: «Ha a Volksblatt nem hagyja abba hazudozásait, akkor levégőbe röpitjük a szerkesztőséget és bombát lőnek a lap hasábjára». Ugylátszik a tettet előbb végrehajtották, mint a levél a szerkesztőséghez megérkezett. Bizonyosra veszik, hogy a merényletet kommunisták követték el.

Bukarest, október 16. Cariacraban és Constantzaban kommunisták szervezeteket leplezték le. Rengeteg kommunistát letartóztattak és számos iratot koboztak el.

Szabályrendelet készül Zalaegerszegen a bérautó iparra

A közhasználatú gépjárművállalatokról szóló törvény és miniszteri rendelet alapján Zalaegerszeg város képviselőtestületének szabályrendeletet kell alkotnia a közhasználatú bérautó-ipar gyakorlásáról.

A kereskedelmi miniszter közölte a szabályrendelet-tervezetet, mely szerint a bérautóipar engedélyhez kötött és a város területére csak egy meghatározott számú engedély adható ki.

A szabályrendeletnek nagyon fontos intézkedése lesz, hogy a gépjárművel üzemeltető vállalat engedélyese köteles minden egyes üzemben tartott autóra a balesetekből kifolyólag ráháruló kártérítési kötelezettség fedezetül

szavatossági biztosítást kötni, vagy biztosítékot letenni.

A kötelező biztosítás legkisebb összege sérült vagy meghalt személyekre 5 ezer aranypengő, tárgyrongálásra 1000 aranypengő. A kötelező biztosítás összegének a 20 ezer pengőt nem kell meghaladni akkor sem, ha több személy sérüléséről vagy haláláról lehet szó. A biztosítás kötése helyett leteendő biztosíték összege 7.500 pengő.

A szabályrendelet rendelkezni fog az engedélyek visszavonásának eseteiről is.

Nagyon fontos az a rendelkezés, mely magukra a kocsikra vonatkozik. Csak hazai gyártmányú kocsik használhatók. Akik iparengedélyüket a törvény életbelépése előtt (1931 október 15) kapták, használhatják a külföldi kocsit, de pótolni csak magyarral lehet. A kocsikat taxaméterrel kell ellátni. Ténylesen csak csukott, vagy csukható kocsit lehet forgalomban.

A szabályrendelet részletesen meghatározza majd a fuvarozási feltételeket, díjszabást, a vezetőre vonatkozó rendelkezéseket és a büntető rendelkezéseket, mely utóbbiak elég súlyosak.

Valószínű, hogy a képviselőtestület legközelebbi közgyűlése már foglalkozik a szabályrendelettel. A bérautósokat, akik a nehéz helyzetben csak alig tudják üzemüket fenntartani, érzékenyen fogja sújtani a szabályrendelet, de viszont az utazó közönség szempontjából olyan újításokat hoz, melyek nagyon régen hiányoztak.

A szabályrendelet minden városban és községben, ahol bérautóüzem működik, vagy annak működése indokolt, — megalkotják.

Nagy tűz pusztított Vitenyéd községben

A zalaegerszegi tűzoltók mentették meg a községet a pusztulástól

Az éjjel fél 3 óra tájban telefonon jelentették a rendőrségről a tűzörségnek, hogy Gébárton tűz pusztít. A tűzörségről is látták a tüzet és Mózes László parancsnok, valamint Fodor István segédtiszt vezetésével percek alatt kirohogtak a mentőautóval, amelybe a kismotor volt szerelve. A hideg, szeles éjszakában fel-felcsapódó lángnyelvek jelezték, hogy valahol pusztít a tűz, de semmiestre sem Gébárton. Amikor Alsóbagodra érkeztek a tűzoltók, volt csak tisztán kivehető, hogy Vitenyéd községben tombol a veszedelmes elem.

Hamarosan Vitenyédn voltak a tűzoltók, ahol házak, pajták, istállók álltak lángokban

és a bagodi tűzoltóság dolgozott, de reménytelenül. A faluban későn vették észre a tüzet, így a lángok vad mohósággal csaptak át egyik épületről, kazalról a másikra. A zalaegerszegi tűzoltók a tűz fészektől mintegy 150 méternyire állították fel motorjukat és előbb két, majd három sugárból lövették a patak vizét a lángokra.

A hatalmas szél nagyon megnehezítette az oltási munkálatokat, de a tűzoltók lankadatlan munkájukkal hajnali öt órára elfojtották a tüzet és vissza akartak szerezni Ekkor azonban váratlanul kigyulladt két szalmakazal, szénakazal és farakás. Ujból oltáshoz láttak és a tüzet reggel 8 órára lokalizálták.

Munkatársunk kunn járt a helyszínen és a falubeliektől, valamint a károsultaktól a következőket tudta meg:

A vitenyédi éjjeliőrök fél 3 óra körül arra lettek figyelmesek, hogy Szalai István portáján tűz keletkezett. Fellármázták Szalaiékat és a község lakosságát. Mire hozzáláthattak az oltáshoz, már lángokban állt Szalai nagy pajtája, melyben széna, szalma és gazdasági eszközök voltak. A szélvihar pillanatok alatt szétbördta a zsarátokat és lángba borult Szalai és Fatér Pálné szalmakazalja, Agg Péter lakóháza, szalmakazalja, sertésólja, Tóth Gyula lakóháza, pajtája, istállója, kamrája, baromfiólja. Aggékát alig tudták kimenteni az égő házból, az egész család a legmélyebben aludt.

Legérzékenyebben Tóth Gyula károsult, akinek bútorai és háztartási eszközei is megsemmisültek, azonkívül több sertése is elpusztult a lángokban.

Hajnali öt óra tájban gyulladt ki Tóth József három kazalja.

Feltűnő, gyanús jelenség, hogy Tóthnál eddig még minden esztendőben volt tűz.

Tóthnak haragosa lehet valaki a faluban, aki látva, hogy Tóth Józsefet most elkerülte a tűz, hajnalban gyújtogatott. Károsodás érte Farkas Istvánt is, akinek majdnem lángba borult a háza.

Megjelent a helyszínen a zalaövői csendőrség is és azonnal megkezdte a nyomozást. Egy embert őrizetbe is vettek. Kétségtelen ugyanis, hogy

éjszaka 2 óra után Szalai pajtáját felgyújtották.

A nyomozás nagy erővel folyik tovább. A kárt hozzávetőlegesen 10—12 ezer pengőre becsülik, melyből biztosítás révén nagyon kevés térül meg.

A zalaegerszegi tűzoltók derekas munkáját a vitenyédiek jellemezték legjobban, mikor kijelentették: ha nem jöttek volna ki a zalaegerszegiek olyan gyorsan és nem dolgoztak volna olyan önfeláldozóan, az egész község elpusztult volna, de még Bagodra is áterjedt volna a tűz.

Börtönt kapott a nyirádi lányok réme

Öreg, kopasz ember járkált ma már kilenc óra előtt a törvényszék folyosóján. Járása ingadozó, lépte lassúak. Ideges. Haragosan méri végig szurós tekintetével a tárgyalásra várókat.

Kilenc óra után bevonul a tanács, élén Czíko elnökkel. — Tárgyalások kezdődnek. Borzalmas ügyek. (A hírvonatban talál róluk tudósítást az olvasó). Emberi bőrbe bujt egyének gaztettei. Tizenegy órakor Németh József nyirádi lakost szólítják. A fenn említett atyafi betipeg a tárgyalóterembe. Körülnéz. Sejtí, hogy mi vár rá. — Mindinkább ideges lesz. A vádirat olvasásakor ajkát rágja, homlokát törülgeti, fejét csóválja. A komor előki szavakra háthoronzogás fut át testén, megrázkódik.

Nem érzi magát bünosnek. Ez természetes. «A csöndérek hikacsokot mutogattak neki, azért vallott ott beismerően.»

A vád pedig szörnyű. Hiába tagad a 63 éves ember. Ellene vallanak. «A nyirádi rém». Így hívják. Az apró elemi iskolás lányok réme, megrontója. Évek óta folytatja bűnös üzemét, de most rajtavesztett. Júniusban is magához csalt cukorral egy apró leánykát. Este elvitte a mezőre... Ma itt áll, hogy feleljen érte.

Apró leánykák tettek sirva vallomást és rettenetesen megvádolták Némethet. Miatta csúfneveket adtak a faluban a kislánykáknak.

A bíróság bizonyítottan vette a sértett, az anya, az érdektelen tanúk, a csendőr vallomása alapján a vádat és a brutális ember hathónapi börtönt, egyévi hivatalvesztést kapott. Felebbezett az ügyész súlyosbításért, a védő és az elítélt enyhítésért.

Tanuljunk fűteni!

Nagy probléma ma a fűtés, nagyobb és aktuálisabb bármi másnál. Amióta köztudomásúvá lett, hogy külföldi szén az idén nem kapunk, valóságos szakirodalmi lett a helyes fűtésnek, amiből az tűnik ki, hogy fűteni: komoly tudomány s ezt meg kell tanulni.

Nyitunk itt egy gyorsiskolát. Első tudnivaló, hogy a hazai barnaszéneket a régi kályháinkban is el lehet tüzelni s nem feltétlenül kell új kályhát vennünk. Egyetlen hátrány csak az, hogy a hatásfok kisebb s ugyanannyi mennyiségű szén feleannyi meleget termel a régi kályháiban, mint a speciális barnaszén-kályháiban. Sok függ a tüzelés módjától. A legnagyobb eredményt, különösen hengeres kályháiban a felülről lefelé égetéssel érjük el. A kályhát félig megtöltjük szénrel és a szén tetején rakunk tüzet aprófaival. A szén így lassan, felülről lefelé ég el.

Az amerikai rendszerű folytonégo kályhák barnaszéntüzelésre nem alkalmasak, ezekben csak koksszal lehet eredményesen tüzelni.

A barnaszénnek igen nagy a hamuképződése. Reményen felül nagy. Gondoskodni kell tehát a sürűbb tisztogatásról.

Fontos, hogy a tüzelésnél keletkezett, el nem égett, elszökő gázok melege is hasznosítható. Ezért nagyon ajánlatos a kályha-csőveket tetszés szerinti alakban meghosszabbítani, hogy minél nagyobb legyen a melegítő sugárzó test a helyiségben. Ehez a művelethez azonban már jó a kéményseprő, vagy kályhaszakember közreműködését is igénybevenni, mert elronthatjuk a kályha huzatját. A huzat ugyanis a legfontosabb. Ennek növelésére minden rést gondosan be kell tapasztalni csövön, kályhán, csak a szabad levegőnek bejutni a rostélyon át, vagy a huzatszabályozó ajtócskán.

A fűtéshez fontos körülmény az is, hogy a fűtendő helyiség el van-e zárva megfelelően a külső hideg levegőtől. Nem elég, hogy pénzünk legyen szénre. A drága meleget meg is kell őrizni. Azokon az órákon kívül, amikor szellőztetünk (jó kiadósan), ajtót, ablakot úgy kell lezárni, hogy minél kevesebb résen szökhessek be a hideg levegő. A szimpla ablaku helyiséghez kétszeres tüzelőanyag kell. S ha dupla az ablakunk, akkor is el kell tömni a réseit, hogy semmiféle légvonat ne keletkezhessek. Így érjük el a helyiség minden sarkában egyenletes, kellemes meleget, feltéve, ha a falak is megfelelőek; ehez, illetve a kályhánk és tüzelésünk bírja a falak melegen tartását és a légközméterek ellenállását.

Fontos még a gázok elleni védekezés. A kályha huzatját elzárni csak akkor szabad, ha a tüzelőanyag már ellángolt és parázként izzik. Egyébként huzatot kell hagyni, hogy a gázok a kéményen át távozhassanak. Aki este telerakja a kályhát szénrel, aztán elzárja a huzatot, hogy a meleg ki ne szökjék, az veszélyes dolgot, cselekszik s megeshetik, hogy többé az életben már nem lesz szüksége fűtőiskolára. Addig kell hát tanulni, míg nem késő.

Az olasz légügyi miniszter Budapesten.

Bukarest, október 16. Balbó tábornok, olasz légügyi miniszter Bukarestből nem repülőgéppel megy Budapestre, hanem vonattal, mert a repülőgéppel való utazást a légköri zavarok kimerítően teszik. Ezösen cáfolják azt a hírt, miszerint a királyi vadászaton résztvevő Balbó és Schulenburg bukaresti német követ megértek volna.

Koronázás Afganisztánban.

Kabul, október 16. Ma koronázták királlyá Kabulban nagy ünnepségek között Nadir sah-t. Az ünnepség minden zavaró incidens nélkül folyt le.

Felhívás.

Nagy József zalahágyi vegyeskereskedő és kőcsomáros üzletét átvettém.

Felhívom mindazokat, kiknek nevezetel szemben követelésük volna, azt velem folyó ha 20-ig közzélni szíveskedjenek. Későbbi bejelentéseket figyelembe nem vehetek. NÉMETH JÁNOS Zalahágy.

További rablásoknak vette elejét a rendőrség a fiatalok betörőbanda elfogásával.

Többször foglalkoztunk már a hurokra került fiatalok betörőbanda tagjainak szereplésével. A rendőrségnek négy sikeresen elcsípt, míg az ötödikről kiderült, hogy Szombathelyen tartózkodik, mire a rendőrség árt a szombathelyi kapitánysághoz s a 13 éves fiút visszatoloncolták Zalaegerszegré. Itt a rendőrség hűnügyi osztályán megdöbbentő részleteket mondott el a banda végrehajtott munkájáról és terveiről.

A szepegő gyerek elmondta, hogy gyalog ment Szombathelyre, a Sabaria--Ferencváros bajnoki futballmérkőzésre, ahova fizetés nélkül szökött be. Zalaegerszegi szereplésére vonatkozóan előadta, hogy napokon át a volt városi adóhivatal padlásán aludt társaival. Éjszaka törték be Papp Béla cukrász műhelyébe, ahon-

nan nyaláncságot és egyéb holmikat loptak el. Ebből még Szombathelyre is vitt magával s ott értékesítette azokat.

Pozvai büntetésükön olvasták az újságokban a budapesti Zubek-féle betörést, mire fölök is elhatározták, hogy betörnek a Hubinszky-féle vaskereskedésbe, ahonnan fegyvereket, -- azonkívül a Mayer-féle fűszernagykereskedésbe, ahonnan élelmiszereket emelnek el, majd télire kiköthöznek a pozvai lakatlan malomra s ott élik világukat.

A fiatal gyereket szenzációs bejsemelő valószínűsége után átkísérték a fiatalok bíróságához. -- A rendőrség egy veszedelmessé válható betörőbandától szabadította meg a várost.

— o —

HIREK.

— MEGÜRESEDETT

egy állás. Az állás derék betöltőjét még el sem temették, az állás betöltésére illetékes hivatalok ellen valóságos ostrom indult meg, olyan ostrom, hogy az ajtóra ki kellett írni: Az X. állás betöltése ügyében senkit nem fogadunk.

A háború jut eszembe. A heves órákban a lövészárk lőrésétől lefordult vörös hős mellére odalép a másik, betölteni a helyét. Nem ér rá odábbmenni a haldoklót, minden részvétet, humanizmust, kegyeletet, irgalmat sarokba parancsol a kötelesség.

Ehez a képhez hasonlatos ez az állás-ostrom. A megholdogult még a föld felett van, de a részvétet, kegyeletet, illendőséget legyőzi a kenyér. Százával vannak, akik abban a percben, mikor az elhunyt kezéből kifordult a biztos és nyugodt kenyér, már beleharapnának, már kézbe fognák, sőt, a haldokló kezéből is kivennék, nem is beszélve arról, hány éhes szem leselkedik az egészséges kenyérre.

El lehet őket itélni? Nem. Csak keseregni lehet felette, hogy a kenyérnek ilyen szörnyű nagy lett az értéke.

— o —

— Tanítói kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Berei Miklós székesfehérvári tanítót a keszthelyi községi iskolához kinevezte.

— A pacsai igazgató-tanító előadása Budapesten. A XXII. Országos Katolikus Nagygyűlés alkalmával a magyarországi római katolikus tanítók is országos gyűlést tartottak. A gyűlésen Landi Ferenc pacsai igazgató-tanító a pápai szózati gyakorlati alkalmazásáról tartott értékes előadást.

— Jegyző-vizsga. Lukács János dr. pacsai községi írnok jeles eredménnyel tette le a jegyzői vizsgát a szombathelyi vizsgáló bizottság előtt.

— A baksai választás utójátéka. Dancs Pál (Gábor fia) zalahágyi földmivest a kir. ügyészség választójog elleni vétség címén vád alá helyezte, mert a júniusi választások idején az ajánlási ívekre több választópolgár nevét jogosulatlanul aláírta. A mai főtárgyaláson a vádlott tagadta bűnösségét az aláírás megtörténtét is csak egy tanu igazolta. A kir. törvényszék ezért Dancsot perdőntő bizonyítékok hiányában felmentette. Az ügyész felebbezett.

— Súlyos helyzetbe került Czerszegtomaj község. A miniszterközi bizottság — mint már közöltük — a keszthelyi járásban elvégezte munkáját. A bizottság Czerszegtomajon különös megállapításokat tett a költségvetéssel kapcsolatosan. A szőlők kipusztulása miatt oly súlyos helyzetbe került Czerszegtomaj, hogy 472 százalékos pótdó kiadására lenne szükség, hogy a község háztartása rendbejöjjön. Tavaly 75 százalékos volt a pótdó, a többi hiányt a szegényalaphoz fedezték. A most következő költségvetési évre valószínűleg 100 százalékban állapítják meg a pótdót, a többi pedig segélyképen kapja meg a község.

— Kölcsönt folyósít a MABI. A Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének igazgatósági ülésén felmerült az a kérdés, hogy a MABI rokkantalapjára tartalékolt jelentős összegekből apróbb tételű kölcsönök alakjában egy millió pengőt vissza kellene juttatni a kiskereskedők kezéhez. A MABI igazgatósági ülése elvileg elfogadta a javaslatot és egy négy tagból álló bizottságot küldött ki a részletes javaslat megtételére.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.**

SCHÜTZ szövettel **tartós** és **divatos** ruhát készíthet.

Óriási választék. **Legolcsóbb árak.**

— **Panaszkodnak a kereskedők** — ezt írtuk meg tegnap egy cikkben s beszámoltunk arról, hogy egy nagy, dunántúli viszonylatban is első árúházban személyesen meggyőződünk a panaszok alaposágáról és indokoltságáról. Tegnap az árúház közelebbi megjelölését elhallgattuk, de készséggel szögezzük le, hogy a szóbanforgó nagy, első árúház nem a textilszakmából való.

— **Megtámadtak egy asszonyt a Jánkahegyen.** Fek János zalaegerszegi napszámos legény, aki jelenleg Hajmáskérben tartózkodik, ez év nyarán a város határában egy jánkahegyi asszonnyal erőszakoskodott. A kir. törvényszék Feket 7 nap: fogházzal sújtotta jogerősen.

— **Bestiális állatirtás.** Veszprémmegye közgazgatási bizottságának ülésén az emberi elvetemültség dobzenés jelenségéről számolt be a vármegyei főállatorvos, aki közölte, hogy Szilasbátháson a Droppa Kálmán féle uradalomban ismeretlen tettes állatirtócsészert, amely arzén és főleg higanytartalmánál fogva halálos mérge, kevert bele az állatok takarmányába. Ennek eredményeként több, mint 50 darab állat, köztük 47 kiváló tejelő képesű tehén pusztult el. A tettes eddig ismeretlen.

— **Gyenge tanulókat bármely iskolára sikerrel előkészít nyilvános intézetben működött tanár.** Elemisták számára a németből heti két óra csoportos tanítás havi 6 pengőért. Elismert kiváló módszer a magyar és német fogalmazás tanításban. Cím: Jókai-utca 21.

— **Mese sírrablásról.** Szombathelyről írják, hogy ott az a hír terjedt el, hogy Mersevát községben több sírt kiraboltak és az ügyesség három holttest exhumálását rendelte el. Mint most kiderült, az egész sírrablási história csak mese és az ügyesség nem is avatkozott a dologba.

— **Elítélték az erőszakoskodó legényt.** Bécs Ferenc szilvágyi legény Pórszombat község határában egy idegen asszonnyal erőszakoskodott. A kir. törvényszék büntető tanácsa 6 havi börtönbüntetést szabott a magáról megfélemedezett fiatalemberre. Az ügyész súlyosításért felebezett.

— **Bajok voltak a szavazás körül Lentiben is.** Kustán Gábor lenti-i községi írnok kétszer adta le szavazatát az egyik képviselőjelöltre. — Bakos István lenti-i lakos pedig le adta a szavazatát anélkül, hogy szavazati joggal bírt volna. A kir. törvényszék mind a két egyént 5-5 pengő pénzbüntetésre ítélte választójog elleni vétségért. Az ítéletek jogerősek.

— **Betöréssel gyanúsított cigányok.** A csendőrség tegnap beszállította a szombathelyi kir. ügyészség fogházába Horvát Ferenc, Kolompár Gyula és egy fiatalokú kávési cigányt, akiket a kismátfai betöréssel gyanúsítanak. A cigányok tagadják a betörést. Az elrabolt holmikat Nagymákfa község határában találták meg.

— **Időjárás:** Változékony idő várható, inkább csak délen kisebb esővel és lényegtelen hőváltozással.

Délivasutasok küldöttsége a kereskedelemi miniszternél.

Budapest, október 16. Pogány Sándor déli-vasuti igazgató vezetésével küldöttség jelent meg Kenéz Béla kereskedelemi miniszternél, akit arra kértek, hogy a Duna-Száva-Adria vasut állami kezelésbe való vételénél a személyzetet ne érje semmiféle hátrány és sérelem. A miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy jóindulatulag támogatja a kérelmet és biztosítja az érdekelteket, hogy nem szenvednek sérelmet.

Amerikát meghívta a Népszövetség.

Genf, október 16. A népszövetségi tanács — mely a japán—kinai konfliktust tárgyalja, — ma meghívta az ülésre Amerikát is.

Emelik a vasuti tarifát Ausztriában.

Bécs, október 16. A vasutigazgatóság elhatározta, hogy október 20-tól kezdve átlag 20 százalékkal fölemeli Ausztriában a vasuti személy, podgyász és árúdíjszabást.

A győri asszonygyilkosság a tábla előtt.

Győr, október 16. A kir. ítélőtábla ma kezdte tárgyalni a törvényszék által életfogytiglani fegyházra ítélt Molnár Erzsébet varróleány bűnügyét. A leány, mint ismeretes, meggyilkolta Koncz Vilmos alhadnagy feleségét, akivel természetellenes életmódot folytatott. A tábla zárt tárgyalást rendelt el a tárgyalás egész tartamára.

SPORT.

A Szombathelyi SE és a Move. ZSE futball-csapata mérkőzik vasárnap az elsőségért, amelyet a Move szépen feljavult együttese foglal el jobb gólarányával, habár egy mérkőzéssel kevesebbet játszott, mint ellenfele. A két egyforma pontszámmal bíró csapat döntő jelentőségű találkozása lesz ez a mérkőzés, amelyből véleményünk szerint a kitűnő formában levő és gólképesebb hazai csapat kerül ki győztesen. A mérkőzés a Move pályán vasárnap délután 3 órakor kezdődik.

Kizárták a Keszthelyi Törekvést a Zala Kupa mérkőzésekben résztvevő csapatok közül, mert a KTSE kétszer indokolatlanul lemondta meccseit.

A Balatonfüredi Sport Club autó és motorkerékpár megbízhatósági versenyét nagyszámú közönség előtt bonyolította le. Az automobil ügyességi versenyt Gyarmati Gábor (Balatonfüred, 501. Fiat) nyerte. A motorkerékpár megbízhatósági verseny győztese Simon Gyula (Balatonfüred, 350 kem-es AJS) lett, az 500-as kategóriában első Brandl Lajos (Révfülöp, 500 kem-es AJS), ugyancsak ő futotta a verseny nap legjobb idejét is.

MOZI.

John Barrymore, Amerika legnagyobb művésze, a „Vihar” és „Don Juan” és csupa nagyszabású film főszereplője, klasszikus alakítást nyújt a mai káprázatos kiállítású filmjében, melynek címe:

A CSASZAR RIVALISA.

Grandiózus dráma 10 felv. — Azonkívül: Tom Mix, a cowboy- király legújabb kalandos filmje:

EJFELI BANDITÁK.

Bravurfilm a vadnyugatról 6 felvonásban.

Bemutatja az Edison mozi szombaton 7 és 9, vasárnap 5, 7 és 9 órakor.

SZÍNHÁZ.

Jobb fogást csinál, mintha Matuskát fogta volna el, ha megváltja bérletét 16 pengőért az idei színiudényre. Elsőrendű társulat, elsőrendű előadások és elsőrendű darabok. Bérleteket jegyeztetni lehet agyagfalvi Sala Domokos színházi titkárnál. Másorra kerülnek: Lámpaláz, Feketeszáru cseresznye, Ballerina, Csókos regiment, Csodabár, Elcsérelt ember, Rád bízom a feleségem, Vihar a Balatonon, Cs. Sz. K. (Csalódott szerelmesek klubja) és a fővárosban előadott sláger darabok. — Egy szóval minden elsőrendű, csak a helyárak a gazdasági viszonyokra való tekintettel olcsók.

RADIO.

Szombat, október 17. 9.15: Szalonzenekar, 12.5: Gramofon, 4: Gyermekjátásóra, 5: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja, 6: Cigányzene, 6.45: Mit üzen a rádió, 7.30: A finn-ugor rokonsági nap megünneplése, 8.30: Harsányi Kálmán-est, Majd katonazene.

ZALAEGRSZEGI PIACI ARAK

Buza 7.00-7.50, Rozs 7.00-7.50, Árpa 14.00-15.00, Zab 13.00-13.50, Tengeri 14.00-15.00, P Burgonya 4.00-5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 8.70-8.95, buza (egyéb) 8.40-8.55, rozs 8.70-8.90, árpa 15.25-16.00, zab 17.50-18.00, tengeri 15.50-15.75, búzákörpe 9.60-9.85, köles 20.00-22.00.

Irányzat: lanya.

Laptulajdonos és felelős kiadó: KAKAS AGOSTON.

Feloldó szerkesztő: SYLVESTER PETER JÁNOS

Főmunkatárs: PESTHY PÁL dr.

Bundák és kabátok SCHÜTZNÉL

Zeneakadémiát végzett ének- és zenetanár

ének- és zongoratanítást vállal.

Zeneakadémiára teljes elméleti anyagból előkészít, képzősök instrualását csekély díjazással vállal.

Szíves pártfogást kér

Gáspárné, Takács Dóra

zeneakadémiát végzett okl. ének- és zongoratanár.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Magyarország és a nagyvilág

Nézzünk körül egy kissé a nagyvilágban s vegyük számba — főképp gazdasági vonatkozásban — azokat a jelenségeket és eseményeket, amelyek világszerte észlelhetők.

Az ország nehéz időket él át. Mindenki panaszkodik. Az élet gondjai megsokasodtak. Az üzemek pangnak, kevés a kereset, nehéz a megélhetés. Az ifjúság nem tud elhelyezkedni. A mezőgazdaságnak katasztrófálisan rossz termése volt és annak is, ami termett, nincs ára. Az állam kormányzata súlyos terheket rak a küzködő polgárság vállára. Mindenki szenvedő részese a nehéz időknek.

De a jó és a rossz relatív fogalom. Nincs az a jó, aminél jobb nem lehetne és nincs az a rossz, aminél rosszabbat ne lehetne találni. Nézzünk körül egy kissé a nagyvilágban s lássuk, mi megy végbe odakünn, az ország határain kívül. Nem találunk ugyan nagy vigasztalást abban, hogy társaink vannak a bajban, azonban az ország helyzetének helyes és tárgyilagos megítélése szempontjából fontos, hogy lássuk: hol vannak jobb és kedvezőbb viszonyok a mieinknél és nézzük, hány országban vannak rosszabb állapotok, mint aminőket idehaza felpanaszolhatunk.

Csak egynéhány beszédes példát ragadunk ki.

Németországban jóval súlyosabbak az adóterhek, mint Magyarországon. Nagyobb a gazdasági és pénzügyi zavar, nagyobb a munkanélküliség. A kormány szükségrendeletekkel kormányoz s eltöltötte a többi közt a szabad véleménynyilvánítást is, hogy a tömegeket megóvja az izgatástól. A német állami tisztviselők heti részletekben kapják a leszállított fizetésüket.

Az angol gazdaság válságba jutott, a buszke angol font megingott. Teljes bizonytalanságban az angol gazdaság és az angol valuta jövője.

A font devalvációjá magával rántotta a skandináv államokat, amelyek óriási veszteségeket szenvedtek. Sorra letértek az aranyérték alapjáról. A hivatalos kamattétel 8 és 9 százalék. A font értékvesztése folytán nagy károsodás érte Hollandiát, Dániát, Svájcot és Franciaországot is. Egyedül Franciaország több mint két milliárd frankot veszített a fonton.

Ausztria a legnagyobb válsággal küzd. A sillingvaluta akkorát zuhant, hogy most már jegyezni sem lehet. Az osztrák vállalatok most boldogan adnának árút a pengőért, melynek értéke az utolsó időben — a sillinghez viszonyítva — 20-40 százalékkal emelkedett.

A legsúlyosabb gazdasági zavarok vannak Lengyelországban, Jugoszláviában, Romániában, Görögországról és Bulgáriáról nem is szólva. Romániában a tisztviselők hónapok óta már nem kapják meg járandóságukat.

Amerikának egyik legvirágzóbb városa: Csikágó — nem tudja fizetni tisztviselőit, Dél-amerika valamennyi állama csődbe jutott.

Van tehát baj és gond és zavar világszerte mindenütt s egyik sem kisebb a magyar bajoknál. Mindenütt nyugtalanság van és elégedetlenség. A háború óta és a szerencsétlen békeszövedések óta kifordult sarkaiból a világ s Isten a megmondhatója, hogy mikor kapnak észbe a hatalmak, hogy ezeken a tartóhatatlan állapotokon változtassanak. Biztató jel, hogy most már az aranyban dúlakodó Franciaország is észreveszi, hogy ez így nem lehet tovább.

Magyarország állami és gazdasági szerkezetét ép és egészséges s ha ez évben nem lett volna olyan rossz termésünk, jóval kisebbek lennének a bajaink. Nem vagyunk túlzottan eladósodva, mint Németország, vagy Ausztria. Ép a minap mutatta ki a Pénzügyi Központ, hogy az ország föld- és házbirtokvagyonára még most is 17 milliárd pengőt ér, adósságunk pedig legföljebb három milliárd pengőre rug. Az ország vagyoni állománya pedig jóval nagyobb értékű a 17 milliárd pengőnél. Kétségbeesésre tehát nincs ok. Az ország gazdasági és pénzügyi erejére vall, hogy a pengővaluta — rövid ingadozás után

hatalmasan megerősödött, aranya'apja megszilárdult. Az ország polgárságának ezért súlyos áldozatot kellett hoznia, de végre az ország jövője megéri az áldozatot.

Fontos e pillanatban csak az, hogy el ne csüggedjünk és fontos, hogy a közönség ne uljon fel a könnyű kritikának és ne hallgasson bizonyos politikusok, izgatásaira, akik az elégedetlenség vámszedői szeretnének lenni és akik mindig hajlandók akármilyen veszteséget felszítani, csak hogy a maguk kis pecsenyéjét mellette megsüthessék.

Megjelent a kormány hitelügyi rendelete

A kamatkérdés rendezése, az adós gazdák megsegítése, az ingó-árverések szabályozása — a rendeletben

Budapest, október 17. A Budapesti Közlöny mai számában közli a 33-as bizottság által tegnap letárgyalt és elfogadott hitelügyi rendeletet. A rendelet fontosabb intézkedései:

Azok a mezőgazdák, akik a földteherrendezés során a Földbirtokrendező Országos Bizottságtól sikertelenül kérték megsegítésüket és akik olyan földbirtokon gazdálkodnak, a melynek kataszteri tiszta jövedelme az 1000 koronát nem haladja meg és akiknek a főjövedelmüket a gazdálkodásból eredő összeg képezi, ha most kérelemmel fordulnak az illetékes hatóságokhoz, ellenük sem

ingatlan-árverést elrendelni, sem pedig zárlatot foganatosítani nem lehet.

A bíróság természetesen csak akkor ad helyt a kérelemnek, ha az illető mezőgazdát fagy által, vagy más módon utón kár érte, állatai elhullottak, szóval valamilyen súlyos természeti csapás érte.

Az adós helyzetét szemben figyelemmel kell lenni a hitelezőre is. A kettőt a bíróság összeegyezteti és azután hozza meg érdemleges döntését. Ha nem talál a bíróság éles ütközőpontot a felek között, akkor

1932 október 31-ig adhat halasztást a gazdának,

hogy ügyeit rendbehozza. — 1932 október végéig csak olyan esetekben lehet árverést és zárlatot foganatosítani, ahol ez elkerülhetetlenül szükségesnek mutatkozik. Ebben az esetben is elfogadható árt kell kapnia a végrehajtottak. A vagyon kimutatásánál az utolsó telekkönyvi kivonat a mérvadó. A fenti terminusig ingóságokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban eladni nem lehet.

A rendelet a kamatkérdésben is rendet kíván teremteni.

Különválasztja a már lejárt, de még kifizetetlen kamatköveteléseket az ezután lejáróktól. A már lejártakat az eddigi törvényes alapnak megfelelően csak annyiban lehet érvényesíteni, amennyiben a tőkének évi 8 százalékát meg nem haladja. Ez a rendelet a kamatokkal túlterhelt adós közönség helyzetének javítására szolgál. Az ezután lejáró és a törvényes kamatnál magasabbra kikötött

kamatkövetelést legfeljebb 12 százalékgig lehet érvényesíteni.

Rendezi a rendelet az 1923. évi 39. törvény cikk alapján késedelmes teljesítés esetén járó kártérítés mértékét is. A bíróság már megállapított, de még ki nem fizetett ilyen kártérítést legfeljebb 12 százalék erejéig lehet érvényesíteni, a jövőre nézve pedig nem alkalmazhatók az említett törvénynek a kártérítés mértékére vonatkozó rendelkezései, hanem a bíróság a késedelemből eredő kár mértékét az általános jogszabályok szerint állapítja meg.

A rendelet kihágás miatt 2 hónapi elzárással és magas pénzbüntetéssel sújtja azt, aki az üzletszerű hitelnyújtás körében adósától a bírói úton érvényesíthető kamat legmagasabb mértékét meghaladó kamatot fogad el.

Emellett az alakítandó hitelügyi tanács elrendelheti, hogy a kamatmagasságot korlátozó rendelkezéseket ismételtén megszegő pénzügyet a Pénzügyi Központ kiküldöttje útján megfigyelés alá vegye. A megfigyelés adott esetben

a pénzügyet felszámolására is vezethet,

ha csak az illető intézet a Pénzügyi Központ közreműködésével más pénzügyi intézettel nem egyesül.

Matuska beismerte, hogy egyedül követett el három merényletet és még többet is tervezett

Bécs, október 17. Matuska Szilveszter tegnap este ismét örültséget szimulált, kihallgatásakor zavaros válaszokat adott, úgy, hogy megvizsgáltatták orvosokkal. Megállapították, hogy nincs különösebb baja, csak az utóbbi napok alatt igen kimerült.

Ma délelőtt újabb vallomást tett és ekkor beismerte, hogy a jüsterbogi, biatorbágyi és anspachi vasúti merényleteket egyedül követte el

és a Bergmann nevet, kit társaként emlegetett, csak kitalálta. Bevallotta, hogy már áprilisban akart merényletet elkövetni Jüsterbognál, de nem tudta végrehajtani. Pokolgépes merényletet tervezett az amsterdami—párisi—marseillei vonalon is, azonkívül Ventimiglia mellett

is megtette az előkészületeket a merényletre.

A rendőrség azt hiszi, hogy Matuska az anspachi merényletet azért vállalta magára, hogy az osztrák hatóságok vonják felelősségre, mert ott nem kapna halálbüntetést. A merénylő azt állítja, hogy bánatában követte el borzalmas tettét. Meg akarta ugyanis ajándékozni szülőhelyének templomát, de erre nem volt pénze és ezért határozta el magát olyan tettekkel, amelyekkel magára vonja az egész világ figyelmét. Hangsúlyozta, hogy az utóbbi időkben sokat járt utazási irodákba, térképeket és prospektusokat tanulmányozott és elhatározta az Európában levő összes, szebb viaduktok felrobbantását.

Budapest, október 17. A sátorlajajú helyi rendőrség Budapestre szállította Kerekes Ist-

ván páczini asztalost, aki azt állítja, hogy évekkel ezelőtt Bécsben tartózkodott és ott Matuskával, ki jó barátja, együtt szolgálták a kommunizmus eszméit és a szovjet megbízásból dolgoztak is. Kerekes azt mondja, hogy

Matuska a biatorbágyi merénylet előtt nyolc nappal nála járt és 2.000 pengőt ígért neki, ha hajlandó volna résztvenni a merényletben. Kerekest egyelőre őrizetben tartják.

— o —

Jugoszláv erőszakoskodások a felvételi vizsgáknál

— Zágrábi tudósítónktól. —

A további demokratizálódás jegyében megszületett az egyesülési és gyülekezési jogról szóló új törvény elég kevés demokratikus elvvel és vonással. Egyesületeket csak olyan céllal szabad alakítani, mely nem ütközik az állami egység elvébe és főként nem áll felekezeti, regionális vagy törzsi alapon. Ha az alapszabályok benyújtása után 6 héten belül a nem politikai célú egyesületet be nem tiltják, megkezdheti működését. A politikai jellegű egyesületekhez már a belügyminiszter kifejezett engedélye szükséges. A politikai jellegű egyesületekhez már a belügyminiszter dönti el saját hatáskörében. Még nehezebb egy politikai párt megalakítása. Ehez 100 alapítónak írásbeli kérelme szükséges s ha a belügyminiszternek a nemzeti és államegység, illetve államérdek szempontjából nincs kifogása ellene, megengedi a politikai párt szervezkedését. Ha a párt az ország minden járásában legalább 60 tagu bizottságot szervezett, s azt a belügyminiszter előtt okmányokkal bebizonyította, csak akkor dönt a belügyminiszter további 2 hónapon belül arról, hogy a politikai párt működését megengedi-e vagy sem. A gyülekezéskor is megkülönböztet az új törvény politikai és nem politikai gyűléseket. Az utóbbiakhoz csak 48 órai előzetes bejelentés szükséges, míg a politikai gyűlésekhez rendőrhatalósági engedély is kell. Súlyos rendelkezése a törvénynek az, amely a személy szerint meghívottaknak zárt helyiségben való egyszerű megbeszéléseit is ugyanezek alá a szabályok alá vonja s úgy intézkedik, hogy

még a magánlakásokban történő megbeszéléseknél is rendőrhatalósági kiküldötnök kell jelen lenni.

Politikai célú megbeszéléseket pedig már 3 nappal előbb be kell jelenteni. (Obzor, szept. 29.)

Felsőbácska magyar tanyai lakossága, már évek óta nélkülözni kénytelen gyermekeinek elemi oktatását, mert

a magyar tanítókat a diktatura már az első évben nyugdíjazta s helyükbe hosszúas küldöttségjárások ellenére sem nevezett ki újakat.

A zentai ügynevezett hiressori gazdák most újból kérték a polgármestert, hogy 50-60 főnyi tanulóifjúságuk számára tegyék lehetővé az elemi ismeretek megszerzését új magyar tanító kinevezésével, de most is csak ígéretet kaptak. A most megkezdődött iskolai év elején ismét tartottak felvételi vizsgálatokat a gimnáziumokban. Zentán a magyar tagozaton 51 jelentkező közül 21-et utasítottak vissza. Nagybecskerekben 273 diáknak a felbukott, a magyar tagozaton 52 közül 27-en,

ennek következtében a magyar tagozat első osztályát a minimális létszám miatt ebben az évben aligha nyitják meg. Az amúgy is hiányos becskerekéi magyar tagozat tehát újabb lépéssel közeledik a megszüntetés felé.

Súlyos a helyzet Szabadkán is, ahol az első magyar osztályba «félreértés» következtében csak 22 tanuló iratkozhatott be, ennek folytán szintén nem éri el az előírt minimális létszámot. A gimnázium igazgatóságának értesítése szerint a magyar szülők «elfelejtették» a magyar tagozatra való felvételt kérni, ezért a magyar elemi iskolát végzett jelentkezőket is szerb bizottság elé utalták, ahol — természetesen — nem feleltek meg a követelményeknek. Másik sérelme a magyarságnak, hogy a felsőbb magyar tagozatokon a magyar leánytanulókat a szerb tagozatra osztották be s külön kérvénnyel kérhetik a közoktatási minisztériumtól, hogy helyezték őket vissza a magyar tagozatra. A felvételi vizsgálatokon folytatott módszerre jellemző a következő eset.

Az újvidéki gimnáziumban az egyik felvételi bizottság 20 német tanuló 4 óra hosszat vizsgáztatott csak olvasásból, írásból és nyelvtanból. Jóllehet valamennyien meg tudtak felelni minden kérdésre, a délután kezdődő számtani vizsgára már csak 15-öt engedtek, mert a diktált szerb szöveg oly nehéz és érthetetlen volt, hogy 5-en nem tudták hibátlanul leírni. A vizsga különben nem is volt nyilvános, a szülők nem lehettek jelenek. — Palánkán a polgári iskola III. német osztályába 35 német tanuló iratkozott be, ennek következtében a törvény és a miniszteri ígéret szerint a németeknek a III. osztály megnyitásához feltétlen joguk van. Az iskolai hatóságok mégis megtagadták a szülők kérelmét azzal a megokolással, hogy nincs költségvetési fedezet újabb osztály felállítására.

Szabadkán a diktatura első évében, a nagy egyesítési lázban a polgármester az ottani jótékony egyesületeket mind egy szerb vezetés alatt álló «Dobro Delo» név alatt ismert egyesületbe tömörítette s ezzel a 90%- erejéig nem

szerb egyesületek működését megszüntette. Az első évben a Dobro Delo az egyesületek anyagi erőinek felhasználásával szép szociális munkát tudott kifejteni, de a második évben már a városi tanács 250 ezer dináros adományára volt szükség, hogy hivatását teljesíthesse. Az idén pedig a mindössze 202 taggal rendelkező egyesület megszüntetésére gondolnak már és feladatát a város hatáskörébe akarják utalni. Holott sokkal helyesebb volna, ha a régi, legtöbbször magyar egyesületeket bíznák meg ismét, amelyek feladatuknak a múltban is meg tudtak felelni.

Jugoszlávia gazdasági kamarái Belgrádban tartották meg legutóbbi gazdasági Kongresszusukat, melyen megállapították, hogy a

gazdasági válság Jugoszlávián is érzékenyen végigseper, de az ország és népének «kimeríthetetlenül gazdag anyagi és erkölcsi erőforrásai» sikeresen ellenállnak és minden nagyobb rázkódtatás nélkül kiheverik ezt a gazdasági depressziót is.

A jugoszláv kivétel ez évben előreláthatólag kb. 1 milliárd dinárral marad alatta a múlt évének. A kenyér árának miniszteri megállapítása a pékek körében oly nagy elkeseredést keltett, hogy egyes helyeken, mint Zágrábban és Spalatóban sztrájkba is léptek. A zágrábi pékeket szabotázs miatt az államvédelmi törvény alapján fel is jelentették, de eljárás ezideig még nem indult ellenük. (By)

Még ezer százalékra is megnőtt egyes zalai falvakban a pótdószükséglet

Tegnap számunkban röviden megemlékeztünk arról, hogy Cserszegtomajon az adóalap alacsony volta miatt 472 százalékos pótdótot kellene kivetni. A miniszterközi bizottság felülvizsgálván a község költségvetését, a tavalyi 75 százalékos pótdóttal szemben 100 százalékos pótdótot állapított meg, a többit valószínűleg megkapja segélyként a község.

Amint ma illetékes helyen megtudtuk, ez a feltűnően magas pótdótszükséglet nem áll a megyében egyedül. A miniszterközi bizottság már mintegy kétharmad részével végzett a megyei anyagnak s megállapította, hogy némelyik községben a 800-1000 százalékos is eléri a pótdótszükséglet ahoz, hogy a költségvetés egyensúlyban maradjon. Az adóalapok

súlyosan lecsökkentek, viszont beruházások (iskolaépítés stb.) történtek, melyek most igen nagy tételekként jelentkeznek a költségvetésekben.

Gellénházán például a pótdó ezer százaléknál is többre megy.

A fantasztikusan nagy differenciákat államsegélyekkel fogják eltüntetni, de már most bizonyos, hogy több községben száz százalékon felül is fog menni az a pótdó, amit tényleg kivetnek. Itt természetesen sok körülményt figyelembe vesznek előbb, elsősorban is azt, hogy mekkora a lakosság teherbíró képessége.

— o —

Osztrák gyümölcszállító-teherautó szerencsétlensége a Kossuth utcában

* Az autó utasai megsérültek

Különös szerencsétlenség történt tegnap este Zalaegerszegen a Kossuth és Petőfi utcák sarkán. Az esetről a következőkben áll módunkban beszámolni:

Az utóbbi időben több osztrák teherautó robogott keresztül Zalaegerszegen, néha a megengedettnél gyorsabban. Ezek között a teherautók között volt Niklosch Ferenc és en-

nek anyja, lackendorfi lakosok gépkocsija is. Két hatalmas teherautóval jártak két hét óta Nikloschék Zalában a szőlőért, melyet aránylag olcsó áron vásároltak és szállítottak Bécsbe.

Kocsijuk tegnap délután üres ládákkal megpakva igyekezett Bécsből Zalába. A kocsit Karl Wilhelm soffór vezette és mellette mint árúkisérő foglalt helyet Schweiger August siglesi (siklósi) lakos. A gép Kőszegnél jött be magyar területre és ott ült fel a soffór mellé Müller József kőszegi pénzügyőri szemlész.

Este fél hét után érkeztek Zalaegerszegrre és a Kossuth Lajos-utcán elég gyors tempóban haladtak. Amikor a Petőfi-utcai keresztezéshez értek, abban a pillanatban jött ki a Petőfi-utcából Barthelmés Walterné dóbrétei uraságnak hintaja, amelyet Simon Károly kocsis hajtott. A hintó úgy jött ki az utcából, hogy

a rohanó gépkocsi, irányát megtartva épen középen szelte volna keresztül. Ettől már nem is sok hiányzott.

Szerencsére a soffór nem vesztette el lélekjelenlétét, jobbra fordította a kormánykereket, de vesztére, mert a járókelők nagy rémületére

az autó lefutott a gyalogjáróra, nekirohant Rauschenberger János h. pénzügyigazgató sarokházának, amelyet erősen megrongált.

A furcsa helyzetbe került autó motorja leállt,

Központi szálloda, Budapest

Baross tér 23. (a Keleti pályaudvarnál.)

Szolid uri ház

Folyóvíz, fürdőszobák, telefon, központi fűtés.

Berendezte: LINGEL BUTORGYÁR.

Igazgató: PALKOVICS EDE.

benzinje folyni kezdett, a soffőrfülkéből pedig jajgatások hallatszottak. Az őrszemes rendőr értesítette a mentőket, akik

kiemelték az eszméletlen, súlyosabban sérült Schweigert, majd az ugyancsak megsérült Müllert

és mindkettőjükkkel a kórházba robogtak. Ott bekötötték a sérülteket és el is bocsátották őket, mivel sérülésük nem bizonyult veszélyesnek. Schweigert álmában érte a baleset.

A megrongálódott teherkocsit az öntözőauto vontatta be a fűzőtőraktanya udvarára. Az autó eleje elég súlyosan megrongálódott, ablakai darabokra törtek. Részint az üvegszilánkoktól sérültek meg a bennülők.

Karl Wilhelm soffőrt ma délig Zalaegersze-gen tartotta a rendőrség és részletesen kihallgatták az esetről. A szemtanúk kihallgatása után a rendőrség az iratokat áttette a kir. ügyészséghez.

Őszi ankét a téli szezonról

A szalonban, ahol együtt volt a társaság, mindenről beszélgettek. Lányha kedvvel, inkább a beszédért, mint meggyőződésből vitáztak egymással. Az angol pénzügyi helyzet hatásáról, Bátorbágyról, a Hoover akcióról, a szénbeszerzés nehézségeiről, témákról, melyekről kell és illik tudni, vagy aki most hallott először róluk, kötelesség megfeszített figyelemmel hallgatni, hogy legközelebb, mint egész tájékozott, bedobhassa ezt a tárgyat a beszélgetésbe és élvezhesse, amint feszülten figyelik őt azok, akik tőle hallják először.

A társasági formák merev kényszerültejei jöttek össze pár órára, olyan pár órára, amikor mindenki másnak akar látszani, mint aki valójában és távozás után önelégülten gondol vissza egy-egy szófoszlányra, ami tagadhatatlanul eredeti, magából adódott és amiről aztán soká lehetett beszélni és aki hozzászólt, úgy kezdte: „amint a nagyságos asszony igen helyesen említette” stb. Szóval kellemes társaságos összejövetel volt, sok beszéddel.

Valaki, fiatalasszony, csak úgy, egy felesil-lanó férfi szempar hatása alatt, amikor éppen letárgyalta Matuskát, aki nem kerüli el a statáriális büntetést, azt mondta:

— Nem tartom helyesnek, hogy teljes gyászi hangulat legyen úrrá a télen. Igenis kell egy kis tánc, ha nem is nagy, parádés, költséges, de ahol az ember jól kiszellőzteti a fejét a mindennapi gondoktól. Ezzel nem ártunk a hazának!

— A hazának nem, asszonyom, — mondta egy férfi — de önmagunknak igen. Képzelje el, mit jelent például nálunk, ahol két leány van, egy ilyen estély! Jelent négy belépődíjat, négy vacsorát, három ruhát, kesztyűt, cipőt, ondolálást, harisnyát — mindent! Hát ezt lehet-e en a mai világban! Esküszöm önöknek, hogy ügyvédekem létemre négy hónapja egyetlen fillért sem kerestem. Nem ézetnek! Egyszerűen, minden kertes nélkül kijelentik, hogy nem tudnak fizetni. Majd egyszer — ha lesz! És én éhből az ígérethöz tart-sak el hónapokon keresztül háztartást, család-dot! Ha valami gyökeres változás nem jön hamarosan, vitt minden ember, kérem, tönkre megy. Ez ma már nem divatos kiszólás, ez így van!

— Ebben igazad van — mondta a másik férfi, — de mi lesz a télen, ha mindenki így gondolkodik?! Ne haragudj, barátom, de ez antiszociális felfogás. Mert igaz, hogy neked megmarad az a száz pengő, ami kellene chez a bálai éjszakához, de mi lesz akkor a kereskedővel, iparossal? Miből vegyen krump-lit hértagu családjának a suszter, ha nem kell bálai cipő, miből fizessen boltbért a kereskedő, ha nem kell ruha, miből tartson alkalmazottat a fodrász, ha nem fésülködtek ti negyzen nála? Az élet vérkeringését akasztod meg azzal, hogy ezt az éjszakát, mint az esztendő többi sok éjszakáját, otthon töltitek el. Ez nem hely-es elgondolás — ne haragudj!

— Bizony nem — szolt bele a vitába az egyesületi hölgy, — mert mi lesz akkor télen a szegényeinkkel? Mi csak úgy és olyan mér-tékben tudjuk támogatni őket, ahogy a társad-alom segítségünkre siet. Ha nem rendezzük meg a szokásos mulatságainkat, miből adunk meleg ruhát, meleg ételt, fűtött szobát a nyomorultaknak? Múltkor azt olvastam, hogy az az arany, amit kivonunk az életből, egész tár-sadalmi osztályokat pusztít el. Már pedig ki veszi a helyére, ha miattam, az én garasaim miatt, emberek lesznek szerencsétlenek. Jól meg kell gondolni, mi a helyes teendő a téli-re.

— Már pedig én azt mondom — mondta a családanya, — hogy ez az idő nem alkalmas

a mulatozásra. Amikor az emberek ezreinek nincs betevő falatja, akkor nem helyes a dör-bézés!

— Ezt mondjuk mi is, nagyságos asszo-nyom. De ugyanakkor itt vannak a súlyos ellenérvék! Mert igaz, hogy nem ildomos heje-hujázni, amikor mások éheznek, de ha én is otthonmaradok és mindenki otthon marad, nem fognak ép úgy éhezni az éhezők? Sőt szaporodik a számuk a vendéglőssel, pincér-rel, ruhatárossal, cigánnyal és sok-sok mások-kal, akik abból remélnék egyszer jóllakni, amit mi most az éhezők érdekében elvonunk. Hol itt az észszerűség?

— Másféle adakozási módot kellene kíta-lálni!

— Nincs más mód! A tavalyi inségakció során a legragyógóbb szépasszonyok egyiké-nek férje egy — jól figyelni — egy pengőt adott! Ez az uriember minden bálon az elő-készletekkel együtt négy-ötszáz pengőt költ el. Most, ha nem rendeznek semmit, nem mennek el a bálba, de hivatkozással a rette-netes viszonyokra, ezt az egy pengős ado-mányt is el fogja vonni a szegényektől.

— De hisz alig jut valami a célra, amiért rendeződnek ezek a mulatságok! Mindent fel-emésztenek az adók és illetékek!

— Ez igaz! Ha azt akarják, hogy az áldozat szolgálja is a célt, egész más alapokra kell fektetni a mulatságokat. Egyszerűség, takaré-kosság, minden fillér számbavételével kell ren-dezni az ideai bálakat! Nem szabad elfelejteni, hogy az én jókedvem nem önző érdek, hanem mások, sokak könnyének felszárítását célozza. És ha így fogjuk fel a helyzetet, akkor igenis szóljon a muzsika és táncoljon a fiatalság. Nem szabad abba a hibába esni, hogy a túlzott megtartóztatással magamnak nem ártok ugyan, de másokon, a ráutaltakon sem segítek. Ha segít a jókedvem, nevetni, dalolni, táncolni kell, ha a sírással nyújthatok áldozatos segítséget, vállalni kell az örök könnyezést. Mert gondolni kell végre arra is, hogy önmagamon, saját érdekeimen túl is vannak célok, amiknek megoldásához min-denki egyformán nyújthat segítő kezét. Nem csak nyújthat, hanem kötelessége is nyújtani.

M. Ötvös Magda.

A Magyarországi Gyógyszerész Egyesü-let kebelébe tömörült gyógyszerészek az eddigi gyakorlattól eltérően, elhatározták, hogy a hitelezést beszüntetik.

Ebből kifolyóan, aluriott gyógysze-részek értesítjük a t. közönséget, hogy a jelen gazdasági helyzet miatt és mert mi is csak külföldi devizáért és készpénz-fizetés ellenében vásárolhatunk gyógy-szereket, **további hitelt nem nyújthatunk** és mindennemű gyógy-szert csak azonnali fizetés ellenében szolgáltatunk ki.

Dr. Kaszler Ödön s. k. dr. Mándi Jenő s. k.,

Király György s. k.,

mint a Hrabovszky-féle gyógyszer-tár felelős vezetője.

Keressék elkülönített bejáratu
BUTOROZOTT SZOBÁT
lehetőleg fürdőszobával azonnalra.
Címet a kiadó-hivatalba.

Standard
2+1 CSÖVES HÁLÓZATI RÁDIO

Disputa

FOL AZ OKULAREKKAL.

egy-kis adóügyi csodabogarat mutatunk. Meg-mutatjuk, aztán disputálunk felette.

A népszerű ének- és zenekarnagy nemcsak azzal ápolja és műveli a zenetudományt, hogy a próbákon, rántván egyet nadrágján, tak-tust ütöget és éles füllel háborog, hanem — tanítással is foglalkozik. A zene- és énekkar tanításán kívül, zeneimádatában, összeszedi azokat a tehetségeket, akikből leendő komoly muzsikust néz ki és privátórákon tanítja őket, teljesen ingyen. Biztos, hogy ingyen, mert olyan szegény cigánygyerekek a jelen tanít-ványai, akik csak minden elsején mernek gyan-tázni a válságos világhelyzet miatt.

A karnagy kap egy általános kereseti adó-kivetést. Zenetanításhól eredő keresete után 40 pengő fizetendő az 1931 évre. Persze, megfellebbezi és bejelenti, hogy teljesen in-gyen végzi a zeneművészet érdekében a mun-kát s még ő az, aki időben, fáradozásban, kottarongyolódásban ráfizet.

Az adófelszámolási bizottság (a múlt va-sárnap nagyon megdicsértük) letárgyalván az ügyet, a következő végzésre hozza:

Elfogadható módon nem igazolta, hogy ingyen tanít. Köztudomású, hogy zenetani-tással foglalkozik s így az amúgy is minimális adóalap fenntartandó volt.

Ime a csodabogár. Most disputáljunk fe-llette.

Mi az az elfogadható mód, amivel iga-zolni lehetne, hogy a felebbező ingyen tanít? A cigánygyerekek közjegyzői nyilatkozatával? Családi értesítőjükkkel és környezettanulmá-nyukkal, amelyből kiünik, hogy egy az ingük? Talán tűz- vagy vízpróbával, inkvizitorok előtti esküvel, háztartási mérleggel, hipnózissal, szel-lemidézéssel? Mert ha az a látszat, hogy a tanítványok szegény cigánygyerekek, nem elég, — akkor itt megáll minden tudomány.

Legyen szíves a mélyen tisztelt adóható-ság, próbálja meg ő elfogadható módon iga-zolni, hogy a karnagy pénzért tanítja a cigánygyerekeket. Próbálja meg. De ne ked-vetlenítsen el egy önzetlenül dolgozó embert és ne hátsítsa meg azoknak a füstös tehetsé-geknek az előrejutását, feltevések alapján.

Oh jaj...!

KOHOGÁS

ELLEN

EGGER

MELLÉ

Pasztilla

megol. ez az átkozott köhögés!

Ejnye!

Egyedül a szolgabírók, mikor nincsenek többé szolgák, akiknek bírái lehetnének?

Nagyobb hazugságot el se lehet képzelni, mint a mostani demokratikus és urizáló világban alázatos szolgájával köszönteni.

Mert mit szólna hozzá, uram, ha mikor ön az ismerősét az állomáson harsány alásszolgájával köszönti, az illető rácsapna szívélyesen az ön vállára és így szólna:

Örülök, hogy elibém jött. Vigye haza lakásomra ezt a pakktáskát!

Van szerencsém!

Nem tudom fölfogni, minő nagy szerencséje van Blaunak abban, hogy Grüff így üdvözölheti. Értem azonban, ha véletlen találkozon a detektív köszönti így a körözött kasszafurót.

Értem, ha a hitelező üdvözlí így a régen meglógott adósát, akit sikerült fölfedeznie.

Van szerencsém! köszönhet a munkanélküli, ha elcsíphet egy munkaalkalmat, az a kiváltságos, akinél még nem járt végrehajtó és az a boldog, aki panaszkodó emberrel nem találkozik. Általában nem kíváncsi a «Van szerencsém» hangoztatására, nehogy látogatód alá essék.

«Volt szerencsém!»

Ezzel az elkészítési formával csak a következők élhetnek őszintén:

1. A kereskedő, akihez betévedt egy készpénzen vásárló.
2. A színházi titkár, ha sikerült neki egy bérletet fölhajszolni.
3. A szabó, ha a részlet kérésénél ki nem dobták.

Legtisztelendőbb emberfigura az, aki egyáltalán nem köszönt.

Mert legalább nem hazudik.

Pesthy Pál dr.

Naplójegyzetek

Gondolatainknak, szavainknak és cselekedeteinknek csak egy ezreléke igazság; a többi hazugság. Lássuk például a köszöntést.

Találkozunk az ismerősünkkel és azt mondjuk neki: jó napot!

De kívánjuk-e neki tiszta szívből, őszintén? Hiszen, ha valakinek valóban jó napja van, azt irigyeljük. Ha módunkban volna, kihúznánk alóla a puha fejevánkost is. Elfognánk a tenyerünkkel más előtt a napot, hogy rá ne süssön. Aki mégis jó napot csinál valakinek, az olyan ritka ember, cselekedete olyan hallatlan ritkaság, hogy újdonság varázsával bír, valóságos esemény, ami újságba kívánczik. Sőt egyenesen az újságba kívánja tettetni maga a jó napot csináló jóember is.

Van, hogy úgy adjuk a jó napot kívánást, mint vigasztalást, esetleg kárpótlást.

— Nézze, barátom, egyebem nincs, amit magának nyújthatnék, vagy egyebet úgy se adnék, ha tudnék is, de legalább jó napot azt hangosan kívánok.

Találkozunk a nőismerősünkkel és feléje kiáltjuk: kezét csókolom!

Ha fiatal korú, szép pofikájú, gusztusos alakú, ápolat kezű hölgy az az «ő», sajnáljuk, hogy a szót nem követheti mindig a tett is. Ilyen kacsókon el-ellegelészne a férfiszáj.

Mód felett kellemetlenül hatna azonban, ha a szót tetteknek kellene követni, mikor élemedett korú hölgy felé indítjuk el a «kezét csókolom» hanghullkáit.

Küss' die Hand! Szórol szóra lefordítva ez is annyit jelent, hogy kezét csókolom. Értéke azonban mégis más. Annak a hölgynek mondjuk, akinek számára a kezét csókolom sok volna, a jó napot pedig kevés. Szokás férfinak is mondani. Ilyen használata a fess bankfiúktól származik, azoktól a békebeli bankfiúktól, akik legújabb divatú zsakettjaikban elegánskodva imigyen hódoltak a cégvezető úrnak a felkinált cigarettatárcáért. Van ebben a köszöntésben, ha férfi férfinak mondja, egy adag alázatosság és egy adag barátság; egy adag függőségi érzet és egy adag felkinálkozás, egy adag férfiatlanság és egy adag tettszeni akarás, fél adag affektálás és no, fél adag kedélyesség is. Vegyképletének leírása különben a kémikusokra tartozik.

Alázatos szolgája, vagy összevonva: alás-szolgája!

Ez a köszöntési forma abból az időből maradt vissza, amikor még több volt a szolga, mint az úr. Továbbá abból a korból, amikor még itt a földön járt az a barátságának nevezett erény, amely önzetlen szolgálatkészségben nyilvánult meg. Ma azonban már nincsenek szolgák, hanem csupa urak vannak, akiket csak a fenséges, kegyelmes, méltóságos, nagyságos, tekintetes (összevonva: téns') jelzők különítenek el egymástól. A hivatalszolga al-tiszt úrrá, a bank-, házi, meg boltiszolga segédszemélyhez tartozó alkalmazott úrrá rangosítottatott. Ha nem tisztelném annyira a hagyományokat s bennük az alkotmánytörténetet is, fölvetném a kérdést, ugyan minek

maradtak meg a múltból egyedül a szolgabírók, mikor nincsenek többé szolgák, akiknek bírái lehetnének?

Nagyobb hazugságot el se lehet képzelni, mint a mostani demokratikus és urizáló világban alázatos szolgájával köszönteni.

Mert mit szólna hozzá, uram, ha mikor ön az ismerősét az állomáson harsány alásszolgájával köszönti, az illető rácsapna szívélyesen az ön vállára és így szólna:

Örülök, hogy elibém jött. Vigye haza lakásomra ezt a pakktáskát!

«Van szerencsém!»

Nem tudom fölfogni, minő nagy szerencséje van Blaunak abban, hogy Grüff így üdvözölheti. Értem azonban, ha véletlen találkozon a detektív köszönti így a körözött kasszafurót.

Értem, ha a hitelező üdvözlí így a régen meglógott adósát, akit sikerült fölfedeznie. Van szerencsém! köszönhet a munkanélküli, ha elcsíphet egy munkaalkalmat, az a kiváltságos, akinél még nem járt végrehajtó és az a boldog, aki panaszkodó emberrel nem találkozik. Általában nem kíváncsi a «Van szerencsém» hangoztatására, nehogy látogatód alá essék.

«Volt szerencsém!»

Ezzel az elkészítési formával csak a következők élhetnek őszintén:

1. A kereskedő, akihez betévedt egy készpénzen vásárló.
2. A színházi titkár, ha sikerült neki egy bérletet fölhajszolni.
3. A szabó, ha a részlet kérésénél ki nem dobták.

Legtisztelendőbb emberfigura az, aki egyáltalán nem köszönt.

Mert legalább nem hazudik.

Pesthy Pál dr.

— Öngyilkosságot kísérelt meg egy szerelmes kislány. Nagykanizsán luminállal megmérgezte magát egy 16 éves kislány, mert a vőlegénye elhagyta. A kis szerelme a kórházban ápolják és remény van arra, hogy meg tudják menteni.

Fontos Budapestre utazók részére!!!

Szálljon meg a

MERÁN-szállodában
Berlini-tér 7.

Budapestnek legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift. Központi fűtés Hideg és meleg folyóvíz. Fürdők Telefonos szobák. Kávéház-étterem.

Szobák 4-50. Pensió 8-tól
Egyágyas szobáknál 10%, kétágyasnál 20% engedmény.

Csány László szobránál

(Józan Miklós unitárius püspöki vikárius ódáját, melyet a Csány-szobor átadásakor oly nagy hatással mondott el, olvasóink több oldalról megnyilvánult kívánságára megszereztük és itt közöljük.)

Hármas halomnak szent magaslátán
Borongva száll az ősi Hunnia,
El — szétekint a rombadőlt hazán
És kérve-kérde: «Hol a dalia,
Ki érte bátran, büszkén síkra szálljon?
És mennydörögve — mint a Végítélet —
Sziklába vágjon újabb ezredévet,
Hogy mindörökké rendületlenül álljon?»

Szemébe' könny, szívébe' néma gyász,
Palástja tépett, arca szenvedő;
Halotti torba fült az úri nász
És birodalma — pusztá temető.
Visszhang se kél — nyomán a búz panasznak;
Ah csüggedetten, melán, elhagyottan...
Hiába várná — lomha századokban —
Bő sarjadasit zsendülő tavasznak!

...Vaférsütésre rezzen ám a hant,
Mit Isten ujjá régesrég lezárt;
És lelkesülve zeng a hősi lant,
Legyőzve átkot és rút halált.
És sírjaikból rendre mind kiszállnak,
Kik értek éltek-haltak, oh Szahadság!
Pajzsuk a porban is — a lelki nagyság,
Amint vígyázva csatarendbe állnak.

Gúlába rakva rozsdás fegyverük
A napsugárban egyre fényesebb;
A harci mén is felrobog velük
És gyűl a tábor — egyre népesebb.
Regösök ajkán, mélabús kobozra,
Csendül csodásan szép vitézi ének,
Áldozva hön a hősök emlékének
S fajunkra üdvöt — áldást harmatozva...

Vezéri karban ül a nagy Király;
Jobbjával int s komoly tanácsba kezd.
Mögötte roppant szellem-tábor áll...
Az Isten kardja... és a szent Kereszt...
— Parancsot ad most fejedelmi ajka:
«Ki a gyepükre! Daliák, vitézek!
A hon javára élni-halni készek!
Dühörg fölöttünk Csába népe: Rajta!»

«Északra menjen, gyorsan menjen O,
Ki áttöré Rodostó rejtékét;
Keletre majd a nagy törökverő
Zúdítsa rá fekete seregét.
Tenger-szirénánk búgjon Napnyugatra,
És Dél szívében az a Tizenhárom,
Kit eltiport a zsarnok muszka járom,
Vezesse zászlóm — végső diadalra!»

És elviharzik, mint a fergeteg,
És mind megannyi győzni-halni kész,
Egy vihatatlan óriás sereg:
A szava — bárd, a karja kelevéz
S amerre zúgnak, zengő zivatarban
Lobogó láng a háromszínű zászló...
Rajongva küzd alatta Csány László,
Küzd s diadalt ül százszor — száz alakban.

Lám, hű vitézed él, dicső Nagyúr!
Példája vonzzon, árva nemzetem!
Az Isten kardját őrizi még Hadúr
S a szent Kereszt is ott a fellegen...
E jelbe' győzve, nézz ez ércszoborra
Hazám virágzó ifjú nemzedéke,
S mint törzsökének legszebb ékessége,
Hints fényugárt a késő századokra!

Hármas halomnak szent magaslátán
Ujjongva száll az ősi Hunnia;
El — szétekint az ébredő hazán
S nem kérde immár: «Hol a dalia,
Ki síkra szálljon érte», — soha többé.
Mert mennydörögve — mint a Végítélet —
Sziklába vágott újabb ezredévet,
És rendületlenül áll — áll mindörökké.

Alsókörtvélyes, 1930. IX. 1.

Józan Miklós,

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.**

HIREK.

— **Missziósnap az egész világon.** A katolikus egyház október 18-án tartja meg az egész világon az úgynevezett missziós vasárnapot. Ez megelőzőleg egy érsek ma délelőtt 10 órakor a Vatikán rádióadóállomásáról buzdító missziós beszédet intézett a világ katolikusaikhoz.

— **Halálozás.** Molnár Lajos zalaegerszegi rendőrfőtörzsőrmester 56 éves korában hosszúságú szünet után ma reggel a kórházban meghalt. Az elhunyt 28 éve állt az egerszegi rendőrség szolgálatában és példás szorgalma révén felettesei elismerését vívta ki.

— **Össztánc.** Farkasovszky Teri tánciskolájában, a Kultúrház (Kat. Legényegylet) emeleti termében vasárnap este 8 órai kezdettel össztánc lesz.

— **Holtnaknyilvánítás.** Gróf József zalaegerszegi lakost, aki a 48. gyalogezredből az orosz harctéren 1916-ban eltűnt, a zalaegerszegi kir. járásbírósa holtnak nyilvánította.

— **Akadály a zalalövői vonat előtt.** A minap az esti órákban Zalaszentgyörgy és Zalacséb állomások között hirtelen megállt az Egerszeg felé jövő 7823 sz. motorosvonat. A vonat vezetője ugyanis észrevette, hogy a síneken kavicsrakások és fadarabok vannak. Csak az akadály elhárítása után folytatta útját a vonat Egerszeg felé.

— **Szerdai akció** cikkünk minden háztartásban nélkülözhetetlen. Schütz Árúház.

— **Köhögés, rekedtség** ellen elismert gyors és biztos hatásúak a világhírű és közkezdelt Egger-féle mellpasztillák, melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. A dohányzás mérséklésénél is előnyösen és sikerrel használják. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

— **Mérsékeltek a gyilkos győri leány büntetését.** Tegnap közöltük, hogy a győri tábla zárt tárgyaláson kezdte tárgyalni Molnár Erzsébet győri varrőleány bűnügyét, aki megölte Komcz Vilmos alhadnagy feleségét. Az ítéletet az esti órákban a nyilvánosság előtt hirdették ki. A tábla megváltoztatta a törvényszéknek életfogytiglani fegyházról szóló ítéletét és a büntetést 15 évi fegyházra mérsékelte.

— **A jószívű testvér.** Agoston Mária zala-koppányi leányt, aki most hathónapi börtönbüntetését tölti a zalaegerszegi ügyészségi fogházban, a zalaszentgróti kir. járásbírósa a nyáron ötnapi fogházra ítélte becsületsértésért. Augusztus 26-án jelentkezett a zalaegerszegi fogházban egy santa leány, aki Agoston Máriának nevezte magát és kitöltötte az ötnapos büntetést. A múlt hónapban a törvényszék Agoston Máriát hat hónapra ítélte Kéhalán, Cachelmann Kurt tanár sérelmére elkövetett lopásért. A leány ekkor azt mondta, hogy büntetlen előéletű. Pupos József fogházőr, mikor a leány beutalási céduláját átvette, visszaemlékezett a santa Agoston Máriára, akinek adatai teljesen megegyeztek a most jelentkezett Agoston Mária adataival. Vallatára fogta a leányt és ekkor kiderült, hogy helyette a nővére, Agoston Anna töltötte ki az ötnapos büntetést, mert ő (Agoston Mária) nem akarta szolgálati helyén megmondani a büntetést. A zalaegerszegi ügyészség bűnpártolás címén indított most eljárást Agoston Károlyné, az anya, és a két leánya ellen.

— **Lopások.** Horváth Ferenc kávési lakosnak ellopták lovát, kocsiját és szerszámaikat 130 pengő értékben. A lopást a jelek szerint cigányok követték el. — János Ilona mikéfi leánynak a baksai vásárban ellopták 25 pengő értékű kendőjét. A lopással Sebők Gábor zalamindszenti gazdát gyanúsítják. — Bogdán Mária bezerédi fiatal cigányasszony vadházasságával együtt betört Tóth József mikosszéplaki gazdához, akitől többmindenfélét elemeltek. — Olasz Péter bánokszentgyörgyi traktorkezelő Kiss József somogyjádi lakos kárára követelt el betöréses lopást és ismeretlen helyre szökött.

— **Eltűnt legény.** Szimeiszter Ferenc molnárségéd, zalakoppányi lakos az őszi elején eltűnt Koppányból s azóta nem adott magáról életjelet. Klein Zsigmond zalaszentgróti kereskedőnek a tőle vett kerékpár árát sem fizette meg.

Ünnepelj fényvel!

A háziasszony szívesen büszkélkedik vendégei előtt az izléseesen terített asztallal. Ezüstjeinek, porcellánjainak és metszett üvegeinek szépségét az ebédlőnek célszerű, modern világítása még jobban kiemeli. Használjunk modern, káprázásmentes és gazdaságos

TUNGSRAM GYÖNGYFÉNYLÁMPÁ

Szálak
a hátról

Polgár, ne nyöszörögj!

- Jaj, hát nem jön semmi jó hír,
- Minden olyan bizonytalan.
- Rettenetes kor ez, kérem,
- Hit, remény itt haszontalan...

Polgár, ne nyöszörögj, kérlek!
Keleten nagy árvíz tombol
S háború van. Nyugaton meg
A csúf sárga arany rombol.
Amerikában a polgár
Revolverrel kél és nyugszik.
Az északi megfagy. Délen
Láz visz el az örök Luxig.
Ne nyöszörögj, polgár, kérlek,
Neked még a fejed alja
Biztos. És hogy a kabátod
Hitelben van, ki sem hallja.
Nem fenyeget éhínség, vész,
Szökőár, bandita, kobra,
Nézd, a vagyonkád sem juthat
Ezután már potyán dobra.
Ne is tagadd, jól megy sorod,
Gondold meg hát ezt a dolgot:
Van hajlékod, búzád, borod, —
Ne nyöszörögj! Csönd! Légy boldog!...

He?...

Ősz van, hideg van, hullnak a levelek...
(Ez eddig egy elnyűtt
Vers-eleje)
Jut-e belőled (ez már meg prózai)
Tűzelőfára
Elsje. He?...

Verd, nem sokáig verheted...

A boltos a boltajtóban
Ácsorog.
Őszi eső a fejére rácsorog.
Áztasd, áztasd őszi eső
Fejemét.
Ugy se soká állom én már
Helyemet.

Nem kell kilincselni.

Hallottad-e Katuska, Katuska:
Révbe ér a Matuska, Matuska.
Biztos az ő
Egzisztenciája.
Kozarek ür
Teszi kezét rája.

Iksz Ilon.

— o —

— **A szegény gyermekekért.** A keszthelyi fodrázmesterek érdekes módon kapcsolódtak bele az inségakcióba. Szakosztályi ülésükön elhatározták, hogy a szegénysorsú iskolásgyermekeket ingyen nyírják meg.

— **Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés,** kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes «**Ferenc József**» keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a **Ferenc József** víz használata a sok éves és ivás káros következményeinél igazi jótétéménynek bizonyul. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Az új «**Illetékügyi Utmutató**» kapható a Kakas-nyomdában.

— **Meghalt az eltűntnek hitt fiú.** Megírtuk, hogy Beke János zalaegerszegi lakos a rendőrségen bejelentette Dezső nevű 22 éves fia eltűnését. A fiú 1924-ben került el Egerszegről és azóta nem hallottak róla. Az esztergomi javítóintézet most közölte a rendőrséggel, hogy Beke Dezső oda került, de még 1928-ban fürdés alkalmával görcsöt kapott és megfulladt. Esztergomban temették el.

— **Szerdán,** folyó hó 21-én, akció nap a Schütz Árúházban.

— **Eltélt betörők.** A nagykanizsai kir. törvényszék pénteken ítélkezett Plichta István és Baumgarten Elemér rovottmultú betörők felett, akik sorozatos betöréseket követtek el Kanizsán. A bíróság a betörőket fejenként 1 évi és 10 hónapi börtönre és 3—3 évi hivatalvesztésre ítélte jogerősen.

— **Szúrkálás a szőlőhegyen.** Rákos Vendel pörszombati lakost a Medeshegyen Fentos Pál és felesége csesztregi lakosok megtámadták és Fentos késével Rákos jobbkarjába szúrt. Az eljárás Fentosék ellen folyik.

— **Sikkasztásért följelentett gépész.** Horvath András, a Kühn Rt. zalaegerszegi képviselője sikkasztásért följelentette Korcsmár Sándor náprádfai gépészt, aki a hitelbe vásárolt szecskavágógépet eladta.

— **Időjárás:** Változékony idő várható, inkább csak délen kisebb esővel és kényvetelen hóváltozással.

Halasztás és kölcsön a szeszfőzdék átalakítására

A pénzügyminisztérium még a múlt év nyarán kötelezte a gyümölcsipárlókat előállító szeszfőzdéket berendezéseik átalakítására. Az átalakítás célja az adóztatás körüli visszaélések megállítását folytán a szeszadóbevételek biztosítása. Több oldalról elhangzott kifogások következtében a pénzügyminisztérium, számolva a mai nehéz gazdasági helyzettel, a rendelet végrehajtására általánosságban 1931. december 31-ig terjedő, indokolt esetben ennél is messzebbmenő halasztás megadását, továbbá az átalakítási költségek előlegezése tekintetében 300 pengőig igénybe vehető kölcsön folyósítását és ennek visszafizetésére esetleg több évre is terjedhető halasztás megadását határozta el. A vonatkozó rendeletet a pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóságok részére a legközelebbi napokban adja ki.

SPORT.

SzSE—Move ZSE. Amint már tegnapi számunkban is megírtuk, vasárnap — az első helyért folytatott küzdelemben legnagyobb riválisát — a Szombathelyi Sport Egyletet látja vendégül a Move. Mindkét csapat a lehetőséghez képest legjobb erőit viszi a küzdelembe. A vendégcsapat a régi híres gárda, az országosan ismert hajdani SzSE színeit képviseli. Jól emlékezhetünk arra, valahányszor városunkba jött az egykori SzAK örökös riválisa, a szimpatikus szombathelyi SE, az mindig szép és élvezetes sportélményt jelentett számunkra. Az SzSE, amint azt a II. osztályban elfoglalt előkelő pozíciója is mutatja, még mindig az a kemény és meghecsulendő ellenfél, amellyel számolni kell. Nálunk azonban bizonyára meleg napot szerez nekik a Move kitűnő együttese, amely nagy ambícióval készül a mérkőzésre. A Move futballcsapata a múlt időszakhoz képest tagadhatatlanul fejlettebb technikájával, nagyszerű játékos gárdájával, hazai pályán, hazai közönség előtt indul a nehéz küzdelembe, amely a szezon egyik legizgalmasabb harcának ígérkezik. A helyi együttes a jelenlegi körülmények között összeállítható legjobb csapatával megy a küzdelembe.

Előmérkőzés 1 órakor ZSE—ZFKI között.

SZÍNHÁZ.

Még négy napig tart az olcsó bérletek előjegyzése Sala Domokos színházi titkáránál, tehát siessen minél előbb jó és olcsó bérletszelvényeit megváltani. Szerdán este 8 órakor lesz a megnyitó előadás; a Magyar Színházban 150-szer adott nagysikerű *Lámpaláz* kerül színre, teljes fővárosi előadásban. Már az első előadáson énekli a közönség a nagy tangót, melyet Paxy Teri és Szabó Ernő adnak elő.

A rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel a színházak is leszállították helyáraikat. Így például a budapesti Vigaszínház, a Belvárosi Színház és az egerszegi színház.

Ha bérletet vált, akkor még a leszállított áránál is olcsóbban járhat színházba.

RÁDIO.

Vasárnap, október 18. 9: Hírek. 10: Ref. istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Majd az Operaház zenekarának hangv. 2: Gramofon. 3: A téli gazdasági tanfolyamok. 3.30: Rádió Szabad Egyetem. 5.10: Vigopera-est. 7.10: Sporteredmények. 7.20: Műsoros est. 9.25: Hegedűhangv. Majd cigányzene.

Hétfő, október 19. 9.15: Szalonzene. 12.5: A házikvartett hangv. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: Előadás. 5.30: Cigányzene. 6.30: Német lecke. 7: Hangv. 8: Az újság és a rádió. 8.30: A zeneművészet klasszikusai. Majd cigányzene.

FIZESSEN ELŐ A «ZALAVÁRMEGYE»-RE!

ZALAI GAZDA

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei. Rovatvezető VIDA JÁNOS g. e. titkár.

A lencse szántóföldi termelése.

A mezőgazdaság általánosan termelt termékeinek alacsony ára ráviszi a gazdákat a legkülönbözőbb és általuk eddig nem termelt növények termelésére, felkarolni igyekeznek minden olyan növényt, amellyel jövedelmüket fokozni tudnák.

Igy merült fel a lencse termelése iránti érdeklődés, amelyre ezúton adom meg a választ a többfelől felmerült érdeklődésre.

A háború előtt nálunk leginkább a Felvidéken, Erdélyben és a Dunántul egyes vidékein termelték, mert itt találta meg a lencse az életfeltételeit. A nálunk termelt lencsefajta a közönséges lencse volt (*Ervum lens*) és ennek két félése, ugymint a nagyszemű vagy pézses lencse és az aprószemű lencse. A lencse a mérsékelt klímát szereti s így sem zord, sem száraz-meleg éghajlatnál nem diszlik megfelelően. A fagy iránt kevésbé érzékeny, mint a bab, de nem bír ki akkora hideget, mint a borsó. Legjobban szereti a meszes vályogtalajt, homokon, sziken, nehéz agyagon nem diszlik.

Porhanyós, gyommentes talajt kíván, tehát az előtte volt termény után le kell a tarlót buktatni, ősszel mély szántást adunk, tavasszal extirpálunk, boronálunk és hengerezünk. Friss trágyába a lencsét vetni nem szabad, legjobban ha a lencse előtt 2—3 évvel részesült a talaj trágyázásban.

A lencsét vagy magában, vagy védőnövényvel vetjük. Jobb védőnövényvel, még pedig árpával, mert ez velő együtt érik meg. Védőnövényvel azért kell vetni, hogy a lencse arra felfuthasson s ne fusson szerte a földön; a védőnövény tehát megfelelő támaszt ad a lencsének. A vetőmagszükséglet kat. holdanként az árpás lencséből 50 kgr., a keveréket pedig úgy állítjuk össze, hogy annak egynegyed része árpa és háromnegyed része lencse legyen. A vetés ideje március vége, vagy április eleje; sortávolság 20—25 cm., a vetés mélysége 2—3 cm. A lencsét szórva is szokták vetni, de ezt nem ajánlom, mert vetőmagpazarlással jár; jobb a sorbavetés. Ápolása egyszerű, amennyiben csak egy kapálást kíván.

Aratásnál arra vigyázzunk, hogy túl ne erjen, mert akkor pereg. Beérni a gabona után

szokott és amint az érés elérte azt a fokot, hogy a szemek összetöporodásától már nem kell félni, akkor arathatjuk. Aratni kaszával szokták, azután petrencékbe rakják. A petrencét 3—4 nap mulva harmat felszállta előtt megforgatjuk s azután 2—3 nap mulva behordjuk. Kora reggel vagy késő este kell behordani, amikor kissé megvonult, különben nagy lesz a szemvesztés. Cséplés után az árpát a lencsétől rostálással választjuk szét. A keveréktermés kat. holdanként 7—9 métermázsát, amelynek a fele lencse, míg szalmából 4—7 métermázsát várhatunk. Szalmája jó takarmány.

A baromfi hizlalás különböző módjai.

A baromfiak hizlalásánál háromféle módot különböztetünk meg: 1. felnőtt állatok, 2. növekedő állatok és 3. egészen fiatal állatok hizlalása. Külföldön kísérleteket végeztek arra nézve, hogy a hizlalási módok közül melyik a legjövedelmezőbb és melyik a legeredményesebb. A kísérletek megállapították azt, hogy bőséges fehérje adagolás nagymértékben növeli a súlygyarapodást, azonban napi 20 gr.-nál több fehérjének az adagolása már nem növeli a hizlalás eredményét. Ez a fehérje adható akár hüvelyesek, akár olajpogácsa, vagy husliszt formájában is. Az első csoportba tartozók öreg állatok a hizlalás tartamára szűk helyre lettek zárva s teljes jóllakásig kaptak takarmányt. Kitént, hogy ezeknek az öreg állatoknak a hizlalása legfeljebb 21 napig tarthat, mert azután már nem képesek olyan súlygyarapodásra, hogy az jövedelmező is legyen. A 2. csoportban a fejlődő állatoknál főleg a kakas és a káppan hizlékonyságát hasonlították össze és arra az eredményre jutottak, hogy lényeges különbség a kakas és a káppan hizlalási eredménye között nincsen, mert a súlygyarapodásuk majdnem teljesen egyenlő. A különbség inkább a hús minőségében van, mely a káppannál sokkal jobb. A 3. csoportban főleg kacskák és ludak a kísérleti állatok. Ezeket ugyanolyan takarmánnyal tartották, mint a sertéseknek szokás hizlalásánál adni. Különösen kedvezőnek mutatkozik fiatal libáknak a hizlalása, így pl. már 2 hetes korban kezdték a hizlalást, mely 8 hétig tartott s ezen idő alatt a kezdetben 20 dkgr. súlyú fiatal állat, több mint 4 kg.-al gyarapodott. Az ilyen hizlalásnak előnye az is, hogy az állatok nagyon jól értékesítenek nagyobb mennyiségű zöld takarmányt is. Főnt csirkék 8—14 napos korban beállítva (Rhode Island fajta) 12 hét alatt 1 és fél kg.-ra gyarapodtak. A sok fehérjét tartalmazó takarmány (árpa, tengeri, korpa, halliszt, husliszt) mellett a növekedés serkentésére az állatok foszfor-savas és mésztartalmu sókat is kaptak. A kísérletek végeredménye azt mutatta, hogy a fiatalon való hizlalás a legjövedelmezőbb s így a közgazdaságilag is a leginkább felkarolandó ága a baromfi-hus termelésnek.

Kérjen ingyen
mutatványszámot

A világ urai

sorozatból és az

Ujság Rádió mellékletéből
UJSÁG KIADÓHIVATALA, BPEST
ARADI-UTCA 10

A Vármegyei Bank és Takarékpénztár Rt. Zalaegerszeg

A legbiztosabb és leg-

előnyösebb tőkegyűmölcsöztetés; a jövőben is a bankbetét lesz.

legelőnyösebb kamatozással átvesz betéteket: minden átvett összeget aranypengőben ír jóvá s a bank a betett összegeket a mindenkor hivatalos aranypengő értékben fizeti vissza.

A magyar pengő értéke, úgy bél- mint külföldön szilárd.

Ne tartsuk otthon tőkénket, ne csináljunk oktan félelemből rossz befektetéseket, ezzel egyrészt magunkat károsítjuk, másrészt gazdasági életünk gyorsabb javulását ok nélkül akadályozzuk meg.

MOZI.

John Barrymore, Amerika legnagyobb művésze, a «Vihar» és «Don Juan» és csupa nagyszabású film főszereplője, klasszikus alakítást nyújt a mai káprázatos kiállítású filmjében, melynek címe:

A CSÁSZÁR RIVALISA.

Grandiózus dráma 10 fely. — Azonkívül: Tom Mix, a cowboy- király legújabb kalandos filmje:

EJFELI BANDITÁK.

Bravúrfilm a vadnyugatról 6 felvonásban. Bemutatja az Edison mozi szombaton 7 és 9, vasárnap 5, 7 és 9 órákor.

ZALAEGERSZEGI PIACI ÁRAK

Búza 7.00—7.50. Rozs 7.00—7.50. Árpa 14.00—15.00. Zab 13.00—13.50. Tengeri 14.00—15.00. Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Búza (tiszavidéki) 8.70—8.95. Búza (regény) 8.40—8.55. Rozs 8.70—8.90. Árpa 15.25—16.00. Zab 17.50—18.00. Tengeri 15.50—15.75. Burakorpa 9.60—9.85. Koles 22.00—22.00. Irányzat: lanyha.

Lestársak: a felfüggesztett KÁVÁS ÁDOSTON
Földes: SZILVÉNYI PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PÉTER JÁNOS

APRÓHIRDETÉSEK.

ELADÓ a város közepén igen olcsóért jól jövedelmező ház. Bővebbet a kiadóban.

KÜLÖNLEGE 3 SZOBÁS LAKÁST keresek május 1-re fürdőszobával. Cím a kiadóban.

**HAZUDIK
AMUZSIKASZÓ**

**HA HANGSZERE
NEM
KIVÁCS
DIVATÁRUHAZBÓL
VALÓ**

Németh László

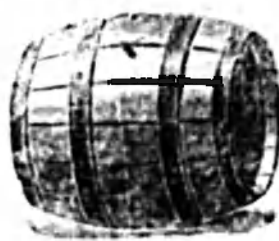
tetőfedő mester

Zalaegerszeg, Bethlen-utca 17. sz.
Telefon 221.

Vállalok: bármilyen új cserép- és palafedést régi tetőzetek javítását, régi zsindelytetők lebontását s annak cseréppel vagy palával való befedését jóállással. — Levél- vagy telefon- hívásra helyszínre jövök és költségvetéssel díjmentesen szolgálok. — Jutányos árak!

Boroshordókat

10
literből
1000
literig

raktáron
tart és 10
évi
jótállás
mellett
elad

RISZT SÁNDOR

kádár-mester

Vörösmarty-u. 29. Telefon: 197. sz.

A mai gazdasági viszonyok takarékosagra intenek, tehát

ugy saját, mint nemzetgazdasági szempontból fontos és érdeke, hogy még a tél előtt cserépkályháiból csak **Németh-féle** szabadalmazott egyet szereltesse át **Németh-féle** vasbetétekkel. **Egy tél meggyőződöttet, a szab. vasbetétellátott cse-**

repekályha óriási előnyeiről: Mert a vasbetétellátott kályha jóval felülmúlja az eddig ismert kályha-típusokat. Egy kályha két szobát is fűt ugyanannyi fűtőanyaggal, mintha egy szobát fűtene. Egy szoba fűtése esetén **60—65% fűtőanyagmegtakarítás.** — Régi kályhába is szerelhető. A vas- és cserépkályha legjobb tulajdonságait foglalja magában, amennyiben a vasbetétek átmelegedve a szoba hűdegievegőjét 3 levegőnyíláson beszívják és 3 nyíláson, mint melegievegő, hűsájtja ki (levegőáramlás folytan). A cserépkályhának csak az a hivatása, hogy a meleget megtartsa. — **Csak egy kályhával kísérelje meg — az eredmény meglepi.** Minden fűtőanyagra alkalmas. — **Szerelési költség már az első fűtési idényben fűtőanyagmegtakarításból megtérül.** Kérjen díjtalan ismertetőt és leírást. Cserépkályhákból óriási raktár a legszebb színekben és kiviteiben.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

Telefon 241.

Zalaegerszeg, gr. Apponyi A. u. 23.

Aranyéremmel és elismerő levelekkel kitüntetve.

„ALADDIN“

a század legjobb **petróleum izzófénylámpája.** Méltó vetélytársa a villanyvilágításnak. Teljesen automatikus. Hőfehér nappali izzófény.

Olcsó üzem. Szagtalan, zajtalan, robbanásmentes,

öt évi gyári szavatosság.

Részletfizetési kedvezménnyel árusítja:

Heinrich W. és L. cég Zalaegerszeg.

ahol minden alkatrész, mint csereakció gyári árban kaphatók.

Mielőtt téli árút,

**Központi Nagy Áruház
Deutsch Hermán, Zalaegerszeg.**

ugymint oroszkat, kötött-kabátot, vadászmellényt, pullovert, selyemgyapju reformnadrágot, sport- és vadászharisnyát, szarvas-, kutyabőr-kesztyűt, valamint gyapjufonalat, kézimunkát, **D. M. C.** cikkeket, **G. F. B.** selyemharisnyát, divat nyakkendőket, ruhadisz, divatgombokat, zsebkendőt, üvegszervizt, porcellánszervizeket, alpacca-árut, masétálcákat, képkereteket, lámpaárut, gyermek cipőt, bőr- és bőröndárut, esőernyőt, szappant, parfümöt vásárolna, ne mulassza el, hogy hozzám elfáradjon s nagy választékomról, ugyisint az ajánlott cikkek olcsó áráról meggyőződjék.

SCHÜTZ ÁRUHÁZ

ZALAEGERSZEG

Tájékoztató árak:

Paplan és takaró osztály:

Törökmintás paplan dusan töltve . **16** P
 Cloth paplan jó minőség . . . **20** P
 Virágos|satinból készült paplan első-
 rendű béléssel l. a. vattával . . **40** P

Selyem paplan kézzel varrva, leg-
 szebb divatmintás, legjobb vat-
 tából **40** P-től
 Gyapju takarók . . . **12** P-től felfelé
 Flanell takarók . . . **5'40**-tól „

Szőnyeg és függöny osztály:

Kész függöny, két szárnydra-
 périával már **10** P-től-felf.
 Futószőnyeg 70 cm. széles . . **1'60**-tól
 Matrac-gradi 120 cm. széles . **3'40**-tól

Függöny-anyag: angol csipke, toussor
 etamin stb.
 Ágy és asztalterítők minden színben nagy
 választék.

**Speciális kézimunkavásznak minden
 szélességben**

SCHÜTZ ÁRUHÁZ, ZALAEGERSZEG

ZALAVÁRMEGYE

PÖLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131

A kormány kéri a közönséget: ne üljenek fel rosszindulatu lapok közleményeinek — A politika hírei

Budapest, október 19. Izmed pasa török miniszterelnök elutazása alkalmával a nagykanizsai pályaudvarról megleghangu táviratot küldött Károlyi Gyula gróf miniszterelnöknek, akinek köszönetet mondott a baráti vendéglátásért. Károlyi gróf Istambulba válaszolt Izmed pasának, akit biztosított a magyar nemzet jóakaratairól. — Tevfik Rusdy bey külügyminiszter Walko Lajos dr., külügyminisztert üdvözölte táviratilag, amelyre Walko dr. azonnal válaszolt.

Eber Antal kilépett az egységes pártból.

Budapest, október 19. Eber Antal nyiregyházi országgyűlési képviselő levelet írt Pesthy Pálhoz, az egységspárt elnökéhez, amelyben bejelenti, hogy kilép a pártból és lemond a 33-as országos bizottságban viselt tagságáról. Eber Antal azzal indokolja elhatározását, hogy nem lát semmi garanciát arra, hogy az államháztartás egyensúlya rendbejön.

Tárgyalás az ország megsegítéséről.

Budapest, október 19. A Népszövetség által delegált pénzügyi bizottság tegnap délután is tanácskozott. Ezeken a megbeszéléseken részt vett Károlyi Gyula miniszterelnök, Walko Lajos külügyminiszter, Vargha és Jakab pénzügyi államtitkárok.

A kormány súlyt helyez annak a megállapítására — mint ezt a M.T.I. jelenti, hogy a legutóbbi időben egyes hazai és külföldi lapokban a pénzügyi bizottság munkájával kapcsolatosan különböző kombinációk láttak napvilágot, amelyek egyáltalán nem fedik a tényeket. A kormány arra kéri a közönséget, hogy ne üljön fel ezeknek a vesztes híreknek, várja meg türelemmel a vizsgálat eredményét. Vérmes reményeket nem szabad fűzni a pénzügyi bizottság munkájához, de azt sem szabad hirtelenni, hogy elmarad Magyarország megsegítése, mert a bizottság az itteni gazdálkodás miatt nem javasolja a támogatást.

A 33-as bizottság munkája.

Budapest, október 19. A 33-as országos bizottságra még nagy feladatok megoldása vár. Rövidesen tárgyalja a kamatamnesztia kérdését is. Mindazoknak, akik november 15-ig befizetik ezévi adójukat, elengedik a késedelmi kamatot és ha ütem már fizettek, akkor július 15-ig visszamenőleg adótörlesztésre beszámítják.

Vargha Imre pénzügyi államtitkár mai nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a szikviz és ásványvizadó tervét nem ejtette el véglegesen. A látszatadó végrehajtási utasítása is készül már és rövidesen megjelenik, hogy megnyugodjanak az adózók. Egyébként sem kell senkinek aggodni, mert nem ellenőrzik a vásárlásokat. A rendelet csak azokat leckézteti meg, akikben nincs meg a tisztességes adómorál és eltúlozzák adóalapjukat.

Kiéleződött a japán-kinai konfliktus

Mozgósítanak Japánban és Kínában

Sanghai, október 19. A kínai kormány általános hadkötelezettséget rendelt el Japánban is mozgósították a haditengerészetet.

Genf, október 19. A népszövetségi tanács elé a japán delegátus újabb memorandumot terjesztett. Ebben ismerteti a mandzsuriai helyzetet. Azt kéri Japán, hogy komoly megfontolás tárgyává tegyék a konfliktus elsimítása

ügyében hozandó határozatot, mert ha Japán nem kap kielégítő választ, akkor ennek súlyosabb következményei is lehetnek.

Tokió, október 19. A japán hadügyminisztérium nagy katonai összeesküvésnek jött a nyomára. Eddig tíz magasrangú katonatisztet tartóztattak le.

— 0 —

Ekrazittal felszerelt gyanus egyéneket fogtak el a cseh-román határon

Máramarosziget, október 19. A cseh-román határon a csendőrség elfogott három gyanus egyént, akik közül az egyik: Halász Ferenc magyarnak mondta magát. Az elfogott egyéneknél nagymennyiségű ekrazitot, Európa és külön Magyarország térképét találták. A magyar térképen piros ceruzával voltak aláhúzva egyes városok és a vörös vonalak számai Bécsbe futottak össze. Titokzatos feljegyzések is voltak az őrizetbe vett egyéneknél, amiből arra következtetnek, hogy az illetők a szovjet ügynökei és valahol merényletre készültek.

Bécs, október 19. Matuska Szilvesztert tegnap átszállították a Landesgericht fogházába. A fogházból a rabkórházba vitték, mert régebbi keletű betegsége van. A rendőrség most Matuska bűntársait nyomozza, mert elképzelhetetlennek tartják, hogy a merényleteket egyedül követte el. Különösen vonatkozik ez az ansbach merényletre, ahol a vasúti síneken mázsás vasrudakat találtak, amelyek a talpfákhoz voltak lerögzítve. Ilyen nehéz vasrudakat Matuska egyedül képtelen volt a sínekre hurcolni és ott elhelyezni.

Matuska a Landesgericht fogházában

Bécs, október 19. Gróf Ambrózy Lajos magyar követ átadta az osztrák igazságügyminisztériumnak a magyar kormánynak Matuska Szilveszterre vonatkozó kiadatási kérelmét. A Wiener Sonu- und Montagszeitung közlése szerint Matuskát nem adják ki, mert az ansbach merénylet miatt Bécsben vonják felelősségre.

A tanerők az iparostanonciskolai fizetésredukció ellen

A város képviselőtestülete, a takarékosági bizottság javaslatára, redukálta a kereskedő és iparos tanonciskolai tanerők óradíjait.

Értesülésünk szerint a tantestületek megfelelőbbé a határozatot, mert sérelmesnek tartják, hogy fontos, nevelő munkájuk után havonként átlag csak 20—24 pengőt kapjanak, amikor pedig minden szabad órájukat lekötö az oktatás felelősségteljes terhe.

Halálra ítélték az egyik bankrablót

Budapest, október 19. A statáriális bíróság ma tárgyalta: Ondi Sándor és Bónya József álarcos bankrablók bűnügyét, akik a Kereskedelmi Bank szabadságtéri fiókjában fegyveres betörést hajtottak végre. A kir. ügyész a vádlottak ellen szándékos emberölés kísérlete, fegyveres rablás és fegyveresen elkövetett hatósági közeg elleni erőszak büntette címén emelt vádat. Az ügyész rögtönítelő bírósági tárgyalást kért.

A tárgyalótermet és a folyosókat előzőnlötte a hallgatóság, úgyannyira, hogy a tárgyalást vezető elnök rendőrség kirendelését látta szükségesnek.

A tárgyalás megnyitása után kihallgatták a vádlottakat, akik beismerő vallomást tettek, de mindketten hangoztatták, hogy nem akartak senkit sem megölni, csak ijesztéssből löttek a levegőbe. A vádlottak kihallgatása után a tanukat és a fegyverszakértőket hallgatta meg a bíróság, mely azután ítélethezatalra vonult vissza.

Törek Gyéza elnök hirdette ki a bíróság ítéletét, mely hűnösnek találta Ondi Sándor és Bónya József vádlottakat és

Ondit kötél általi halálra, Bónyát pedig 15 évi fegyházra ítélte.

A bíróság indoklásában kimondta, hogy a rablók rálóttek Hergovics József rendőrtörzsmesterre és Steiner Ferenc sófőrré. Bónyát nem lehetett halálra ítélni, mert még nem töltötte be 20. életévét.

Ítélethirdetés után az elnök megkérdezte Ondit, folytatódik-e kegyelemért. A halálra ítélt sírva felelte: igen.

Ezzel az izgalmakban bővelkedő tárgyalás be is fejeződött.

Készül a polgári fiúiskola a leányiskolába

Ismeretes, hogy a hajléktalan zalaegerszegi polgári fiúiskola két osztálya az állami polgári polgári leányiskolában fog elhelyezést nyerni. Az átalakítási munkálatokat most megkezdtek. Az épület udvari szárnyának folyosóját elfalazzák s itt három helyiség külön udvari bejáratot kap. Két helyiség osztály, egy helyiség pedig tanári szoba lesz. Gondoskodás történik mellék helyiségről is, ezt az altiszti szobából alakítják át.

A polgári leányiskola igazgatóságának kívánságára, az altiszt részére a folyó végén üvegfallal elkerített helyiséget létesítenek.

A megoldás a hajlék nélküli polgári fiúiskola szempontjából kedvező ugyan, de remélhetőleg nem lesz hosszán tartó és a város vezetősége ezután mindent el fog követni, hogy a legelső kedvező alkalomkor újból napirendre kerülhessen az építendő polgári fiúiskola ügye.

A Calmette-szérummal történt halálos oltások.

Lübeck, október 19. A Calmette-szérummal több száz gyermeket oltottak be Lübeckben. A beoltottak közül tömegesen haltak meg. A szérumot alkalmazó orvosok a vádlottak padjára kerültek és úgyüket most kezdte tárgyalni a bíróság. A mai tárgyaláson Beck professzor kijelentette, hogy egyedül őt ítélik el, mert ő tudományos tévedésbe esett és ennek tudható be a katasztrófa.

A házővedelem utáni szükségadó téves kivetése ellen fel lehet szólalni az adóhivatalnál

Annakidején részletesen közöltük a kormány a házővedelem utáni szükségadóról szóló rendeletét. Ez az adó Zalaegerszeg városban 27.000 pengőt tesz ki, ami tekintélyes szám.

Ez a magas szám azonban valószínűleg kisebbre fog alakulni, mert több háztulajdonos panaszkodik, hogy a házővedelmük után kivetett szükségadó nem felel meg a tényleges helyzetnek s a rendelet szellemének.

Utánajártunk a városi adóhivatalban a dolognak, ahol a következőket tudtuk meg:

A szükségadó a tavaly, tehát 1930 november elsején megállapított házővedelem és hasznérték két és fél százaléka. A rendelet előírja, hogy nem csak az 1931 évi kivetési lapstromban megállapított házővedelem, de az 1931 évi adó alapjául szolgáló nyers hasznérték en és bérjövetelemben

beállított és beálló változásokat is figyelembe kell venni a kivetéskor.

Az adóhivatal így is járt el. Augusztus hó végéig minden változást figyelembe vett és eszerint vetette ki a szükségadót. Sőt, még a december 31-ig történendő változásokat is figyelembe veszik és megfelelőképpen leírásba vagy szaporodásba hozzák a mutatkozó különbözetet.

Ha tehát egyes háztulajdonosoknál nem felel meg a kivetett adó a való állapotnak, itt csak tévedésről lehet szó.

Aki a tévedést fennforogni látja, felszólalással élhet a m. kir. adóhivatalnál

s ott megfelelő igazolás után helyesbítik a kivetést. A m. kir. adóhivatal a kérdést saját hatáskörében intézi el. Megjegyezzük, hogy a szükségadó ellen felebbezésnek helye nincsen.

Mozgalom az egy bíróval működő járásbíróságok megszüntetése ellen

A kormány, takarékosági programja során, elhatározta, hogy mindazokat a járásbíróságokat, melyek csak egy bíróval működnek, megszünteti. Hír szerint erre vonatkozó tervezet már készül az igazságügyminisztériumban.

Vármegyénkben két járásbíróság van, melyet ez a terv érintene: a zalaszentgróti és a balatonfüredi. Zalaszentgrótról még semmi megmozdulás híre nem jutott el hozzánk, de Balatonfüreden akcióba léptek az ottani érdekeltségek, a veszélyeztetett közhivatal megmentése érdekében. Amint a «Tapolcai Lapok» írja, a belügyminiszternek az egyes járások arányosabb megállapításáról szóló rendelete alapján a tapolcai járásból a kövágóörsi és köveskői körjegyzőségek hat községét szeretné Balatonfüred közigazgatásilag átcsatoltatni s így ezt a hat községet igazságszolgáltatás

tekintetében is Füredhez csatolnák. Ez a megoldás lehetővé tenné Balatonfüreden egy második járásbírói állás rendszeresítését és elhárítaná a megszűnés veszélyét.

Tapolca és Balatonfüred között ezért a hat községért most kemény harc fog megindulni. Az élet ezer szála Tapokához fűzi a jelzett községeket, lakosaikat gazdasági, kereskedelmi, egészségügyi kapcsolataik mind ide vezetik — mondják Tapolcán. Fontos érv az is, hogy a nagy költséggel most épült tapolcai járásbírói helyiségének egy része az átcsatolás után feleslegessé válnék, viszont Balatonfüreden építeni kellene.

Tapolcán minden társadalmi egyesület, ipari, kereskedelmi érdektestület megmozdult a terv ellen és szövődjékül a kerület képviselőjét kérték fel.

Egy ötéves mikesfai fiucska felgyújtotta a pajtát, amelyben kisöccse aludt

A minap, a délutáni órákban tűz támadt Tóth Lőrinc mikesfai gazdánál. A gazda és felesége a Tófej melletti szőlőhegyükre mentek és magukra hagyták otthon 5 éves Ferenc és 4 éves Károly nevű fiaikat. A kisebbik fiú a pajtában, az oda szellőztetés végett kirakott ágyneműre lefeküdt, a nagyobbik fiú pedig az udvaron játszadozott. A játékot megünva, a konyhába ment, gyufát kerített és a pajtában felhalmozott szénát meggyújtotta. A széna nagy lánggal égett, amit a kis gyújtogató előbb gyönyörrel nézett, de amikor

Az egyik égő dunnával együtt dobta ki az ájult Károly gyereket, aki a fojtó füstben eszméletét veszítette és ruhája is tüzet fogott már,

de szerencsére az összesereglt mikesfaiak és karácsonyfaiak idejekorán megmentették a biztos haláltól.

Közben a pajtáról a lángok átsaptak a cserépszindelyes lakóházra és istállóra is és ezek is kigyulladtak. A tüzet csak három órai nehéz munka után sikerült lokalizálni.

Az eddigi megállapítások szerint a teljesen leégett pajtán kívül, amelyben széna, szalma és gazdasági eszközök voltak, leégett a lakóház és az istálló teteje, a ház padlásán elpusztult több mázsa széna, szalma, burgonya, tengeri, gabona, szalonna és alma. A kár jelentékeny. — A novai csendőrség szigorú nyomozást vezetett be az eset tisztázására.

— o —

Használjuk fel az élők megsegítésére a halottak ünnepét

Az ötletet egy vidéki laptársunk vetette fel és mi örömmel hirdetjük és terjesztjük a gondolatot: a halottak ünnepét használjuk fel arra, hogy szegény, nélkülöző embertársainkon segítsünk.

Közeledik Mindenszentek napja. Az élők kegyeleme a holtak iránt, koszorú és virág-erdővé varázsolja a temetőt. Az emlékezés millió és millió gyertyaszála kigyúl a temető-

ben, hogy hirdesse az örök fényt, a lélek örök életét.

A kegyeletnek ez a szép, megható megnyilvánulása — pénzbe kerül. A gyászoló élők vagyoni helyzete szerint többre, vagy kevesebbre. A sok koszorú, virág, gyertya áldozatkésztséget kíván s ez elől az áldozat elől nem is zárkozik el senki, akinek kedves szeretettje valahol sírdomb alatt pihen.

Kenyérgond már nem gond, mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenyere.

Meghülésnél
rheumatikus
fájdalmaknál:

A felvetett gondolat ez: tegyük a sírra egy szerény koszorút, egy szerény csokrot és egy szál gyertyát. A többinek az árát pedig szenteljük a nélkülöző, éhez, rongyos élők, különösen a gyermekek istápolására.

Szép ez a gondolat, mert a holtakat nem a sok gyertyaláng, a sok virág külsőségeivel, hanem az ezekre hozott, átértett kegyeletből eredő áldozattal becsüljük meg. És a jótékony-ságra váltott gyertyafény, a könnytörésre váltott virágszál a holtaknak talán még kedvesebb.

A kivitelezésre is van tervünk. A jótékony egyesületek válasszanak ki bizonyos élő, vagy művirág fajtát. A temetőkapuban ezeket a virágokat, melyeket a jótékony kegyelet virágainak nevezhetünk, — mérsékelt áron árú-sítsák az egyesületek hölgyei, vezetői, faluban, városban egyaránt. A befolyó pénzekből kizárólag szegénysorsú gyermekeket, több-gyermekes anyákat kell segíteni, lehetőleg ruházattal, mert a táplálkozás kérdését az inségakció ügyis megoldja.

Egy szál gyertya lesz csak a sírokon és a jótékony-ság néhány szál virágja. Az élő nem yádolhatja senki a holtak iránti kötelesség felmulasztásával, mert a jótékony-ság virágját mindenki ismeri, aki a holtak birodalmában jár. S így szerény külsőségek között bár, de a keresztényi jó-ság és irgalom igaz gyakorlásával emlékezünk a holtakra, akikhez elhalálunk majd a megsegítettek hálaadó imádsága.

Edison meghalt

Newyork, október 19. Edison Alva Tamás, a világhírű feltaláló, aki 1847-ben Milanban (Ohio) született, tegnap reggel hosszas szenvedés után meghalt. — Edison családja Hollandiából vándorolt ki még a XVII. században Amerikába. Nagypapja 102, dédapja 104 évig élt, maga Edison csak 84 évet ért meg. Ezt annak tulajdonítják, hogy éjjel-nappal dolgozott, nagyon keveset aludt. Csak akkor feküdt le, ha elnyomta az álom s már nem tudott dolgozni. Találmányainak értékét ötszörösére becsülik, mint amennyit Amerika vagyona kitesz. A többi között ő találta fel a villamosvasutat, a villamosvilágítást, a mozgóképfényképezést, a telefont, távirót, cementbetont, fonográfot, dinamitot és motorokat, stb.

Edison halála az egész földkerekségen óriási részvétet kelt. Neve fogalom-volt, nincs a földnek sarka, ahol ne tudnák, kicsoda ő, a rikkancsgyerekből lett nagy tudós, akinek legendás élettörténete a világ minden nyelvén megírt iskolakönyvben benne van. A fenti szükségzavú távirat nem közli, de bizonyos, hogy Amerika méltó pompa és külsőségek között fogja megadni egyik legnagyobb fiának az utolsó tisztelgést.

Nem terveztek merényletet Izmed pasa ellen.

Budapest, október 19. A Reggeli Ujság ma azt a hírt közölte, hogy Mezőhegyesen egy török kereskedő merényletet akart elkövetni Izmed pasa és Tevfik Rusdy bey ellen. Illetékes helyről a hírt erősen cáfolják és a cikket «kacsának» minősítik.

A «jószívű» franciák.

Páris, október 19. A Francia Nemzeti Bank hajlandó 300 millió dollárt átutaltatni a Föderál Reserve Bank részére, ha a bank a kamatlábat fokozatosan öt százalékra emeli és a garancia-nélküli ipari és kereskedelmi hiteket korlátozza. Hír szerint az amerikai bank hajlandó elfogadni a feltételeket.

HIREK.

— **Papi gyűlés.** A sümegi r. kath. esperesi kerület papsága most tartotta őszi tanácskozási Utkon, Beöthy István dr. sümegi c. apát elnökletével. A gyűlésen ünnepezték Gergyesi Ferenc mihályfai plebánost, aki most töltötte be mihályfai plebánosságának 25. évét. Frászt Endre sümegesehi és vitéz Korönczay István csabrendeki plebánosok tartottak értékes előadásokat.

— **Tanítóválasztás.** A sümegesehi iskolánál megüresedett osztálytanítói állásra 57 pályázó közül Fazekas István jánosházai tanítót választották meg.

— **Jubileum Kővágóörsön.** Szívből fakadt ünneplés volt az elmúlt vasárnap Kővágóörsön. Róm. kat. kántortanítójának, Bucsy Aladárnak 25 éves tanítói jubileumát ünnepelte a t. Először Csébfy János esperesplebános üdvözölte a tanítói pályán 25 évet eltöltött tanítót. A gyermekek üdvözlése, a gyermekelkek igaz hódolata volt. A jubiléum több egyesület is üdvözölte. Így elhozták szeretetüket az iskolát elhagyottak, a levettek, a tűzoltók, az izr. hitközség, a róm. kat. hitközség, az iparosok, a kartások.

— **A Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltótestület** tegnap délután tartotta szokásos évi zárogyakorlatát, melyen a vezetésen kívül megjelent a községi előjáróság és nagyobb számú nézőközönség. A gyakorlat iskolaszerelésből, gyorszerelésből és egy támadásból állott, mely teljesen hibátlanul folyt le. A gyakorlat végétél Léhart József, községbíró és dr. Misner Antal elnök buzdító beszédet mondtak a csapathoz, majd meleg szavakkal üdvözölték Bauer Viktor parancsnokot, mert a siker az ő érdeme, ki fáradságot nem ismerve, minden idejét a tűzrendészetnek szentelte, hogy ezzel e mindnyájunk közös ügyét előbbre vigye és embertársaink vagyonának megóvásáira alkalmas tűzohókat képezzen.

— **Az új «illetékgügyi Utmutató»** kapható a Kakas-nyomdában.

— **Bacsányi emlékünnepe.** A tapolcai Bacsányi János cserkészcsapat Bacsányi János emlékére október 25-én nagy ünnepséget rendez, melynek fővédnöke gróf Eszterházy Móric országgyűlési képviselő. Ez alkalommal szentelik fel a csapat zászlóját is. A zászlóanyai tisztet gróf Eszterházy Móricné szül. gróf Károlyi Mária vállalta.

— **A város építőbizottsága** ma délből ülést tartott. Az ülésen több építkezési ügyet és az elemi iskola építési költségeit tárgyalták.

— **Előadás a tuberkulózisról.** A tapolcai Stefánia fiókszövetség anyák iskoláját rendezte. Ennek keretében Steiner Lajos dr. főorvos kétórás előadást tartott a tuberkulózisról és az ellene való védekezésről.

— **Szerdán,** folyó hó 21-én, akció nap a Schutz Áruházban.

— **Pincészövetkezeti közgyűlés.** A badacsonyi vidéki szőlősgazdák állami ellenőrzés alatt álló pincészövetkezete Badacsonytomajon tartja évi rendes közgyűlését, csütörtökön. A gyűlés mint nagy az érdeklődés.

— **Téli szükségleteit** mindaddig nem szerezték be, míg hiányzik az első színházi bérlete!

— **Anyakönyvi hírek.** A zalaegerszegi áll. anyakönyvi hivatalban a múlt hét folyamán a következő bejegyzések történtek: Születés: Ruszwurm Henrik pénzügyi segédutkár és Simon Ilona Mária leánya, Klein Salamon kereskedő és Deutsch Rozália József fia. Halálozás: Takatos Ferenc 4 éves (Kökényesmindszent), Galgóczy Béla vm. útbiztos 61 éves, Molnár Lajos m. kir. áll. rendőrfőtörzsőrmester 56 éves, Cziráki Márton napszámos 82 éves (Pölske), Ulrich Mátyás magánzó 87 éves, Németh Miklós 3 hónapos, Németh László napszámos 75 éves, Kálmán Mária 6 éves (Vasboldogasszony), Ráthóczy István 2 éves (Egersvár), Konkoly Istvánné sz. Farkas Rozália 54 éves (Egerszeghegy). Házasságot kötött négy pár: Kürschner Lajos kereskedő Lövy Ilonával, Kertész István dr. kir. törvényszéki jegyző Fulöp Margittal, Császár Lajos szabósegéd Szabó Máriával, Salamoff Bálint borbélysegéd Móri Teréziával.

— A LEOMLOTT HAZ.

Zalaegerszegen a napokban egy teherautó nekiszaladt egy ház sarkának és ledöntötte róla jó alaposan a vakolatot.

Erről az eseményről pesti és vidéki lapok ilyen című közleményekben számoltak be:

«Ledöntött egy házat a teherautó Zalaegerszegen.»

E híreszteléssel szemben megállapítjuk, hogy a ház áll, falának semmi komoly baja, laknak is benne és duruzsoló kályha mellett jól nevetnek benne a lakok komoly, alapos hírszolgálatán...

— o —

— **A háziipari termelés.** A kereskedelemi miniszter a győri háziipari felügyelőség beosztását módosította. A miniszter a Győrött székelő háziipari felügyelőség hatáskörébe utalta Győr, Komárom, Moson, Sopron, Vas, Veszprém és Zala vármegyék területét. Egyben revízió alá vette a háziipar irányítására szolgáló hivatalos szervek eddigi munkakörét és annak átdolgozásával intenzíven kívánja a jövőben a háziipari termelés és értékesítés ügyét előmozdítani.

— **Csak november 1-én lép életbe a fölemelt törvénykezési illeték.** Az állandó jogi illetékek szabályozásáról október 6-án kiadott kormányrendelet kiterjedt a törvénykezési illetékekre és és többféle vonatkozásban azoknak bizonyos mérvű fölemelését hozta magával. A rendeletnek egész terjedelmében október 19-én kellett volna életbelépnie. Az ügyvédi kamarák előterjesztése folytán a kormány módosító rendeletet adott ki, amely szerint az eredeti rendeletnek a törvénykezési illetékek mértékét megállapító 3-ik címe, a 39–51. szakaszok, nem október 19-én, hanem csak november 1-én lépnek életbe. A rendelet egyéb részei azonban október 19-én életbeléptek.

— **Szerdai akció cikkünk** minden háztartásban nélkülözhetetlen. Schutz Áruház.

— **Miniszteri rendelet a kövező munkákról.** A kereskedelemügyi miniszter a kövezés ipari jogi minősítése és a kövező munkák vállalása tárgyában rendeletet intézett valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjéhez, a kövező munkák vállalatba adása terén követendő közigazgatási gyakorlat egyöntetűsége érdekében.

RÖVID TÁVIRATOK.

Vértesszőllős komárommegyei községben Magyar Henrik véletlenül agyonlőtte Vilmos nevű fivérét. — **Most tárgyalja** a csikágói törvényszék Al Capone hírhedt betörőkirálybűnügyét. — **Az írországi püspökök és érsekek** pástorlevelükben felhívták a híveket, hogy semmiféle kommunista mozgalomban ne vegyenek részt. — **Stoddingenben** a Montenis tárnában bányalégrobbanás következtében kilenc ember meghalt, a sebesültek száma 27. — **Fölmentette** a budapesti törvényszék Weinreb Oszkár bankárt, de az ügyész indítványára úgy döntött, hogy a bankárt még óvadék ellenében sem helyezi szabadlábra. — **A zínovici öbölben** felborult egy csónak a nagy viharban és három halász a vízbe fullt. — **A törvényszék** ma folytatta a Vay-ügy főtárgyalását. Vay Kázmér tagadja a terhére rótt bűncselekményt. — **Braunschweigben** a rohamcsapatok gyűlése után véres verekezés volt, melynek során 60 ember megsebesült, kettő meghalt. Több zavargót letartóztattak. — **A spanyol püspöki kar** kiáltvánnyal fordult a lakossághoz, melyben közli, hogy nem hajlandó túrni a katolikus vallás üldözését és az alkotmánytervezet revideálását kéri. — **Ma délelőtt** négy olasz repülőgép indult Bukarestből Budapestre, ahová délután meg is érkeztek.

Balbo olasz miniszter Budapesten.

Budapest, október 19. Balbo olasz légügyi miniszter szombaton Budapestre érkezett. Tegnap több katonai előkelőség jelenlétében megkoszorúzták a Hősök Emlékkövét. Este Mario Arlotta olasz követnél vacsora volt Balbo tiszteletére.

— **Gyengélkedés idején,** különösen, ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes «Ferenc József» keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írnak a valódi Ferenc József vízről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Járásí cellővőverseny.** Vasárnap járásí cellővőversenyt rendeztek Sümegen. A legsebben a döbrőcei leventék szerepeltek, akik elnyerték a vándorzászlót. A döbrőceiek három legjobb cellővője az országos versenyen is résztvesz.

— **Öngyilkosságok.** Gulyás Albert kereskedősegéd Balatonfüreden állt alkalmazásban. A fiatalemberen az utóbbi időben a búskomorság jelei mutatkoztak és szombaton délután a Budapest felé robogó vonat elé vetette magát. A sors kegyetlen ironiája, hogy édesapja, Gulyás Dávid tapolcai postatiszt, ugyanazon a vonaton utazott, amelyik fiát halálra gázolta. — Kiss Sándor tapolcai muzsikuscigány borotvával felvágta karján az ereket és elvágta a nyakát. Válságos állapotban vitték kórházba. — Czaun János 21 éves nemespécseiyi legény felakasztotta magát, mert édesapja nem engedte megnősülni.

— **A gyümölcsösök helyes telepítéséről** ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteti az idej szőlőrothadás következményeit s az ennek folytán felkőpő borbetegségeket, a gyümölcs elraktározásának kérdését, a rózsá téli permetezését, a fiatal fák koronájának a visszavágását stb. A dúsan illusztrált két szaklapból egy alkalommal a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földmívelésügyi minisztérium) díjtalanul küld mutatványszámot.

— **Megdrágult a postai szállítólevél.** A postai szállítólevelek és szállítójegyzékek után esedékes pénzügyi illetékeknek egy fillérről tíz fillerre történt emekése következtében október 19-étől kezdve a postai szállítólevelek és szállítójegyzékek ára darabonként 9 fillérrel emelkedtek. A szállítólevél és szállítójegyzék ára tehát 11, az utánvételeseké pedig 13 fillér.

Bundák és kabátok
SCHÜTZNÉL

— Harminchárom fokos must a keszthelyi akadémia szőlészetében. A keszthelyi gazdasági akadémia szőlészetében különböző kísérleti termelések folynak. A szakszerű szőlőművelés az idei kedvezőtlen időben is megkeletésben részesítette az akadémia szőlőkezelőjét. Míg általános a panasz, hogy az idei mustok nagyon alacsony cukortartalmuak, addig az akadémia szőlőjében 33 cukorfokos mustot is mértek. Keszthely vidékén a 28–30 cukorfokos must még kedvező időjárás esetén is ritkaság.

— Megbüntették a tanítónő rágalmazóját. A zalaegerszegi kir. törvényszék Kovács-tanácsa jogerősen 40 pengő pénzbüntetésre ítélte Ferenc Sándor lentisombathelyi földmivest, aki Kiss Margit lenti tanítónőről valótlan dolgokat állított.

— Későn bánta meg tettét. A törvényszék Kovács-tanácsa ma tárgyalta Gergál Lajos 56 éves barabácsi lakos ügyét, aki zsaroló levelet írt Pethő Antal barabácsi ref. lelkésznek. Gergál beismerte tettét és kijelentette, hogy már meg is bánta, amit cselekedett. A bíróság 50 pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását 3 évre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

— Mindenkinél, minden percben szüksége van szerdai akció cikkünkre. Schütz Árúház.

— Baleset. Mitl Ferenc budapesti vendéglős autón Körmentre tartott. Sümeg és Mihályfa között az autó az útszéli árokba futott és felborult. Mitl és a gépkocsit vezető fia súlyosan megsérültek. A mentők szállították őket kórházba.

— Szürkálás a szőlőhegyen. Gyulakeszi legények mulattak Csobáncon és ittasan indultak hazafelé, de útközben összeszólalkoztak. Angyán László előbb Szabó Jánost, majd Angyán Ferencet szúrta meg. Mind a két sérült állapota elég komoly.

— Halálra gázolta a gyorsvonat. Szombaton délelben a murakereszturi vasútállomás közelében a jugoszláv gyorsvonat halálra gázolta Horváth György fitveházi malommunkást. A vizsgálat során kiderült, hogy Horváth saját vigyázatlansága következtében került a száguldó vonat elé.

— Elfogták a zamárdi-i villa fosztogatóját. Nagykanizsán, az egyik ékszerüzletben elfogták Maul Ádám 20 éves bajai harisnyakötősegédet, aki Zamárdiban kifosztotta egy alvezredes villáját. Maulról, aki állást keresett Kanizsán, azt hiszik, hogy egyéb bűncselekmények is terhelik.

— Halál a pincében. Nadrai Antal 66 éves kesencetomaji postamester a minap lement borospincéjébe, ahonnan azonban hiába várták vissza hozzátartozói. Keresésére indultak, de már csak holttestét találták meg. Az erjedő must gáza ölte meg a postamestert.

— Autó és kerékpár karambolja. Csala István badacsonytomaji legény biciklin haladt a gyulakeszi úton hazafelé. Előzni akart egy kocsit és eközben elütötte Pollák István tapolcai berautófuvarozó gépkocsiját, amely ugyan csak a kocsit akarta elkerülni. Csala könnyebb sérüléseket szenvedett.

— Lúgkövet ivott egy kisgyermek. Kovács Gáborné gyulakeszi asszony 3 éves kislányát pillanatban lúgkövet ivott. A szerencsétlen gyermek a kórházban nagy kínok között kiszorult.

— Kifosztotta jóakarója házat. Kovács Gábor kövágóorsói lakos Tapolcán munkát kért Kozma István gazdánál, aki megszánta és házában tartotta. Kozmáék a mezőre mentek dolgozni és ezt az alkalmat Kovács arra használta ki, hogy összeszedte Kozmáék értékes ruhaneműit és elrejtette a szalmakazalba, azzal a céllal, hogy éjszaka odébb áll a holmival. Szerencsére észrevették Kovács tettét, elfogták és átadták a csendőrségnek.

— Időjárás: Élénk északi légáramlással hűvösebb idő várható, az esőzések szűnésével.

RADIO.

Kedd, október 20. 9.15: Gramofon. 12.5: Hangv. 3.30: Meseóra. 5: Helyes magyarság, magyar helyesírás. 5.30: Keringők. 6.30: Francia lecke. 7: Régi dalok, versek, kuplék. 7.25: Az Operaház Lohengrin előadásának közv. Utána cigányzene.

SZÍNHÁZ.

Szerdán, e hó 21-én este kezd meg előadásait Deák Lőrinc színigazgató elsőrendű társulatával. Első bemutató a «Lámpaláz» nagy táncos operett, amelyet a budapesti Magyar Színházban 150-szer játszottak egymásután. Itt is teljes fővárosi beállításban lesz bemutatva. Mindenki éneklő a másodikfelvonás nagy tangóját, melyet Paxy Teri énekes primadonna és Szabó Ernő táncoskomikus fog előadni. Második előadás technikai okok miatt, nem a hirdetett «Feketeszáru cseresznye», hanem a «Nőtlen férj» énekes táncos bohózat lesz. Három órás falrengető kacagás Szabó Ernő és Hortobágyi Arthur komikusok mókáin. Pénteken «Viktória», Ábrahám Pál világsiker aratott operettje megy. Erre az előadásra minden férfi egy hölgyet hozhat magával.

Olcsó bérleteket már csak korlátozott számban lehet kapni Sala Domokos színházi titkárnál, tehát siessen jó helyet biztosítani olcsón az előadásokra.

SPORT.

MZSE—SZSE 2:1 (0:1). Bajnoki, bíró: Fullep. A kék-fehérek hízog eredményt értek el a bajnokjelölt szombathelyi csapat ellen, amely igen jó benyomást keltett Zalaegerszegen és ugyanúgy a maga javára dönthette volna a mérkőzést, mint a helyi együttes. A Move legénysége nagyszerű taktikával játszott. Németh most is jókezü kapusnak bizonyult. Néhány veszélyes lövést bravúrosan tett ártalmatlanná. Bakány és Bubicis kiválóan oldották meg nehéz feladatukat. Bubicis mint centerhalf is jól küzdött. Varga a halvesorban is pompás dolgokat csinált. Kelemen legjobb teljesítményét nyújtotta Milleivel együtt, amit eddig láttunk e két játékosról. Doma gyenge játékát feledtetni szép gólja. Lakatos mesésen illeszkedett a csatársorba. Gólját rutinos csatár is megirigyelheti. Weiland indisponáltnan küzdött, ami némileg átragadt a mezőnyben jól dolgozó Lérántra is. Kulcsár jó beadásaival és hasznos lefutásaival tünt ki. A szombathelyieknek Wittreich, Piller, Fabsits, Berki és Deutsch játéka tetszett.

ZFKI—ZSE 2:0 (1:0). Zala Kupa, bíró: Hajba. A lelkesen játszó diákok megérdemelten győztek Horváth B. két góljával a szentgrótiak ellen. Jó teljesítményt nyújtottak: Glaser, Tomózer (a mezőny legjobb embere), Horváth B., Rajcsányi és Horváth F., illetve Marton, Köves, Varga és Kiss.

Köszeg—TIAC 2:1 (2:1). Bajnoki, bíró: Neubrunn. A tapolcai csapat veresége, hazai pályán, nagy meglepetés.

Egyéb eredmények. Kispes—III. ker. 3:1 (2:1). Ferencváros—Nemzeti 7:0 (3:0). Sárobari—Somogy 3:1 (1:0). Hungária—Vasas 4:2 (2:2). Bocska—Nagyvárad 2:0. Bratislava—Budai «11» 4:1. Újpest—Jugoszlávia 3:1. Ausztria—Magyarország (kézilabda-mérkőzés) 16:3.

Az MLSz szombat esti közgyűlésén Kray István brót nagy lelkesedéssel újból elnökké választották. A társelnökök között van Erdély Ernő (Győr) is.

MOZI.

PADUAI SZENT ANTAL.

ELETE ÉS CSODÁI.

Budapestben az Uránia filmszínházban, meghívott közönség előtt mutatták be a «Padurai Szent Antal élete és csodái» című katolikus hangos, szinkronizált filmet. Az olasz filmgyártás egyébként nem jelentős produktumai között megkülönböztetett hely illeti meg ezt a filmet. Ez a film világviszonylatban is elsőrangú alkotás, a centennáris ünnepek alkalomszerűsége nélkül is méltó módon foglalkozhatna el a diszhelyet bármelyik elsőhetes filmszínház szezon-műsorán. Széles, epikus mederben beszéli el a film Szent Antal élete folyását születésétől dicsőséges haláláig. Az események sora meglehetősen hézagossá, de a hézagokat megragadó erővel hidalják át csodás tettek, melyeket évszázadokon át őrzött a szájhagyomány és a számtalan legenda. A filmnek ezek a részei különösen sikerültek, egyik-másik «csoda» érzékeltetésének megoldása valósággal rendezői bravur. A kísérő muzsika hatásosan festi alá a film egyes mozzanatait.

A színiültig telt színház közönsége áhitatos csöndben figyelte a fennkölt szellemű filmalkotás lepergését.

Zalaegerszegen bemutatja az Edison mozi október 20–21-én, kedden és szerdán 7 és 9 órakor.

ZALAEGERSZEGI PIACI ÁRAK

Búza 7.00–7.50, Rozs 7.00–7.50, Árpa 14.00–15.00, Zab 13.00–13.50, Tengeri 14.00–15.00 P Burgonya 4.00–5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Búza (tiszavidéki) 8.70–8.95, búza (egyéb) 8.40–8.55, rozs 8.70–8.90, árpa 15.25–16.00, zab 17.50–18.00, tengeri 15.50–15.75, búzákörpe 9.60–9.85 köles 20.00–22.00.

Irányzat: lanya.

Lapkiadósság és feladás kiadó: KAKAS AGOSTON.
Fotó és szerkesztő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PESTHY PÁL sr.

APRÓHIRDETÉSEK.

ELADÓ a város közepén igen olcsóért jól jövedelmező bérház. Bővebbet a kiadóban.

MODERN három és négyszobás lakások azonnali elfoglalásra is kiadók. Bővebbet Fuchs és Grósznál.

M.B.A. A fogorvoslás
körébe eső műveleteket:
foghúzást, fogtömést,
fogpótlást, arany koronákat és arany-
hidakat jutányos árak mellett végzi:
BARTA AGOSTON
Mütermét Kossuth Lajos utca 58. sz.
alá helyezte át. — Köztisztviselőknek
kedvező fizetési feltétel.

SCHÜTZ szövorből **tartós és divatos**
ruhát készíthet.

Óriási választék. **Lopolesőbb árak.**

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

A hős pilóta

Előkelő s nem mindennapi vendég látogatott el hozzánk a napokban, olyan férfi, aki személyes bátorságával, organizációs képességeivel s kiváló kvalitásaival örök időkre beírta nevét az aviatika történetébe. Olaszország légügyi minisztere, a fiatal Rigmoro Balbo járt nálunk, aki tudvalevőleg egész légügyi flottát vezetett sikerrel az Oceánon át Amerikába. Személye már csak e rendkívüli teljesítmény miatt is a legnagyobb foku érdeklődést keleti fel, de akik Balbo légügyi minisztert ismerik tudják róla, hogy őt nem annyira ez a briliáns oceáni repülés teljesítménye jellemzi leginkább, hanem az a szíves munka, melyet ügykörében tanusít. Az egész modern olasz aviatika megszervezése az ő nevéhez fűződik s mint organizáló erő e téren szinte egyedülálló jelenség. Érthető érdeklődés kísérte tehát magyarországi útján, amikor megjelent fővárosunkban, hogy tisztelegő látogatást tegyen az államfőnél. Ebben a külsőségeiben is ritka tisztelgésben mi nagy jelentőségű lényegét látunk. Az olasz-magyar barátság, melynek szétszakíthatatlan szálai elválaszthatatlanul fűzik össze a két nemzetet most egy új fonállal is erősödik, melyet a fevegő utjain át szönek. A magyar nemzet különös megtiszteltetésnek veszi Balbo miniszter látogatását, melyben jóleső udvariassági dokumentumokat lát. Buszke önérettel állhatunk szemben annak a nemzetnek fiatal s tetterős miniszterével, melynek fiai a modern technika csodálatos szárnyaságával s a mai idők jelző gépperregéseivel szelte át a végtelen tengert, míg ismét szárazföldet ért. A magyar nemzetnek is akadt két fia, akik az amerikai magyarság összefogása mellett, az új hazába jutott testvérek példátlanul álló anyagi erőfeszítése közepette elindíthatták a magyar gazdaságot zúgó gépjüket. Endersz és Magyar mögött nem állott az aviatika modern technikájának az a fényes apparátusa, mint Balbo miniszter és flottája mögött s mégis megérkeztek a hazai földre. A magyar oceánrepülő kiváló sikere akkor következett be, amikor pénzügyi és gazdasági téren felfakadtak azok a sebek, amelyet a háború utáni békeszerződések okoztak. Egy lelki depriálttságban s meghökkenésben élő nemzet fiait találták e honban, a dicsőséggel hozzánk repült nagyszerű magyar aviatikusok. Ebben az atmoszférában ért földet az a szörnyű nagy utról megérkezett gépmadar, amelynek törött szárnyai azóta ismét levegőhöz juthattak. Történelmünknek ezt a kimagasló eseményét szóvá kellett tennünk az olasz légügyi miniszter látogatása alkalmával, nemcsak azért, mert maga is mint pompás teljesítményt említette a sajtó képviselői előtt, de sohasem szabad felejtenuünk, hogy Magyarország fiai akkor hajtották végre ezt a briliáns teljesítményt, amikor olyan békét kényszeríttek ránk, amelynek első teljesítménye volt a háborúból megmaradt repülőgépek összetörése. Balbo olasz miniszter, amikor megjelent hazánkban, bizonyára tudta azt, hogy milyen kétségbeesett erőfeszítések eredménye az, hogy a magyar planétában is ropkodnak már gépmadarak s bizonyára éreznie kellett a jelenségek szemlélete közben ennek a nemzetnek bámulatos életerejét, melyel keresztül tudja törni magát az emberi elképzelések paragrafusokba foglalt legsúlyosabb diktátumain is. Az olasz nemzet légügyi minisztere külön is megdicsérte a magyar oceánrepülőket, kijelentve, hogy cselekedetük a legkiválóbb eredmények közé tartozik. A magyar repülőket igen kiváló férfiaknak tartja, mert megvan bennük a jó pilóta minden lényeges tulajdonsága: a

bátorság, a hidegvér, s ami a legfőbb, a nagy testi szívósság. Ezt a bizonyítványt olyan férfi állította ki a magyar pilótákról, aki egy nagy győztes állam aviatikájának irányításával van megbízva s ezt a feladatát szinte csodába illő talentummal látja el. Büszkesége s szerencséje a nagy olasz nemzetnek, hogy kiváló

miniszterelnöke, Mussolini ki tudta választani azt az embert, aki ebbe a feladatkörbe valóssággal beleszületett. Signore Balbo nemcsak adminisztrátora, szervezője és elméleti szakértője az olasz aviatikának, de bátor s hidegvérű hős pilótája is.

— o —

Hetényi főkapitányhelyettes : „Európa megérdemli a merényleteket, ha nem követeli Matuska felakasztását”!

Bécs, október 20. Matuska Szilveszter mielőtt a rabkórházba ment volna, engedélyt kért, hogy feleségével beszélhessen. A rendőrség az engedélyt megadta. A beszélgetés során Matuska arra kérte feleségét, hogy változtassa meg a nevét, mert esetleg kellemetlenségnek lesz kitéve, ha a Matuska nevet viseli.

Most állították össze a nyomozás adatait, hogy statisztikát tudjanak készíteni. A berlini rendőrség 3 ezer, a budapesti 2 ezer, a bécsi rendőrség pedig ezer nyomon kutatott a merénylők után. A biatorbágyi merénylet után 1200 levél érkezett a budapesti rendőrségre, amelyben különböző momentumokra hívták fel a nyomozó közegek figyelmét, Schweinitzer budapesti és Gennat berlini rendőrtisztek már el is hagyták Bécsot.

Budapest, október 20. Hetényi Imre dr. főkapitányhelyettes nyilatkozott az egyik reggeli lapnak és kijelentette: Európa megérdemli, hogy a biatorbágyihoz hasonló merényleteket kövessenek el, ha nem mozdul meg egy emberként s nem követeli a tömeggyilkos Matuska halálraítélését és kivégzését. Hetényinek az a véleménye, hogy az osztrák hatóságok nem fognak elzárkózni a kiadatás elől, mert mérlegezni fogják, hogy a gaz merénylő magyar és a magyar hatóságoknak köszönhető, hogy ma börtönben ül. — Hetényi dr. nem hiszi, hogy Matuska követte el az ansbach-i merényletet. Ezt csak azért vállalta magára, hogy megmeneküljön az akasztófától, mert Ausztriában nincs halálbüntetés.

— o —

Az osztrák kormány takarékoskodása

Bezárják a gráci egyetemet

Bécs, október 20. Az osztrák kormány messzemenő takarékoskossági intézkedéseket kíván életbe léptetni. Ebből a célból takarékoskossági biztost nevezett ki, aki már hetek óta dolgozik és munkájának eredménye most vált ismeretessé. A takarékoskossági biztos több millió schillinget törölt a költségvetésből. A közeljövőben háromszáz állami autót állítanak le. Az állami hivatalokban ezentul nem hét, ha-

nem nyolc órát kötelesek dolgozni a tisztviselők. A gráci egyetemet bezárják, több főiskolát összevonnak. A bécsi egyetem orvosi fakultásán több tanszéket megszüntetnek. Ezenkívül különösen igazságügyi és közigazgatási reformokat léptet életbe a kormány, a melyek lényeges megtakarítást fognak az államnak jelenteni.

— o —

A vármegyei tisztviselők illetményük csökkentésének módosítását kérik

A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete hétfőn igazgató-tanácsulást tartott, amelyen a tisztviselők illetménycsökkentésének kérdését tárgyalták. Sajnálattal állapították meg, hogy a rendelkezések a kétminimumot figyelmen kívül hagyják és ezzel a legkisebb egzisztenciák megélhetését nagyon megnehezítik. Az egyesület felír a kormányhoz, hogy legalább

a XI. és X. fizetési osztályokba sorozott

tisztviselők és különösen a díjnokok, al-tisztek és szolgák illetményeinek csökkentésére vonatkozó rendelkezéseket sürgősen módosítsák.

Az egyesület mindent elkövet kérelme teljesítéséért és valószínű, hogy a többi tisztviselői ágazatok testületeit is hasonló állásfoglalásra indítja, mert letagadhatatlan, hogy a legalacsonyabb fizetésű tisztviselőknél a redukció módosításra szorul.

A borfogyasztók névjegyzékét kéri a város a szőlősgazdáktól

Egerszeghegy község és Jánkahegy község szeptember 11-én tartott együttes választmányi ülésén elhatározták, hogy az összes bortermelők érdekében egy memorandummal fordulnak a város polgármesteréhez, a borfogyasztási adónak a bor árához való arányos redukálása ügyében. — A memorandum rámutatott arra a nagy aránytalanságra, amely a bor ára és adója közt fennáll, rámutatott a borértékesítés kataasztrófális helyzetére, azonban sajnos a felhozott érvek mind megdőlnék az előtt az egyetlen ellenérv előtt, hogy a városnak a borfogyasztási adó helyett sehon-

gadozó költségvetése a borfogyasztási adó igazságos csökkentésével felborul. A memorandumra adott válasz a következőket mondja:

«A mai bizonytalan közgazdasági és pénzügyi helyzetben, amikor a közületek háztartásának biztonsága is máról holnapra bizonytalanává válik, Zalaegerszeg megyei város vezetősége nincs abban a helyzetben, hogy egy ilyen nagy horderejű kérdésben érdemi és végleges álláspontot foglalhasson el. Ezt annál kevésbé sem tehetjük, mert éppen a borfogyasztási adó az egyik azon adóknak, amelynek sürgős megreformálása a kormánynak a legközelebbi gondoskodását képezi, sőt a tör-

vényszervezet a tárgyalásra már készen is áll. Figyelembe véve azonban nagybecsű memorandumukban foglalt, kétségtelenül megszívlelendő indokokat, a fennálló törvényes rendeletek és lehetőségek keretei között már most is igyekszünk a szőlősgazdák súlyos és tarthatatlan helyzetén segíteni.

Azért revízió alá fogjuk venni a termelő szőlősgazdák átalányát, különösen a saját háztartásában elfogyasztott mennyiség szempontjából téve könnyítéseket és igyekszünk addig is, amíg a törvényhozási intézkedés megjön, a helyzetet elviselhetőbbé tenni.

Ezzel szemben azonban kéri a város a szőlősgazdákat, akik közt a város legértékesebb és legkomolyabb polgárai foglalnak helyet, hogy legyenek ők is a város segítségére és

a tőlük kis tételben vásárlók jegyzékét havonként bocsássák a városi javadalmi hivatal rendelkezésére, amely azt bizalmasan fogja kezelni.

A polgármester válaszából kétségtelenül kitűnik a jóakarát és a szőlősgazdák kritikus helyzetén való könnyítés igyekezete. Igéretből azonban épen eleget kaptak a gazdák és az országosan és általánosan sérelmezett borforgasztási adó ügyében szeretnének már valami konkrét cselekedetet látni. A bizalmas lista bekérése nem célravezető. Ez csak arra lesz jó, hogy a gazdák kicsiben üzött borforgalma még jobban megcsappanjon, mert egy fogyasztó sem akarja, hogy esetleges zaklatásoknak legyen kitéve.

— o —

Az iparosok a megye törvényhatóságához fordultak segítségért

A zalaegerszegi Ipartestület elnöksége a vármegye törvényhatóságához felterjesztést intézett.

A felterjesztés az iparosok súlyos helyzetét ismerteti s megállapítja, hogy a mindig hazafias, munkás, szorgalmas gazdasági tényező: a kisiparos bajain sürgősen segíteni kell. Erre nézve a következő javaslatokat teszi:

A mai helyzet az, hogy az iparosok adók és szociális közterhek fejében sokkal nagyobb összeggel vannak évenként terhelve, mint amennyi a megélhetésükre megmarad. Sokszor családjuktól kénytelenek megvonni az élelmet, hogy ingóik elárverezésétől meneküljenek. Kérnek ezért a kisipari végrehajtások felfüggesztését, különösen ott, ahol a kisiparos kellő fedezetet ad.

Panasz esetén kéri az utolsó három évi adókievetés revízió alá vételét és ahol a fizetni nem tudó kisiparos beigazolja a válságos helyzetét, az adótartozás teljes törlését.

Kéri a kereseti- és jövedelmi adóterheknek az adóvallomások arányos és a tényleges

kereseti viszonyok alapján történő megállapítását a helyzetet ismerő kisiparosok véleményének meghallgatásával.

Kéri a kisiparosoknál a forgalmiadó általánosítását és annak minél méltányosabb alapon való megállapítását.

A testület úgy látja, hogy a kisfizetésű tisztviselők illetményeinek csökkentése az iparosság helyzetének romlását is elősegíti. Kéri ezért a törvényhatóságot, hogy ez érdemben is a kormányhoz megfelelő javaslatot tegyen.

A kisiparos ma csak adósságok felhalmozásával tudja üzemét fenntartani és mégis súlyos adókat, biztosítási, betegségi járulékokat kell fizetnie. Kéri a testület a törvényhatóságot, hogy a javaslatokat tárgyalja és a kormányhoz megfelelő felterjesztést tegyen a kisiparosság megmentése érdekében.

A feliratot a legközelebbi közgyűlés fogja tárgyalni. Remélhetőleg megérti a megye a kérés komolyságát, indokoltságát és kedvező elintézkedést nyer a tengődő iparostársadalom létének vagy nemlétének nagy ügye.

Tömeges feljelentéseket tesznek a délzalai szőlősgazdák egy pesti exportcég ellen

A vármegyei közigazgatási bizottság múlt héten tartott ülésén szóváltottak, hogy Dézlalában egy budapesti szőlőexport cég a szőlőtermelőktől összeszedte a szőlőt hitelbe. Számos szőlősgazda többszáz pengő értékű szőlőt adott el, de mind a mai napig nem kapta meg a pénzt.

A szőlőbirtokosok közül többen levélben szólították fel az elszámolásra a vásárlókat, akik között nem egy tekintélyes név viselője is van. Elszámolás és pénz helyett kimutatást küldtek, amiből kiderült, hogy a beigért 24 filléres ár helyett a gazdák csak 12 fillért foghatnak kapni. Ez az értesítés már egy hete ér-

kezett az eladókhoz, de a pénz még mindig nem jött meg.

A nagykanizsai rendőrségen tömegesen tesznek feljelentéseket a szőlősgazdák a cég ellen. A többi között feljelentéssel élt Gyömörey István volt országgyűlési képviselő, akinek 250 és Simon Lajos kanizsai lakos, akinek 3.000 pengővel tartoznak.

Nagykanizsán több mint tíz károsult van, de bizonyára sokkal nagyobb a károsult szőlőbirtokosok száma, miután a vásárlók a megye több helyén is megfordultak. A hatóságok erőteljes intézkedése révén talán hozzájutnak követeléseikhez az arra nagyon is ráutalt szőlősgazdák.

A molnárok harca az olcsójánosokkal

A Zalavármegyei Molnárszövetség ma gyűlést tartott Zalaegerszegen, az Iparoskörben, Keszler Mór elnöklésével. A gyűlés a miniszteri rendelettel megállapított maximális őrlési díjak bevezetését tárgyalta. Megállapítást nyert, hogy a múlt gyűlés óta, amikor már elhatározták a maximális díjak szedését, sok molnár konkurenciából megmaradt a 10%-os díjak mellett és ezzel az olcsójánoskodással nem csak a molnártársadalomnak és az államnak, de az öröktetőknek is sokat árt. Kétségtelennek tartja ugyanis a szövetség, hogy a 10% mellett nem lehet megélni a molnárnak és bizonyos, hogy az ilyen molnár, hogy megéljen, meg nem engedett úton veszi ki az örölményből a maga vámját.

Nagy rosszalással tárgyalta a gyűlés a Zalavármegyei Újság vasárnapi számában a malmok

ellenőrzésével foglalkozó, «Kotyogó» aláírásu cikkben foglaltakat. A cikk írója a szövetségi határozatot kritizálta tendenciózus módon és az olcsójánosok eljárása mellett érvelt. Az egyik szövetségi tag a cikkre adandó válaszcikkét felolvasta, amit általános helyeskéssel vettek tudomásul.

Ezután, hosszas tárgyalás eredményeképpen a gyűlés résztvevői kötelező nyilatkozatot írtak alá; eszerint a molnárok kötelezik magukat arra, hogy a 4410—931 sz. M. E. rendeletben megállapított őrlési díjakat:

buzánál 12, rozsnál 15, darálásnál 8 százalékos díjat, porzás címén őrlésnél 2, darálásnál 1 százalékot fognak. 1931. évi október hó 22-étől kezdve felszámítani.

A járási főszolgabírók elnökletével működő

vegyesbizottságok minden olyan malomba ki-szálnak vizsgálatra, ahol 10 százaléktól öröklnek. Ha ebből a 10 százalékból tisztességesen meg tud élni a molnár, nem lesz semmi bántódása. De a Szövetség lehetetlenségnek tartja, hogy a 10 százalék mellett rentabilis üzem fenntartható. Ezért mindenütt, ahol a tisztességes malom-konkurrenciára, az államra, az öröktetőkre hátrányos

tisztességtelen eljárást, visszaélést tapasztalnak, vizsgálatot tartanak,

aminek súlyos következményei lehetnek. A molnárok el vannak szánva arra, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel kiútsák maguk közül a visszaélőket, az olcsójánosokat, annál is inkább, mert ezek működése a kormányrendeleteket is sértik.

Tanítók gyűlése

A Szombathely-Egyházmegyei Róm. Kath. Tanítóegyesület f. évi október 22-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor tartja rendes évi közgyűlését Szombathelyen, a Kultúrház nagytermében.

A közgyűlést reggel 8 órakor Veni Sancte és szentmise előzi meg a székesegyházban.

A közgyűlés tárgysorozata a következő: Megnyitó beszédet mond Erős János sárvári ig. tanító, egyesületi alelnök. Az ifjúság nevelése a Rerum Novarum szellemében. Előadja dr. Palkó János szentszéki tanácsos, egyházmegyei főtanfelügyelő. Iskolai énekkarok szervezése. Ismerteti Brantl Ernő, a győri kir. kat. tanítóképző-intézet tanára. A kath. tanítóság és a magyar jövő. Előadja Pohárnok Jenő író, győri kat. tanítóképző-intézet tanár, gyakorló iskolai tanító. Pénztári jelentés. Elnöki jelentés. Tisztújítás. Indítványok. Zárószó. Himnusz.

A közgyűlést egyszerű társasbéd követi a Sabaria nagytermében.

A Szombathely-Egyházmegyei Róm. Kath. Tanítóegyesület a közgyűlés előnapján, október 21-én, délután 6 órakor szülői értekezletet rendez a püspöki iskolában magyarországi Szent Erzsébetnek, a katolikus karitatív tevékenység példaképének 700 éves emlékünnepe alkalmából. Az értekezleten dr. Szendy László teológiai tanár tart előadást.

Fogházat kaptak az enyveskező cigányasszonyok

Deseő Árpád dr. büntetőbíró ma tolvaj cigányok felett ítélt.

Kolompár Odönné és Kolompár Rudolfné sárhidai cigányasszonyok ez év június 27-én koldulás céljából megjelentek Lickóvadamos községben. A lakosság aratási munkával volt elfoglalva, távol a falutól és ezt az alkalmat a cigányasszonyok felhasználták arra, hogy az egyik gazdától tyúkokat lopjanak. A mai fő-tárgyaláson mindkét vádlott beismerte bűnös-ségét, de szegénységével védekezett. A büntetőbíró a bizonyítási eljárás befejezése után Kolompár Odönnét, mint lopásért már büntetett egyént, 3 havi fogházzal és 1 évi jogvesztéssel sújtotta lopás vétségéért, Kolompár Rudolfné pedig 21 napi fogházbüntetést kapott. Az ítélet jogerős.

A második esetben Kolompár Salamonné volt a tettes. Kolompár Salamonné Pókafa községben Török Istvánné konyhájából szapant emelt el. Az asszonyra 2 havi fogházat szabott ki a törvényszék egyesbírája, jogerősen.

Japán fakarodót lú.

Tokio, október 20. A japán hadügyminisztérium intézkedésére a japán osztagok visszavonultak a Jalu folyó túlsó partjára, a bombavető repülőgépeket visszarendelték Tokióba és a harcot Kína ellen egyelőre beszüntették. Megindult a vasúti közlekedés és kinyitották a bankokat is. Japán emez elhatározását Amerika közbelépésének tulajdonítják.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.**

Autó és kerékpár karambolja Bocfölde és Sárhida között

Ma reggel kisebb autószerencsétlenség történt Bocfölde és Sárhida községek között. Szökrönyös Pál zalaegerszegi bérautófuvarozó Sajtörre igyekezett. Bocfölde elhagyása után elég gyorsan hajtó kerékpárost látott magával szembe jönni. Szökrönyös szabályosan vezette autóját és nagy meglepetésre, mégis összeköszött a biciklistával. A kerékpáros leesett a gépről és vérző fejjel elterült az országúton. Szökrönyös azonnal autójába emelte a sérült legényt és berobogott vele a zalaegerszegi kórházba. Itt megállapítást nyert, hogy a sérült Lóránt Imre 22 éves zalaárnoki lakos, aki Egerszegre igyekezett. Agyrázkódást és kisebb sérülést szenvedett az arcán. Állapota nem súlyos.

Értesülésünk szerint a kerékpáros nekijött az autónak és így saját maga okozta a balesetet. A csendőrség megindította a nyomozást.

Tanúkihallgatások a Váy-ügyben.

Budapest, október 20. A Váy Kázmér és társai ellen folyó bűnügy tárgyalását ma a tanúkihallgatások töltötték ki. Harminc tanút, közöttük sok detektívet és rendőrtisztet hallgattak ki. Egyrésztük súlyosan terhelő, a másik részük pedig mentővallomást tett. — A tárgyalás a tanúk nagy számára való tekintettel előreláthatólag 3-4 hétig is eltart.

Kivégezték a bankrablót.

Budapest, október 20. Ondi Sándor 21 éves péksegédet, akit tegnap délután kötél általi halálra ítélt a statáriális bíróság, még tegnap délután 6 órakor felakasztották a gyűjtőfogház udvarán.

Laval Amerikában.

Washington, október 20. Politikai körökben úgy tudják, hogy Laval francia miniszterelnök Hooveren kívül Borah szenátorral is találkozik és vele a leszerelés és a revízió kérdéséről tárgyal. Laval nem javasol semmit, mert az a véleménye, hogy a meghívó Hoovernek kell előterjesztéseket tenni.

Bundák és kabátok
SCHÜTZNÉL

Három suhanc kirabolta egy trafikot ma délután Budapesten

Budapest, október 20. Ma délután 2 óra után újabb vakmerő rablás történt a fővárosban, az Orczy-út 42. szám alatt levő trafikban, amelynek tulajdonosa Bertelics Gyuláné. Bement a trafikba három suhanc és cigarettát vásároltak. Vásárlás után eltávoztak, de később visszamentek az üzletbe és ekkor rátámadtak az idősebb asszonyra. Két támadó a spanyolfal mögé hurcolta, rátértek az asszony testére és fojtogatni kezdték. Közben a harmadik rabló a pénztárhókot kifosztotta, dohányárút is vett magához. A pénztárrabló ezután odaszólt az asszonyt fojtogató társainak, hogy végeztek, mire valamenyien elmenekültek.

Bertelicsné csakhamar eszméletre tért, sikohtozott, kifutott az utcára, ahol erre nagy tömeg verődött össze és üldözőbe vették a menekülőket. Az egyik rablót sikerült elfogni a Kálvária-tér egyik házában, ahová bemene-kült. Kiderült, hogy az illető Barnák József 21 éves péksegéd. Miközben a rendőrök igazoltatták, a tömegből előlépett egy legény, aki Barnák pártjára állt. Kitudódott, hogy az illető Szabó Béla 19 éves szabósegéd, Barnák egyik tette társa. Mindkettőjüket letartóztatták. Harmadik társuk délután 5 óráig nem került meg. A rabolt pénzt Barnák Józsefnél hiánytalanul megtalálták.

Sikeres, meleg színházi esték . . .

Támogatást kérünk Deák Lőrinc színháza számára

Megjött a színtársulat, benne sok régi, kedves ismerős és sok ismeretlen új erő. Holnap kezdődik a zalaegerszegi színiszezon és most szeretnénk a szezon méltó prologusaként leírni, hogy «a válság dacára» a «nehéz helyzet ellenére», bár «súlyos és türethetetlen gazdasági állapotok közt tengődünk» (és így, a többi napi sóhaj) mindamellett mégis a legnagyobb szeretettel, megértéssel fogadja a közönség a színtársulatot és a jelekből ítélve, tömött házak előtti, meleg, sikeres estéknek néznek elébe a művészek és művészjelöltek, vagy derék örök próbálkozók.

Sajnos, hű tükre lévén az ujság az eseményeknek, nagy lelkesedésről és nekibuzdulásról nem beszélhetünk. És már itt le kell szögeznünk, hogy nem is azért, mert «helyzet», meg «válság». A legválságosabb időkben is jut a cirkuszra például. És a brazilai csodapók egy heti működés után több pénzt elvitt innen, mint amennyi a színház egy heti szükséglete. Mindenre jut, a legnehezebb időkben is, ha igény, érdeklődés van. Sokszor elmondtuk már: nálunk az igény nem elég eleven, az érdeklődés nem elég intenzív a színház iránt. Társaságban örökké hallani, hogy Zalaegerszeg milyen unalmas, itt nem lehet az élet szabad óráival mit sem kezdeni. De ha Deák Lőrinc meghirdeti a színházát, épen ezek a panaszkodók nincsenek ott. Az ásitók bizonyára ott is ásitának. Hogyne, hiszen saját állításuk szerint Kiss Feri direkt nekik játszott Pesten, mégis ásitottak.

Proccolni azzal, hogy nem ülök le a kis vidéki színházba, — nevelés. Tüntetni azzal, hogy nekem erre nem jut, — izléstelen. Szakítson a közönség az előítéleteivel, próbálja meg jóindulatúan támogatni ezt a lelkes társulatot. Jól tudjuk Deák Lőrinc kicsoda. Tudása, korrektsége, izlése, intelligenciája olyan biztosítékok arra, hogy amit társulata nyújt — művészet, hogy éfektetben jogosulatlan minden előzetes, kedvezőtlen ítélkezés és negligálás. Üljön be a közönség a színházba, jóindulattal, szeretettel, ne a forgószínpad, a reflektorok, a száztágu zenekar és raffináltan válogatott göröcsapat hiányát keresse, hanem a lelkes játék, a kis keretben is egész, precíz előadás értékeit lássa meg. És élvezze. Soha nem kellett a derű néhány órája úgy, mint ma. A színlap egyenesen ezt a hiányt akarja pótolni. Szórakoztatni, gondolat felejtetni akar, jöjjön hát mindenki s még azt se nézze, hogy ki a nézőtérben a szomszédja.

A közönség itt előszeretettel megy a társadalmi vezetők után. Jöjjenek hát a társadalmi vezetők, mozdítsák meg a nehezen mozduló szalónokat és kőröket. Legyen napi program a színház. A súlyos helyzet kedélyével, vidámsággal, dallal való védekezésre kötelez a gondterhes hétköznapi letargiája ellen. És ha a vidámság verejtékes teherhordozói körünkbe jöttek: adni, segítsünk nekik, hogy ők is átmenthessék velünk együtt magukat egy jobb jövőbe.

— o —

HIREK.

— Kápolna-szentelés. Mikes János gróf szombathelyi megyéspüspök ma délelőtt szentelte fel azt a kápolnát, amelyet Déneslakon emeltek a Cziráky-birtoknak azon részén, ahol ezelőtt tíz évvel Károly király és felesége le szálltak repülőgépjükkel.

— Új tanárok a keszthelyi gazdasági akadémián. A keszthelyi gazdasági akadémián Groffits Gábor tanszékét Vladár Ernő magyar-óvári rendes tanár nyerte el, aki működését már meg is kezdte. Faber Sándor tantárgyát ebben az évben Kolbai Károly magyar-óvári s. tanár adja elő.

— Zob Mihály dr. ügye a Kuria előtt. Zob Mihály dr. sümegi ügyvéd bűnügyét a Kuria holnap, 21-én tárgyalja. A tárgyalásra Zob dr.-t nem kísérik fel a fővárosba, mivel az ügyvéd nem akar jelen lenni a harmadfokú bíróság tárgyalásán. Helyette ügyvédje jelenik meg.

— Bezárták a pacsai iskolát. A ragályos kanyaró miatt, minthogy a megbetegedések az iskolásgyermekek 60 százalékát ágyhoz kötötték, a járás főbírája az iskolát két hétre lezárta.

— Ujra analizálják Hévizt. A hévizi gyógytónak megvan a tudományos analízise, amelyet Weszelszky Gyula dr. egyetemi tanár készített. A fürdőtörvény értelmében újból analizálni kell Héviz vizét. Az analízist, mely a legközelebbi jövőben történik meg, Entz Kálmán dr. a földtani intézet h. igazgatója fogja végezni.

— Szerdán, folyó hó 21-én, akció nap a Schütz Árúházban.

— A Magyar Országos Torna Szövetség a Párisban ez évben megtartott tornász világbajnoki versenyeken győzedelmesen és eredményesen szerepelt tornászaink ünnepeltetésére a Magyar Testnevelés Házának dísztermében (V., Alkotmány-utca 3.) október hó 24-én este 8 órakor rendkívüli ünnepi tanács-ülést tart.

EDISON MOZI

Kedden 7-8, szerdán 7-8 órakor.

Páduai Szt. Antal

A dicsőséges Szent, csodálatos élete 10 fejezetben.

Zenéjét összeállította és a millanói „Scala” 100 tagu zenekarát vezényli Fr. Catalani D' Abruzzó. Az 500 tagu vatikáni kórust vezényli Prof. Monte Foretti.

AVE MARIA

Rendes helyár.

Énekli: Violetta de Sherzi a berlini nagyopera művésznője.

— Meglopták, amíg a mezőn dolgozott. Bencze János 34 éves nemesapáti lakos. az Ujhegyi dűlőben dolgozott. Ruháit lenn hagyta a hegy alján kocsiján, de mire visszatért, az értékes ruhaneműek eltűntek. A bucsuszentlászlói csendőrség a lopással Varga István 21 éves büntetett előéletű vöcköndi legényt gyanúsítja, aki a lopást követő napon eltávozott Vöcköndről ismeretlen helyre.

— Örült ember garázdálkodása Zalaszentivánon. A zalaszentiváni körjegyzőség ma reggel telefonon jelentette a zalaegerszegi főszolgabíróságnak, hogy a község utcáin egy ismeretlen örült garázdálkodik, akit csak nagynehezen sikerült megfékezni. A szerencsétlen embert, akiről azt sem tudják, hová való, beszállították a zalaegerszegi kórház elmeosztályára.

— Lopás Nemesapátiban. Horváth Péter 29 éves nagykanizsai lakos Horváth János nemesapáti-i lakostól pénzt és cipőt lopott, majd ismeretlen helyre szökött. A kemendollári csendőrség nyomozza.

— Az új «Iletékügyi Utmutató» kapható a Kakas-nyomdában.

— Tüskevári cigányok tengerit loptak Bodorfán. A nyírádi csendőrség közlése szerint Kolompár Lendvai Mihály 19 éves tüskevári cigánylegény és fiatalkorú bűntársa Zsigmond Sándor bodorfai gazdától 10 métermázsza tengerit loptak és ismeretlen helyre szöktek.

— Holnapi akció napunk cikke: Frottier törülköző. 44x78 centiméter mérethben, rojtos széllel, színes bordúrral, tartós jó minőség, darabonként csak egy pengő. Minden vevőnek legfeljebb négy darabot szolgálunk ki. Csak szerdán. Schütz Árúház.

— A «moha»-bor áldozata. Vasárnap reggel a szentgyörgyvári-hegyre igyekezett Beierl Károly nagykanizsai hentes-mester. Utközben betért több hajlékba és «moha» bort is fogyasztott. A szerencsétlen ember az egyik pince előtt összeesett és holtan terült el a földön. Órák múlva találtak rá és holttestét a somogy-szentmiklósi halottas-házba vitték. A csendőrség nyomoz a titokzatos haláleset ügyében.

— Elítélték a pacsai kerület volt képviselőjelöltjét. A nagykanizsai kir. törvényszék most tárgyalta dr. Mikolics Ferenc sőtöri állatorvos, a pacsai kerület volt képviselőjelöltjének ügyét, aki a választások előtti programbeszédében hívei előtt azt állította Farkas Tiborról, hogy tulajdonképpen kormánytámogató, mert a Gaal Gáston párt lepaktált a kormánnyal. Ilyen tartalmu röpiratokat is osztogattatott Mikolics a kerületben. A törvényszék választási vétségért 50 pengőre ítélte a volt képviselőjelöltet.

— Tolvaj cigányok. Bangó Ferenc bocföldei lakostól Kolompár Krisztina és ennek vadházastársa Kolompár József sárhidai cigányok, lópokrócot loptak és azokat elásták az erdőben. A tolvaj cigányok azzal védekeznek, hogy ittas állapotban követték el a lopást.

— Véresre verte a családját. Hermán Károly 34 éves alsószerterzsébeti lakos Zalahátsán járt, ahol sok bort fogyasztott és részegen ment haza. Felesége nem éppen szép szavakkal fogadta, mire Hermán nekiesett az asszonynak és megverte. Hasonlóan nekitámadt apósának és anyósának is, akiket súlyosan bántalmazott. Az ittas ember a bíróság előtt felel tettéért.

— Ritka vadász-szerencse. Hóhn Béla lenti-i főjegyző vadászterületén szarvas vadászatot tartottak, amelyen részt vett a főjegyzőn kívül Kovács László gyógyszerész, vitéz Csete Antal szolgabíró és Bíró Ignác alezredes. Hóhn egy nyolcas szarvasbikát lőtt repesztál.

— Testvérek egymás között. Bogár Andrásné 27 éves kustánszegi lakos megtámadta nővérét a 37 éves Boda Zsófiát, akit véresre vert. A leány sérülése — orvosi bizonyítvány szerint — legalább két hétig gyógyul. A verekedő testvér ellen az eljárás megindult.

— Időjósítás: Ma este és az éjjel végbemenő idő után rosszabbodás várható élénk északi széllel, borulással és sokhelyütt esővel. Holnap az éjjeli fagy csökkenése valószínű, de a napali hőmérséklet is rosszabbodik.

Az olasz repülők elhagyták Budapestet.

Budapest, október 20. A négy olasz repülőgép, amely tegnap európai körutja során Budapestre érkezett, ma elhagyta a magyar fővárost.

Sok búza megmaradt a Futuránál.

Budapest, október 20. A Futura raktáraiban nagymennyiségű tavalyi búza maradt vissza. Az Országos Mezőgazdasági Kamara most arra kérte a kormányt, hogy a búzát olcsó áron bocsássák a gazdatársadalom rendelkezésére takarmányozási célokra.

Rosszul megy az amerikai bankoknak.

Newyork, október 20. A héten Amerikában tizenegy bank bukott meg 12 millió dollár betéttel. A Francia Bank értesítette az amerikai pénzügyeteket, hogy amennyiben nem adnak magasabb kamatot a külföldi tőke után, a franciák kivonják pénzüket a bankokból.

A Graf Zeppelin útja.

Pernambuco, október 20. A Graf Zeppelin az éjszaka 23 óra 35 perckor simán leszállt Pernambucoban.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szerdán: Lámpaláz. Operett.
Csütörtökön: Nőtlen férj. Operett.
Pénteken: Viktória. Operett. (Bérletszünet.)
Szombaton: Feketeszáru cseresznye. Színjáték.

RÁDIO.

Szerda, október 21. 9.15: Katonazene. 12.5: Szalonzene. 3.30: Morse tanf. 4: Divatcsévegés. 5: Régi derus szokások, illemszabályok. 5.30: Bécsi dalok schrammel zenével. 6.20: Olasz lecke. 6.50: Tárogató-est. 8: Kamarazene. 9.50: A Fejes szalonzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangy. Utána németnyelvű előadás.

ZALAEGRSZEGI PIACI ARAK

Búza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Árpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00 p Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMENYJELENTÉS.

Búza (tiszavidéki) 9.55—9.90, búza (egyéb) 9.15—9.40, rozs 8.70—8.90, árpa 15.50—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzakarpa 9.60—9.85 köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Leptelirtó és félélsz kedd: KAKAS ÁGOSTON.
Félélsz szerdán: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PESTHY PÁL dr.

APRÓHIRDETÉSEK.

MODERN három és négyszobás lakások azonnali elfoglalásra is kiadók. Bővebbet Fuchs és Grósznál.

BÉRBE VENNEK 20—25 holdas birtokot. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

FALUSI ÜZLETHÁZ ÜZLETTEL, esetleg föld és rét használatra bérbeadó, esetleg eladó, Kemendolláron (Zalamegye). Singér-féle ház. Érdeklődni lehet ugyanott. 1—4.

Építkezők figyelmébe!

Ajánljuk, mielőtt kályhaszükségletét beszerezné, **vételkényszer nélkül tekintse meg** nagy cserépkályha raktárunkat. — Samott anyagból készült

cserépkályhák

a legszebb színekben és kivitelben
a legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételekkel.
Cca: 60—65%, **fütőanyagmegtakarítást ér el**
a Németh-féle szabadalmazott vasbetéttel ellátott cserépkályhával.

Telefon

251

Kérjen díjtalan tájékoztatót és leírást. Javításokat és átrakásokat a legpontosabban végzünk.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

szab. cserépkályha- és agyagáru-készítők
Zalaegerszeg, gróf Apponyi A. utca 23.

arany-

éremmel

küldetve

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Az uzsora megakadályozására készült rendelet-tervezet a 33-as bizottság előtt

Az ellenzék kudarca

Budapest, október 21. A 33-as országos bizottság ma az uzsora megakadályozására készült rendelettervezetet kezdte tárgyalni. Mielőtt a tárgysorozatra tértek volna, Sztéryi József báró napirendelőtti felszólalásban a tejkérdés megoldását sürgette. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszában utalt arra, hogy a kérdéssel éppen tegnap este a minisztertanács foglalkozott behatóan. Ezután még néhány napirendelőtti felszólalás következett, majd áttertek az uzsora-ügy tárgyalására. Juhász Andor a Kuria elnöke, a bizottság elnöke azt kérte, hogy ne tárgyalják most le a tervezetet, mert abban sok olyan rész van, amelyet csak a Ház tárgyalhat le. Megnyugtatta azonban a bizottság tagjait, hogy a késedelmes tárgyalás nem von maga után semmiféle kellemetlenséget és baj nem származhatik senkire. A bizottság elfogadta az elnök előterjesztését.

A kórházrendelet-tervezetet Temesváry Imre előadó ismertette.

Az ellenzék kudarca.

Budapest, október 21. Hetek óta folytat mozgalmat az ellenzék a Ház összehívására, mindeztideig azonban csak 49 aláírást tudtak összehozni, de a szükséges ötvenediket nem sikerült megszerezni, mert kormánypárti képviselő nem írta alá az ívet. A Házat úgyis egybehívják november 3-ára, így fölösleges az ellenzék mozgalma. A parlament elé most három törvényjavaslat kerül: az összeférhetetlenségi, a részvényjog reformjáról szóló és a magánvállalatok alkalmazottainak fizetésszabályozásáról szóló javaslat.

Gyorsan halad a pénzügyi bizottság munkája.

Budapest, október 21. A Népszövetség pénzügyi bizottsága rövidesen végez munkájával és megteszi jelentését a népszövetségi tanácsnak.

Kéri a kormányt, hogy a hitbizományok és kötött birtokok megszüntetését, helyes birtokmegosztási politika folytatását, valamint a nagy vagyonok és jövedelmek, súlyos megadóztatását és a nemzeti jövedelem helyes megosztását az igazság és a nemzeti élni-akarási nagy követelményeként valósítsa meg.

További átirataiban a törvényhatóság a több helyről huzott jövedelmek kérdésében,

az országban élvezett jövedelmeknek az ország területén belül való kötelező felhasználása

ügyében és a közigazgatás egyszerűsítésének kérdésében a kormányhoz tett felterjesztéseit küldi meg.

Az átiratokat a legközelebbi közgyűlésünk tárgyalja. Deák Ferenc vármegyeje bizonyára munkát és időt fog szentelni e súlyos problémának és megkeresi a segítségnek a legmegfelelőbb módjait.

Ujabb szénrendelet

A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy az, aki eladás céljából köszénnek, barnaszénnek, briкетnek, vagy koksznak külföldről való behozatalával foglalkozik, továbbá az a kereskedő, aki ezt az árut vagóntételként, vagy hajórakományként szokta beszerezni, külföldi kályhaszenet csupán annak a szénpincésnek, vegyeskereskedőnek, vagy fogyasztónak, a szénpincés és vegyeskereskedő pedig csupán annak a fogyasztónak adhat el, aki tőle egyidejűleg legalább kétszerannyi hazai kályhaszenet vásárol. Külföldi kályhaszenet tíz kilós plombált zacskóban csak annak a vevőnek adhatnak el, aki egyidejűleg legalább ugyanannyi hazai kályhaszenet vásárol. Amennyiben a rendelet életbeléptetése napján hazai kályhaszénnel nem rendelkeznek, a rendelet életbeléptétől számított 5 napon át külföldi szenet annak a vevőnek is adhatnak, aki hazai kályhaszenet nem vásárol. A kereskedő a külföldi és hazai szenet egymástól elválasztva köteles a vevőnek kiszolgáltatni. A kereskedő a köszén, barnaszén, briкет, vagy kokszt eladását nem teheti függővé tűzifa vásárlástól.

Matuska Szilveszter 1919-ben a legvérengzőbb kommunista volt Budapesten

Súlyos vérébaja van a tömeggyilkosnak

Budapest, október 21. Az Új Nemzedék közlése szerint a fővárosi és külföldi sajtóban legutóbb olyan hírek jelentek meg, hogy Matuska Károly Szilveszter, a biatorbágyi merénylő, a kommun után résztvevett az atrocitásokban és több embert megölt. Most jelentkezett a lap szerkesztőségében Matuska Károly volt főhadnagy és igazolta magát, hogy ő az a bizonyos Matuska, akinek nevét 1920-21-ben oly sűrűn emlegették. A hadbírószak azonban annak idején fölmentette. A volt katonatiszt közölte, hogy semmiféle fokonságban nem áll a tömeggyilkossal.

Matuska Szilveszterről most kiderült, hogy a kommunizmus alatt egyik legvérengzőbb

terrorfű volt és számos ember kivégzésében tevékenykedett. Tagja volt az Országház pincéjében székelő terrorcsapatnak is.

Ma Biatorbágyra érkezett két német vasúti tiszt és a viadukton vizsgálatot tartottak. A fővárosba jött Gennath német rendőrfőtanácsos is, aki ugyancsak kimegy Biatorbágyra a helyszínen egyeztetni össze a magyar és német nyomozás eredményét.

A bécsi rendőrség a budapestivel karöltve még tovább nyomoz. Ki akarják bogozni, hogy Matuska honnan szerezte a pénzt a robbantásokhoz. Az orvosok megállapították azt is, hogy a merénylő régóta vérébajban szenved és a paralízis jelei mutatkoznak rajta.

A vidéki bankok és a hitelrendelet

Az egyes hitelügyi kérdések szabályozása tárgyában kiadott rendelet ügyében a TEBE vidéki osztályának igazgatósága és választmányja tegnap ülést tartott, amelyen a rendelet következtében szükségessé vált intézkedéseket beszélték meg. A tanácskozásokon több mint százan vettek részt.

A vidéki pénzügyintézetek vezetői körében erőteljes akció indult meg, hogy az országos

hitelügyi tanácsban a TEBE részére biztosított tagsági helyek egyikére gróf Hadik Jánost válasszák meg, akinek helyettesül Kozma Ferencet, a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár vezérigazgatóját jelölik. E tárgyban Hegedűs Lóránt, a debreceni, szombathelyi, miskolci és szegedi TEBE körzet elnökeinek, valamint a nagyobb vidéki pénzügyintézetek vezetőinek aláírásával indítványt adtak be.

Törvényhatósági állásfoglalás a kötöttbirtokok megosztása mellett

Debrecen átiratát a megyéhez

Debrecen szabad királyi város törvényhatósága több átiratot intézett Zalamegye törvényhatóságához, hasonló állásfoglalás céljából.

A város törvényhatósági közgyűlése, foglalkozván a súlyos gazdasági helyzettel, arra a megállapításra jutott, hogy a helyzeten a nagy vagyonok és jövedelmek súlyos megadóztatásával és a nemzeti jövedelem helyes megosztásával lehetne segíteni. Ma az ingóvagyon védelméről száz százalékig gondoskodva van, az ingatlan-vagyon ára pedig állandóan esik és tulajdonosaik igen nagy része az ingatlanokra nehezedő súlyos terhek alatt összeropad.

Szükségessé tartja a törvényhatóság, hogy

a szellemi és testi munka megfelelően értékeltesse és olyan törvények hozassanak, hogy az összes szellemi és anyagi tőkék után egyforma mértékben részesüljenek az egyének a nemzeti jövedelemből.

Evégből szükségesnek tartja

a hitbizományok és kötött birtokok megosztását és reformja keresztülvételét,

mert ez a mód nagyon alkalmas volna az országban létező szellemi proletariátus elkerülésére és a munkanélküliség nagymérvű enyhítésére, valamint a tulbürokratizált csonka országban a foglalkozások helyes megosztásának biztosítására.

Pécsett már csinálják...

Lapunk hétfői számában felvetettük azt a gondolatot, hogy a holtak kegyelmezés ünnepét: Mindenszentek napját használja fel a közönség a szegények istápolására és a környékletre szorulóknak megsegítésére. Azt ajánlottuk: a jótékony egyesületek egységes, felismerhető koszorút, vagy virágot ártítsanak a temető kapujában. A siron gyűjtött néhány szál gertya mellett a jótékony virágja azt mutatná, hogy a pompa, a külsőség helyett a sirban nyugvónak a hozzátartozói az élőkön való segítséssel, könnyeltöréssel rótták le kegyeletüket a halott emléke iránt.

Sok gondolat sorsa azon fordul meg, hogy ki vetette fel. Nem hallottuk eddig hétfői ajánlatunk visszhangját. Mindemellett — tartjuk ajánlatunkat és megemlítjük, hogy Pécsett már megindult egy hasonló mozgalom és pedig a Szociális Missziótársulat körében. A pécsi Szociális Missziónál ez a mindenszenteki akció így bonyolódik le: Ki-ki megváltja a szeretettjei sirjára szánt virág és gertya egy részét teljes szerinti pénzadománnyal. Cserébe kap egy «Charitas» felirású kis fehér keresztet, mely a sirra tűzve hivatva lesz Mindenszentek napján a holtak birodalmában hirdetni a kegyelettel párosult, áldozatos emberszeretetet.

Pécsett tehát már csinálják... Mégis csak meg kellene itt is valósítani...

Új vezetés és új program a háziipari termelésben

A zalamegyei háziipari termelés irányítását, az oktatóelőadások szervezését ezideig, hosszú, szép eredményű esztendőkön át Szigethy Odón tapolcai kerületi háziipari főfelügyelő végezte. Szigethy Odón nagy érdemeiért kapta ezt a megtisztelő megbízatást s bár hatásköre három vármegyére kiterjedt, a minisztérium hivatali székhelyét Tapolcát jelölte meg.

A háziipari ügyek intézését most revízió alá vették. Ebben a munkában Szigethy Odón is résztvevett. A revízió eredményeként a háziipari ügyeket a kereskedelmi minisztériumban egyesítették és új kerületi beosztásokat eszközöltek. Zalavármegye Győr, Komárom, Moson, Sopron, Vas és Veszprémmegyékkel a győri felügyelőség hatáskörébe tartozik. Az alsódunántúli vármegyék Kaposvár, vagy Pécs székhellyel külön kerületet kapnak s ennek élére Szigethy Odón kerül.

Az új győri felügyelőség a háziiparban rejlik nagy erkölcsi és anyagi értékek kiaknázására minden lehetőséget el akar követni. Kérésére Bódy Zoltán alispán a községeket, hatóságokat a háziipari munka legmesszebbmenő támogatására hívta fel.

A felügyelőség munkájában annnyival is inkább támogatandó, mert a program egyik része éppen

a falusi földmíves lakosságnak megfelelő háziipari tanfolyamok rendezésével különféle házimunkákra való megtanítását célozza,

hogy így ezek a saját háztartásukban előfor-

duló különféle szükségleti cikkeket maguk állíthassák elő s ezáltal ezirányú kiadásai alól mentesüljenek, másrészt, hogy az arra rászorulóknak

felesleges készítményeik értékesítésével némi mellékkeresetre is tehessenek szert.

A felügyelőségek munkakörének egyik legfontosabb részeként jelöli meg a minisztérium rendelete a statisztikai adatgyűjtést arra való hivatkozással, hogy a háziipar elterjesztésének és fejlesztésének lehetőségei és szükségessége csak az esetben állapíthatók meg, ha annak jelen állapotáról hűség és megbízható adatok állanak rendelkezésre. E munkát a kerületi felügyelők személyesen fogják végezni. Hogy azonban ez a munka teljes eredménnyel járjon, ahhoz feltétlenül szükséges az illetékes közigazgatási szervek, községi és körjegyzőségek, községi előjáróságok legmesszebbmenő támogatása.

Az új beosztáshoz, az új programhoz a Zalavármegyei Háziipari Termelő és Értékesítő Szövetkezet is megfelelően fog igazodni és remélhetőleg most már majd megkezdheti értékes munkáját. Mindenekelőtt a legfontosabb azonban, — amit a felügyelőségtől várunk — annak megállapítása, hogy

milyen háziipari termék számára tudunk piacot biztosítani?

Mig ezt nem tudjuk, addig a házi szükségleten túlmenő termelés nem indulhat meg. Viszont, ha valamely cikknek jó piacot találunk, igen nagy lehetőségek tárulnak a háziipart kedvelő falusi lakosság elé.

A kiskutasi hitvesgyilkost tizenötévi fegyházra ítélte a törvényszék

Július 11-én kegyetlen hitvesgyilkosság történt Kiskutas községben. Takács Imre 60 éves petőhenyei születésű gazdálkodó megfojtotta feleségét, akivel három évtizednél hosszabb ideig élt együtt.

A gyilkosságot ma tárgyalta a zalaegerszegi kir. törvényszék büntető tanácsa Cziko János kúriai bíró elnökletével. A tárgyalás iránt a közönség is nagy érdeklődést mutatott.

Az elnök ismertette a vádiratot, mely szerint a kir. ügyészség Takács Imrét gyilkossággal vádolja, mert előre megfontolt szándékkal megölte a feleségét.

A vádirat ismertetése után Takácsot hallgatták ki. Elmondotta, hogy 1899 június 11-én esküdött meg Méhes Mária kiskutasi hajadonnal, akinek volt több holdnyi földje. Házaséletük elég zavartalan volt, de nem született gyermekük s emiatt Takács többször szemrehányást tett feleségének. Később, hogy az asszony kiengesztelje az urát, rábeszélte, fogadják örökbe Nagy József pusztakálóciai munkásember Mária nevű kislányát. Ez meg is történt.

Elmondja Takács, hogy összesen 23 hold

földjük volt, amelynek fele a felesége nevében állott a telekkönyvben. Május 23-án nagy meglepetés érte Takácsot. — Megtudta, hogy felesége 11 és fél hold földjét Szmodics Ferenc andráshidai lakosra iratta át. Kérdőre vonta ezért feleségét, mire az asszony félvállról odavetette: semmi közöd hozzá!

Takács többször is felhívta feleségének, hogy az ő megkérdése nélkül miért iratta a földet Szmodicsra.

Elnök: Ha megkérdetted volna a feleséged, hogy beleegyez-e a föld átíratásába, mit szolt volna?

Vádlott: Talán beleegyeztem volna. Nekem az fájt, hogy megkérdésemmel nélkül cselekedtem.

Elnök: Igaz-e, hogy már július 10-én foglalkozott azzal a gondolattal, hogy elteszi feleségét láb alól?

Vádlott: Nem. Raffiából ostort fontam és csak ijesztgettem feleségemet, ha még egyszer azt mondja: «semmi közöd hozzá» — megfojtom.

Elnök: A csendőrség és a vizsgálóbíró előtt bevallotta, hogy már július 10-én elhatározta magát, hogy végez az asszonnyal.

Vádlott: Hát megmondom. Igaz. Már ekkor megérlelődött bennem a gondolat, hogy az asszonyt megfojtom.

Elnök: No és mi történt július 11-én?

Takács — mint eddig is — nyugodtan beszél el a gyilkosságot. Déltájban az asszony az udvaron foglalatzkodott, amikor Takács a kút mellől szoknyájánál fogva húzta be a szobába, az asztalhoz ültette és megkérdte: — Kedvesem, mondd meg nekem, hányszor voltál Egerszegen a Wollák ügyvédnél és hogy történt a birtokátírás? Ha felvilágosítasz, megnyugszom.

Az asszony rákiáltott: Semmi közöd hozzá!

— Harminc évig gondoztál — folytatja a gyilkos, — én meg téged, hát hogy tudsz te az én megkérdésemmel nélkül ilyen csinálni? Ekkor — Takács állítása szerint — felesége megint csak azzal válaszolt: Semmi közöd hozzá! Ennek hallatára Takács felkelt az asztaltól és jobbajával átfolelve az asszonyt, balkezzel annak fejére sújtott. Az ütés Takácsné a füle mellett érte. Ezzel azonban még nem elégedett meg.

Két kézzel torkon ragadta az asszonyt és fojtogatni kezdte.

A kövér teremtés lefordult a székről és eszméletlenül eherült. A megvadult férfi ezután előhúzta zsebéből az előző napon «ostornak» font fél méter hosszú raffiát, kissé fölemelte az asszonyt

és hurkot kötött felesége nyakán. Takácsné utolsót vonaglott és kiszenvedett.

A kegyetlen gyilkos ekkor föltette szemüvegét és nagy nyugalommal a földön levő vércseppeket kezdte számlálni. Tizenhét vércseppet fedezett fel, majd a borzalmas szemlélődés után, felesége holttestét a földön hagyva, elment a községbíróhoz, akinél ennyit mondott:

— Te, bíró úr, megfojtottam a feleségemet. Menj el, nézd meg a holttestét!

A bejelentés után ott akarta hagyni a bírót és állítólag Zalaegerszegre szándékozott jönni a csendőrségre, de a bíró nem engedte el, Hamarosan megérkezett a csendőrfőnök, le tartóztatták Takácsot és bekísérték az ügyészségre.

A gyilkos kihallgatása után látszólag megkönnyebbült és még csak annyit jegyzett meg, hogy nagyon megbánta tettét.

Ezután az elnök szünetet rendelt el, majd Fülöp Jenő dr. ügyvéd, Takács védője, tett tanuvallomást. Elmondotta, hogy júniusban járt nála Takács és tanácsot kért, miként lehetne a Szmodicsék nevére írt birtokot visszaszerezni, illetve a szerződést megtámadni. Fülöp dr. azzal a tervvel foglalkozott, hogy

Takácsné gondnokság alá helyezését kéri a törvényszéktől,

mert arról értesült, hogy az asszony különösen viselkedik. Egyébként többször figyelmeztette Takácsot, nyugodjék meg, ne csináljon valami «számárságot». — A tanu még elmondja, hogy Takács egy ízben a feleségével együtt is volt ügyvédi irodájában, ott is kérte Takács az asszonyt, változtassa meg élnafározását, de Takácsné makacsul ragaszkodott felfogásához.

Cziko János elnök ezután a boncolási jegyzőkönyvet ismertette. A boncolást végző dr. Thassy Gábor és dr. Szekeres Sándor törvény-

Bundák és kabátok
SCHÜTZNÉL

EDISON MOZI

Kedden 7-9, szerdán 7-9 órákor.

Pádurai Szt. Antal

A dicsőséges Szent, csodálatos élete 10 fejezetben.

Zenétét összeállította és a millanói „Scala” 100 tagú zenekarát vezényli Fr. Catalani D' Abruzzo. Az 500 tagú vatikáni kórust vezényli Prof. Monte Fofetti.

AVE MARIA

Rendező helyár.

Énekli: Violetta de Sherzi a berlini nagyopera művésznője.

szei orvosszakértők a jegyzőkönyv ismertetése után egyhangúlag kijelentették,

ha a fojtogatás után Takács nem tesz burkot az asszony nyakára, talán életben maradt volna.

Egyébként az asszony egészséges volt, bár sok alkoholt fogyasztott életében.

Thassy főorvos. ezután Takács elmeállapota vonatkozóan tette meg észrevételeit. Takács teljesen épelméjű.

Nagy Mária, Takácsék 19 éves neveltőánya, vallomásaiban előadta, hogy a házastársak között teljes volt a harmónia. Takács csak attól kezdve tett szemrehányásokat, feleségének, mióta kézhez kapta a telekkönyvi végzést. Végül elmondta, hogy az áldozat nagyon szerette a hort és sokat fogyasztott.

Id. Szmodics Ferenc vallja, hogy rokonuk volt Méhes Mária, aki többször panaszkodott az urára és már hat évvel ezelőtt át akarta íratni a birtokot a Szmodics gyerekekre. Szmodicsék nem kérték az átirást. Szmodicsné vallomása szerint Takácsné egyszer 600.000 koronára meghúntatták, amit Szmodicsék fizettek ki, ezért iratta át a birtokot.

Dr. Wollák János ügyvéd vallomásaiban elmondta, hogy Takácsné Szmodicsékkal 1930 januárjában járt először bíróságán, ajándékozási szerződés megkötése végett, ami 1930 február 5-én megtörtént. Takácsné határozott kívánsága volt, hogy vagyonát unokaöccse, ifj. Szmodics Ferenc örökölje.

Ifj. Szmodics Ferenc arról tesz vallomást, hogy Takács elhanyagolta az asszonyt és sokszor veszekedett azzal. — Cseh Ferenc tud arról, hogy Takácsné iszákos volt, de mindig békességben éltek a házastársak. Még néhány tanu kihallgatása után Lengyel Károly dr. kir. ügyész mondotta el vádbeszédét és súlyos büntetés kiszabását kérte. Fülöp Jenő dr. védő azzal érvelt, hogy Takács erős felindulásban követte el a gyilkosságot.

Kévéssel 12 óra előtt hirdette ki az elnök az ítéletet, amely szerint Takács Imrét bűnösnek mondják ki gyilkosság bűntettében és ezért

az enyhítő körülmények figyelembevételével 15 évi fegyházra ítélik.

Az ügyész súlyosításért, az elítélt és védője enyhítésért feleltek.

Havazott Bécs környékén

Bécs, október 21. Tegnap este heves vihar kerekedett Bécs felett és környékén. Az óriási szél több épületet megrongált. A vihar még ma reggel is tombolt és kora reggel percekig tartó jégeső esett. Wienerwaldban órákon át havazott és a hó még délben sem olvadt el.

Hamburg, október 21. Hamburgban és vidékén az éjszaka nagy szélvihar dühöngött. Az Elba torkolatánál a vihar utokért egy hajót, mely egész éjjel Scharnhorn környékéről S.O.S. jeleket adott le. Azt sem tudják, hogy a hajó mely nemzet tulajdona és hová tart. A segélyt kérő jelek vétele után a hamburgi kikötőből elindultak a Simson és Heros nevű mentőhajók. Amikor a vészjeleket adó gőzös közelbe érkeztek, a hajó homokzátanyra futott és így utasain egyelőre nem tudtak segíteni.

Szegénygyermek az oktatófilm-előadásokon

A kultuszminiszter elrendelte, hogy az elemi és az alsófokú gazdasági iskolákban a szegénysorsú tanulóknak legalább 25 százaléka ingyen vegyen részt az oktatófilm előadásokon. Eddig ugyanis sok szegénysorsú gyermek kimaradt ezekből az előadásokból, aminek pedagógiai szempontból nagyon kedvezőtlen hatása volt.

A kedvezményt, olyan helyen, ahol nagy százalékban van szegény gyermek, úgy kell felhasználni, a rendelet szerint, hogy ha váltakozva is, az összes szegény tanulóknak része legyen az oktatófilm előadásokban.

„Eskümhöz hiven dolgozom; jöjjön az Orvosszövetség és nézze meg eredményeimet!..”

Dr. Urbán Károly Zeileis-orvos nyilatkozata

Részletesen beszámoltunk az Országos Orvosszövetség zalaegerszegi fiókjának nagykanizsai gyűléséről, ahol állást foglaltak a Zeileis-orvosok ellen. Erkölcsei kötelességünk, hogy ezután helyet adjunk a szembenálló véleménynek is. Dr. Urbán Károly zalaegerszegi orvos a következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

A Zalavármegyei Orvosszövetség állásfoglalása, az ellenem folyó hajszára arra kényszerítene, hogy a közönség előtt tisztázzam szereplésemet és újtát álljam különféle híreszteléseknek.

A zaklatások, melyekben részem van, köz tudomásúak. Rövid zalaegerszegi működésem alatt számtalan véghatározatot és betiltó rendeletet kaptam. Tétéles törvényünk van, az 1876. évi XIV. tc. 46. és 47. szakasza. Ezenkívül megjelent a 44.000—931 számú népjóléti miniszteri rendelet a Zeileis-ügyben. Mindezek ellenére állandó följelentések érkeznek ellenem, volt nálam bizottsági szemle, hatósági ajtófeltörés, villanykikapcsolás s tudom, hogy a törvénytelen eljárásoknak még mindig nincsen vége.

En azonban eskümhöz mérten teljesítem hivatásomat, a hivatalos fórumokkal szemben pedig tartom magam ahhoz, amit nekem a népjóléti minisztériumban mondtak. Megvárom, míg ezen ügyre vonatkozó, immár több különki aktaesomag lezárul, azután jogtanácsosom útján kártérítésért perlem a közigazgatási hatóságokat, a Kúria közelmúltban hozott elvi jelentőségű döntvénye alapján. Hogy tovább az ügyet fegyelmi, vagy büntető útra tereljem-e, ez a továbbiaktól függ. A zalaegerszegi Zeileis-ügy máris nagy port vert fel, a „Magyarság” munkatársa fel is keresett és nagy cikkben számolt be a méltatlan eljárásról.

Részemről az 1876. évi XIV. tc. 46. szakasza alapján tovább folytatom működésemet és naponként rendelek a szokásos órákban.

Gyógyult és örvendetes gyógyuláshoz közelgő betegek a legfényesebb bizonyítói a hasztalanul vádolt és rágalmozott lelkiismeretes működésemenek. F. P. erős szívbetegségben szenvedett, ami nem múlt el addig, míg nem hányt. Derekában nagy fájdalmakat érzett, bortal is alig tudott járni. Meggyógyítottam. T. S. né nem tudott járni, combjában érzett fájdalmait miatt. Ma szaladni is tud. O. né gutaütés érte, kocsin hozták hozzám és ölben hozták fel. Ma segítség nélkül járkal. D. né súlyos szív- és vesebajban szenvedett s egész teste feldagadt. Ma gyógyult. Egy fiatal leány, akit eddig több orvos kezelt, tönkrement tüdejével jött el hozzám. Másfél hónap alatt hét kilót hizott, fájdalmait teljesen megszűntek, tudófolymata megállt. Ezeket és a hasonló eseteket módomban van bizonyítani.

Becsülettel megtanultam a mesterségemet. Sebészettel egy nagynevű tanár mellett, mint osztályos orvos. Urologiát és bőrgyógyászatot Budapest egyik legnagyobb kórházában gyakoroltam. Szülészetet és nőgyógyászatot két egyetemi klinikán sajátítottam el. Tüdőtuberkulózissal Magyarország legnagyobb tudórkórházában, neves specialista oldalán foglalkoztam és egy kórház rákbeteg-osztályán fél évnél többet töltöttem, mielőtt zalaegerszegi rendelőmet megnyitottam volna.

Ezekután, itt, a nagy nyilvánosság előtt, azt üzenem a Zalavármegyei Orvosszövetségnek: amit csinálok, a legjobb lelkiismerettel teszem s ebben nem akadályoz meg és nem kedvetlenít el semmiféle zaklatás és demonstráció. De mielőtt itélkeznek az Orvosszövetség, tegye meg azt, amire felhívom: két szakértő megbízottját, két laikus megbízottal együtt, küldje el a rendelőmbé. Kész-

séggel bemutatom nekik, mit csinálok, rendelkezésükre bocsátom összes beteg-törzslapjaimat, amelyekből eddigi működésem, de legfőképpen eddigi eredményeim fényesen kitűnnek. Nézzék meg ezeket az írásos dokumentumokat, arról, hogy én azt is tudom, mi az az orvosi etika.

A közvélemény már eleve ítél, én nem félek az Orvosszövetség kiküldöttjeinek ítéletétől sem.

Köszönöm soraim közlését és vagyok tisztelettel:
Dr. Urbán Károly.

HIREK.

— **Halálozások.** Lenk János zalaszentiváni körjegyző 53 éves korában, szerdán reggel, a zalaegerszegi kórházban hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt 1903 óta volt körjegyző Zalaszentivánon. Negyedszázados szolgálata alatt nem csak a jegyzőség minden rendű népének általános szeretetét és becsülését, de a felettes hatósága elismerését is megszerezte. Kiváló, kötelességtudó, példás működésű tisztviselő volt és halálával a vármegye jegyzői karát nagy veszteség érte. Lenk Jánost özvegye és fia gyászolják. A temetés pénteken délelőtt lesz Zalaszentivánon, ahova elszállítják az elhunyt jegyző hamvait.

Dr. Lakatos Frigyes bicskei plébános, címzetes prépost, szentszéki tanácsos, 56 éves korában, ma délután 1 órakor hirtelen elhunyt. Az elhunytban özv. Miszory Kálmánné és Lakatos István cipésmester testvéröccsüket gyászolják.

— **A földbirtokrendezés pénzügyi lebonyolítása.** A pénzügyminiszter most kiadott rendelete szerint az a megváltást szenvedő, kinek a földbirtokrendezés során megváltott ingatlanai után a megváltási árat a földbirtokrendezés pénzügyi lebonyolítására alakult szövetkezet fizeti ki, az ezzel kapcsolatos költségek fedezésére a lebonyolító szövetkezet által kiegyenlített, vagy kiegyenlítendő megváltási ár egy százalékát tartozik megfizetni.

— **Nem lehet pénzt feladni Romániából Magyarországra.** A román kereskedelmi miniszter rendelete folytán Romániából Magyarországra pénztalványon nem lehet pénzt feladni.

— **Országos vásár.** A pacsai országos októberi vásárt 29-én tartják meg, amelyre már számos külföldi kereskedő bejelentette jövetelét.

— **Meghalt a győri főispán.** Győrből írják, hogy Németh Károly győri főispán tegnap éjjel a győri kórházban 64 éves korában meghalt. A főispán előrehaladott gyomorfekélyben szenvedett. Hétfőn feküdt a kórházba, ahol Winternitz tanár megoperálta. Az operáció sikerült, de tegnap szívgyengeség lépett fel a betegnél és ez halálát okozta.

— **Megkárosította a Ferences barátokat.** Özvegy Marth Pálné Olai-utcai lakos feljelentést tett a kir. járásbíróságon Kónya Ferenc kiskutasi lakos ellen, akitől Marthné — P. Erős Alajos zárdafőnök megbízásából — a ferenceseknek burgonyát vásárolt. Marthné a piacon kifizette Kónyának a burgonya árát, de amikor az eladó bevitte a vett burgonyát a ferencesekhez, ott újból kérte annak árát. A zárdafőnök kifizette a kért összeget Kónyának, aki jelentéktelenül megkárosította a ferences atyákat. Csalás címén indult ellene eljárás.

— **Vasvillával támadtak a béresgyerekekre.** Soós Mihály feljelentést tett a zalalövői csendőrségen Tóth Károly és Sándor budafai lakosok ellen, akik Soósnak István nevű béresfiát vasvillával bántalmazták. A gyermeket László Henrik dr. zalalövői körorvos-részesítette első segélyben.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenyere.**

— **Aldott állapotban levő nők és ifjú anyák** a természetes «Ferenc József» keserűvíz használatát által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviselei a **Ferenc József** vizet igen sok esetben kipróbálták és fájdalom nélkül hatónak találták. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Az új «Illetékügyi Utmutató»** kapható a Kakas-nyomdában.

— **A vitenyédi tűz.** A zalaegerszegi csendőrség most fejezte be a nyomozást a vitenyédi tűz keletkezése ügyében. Megállapították, hogy a tűz az egyik károsult, Szalai gondatlanságából keletkezett, aki ellen az eljárás megindult.

— **Meghúsult merénylet a budapest-prágai gyors ellen.** A komáromi Dunahídon át vezető vasútvonal egyik pályájánál tegnap, röviddel éjjel előtt, egy férfi aziránt érdeklődött, hogy a budapest-prágai gyorsvonalnak van-e késése. A férfi ezután eltávozott, a pályőr pedig elindult a vonal mentén ellenőrző útjára. A pályőr a hídon két, egyenként 70 kg súlyú kőtömböt talált a síneken. A pályőr még idejében fényjelzésekkel megállította a vonatot és a köveket eltávolította. A magyar és cseh hatóságok is megindították a nyomozást.

— **Gyenge tanulókat** bármely iskolára sikerrel előkészít nyilvános intézetben működött tanár. Elemisták számára a németből heti két óra csoportos tanítás havi 6 pengőért. Elismert kiváló módszer a magyar és német fogalmazás tanításban. Cím: Jókai-utca 21.

— **Besurranó tolvaj járt egy törvényszéki bírónál.** Tegnap délután besurranó tolvaj elvitte Pénzes László dr. zalaegerszegi kir. törvényszéki bíró Kisfaludy-utcai lakásából a bíró feleségének 100 pengőért érő retiküljét, melyben mindössze 80 fillér volt. A tolvajt csakhamar elfogták Kolompár József (néma) sárhídi 72 éves rovtomultú cigány személyében. Kolompár a retikült elrejtette. A nyomozás tovább folyik.

— **Időjárás:** Változékony, szeles, hűvös, sokhelyen esős idő várható.

IRODALOM.

Hóman—Szekfű:

MAGYAR TÖRTÉNET.

Az Egyetemi Nyomda nagy vállalatának, a Hóman Bálintól és Szekfű Gyulától írt Magyar Történetnek most jelent meg hatodik kötete, melyben az ujkori rész írója, Szekfű Gyula a 18. század történetét tárgyalja. A hatalmas, ötszáz lapra terjedő kötet bizonyára hosszú időn át állandó beszéd tárgyává lesz a művelt magyar társadalomnak, mint a korábbi kötetek is; részletes ismertetésére még vissza fogunk térni, most csak annyit jegyzünk meg, hogy ez a kötet is tele van a legérdekesebb adatokkal és újszerű felfogásokkal. Benne van többek között a 18. század első felét kitevő barokk-korszaknak legelső összefüggő jellemzése, a barokk embere, a barokk udvari és vallásos kultúra és annak termékei, új város-

képek, templomok, paloták, várkastélyok építési történetével. Nagy érdeklődést fog kelteni a kötet kezdetén a Rákóczi-fölkelés előmenyeinek és lefolyásának előadása. A barokk szellem hatása alatt megújuló kor újra építi a török századokban elpusztult országot; ez az újraépítő munka minden vonatkozásában részletes adatokkal támogatott leírásra talál a kötetben, mely először nyújtja a 18. századi telepítések, a német és más népfajok bevándorlása történetét, először vázolja fel az új nagybirtokok kialakulását, az új gazdasági üzemek munkáját, mely immár annyira különbözik a töröktől mentes felvidéken és a török korban elnéptelenedett Nagyalföld pusztán és tanyáin. Az egyes társadalmi osztályok fejlődése során a jobbhágyság helyzetét ebben a kötetben is külön hatalmas rész jellemzi. Nem kevésbé érdekes részei a kötetnek azok, melyek a barokk-kultúra felbomlásával, Mária Terézia, II. József kormányzásával, a József-re következő nemzeti korszakkal s a Martinovics-összeesküvést követő új rendi megerősődéssel foglalkoznak. Teljesen új térképek világítják meg pl. az idegen népfajok beköltözésének annyira fontos kérdéseit, — az egykori képek hasonmásai is nagy meglepetést fognak jelenteni a közönség számára.

RADIO.

Csütörtök, október 22. 9.15: Hangv. 12.5: Gramofon. 4: Mesedé után. 5: A takarmányhiány és a téli takarmányozás. 5.30: Cigányzene. 6.30: Angol lecke. 7: Arany János költői igazságszolgáltatása. 7.25: Az Operaház «Az álarc» előadásának közv. Utána katonazene.

Dicsőbb lett a gramofón-lemez!

25 cm. átmérőjű lemez **7** pengő helyett **5.50**
30 cm. átmérőjű lemez **10** pengő helyett **8** pengő.

His Master's Voice
gramofónok,
gramofónlemezek
és tűk

eredeti gyári árban — kedvező részletre is — kaphatók

Kakas Ágoston
könyv- és papírkereskedésében
Z a l a e g e r s z e g e n

SCHÜTZ szövetből **tartós és divatos**

ruhát készíthet.

Óriási választék.

Legolcsóbb árak.

Nyomtatott Kakas Ágoston könyvnyomdájában, Zalaegerszeg, Széchenyi tér 1. Telefon: 131.

SZÍNHÁZ.

Ma este megkezdte előadásait a Deák-színház, a Lámpalázzal, Harmath Imre nagy operettjével. Az ismerősök közül Paxy Teri (aki tavaly színpadon kívül, gyengéd rokon-szenvre méltóan játszotta az anyát), Eöry Gizzi, Szabó Ernő, az új erők közül Aszalay Erzsébet, Ray Pál, Kőszegi Géza, Sala Domokos, Bodó József, Hortobágyi A., Jenei István, Józsa Irma, Budai Éva játszanak a sok sikert ért operettben, remélhetőleg feltűnése előtt. Az előadások pontosan nyolc órakor kezdődnek. Bérletet még mindig válthatni a színházi tákárnál.

Műsor:

Csütörtökön: Nőtlen férj. Operett.
Pénteken: Viktória. Operett. (Bérletszünet.)
Szombaton: Feketeszári cséresznye. Színház.

SPORT.

A vasárnapi ZTE—Move mérkőzés elé a legnagyobb érdeklődéssel tekint a város sportkedvelő közönsége. Mindkét egyesületnél lázasan folynak a kombinációk, hogy a kiállítandó együttes a legjobb legyen. Nem akarunk jóslásokba bocsátkozni az eredményt illetően, mert hiszen mind a két helybeli együttes városunk hírnevét öregbíti a tabellán elfoglalt kitűnő helyezésekkel, az azonban kétségtelen, hogy a csatárok gólképességén fordul meg a mérkőzés sorsa. A fedezetsor és a közvetlen védelem régi kipróbált játékosokon nyugszik, akik már sok kemény mérkőzésen megmutatták, hogy valóban elsőrangú teljesítményt tudnak produkálni. A csatársor munkája tehát meglehetősen nehéz lesz, ha ezeken a kitartott, rutinizott játékosokon keresztül akar törni. Bár a papírforma szerint és az utóbbi hetekben elért kétségtelenül értékes győzelmei révén a Move együttese a favorit. A mérkőzést nyitja teszi a ZTE kiváló játékosgárdájának tudása és lelkes játéka.

MOZI.

MAGASABB DIPLOMACIA.

Pazar millióban lejátékozó vigjáték 10 felv. Bemutatja az Edison-mozi október 22-én, csütörtökön 5—7 és 9 órakor. — Csak 16 éven felülieknek. — 5 órakor a helyár 40-60-70 fillér.

Raffinált szép asszonyok és agyafúrt diplomata üznek egymással «frivol játékok». A film minden szava szikrázó szellemesség, szellemes pikantéria. Gáláns kalandokról van benne szó, de a legkényesebb izlést sem sérti. A Vigaszínház nagy francia vigjátéksikereit juttatja az ember eszébe.

Olga Csehova

az «erénydíjra» pályázó hadügyminiszterné.

Hans Junkermann

az öreg kegyelmes, akinek oka van vadásztroféumokkal dicsekedni.

Johannes Riemann

az attasé, akire a legkényesebb és legkellemesebb feladatok vannak bízva.

A pazar millióban és kényes témakörben játszódó filmet kizárólag felnőtteknek ajánljuk.

ZALAEGERSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Árpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00 P. Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 9.90—10.25, buza (egyéb) 9.35—9.60, rozs 9.90—10.00, árpa 15.50—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzakorpa 10.00—10.20, köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Laptulajdonos és felelős kiadó: KAKAS ÁGOSTON.

Feloldó szerkesztő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS

Főmunkatárs: PESTHY PÁL dr.

APRÓHIRDETÉSEK.

MODERN három és négy szobás lakások azonnali elfoglalásra is kiadók. Bővebbet Fuchs és Grósznál.

KÜLÖNBEJÁRATU szép szoba kiadó. Világos-utca 1.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131

Mit tartalmaz a megjelenő kórházrendelet?

Az országos 33-as bizottság most végzett a kórházrendelet letárgyalásával. A bizottsági tárgyalásokon a népjóléti miniszter hosszasan megindokolta a rendelet szükségességét és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kibontakozás útja itt is a leépítés. Azokat a vidéki kórházakat, amelyek fontos és elsőrangú egészségügyi munkát fejtenek ki, továbbra is fenn kell tartani, de az elavult, korszerűtlen kórházakat célszerű volna szegényházzá visszafejlesztetni. Sok felszólalás elhangzott a kórházkérdésben végül is a rendelettervet több módosítással elfogadták.

A hivatalos lap legközelebbi számában már meg is jelenik a rendelet.

A rendelet az eddig érvényben volt törvényeknek, rendeleteknek és egyéb jogszabályoknak hatályon kívül való helyezése mellett egységesen rendezi azokat a kérdéseket, amelyek alkalmasak a probléma megoldására. A kórházi ápolás költségeit a jövőben vagy az ápoló, vagy annak házastársa, szülője, gyermeke, ha pedig biztosítva van, akkor a társadalombiztosító intézmény viseli.

A rendelet a fizetésre kötelezettek köréből kizárja a nagyszülőket. A kis egzisztenciák védelme terén a rendelet lehetővé teszi az ápolási költségeknek mérséklését fél, vagy negyed összegre is,

sőt az egész összegnek elengedését is, ha az ápoló, vagy fizetésre kötelezett hozzátartozójának anyagi helyzetét a behajtás létalapjában támadná meg.

Azokat az ápolási költségeket pedig, amelyeket se a fizetésre kötelezettek, se a társadalombiztosítás intézményeitől, amelyek az ápolási napoknak csaknem 30 százalékát viselik, behajtani nem lehet,

a kórházfenntartó köteles viselni.

Ezzel a rendelet szakít az eddig fennállott állapottal, amely szerint a kórházi ápolás összes költségeiről, beleértve a személyzeti kiadásokat, nyugdíjat, az épületek fenntartását, sőt amortizációját is, az államkincstár, illetve a betegápolási pótdó tartozott gondoskodni. Ezentúl a kórházfenntartót csak évi átalány, vagy előre megállapított összegű ápolási díj-hozzájárulás illeti meg. Mivel egyes törvényhatóságok kórházat nem tartanak fenn, hanem a szomszédos törvényhatóságok kórházait veszik igénybe, a minisztérium

ezeket a kórházfenntartó törvényhatóságok költségeihez való hozzájárulásra kötelezheti,

ami az egyenlő teherviselést e téren biztosítja. A szegények segélyezésére a tartózkodási hely köteles, amely azonban költségeinek megtérítését attól a községtől követelheti, amelyik a szegénynek lakóhelye.

A szegény-segélyezés mindig a lakóhely feladata.

Az illetőségnek a szegény-ügyben történt elcsúszása folytán megszűnnek azok a vég nélküli tartó illetőségi viták, amelyek nemcsak felesleges adminisztrációs kiadásokat okoztak, hanem a szegények segélyezését is megakadályozták. A bürokratizálás megakadályozását célozza az is, hogy csak a 20 pengőt meghaladó szegényügyi kiadások megtérítését le-

het kívánja, nehogy pár filléres megtérítési ügyek foglalják le a közigazgatás tevékenységét.

A lakóhely a rendelet szerint az a község, ahol a segélyezett a legutóbbi öt évből legalább három évet töltött.

A segélyezés költségeit a jobb anyagi viszonyok közé került segélyezettől, vagy pedig annak tartására kötelezett hozzátartozójától lehet követelni, ami eddig csak bírói úton, rendes peres úton volt lehetséges. A rendelet nemcsak az államkincstár és az adózók érdekében szükséges takarékoskosságot biztosítja, hanem tekintettel van a kórházfenntartók érdekeire is. Végül pedig a magyar szegényügyet rendezve, az inséges szegényeknek segélyezésére a szükséges közigazgatási felte-teleket is megteremti.

A kereszténypárt feltűnő javaslata a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokra vonatkozó jogszabályok reformjáról

A kereszténypárt szerdán este értekezletet tartott, melyen Czettler Jenő a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokra vonatkozó jogszabályok reformjáról és a szolgálati szerződéseket szabályozó jogviszonyok felülvizsgálásáról terjesztett elő javaslatokat.

A javaslat szerint a kereszténypárt szükségesnek tartja, hogy a kormány törvényjavaslatot nyújtson be arról, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok ügyvitelének hatályosabb ellenőrzésére és felügyeletére a független bíróság működése elmélyítendő, úgyhogy a bíróság feladata legyen e vállalatok minden tevékenységének a részvényesek és az alkalmazottak érdeke szempontjából való ellenőrzése. A párt nem idegenkedik attól, hogy

a Pénzügyi Központ felügyelete alá nem tartozó vállalatokra nézve a hitesszervi vizsgálatok bevezetése.

Az egyébként társulati adóköteles vállalatok tartozzanak a rájuk eső közterheken kívül egyszeri külön megterhelésként a közterhekben résztvenni. E hozzájárulás a tantiemadóhoz hasonló módon történő tartakolása formájában, de progresszíve történjék. Azon vállalatok és intézmények, amelyek bármilyen állami kedvezményt élveznek, vagy közpénzekből a Nemzeti Bank mindenkori kamatlábiához képest előnyösebb feltételű kölcsönökben részesülnek,

alkalmazottaiknak csupán a hasonló állásban lévő közszolgálati alkalmazottak illetményeivel arányban álló díjazásokat biztosíthatnak.

A másik javaslat kimondja, hogy a részvénytársasági vagy egyéb vállalati igazgatóknak, igazgatósági, végrehajtóbizottsági és felügyelőbizottsági tagoknak járandósága, valamint a

vezető tisztviselőknek fizetése csak a közgyűlés által és a részvényesek által és oly összegben állapítható meg, amely a vállalat rentabilitását nem veszélyezteti.

Az igazgatósági, vagy felügyelő- és végrehajtóbizottsági tagság címén folyósított mindenféle jutatások és a vezető tisztviselők mindennemű járandósága a nyereség- és veszteségszámlában személyenként elkülönítve legyen tüntetve, hogy ezáltal is ezen összességűség a nyilvánosság ellenőrzése alá kerüljön. Ha az ily vállalatoknak vagy részvénytársaságoknak tényleges szolgálatban álló alkalmazottai az új rendszert elfogadni nem kívánják, úgy felmondással élhetnek, azonban ezen felmondás következtében nem juthatnak előnyösebb helyzetbe, mint amilyenbe az új rendezés által jutottak volna.

Ugyanennek a törvénynek keretében szabályozandónak véli a kereszténypárt, hogy volt miniszterek és minisztérium eléről való távozáskor nyugdíjas állami és üzemi tisztviselők pedig

a nyugdíjba helyezéstől számított 5 éven belül ne lehessenek igazgatósági, vagy felügyelőbizottsági tagjai, sem pedig alkalmazottai

olyan vállalatoknak, amelyek az illető tisztviselő hatáskörébe eső intézkedés révén az államtól valami anyagi előnyhöz, illetve kedvezményhez jutottak. A párt a javaslatokat elfogadta.

Az értekezleten Ernst Sándor a vidéki pénzügyi panaszairól szólva, kijelentette: lehetetlennek tartja, hogy egészen apró helyeken 5-6 pénzügyi kiván megélni és mind a más bank által adott pénzekkel akar nyereségre gazdálkodni.

Gyömörey Sándor hosszabb felszólalásban a boletta-rendszer hibáira mutatott rá,

A kormány az álláshalmazás ellen

A 33-as bizottság ülése

Budapest, október 22. A 33-as országos bizottság mai ülésén Somssich László gróf napirend előtti felszólalásában az Ausztriába irányuló állatkivitel körül előforduló anomáliákat ismertette. Ivády Béla földmívelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a magyar kormány ragaszkodik azoknak a feltételeknek a betartásához, amelyek a magyar-osztrák kereskedelmi szerződésben le vannak fektetve. Ezért a magyar kormány mindent elkövet, hogy szabálytalanságok elő ne forduljanak és az előírt rendelkezések pontosan betartassanak. Sztérenyi József báró is a kérdéshez szólt. Hangsúlyozta, hogy tudomása szerint a benünket környező államok nemzeti bankjai a napokban értekezleten vitatják meg a külke-

reskedelmi forgalomban felmerülő devizaellátás kérdését, amiből nekünk is előnyünk származhatik.

Ezután Thaly Zsigmond pénzügyi államtitkár és Ivády Béla miniszter válaszoltak Kozma Jenőnek a cukorrépa kérdésben tegnap elhangzott felszólalására.

Temesváry Imre dr. előadó ismertette a külföldön elhelyezett valuták kötelező bejelentéséről készült pótrendeletet, amely egyébként a mai hivatalos lapban látott napvilágot. Sztérenyi József báró rövid felszólalása után a kiegészítő rendelkezést elfogadták.

Temesváry Imre ezután az álláshalmazások megakadályozására készült törvényrendeletet ismertette. A rendelettervezetből kitűnik, hogy

az állami, vármegyei, törvényhatósági, megyei, városi, községi tisztviselők: az államvasuti, állami, vas-, acél-, gépgyári, kőszénbányai, honvédségi, folyamőrségi, vámőrségi, havidíjas, rangosztályba sorozott, vagy egyéb tisztviselői és nyugdíjasai, az országgyűlés két házának tisztviselői, közalapok, közalapítványok, közúti alapok, kórházak, munkáspénztárak, Társadalombiztosító tisztviselői és a nyugdíjasai október 31-ig kötelesek bejelenteni minden mellékjövödelmüket, melyet bármilyen formában és címen az államtól, törvényhatóságtól, vagy államilag támogatott üzemtől, várostól, vagy egyesülettől stb. kapnak a rendszeresített illetményükön felül. Bejelentési köte-

lezettség alá tartozik a pótdíj, képviselői általán, pótiteltmény, különmunka-átalány, jutalom stb.

A rendelet alapján törvényjavaslat készül, amely még novemberben a Ház elé kerül.

A politika hírei.

Budapest, október 22. Almásy László házelnök a képviselőházat november 4-ikére hívta egybe. A napirenden a további munkarend megállapítása szerepel.

Budapest, október 22. A Népszövetség pénzügyi bizottsága szombaton fejezi be munkáját és jelentése vasárnap, vagy hétfőn kerül a nyilvánosság elé.

Agyudörgés és nagy ünneplés fogadta Lavalt Amerikában

Newyork, október 22. Az Ile de France gőzös, amelyen Laval francia miniszterelnök utazott, ma reggel 9 órakor (középeurópai idő szerint) Amerikába érkezett. A francia kormányelnököt nagy tömeg fogadta. Agyudörgések dördültek el és a kikötő felett számos repülőgép keringett. Laval délután 2 óráig a hajón maradt. Ekkor jelentek meg fogadására az amerikai notabilitások, majd a francia vendég motorcsónakon ment Newyorkba.

London, október 22. A Financial News hosszabb cikkben foglalkozik Laval amerikai útjával és rámutat arra, hogy Anglia szívesen látja a Laval-Hoover tárgyalást, mert ettől reméli a font árfolyamának az emelkedését. Hír szerint Lavalnak az az álláspontja, hogy amennyiben Hoover ragaszkodik a moratóriumok meghosszabbításához és jóvátételi fizetések revíziójához, Franciaország kivonja arany-készletét Newyorkból.

Az ügyetlen tréfa következménye: 4 hónapi fogház

Zebecke községben ez év januárjában Huzián Sándor földmives barátjával, Sári Józseffel mulatozott. Egyik ismerősük házában folyt a poharazgatás, miközben úgy éjfél tájban Sári József észrevétlenül eltávozott. Huzián hamarosan keresni kezdte barátját, kiment az udvarra és ott annak nevét kiabálta. Eppen ekkor ment arra Cigány Károly fiatal gazdalegény és tréfából Sári helyett jelentkezett, odakiáltva Huziánnak, hogy: itt vagyok!

Huzián erre beszaladt a szobába, kihozott egy pohár bort és örömmel kínálta meg a megkerült barátot. Amikor Cigány a pohár bort felhörpintette, Huzián Sándor csak azután ismerte fel és ekkor jött rá arra, hogy tréfának esett áldozatul. Emiatt izgatott szóváltás támadt közöttük, majd tettlegességre került a sor. Egymást agyba-főbe verték. A verekedés hevében Cigány a bicskáját is elővette és Huziánt azzal hasbaszurta, úgy hogy 20

napon túl gyógyuló súlyos sérülést szenvedett.

A zalaegerszegi törvényszék Cigány Károlyt súlyos testisértés vétségéért két hónapi fogházra, Huziánt pedig könnyű testisértés vétsége miatt 14 napi fogházra ítélte, miután nem fogadta el azt a kölcsönös védekezést, hogy önvédelemből cselekedtek.

Felbuzerálás folytán most tárgyalta ezt az ügyet a győri kir. ítélőtábla Beke-tanácsa. Az íratok ismertetése után Rácz Ernő kir. főügyész rámutatott arra, hogy a Cigány Károlyra kiszabott büntetés túlságosan alacsony. Az ő fellépése volt az oka az egész kavargásnak és az általa elkövetett cselekmény közel áll a szándékos emberölés kísérletéhez.

A tábla ilyen értelemben meg is változtatta az elsőbíró ítéletét és Cigány büntetését 4 hónapi fogházra emelte fel. A törvényszék ítéletét egyéb részeiben helyben hagyta. Az ítélet jogerős.

Batár

Tegnap láttam az utcán egy batárt. Olyan érdekes volt. Mint mikor a múzeumi tárgyat nem az üveges szekrény mögött, mindent a szemnek, semmit a kéznek, jelszó mellett vizsgáljuk, hanem egy eredeti kelta, vagy hún koponya jönne velünk szemben. Egészen olyan volt.

A batár, — tartozunk az újabb generációnak részletes magyarázattal, — nagy, nehézkes, fekete alkotmány, négy keréken gördül, igen, úgy mint az autó, de azért nem egészen olyan, hiányzik valahogy az a sikk, hűj, könnyedség belőle, inkább olyan, mint egy elszélesedett, korosabb néni, igen, egész jó a hasonlat; kicsit kacszó járású, gördülésű és első pillanatra az az érzésem, jaj, ha ez rám lépne... rosszabb, mint a tank, de ezt csak mi, újak tudjuk, mert régebben, a batár fénykorában nem lehetett erre gondolni, hisz akkor csak batár volt és tank nem.

Ez a fekete kocsis úgy „robogott” végig a főútcán, mintha az eleven Múlt jött volna szembe velem. Talán ártok is magamnak, ha bevallom, hogy én még emlékszem a batár-korszakra, sőt homályosan rémlik nekem, mint ha gyermekfantáziám úgy képzelte volna az igazi, tökéletes boldogságot, ha „nagy leszek” — lesz ilyen alkotmányom, szép fényes fekete lakkozva, bélelt ülés, tükörrel, kicsiny virágokkal a vázában. Ilyen pazar luxussal képzeltem el és úgy, hogy ez kizárólagosan az én tulajdonom lesz, a Jancsi kocsissal együtt, aki szívességből néha ehívt a sarokig, amíg gazdája náhunk látogatást tett. Ez a Jancsi kocsis szép, harna ember volt, hatalmas

bajusszal, fényes gombokkal, rozettás keménykalappal, a békeévek mindenben megnyilvánulni akaró parádéjával és olyan szörnyen imponált nekem, hogy elküldt a szívverésem, ha megláttam és én, a mindenben bátor gyerek, szinte az alázatig csendesen kérezném fel a kocsira, hogy csak egy kicsit... csak a sarkig... Ma már tudom, hogy csalódás volt azt hinnem, az én kedvemért indultak el a lovak, hogy én lehúnytt szemmel ringassam magam a boldogság csúcsponjtján. Jancsi kocsis nem is nekem tette meg a szívességet, hanem csak pár lépéssel lejjebb a házuktól lehetett megfordítani a szécs batárt, mert ott volt az útnak „kiszögellése”. De ez a pár pillanatig tartó utazás is mennyi gyönyörűséget szerzett nekem. Türelmetlenül vártam az időt, amikor a kocsis gazdájának meg kellett érkezni. Ott álltam a kapuban és lestem; mikor hallhatom csattogni a lovak patáit a kövezeten. Hát ilyen kocsit, lovat, Jancsi kocsist, istrángot akartam én, mire nagy leszek!

Arról egy kicsit megfeledkeztem, ilyen meszes határokat még nem ismert a képzeletem, hogy a haladás egész más eszközöket állít a közlekedés szolgálatába és a batár, mint ócska múzeumi tárgy kivonatlik a forgalomból! Azóta magam is megbékéltem az autóval, repülőgéppel, elfogadtam őket, mint nélkülözhetetlen közlekedési eszközöket, de különös vágyam soha sem volt megszerezni, enyémnek mondani sem egyiket, sem másikat. A batár, az egészen más! Ahogy tegnap feltűnt előttem az utcán, szinte szédülni kellett az örömtől! Mint amikor váratlanul szembe jön velünk a régi-régi szerelem személyesítője! Batár, fényes-fekete, puha ülésű, ringató, kedves, gyer-

mekéveket visszaidéző alkotmány, úgy szerettem volna hozzád rohanni, kitárni ajtódat, beülni a süppedő ülésre és azt mondani: Jancsi kocsis, vigyen vissza a Múltba! A Múltba, ahol egy apró gyerek áll a kapu előtt, lesi, várja a batár feltűnését és fogalma sincs autóról, repülésről, szágundásról, rohanásról, csak áll és vár valami biztos öröme, ami boldogságot jelent számára. Boldogságos, nyugodt, kitűzött örömet, olyant, amit halálra gázolt azóta benne az élet rohanása. (Möml.)

A Vay-ügy főtárgyalása

„Vay szeretett vidéken borozgatni!”

Budapest, október 22. A Vay-ügy mai főtárgyalásán Scitovszky Béla volt belügyminiszter tett vallomást, akinek a kormányzó felmentést adott a titoktartás alól. Scitovszky azt vallotta, hogy a legtöbb építkezést még Rakovszky Iván minisztersége alatt kezdték meg. Több szabálytalanságot a belügyi építkezések körül, mint ami a bíróság elé került, nem észlelték. Protekció az építkezések kiadásánál nem érvényesült. Mindig a legolcsóbb ajánlatot vették figyelembe. Annyit tud, hogy a makói építkezéseknél hitelküllépés volt. Vayt rendes embernek ismerte, csak egy kifogás volt ellene: vidéken elborozgatott az ottani tisztviselőkkel. Sztranyavszky Sándor volt belügyi államtitkár tanuvallomásában leszögezte, hogy nem ismerték az építkezések kiadásánál a protekciót. Tiltakozott az ellen, mintha eljárta volna a táblán Vay ellen. Ezután újból Scitovszky Bélát hallgatták ki, aki hangsúlyozta, hogy mindenben az ügyészség utasítására cselekedtek.

Felhívás a nyári hőség és a jégverés zalaegerszegi károsultjaihoz

A m. kir. pénzügyigazgatóság rendeletére a zalaegerszegi városi adóhivatal közölni teszi, hogy

1. a Zalaegerszeg város határában a nyári hűtés;
2. a zalaegerszegi plebánia tulajdonát képező szántóföldeken a nyári hűtés és
3. az egerszeghegyi jégverés következtében beállott károkról vonatkozó földadó leírású jegyzéket a városi adóhivatalnál 1931 évi október 23-tól november 6-ig bezárólag 15 napi közszemlére kitétte.

Ez idő alatt a jegyzékeket az érdekelt felek a hivatalos órák alatt megtekinthetik és netáni sérelmes felvétel esetén az adóleírású jegyzék közszemlére való kitételének utolsó napjától számított 15 napon belül észrevételeiket megtehetik, illetőleg felelőseiket a m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatják.

A Kuria is helyben hagyta Zob Mihály büntetését

A Kuria tegnap tárgyalta Zob Mihály dr. sümegi ügyvéd bűnperét, akit a zalaegerszegi törvényszék magánokirathamisítás, csalás és hűtlen kezelés büntette miatt háromévi fegyházra ítelt. A tábla ezt a büntetést helyben hagyta és a Kuria délután 5 órakor kihirdetett ítéletében a háromévi fegyházbüntetést jogerőre emelte. A Kuria Zob vádlottársait épp úgy, mint az elsőbírók, felmentette.

Cserkészünnep Keszthelyen

A keszthelyi 79. sz. Fesztetich-cserkészcsapat folyó hó 25-én, vasárnap egésznapos ünnepséggel üli meg 10 éves fennállásának évfordulóját. Reggel 8 órakor hálaadó szentmise lesz a plebánia-templomban, majd fél 11 órakor a régi Urániában emlékünnepe lesz, szép műsorral. Utána a reál-gimnáziumi hősi emlékműnél lesz ünnepély, ahol Reischl Imre városhíró tart nagy beszédet. Délután 6 órakor a régi Urániában hangverseny lesz; ennek keretében Klempa Károly dr. tart előadást.

HIREK.

— A püspöki kar rendelkezése Szent Erzsébet jubileumának megünnepléséről. A kat. püspöki kar konferenciáján foglalkozott Árpádházi Szent Erzsébet ünneplésének módjával. Az idő rövidségére való tekintettel a püspöki kar idevonatkozó határozatát a hercegprímási iroda ezúton közli a papsággal és a hívekkel. A november hó 22-ikére már elrendelt ünnepies istentiszteleten és szentbeszéd-kívül az előző három napon, tehát november 19-én, 20-án és 21-én este 6 órakor az ország valamennyi plébániái és lelkészi templomában külön ajtatosságot kell tartani.

— A felvidéki magyarság vezére Zalában. Szuló Géza felvidéki magyar képviselő, aki egykor a letenyei kerületet képviselte a magyar parlamentben, most pedig a prágai képviselőház tagja, tegnap Nagykanizsára érkezett, ahol a felvidéki magyarok nagy szeretettel fogadták. Felmerült az a gondolat a képviselő látogatásával, hogy megalakítják a Felvidékiek zalai körét.

— Ezután a városoknak is jelentést kell tenniük a terményárakról. A földművelésügyi minisztérium rendeletet adott ki a terményárak ügyében. A minisztérium a terményárak értékesítésének megkönnyítése és a vidéki áralakulások figyelemmel kísérésére új rendelkezéseket hozott életbe a terményárakról való jelentések ügyében. Az új rendelet szerint az egyes vidékek terményáraitól a községi előjárásig kell ezután rendszeresen jelentést tenniük.

— Bö istenáldás. Rácz Istvánné kispesti asszonynak, aki csáscsobzoki leány és innen ment férjhez, tegnap négy fiugyermeke született Kispesten. Az anya és a gyermekek a körülményekhez képest jól érzik magukat.

— Naptárreformot terveznek, amely szerint január április, július és október hónapok 31, a többi hónapoknak 30 napjuk lenne. Miután ez csak 364 napot ad és az év 365 naphól áll, a 365-ik nap ugynevezett «üres» nap volna. Szokásostendően pedig két ilyen «üres» nap lenne. Ha ezzel a naptárral el lehetne érni, hogy ez üres nap kivételével az év többi napjai munkával teljenek el, akkor a naptár-reformon kívül a gazdasági élet ujjaszületéséről is hírt lehet majd adni.

— Az utlevélkiállítási utasítás módosítása. A belügyminiszter körrendeletet adott ki, amelyben az 1909:II. tc. végrehajtási utasítást módosítja. A módosítás szerint olyan egyének számára, akiknek büntetését a bíróság próbaidőre felfüggesztette, ezenkívül ki kell állítani az utlevelet, ha méltánylást érdemlő körülmények az illetőnek külföldre utazását indokolták teszik s ha ezáltal az igazságszolgáltatás érdeke nem veszélyeztetik. Hasonlóképpen kivándorlás céljából is nyerhetnek ezenkívül utlevelet olyan jogerősen elítéltek, akikkel szemben a büntetés végrehajtását a bíróság három-, illetve egyévi próbaidőre felfüggesztette. A miniszter elrendeli, hogy a használatban levő hivatalos kiadványokban mindkét rendbeli módosítást fel kell tüntetni.

— Statisztika a törvényhatósági bizottságokról. A törvényhatóságokról statisztikát készítettek, amelyet most tettek közzé. Az adatgyűjtés szerint, az ország összes vármegyében a törvényhatósági bizottsági tagok száma 8103, a városokban 1544 fő. Az új törvényhatósági bizottságnak mindössze hét nőtagjuk van. A bizottsági tagok 51 százaléka főiskolai képzésű.

— Tűz Zalaszentgróton. Folyó hó 20-án este fél 8 órakor eddig ismeretlen módon kigyulladt Sinkó István szentgróti lakóháza és leégett. A szomszédos épületekben kár nem történt, mert a szél ellenére is sikerült a tüzet lokalizálni, hogy az tovább nem terjedhetett. A kár így is jelentékeny összeget tesz ki, mert a tetőn kívül a padlásán száradásra felferített nagyobb mennyiségű fehérnemű és élelmiszerek is elpusztultak.

— Az új «Illetékügyi Utmutató» kapható a Kakas-nyomdában.

— Eltörölkék a borecetadót. A belügyminisztérium nemrégiben a városokhoz és a községekhez intézett felhívást, amelyben a borból készített ecetnek borfogyasztási adó alá vonását rendelte el. A rendeletet a minisztérium a szeszértékesítő részvénytársaság kérésére adta ki, még pedig olyan sajtóhiba alapján, amely a fogyasztási adóról szóló alaptörvény végrehajtási utasításába csuszott bele. A rendelet, amely a borecetet a megadóztatás folytán tetemesen megdrágította, a kereskedők körében nagy ellenhangra talált. Ez egyben küldöttség kereste fel a belügyminisztert, aki azonnal vizsgálat tárgyává tette a kérdést, amelynek folyamán kétségtelen megállapítást nyert, hogy a borecet megadóztatását csak ugyan sajtóhiba alapján rendelték el és ezért haladéktalanul intézkedett, hogy a borecetre jogtalanul kirótt fogyasztási adó eltöröltessék és az eddig e címen befizetett adóösszegeket haladéktalanul fizessék vissza az érdekelteknek. Az erre vonatkozó belügyminiszteri rendelet a napokban jelent meg.

— Egy pofon következménye. Szabó Árpád és Simon József tükesszentpéteri lakosok okt. 18-án este a kocsmában iddögáltak, majd szóváltásba keveredtek és Simon Szabót arcúította. Simon meghánva tettét bocsánatot kért Szabótól, ki látszólag meg is bocsátott, sőt együtt távoztak haza a kocsmából. Utközben ismét összeszólalkoztak és a szóváltás hevében Szabó Simon Józsefet mellbeszurta. Simont súlyos szűrt sebével, mely a tüdőt érte, a zalaszentgróti kórházba szállították.

— Lopás Szepetken. A hétfőről keddre virradó éjszaka ismeretlen tettesek betörték Szabó József földmiveshez és ennek három szomszédjához. A betörők ruhaneműt és pénzt vittek el mind a négy helyről. A kemendollári csendőrség az egész országban keresi a vakmerő egyéneket.

Bundák és kabátok
SCHÜTZNÉL

— Ebben az évben 17.8 százalékkal csökkent az áruforgalom. A Statisztikai Szemle gazdasági jelzőtáblája közli, hogy augusztusban a Máv. vonalain és a Máv. által kezelt helyiérdekű vonalakon az áruszállítás 25.6 százalékkal kisebb volt, mint a múlt év augusztusában; az idei év első nyolc hónapja alatt pedig az áruforgalom 17.8 százalékkal maradt el a múlt év hasonló időszakának eredménye mögött. A személyforgalom csökkenése augusztusban 11.5 százalékkal, az év első nyolc hónapja alatt 9.4 százalékkal volt a múlt évhez viszonyítva. A levélpóstaí küldemények augusztusban 15.8 százalékkal maradtak el a múlt évi forgalom mögött. A távbeszélő főállomások száma apadt, júliusban 417 állomást kapcsoltak ki s augusztusban újra 140 állomást.

— Köteles-e bejelenteni az iparos segédjét, ha a hétnek csak 2—3 napjában foglalkoztatja? Ebben a kérdésben az iparkamara egy megkeresésre a következő felvilágosítást adta: A mai gazdasági viszonyok között igen gyakori jelenség, hogy az iparos segédjét nem képes minden nap foglalkoztatni. Ha azonban a foglalkozásban beálló megszokás mindenkor csak néhány napra terjed és az itt-ott napokra terjedő munkamegszakadás a szolgálati viszonyt nem érinti, vagyis a segéd helyéről a munkahiányra való hivatkozással kifejezetten el nem bocsátatik, a szolgálati viszony állandó természetű s a munkaadónak a szolgálati viszony bejelentésére vonatkozó kötelezettsége fennáll.

— Felakasztotta magát, mert leharapták a fülét. Pécsről írják, hogy a hegyháti járásban levő Palé községben mulatság után három duhaj legény megtámadta Fetzter János 23 éves fiatalembert, aki elszántan védekezett és közben leharapta Geiszt József 21 éves fia fülét. Geiszt annyira szégyelte szülei előtt az esetet, hogy felakasztotta magát és meghalt.

— A határcövek miatt... Özv. Máta Józsefné gutorföldi földmives asszony a szőlőbirtokának határa miatt folytonosan veszekedett szomszédjával, Fric Viktornéval. Ez év szeptember 13-án a haragos asszonyok ismét hajbakaptak, mert Fricné kiljebb akarta tolni a határcöveket. Özv. Mátainé kapát ragadott és vállon ütötte Fricné oly annyira, hogy annak kulcs-csontja eltörtött és 3 hétig állott orvosi kezelés alatt. Dr. Deseő Árpád büntető bíró a mai főtárgyaláson súlyos testi sértés vétségéért 14 napi fogházat szabott a hirtelenharagu asszonynak. Az ítélet jogerős.

— Leégett egy kereskedő házának teteje. Az elmúlt éjszaka tűz támadt vitéz Kocsis Gyula bazitai lakos portáján. Kigyulladt az istálló és percek alatt lángba borult a lakóház is, amelynek azonban csak a teteje égett le. Az istálló és pince a lángok martaléka lett. A kár jelentékeny.

— Súlyosan bántalmazta a feleségét. Öreg Tóth Istvánné vitenyédzentpáli lakos feljelentést tett férje: Öreg Tóth István ellen, aki állandóan ütlegeli feleségét és legutóbb is véresre verte, úgy hogy napokig ágyban fekvő beteg volt.

— Vásári tolvajlás. Salamon Gábor mileji lakos feljelentette Koppányi Kálmán pálfiszegi lakost lopásért. Salamon azt állítja, hogy a legutóbbi zalaegerszegi országos vásárrban Koppányi kilopta pénztárcáját, melyben 25 P volt.

— Időjósítás: Csendesebb idő várható fokozódó nappali felmelegedéssel, de még erős éjjeli lehűléssel.

Matuska csöszkunyhóban lakott Biatorbágyon.

Budapest, október 22. Matuska Szilveszter ügyében a nyomozás ma megállapította, hogy a bestiális merénylő a viadukt ellen elkövetett pokolgépes merénylet előtti napokon Biatorbágyon egy elhagyott csöszkunyhóban lakott és ott állította össze a pokolgépet is. Megállapítást nyert az is, hogy a budapesti nyomozás több terhelő adatot produkált, mint a bécsi.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenyeze.**

SZÍNHÁZ.

LAMPALÁZ.

A közönség, amely várakozásunkon felül, majdnem minden székét elfoglalt a Deák színház tegnap esti megnyitó-előadásán, régi ismerősként, szeretettel jött és talán épen ezért a darabhoz illő stilszerűséggel némi lámpalázat érzett. Lámpalázat érzett azonban a színpad is, így hát lázban nem volt semmi hiány. De szerencse: a lázak átmelegedtek sikerre, tapsviharrá, kacagós kedvvé és derűvé. A társulat szerencsésen mutatkozott be.

A darabról nem beszélünk. Az ilyesmirel jót vagy semmit, — a mai nehéz világban, amikor a közönség izlésével — olyan tájékozatlan, mint gazdasági szimatjával. Ma a cél: feledni a nap gondjait s erre az ilyen dal és duma-montázs, melyben a színpad lelkét a technika és kiállítás helyettesíti, — nagyon jó. Persze, a kiállítás — épen az, melyben a kis színpad lemarad a nagy mögött. De Deákék elevensége, emberrel, anyaggal való racionális gazdálkodása, a díszletezés, a pompás kis zene (amelyik azonban a terem hibájából kissé diszkrétebb a kívánnál) sok mindent pótol a nagy színházak káprázatai helyett. Nagy művészet ilyen darabokat elfogadhatóvá és élvezhetővé tenni a 4x6 méteres deszkán és ez a legeslegfőbb érdeme volt tegnap este a társulatnak.

Paxy Terit ma láttuk először színpadon. Szép a hangja, nagyon jó a tánca, biztos és helyénvaló minden mozdulata. Eöry Gizi tutmozgékony, temperamentumos alakja régi ismerős. Jó volt tegnap este, nagyon sokat várnunk tőle. A darab lelke, a kacagások ingerlő centruma: Szabó Ernő. Pompás tánc, kiapadhatatlan játékhumor és rögtönzések özöne az alakítása. Nagyon jó orgániummal, rutinos játékszilussal mutatkozott be Sala Domokos és jó táncos, alakítóképesseggel Kőszegi Géza. Bodó József szimpatikusan játszott. Feltűnt Józsa Irma, akitől többet várnunk, mint amint ez a szerepe megengedett. Buday Éva kondíciójához képest sikeresen táncolt. Hortobágyi, Jeney, Ray jól alakítottak, jók voltak az első és második felvonás mai igényeknek szolgáló comb-nyitányai és a görölök tánca.

A bemutatkozás sikerült. A nézőtér nem érez nosztalgiát a tavalyi színpad iránt. Sőt örömmel látja, — egyelőre előjelekből — hogy Deák Lőrinc a nehéz helyzet ellenére is igyekezett társulata megerősítésére, nívója emelésére. És a nehéz helyzet ellenére is szeretettel várja a közönség a további estéket, ahol a kényes ülés és igény kielégülést nyer.

(S.)

Műsor:

Csütörtökön: Nőtlen férj. Operett.

Pénteken: Viktória. Operett. (Bérletszünet.)

Szombaton: Feketeszáru cseresznye. Színpad-játék.

SPORT.

A helyi derbi. Mindjobban közeledik a nagy nap, a ZTE és a Move döntő összecsapása, amely az elsőséget van hivatva eldönteni a két helyi csapat között, de amely egyúttal az őszi hajnoki forduló utolsó legerősebb küzdelmének is bizonyul. Igazi, vérbeli harcos futballdélután várja a nézőket vasárnap a Jákum-utcai sportpályán: küzdelem a bajnokságért, az első osztályba jutásért. Ezek az utolsó mérkőzések már nagy tétbe mennek az élcsapatok részéről. Reméljük, hogy a két egyesület valóban legjobb embereit tudja kiállítani s a megjelenő rekordközönség igazi, szép, fair játékot láthat. A két csapat talán még sohasem állott ilyen erősen, talán még sohasem volt oly nagy az érdeklődés a távolabb állók részéről, mint most. Ha számbavesszük a riválisok erőviszonyát, az összes gátló vagy segítő körülményeket, akkor is nehéz lenne a döntés. Az eddig lejátszott bajnoki mérkőzések mutatott nagyszerű játékkal s az elért győzelmekkel szép hírnevet és megbecsülendő helyezést vívtak ki futballistáink, ezért most kétszeresen nagy az érdeklődés.

A Népszövetség ülése.

Genf, október 22. A népszövetségi tanács ma délután négy órakor nyilvános ülésen kezdte tárgyalni a japán-kínai konfliktust. Délben fontos megbeszélés volt Briand és Yoshisawa japán delegátus között.

A Graf Zeppelin útja.

Rio de Janeiro, október 22. A Graf Zeppelin tegnap este Pernambuco-ból Rio de Janeiroba érkezett. — Vasárnap indul vissza a légihajó Európába.

MOZI.

MAGASABB DIPLOMACIA.

Pazar milliőben lejátszódó vigjáték 10 fely. Bemutatja az Edison-mozi október 22-én, csütörtökön 5—7 és 9 órakor. — Csak 16 éven felülieknek. — 5 órakor a helyár 40-60-70 fillér.

Raffinált szép asszonyok és agyafurt diplomaták üznek egymással «frivol játékok». A film minden szava szikrázó szellemesség, szellemes pikantéria. Gáláns kalandokról van benne szó, de a legkényesebb izlést sem sérti. A Vígsház nagy francia vigjátéksikerét mutatja az ember eszébe.

Olga Csehova

az «erénydíjra» pályázó hadügyminiszterné,

Hans Junkermann

az öreg kegyelmes, akinek oka van vadásztroféumokkal dicsekedni.

Johannes Riemann

az attasé, akire a legkényesebb és legkellemesebb feladatok vannak bízva.

A pazar milliőben és kényes témakörben játszódó filmet kizárólag felnőtteknek ajánljuk.

RADIO.

Péntek, október 23. 9.15: Rendőrzene. 12.05: Cigányzene. 4.10: Novellák. 5: Közúti forgalmi balesetek 1930-ban. 5.30: Gramofonhangverseny. 6.30: Gyorsírótanfolyam. 7: A Budapesti Munkásdalárda hangversenye. 7.45: A Mándits-szalonzenekar hangv. 8.45: A rádió külügyi negyedórása. 9: Az Országos Postás Zene- és Kultúregyesület hangv. Majd: cigányzene-hangverseny a Hungária-szállóból.

ZALAEGRSZEGI PIACI ARAK

Buza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Arpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00 p Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Búza (tiszavidéki) 9.90—10.25, búza (egyéb) 9.35—9.60, rozs 9.90—10.00, árpa 15.50—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzatorpa 10.00—10.20 köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Léptékező és felmérés irodája KAKAS AGOSTON.
Felmérés szerkesztő: SYLVESTER PETER JÁNOS
Főmunkatárs: PESTHY PÁL dr.

A PRÓHIRDETÉSEK.

MODERN három és négyszobás lakások azonnali elfoglalásra is kiadók. Bővebbet Fuchs és Grósznál.

KÜLÖNBEJÁRATU szép szoba kiadó. Wlassics-utca 1.

FALUSI ÜZLETHÁZ ÜZLETTEL, esetleg föld és rét használatra bérbeadó, esetleg eladó, Kemendolláron (Zalaegerszeg). Singer-féle ház. Érdeklődni lehet ugyanott. 1—4.

Fizessen elő a „Zalavármegye“-re!

A mai gazdasági viszonyok takarékosagra intenek, tehát

ugy saját, mint nemzeigazdasági szempontból fontos és érdeke, hogy még a tél előtt cserépkályháiból csak **Németh-féle szabadalmazott egyet szereltesse az Németh-féle vasbetétekkel.** Egy tél meggyőződöttel, a szab. vasbetéttel ellátott cse-

répkályha óriási előnyeiről: Mert a vasbetéttel ellátott kályha jóval felülmúlja az eddig ismert kályha-típusokat. Egy kályha két szobát is fűt ugyanannyi fűtőanyaggal, mintha egy szobát fűtne. Egy szoba fűtése esetén **60—65% fűtőanyagmegtakarítás.** — Régi kályhába is szerelhető. A vas- és cserépkályha legjobb tulajdonságait foglalja magában, amennyiben a vasbetétek átmelegedve a szoba hideglevegőjét 3 levegőnyíláson beszívják és 3 nyíláson, mint meleglevegő, bocsátja ki (levegőáramlás folytan). A cserépkályhának csak az a hivatása, hogy a meleget megtartsa. — **Csak egy kályhával kísérelje meg — az eredmény meglepi.** Minden fűtőanyagra alkalmas. — **Szerelési költség már az első fűtési idényben fűtőanyagmegtakarításból megtérül.** Kérjen díjtalan ismertetőt és leírást. Cserépkályhákból óriási raktár a legszebb színekben és kivitelben.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

szabadalmazott cserépkályha- és agyáru készítői.

Telefon 241.

Zalaegerszeg, gr. Apponyi A. u. 23.

Aranyéremmel és díjazott levelezési kiállításon.

Készítők: Kálmán Apponyi hármasszékében, Zalaegerszeg, Széchenyi tér 1. Telefon: 131.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Nem indokolt, hogy a külföldön lakók teljes nyugdíjat élvezzenek

Az egységespárt értekezlete

Az egységespárt csütörtökön este értekezletet tartott, melyen a kormány tagjai is megjelentek. Az értekezleten Károlyi Gyula gróf miniszterelnök bejelentette, hogy

a képviselőházat november 4-ére hívják össze.

A miniszterelnök a Népszövetség pénzügyi bizottságának budapesti működéséről is hosszasan megemlékezett. A bizottság minden egyes tagja a legnagyobb megértést és jóhiszeműséget mutatta. Jelentésük most áll szerkesztés alatt s azt néhány napon belül publikálják.

A 33-as bizottság egyes tagjaival szemben elhangzott kritikákra nézve a miniszterelnök kijelentette, hogy mivel a 33-as bizottság meghallgatása után kiadott rendeletekért a kormány felelős, a bizottság iránti bizalmatlanságot

a kormány iránti bizalmatlanság kérdésének is tekinti.

A párt nevében Rubinek István válaszolt a felszólalásra és a legnagyobb bizalomról biztosította a miniszterelnököt.

Zsitvay Tihor igazságügyminiszter kijelentette, hogy helytelen az a beállítás, mintha a hitelügyi rendelet nem mérne egyenlő mértékkel. Az hogy a kereskedők ki vannak véve a kamatmaximalás alól, az egész világon így van és régebbi törvényeinkben is így volt. Biedermann Imre báró a vagyonváltság-

földek fizetésének kérdésében azt javasolta, hogy az amortizációs fizetést 4—5 évre függeszték fel és a földhözjutottak csak bért fizessenek.

Vargha Imre államtitkár kijelentette, hogy az államháztartás súlyos helyzete ellenére az idén is biztosítja az annuitás egyharmadának elengedését, továbbmenő kedvezményt azonban csak olyan helyeken adhat, ahol tulajdonképpen teljes képtelenség valamit is fizettetni, mert a vetőmag se termett meg. A pártértekezlet ennek a kérdésnek tanulmányozására hétfőnap bizottságot küldött ki.

Gáspárdy Géza felszólalására a miniszterelnök kijelentette, hogy a Nemzeti Bank a külföldi fizetési eszközök bejelentéséről a kimutatást még nem készítette el az idő rövidsége miatt. A nyugdíjasok és ezzel együtt a külföldi nyugdíjasok kérdése a képviselőház elé kerül, addig is azonban a legközelebbi napokban a kormány a külföldi nyugdíjasokra vonatkozólag rendeletet szándékozik kibocsátani, mert a mai viszonyok mellett

nem indokolt, hogy az állandóan külföldön lakók teljes nyugdíjat élvezzenek.

Iványi Béla földművelési miniszter kijelentette, hogy a kormány rendeleti úton kívánja szabályozni a tejkérdést, az inségakción pedig rövidesen újabb rendeletet ad ki, mert az egyes vármegyék olyan igényekkel léptek fel, amelyeket kielégíteni nem képes. A párt tagjai a felvilágosításokat helyesléssel vették tudomásul.

Egyes fővárosi lapok tendenciózus hírekkel félrevezetik a közönséget

A politika hírei

Budapest, október 23. A «Magyarság» mai száma és még néhány lap e heti számaiban a Népszövetség pénzügyi bizottságának munkájával foglalkozik. A Magyarság ma azt az alaptalan hírt röpitette világgá, hogy a pénzügyi bizottság nem tartja elegendőnek a takarékoskodást és a folyó évi állami költségvetésből még százmillió pengőt kíván lefagyasztani, a jövő évben további 50, 1933-ban pedig újabb 40 millióval apasztatják a költségvetés tételeit. Ilyenformán a mostani költség-

vetés 1933-ra 190 millió pengővel kisebb lenne.

Fenti híradásokkal kapcsolatban illetékes helyről közlik, hogy — mint azt már október 19-én is közölték, — a közönség ne üljön fel a tendenciózus híreszteléseknek, mert a Magyarság mai cikke is minden komoly alapot nélkülöz. A jövő héten nyilvánosságra kerül a pénzügyi bizottság jelentése és abból nyilvánvaló lesz, hogy ezek a közlemények egyszerű koholmányok.

Nem bocsátanak el tisztviselőket és nem lesz újabb fizetésredukció

Az Új Nemzedék közlése szerint az a hír, hogy a köztisztviselők fizetését újból csökkentik, nagy izgalmat keltett a tisztviselőtársadalom körében. Beavatott körökből nyert értesülések arról szólnak, hogy

a kormány nem gondol a tisztviselők létszámának apasztására és a fizetések újabb csökkentésére.

Az ilyen hírek minden alapot nélkülöznek.

A Budapesti Értesítő közli: A Népszövetség pénzügyi bizottságának budapesti munkájáról különböző kombinációk kerültek forgalomba, amelyek a tisztviselőket közelebből érintik. A magyar kormány megállapodott a kiküldött delegátusokkal, hogy munkájuk befejeztével nyilatkoztak úgy Genfben, mint Budapesten

egyidőben kerül nyilvánosságra. Így az eddigi híresztelések nem állják meg helyüket, mert a delegátusok senkinek sem nyilatkoztak. Jól informált körök véleménye szerint

a költségvetés személyi kiadásait nem mérsékelik, mert a kormány semmi körülmények között sem kíván újabb fizetés-csökkentést végrehajtani,

mert ebből a tisztviselőkre úgy gazdasági, mint szociális szempontból nagy kár háramolnék. Nem zárkozhatik el a kormány az elől, hogy a költségvetés kereteit szűkítse, de ez nem történhetik a tisztviselők újabb rováására.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Népszövetség delegátusai és a pénzügyi bizott-

ság tagjai befejezték munkájukat Budapesten és elutaztak a magyar fővárosból. Jelentésük a jövő héten kerül nyilvánosságra.

A belügyminiszter nyilatkozata.

Budapest, október 23. Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter mai nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a statárium életbeléptetését nem csak a biatorbágyi merénylet, hanem az utóbbi időben előadódott szörvénys tünemények és zavargások is szükségessé tették. A statárium mindaddig érvényben marad, amíg a kormány nem lát teljes garanciát arra, hogy semmiféle rendzavarás nem ütheti fel a fejét.

A gépkocsivezetők kérése.

Budapest, október 23. A soffőrök népes küldöttsége kereste fel Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt és arra kérték: állítsák vissza az állami autókat, mert a példa nyomán a magánosok is tömegesen állítják le gépkocsijaikat és a soffőrök százai veszítik el kenyerüket. A kormányelnök orvoslást ígért a küldöttség tagjainak.

Feldarabolt női holttesteket találtak egy pályaudvaron

Los Angeles, október 23. A los-angelesi pályaudvar ruhatárában két nehéz bőröndöt helyeztek el, melyek gyanút ébresztettek a ruhatár kezelőjében és ezért a rendőrséggel felnyitatta azokat. A bőröndökben két, feldarabolt női holttest volt. A holttestekről megállapították, hogy azok Leroy Ágnes 32 éves röntgenterapeuta nővel és ennek 23 éves húgával azonosak. Azt is megállapították, hogy a bőröndöket Ruth Judd titkárnő adta fel, aki az utóbbi időben természetellenes életmódot folytatott több nővel és kapcsolatot tartott fenn a két meggyilkossal is, akiket valószínűleg féltékenységből tett el láb alól. A gyilkos titkárnőt, aki a jelek szerint Európába szökött, keresik.

Fellendül a borexport?

Az idén, különösen az elmúlt hónapokban, igen élénk és jelentékeny volt a szőlőexportunk, sajnos azonban, a borról és mustról ez kevésbé mondható el. Kisebbségi bortételek nyertek ugyan elhelyezést Ausztriában és Svájcban, de nagyobb vásárlások még egyáltalán nem történtek.

Most tárgyalások indultak meg a borkivitelnél kellő finanszírozása ügyében. A kiviteli legnagyobb akadálya ugyanis az, hogy a borkereskedelmének nem áll rendelkezésére kellő forgótőke. A magyar-svájci egyezmény szerint ha a Svájcba, vagy Svájcra túl küldött borszállítmány legalább tízezer kiló súlyú, rendkívül kedvezményes fuvardíjszabás alá esik. E szerződésben rejlő lehetőségek kihasználására kellene a nagyobb tőke, amit remélhetőleg meg lehet szerezni s némileg fellendül borkivitelnél.

Hírek Sztalin visszavonulásáról és Litvinov ankarai útjáról.

Moszkva, október 23. Oroszország pénzügyi helyzete megrendült. Emiatt Sztalin a visszavonulás gondolatával foglalkozik. Litvinov külügyi népbiztos a közeljövőben a török kormány meghívására Ankarába utazik.

Mi a gyárkémenyekért csak epedünk,

más városok azonban cselekesznek

E lap hasábjain, a képviselőtestület ülésén, hivatalos és privát beszélgetések során sokszor megnyilvánult az az intenzív érzés, amit így fejezhetünk ki: epedés a gyárkémenyek után. Valóban, Zalaegerszeg évek óta eped. Epedt a jó világban már, amikor még lehetett volna csinálni valamit. És eped most is, ha a nehéz helyzetbe belenéz és látja, hogy építkezések, munkaalkalmak híján, füstölő kéményektől, izzó kazánoktól, hangos munkatermektől, valami nagyobb vállalkozástól lehetne egyedül várni egy kis megmozdulást, egy kis közgazdasági csermely-csörge-dezést, egy kis élénkebb életet.

De mi legyen az a gyár, vagy ipartelep, ebben a sorvadós világban? Ugyan mi? Szó volt papírgyárról, mert sok a szalmánk. Szöveggyárról is beszéltünk, mert nálunk bizony jó talaja van a lennek, kendernek. Szó volt hacomszertés-telepről, mert dísznóval bánt emberünk is van elegendő. És itt ez a sok, finom agyag. Mennyi köipari termék kitellett volna ebből!... Volt ugyan nekünk egy nagyon híres gyárunk: a Faragó-féle magporgető. Ez azonban leégte. És amikor a tulajdonosa fel akarta építeni, nem adott neki az illetékes helyi hatóság engedélyt, azzal az indoklással, hogy

közel van a kórházhoz és nagy a füstje.

Ez a mentalitás vitte el a Délivasutató-Szentivánra, ez az akadékoskodó, kicsinyes, közgazdaságilag analfabéta mentalitás. — hogy egyebet ne mondjunk — Kinától, Japántól vonta el Zalaegerszeget. Mert illik tudni, hogy a Faragó-gyár révén a keleti országok is tudták, hol van Zalaegerszeg.

De hagyján, hiszen az epedésnél tartot-

tunk. Mit is lehetne itt ebben a válságos helyzetben csinálni?

Sárvár megmutatja. A vas megyei Gazdasági Egyesület gyümölcsészeti szakosztálya tegnapi ülésén Kecskeméthy István sárvári főjegyző bejelentette, hogy

Sárvárott egy francia gyümölcskonzerv-gyár alakulásáról van szó.

A gyár 100—120 munkást foglalkoztatna és Vas megye egész gyümölcsstermelését feldolgozná, mintegy 30 ezer vagonra valót. A vállalat 5 millió frank tőkével jönne. A község kérte a tervhez a támogatást. A maga részéről ingyen telket és 50 évi pótdómentességet ajánlott fel. Kérni fogják azonban az ipartörvényekben megengedett legmagasabb kedvezmények megadását is. A Gazdasági Egyesület örömmel támogatja a tervet és a vármegye törvényhatóságát is felkéri a segítségre.

Ime. Gyümölcsünk nekünk is volna elegendő. Helyünk is van. Munkásokért sem kellene túlságosan messze menni. Persze, erről már elkéstünk.

De Sárvár példája megmutatja: a válságos helyzetben is vannak lehetőségek a termelés, a munkaalkalom kicsikarására. Bármilyen rosszul menjen az egész világnak, az embereknek bizonyos szükségletei mindvégig változatlanul megmaradnak. A megmaradó szükségletekre építve, még ma is stabil lehet a kazán és a kémény, csak hozzáértő ceruza tervezze és számolja ki, csak hozzáértő agy vezesse és semmiféle füst-szemponthu, meg egyéb bürokratikus alaki szemponthu helyi hatósági vakság el ne gátcsolja.

Csikarjunk ki valamit, ne csak epedjünk.

Állítólag győri fiatalember Matuska büntársa ?

Budakeszlin állították össze a pokolgépet

Budapest, október 23. A Mai Nap közlése szerint a rendőrség a biatorbágyi helyszíni szemle után kétségtelenül megállapította, hogy Matuska Szilveszternek egy alacsony, pupos, győri származású fiatalember volt a büntársa, aki a pokolgép összeállításában és a merénylet végrehajtásában is segédkezett. A rendőrség már nyomában van a fiatalembernek.

A rendőrség megállapította, hogy Matuska nem a biatorbágyi csőszkunyhóban, hanem

a budakeszi-i erdő tisztásán állította össze a pokolgépet. Aziránt is folyt nyomozás, hogy megállapítsák, hol vásárolta a merénylő a pokolgéphez szükséges alkatrészeket. Ma délben sikerült kinyomozni, hogy Budapesten, az egyik Rákóczi-utcai üzletben vette a tömeggyilkos a zseblámpa-elemet. Abban az irányban is nyomoznak, hogy ha Matuska egyedül követte is el a végzetes tettet, kikkel érintkezett Magyarországon és mit keresett Nagytétényben.

Tegnap hozták Zalaegerszegre és ma egy évi börtönre ítélték a sikkasztó zalabéri péksegédet

Tófej József 23 éves nagykanizsai születésű péksegéd legutóbb Felmer Ernő zalabéri sütő-mesternél dolgozott. A fiatalember elég rendszeresen viselte magát és megnyerte gazdája bizalmát. Október elején Tófej a vasúti menetrend változása és a viteldíjak emelése felől kezdett érdeklődni főnökétől, ami feltűnt Fellnernek és családjának. Faggatták Tófejt, hová akar utazni, de a fiú vállatvonva felelte: sehová!

Október 7-én Fellner 220 pengővel a zalabéri postahivatalba küldte Tófejt, hogy a pénzt adja fel. A segéd el is ment a postára, de onnan nem tért vissza. Fellner estig türelemmel várt, de akkor gyanút fogott és kiment a vasútállomásra, ahol megtudta, hogy Tófej az esti vonattal elutazott Celldömölkre, ahonnan minden valószínűség szerint Budapest felé folytatta útját.

Fellner Ernő feljelentésére a zalaszentgróti csendőrség köröző levelet bocsátott ki a sikkasztó segéd ellen, akit a budapesti főkapitányság detektívjei 17-én, razzia alkalmával elfogtak és előállítottak. A megszeppent Tófej eleinte tagadta, hogy bármilyen bűncselekmény is terhelne lelkét, a köröző levél megmutatása után azonban beismerte a sikkasztást.

A bűn útjára tévedt fiatalembernél már csak néhány pengőt találtak. Hatvanöt pen-

gőért egy öltöny ruhát vett magának, jól kiöltözködött és este az utcán nőkkel kötött ismeretséget. Saját bevallása szerint 135 pengőt költött nőkre.

A beismerő vallomás után detektívek hozták Tófejt Zalaszentgrótra és átadták a csendőrségnek. A csendőrség nyomozott vele Zalabéren, hogy esetleg más bűnt nem követett-e el. Miután a nyomozás nem eredményezett további terhelő adatokat Tófej ellen, tegnap este beszállították a zalaegerszegi kir. ügyészség fogházába és ma délben már felelősségre is vonta Deseő Árpád dr. törvényszéki egyesbíró, aki a lefolytatott bizonyítási eljárás után a teljes beismerésben levő bűnöst egyévi börtönre, mint fő- és háromévi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre ítélte. Mivel úgy a kir. ügyész, mint az ítélt meg nyugodott az ítéletben, az nyomban jogerőssé vált.

Forradalom Cyprus szigetén.

Larnaka, október 23. Cyprus szigetén felázadt a lakosság és megtámadta a katonaságot. Több középületet felgyújtottak, néhányat kiraboltak. Számos embert megöltek.

— o —

Gyümölcsfaápolási tanfolyamok Zalában

A földművelési miniszter a gyümölcsfaápolási és védekezés gyakorlati teendőinek ismeretése érdekében Zala megyében Bazsi, Zalaszentgrót és Zalagaka gócponton 5 napos téli és 2—2 napos tavaszi, illetve nyári tanfolyamokat szándékozik tartani.

Bazsi községhez Sümegprága, Csehi, Döbröce és Zalaszentgrót, Zalaszentgróthoz Kisszentgrót, Alsó- és Felsőaranyod, Csáford, Udvarnok, Kisgörbő és Tekenye, Zalagalkához Zalaszegvár, Hosztót, Sárosd és Megyes községeket kívánja bekapcsolni a miniszter. A tanfolyamokon mindenki résztvehet. Egy-egy tanfolyamhoz a kisgazdák és szőlőmunkások közül 15—15 államköltséges egyén vehető fel. A tanfolyamokat Karczag László ny. kertészeti főintéző tartja.

A tanfolyamhoz szükséges gépeket, védekező anyagokat a miniszter bocsátja rendelkezésre, a vármegye alispánja pedig gondoskodik megfelelő gyümölcsösök kijelöléséről.

Visszaélések a szénnel

A szénrendeletek megszületése óta is szépen tartja magát a napsütéses időjárás és így a legtöbb háztartásban nem vált még aktuálissá a fűtés. A szénüzletek azonban már felélénkultek, legjobban a megbízható, legális kereskedelem háta mögött dolgozó zűgkereskedelem. A fővárosban is és a vidéken is ügynökök járnak, akik dugárúként valódi, finom porosz szenet kínálnak, jó áron, eladásra.

Tudvalevő, hogy porosz szén kizárólag a szénkormánybiztos engedélyével árusítható. A dugárúként kínált szén tehát semmiesetre sem lehet porosz szén s aki azt megveszi, becsapott ember.

Felgyújtották a nagyszombati gimnáziumot.

Nagyszombat, október 23. A csütörtökről péntekre virradó éjszaka ismeretlen tettesek felgyújtották a nagyszombati reál-gimnáziumot, melynek berendezése a tűzben elpusztult.

Bundák és kabátok
SCHÜTZNÉL

HIREK.

— **Ferences hírek.** Vasárnap, október 25-én, Krisztus királysága ünnepén, este 6 órakor az új templomban a szentbeszédet Mátészalkai Hilár bűcsüszentlászlói ferences zárdafőnök-plebános tartja. — Árpádházi Szent Erzsébetnek, a ferences harmadik rend tündöklő csillagának 700 éves elhalálózása alkalmával a helyi terciáriusok november hó 19-én este misépros estélyt rendeznek, majd az ezt követő 3 naphan, november 20., 21. és 22-én a nagy magyar ferences szent tiszteltetésére triduum, vagyis esténként 6 órai kezdettel szentbeszéd és ájtatosság a ferencrendi atyáknak.

— **Lenk János temetése** ma délelőtt volt Zalaszentivánon, nagy részvét mellett. A vármegye képviselőjében Brand Sándor dr. főjegyző, Szalay Gyula dr. főügyész, Tomka János dr. tb. főjegyző és Kelemen János áraszéki úlnok, Zalaegerszeg város képviselőjében Czobor Mátyás polgármester vettek részt a temetésen. Nagyszámu küldöttséggel képviseltette magát a Vármegyei Jegyzőegyesület is.

— **Szabadegyetem Keszthelyen.** Október 28-án este nyílik meg Keszthelyen a hat hétnag tartó szabadegyetem. Az idei félévet a technikai tudományok urálják, a tanrend azonban szerepelnek még magyar és világ-irodalmi studiumok is.

— **Tanítógyűlés.** A Szombathely-Egyházmegyei Róm. Kath. Tanítógyűlés tegnap tartotta közgyűlést Szombathelyen. A gyűlésen Mikes János gróf megyéspüspök nagy beszédet mondott és karitatív munkára szólította fel a katolikus papságot. Előléptetése alkalmából a többi között üdvözölte a közgyűlés Bálint Mihály andráshidai tanítót is. A gyűlés végén az indítványokat ismertették, melynek során a novai kör a tanítóságnak az OTI-ba való belépését kérte; a zalaegerszegi kör pedig az iskolai adó ellen emelte fel szavát. Az indítványok felett az elnökség határoz.

— **Egy világhírű író halála.** Schnitzler Artur — a kanizsai származású világhírű színműíró — 70 éves korában Bécsben elhunyt. Schnitzler Artur ugyan Bécsben született, de atyja Nagykanizsán látta meg a napvilágot.

— **Az új «Illetékügyi Utmutató»** kapható a Kakas-nyomdában.

— **Könyvet írnak Goldmarkról.** Goldmark Károlynak, a világhírű magyar zeneszerzőnek atyja száz évvel ezelőtt kántor volt Keszthelyen és abban az időben a nevesebb kántorok közé tartozott. Buchler Sándor dr. egyetemi m. tanár, keszthelyi főrabbi most könyvet ír Goldmark Rubinról. A főrabbi adatgyűjtés céljából elutazott Varsóba és Lublinba.

— **Hétévi fegyház után felmentés.** A múlt év júliusában a veszprémmegyei Nagypiriten Gyürüsi Károly cipésmester agyonütötte Hajmási Lajos gazdaglegényt, aki késsel támadt Gyürüsire és meg akarta ölni. A veszprémi törvényszék Gyürüsét akkor hétévi fegyházra ítélte. A győri tábla most felmentette az azonnal szabadlábra helyezte a cipésmestert, mert úgy vélte, hogy Gyürüsi jogos önvédelemből cselekedett.

— **Alkusz foglalkozhat-e ingatlanok adásvételének közvetítésével?** Zalaegerszegről a soproni kereskedelmi és iparkamarához megkeresést intéztek, amelyben azt kérdezik, hogy az alkusz foglalkozhat-e ingatlanok adásvételének közvetítésével iparszerűleg? A kamara közérdeku válasza erre a következő volt: A kereskedelmi törvény 534. szakasza szerint a kereskedelmi ügyetek megkötésének közvetítésével iparszerűleg foglalkozó egyén tekintetik alkusznak. Minthogy az ingatlanok adásvétele nem kereskedelmi ügylet, az ily adásvételek iparszerű közvetítője nem lehet alkusz, hanem ingatlanok adásvételének közvetítője, aki csak ily közvetítő tevékenységre szóló iparjogosítvány birtokában járhat el.

Rálöttek egy zalahalápi időszaki munkásra Debrecen mellett

Az őszi elején több gazdasági munkást vettek el Zalából is időszaki munkára. Mivel Tapolca környékén több hánya beszüntette üzemét, a tapolcai járából is sokan vettek kezükbe vándorbotot és az Alföldre mentek időszaki munkára. Ifjú Gajdos János zalahalápi lakos több társával egyetemben a Debrecen közelében levő Vámospércs községbe került. Egyik uradalomban cukorrépa szedéssel foglalkoztak és napi munkájuk végzetével esténként betértek a percsi kocsmába, ahol kártyázni szoktak.

Szerdán éjjel épen a kártya miatt nézeteltérés támadt Gajdos és Kovács Gergely ba-

konynánai legény között. A két ember egymásnak rontott, de még mielőtt komolyabb következménye lett volna az összetűzésnek, szétválasztották őket.

Éjfél tájban, amikor Gajdos eltávozott a kocsmából, Kovács Mária surrant, elővette Frommer-pisztolyát és kétszer egymásután el-sűfötte azt. A golyók Gajdos testébe fúródtak, aki összeesett. Másnap reggel találtak rá vérbefagyva és bevitték a debreceni klinikára, ahol megoperálták. Gajdos állapota a sok vérvesztés miatt válságos. A merénnyel elmenekült.

— o —

Nehogy kövessék a szabók a példát!

Tegnap híradás szerint a budapesti szabómesterek egyöntetűen elhatározták, hogy beszüntetik a hitelben való ruhakészítést és ezentúl csak készpénzfizetés ellenében varrják tisztas emberi ruháztát a csepeli angolszöveget. Mai híradás viszont azt mondja, hogy a határozat nem egyöntetű. A szabók egyik fele akarja, a másik meg nem.

Akárhogy is van, nehogy, az istenért, a vidéki szabók és cipészek is megpróbálják utánozni ezt a mozgalmat és követni a készpénzes határozatot. Meg lehet ezt csinálni olyan jó világban, amikor bármennyi készletfizetéses ember orra előtt csukják be az ajtót, még mindig marad munka, négy-hat segéddel, készpénzfizetők számára is. Ma azonban, amikor a készletfizetésre és hitellel való munka megszüntetése egy a teljes munkabeszüntetéssel, ilyesmit nem lehet csinálni. Jegyezzék meg a szabók, de magasabb intézőkörök is megjegyezhetik: ma különféle megszorításokkal nem lehet pressziót gyakorolni a közönséges emberre, hogy a föld alól is teremtsen pénzt és így elégítse ki szükségleteit. Ma minden egyes megszorítás egy láthatatlan tengellyel az egyén életén is fordít egy fogaskereket a megszorítások felé. Az egyén ma lemond. Ha a bank nem ad pénzt, a szabó nem ad hitelbe ruhát, az egyén megelégszik a pénztelenséggel és a pucérsággal. És csemege helyett majd krumplít fog enni és mégis ő, az egyén, az egyénserég éli túl a hitellel, a kereskedelmi és ipari élet és a túlzott takarékoskodás spanyolcsizma-szorítóit, legyenek azok hivatali szörvek, vagy szabómesterek.

Tehát nehogy kövessék!...

— Október 31-én nem jelennek meg a lapok. A miniszterelnökség sajtóosztályától szerzett értesülésünk szerint a lapok október 31-én — a reformáció évfordulóján — délután és november elsején reggel nem jelenhetnek meg.

— **A Zala vármegyei Gyümölcsstermelő és Értékesítő Egyesület** részére a földművelési miniszter Ungvári László ceglédi faiskolájából 1.000 darab piros asztrakáni és 500 darab Baumann renet alma-oltványt, dr. Szántó Aladár ráckevei faiskolájából 2170 darab Jonathan, 1700 darab téli aranyparmen alma-oltványt utalt ki. Ugyancsak kiutalt a miniszter a zalaárnoki gazdakörnek 400 darab és Nagykanizsa városnak 4630 darab alma-oltványt.

— **Budapesten a mammutfizetéseket** a polgármester az összes közüzemeknél lényegesen leszállította. A leszállítással mintegy ötszáz-ezer pengőt takarít meg a főváros, amit ingyémunkákra fordítanak.

— **Baleset.** Bognár József, a keszthelyi Georgicon major egyik munkása, takarmányt hordott a mezőről. Utközben a lovak megbokrosodtak és elragadták a kocsit, amelynek kerekei átmentek Bognáron. A szerencsétlen embert kórházban ápolják.

— **Adózók figyelmébe.** A városi adóhivatal figyelmezteti és kéri az összes adózókat és adóalanyokat, hogy a szétosztott adóösszeírási íveket 3 nap alatt kitöltve saját lakásán, vagy üzlethelyiségében mindenkor kéznél tartsa, hogy a gyűjtést és ellenőrzést a helyszínen fogantatosító tisztviselőknek akadálytalanul átadhassák legyenek, mert ezen ténykedésre rövid és záros határidő áll csak rendelkezésre.

— **Megszűnt a kötelező iskolai egyenruha-viselés.** A kultuszminiszter felhívást intézett az iskolák vezetőihez, hogy a nehéz viszonyokra való tekintettel az iskolai egyenruha viselését ne erőszakolják. A rendelet nagy megnyugvást kelthet a szülők körében. Most még olyan rendelkezéseket várnak a szülők, amelyek a tanintézetek könyv és írószerüzleteibe nyúlnak bele erőiesen s a tanterők ügynökösködését büntető rendelkezésekkel tiltják meg. Előfordul ugyanis olyan eset, hogy az iskolai «boltban» árult, kötelezővé tett papír és ceruza drágább, mint a kereskedelmi forgalomban, ezt pedig a szülők nem tűrhetik.

— **Tűzeset.** A minap a reggeli órákban kigyulladt Sabján Béla kisapáti gazdasága és a nagy szélben a tűzoltóság nem tudott megmenteni semmit. Leégett a gazdasági épület, cselédlakások, széna- és szalmakazlak. Sok állat is hennégett az istállóban. A kár jelentékeny.

— **Nézeteltérés a hegyen.** Kovács József tapolcai kovácmester kiment vendékegyi szőlőjébe, hogy a must forrását ellenőrizze. A hegyen valami nézetehérésből kifolyólag Hujder N. balaskával megtámadta és arcába sújtott. A balta végighasította a kovácmester arcát, akit súlyos sebével a tapolcai kórházban ápolnak. Állapota életveszélyes, mert seblázat kapott. A brutális ember ellen az eljárás megindult.

Olcsóbb lett a gramofon-lemez!

25 cm. átmérőjű lemez 7 pengő helyett 5.50
30 cm. átmérőjű lemez 10 pengő helyett 8 pengő.

His Master's Voice
gramofonok,
gramofonlemezek
és tük

eredeti gyári árban — kedvező részletre is — kaphatók

Kakas Ágoston

könyv- és papírkereskedésében
Zalaegerszegen

Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenyeze.

— Zavart akartak kelteni Nagykanizsa áramszolgáltatásában. Eddig ismeretlen tettesek Nagykanizsán a város több részén nehéz vasdarabokat dobáltak a villanyvezetésekre. A Transdanubia szerelői idejekorán észrevették a csinyt és így nagyobb baj nem történt. A tetteseket a rendőrség nyomozza.

— **Kerékpárlépések.** A zalaegerszegi rendőrségre ma két kerékpárlépés ügyében érkezett följelentés. Az egyiket Börcz István Apponyi-utcai cipész tette, akinek tegnap lopták el biciklijét, a másikat Radó László Batthyány-utcai kereskedő tette, akinek kerékpárját ma délelőtt lopta el ismeretlen tettes. A rendőrség nyomozást indított a vakmerő tolvajok kézrekerítésére.

— **A bazitai tűz.** Röviden megírtuk tegnapi számunkban, hogy vitéz Kocsis Gyula bazitai kereskedő portáján tűz volt. Mint ma értesültünk, nem csak vitéz Kocsis károsult jelen-tékenyen, hanem szomszédja, Bódor József is, akinek sertésölja lett a lángok martaléka több sertéssel és szárnyas állattal együtt.

— **Hirtelen halál.** Neufeld Odón volt nagykanizsai borkereskedő szerdán az egyik budapesti kávéházban kártyázás közben rosszul lett, összeesett és meghalt. Szívszélhűdés ölte meg.

— **MAGANVIZSGÁKRA. ELŐKÉSZÍTÉS, GYENGE TANULÓK KORREPETÁLÁSA, NEMET ÉS GYORSIRÁS OKTATÁS CSOPORTOSAN IS. JÓKAI-UTCA 21.**

— **Körözés.** A zalaszentgróti csendőrség körözést adott ki Domonkos József alsózsidi lakos ellen, akit bűncselekmény elkövetésével gyanúsítanak.

— **Időjézés:** Élénk déli szelekkel jobbára borult, ködös idő várható lecsapódásokkal és jelentékeny hőcsökkenéssel.

SZÍNHÁZ.

A nőtlen férj-ben, Vadnay tegnap bemutatott darabjában ötven rész eredeti és ötven rész hozzáadott fordulatossággal és szellemességgel nőtlenkedik három felvonáson át a báró, hogy végül a negyedikben keblére oltja a szeretett nőt, akit egy szélhámos vett el neki. A nőtlen férjet, a bárót Huszthy Róbert játszotta, a társulat új bonvivánja, aki ezzel az alakításával nagyon szerencsésen mutatkozott be. Mindazt tudja és adja, amit egy bonvivánnak adni kell. Ezenfelül a hangja erőteljes, jól csengő, tánca finom, sima. Partnere, Paxy Teri már benne van a szűk kedvenc-listában, tangói feltűnően szépek, hangja szépségét magasabb értékűre emeli az a körülmény, hogy az operett-dalok ismeretes hadarásai értelmesen, érthetően jönnek ki belőle. Ez nagy érdem, mert mindig hiányt érezzük a szövegnek, nem is annyira nővéért, értékért, mint a darab teljességéért.

Nagyon találó, jellemző figuráját adta Aszalay Erzsébet a parvenü méltóságos asszonynak. Ő különben, amint kiderült, régi ismerős. A Torday-Fodor Kamaraszínház tagja volt. A méltóságos urat Hortobágyi játszotta az operett-kereten túlmenő, közvetlen művészettel, szépen domborítva ki a gyengéd apát. Szabó Ernő egy ügyvédet játszott, pazar groteszkül, minden mozdulatával nagy derűtséget keltve. Meg kell vallanunk, hogy nélküle ezek a darabok lényeges értéksökkenést szenvednének. Humora, egy pillanatra sem nyugvó játékváltozatossága megmentik a legtaposabb helyzetet. Kitűnő társa ebben Kőszegi Géza. Együtt és külön sok tapsot kaptak.

Mucit, a mesebonyolításhoz elmaradhatatlannak szükséges lenge macskát Eöry Gizi játszotta, lengén, könnyedén. Az a gyanum, hogy Eöry nem is tanulja a szerepet, csak játssza. Semmi sem nehéz neki. Táncai pompások voltak. Feltűnt az igazgató szerepében Ertsey Barna, jól játszott Ray Pál. Nagy derűtséget keltett Bodó József, Steiner úrral a gyönyörű kutyával. A kisebb szerepeket is jó kezekbe adta a rendező.

Pán György kis zenekara kifogástalan, a kiállítás gondos.

Azt írtuk: nagy derűtség, sok taps. Ez, persze, relative értendő. Mert 20—30 ember derűtsége semmi esetre sem dönti szét a Bárány falait. Kevés volt a néző, pedig ez a jól összetanult, összeválogatott társulat a nagyobb érdeklődést igazán megérdemelné. (S)

Műsor:

Pénteken: Viktória. Operett. (Bérletszünet.) Szombaton: Feketeszáru cseresznye. Színház.

Vasárnap délután: Nőtlen férj. Operett. Vasárnap este: Lámpaláz. Operett. Hétfőn: Rád bízom a feleségem. Vigjáték. Kedden: A ballarina. Operett. Szerdán: Derék Fridolin. Zenés bohózat. Csütörtökön: Túl a Dunán Baranyában. Operett.

SPORT.

A helyi csapatok vasárnapi mérkőzése elé nagy érdeklődéssel tekintenek széles körökben. Ugy a Move ZSE, mint a ZTE táborában nagy a bizakodás. Véleményünk szerint a zöld-fehérek a favoritok — tekintve, hogy a küzdelem, a Jákum-utcai pályán lesz. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nyertesei is lesznek a mérkőzésnek, mert a helyi derbire tippelni nem lehet. Az eredmény, azt hisszük, közel fog járni az eldöntetlenhez, bár nincs kizárva, hogy valamelyik csapat kis gólaránnyal a maga javára dönti el az érdekesnek ígérkező küzdelmet.

MOZI.

A VARSÓI CITADELLA.

Nagy hangos világfilm 10 felvonásban. Főszerepben: Várkonyi Mihály. Bemutatja az Edison mozi szombaton 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délután 3 órakor a helyár 40, 60, 70 fillér.

Zapolska Gabriella világhírű regénye és színdarabja nyomán készült ez a film, amely a régi cári uralom idejében játszódik és hősei: a kormányzó leánya és a fiatal forradalmár, akik halálos veszedelmeken keresztül végül egymáséi lesznek. A film különös nevezetessége az, hogy az legnagyobbbrészt Varsóban készült és hogy a férfi főszereplő Várkonyi Mihály, a kiváló magyar filmszínész, aki a múlt évben, amikor Európában tartózkodott, Varsóban játszotta el szerepét. Kétségtelen, hogy Várkonyi Mihály egyik legszebb és legművészebb alakítása az orosz forradalmár alakja. Bizonyos, hogy ezzel az alakításával megérdemelt sikert fog aratni. A film rendezése gondos és jó munka. Különösen meg kell dicsérnünk La Janát, Várkonyi Mihály női partnerét, aki a kormányzó leányának szerepében finom és egyszerű.

RADIO.

Szombat, október 24. 9.15: A házikvartett hangy. 12.5: Orosz balalajka zenekar. 4: Gyermekóra. 5: A közönség, a futball és a bíró. 5.30: Szalonzene. 6.45: Rádió amatőrposta. 7.15: Eugen Stepat és Kiszely Gyula szerzeményei. 8.30: Népszínmű a Studióból. Majd cigányzene.

ZALAEGRSZEGI PIACI ARAK

Buza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Arpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00 p. Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMENYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 9.90—10.25, buza (egyéb) 9.35—9.60, rozs 9.90—10.00, árpa 15.50—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzabor 10.00—10.20 köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Lapolatvezető és felelős: KAKAS AGOSTON.
Főelöltségek: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PESTHY PÁL dr.

APRÓHIRDETÉSEK.

MODERN három és négy szobás lakások azonnali elfoglalásra is kiadók. Bővebbet Fuchs és Grósnál.

1931. 2430. vghl. —

Árverési hirdetés.

Dr. Rácz Miksa ügyvéd által képviselt Hungária Hirlapnyomda R-t. javára 34 P tőke és több követelés járulékaik erejéig a zalaegerszegi kir. járásbíró 1930 évi 6733 sz. végzéseivel elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931. évi július hó 14-én lefoglalt 2960 pengőre becsült ingóságokra a zalaegerszegi kir. járásbíró fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. tc. 20. § a alapján a következő megnevezett dr. Viola Odón ügyv. ált. képvis. Magyar Olasz Bank R-t. javára, dr. Bródy Aladár ügyv. ált. képvis. Pénzünt. Orsz. Bizt. Szöv. javára, dr. Fürst Jenő ügyv. ált. képvis. Fischer Izidor javára, dr. Havas Béla ügyv. ált. képvis. Csabrendeki Tkpénztár javára, dr. Szentmihályi Jenő ügyv. ált. képvis. Heger Árpád javára, dr. Kardos Jenő ügyv. ált. képvis. Kovács Lajos javára, dr. Bauer Jenő ügyv. ált. képvis. Hoffman Ernő javára, dr. Takács Dezső ügyv. ált. képvis. Horváth Endre javára, dr. Zalai László ügyvéd által képviselt Balázs Sándor javára továbbá a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha a kielégítési joguk ma is fennáll, és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán: Zalaegerszegen leendő megtartására határidőül

1931. évi október hó 26. napjának d. e. 11 órája

tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, evőkészlet, írógép, ló, kocsis dinamó és szivattyú s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

Zalaegerszeg, 1931. évi október hó 3-án.

Dénesi István, kir. bir. végrehajtó.

FIZESSEN ELŐ A «ZALAVARMEGYE»-RE!

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131

Némely oldalról

kifogásolják, hogy az adósvédelmi rendeletben megállapított kamatmaximum nem terjed ki bejegyzett kereskedőknek egymásközött kötött kölcsönös kereskedelmi ügyleteire és ebből a körülményből azt a helytelen következtetést vonják le, hogy ez a kereskedelem és az ipar túlnyomó részét kizárja a kamatvédelemből. A rendelet megalkotásánál — mint ezt Zsitvay igazságügyminiszter tegnap magyarázta, — a következő szempontok szolgáltak irányadónak:

A kereskedő üzletében a kölcsöntöket egy év alatt többször megforgatja és így a kölcsönkamatot, pl. a most meghatározott 12 százalékos kamatmaximumot többszörösen megkeresheti és az eladási árakba belekalkulálhatja. A kereskedő ezenkívül nem hivatkozhatik arra, hogy a hitelező a kereskedő tapasztalatlanságát kihasználhatja a kamatfeltételek megállapításánál. Ezekből az okokból a magyar kamattörvények a kereskedővel szemben sohasem állapítottak meg kamatmaximumot. Így sem az 1877. évi VIII. tc.-ben foglalt kamattörvény, amely nyolc százalékban állapítja meg a maximális kamatot, sem pedig az 1883. XXIII. tc.-ben foglalt usztoratörvény nem terjesztette ki a kamatvédelmet a bejegyzett kereskedőkre. A kereskedelmi élet szabadsága nem is tűrné meg a kamatkorlátozást, maguk a kereskedők a legerélyesebben tiltakoznának az ellen, ha a kereskedelmi ügyletek körébe is kamatmaximumot állapított volna meg a hitelügyi rendelet. De a kamatvédelem a bejegyzett cégek kivételével minden egyéb kereskedőre, iparosra és bármely rendű és foglalkozású rétegekre kiterjed.

Azt is kifogásolják, hogy az árverések és zárlatok elhalasztása miatt vonatkozik csak a mezőgazdákra és miért nem terjesztették ki egyúttal a kereskedőkre és iparvállalatokra. Először is a kereskedő és egyéb cég nem is kerülhet abba a helyzetbe, hogy ellenük árverést tüzzenek ki, mert hiszen már abban a pillanatban, amikor ellenük végrehajtás foganatosítatik, beáll a fizetéseképtelenség állapota, a maga jogkövetkezményeivel. De ettől eltekintve a hitelügyi rendelet a földbirtokos elleni árverési zárlat elhalasztását a kisgazdatisztenciák szűk körére korlátozza, de ezekre is csak abban a szigorúan megállapítandó esetben, ha elemi csapások, vagy egyéb körülmények folytán önhibájukon kívül jutottak olyan helyzetbe, melyben fizetni nem képesek. A tömeges ingatlan árverések elhalasztását ezenfelül még az is indokolta, hogy éppen a földbirtokok árverésénél fordul elő az elköttyavetvényés, ami általában a földgyagon igen súlyos értéktomlást idézne elő. A földbirtok ingatlan árverések elhalasztása persze csak a mezőgazda javára szólhat, mert hiszen a kereskedőknek és iparosoknak nem igen szokott mezőgazdasági ingatlanuk lenni.

Egyébként a rendelet a nem mezőgazdasági adósoknak is a céltalan árverések ellenében hathatós védelmet nyújt, amikor előírja, hogy ingóságok árverése esetén a lefoglalt ingóságokat a kikiáltási ár kétharmadrészen alul nem lehet eladni és ezenfelül az egyezer pengőnél nagyobb, becsértékű ingóságok árverésében csak azok vehetnek részt, akik a kikiáltási ár tíz százalékát bánatpénz gyanánt letétbe helyezik. Éppen a tegnapi lapok közölnek tudósítást arról, hogy az új rendelet hatálya alatt egy nyomdavállalat ellen megtartott árverés azért maradt sikertelen, mert az árverelők nem voltak hajlandók sem bánatpénzt letenni, sem az árverésre kerülő ingóságokat a kikiáltási ár kétharmadának megfelelő összegben megvásárolni.

Általában nagy tévedés a kisgazdák ellen kitűzött árverésnek és zárlatnak az adósok szűk körére (és így csak bizonyos esetekre) korlátozott elhalasztását moratórium gyanánt beállítani. A moratórium a fizetési kötelezettség felfüggesztését jelenti, holott a rendelet az esedékessé vált követelések bírói érvényesítését, tehát perlését, végrehajtás útján való biztosítását, tehát behajtását egyáltalán nem függeszti fel, hanem csak a végrehajtási el-

járás utolsó stádiumát: az árverést halasztja el, szűkre szabott esetekben. Az is tévedés, mintha ez a halasztás általánosságban egy esztendei volna, mert a rendelet szerint a halasztás határidejét az eset körülményeihez képest a bíróság szabja meg és ebben nincs egy évi halasztáshoz kötve a bíróság. Az 1932. október 31-ig terjedő halasztás a rendeletben csak mint legvégső terminus van megállapítva.

Laval hallani sem akar a békediktátumok revíziójáról

Páris, október 24. Az Excelsior tudósítója jelenti Washingtonból: Laval francia miniszterelnök hajlandónak mutatkozott arra, hogy megvitassák a fegyverkezés kérdését és fokozatosan csökkentse a haderőt, ha Amerika — a Kellogg-paktum logikus folyományaképpen — hozzájárul a Népszövetség alapokmányának 16-ik szakaszához, amely a fegyverkezésről rendelkezik. Lavalnak az a véleménye, hogy a leszerelést csak úgy lehet teljes mértékben keresztülvinni, ha emellett a szükséges biztonsági rendszabályok érvényben maradnak. A kérdés rendezésére francia szakértőket küldenek ki, akik tervezetet készítenek. Laval esetleg ahhoz is hozzájárul, hogy a Németországban immobilizált rövidlejáratu kölcsönöket konszolidálják. A francia Kormányelnök felfogása szerint Európa politikai, gazdasági és pénzügyi problémáit egységesen kell rendezni, mert ez a három tényező teljesen összefügg. A részleges megoldások nem hoznak sikert, éppen ezért üdvös lenne minden tekintetben megegyezést létrehozni.

Newyork, október 24. Pénzügyi körökben nagy érdeklődéssel kísérik az amerikai-francia aranypárbajt. Rövidesen nyilatkozatot várnak Hoovertól, amelyben az elnök az országok együttműködéséről fog beszélni az aranystandard fenntartása érdekében. Jelenleg másfélmillió dollár értékű aranyat teauráltak Amerikában. Ha ehhez hozzászámítják az esetleges francia kivonásokat is, akkor Amerika súlyos teherpróba alá kerül.

A leszerelésről nem szívesen beszél Laval, pedig Hoover nagyon szeretné, ha a versaillesi és trianoni szerződésekről is szó esnék a tárgyalásokon. A jóvátételi adósságok tekintetében Hoover álláspontja az, hogy csak a tényleges adósságokhoz kell ragaszkodni.

A Tribune Herald közlése szerint Laval állítólag a következő kijelentést tette: Nem azért jöttem Amerikába, hogy a versaillesi szerződés revíziójáról tárgyaljak, éppen ezért nem is reflektálok Borah szenátor tegnap elhangzott beszédére, amelyben

Lándzsát tört a versaillesi és trianoni szerződések revíziója mellett, utalva arra, hogy Magyarországot teljesen tönkre tette a rossz szerződés.

A jóvátételi fizetések revíziójáról esetleg lehet beszélni.

A Newyork Times írja, hogy Borah szenátor erősen kikelt a versaillesi, saint-germaini szerződések és Magyarország feldarabolása ellen és kérte ezeket a legsürgősebb revíziót. A Herald Tribune úgy tudja, hogy Németország fizetőképességének megállapítására nemzetközi pénzügyi delegáció megy Berlinbe.

Páris, október 24. A Petit Journal szerint Amerika és Franciaország között áthidalhatatlan ellentétek uralkodnak és így semmiféle megegyezés sem jön létre.

— 0 —

Magyarország helyzete angol megvilágításban: nagyon nehéz

London, október 24. Sir Walter Layton, a Népszövetség pénzügyi bizottságának budapesti munkájáról nyilatkozva hangsúlyozza, hogy Magyarország helyzete nehéz. Súlyos deficit állt elő a legutóbbi költségvetésben és az adóvédelem is állandóan csökken. Ha a költségvetés egyensúlyát biztosítani akarják, úgy

a legnagyobb takarékoskodásra van szükség, annál is inkább, mert Magyarországnak rövidesen nagyobb külföldi kölcsönöket kell kifizetni.

Remélhető azonban, hogy a külföld meghosszabbítást ad és Magyarország fölül eltűnnek a feltornyosult fellegek. Ausztria helyzete még súlyosabb. Januárban az osztrák jegybanknak vissza kell fizetni a külföldi kölcsönöket.

Magyarország és Ausztria megsegítése elkerülhetetlen,

mert ellenkező esetben infláció áll be mind a két országban. Kölcsön nem oldja meg a problémát.

Layton a továbbiakban rámutat arra, hogy

egész Délkelet-Európában súlyos a gazdasági helyzet és ebben nagy részük van — különösen az utódállamokra vonatkozik ez — a lehetetlen vámsorompóknak is. A bajba jutott államokon nem könnyít a pénzbeli segítség. Az ipari és kereskedelmi felszabadulásnak kell jönnie, amelyre igen nagy szükség van.

Középeurópai devizakonferencia.

Bécs, október 24. A Nemzetközi Fizetések Bankjának kezdeményezésére a jövő héten Bécsben középeurópai devizakonferencia lesz.

Képviselőválasztás.

Albertiürra, október 24. A főispánná kinevezett Szapáry Lajos gróf országgyűlési képviselő helyébe az albertiürrai kerületben Marton Béla földbirtokos lépett fel egységspárti programmal.

Letartóztatták a Zsidókórház vezetőjét.

Budapest, október 24. A rendőrség ma délután letartóztatta Gross Lajost, a Zsidókórház gazdasági főnökét sikkasztás és hűtlen kezelés miatt.

A pénzügyminiszter kimondta a zalai községek adóhátraléka ügyében a felelősséget

A vármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésében a pénzügyigazgatóság előterjesztése szerint 287 zalai község eljárásába ellen kellett volna kimondani az anyagi felelősséget, az adóbehajtások elhanyagolása miatt. A közigazgatási bizottság hosszas tanácskozás után úgy határozott, hogy a felelősséget nem mondja ki.

A pénzügyigazgatóság köteleességszerű felelősséget folytán az ügy a pénzügyminiszterhez került, aki felülvizsgálván az adóhátraléki kimutatásokat,

megváltoztatta a közigazgatási bizottság határozatát és a 287 község eljárásába ellen a felelősséget kimondta.

A miniszter a vonatkozó rendeletben azt is kimondja, hogy abban az esetben, ha az

érdeelt eljáróságok

a mulasztásokat november hó 14-ig helyrehoznák, a felelősség alkalmazását mellőzni kell,

egyébként a behajtásokat az eljáróságok költségén eszközlik.

A rendelet nagy feladat elé állítja a pénzügyi hatóságot és a községek eljáróságait. Tény, hogy igen nagy államérdek fűződik a közterhek behajtásának eredményéhez, de a községek nehéz helyzetében kell, hogy a legmesszebbmenő gondossággal járjon el a hatóság s a behajtást ott szorítsa, ahol fizetési lehetőség volna, de készség nincs. Meggyőződésünk, hogy az ügyet kellő bölcseséggel és körültekintéssel fogják intézni a pénzügyi hatóságok.

Tulajdonképpen milyen szénünk lesz a télen?

A szénrendeletek megjelenése óta különféle hírek láttak már napvilágot a szénellátással kapcsolatban. A tény az, hogy rendeletek, hírek vannak, csak szén nincs. Az egyik helybeli cégnél egyedül tatabi brikett kapható, korlátozott mennyiségben. Tüzfát természetesen korlátlanul kapni.

A fennemlített cég általános érdeklődést érdemlő hivatalos leíratot kapott, melyben a szénkormánybizottság közli, hogy a szénzárlat a rendelkezések sorrendjének betartása miatt késik. «A hiányzó külföldi szén pótlására a hazai bányák termelése csak az esetben lesz elegendő, — mondja a leírat, — hogyha a leggyöngébb bányák kapacitását is teljes mértékben kihasználjuk. Természetes dolog, hogy mindenki a legjobb minőségű tatabi, dorogi bányákat igyekszik megrohanni s így ezek hátralékban maradnak a megrendelések teljesítésével. Ezen a nehézségen fog segíteni a valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez a napokban kiadandó miniszteri rendelet, mely minden egyes megyét bizonyos bányák körzetébe utal.

Zalamegye szükségletét elsősorban a hozzá legközelebb eső bányákból tartozik beszerezni, melyek közül pl. az ajkai bányának még lekötetlen készletei vannak.»

A kormánybizottság a zalai szénkereskedőket tehát az ajkai bányához utalja. Köztudomású, hogy az ajkai szén gyenge. Tenünk kell tehát valamit, segítenünk kell a kereskedőknek, hogy valami uton-módon legalább bizonyos arányban jobbminőségű szenet is kapjanak, mert az mégsem lehetséges, hogy egyik körzet vagy vármegye hátrányban maradjon a másik mögött, csak azért, mert a területén nincs jobb minőségű szenet termelő bánya.

A zalaegerszegi szénhiányra jellemző, hogy az elemi iskolának a Fischl cég adott 20 métermázsza tatabi szenet kölcsön.

Információnk szerint a szén árában nem történik változás, de mindent el kell követnünk, hogy pénzünket jobbminőségű hazai szénért fizessük ki.

Nikics Fedort, a délvidéki magyar és német kisebbség kérlelhetetlen ellenségét nyugalomba küldték

— Zágrábi tudósítónktól. —

A király a képviselőválasztásokat az alkotmány és a választói törvény alapján november 8-ára írta ki, a szkupstinát pedig december 7-ére hívta össze rendkívüli ülésre. A szenátus választásáról és összeülésétől még nem jelent meg a rendelet. A választásokkal kapcsolatban a kormány kiáltványt intézett a nemzethez, amelyben az új parlament feladatát vázolja. Elsősorban a gazdasági és kulturális viszonyokat kell rendezni, a vámtarifa módosításával a közterhek arányosabb elosztását elősegíteni és azokat csökkenteni. Ki kell építeni a szociális törvényhozást, hogy az ország minden arra rászoruló rétegére kiterjedjen. Kétszeres erőmegfeszítéssel kell az új parlamentnek az ország kulturális fellendülésén és a nemzeti és állameszme megerősítésén dolgozni. Szabadka városa nem küldhet külön képviselőt, hanem a topolyai járással együtt választ együtt. (Obzor, Hrvatska Strazsa, szept. 24—27.)

A közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében újból felvehetők az elemi iskola IV. osztályába azok a már végzett tanulók, akik a középiskolai felvételi vizsgán nem feleltek meg, vagy fiatal koruk miatt nem járhatnak középiskolába; végül azokat, akiknek községében nincs sem polgári iskola, sem gimnázium. Ezzel kapcsolatosan közöljük azt a hírt is, hogy Nikics Fedort, a közoktatásügyi segédminisztert nyugdíjazták. Nikics Fedor tudvalevőleg

a kisebbségnek, különösen a magyarságnak elszánt ellensége volt, aki már szabadkai jogtanár korában is igen sokat ártott a megszállott magyar Délvidék nemzetiségének.

A költségvetés csökkentése folyamán a kormány a tisztviselői fizetéseket 6%-kal, a nyugdíjakat pedig 5%-kal leszállította, de csakis az újabb nyugdíjasoknál. Leszállította a személyi pótlékokat, úgyszintén a drágasági pótlékokat is. Az általános bizalmi válság egyébként Jugoszláviát is elérte. A betevők valószínűleg megrohanták a bankokat és a postatakarékpénztárakat. A kormány ezért elrendelte, hogy az eddigi kamatozást a postatakarékpénztárnál és az Állami Jelzálog Hitelintézetnél csak azoknak a betéteseknek adja meg, akik október 1-ig helyezték el ott betéteiket.

Központi szálloda, Budapest

Baross tér 23. (a Keleti pályaudvarnál.)

Szolíd urí ház

Folyóvíz, fürdőszobák, telefon, központi fűtés.

Berendezte: LINGEL BUTORGYÁR.

Igazgató: PALKOVICS EDE.

Október 1-e után a betétek után csak 3%-ot fizetnek mindkét intézetnél, azoktól pedig, akik betéteiket folmondták, újabb betétet nem fogadnak el.

A Hoover-moratórium következtében Jugoszlávia költségvetésében mintegy 900 millió dináros deficit állott elő. Ennek fedezésére a baseli Nemzetközi Fizetések Bankja ugyanilyen összegű kölcsönt folyósított a kormánynak, hogy ezzel a nehézséget áthidalja. Marinkovics külügyminiszter azonban kijelentette, hogy az ügyet ezzel nem tekinteli elintéztnek, hanem a nemzetközi szerződések alapján továbbra is követelni fogja a kormány az elmaradt fizetések teljesítését.

A bányászati kátholikusság és adminisztrátora, Rodics Rafael belgrádi érsek között mintegy hét év óta a mai napig elhúzódó harc tört ki az egyházközségi alapszabályok miatt. Az érsek végül is felfüggesztette az egyházközségi alapszabályokat és önkormányzati szerveket, kuratóriumokat nevezett ki, amelyek átvették az egyházi vagyonok feletti rendelkezést és az egyházközségi ügyek intézését. Ez nem ment mindenhol simán és a pascovai egyháztanács tagjai felelősséggel is éltek. Az államtanács most hozott határozatot az ügyben és megállapította, hogy a régi alapszabályok érvényesek és Rodics érsek minden intézkedésében törvénytelenesen járt el. Kérdés, hogy az érsek az államtanács döntése után és alapján változtatni fog-e intézkedéseiben, mert hiszen példa van rá, hogy az államtanács döntéseit maga a kormány sem respektálta, ha neki nem konvenáltak.

A nagybecskereki német tanítóképző működését még mindig nem kezdhette meg. A vezetőség azonban megnyugtatta a szülőket, hogy csak néhány részletkérdés elintézése van még hátra és megnyílik az intézet. A német működők és dalkörök is újból megkezdték működésüket. Versecen a földmívesek ének-kara adott elő daljátékot, Kikindán pedig az ottani dalkör rendezett hangversenyt. A magyar énekkarok működéséről ezideig még nincsenek hírek.

A becskereki kereskedelmi kamara sürgős beadványban kéri a pénzügyminisztert, hogy az adóbehajtásokat halasszák el addig, amíg a gazdák az eladott búzájukért járó pénzüket megkapják. Hír szerint a Privilegizált Kivitel Intézet eddig mintegy 10 ezer vagonnal adott el, ebből 2500 vagonnal Jugoszláviában, a többit külföldön.

Az albán határon albán komitások és jugoszláv határőrök között tűzharc folyt, melyben egy komitácist megöltek, egyet pedig elfogtak. A jugoszlávoknak nem volt veszteségük. By.

Férfiak

gyengébbek ellen szigorú ellenőrzés mindenkor biztosítva, nem orvosok által kinevezett orvosok által. 80 Ft bírság ellenében díjazatlan lemondás költ: GUMI EXPORT Budapest, Nagybányai-utca 13. sz. 2.

Felhívás a vármegye tanítószághoz

Az Országos Állatvédő Egyesület a folyó évben is kiadta a szokásos Gyermeknapnaptárt, amely most is kiválóan sikerült. A Gyermeknapnaptár, valamint az egyesület Állatvédelem c. szaklapja az állatvédelmi nevelő oktatás kitűnő segédeszköze.

Akkor, amikor minden eszközzel törekszik a népoktatás a tökéletes felé s amikor az a jövő nemzedék érzelmevilágára is gyakorolni óhajtja jótékony hatását: felhívom a vármegye tanítószághoz figyelmét az állatvédelem fontosságára, erkölcsnemesítő voltára s a szolgálatába állított fenti segédeszközökre.

Az állatok iránti rokonszenv talajából kihajt a virágok virága: a tiszta emberszeretet is. Városokon — sajnos — még sokszor tárgya látásunknak különösen a teherhúzók állatoknak kiméletlen bánásmódja való részvétel. Falvakon meg nagyon sokféle állatnak sorsa van az emberek kezében. Mindenütt fontos tehát az állatok iránti rokonszenvre való nevelés, amely közvetlen célján kívül az emberszeretetre is nevel s amelynek sikerét az elemi iskola van hivatva biztosítani.

Zalavármegye kir. tanfelügyelője.

Naplójegyzetek

Szinte óramutató pontossággal ismétlődnek meg ugyanazok a helyzetek a politikai, erkölcsi- és gazdaságtörténetünkben. Akik szeretnek a múltakban szemlélődni és böngészni régi füljegyzéseikben, meg egyéb emlékekben, azok bőséges anyagot találnak annak a tételnek bizonyosságára, hogy az élet örök körforgás összes jelenségeivel és eseményeivel egyetemben. Századok porával takart bizalmas levelekből, naplóból és emlékiratokból szerzünk tudomást arról, hogy bizony máskor is volt ilyen cudar világ, amiben most tengődünk. Eleink se jártak térdig a jóban. Nem itták fenéig a tejfölt a gazdagnak, szerencsésnek hitt házaknál se. Nem álmodhatták ők se mindig simogató selymen az álmukat. Az adóztatásnak máskor is megvoltak a szörnyűségei, az adószedők olyan sebeket nyitottak, hogy ököllel lehetett beléjük nyúlni. Vér és kín, könny és csontropogás jelzi a magyar ember útját. Nem mai keletű a szólásmondás, hogy egy rókáról két bőrt nyúznak. Mennyi égető napigondról, bizonytalanságról, aggodásról, szenvedésről olvasunk azokon az ódonillatú papirokon! Azok sok mindent elárulnak, a győtrődő lelkeknek szívből jövő gyónásai. Most üres zsebről panaszkodunk, rideg, fássult jelenről, reménytelen holnapokról. Nem vigasztalás, mégis vigasztalásként hat, hogy a sorsunkban nem vagyunk egyedül. Az elmúlt századok nagy hegyein át kezét foghatunk azokkal az osztályos testvéreinkkel, akiket épügy az adósságok emésztenek, a pénztelenség, a ködös holnapok győtröttek, a kibontakozási lehetőségek foglalkoztattak és akik ugyanazzal a keserű humorral, mondhatnám akasztófahumorral humorizáltak a dolgok furcsaságain.

Az embereink: vagy szólunk szabatosabban: a magyar föld válságai önmagukat plagizálják, életétörténetünk folytonossága meglopja önmagát.

A közelmúltban jelentek meg Széchenyi György gróf családi levelei két kötetben. György volt a Széchenyiek őse, az ő vérenek leszármazottja a legnagyobb magyar reformátor, a Hitel szerzője is. Résztvevő Kanizsa felszabadításában is és jeles vívőkedésért kapta meg a grófi címet. Julianka nevű leányát az akkori idők egyik legendás nevű, bravuros huszártisztje, a zalai származású Ebergényi László báró tábornagy vette nőül. Ehhez a hadban járt vőmrának írta Széchenyi 1697—1724 között az említett két kötetre rugó levelet. Minket most a gyűjteményből különösen azok a részletek érdekelnek, amelyek arra mutatnak, mennyire boldogtalan, küzdelmes éveket kellett akkor is átélni az embereknek. Széchenyinek nagy birtokai voltak, takarékosan, szerényen élt, mégis így panaszkodik vejének: «Ha megnyúznának, sem tudnék három forintot előadni.» Ebergényi, úgy látszik, szintén megszorult pénz dolgában és apósához fordult segítségért. Erre Széchenyi ezt válaszolja: «Ha szívemben volna édes fiamarom, bizony kimetszeném s mindjárt elküldeném, de Isten a bizonyosságom, olyan szűkült ember vagyok. Minden mester-ségemet megvetem, hogy legalább száz forintot találhassak.» Számos levele panaszkodik a szörnyű inséget, a kegyetlen porciózást. «Teli nyomorúsággal ez a föld», csak porciózunk mind úr, mind szegény legény. Elpusztul a nép az adó miatt; mert ha mindenét elveszik

is, törkig marad az adósságban. Földönfutókká kell lenniök.» III. Károly koronázására neki is fel kellett menni Pozsonyba. Sajna, azonban még díszruha csináltatására való pénzt se tudott előteremteni. «Borom és gabonám van, de pénzem semmi. Ha valahogy paraszttal talállok megjelenni, vajjon megszenved-e az fényes magyar méltóság?» Másutt megint így fakad ki belőle az elkeseredés: «Akármint diskuráljanak az teológusok, s akárhogy, de eh higgye, hogy pokol másutt legyen, azhol jobban kinoztatnának az lelkek, mint e világon.»

Megdörzsölöm, én olvasó, a szememet és felkiáltok: Istenem, kétszáz éves irást olvasok-e, vagy egyik bús polgártársamnak ma hangzó sóhaját halom?

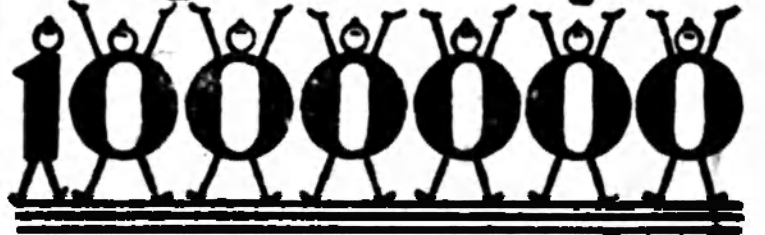
Menjünk egy századdal előre. Kezemben van József nádor iratainak első kötete, amely bátyjával, Ferenc császár-királyal való levelezését tartalmazza. Olvasom azt, amelyik 1797 április 14-én kelt Budán. «Felség!... itt éppen úgy, mint Bécsben, a bankócédulákban való bizalom kezd esni, tehát mindenki a bankócédula hivatalba szalad, hogy bankjegyét készpénzre cserélje be. Tekintettel arra, hogy a pénztárban nincsen csak nagyon kevés pénz, a benyújtott cédulákat csak nagyon kis részben tudják beváltani. Annyira élesedett a dolog, hogy bár csak egyötödrész készpénzt adtak, két nap alatt mégis 60.000 forint készpénzt vettek ki a bankjegy pénztárból. Most már nincs több a pénztárban, mint 15.000 forint a legszükségesebb kiadásokra és nem várt esetekre. Félős tehát, hogy a bankjegyben való bizalom teljesen megszűnik, ha csak néhány előrelátó intézkedés nem történik... A másik dolog, hogy a kamara elnöke megkért engem, hogy jelenteném Felsőgednek, hogy abban az esetben, ha Felsőged lejönne, nincs ellátva elég pénzzel, hogy a szükséges kiadásokat fedezze és egyidejűleg a katonai parancsnokságnak pénzt adhasson.»

Megdörzsölöm, én olvasó, a szememet és felkiáltok: Istenem, mintha az 1931 júliusi, augusztusi s további újságokat látnám a pénzügyi eseményekkel kapcsolatos fejvesztett néphangulatról!

Birjuk-e tehát, ami reánk szakadt, vagy

MILLIÓK KEDVENCE

2a

Standard RADIO

nem birjuk? — kérdezzük mi most és kérdezték ősünk régen is. Fekletet nem tudtak adni maguknak, mi se. De átmentek azok is a válságokon és átmentünk mi is. Voltunk máskor is így és mégis vagyunk; hódolunk most és mégis élni fogunk. Az élet azonban a hősi áldozatok és hősi halottak televényén ifjodik meg.

Pesthy Pál dr.

Rendelet a hat pengős inségbuza kiosztásáról

Köztudomású, hogy a kormány a téli hónapokban ellátásra szoruló inséges lakosság kenyérral való ellátásának biztosítására kedvezményes áru kenyérbúza forgalomba bocsátását határozta el.

A vonatkozó rendelet most megérkezett az alispáni hivatalhoz s részletesen előírja az akció lebonyolítását.

A kiosztást a főispán irányítása mellett a törvényhatóság saját hatáskörben végzi. Az akció nem általános jellegű és csakis azokra a lakosokra terjedhet ki, akik elemi csapások, vagy más körülmények miatt jelentkezett abnormis termés, megfelelő munkaalkalom és kereseti lehetőség hiányában, önhibájukon kívül nélkülözik a mindennapi kenyeret.

A törvényhatóság rendelkezésére álló búza ára az átvétel helyén (a megye által kijelölt vasútállomáson) hat pengő lesz, bolettamentesen.

Fontos rendelkezés, hogy munkaképes egyének csakis megfelelő közmunkák ellenében,

munkabér címén kaphatnak inségbúzát, tehát ilyen sem venni, sem kölcsönvenni nem lehet.

Ingyenes kiosztásban csakis a teljesen munkaképtelen, ellátatlan egyének részesülnek.

A vármegye, belátása szerint, listát alakjában is kiadhatja az inséggabonát. Ebben az esetben az öröktetést a megye viseli. A korpát, 8 pengős árban, készpénzfizetés ellenében olyan 10 holdon aluli gazdák kaphatják, akik termés hiányában az állataik eltartására szükséges korpát másképp beszerezni nem tudják.

A miniszter felhívja a törvényhatóság figyelmét a legszigorúbb tárgyilagosságra, a legnagyobb lelkiismeretességre s arra, hogy az akció lebonyolításánál a helyi segítő bizottságoknak is megfelelő közreműködés biztosításuk.

Matuska-film a moziban

Bécs, október 24. Két bécsi mozi hangosfilmet kezdett tegnap este játszani. A film főszereplője: Matuska Szilveszter, a hírhedt biatorbágyi viaduktróbbantó. A filmen bemutatják a biatorbágyi viaduktot. Bia és Torbágy községek, Jüterbogot, Ansbachot, Matuska kőbányáját, feleségét és kislányát.

Matuskáné a film bemutatásával kapcsolat-

ban ügyvédjei útján a film reá vonatkozó részének törlését kérte.

Az orvosszakértők egyébként hozzáálltak Matuska Szilveszter elmeállapotának megvizsgálásához, ami hetekig is eltart. A merénylő sirógörseai már elmúltak és ma délben meglátogathatta felesége is. A merénylet előzményeiről a gyilkos fantasztikus dolgokat mesél, de a végrehajtásokról logikusan beszél.

SCHÜTZ-kabát
a legolcsóbb és legjobb!

Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenyere.

Leszámolás

A lélek még egyszer visszapillantott ekesdesedett merev testére. Egyideig szállongott felette a halottas szoba hűvös levegőjében, aztán kisuhan az ablakon s megkezdte útját. Nehéz, fáradságos repülés volt, — egész élete súlyát vonszolta magával a nagy leszámolásra.

Most, ahogy visszapillantott, hirtelen úgy érezte, hogy nem is élt. Lázasan vágyakozva kutatott, keresett elő egy tovatűnt szép napot, még egyet, csak egyet még... pár száz virágot kapkodott össze egy nagy csokorból, amit ügyetlen kézzel elhullajtott.

Régi gyerek magát látta meg elsőnek, számára kefélt szöke haját, mindig kinos-tiszta kis öltönyét s hallotta csendes, elnyújtott hangocskáját. Mindenki illedelmes, jólnevelt gyermeknek dicsérte, de most fájdalmasan sajnálta az elmulasztott játékokat és kipirult arccal, borzas, izzadságtól tapadó hajjal megvívott verekedéseket.

Csendes, szenttelen gyermeklekke így szorult be a merev iskolapadok közé. Itt is az első volt, szorgalmas és kötelességtudó, nem beszélgetett szomszédjával, nem folytatott nagyarányú cserekereskedést a pad alatt és nem, igazán nem sügött soha senkinek. Mindig úgy viselkedett, ahogy Isten és tanítói kívánták — s most mégis feltétlen bizonyossággal érezte, hogy soha nem szerette egyik pajtása sem. Sőt — most emlékszik — egy ízben majd hogy agyon nem verték, a piszkos és rongyos Jánosért. János mellette ült a padban, — olyan tekintetű volt, mint egy éhes kutyának — s egyszer ellopta az ő gondosan becsomagolt tízójait. Akkor feljelentette Jánost a tanítónál, jól tudván, hogy a lopás a legfőbb bűnök közé tartozik, amiért igazságos büntetés jár.

Mindebből most már csak a János szomorú és éhes tekintetét vitte magával, meg azt a bizonytalan érzést, hogy az igazságnak Janus-arca s nagyon sok köntöse van s hogy ezek között talán nem is a meztelen igazság a legigazabb.

Esztendőről esztendőre így siklott át az osztályok első padjain keresztül az érettségi majálisig. A majális! Csak most, ebben a percben érezte meg, milyen szép is volt akkor az a majális. Az a sok mosolygó, szöke, barna leányfej, szerelmes szemű, vastaghangú, világhódító sok kamasz és az a tánc! Hogy libegtek, forogtak, hogy toppantottak a perdülönél, hogy sikongott a hegedű és trillázott a cimbalom... A remegő zöld lombok közül kikukkantak a fényfoltok s versenyt táncoltak a napfényvel, a muzsikával, az ifjúsággal... Dehát vak volt ő akkor, hogy mindezt nem látta? Talán épen valamelyik tanárnak tüzzel szolgált a szivarjához, vagy széket hozott a másíknak? Most már csak azt érezte, hogy az ezután következő esztendőket odaadta volna szívesen, ha valaki akkor remegő és ügyetlen kézzel a kezébe csúsztat egy szöke, vagy barna hajfűrtöt «örök emlékül».

Gyorsan, tervszerű pontossággal szép pozíciót biztosított magának egy közismert banknál. Az élesszemű reggeli napsugár, ha bevetődött, egyforma rendet talált mindig az íróasztalon. Megvillant az üveg tintatartón, megpihent a tiszta tollhegyen s a nikkell vonalzóon kacéran végigsétált. Katonás rendben sorakoztak a ki- és beutalási blanketták s a kamattáblázat, mint a bank szentírása dominált a főhelyen. Az íromappája is makulátlan volt, álmódózn és magamegfelekedőzn soha sem firkált rá egy női nevet egyszer, tizszer, ezerszer...

De aztán, amikor úgy érezte, hogy szeret valakit, akkor pontos számadást csinált, összeadott, kivont s eredményképen lemondott a családalapításról. Nagyon elégedett volt önmagával s kicsit meghatott a saját önzetlenségén, merthogy senkit sem rántott magával a szegénységbe. És mégis — eszmélt most fel — nem volt egyetlen szép, meleg estéje sem és soha nem nézett fel rá kisgyerek kacagó szemmel.

Hol kezdődik a kötelesség és hol végződik? — viaskodott a lélek. S az elmúlt élethől egy sápadt arc merült fel, — a bank pénztárosa. Akkoriban suttogva és félhangon valami sikasztást emlegettek az osztályokon. Egy halottsápadt téli délutánon, amikor be akart lépni

hozzá, a félig nyílt ajtón keresztül látta a pénztáros magasra emelt kezét, rémült, kinlódó arcát. Egy perccel később, amikor a dörrenéssel együtt minden elmúlt, meghajtott fejjel, keneteljesen mondta: «Legyen meg Isten akarata.» De most már csak a tágranyílt szemű, csodálkozó gyermekarcok kísértették, meg az asszony sikoltó hangja, amikor az urát levitték a bank szönyeges lépcsőin.

Lassan megöregedett s egészen magára maradt. Mindeuki tisztelettel emelt kalapot előtte, de senki sem közeledett hozzá. Most már csak vallásának élt. Pontosan eljárt a misékre, szigorúan betartotta a böjtöket s a gyónás szentségét. Törvények és paragrafusok labirintjában eltévedt élete bolthajtásos templomok hűvös levegőjében kereste a szeretet melegét.

Es mégis egyre nehezebb és nehezebb az útja a belékapaszkodó halott emlékek súlyától.

Utja végeztével odaborul az Ur lábaihoz s a késői felismerés fájdalmával gyónja a nagy leszámolást:

— Nagy az én bűnöm, Uram. Fölemelt fejjel, büszkén jártam, pedig csak országúti vak koldusa voltam az életnek. És csak most tanultam meg, hogy kedvesebb Neked a vándor, aki letér újáról, ha egy mosolygó virág integet felé az árokpartról, kedvesebb Neked, aki porba térdelve iszik a forrás kristálytiszta vizéből. És kedvesebb Neked a vándor, aki céljáról megfeledkezve, gyönyörködő, elámuló szívvel hallgatja egyetlen kis madaradnak ezüstös énekét, minthogy a saját gőgös, egyenletes, kemény lépteinek kongó visszhangjára figyeljen.

— Nagy az én bűnöm, Uram. Életet adtál nekem és én eltékoztam azt végtelen fukarságomban. Életet adtál nekem, de én nem éltem.

Margó.

Lehet-e ártalmas a Zeileis-kezelés?

Nyilatkozat.

Röviden akarom megvilágítani ezt a kérdést, hiszen ez ma igen érdekel sok gyógyulást kereső beteget. Rosszindulatból, vagy talán tudatlanságból az a rémhír lett kődobva a közönség közé, hogy a Zeileis-kezelés valami rettenetes dolog és a szív, az idegrendszer nem bírja ki stb. En jóhiszeműen bírálok ezeket a rémhíreket s inkább a tudatlanságra magyarázok s azért kénytelen vagyok e lap hasábján a megtevesztett közönségnek megmagyarázni, hogy: az a Zeileis masina nem árt!

Hogy megérthessük, rövid elektrotechnikai ismertetést adok, különben ez bármely valamire való ilyen szakkönyvben benne áll. Miből áll az egész? Két egymással szemben fordított transzformátorból. Az első transzformátor, a szaggató minőségétől függően (az én gépemben higanyos szaggató van) bizonyos szaporaságu és magasfeszültségű áramot állít elő. Ezen feszültség, ezen szaporaság mellett az áram az embert egy pillanat alatt megölné. Igen ám, de jön a második transzformátor, amelyik ezt az elsőből nyert áramot feltranszformálja s ezen közben történik az a nagy változás, ami teljesen veszélytelené teszi az immár hatalmas feszültségű áramot. Néhány számadat megvilágítja a működő erőt. Egy milliméter levegőréteg átütéséhez 4000 voltnyi áramfeszültség kell. A gép 30—35 cm-es szikrát ad, ez tehát egy millió volton felül van. Ez az, amit az orvosok egy része nem tud, vagy nem akar megérteni s azt mondja: ez halálos. Hát nem igaz! Miért? Mert akár félméter szikrát is ültethetünk át saját testünkön anélkül, hogy ártana! Hogy miért nem árt, arra hasonlatot mondok, mert szakszerűen ott nincs hely kifejtetni ezt a fizio-logiás tény. A szem pl. másodpercenként 10 változatot tud felfogni. Ha ennél több jön a szem retinájára, nem vesszük észre. A fül 36—40 ezer rezgésig másodpercenként fogja fel a hangot. (Egyénenként változik.) Ezenfelül a hang bár megvan, fülünk nem reagál, nem hallunk semmit, bár a forgó tükör még mindig mutat hanghullámot. Már most hasonlóan vagyunk az u. n. Zeileis-féle sugárral is. Ebben, az elektromos áram másodpercenként többmilliószor változtatja irányát. S mi tör-

ténik? Ez annyira felette van a szervezet ingerküszöbének a gyors változás miatt, hogy a szervezet a feszültségnek ezt a mértékét már fel nem fogja oly mértékben, hogy ártalmára lehetne, csak annyit fog fel, amennyi neki kell. Sőt mondhatnám, nem veszedelmes még annyira sem, mint azon a kis betegő villanyozó gépen, amiket az orvosok eddig is használtak és használnak még ma is: aki próbálta, megmondhatja, hogy azok a régi kis villanyozó gépek úgy megrázták az áldozatot, hogy egy hétig is érezte, míg a Zeileis-gép ha okoz is kis kellemetlen érzést, nyomban elmúlik.

Most már az a kérdés: vajon miként hat? Miben rejlik hatalmas gyógyító ereje? Egy kis példát mondok. Magot ültettem el, normális hőmérsékleten, egyszerű termőföldbe. Kelő módon besugároztam és a magocska negyed idő alatt kelt ki, nőtt és szinte szemmel láthatóan pár nap alatt érte el, amit egyébként hetek alatt. Mivel tudjuk ezt magyarázni? Eddig még semmivel. Az az erő, ami a növényt húzta fel és serkentette a magban levő őserőt, előttünk rejtett még, talán az is marad. Beszélhetünk itt ionokról, kolloid kémiáról, elektrónokról, mind nem felel meg a valóságnak. Annyi tény, hogy az a láz sugár, az a hatalmas feszültségű elektromos erő, amit ez a gép a szervezeten áthajt, olyan hatással van az emberre, mint arra a kis magocskára; valami csodás változást idéz elő, mintha új életet adna, mintha a szervezet renyhén működő sejtjeit kicserélné, azt a hiányos elektromos töltést pótolná s ezzel a szervezetben rejlő őserőnek segít kiküszöbölni a bajt és betegséget. Ezt a Zeileis-kezelésnek szemére vetik, hogy nem tudjuk megmondani, miként hat. Rosszindulat és maradiság. Mondok egy mindennapos gyógyszert: a jódkáliót. Használjuk érelmeszesedésnél, syphilisnél, dagánatoknál, görvélykóránál, némely golyvánál, hatóanyag a jódió. Ezt használjuk, mint jódtincturát sebekre, mint jodoformot ugyancsak sebekre, olajos állapotban (pl. Calot II.) tuberkulotikus hidegtályogokra, sőt köptető orvosságokhoz, mint jó nyálka ekválasztót. Már most ezt az igen hathatós gyógyszert vessük ki a gyógyszerkönyvből, dobjuk ki a patikákból, csak azért, mert ennyiféle betegségről jó és melé még azt sem tudjuk, miként hat?

Igy állunk az u. n. Zeileis-sugárral is. Számos betegségnek szuverén gyógyszere és a gyógyítás hatásmódját sem tudjuk. Ez még nem ok arra, hogy a gyógykezelést elvessük, mint ahogy a fentemlített jódot sem száműzzük.

Leszögezem tehát azt a tényt: a Zeileis-kezelés nem ártalmas, bajt nem csinál, nem veszedelmes, még a legkényesebb beteg is elüri. De gyógyít számtalan betegséget, amit eddig másként nem tudtunk, amit bizonyít számtalan gyógyult és halás beteg. En részemről kezdetben hihetetlennek tartottam szintén, ma azonban kénytelen vagyok meghajolni előtte. Egész nyugodtan lehet az alá a gép alá állni, nem árt az senkinek sem, csak a rádiósoknak, azok meg vigasztalódnak, mert rövid időn belül a kérdésnek ez a része is megoldódik.

Dr. Urbán Károly.

Fontos Budapestre utazók részére!!!

Szálljon meg a
MERÁN-szállodában
Berlini-tér 7.

Budapestnek legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift. Központi fűtés. Hideg és meleg folyóvíz. Fürdők. Telefonos szobák. Kávéház-étterem.

Szobák 4-50. Pensió 8-tól
Egyágyas szobáknál 10%, két-
ágyasnál 20% engedmény.

HIREK.

ŐSZKOR...

A Deák-társulat rokon-
szenvess tagja: Mikos
Béla küldte be hozzánk
ezt a hangulatos kis versét

Szeretem az Őszt, a sárgult lombokat,
zörgő haraszt között elmúlás fojtogat...
Keringő levelet kergető kósza szél
nyomán a lelkemben sok emlék újra él...

Szeretem őszkor a korhadt földszagot,
melyet a szél egy roskadt sírről hozott.
Misztikusan fájó, édes keserűség
őszkor a lelkemben tündéres fényben ég!

Uram! Ha végördm elérkezett,
rendeld, hogy ne érjen Nydr, Kikelet.
Egy ködös, borongós nap alkonyán,
Őszkor jöjjön értem, Uram, a haldí!...

— Bethlen István gróf volt miniszterelnök
ma gyógyultan elhagyta a szanatóriumot és
rávid tartózkodásra Inkére utazott.

— Halálozás. Ozv. Fejér Andrásné szül.
Szahmáry Mária áll. polg. leányiskolai tanárnő
pénteken este fél 10 órakor hosszas és kínos
szemvedés után 43 éves korában elhalt. A
megboldogult eredményekben gazdag peda-
gógiai munkásságot fejtett ki s emlékét felejt-
hetetlenül belevészté volt tanítványai, kartársai
szívébe. Temetése vasárnap délután fél 5 óra-
kor lesz az újtemető halottasházában.

— A Zalaegerszegi Tekeegyesület október
31-én társasvacsorát rendez. Pintér György
vendéglőjében; a jövedelem a szegény iskolás
gyermek felruházására szolgál.

— Gyümölcsfaápolási tanfolyam Keszthe-
lyen. Keszthely gócponttal a keszthelyi környéki
közsegek bevonásával téli, tavaszi és nyári
gyümölcsfaápolási tanfolyamok lesznek. Elő-
adó Hajós Gyula akadémiai kertészeti fő-
osztályos lesz. E tanfolyamra is 15 államköltséges
hallgatót vesznek fel s a hallgatók sorába a
leventéket, cserkészeket is bevonják. A tan-
folyamot a Zalavármegyei Gyümölcstermelő és
értékesítő Egyesület keszthelyi csoportja útján
rendezik.

— Össztánc. Farkasovszky Teri tánciskolá-
jában, a Kultúrház emeleti termében, vasárnap
este fél 9 órai kezdettel össztánc lesz.

— Holtnaknyilvánítás Cselenkó István gu-
torföldi lakost, aki az 5. honvéd lovas had-
osztály 1. osztályából 1916 április havában
az orosz harctéren eltűnt, a zalaegerszegi kir.
járásbíróság holtnak nyilvánította.

— Eltértek a fiatalok betörőket. A zala-
egerszegi törvényszék fiatalokúak bírójára ma
tárgyalta annak a hat zalaegerszegi sihedernek
bűnügyét, akik az utóbbi időben a város terü-
letén több betöréssel lopást követtek el. Közü-
lük hármat javítónevelésre, hármat dorgálásra
ítéltek. A javítóra ítélték felebbezték.

— Lopások. Pintér Ferenc balatonudvari
gazdától Szücs Alfréd (Misi) 35 éves szoba-
festő és plánetárus elloptott egy zsebórát és
megszökött. Az akali-őrs keresi. — Gőnczi
Sándor (Malec) sümegmihályfalvi vályogvető ci-
gány ellopta Baranyai József nemesapáti lakos
értékes hegedűjét és ismeretlen helyre szö-
kött. A búcsúszentlászlói csendőrség nyomoz-
za. — Horváth Ferenc 18 éves bocskai legény
Arvai Sándor egeraracsai lakostól pénzt lo-
pott. Elrendelték körözését.

— Az új «illetékgügyi Utmutató» kapható a
Kakas-nyomdában.

— Lépfenében meghalt egy alsópáhoki föld-
műves. Szántó Rál 35 éves alsópáhoki gazda
nyakát a múlt héten megcsipte egy légy. A
csípés helyén hatalmas daganat keletkezett.
Szántót a keszthelyi kórházban megoperálták,
de így sem sikerült megmenteni az életnek.
Orvosi megállapítás szerint lépfenében halt
meg.

— MAGÁNVIZSGÁKRA ELŐKÉSZÍTÉS,
GYENGE TANULÓK KORREPETÁLÁSA,
NÉMET ÉS GYORSIRÁS OKTATÁS CSO-
PORTOSAN IS. JÓKAI-UTCA 21.

Oh jaj...!

KÖHÖGES REKEDTSEG

TOROKFAJAS

ELLEN

megöl az
alkorolt köhögés!

EGGER

MELL-

Pasztilla

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN
ÉS DROGÉRIÁKBAN

Ejjen!

Egger Mellpasztilla
Lakóháza meggyógyít!Szalok
a hátról

Eseménynaptár.

E hóban még meleg leszén,
A nap is süt néha-néha,
Azután meg hideg leszén.

Im az epe, lakó vegyed:
Ahogy ez a hó fogyogat.
Közeleg a házbérnegyed.

Ünnepeltetnek a holtak
Elsején. Ők, akik nálunk
Sokkal vígabb élők voltak.

Negyediken, végre, végre
Meggzúnik a képviselők
Nagy munkanélkülisége.

Ellenben hogy komoly munka
Mikor leszén és mi leszén,
Nem kötik azt az orrunkra.

Tizediken, huszadikán
Ép úgy nem lesz pénz a háznál,
Miként nem volt harmadikán.

S elsejétől harmincegyig
A jól bevált program: senki
Nem vár már semmitől semmit.

Színészeti üdvödelem.

Jövel, babéros homloku-aktor,
Lőrinc! S ti fényes társai mind!
Lengék, fehérek, dagadt kevérek,
Imé, a dalnok virággal int!

Rivalgni néktek — szent kötelesség.
Aztán mi jövend? — az ma titok.
Adja az ég, hogy komédiátok
Tessék és teljenek pockaitok!

Intelem a szédült péksegédekhez.

Poklokra ballag a pék,
A szegényt felkötötték,
Unta a kovászt
S a hajba bemászott,
Hollari, hollari, haj!

Ebből, im, az a morál:
Cinkos bármit proponál,
Maradj a kiflinél
S Kozarek megkímél,
Hollari, hollari, haj!

Édes anyanyelvünk.

«Nincstelen» — hallom és mondom
Nagyon sok szegényre.
Milyen szó ez? Hozzuk csak ki
Egy kicsit a fényre.
Jól tudom, jó vón', ha vón' a
Kincstelennek kincse,
De nem értem, haszna ennek
Mi, hogy ha a nincstelennek
Van egy nagy zsák nincse?...

Iksz Ilon.

— Tüzeset. Kulcsár Ferenc 29 éves söjtöri
gazdának a szőlőhegyen levő borospincéje ki-
gyulladt és elégett. A kár megközelíti a
3000 pengőt.

— A gyomorlájás, gyomornyomás, bélsár-
pangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér
nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín,
kedvetlenség a természetes «Ferenc József»
keserűvíz használata által sok esetben elmúlik.
Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel
nyilatkozik a magyar Ferenc József vízről,
mert hatása megbízható és rendkívül enyhe.
A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban,
drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Szürkálások. Németh Józsefné cupi fiatal-
asszonyt Csesztregen a csárdában zsebkéssel
megszúrták. Állítólag Gaál János felsőapáti-
pusztai legény volt a támadó. — Bak közsé-
ben Drávecz Ferencet moztahafia, Cseh Ágost-
on vasvillával szúrta meg.

— Időjárás: Egyelőre még enyhe idő vár-
ható, később megélénkülő északnyugati sze-
lekkell és erősebb hősüllyedéssel változó, eny-
dő valószínű. Zivatarjelenségek nincsenek ki-
zárva.

Incidens
a Kazinczy-téren

(Péntek. Kazinczy-tér. Délután.)

A zöld: — Arcátlan, tolakodó fráter!

A fehér: — Bocsánat uram, de a szél...

A zöld: — Mit a szél? Akit a szél visz,
nem a saját akarata, ne jöjjön az utcára!A fehér: — Nagyszerű! Maga talán a sa-
ját akarataból pottyant ide a járda szélére,
flörtölni a verebekkel? Vegye tudomásul, hogy
a Rinaldó verboszuja voltam egy tavalyi
kalendáriumban. Azért, mert most túrórt cso-
magoltak belém, nekem is lehet önérzetem.
Maga különben sem olyan előkelő, hogy dör-
gölni akarjak. Sőt.

A zöld: — Ocska papiros!

A fehér: — Belém még fognak sült gesz-
tenyét csomagolni. De maga?...Egy fehér gombóc: — Kolléga úrnak telje-
sen igaza van. Én tegnap még szenzáció
voltam egy pesti lapban. Matuska. De a
suszter összegyűrt és belegyömösölt a kap-
liba, hogy jobban mutasson. S ez a szerencsét-
len verébmartalék most azt hiszi, hogy fel-
vágthat nekem! Vacak!(Fixirozzák egymást. Sok-sok levélkisasz-
zony gyűl össze kíváncsian. Jönnek a barna,
sárga, kék munkanélküliek, különféle üzletek-
ből és sátrakból és vigyorogva nézik a kez-
dőző veszekedést. Közben jön egy szélroham.
Az egész társaságot halomra szórja. Segély-
zések és zörgések hallatszanak. Járókelő
emberekhez csapódnak az áldozatok s miután
körültáncolták őket, elterülnek a porban.)

— Seprő, seprő!!

(Végigsüvit a hang a téren, mintha rend-
őrt szolt volna valaki kétségbeesetten. Alig-
hanem az a háztetőnyi szalmacsomó volt,
amelyik tehetetlenül gurul végzete felé. Eg-
elsötétül, már nem látni semmit, nézők szét-
oszolnak.)Hivatalos jelentés (mint javaslat): Gondos-
kodás történt, hogy a jövőben minden ha-
sonló incidens elkerültesse. Papirost, szemé-
tet elszórni szigorúan tilos, mert a város kö-
zepe mégsem lehet szemétdomb, ha van is,
akinek ez az ízlése, mert a közönség több-
ségének nem ez az ízlése. Punktum.

SZÍNHÁZ.

Viktória. A darabot a tavalyi évadban Deák mutatták be. Kacagásra most is bő alkalom nyílt, Ábrahám szép melódiáit nagy élvezettel hallgatta a közönség. Nagy tetszést váltott ki Deák Lőrinc, kinek komoly játékát már tavaly megcsodáltuk. Most még hozzátett. Paxy Teri kellemes hangját nem győzi dicsérni a színházjáró közönség; ezúttal is kitett magáért. Nagy szerepe, sok énekszáma volt. Mindent tökéletesen látott el. Eöry Gizi temperamentuma most is jól érvényesült. Táncai elsőrangúak. Szabó Ernő a komikus helyzeteket remekül kiaknáta. Annyi derűt áraszt szíjjel a teremben, hogy végül minden mozulatát lesik, kacagják. Huszthy Róbert, a társulat bonvivánja, fess, elegáns, szépen énekel. Megszerették és sok tapsban van része. Józsa Irma csupa élénkség, tűz. Első komolyabb szerepe, amely nehéz feladat elé állította, hiba nélkül oldotta meg. Pompásan táncol, ügyesen mozog. Köszegi Géza sikerrel mutatkozott be ezúttal is. Kisebb epizód szerepeikben kiválóak voltak Hortobágyi Artur, Sala Domokos, Buday Éva, Tihanyi Piri, Ray Pál. A zenekar hibátlan, a rendezés izléses volt. (G)

Műsor:

Szombaton: Feketeszárú cseresznye. Színház.

Vasárnap délután: Nőtlen férj. Operett.

Vasárnap este: Lámpaláz. Operett.

Hétfőn: Rád bízom a feleségem. Vigjáték.

Kedvezményes színházjegy váltására jogosító utalványok az Ipartestület tagjai részére a Kakas-nyomdában is kaphatók.

SPORT.

Move ZSE—ZTE. A város egész sporttársadalmát megmozgatta a hagyományos ZTE—Move mérkőzésre való nagy előkészület, úgy, hogy jó idő esetén rekordközönség megy ki a Jákum-utcai sportpályára. A két csapat végleges felállítását még nem ismerjük, az azonban bizonyos, hogy a vezetőség minden tőle telhetőt elkövet mindkét részről, hogy a mérkőzésre legjobb embereit állítsa ki. A minden bizonnyal nagy számban megjelenő közönség reméli, hogy ez a mérkőzés mindvégig simán, durvaságoktól mentesen fog lefolyni.

Rendes körülmények között döntetlen eredmény lenne reális, mivel a két csapat erőviszonya egyenlőnek mondható, a futballban azonban már nagyon gyakran fordult elő meglepetés és így igazán nem csodálkoznánk, ha valamelyik együttes váratlan jó formát mutatva, kis gólaránnyal győzne.

Örömet keltett Egerszegen, hogy mind a két csapat jó helyezést biztosított a tabellán és minden reményük meg lehet ahhoz a drukkeroknak, hogy valamelyik együttes az első osztályba kerül.

A mérkőzés a ZTE pályán délután fél 3 órakor kezdődik. Koch bíró vezetésével.

MOZI.

A VARSÓI CITADELLA.

Nagy hangos világfilm 10 felvonásban. Főszerepben: **Várkonyi Mihály.** Bemutatja az Edison mozi szombaton 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. **Vasárnap délután 3 órakor a helyár 40, 60, 70 fillér.**

Zapolska Gabriella világhírű regénye és színdarabja nyomán készült ez a film, amely a régi cári urakom idejében játszódik és hősei: a kormányzó leánya és a fiatal forradalmár, akik halálos veszedelmeken keresztül végül egymáséi lesznek. A film különös nevezetessége az, hogy az legnagyobbbrészt Varsóban készült és hogy a férfi főszereplő Várkonyi Mihály, a kiváló magyar filmszínész, aki a múlt évben, amikor Európában tartózkodott, Varsóban játszotta el szerepét. Kétségtelen, hogy Várkonyi Mihály egyik legszebb és legművészebb alakítása az orosz forradalmár alakja. Bizonyos, hogy ezzel az alakításával megérdemelt sikert fog aratni. A film rendezése gondos és jó munka. Különösen meg kell dicsérnünk La Janát, Várkonyi Mihály női partnerét, aki a kormányzó leányának szerepében finom és egyszerű.

ZALAI GAZDA

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei. Rovatvezető VIDA JÁNOS g. e. titkár.

Takarmányárpa és alomszalma-vétel.

A m. kir. államrendészeti szervek szombathelyi élelmiszerüzeme (Postafiók 39.) a m. kir. honvédség szükségletének fedezésére takarmányárpat és alomszalmát — a termelőktől közvetlenül — készpénzfizetés ellenében vásárolni óhajt. Az eladásra kerülő árpa, illetve alomszalma Szombathelyen az élelmiszerüzem telepére lenne beszállítandó, esetleg vagon-tételben ab feladási állomás is megvásárolják. Ajánlatok akár levélben, akár személyesen a fenti üzemnél megtehetők.

A szalmatrágya.

Az utóbbi időben a külföldi és hazai agrártudósok mind nagyobb érdeklődést és figyelmet szentelnek az állati ürületek nélküli, csupán szalmából, vagy más növényi hulladékból bizonyos eljárás útján előállított u. n. szalma, vagy mesterséges istállótrágyának. Bármilyen mértékben is sikerül a növényi tápanyagokat műtrágyaanyagokkal pótolni, az istállótrágyának a talaj kedvező fizikai és biológiai állapotára kedvező hatását semmiféle műtrágya pótolni nem tudja. Hazánkban azonban, különösen alföldi gazdaságaink a nyomasztó állatok és a nagy takarmányhiány miatt annyi állatot nem tudnak tartani, amennyit a szükséges istállótrágyázás a talajerő fenntartása szempontjából megkíván. E szempontból nézve a dolgot nálunk rendkívül nagy jelentősége van a szalmatrágya készítési eljárásoknak, amelyek a kísérletek és próbák szerint az istállótrágyával teljesen egyenrangú trágyaanyagot juttatnak a gazdának. A szalmatrágya készítésének lényege a következő: szalmát, trágyatelephöz hasonlóan rakunk össze, bomlásának elősegítése végett tiprátjuk és kellő mennyiségű vízzel itatjuk át. Hogy a szalmán levő, a szalma elkorhasztását végző baktériumok minél intenzívebben végezzék munkájukat, fejlődésüket és szaporodásukat előmozdító anyagokat adunk a szalmához. Ezeknek az anyagoknak nitrogént kell tartalmazniuk, mert a baktériumoknak nitrogéntrágyaanyagokra van szükségük. Ilyen anyag az angol gyártmányú és hazánkban is forgalomba hozott adco készítmény és mésznitrogén, mely hatás tekintetében a legújabb hazai vizsgálatok szerint több eredményt mutat fel, mint az adco.

A mésznitrogén alkalmas a szalmatrágya elkészítésére, mert a nitrogénanyagok között ez a legolcsóbb, valamint a vizsgálatok szerint a mésznitrogén a baktériumok fejlődésére és szaporodására kedvezőbb, mint a salétrom-nitrogén. A gyakorlat különben is megállapította, hogy a mésznitrogénnek a talaj baktériumflórájára ingerlő hatása van, amely azután a talaj fizikai állapotának javulását, tevékenyebb tételét, morzsalékos struktúra kifejlődését segíti elő. E talajjavító hatás nemcsak a

mésztraktomra vezethető vissza, hanem a mész-nitrogénnek, mint kémiai keveréknek a hatással is magyarázható. A mésznitrogén a kötött talajok erőlyes lazítását eredményezi.

A legnagyobb pontossággal végrehajtott kísérletek alapján megállapították, hogy a mész-nitrogénnek specifikus serkentő hatása van a baktérium életére. Ezzel magyarázható tehát a szalmatrágyázás keresztülvitelénél a mész-nitrogén alkalmazása a többi nitrogénműtrágyákkal szemben, mert a gyakorlat minden tudományos vizsgálat nélkül észrevette, hogy a mésznitrogén a szalmatrágya bomlásánál ismert baktériumfejlesztő hatását igen eredményesen fogja tudni érvényesíteni.

A szalmatrágyázás kérdésének és gyakorlati használhatóságának eldöntésénél az játszik főszerepet, hogy a szükséges vízmennyiséget tudjuk-e olcsón és könnyen biztosítani. Megállapíthatjuk, hogy benne sikerült az istállótrágyát pótló trágyaanyagot nyernünk. Ha a végleges eljárás a gyakorlati életben széles körben elterjed, beláthatatlan perspektívát nyit a különben is istállótrágya-hiányban küzdő mezőgazdaság előtt.

RÁDIO.

Vasárnap, október 25. 9: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a szegedi fogadalmi templomból. 11.15: Ev. istentisztelet a Bécsi-kapu-téti templomból. Utána szalonzene. 2: Gramofon. 3: Időszzerű gazdasági tanácsadó. 3.45: Rádió Szabad Egyetem. Majd helysz. közv. Bocsárlapulytő községből. 6: Magyar zenénk a 19. sz. első felében. 7: Társadalom és vallás. 7.25: Az Operaház Denevér előadásának közv. Utána cigányzene.

Hétfő, október 26. 9.15: Szalonzene. 12.5: Hangv. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: Hogyan utaztak dédapánk. 5.30: Cigányzene. 6.30: Német lecke. 7: Goldmark-lemezek. 7.35: A Filharmóniai Társaság hangv. az Operából. Utána cigányzene.

ZALAEGRSZEGI PIACI ÁRAK

Búza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Arpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00, P. Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Búza (tiszavidéki) 9.90—10.25, búza (egyéb) 9.35—9.60, rozs 9.90—10.00, arpa 15.50—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzaborja 10.00—10.20, köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Laptulajdonos és felelős kiadó: KARAS ADOSTON
Főelöltségi elnöke: SYLVESTER PETER JÁNOS
Főszerkesztő: PESTHY PÁL dr.

FIZESSEN ELŐ A «ZALAVÁRMEGYE»-RE!

Csödtömeg árverés.

A néhai Kulassy Kálmán hagyatéka csödtömegében a nagykanizsai kir. törvényszék, mint csödtörvényszék az 1348—1931—20 sorsz. végzésével a csödtömeg 338—1346, továbbá 1348, 1349 és 1351—3838 t. a. felsorolt különféle vaskereskedésbeli áruknak nyilvános magánárverésen leendő eladását rendelvén el, annak fogantatásaként ezen ingókat a következő feltételek mellett adom el:

Az összes fentírt tételek alatti összesen 55.747,82 P beszerzési értékű és 29.529,75 P-re becsült árú, azért, hogy a közadós kitűnő helyen lévő, csupán a tulajdonos elhalálása miatt nem folytatott s kitűnő forgalmu, nagyon régi üzlete mindjárt tovább folytatható legyen s hogy ez üzlet vevőkre ne csökkenjen, egyeztetve, egy összegben a legelőbbet ígérőnek adom oly módon, hogy a kiküldési ár, a becsült továbbá, hogy fenntartom a jogot ahhoz, hogy megfelelő ajánlat nem létezik esetén a fent írt ingókat és üzletet nem adom el.

A venni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt 2000 P bántópenzt kezeimhez letenni.

Vevő tartozik a vételárát egyszerre és egy összegben a vételkor nyomban kezeimhez lefizetni.

Vevő tartozik a vételár 3 %-át is vételi illeték címén, továbbá az árverésről felvett jegyzőkönyv 2 P bélyegilletékét a vételkor azonnal kezeimhez lefizetni.

A megvett ingók vételkor nyomban a vevő tulajdonába mennek át.

A tömeg az eladott ingók esetleges hiányos voltáért továbbá az áruk mennyiségéért szavatosságot nem vállal.

Az 1931. évi nov. 1-től a vevő tartozik az üzletért s az ezzel járó közterheket (pld. csatorna használati díjat stb.) a sajátjából viselni.

Az árverést az üzlethelyiségben Nagykanizsán Eötvös tér 30 sz. a. tartom meg s ennek fogantatására határnapul

1931 évi november hó 2. napjának d. u. 2 óráját tűzöm ki.

A leltár és üzlet az árukkal együtt minden nap d. u. 3—4 óráig az előbbi pontban írt üzlethelyiségben megtekinthetők.

Nagykanizsán, 1931. évi október hó 23-án.

Dr. Málek László
csödtömeggondnok.

**HAZUDIK
A MUZSIKASZ!**

**HA HANGSZERE
NEM
KÖVACS
DÍVATRIJKZBOL
VÁLE**

Ma már mindenki tudja:
nincs jobb, mint az eredeti!

Fűtünk „Unió”

amerikai rendszerű egy kályhával több szobát, mellyel az eddig elhasznált tüzelőanyagok kb. fele megtakarítható.

Egyenletes égés, egyenletes meleg. Használatban bemutatja és árajánlattal szolgál a gyár képviselője

ERDELYI JENŐ

fűtés és vízvezeték-berendező
ZALAEGERSZEGEN. TELEFON 43

BIZTOS AZ EREDMENY,
ha a

ZALAVÁRMEGYÉBEN!

hirdet.

APRÓHIRDETÉSEK.

MODERN három és négyszobás lakások azonnali elfoglalásra is kiadók. Bővebbet Fuchs és Grósznál.

ELADÓK elköltözés miatt jó fejős tehének, hegyi széna, takarmányrépa, gazdasági eszközök, bútorok. Pados postatiszt, Zalaegerszeg, Jánkahegy.

Németh László

tetőfedő mester!

Zalaegerszeg, Bethlen-utca 17. sz.
Telefón 221.

Vállalok: bármilyen új cserép- és palafedést, régi tetőzetek javítását, régi zsindelytetők lebontását s annak cseréppel vagy palával való befedését jóállással — Levél- vagy telefonhívásra helyszínre jövök és költségvetéssel díjmentesen szolgálok. — Jutányos árak!

Boroshordókat

10
literből

1000
literig

raktáron
tart és 10
évi
jótállás
mellett
elad

RISZT SÁNDOR
kádár-mester

Vörösmarty-u. 29. Telefon: 197. sz.

A mai gazdasági viszonyok takarékosagra intenek, tehát

ugy saját, mint nemzetgazdasági szempontból fontos és érdeke, hogy még a tél előtt cserépkályháiból csak **Németh-féle** szabadalmazott vasbetétekkel. Egy tél meggyőződtesse Önt, a szab. vasbetétellel ellátott cserépkályha óriási előnyeiről:

Mert a vasbetétellel ellátott kályha jóval felülmúlja az eddig ismert kályha típusokat. Egy kályha két szobát is fűt ugyanannyi tüzelőanyaggal, mintha egy szobát fűtené. Egy szoba fűtése esetén **60—65% tüzelőanyagmegtakarítás.** — Régi kályhába is szerelhető. A vas- és cserépkályha legjobb tulajdonságait foglalja magában, amennyiben a vasbetétek átmelegedve a szoba hideglevegőjét 3 levegőnyíláson beszívják és 3 nyíláson, mint meleglevegő, bocsátja ki (levegőáramlás folytán). A cserépkályhának csak az a hivatása, hogy a meleget megtartsa. — **Csak egy kályhával kísérelje meg — az eredmény meglepi.** Minden tüzelőanyagra alkalmas. — **Szerelési költség már az első fűtési idényben tüzelőanyagmegtakarításból megtérül.** Kérjen díjtalan ismertetőt és leírást. Cserépkályhákból óriási raktár a legszebb színekben és kiviteiben.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

Telefon 241.

Zalaegerszeg, gr Apponyi á. u. 23.

szabadalmazott cserépkályha-
és agyagáru készítői.
Aranyéremmel és díjmentes
tanácsokkal szolgálva

„ALADDIN”

a század legjobb **petróleum izzófénnyelámpája.** Méltó vetélytársa a villanyvilágításnak. Teljesen automatikus. Hőfehér nappali izzófény.

Olcsó üzem. Szagtalan, zajtalan, robbanásmentes,

öt évi gyári szavatosság.

Részletfizetési kedvezménnyel árusítja:

Heinrich W. és L. cég Zalaegerszeg,

ahol minden alkatrész, mint csereakció gyári árban kaphatók.

Páratlan kabát-occassio!

Dívatkabátok világos és sötétebb drapp-szinben, selyembéléssel, valódi szőrmével	P 35-től
Sötétkék fényposztó-kabát selyembrokát béléssel, nutriette bárány szőrmegallér és kezelővel	P 48
Fekete fényposztó-kabát brokát béléssel, fekete seal gallér és kezelővel	P 52
Fényposztó-kabát sima selyembéléssel, fekete és sötétkék színben, fekete seal-elektra gallér és kezelővel	P 75
Sötétkék la crêpe posztókabát ramona-selyembéléssel, coboly-bárány gallér és kezelővel	P 90
Sötétkék crêpe-kabát kiváló minőség, valódi pézsma szőrmével, divat szerinti díszítve	P 100
Fekete és sötétkék charmelin-kabátok , egész prima minőség, duchesse-selyembéléssel, dusan prémezve	P 150

Állandó nagy raktár perzsa és perzsaláb kabátokból és bundákból

Dús választék rendkívüli nagyméretű kabátokból is.

Kitűnő szabás.

Legjobb kidolgozás.

SCHÜTZ ÁRUHÁZ

ZALAEGERSZEG

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnkönnap üdőtűn. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131

Nem végződtek a kívánt eredménnyel Laval amerikai tárgyalásai

Borah szenátor harca a francia kormánnyal

Washington, október 26. A Hoover és Laval között folytatott tanácskozások tegnap délelőtt befejeződtek. Az eredményről hivatalos nyilatkozatot adtak ki, amelyben lefektették mindazokat a módokat, amelyekkel előbbre akarják vinni a világbéket.

Laval tegnap reggel nyilatkozott a sajtó képviselőinek és kijelentette, hogy levélben fejezte ki sajnálkozását Borahnak, amiért a revízió érdekében elfoglalt álláspontja miatt ridegen válaszolt a szenátornak. Este Stimsonnál találkozott a két politikus, ahol hosszabb eszmecsere folytatótt. A vacsorán Hoover a következőket mondotta:

Nagy megtisztetésnek veszem, hogy Laval miniszterelnök eljött Amerikába. Tárgyalásaink során az a felfogás alakult ki bennem, hogy sikerül Európa számára bizonyos eredményeket biztosítani. Európában a gazdasági krízist a bizalmatlanság okozta, ezért elsősorban a bizalom megszilárdítására kell törekedni.

Vacsora után Borah szenátor a francia miniszterelnökkel folytatott tanácskozásairól ezeket mondotta:

Az ellentétek a kétórás megbeszélés után sem csökkentek közöttünk. Laval megkért, keressék fel este a követségen, hátha megynk valamire. Én azonban nem bírom, hogy sikerül zoldágra vergődni. Én a leszerelés, biztonsági paktum, háborús adósságok és jóvátételi fizetések rendezése tekintetében elfoglalt álláspontomból nem engedek.

Laval az estebéd után elbúcsúzott Hoover elnöktől, majd az újságíróknak elmondta, hogy

a francia kormány egyelőre nem hajlandó a békeszerződések revíziójáról, a lengyel korridorról, a leszerelésről és jóvátételi adósságok rendezéséről beszélni.

Borah szenátor azt kívánja, — mondotta Laval — hogy Németországnak csak annyit kelljen fizetnie, amennyi kárt tényleg okozott; ha az eddig a németek által megtérített összeg nem fedezné a franciák háborús adósságát, úgy újabb összegeket kérhetnek Németországtól. Laval ezekről hallani sem akar. Laval ragaszkodik a Young-tervben foglaltakhoz a moratóriumok tekintetében is. Semmiesetre sem hajlandó hozzájárulni a nemzetközi értekezlet összehívásához, valamint ahoz, hogy

harmadszor is foglalkozzanak a moratórium ügyével.

A leszerelés tekintetében Laval semmiféle kötelezettséget sem vállalt és ragaszkodik ahoz a memorandumhoz, amelyet korábban már eljuttattak Genfben. Az aranyvalutát fenntartják.

Hoover reméli, hogy az általa kezdeményezett moratórium lejárata előtt újból megvitatják a kérdést a nemzetközi fizetési kötelezettségek tekintetében.

Hoover és Laval közös kommunikéje.

A hivatalos kommuniké éjjel került nyilvánosságra és szövege a következő:

Amerika és Franciaország képviselői a tradicionális barátság jegyében ülték össze, hogy a világ gazdasági és politikai eseményeket megvitassák. A két állam között semmiféle nézeteltérés nem áll fenn. A nézeteltérést kizárja a Briand-Kellög paktum, amely a

világ béke érdekében szentesített. A két állam megvitatta, megvizsgálta mindazokat a problémákat, amelyek ma Európában fennállanak. Szóba került a fegyverkezések csökkentése és általában a leszerelés kérdése is. Ezenkívül pénzügyi kérdéseket is megvitatottak. Elsősorban a deviza stabilizálását tartották szem előtt. A barátságos, bizalmas megbeszélések lehetővé tették, hogy Amerika és Franciaország továbbra is jóviszonyban maradjanak. Hangsúlyozni kívánják a felek, hogy a szóba került problémák nem kötelezik a kormányokat. A leszerelés ügyét szem előtt kell tartani és nem szabad elodáznai a meg egyezés lehetőségét.

Arra kell törekedni, hogy a béke biztosítva legyen.

Tudatában vannak annak, hogy a Hoover-moratórium lejárata előtt újból cselekedni kell. Talán sikerül is az ellentéteket áthidalni. Ragaszkodnak az 1931 július 1-e előtt már érvényben volt szerződésekhez. A pénzpiacok megszilárdítása érdekében elsőrendű feladat az aranystandard fenntartása úgy Amerikában, mint Franciaországban. Tanulmányozták azt a módszert is, hogy a fizetési eszközök

stabilitását megmentsek. Végül leszögezik, hogy az idő rövidsége miatt nem áll módjukban a feleknek a pénzügyi és gazdasági kérdések tekintetében a végleges megállapodás. A lényeg az, hogy mindkét állam egyformán látja a helyzetet és ez megkönnyíti a kormányok munkáját.

Az igazi béke.

London, október 26. A Temps közli, hogy Borah szenátor mit mondott Lavalnak. Borah hangsúlyozta, hogy Európában nem lehet békére gondolni addig, míg a trianoni és versaillesi szerződéseket nem revideálják és a kisként államai nem szerelnék le. Amerika közvéleménye nagy többségben osztja Borah felfogását.

Hoover Európába jön.

Washington, október 26. Politikai körökben azt a hírt lanszírozzák, hogy Páris, London és Berlin között titkos diplomáciai megbeszélések folynak, hogy Hoover elnököt meghívják a januári hágai pénzügyi és gazdasági, továbbá a februári genfi leszerelési tanácskozásokra.

Laval visszaindult.

Washington, október 26. Laval az éjjel fél 2 órakor Newyorkba utazott, ahonnan ma visszaindult Párisba.

— o —

Mussolini és MacDonald a revízióért

Mussolini: Bosszu, harag, félelem szülte a szerződéseket

MacDonald: A szerződések megkötésekor szenvedélyek bitorolták az észet

Nápoly, október 26. Mussolini miniszterelnök a nápolyi fascisták ünnepén tegnap nagy beszédet mondott. Hangoztatta, hogy silenc évvel ezelőtt járt ekkor Nápolyban és politikai törekvéseiről már akkor nyilatkozott. Legutóbb pedig két évvel ezelőtt volt Nápolyban. Azóta sokat változtak a viszonyok. Most körüton van Olaszországban és az a benyomása, hogy a fascizmus életszükséglet. Sokan piszkos, haszontalan beszédeket mondanak. A fascista kormány nem hangoztat frizásokat, hanem cselekszik. Erről már meggyőződhetek. 1929 végén világvihar támadt és az európai hatalmak Olaszországon keresztül nézik a helyzetet, mert Itália helyes gazdálkodást folytat.

Meg kell állapítanom — hangsúlyozta a Duce, — hogy Olaszország már éveket ezelőtt felvetette a háborús adósságok és a jóvátételi fizetések revízióját.

Törhetetlen, hogy 13 esztendővel a világháború után még mindig forrongás uralkodik!

Nem lehet, hogy egyik ország állig felfegyverkezve álljon tette készen, a másik pedig ugyanakkor tétlenségre legyen kárhoztatva.

Magyarországot igazságtalanul feldarabol-ták, anyagilag tönkre tették, kifosztották és a csőd szélére kergették.

Kérdem tőletek, feketeüngesek, — emelte fel szavát Mussolini —: helyeselték-e a mai béke-

diktátumokat, emézték-e Magyarország sa-nyargatását?!

Háromszázezer ember dörögte: — Nem, nem!

Az átkos békeszerződéseket — mondotta a Duce —

a bosszu, a harag és a félelem szülte meg.

Ezután helpolitikai kérdésekkel foglalkozott és utalt arra, hogy Olaszország ma helyes gazdálkodást folytat; nem tért le arról a vágyáról, amelyen Mussolini kormányalakítása-kor elindult. Öt pontban foglalja össze, ami még megoldásra vár: 1. A mezőgazdaság számára piacot kell találni, hogy az olasz gyümölcsöt el lehessen adni. 2. Az iparnak a törvényben megállapított feltételek szerint munkát kell biztosítani. 3. A hajózást modernné kell fejleszteni. 4. A kereskedelmet virágzóbbá kell tenni. 5. Végül a turisztikát fel kell karolni, hogy megismerjék Olaszországot. Ime, ez a programom — fejtette a miniszterelnök. — 1935-ben újra eljövök köztetek és akkor újból halljátok hangomat.

A tömeg ekkor így kiáltott fel: — Előbb akarjuk hallani!

— En nem változom meg, szavaimat megtartom. Nyilatkozatok, elfogadjátok-e programomat?

Háromszázezer ember, kalaplengetve kiáltotta: — Igen! Számítunk Mussolinire, hogy be is váltsa ígérteit.

A Duce szakadatlan ünneplés közben hagyta el Nápolyt.

Az angol kormányelnök a revízióért

London, október 26. Ramsay MacDonald angol miniszterelnök tegnap este nagy beszédet mondott, amelyet rádió is közvetített. A miniszterelnök kitért a tarthatatlan békeszerződések ellen és a többek között ezeket mondotta:

— Itt vannak a rendkívül elhamarkodott intézkedések, amelyeket békeszerződések formájában fektettek le. Az volt a céljuk a diktátumok kitesítőinek, hogy a háborút veszített ál-

lamokat fizetőképessé tegyék. Megállapíthatom, hogy

a szerződések megkötésekor a szenvedélyek bitorolták az ész

és így születtek meg a hibás szerződések. Nemzetközi akciónak kell jönnie, hogy revideálják a szerződéseket. Erre az angol kormány fel is készül.

Grandi olasz külügyminiszter Berlinben

Berlin, október 26: Grandi olasz külügyminiszter tegnap délelőtt Berlinbe érkezett. A pályaudvaron Brüning kancellárral az élen nagy tömeg várta az olasz államférfit, aki a fogadás után az olasz követségre hajtatott. Délben megbeszélést folytatott Brüning kancellárral, este pedig Brüningnél jelent meg vacsorán.

Ma délelőtt az olasz miniszter fogadta a lapok munkatársait és örömet fejezte ki előttük a szívélyes fogadtatásért. Ugyancsak örömeinek adott kifejezést afelett is, hogy Berlinbe utazhatott, visszaadni Brüning és Curtius római látogatását. Ez a látogatás azoknak a megbeszéléseknek és eszmecsereknél folytatása, amelyeket Európa több államában, sőt a kontinensen kívül is folytatnak. A tárgyalások sok eredményt hoztak már, de remélhető, hogy még hoznak. Brüning és Curtius római útja nagy hatással volt úgy az olasz

kormányra, mint. Itália népére. Mussolininek a látogatás után az volt a véleménye, hogy Németország újjáépítését Európa és az egész világ újjáépítése egyik legfontosabb elemének kell tekinteni. E világos direktívák már nem mai keletűek. Olaszország álláspontja:

el kell tüntetni a világháború ütötte sebeket, sürgősen.

Ez nagyon fontos és szükséges. A Brüninggel folytatott eszmecsere során az a meggyőződés lett urrá Grandin, hogy Olaszország együtt fog működni Németországgal a béke helyreállításért. Mindent egybevéve: Németország optimisztikusan tekinthet a jövője elé. Jól tudja, hogy nehéz a helyzet, de a reményt senkinek sem szabad elvesztenie.

Az illusztris vendég ezután Hindenburg elnöknel tett látogatást és Viktor Emánuel király üdvözlését tolmácsolta neki.

A zalaegerszegi kereskedők küldöttsége a főispánnál

Ma délnél a Kereskedelmi Kör hétagú küldöttsége jelent meg Gyömörey György, főispánnál, hogy a köztartozásokra vonatkozó halasztási kérelmet előterjessze.

Fangler Gyula, a Kör alelnöke fejtette ki a főispán előtt a zalaegerszegi kereskedők nehéz helyzetét. Teljesen pang az üzletmenet s ezt katasztrófálisan befolyásolta a tisztviselők fizetéscsökkentése is, aminek a kereskedelmi forgalomban szemből láthatóan szomorúak az eredményei. Ugyanekkor a közterhek nagyok s az esedékessé vált fizetéseket a

mostani viszonyok között képtelenek a kereskedők teljesíteni. Kéri a közterhekre nézve 6 hónapi halasztás engedélyezését. A terhek alól kibujni nem akarnak, de lélegzethez akarnak jutni, ami a későbbi teherviselésnek is főfeltétele.

A főispán megértéssel hallgatta a panaszokat és ígéretet tett, hogy a kérelmet a pénzügyminiszteri teendőkhöz megbízott államtitkár elé terjeszti, a maga részéről a legmeszebbmenő támogatás mellett.

— o —

A petrikereszturi körjegyző és a volt községbíró pereskedése a törvényszék előtt

Tóth Gyula petrikereszturi körjegyző ellen Vtai József, Petrikeresztur község volt bírája, adott be feljelentést felhatalmazásra hivatalból üldözendő hatósági közeg elleni magalmazás vétsége címén, mert a múlt év október 6-án a községi előjáróság előtt azt állította róla, hogy a reábizott pénzzel és községi faanyaggal nem tud elszámolni. A zalaegerszegi kir. ügyészség a jegyzőt a törvényszék elé állította. A mai főtárgyaláson a bizonyítási eljárás lefolytatása után a tagadásban levő vádlottat az ellene emelt vád alól azzal az indokolással mentették fel, hogy «ha egy körjegyző az állásából távozó községbírótól számadást követel, az nem rágalmazás.» A kir. ügyész az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Az első ügy letárgyalása után Tóth és Vitai szerepet cseréltek és most Vitai került a vádlottak padjára, mert a körjegyző beje-

lentése szerint 1929 telén a lakosságtól új házszám jelzőtáblák beszerzésére beszedett 42 pengő 90 fillérről hivatalának átadása után sem számolt el. A vádlott tagadta a sikkasztást és hangoztatta, hogy a pénzt Varga József helyettes bíró szedte be és azt neki sem a helyettes bíró, sem a körjegyző át nem adták, így tehát el sem tulajdoníthatta az összeget. A jegyző és a községi írnok tanvallomásaikban viszont az átadás megtörténtét hangoztatták, nyugtát, vagy listát azonban nem kértek az átadott összegről. A bizonyítási eljárás után a bíróság Vitait perdöntő bizonyítékok hiányában a hivatali sikkasztás vádjától fölmentette. Az ügyész megfellebbezte az ítéletet.

Nyolc község visszacsatolásáért indított Keszthely akciót

A zalaszentgróti járásbíróság felállítását alkalmával, 1929 június 1-én a keszthelyi járásbírószágtól elcsatolták Barátság, Bókaháza, Gyülevész, Kehida, Kustány, Tilaj, Zalacsány és Zalanémetfalu községeket. Most, hogy az egy bíróval működő járásbíróságok megszüntetését tervezik, mint amilyen a zalaszentgróti is, a keszthelyi érdekeltség megmozdult a nyolc község visszacsatolása érdekében. Az érdekeltek memorandumba foglalják össze mindazokat az érveket, amelyek a fenti községek visszacsatolása mellett szólnak és a memorandumot eljuttatják az igazságügyminiszterhez.

Bacsányi-ünnep Tapolcán

Bacsányi Jánosnak, a koszorú, nagy költőnek, amint azt már megírtuk, emléktáblát állított szülőházán a róla elnevezett cserkészek és a város közönsége kegyelele. A leleplezési ünnepélyt, mely egyben a Bacsányi cserkészek zászlószentelési ünnepe is volt, vasárnap tartották. A szép program szentmisével kezdődött, utána a templomtérén Engelhardt Ferenc esperesplebános megszentelte a zászlót. A zászlóanyja: gróf Eszterházy Mórioné gyönyörű díszlevelet kapott. A szentelés végzetével dr. Matheovits Ferenc és dr. ifjú Bódy Zoltán új cserkészeket avattak fel.

Nagymise után a közönség felvonult Bacsányi János szülőházához, a leleplezésre.

Beszédet mondtak: Gáspár Jenő, az Új Nemzedék szerkesztője, Kozma Andor költő, a Tudományos Akadémia tagja, Stephaeck János községbíró, Nagy Jenő cserkészpáncsok. Közreműködtek nagy sikerrel a badacsonyi bányász-zenekar és a tapolcai polgári fiúiskolai énekkar.

Délben díszvendég volt a Kovács-vendéglőben, este 8 órakor pedig nagy műsoros est a Kath. Körben. Ünnepi beszédet Kozma Andor mondott.

Hosszú évtizedek teltek el, míg Tapolcán Bacsányi emlékének megőrzése megvalósulhatott. Az a mély kegyelet és áldozatkészség, mely most különösen a Nagy Jenő páncsoksa alatt működő Bacsányi csapat tagjaiban lobbant alkotó erővé, talán lehetővé teszi később, jobb időkben a linzi temetőben nyugvó nagy költő hamvainak hazaszállítását is.

A sikerült bronzreliefet, mely a költő szülőházát díszíti, Szánthó Géza fiatal tapolcai művész mintázta s a költségeket a cserkészek teremttették elő.

A hivatásos munkanélküliek

A viszonyok, melyekre hónapok, sőt évek óta csak azok a jelzőink vannak, hogy: nehezek, kibíratatlanok, válságosak. — kitermelték a hivatásos munkanélkülit. Ez az új emberfajta abból él, hogy a munkanélküliség általános probléma, a munkanélküliek eltartása állami és társadalmi gond lett. A hivatásos munkanélkülinek az a tulajdonsága, hogy akkor se dolgozik, ha lehetne. És ő akkor is munkanélküli marad, ha már majd mindenki megmozdítja a kenyérért a szerszámját.

Nagyon szép dolog az, ha az egyik ember, akinek van, segít a másikon, akinek nincs, de vigyázni kell, nehogy ezt a szép gondolatot kihasználják a hivatásos munkanélküliek. Nehány nap óta például a koldulás itt Zalaegerszegen nagyon eláttalánosodott. Egészséges, természetes férfi jön, aki munkakönyvet mutat. Hermes. Husz évig önálló volt, tönkrement, most munkanélküli. Az a felfogása, hogy lábon álló hentesársainak, az iparosságnak, ha pedig ez sem elég, hát minden társadalmi rétegnek erkölcsi kötelessége őt husztól (nem kevesebbtől!) — 100 fillérig terjedő kisebb adományokban részesíteni.

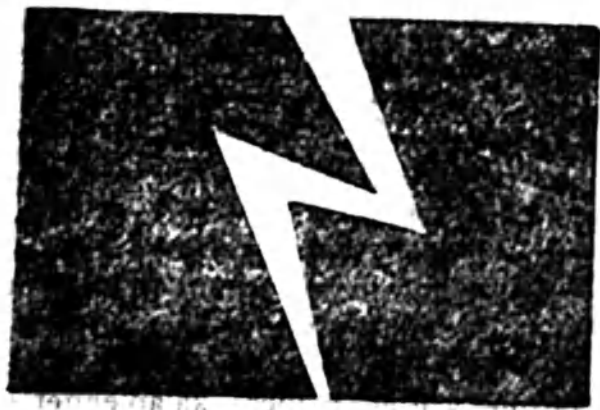
Volt aki adott neki. De aki tisztában van vele, hogy a hentesiparban még nem tartunk a koldulásnál, az nem adott neki.

Hasonló kérégetők különféle szakmákból bőven akadnak. Arról meg nem is beszélünk, hogy a gyermekkoldusok, akik ellen annyiszor szót emeltünk, élénken szaladgálnak még ma is a járókelők után.

Kérünk hatósági intézkedéseket a koldusok ellen. Ha az inséges emberek kenyérrel való ellátását nagy állami és társadalmi akciók vállalják s ennek terheit adó és adomány formájában majdnem mindenki viseli, akkor be kell szüntetni a hivatásos munkanélküliek egyéni akciót és le kell faragni az inségkérőkről azt az immorális kinövés, ami a dolgozók nyakán való élőködésben nyilvánul.

Kábítószerek-csempészeket fogtak el.

Troppau, október 26. A troppai rendőrség 15 tagú csempészbandát fogott el, melynek tagjai kábítószerekkel kereskedtek. A csempészek között állítólag három magyar is van.

SCHÜTZ-kabát
a legolcsóbb és legjobb

HIREK.

— **A főispán Budapesten.** Gyömörey György főispán több napi tartózkodásra, hivatalos ügyekben, Budapestre utazott.

— **Halálozás.** Gárdonyi Mátyás nyug. államvasuti főfelügyelő 75 éves korában, hosszúságos szenvedés után elhunyt Zalaegerszegen. A megholdogultat ma délután helyezték örök nyugalomra az új temető kápolnájából, nagy részvét mellett.

— **Postai hír.** A m. kir. postaigazgatóság Nemesrádó községet és a hozzá tartozó szőlőhegyet postai kézbesítés szempontjából a nagykapornaki postahivatal kerületéből a zalaszentmihályi postahivatalhoz osztotta be.

— **Cserkészjubiläum Keszthelyen.** Vasárnap ünnepelte a keszthelyi Festetics cserkészcsapat fennállásának tízéves fordulóját. Az ünnepélyen megjelent Khuen-Héderváry Károly gróf főcserkész, herceg Festetics Tasziló, gróf Festetics György, Rakovszky Iván és sok előkelőség. Az Urániában tartott ünnepélyen Klenpa Károly dr. gyönyörű ünnepi beszédet mondott. Ünnepély után megkoszorúzták a reálgymnázium hősi emlékművét. Este nagy hangverseny volt az Urániában; szép sikerrel szerepelt itt a gimnáziumi zenekar.

— **Fejér Andrásné temetése.** Hatalmas részvét mellett helyezték vasárnap örök nyugalomra a zalaegerszegi állami polgári leányiskola elhunyt tanárnőjét, özv. Fejér Andrásnét. A polgári leányiskola tanári kara és tanulóifjúsága Grész Irma igazgató vezetésével testületileg vonult ki, megjelentek a társintézetek tanárai, tanítói és az egykori tanítványok is nagy számban, a Mária kongregáció tagjai ugyancsak testületileg. Szébbnél szébb koszorúk és csokrok egész erdejé borította a koporsót. A sirnál a temetési szertartást végző Pehm József apátplebános mondott beszédet. Azután a sokat szenvedett kiváló tanárnő sírdombját a tanulók elhalmozták a hála és emlékezet virágtömegével.

SZERELIK AZ EDISON ÚJ FOTOCELLAS GEPÉT.

— **Orvosi kinevezés.** A vármegye főispánja a sumegi kórházhoz dr. Károlyi Saroltát bennlakó segédorvossá kinevezte.

— **Iskolabezárás.** A járványszerűen fellépett számarhurut miatt a vármegye alispánja bezáratta a balatonfüredi róm. kath. elemi iskolát.

— **Anyakönyvi hírek.** A zalaegerszegi m. kir. állami anyakönyvi hivatalban a múlt hét folyamán a következő bejegyzések voltak: Születések: Zili István várm. segédtsizt és Vizsy Magdolna Róbert fia, Bálint Béla várm. számellenőr és Kántor Erzsébet Béla fia, Baki Kálmán gyári-munkás és Hordós Lujza Ferenc fia, Vörös Gábor várm. utkaparó és Csizsar Etel Gábor fia. — **Halálozások:** Kiss Ferencné Kelemen Mária 48 éves, özv. Peczeli Józsefné Hári Rozália 82 éves, Kovács Lajos napszámos 61 éves, Lenk János körjegyző (Zalaszentiván) 53 éves, Fejér Andrásné Szathmáry Mária polg. isk. tanárnő 45 éves, Gárdonyi Mátyás ny. Máv. főfelügyelő 75 éves. Házaságot kötött egy pár: Szabó József kőműves Beczők Máriával.

MOSOLYGÓ HADNAGY.

— **A Testnevelési Tanárok Orsz. Egyesülete** folyó hó 31-én Budapesten fennállásának 50 éves jubileumát ünnepli, gazdag programmal. Délután fél 6-kor a Testnevelési Főiskolában leleplezik a hősi halált halt testnevelési tanárok emléktábláját, majd diszkozyülés lesz a főiskola aulájában s utána ünnepi vacsora az Orsz. Tiszviselő Kaszinó éttermében.

— **MAGÁNVIZSGÁKRA ELŐKÉSZÍTÉS, GYENGE TANULÓK KORREPETÁLÁSA, NÉMET ÉS GYORSIRAS OKTATÁS CSOPORTOSAN IS. JÓKAI-UTCA 21.**

— **Megint olcsóbb lett a balatoni hal.** A Balatoni Halászati Rt. az őszi halászati idény alkalmával újból leszállította a halárakat. A mostani árleszállítás elég lényeges és nagyban hozzájárul, hogy a Balaton mellett emelkedjék a halfogyasztás. A Halászati Rt. a nyár eleje óta többször is leszállt az árakkal; a mostani leszállítással egyik-másik halkategóriánál a 30—35 százalékot is elérte az olcsóbbodás mértéke. Különösen örvendetes, hogy legjobban a tömegfogyasztásra szolgáló hal olcsóbbodott. Az árak leszállításával kapcsolatban azt is elhatározta a Halászati Rt., hogy a Balatontól távolabb eső helységeket is ellátja hallal.

— **Alsóságra ment — Tűrjén kötött ki.** Dömölki Sándor villanyszerelő pénteken délelőtt följelentést tett Turbica Sándor cellómölki borbély ellen a csendőrségen. Dömölki Sándor följelentése szerint Turbica még kedden kölesönkérte tőle a kerékpárját, hogy azon Alsóságra akar menni tojáást venni. Turbica el is vitte a kerékpárt, de azóta nem vitte vissza, sőt Turbica maga is eltűnt nyomtalanul. Szombaton reggelre váratlan fordulat történt az ügyben. Ugyanis Turbica hazaérkezett Celldömölkre, de Dömölki kerékpárja nélkül. Állítólag a kerékpárt ellopták tőle a tűrjei szőlőhegyen, ahol az egyik pincénél borozgatott. A kerékpártolvajt is kézrekerítette a tűrjei csendőrség, míg a biciklit jelenleg a tűrjei község házában őrzik, mint bűnjelét.

MOSOLYGÓ HADNAGY.

— **Leesett a szekérről.** Török József káptalanfőti gazdálkodó munkáról hazatérve leesett szekereéről. A kerekek átmentek a szerencsétlen emberen és több bordáját és orrcsontját eltörték. Törököt súlyos sérüléseivel kórházban ápolják.

— **Megtörtént eset.** A múlt napok egyikén B. községben egyik háznál megjelent a gólyamadár és egy egészséges fiúgyermeket hozott. A boldog apa tréfás táviratban közölte az örömhírt bátyjával, aki az egyik dunántúli városban lakik. A távirat így szólt: «Egy csinos ifjú érkezett hozzánk, aki unokaöccsének mondja magát. Mi mindent elkövetünk, hogy jól érezze magát körünkben.» Azonban a rokon félreértette a kedélyeskedő táviratot és visszatáviratozott: «Csak csaló lehet. Jelentétek fel a csendőrségen, vagy dobjátok ki!»

— **Dalolt a halála előestéjén.** Fertőegyházán 94 éves korában meghalt özvegy Wimmer Mária, a község legöregebb lakója. A matróna egész életében nem volt beteg és még halála előestéjén is parázs jókedvében énekelte egy ódon német dalt. Wimmerné még élete utolsó napjaiban is szemüveg nélkül olvasott könyvet és újságot. A halál éjjel állított be hozzá. Reggelre holtan találták meg az ágyban.

IGY MEG ÉLETÉBEN NEM MULATOTT.

— **Szerdán, folyó hó 28-án kendővásár a Schütz Áruházban.**

— **Váltóhamisítót keresnek.** A tapolcai csendőrségen följelentést tett a nemestördemici Hangya vezetője váltóhamisítás miatt ismeretlen tettes ellen. A váltóra négy módos gazda nevét ráhamisították és a szövetkezetnek érzékeny kárt okoztak.

— **Eltűnt leány.** Kovács Rozália 19 éves nagykapornaki leány napokkal ezelőtt eltűnt szüleinek lakásáról. Levelet hagyott hátra, amelyben azt írta, hogy szolgálni megy, ne keressék.

— **Sertésölak égtek el Zalaszentmihályon.** Szerdán délután tűz támadt Sternthal Bernát zalaszentmihályi földbirtokos uradalmában. A cselédség sertésölak gyulladtak meg s közülük néhány elégett. A tűz martaéka lett egypár kisebb kazal takarmány is. A tüzet valószínűleg gyermekek játéka okozta. A kár nem jelentős.

— **Epe- és májbetegségeknek,** epekő és sárgaság eseteiben a természetes «Ferenc József» keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Balesetek.** Tolnai Ferenc 34 éves újmajori napszámosnak favágás közben a szeméhez ugrott egy fadarab és Tolnait súlyosan megsebesítette. — Ifi István keszthelyi munkás Tűrje mellett a vasúti pályatesten dolgozott. Egy talpa a lábára esett, amelyen súlyos sebet ejtett. — Lákics Lajos 54 éves felsőmajori kocsis leesett a kocsiról, amelynek kerekei átmentek rája és könnyebb sérüléseket okoztak.

— **Meg akar nősülni egy leány, mert férfivé változott.** A «Szolnoki Újság»-ban olvassuk az alábbi, hihetetlennek látszó históriát, amelyre már volt példa külföldön s amelyből valószínűleg rövidesen országos szenzáció lesz. Egy Szolnokhoz közel eső faluban egy Mária keresztnévű 22 éves leány (másik nevét nem közli a híradás) csodálatos változáson ment keresztül. Hatósági orvossal megvizsgáltatta magát s az megállapította, hogy Mária — férfi és leány egy személyben. A kétnemű nőférfi, aki a felfedezés óta állandóan férfiruhában jár, most azt kéri, hogy az anyakönyvben javítsák ki a leány beírását fiúra s Mária helyett Márton legyen a neve. Erre azért van szüksége, mert meg akar nősülni. Ugyanis, hogy a bonyodalom teljes legyen, végezetül említjük meg azt a szenzációt, ami óriási meglepetésként keltett s amellyel az egész ügy kezdődött, hogy a Mária-Márton néhány héttel ezelőtt megszöktette egy odaválási gazda 31 éves feleségét.

— **Lopások.** Kámán János 20 éves zalaegerszegi péksütemény-kihordó Karátföldön bétért Borsos Pál gazdához, akitől 24 pengőt ellopott. — A vasvári járásbírósa vonja felelősségre a megtévedt legényt. — Fodor Ferenc rédicsi lakostól ellopták irattáskáját, amelyben pisztoly, szemüveg és iratok voltak. A tolvajt a rédicsi őr keresi.

MOSOLYGÓ HADNAGY.

— **Tűzesetek.** Özv. Enyingi Józsefné kisapáti-i lakos hegyi pincéje értékes berendezéssel elégett. — Hoffer Ferenc lesencetomaji gazdának egy szénakazalja gyulladt meg és gazdasági eszközökkel együtt a lángok martaléka lett.

— **Időjárás:** Északon kiadós, részben zivataros eső várható, havazással. Délre határozott prognózist nem adnak, de valószínűen átterjed az eső és lehülés délre is.

Gáz, kötél, mérge...

Budapest, október 26. Az Enyedi-utca 11. számú házban ma reggel holtan találták Kirschner János magánzót és feleségét. Rossz anyagi helyzetük miatt világítógázzal megmérgezték magukat.

Szolnok, október 26. A Szolnok melletti Ugar-tanyán felakasztotta magát Boti János 19 éves bérselegény és Sényi Margit 16 éves leány s mind a ketten meghaltak. Tettüket azért követték el, mert nem lehettek egymásé.

Budapest, október 26. Takács Márton dr. budapesti főorvos ma reggel ismeretlen méreggel öngyilkosságot követett el és meghalt. Tettét súlyos ideghaja miatt követte el.

Matrózlázadás három német hajón.

Istanbul, október 26. Az itteni kikötőben fellázadtak az Askania német tehergőzös és Biscaya, továbbá Julius Schinder német tartályhajók matrózai. Az Askania legénysége lelőtte a hajó kapitányát is. A lázadó matrózok Odesszába mentek.

BUDAPESTTEL EGYSZERRE: CHEVALIER.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenyere.**

SZÍNHÁZ.

Feketeszáru cseresznye. A nagy sikert ért Hunyadi színmű híre televezonozta a színházat közönséggel. Táblás ház előtt játszott a prózai együttes, hogy megmutassa azt, amire a színész és a színpad predesztinálva van. A darab megérdemelte nagy pesti sikerét, szép, mélyen megható. A délvideki, átmeneti magyar és szerb lélek úri csatája a törhetetlen magyarral, az asszonyi hazafiság és kötelességtudás harca a szerelemmel. A könnyet indító, öklöt szorító, mélységesen fájdalmas epizódok az impériumváltozás idejéből, az események drámai vezetése: tökéletesek. Az utolsó felvonásbeli félszeg osztzkodás az asszonyon azonban nagy, irodalmi probléma volna, ezt a néma fájdalomnak ezekkel a banális szavaival megoldani nem lehet. És nem elégít ki a happy end: utána néznek a melegsívű, jóságos jó, szegény Dusánnak s most már nem magyar és szerb, hanem férfi és nő: boldogan összehorolnak. Emberebb, nemesebb, jobb lelkeknek ismertük meg őket, négy felvonáson át, ezt az összehorolást nem bocsáthatjuk meg, még akkor sem, ha a szerelem mindent legyőző érzését akarja mutatni. De mindegy: nagy erő, és tudás van a darabban s adja Isten, hogy a magyar színpad irodalma ezt az örömet kövesse, amit Hunyadi megkezdett, a hosszú pangás után.

Deák Lőrinc játszotta Dusánt, a szerb urat, a szívével avatva magát tökéletes színészé ebben a felejtetetlen alakításában. Gyengéd, emberséges barátoknak, vad, párját féltő himnek, diszkrét örömmel és keserűen győzőnek, összeroskadt, megvert férfinek egyaránt egész volt ő, nem szerb ember, hanem ember. Paxy Teri az asszony szerepében drámai előadói tudását mutatta be nagy sikerrel. Igazi könnyei az átértett szép játékot művészetté szentestítik. Vele sirtunk. Mikes Béla a főbíró szerepében közvetlen, természetes, úri. Született művésze a színpadnak; ezt a hangot, ezt a gesztust, ezt az arcot a vad fájdalom közepette is, — megtanulni nem lehet. Ezt át kell élni. Mit mondjunk Szabó Ernőről? El tudja feleltetni kacagásra indító operettalakjait, a vén főbírósi bütorarab, akinek keserű a szerb sör és a ringli — a tekintetével, az arcával eljátssza a megszállottak, a kiraboltak fájdalmát. Kis szerep, nagy élmény volt Szabó vén legénye.

Külön kell beszélnünk Ray Pálról, akit eddig apró operettszerepekben láttunk csak. Egyetlen alak a színpadon, Nikics, aki úndorítóan férfiatlan és becstelen. Ray százpercelesen megoldotta ezt a feladatát. Szinte éreztük lehellelőnek rettentő szagát, lelke és teste fekélyeit, ott táncolt előttünk fekete büntudata; tökéletes volt szerepe úndokságában, ami szerepnek hálátlan, de sikernek nagy és szép volt Ray részére.

Pompásan játszotta a műveletlen, lump, szolgálékú, de emberséges pópát Hortobágyi Artur. Elsőrendű, intelligens színésznek ismertük meg. Aszalay Erzszi erőteljes szereplője a darabnak, Mészáros Agi bájos. Jók voltak a huszárok, különösen Huszthy, Sala Domokos

(egyes jelenetei kiváló), azután az új főbíró: Kőszegi, az ezredes: Ertsey, az öreg hajdú: Jeney, Tihanyi Piri, mint szegény parasz-asszony és Bogár Andor, a püspök.

Nagyszerű előadás volt. A rendezés Deák igazgató érdeme. Mindenki a kellő helyen volt, minden jelenet újra és újra az előadók hivatottságát, intelligenciáját, a társulat nívóját igazolta. A nézők könnye, tapsa, elismerése talán biztositék arra, hogy a társulat további előadásai kellő érdeklődésben részesülnek. Aki ott volt szombaton, ne restelje uton-útfélen elmondani, hogy megszerette a színházat. (S)

Nőtlen férj. Vasárnap délután jó rendezésben, nagyszerű előadásban ment a darab. Kár, hogy lanyha érdeklődés nyilvánult meg.

Lámpaláz. Az esti előadáson kissé több közönség jelent meg, mint a délutánin. Melegen ünnepelték Paxy Terit, Szabó Ernőt, Eöry Gizit és Hortobágyi Arturt.

Műsor:

Hétfőn: Rád bízom a feleségem. Vigjáték.
Kedden: A hallerina. Operett.
Szerdán: Derék Fridolin. Zenés bohózat.
Csütörtökön: Túl a Dunán Baranyában. Operett.

Kedvezményes színházjegy váltására jogosító utalványok az Ipartestület tagjai részére a Kakas-nyomdában is kaphatók.

SPORT.

Move ZSE—ZTE 2:0 (0:0). Bajnoki, bíró: Koch, Győr. Move ZSE: Németh, Bakány, Varga, Millei, Bubics, Kelemen, Doma, Lakatos, Weiland, Léránt, Kulcsár. — ZTE: Borsos, Singer, Kiss, Dervarics, Füleki, Dóczi, Hoffmann, Szukics, Papp, Martinka, Tanczos. Körülbelül ezer néző előtt, borús időben, nedves, csúszós talajon indította el a labdát Weiland. Lérántnak adta, akit Füleki szerelt, Tanczost hozta jó helyzetbe, de a szélsőt Millei szabálytalanul akasztja. Szabadrugás, amelyet azonban Dóczi kapu mellé küld. A ZTE perceként át ostromol. Millei miatt újabb szabadrugáshoz jut. Ezt Martinka lövi, de a labda emberbe akad. A zöld-fehérek erős lendületét a Move csak a szélsőkre alapított lefutásokkal ellensúlyozza, de Domát Dóczi sakkban tartja, Kulcsár pedig kissé kényelmes. A kék-fehérek az első meleg helyzetet a 18. percben teremtik meg Borsos kapuja előtt, de Léránt kapu mellé gurít. Most újabb ZTE offenzíva következik, ostromolják a jól védett Move kaput, de különösen Bakány és Varga minden akciót idejében szerelnek. Néhány korner és szabadrugás a ZTE fölényét mutatja, de nincs szerencsájuk. Szünet után úgy kezd a ZTE, hogy a Move ZSE közönsége vereségtől tart. Ez a rohamozás azonban csak pár percig tart. Dóczi fáradt, kihagy és Doma többször jó beadásaival tűnik ki. Egy ilyen, beadásnak szánt labdából születik meg a vezető gól. A 22. percben a szorongatott Léránt kitolja a labdát Domának, aki bombaszerű beadással küldi kapu felé a bőrt. A labda kapufának vágódik és onnan Borsos kezét érintve

jut a hálóbá 1:0. Nagy az öröm a Move táborában, de az ujjongást elnyomja a sok száz ZTE hívó tempózása, amellyel színeik képviselőit küldik rohamra. Szukics igyekszik néhányszor áttörni a kemény Move védelmen, de semmi sem sikerül neki. Papp és Martinka is jól dolgozik ekkor, azonban még az ötösön is van hátsoráguk tologatni. A 40. percben Weiland bombáját Dervarics kézzel üti ki a kapuból. A tizenegyest Léránt juttatja rendeltetési helyére és ezzel beállítja a végeredményt. A ZTE az utolsó percben kormert ér el, de Tanczos jó sarokrugását Füleki fölé fejeli és ezzel vége is az izgalmas, a dűrvaság határára mozgó mérkőzésnek.

A Move közvetlen védelme megbízhatóan látta el feladatát. Nem csinált egyik játékos sem hibát. A halvesorban Kelemen volt a legjobb. A Hoffmann—Szukics szárny akcióit teljesen megbénította. Bubics nagy igyekezettel, Millei kissé keményen játszott. A csatársorban Doma csak a második féldőben melegegett be. Lakatos és Weiland kissé mereven mozogtak. Igaz, mindkettőjüket nagyon fogták. Léránt nagyszerűen küzdött, mindenütt ott volt. Kulcsár hasznos beadásaival tűnt ki. — A ZTE-nél Borsos a kapott gólokról nem tehet. Egyébként nem sok dolga akadt. A bekkek szilárdan álltak. A halvesorban mind a három ember sokat dolgozott. A csatársor a mezőnyben jól működött, de a kapu előtt nem volt szerencsájuk. Talán csak Tanczos és Papp igyekezetét lehet dicsérni.

A bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Egyéb eredmények. SzSE—TIAC 2:0. Kőszeg—Perutzgyár 3:2. Újpest—Boeska 1:1. Hungária—III. ker. FC 0:0. Ferencváros—Vasas 5:1. Sabaria—Attila 1:1. Budai 11—Kispest 5:1. Somogy—Nemzeti 3:2.

Győritti a Tapolcai IAC ökölvívói szerepeltek a Textil ellen. A küzdelem 4:4 arányban végződött. — A TIAC asztali tenisz csapata 5:0 arányban legyőzte a győri ETO versenyzőit.

RÁDIO.

Kedd, október 27. 9.15: A házikvartett hangversenye. 12.5: Szalonzene. 4: Gyermekmesék. 5: Látogatás Stein Aurél ázsiai táborában. 5.30: Gramofon. 6.30: Gramofon. 7: Az otthon. 7.20: A nagy riport. Vidám hangjáték 3 részben. 9.10: Katonazene. Utána cigányzene.

ZALAEGRSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Arpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00, F. Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 9.90—10.25, buza (egyb.) 9.35—9.60, rozs 9.90—10.00, arpa 15.50—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, buzakorpa 10.00—10.20, köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Létezők: KAKAS AGOSTON.
Felnőtt: SILVESTER PÉTER JÁNOS
Felnőtt: PESTHY PÁL DR.

APRÓHIRDETÉSEK.

MODERN három és négyszobás lakások azonnali elfoglalásra is kiadók. Bővebbet Fuchs és Grósznál.

BÉRBE VENNEK 20—25 holdas birtokot. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

VASUTALLOMÁSSAL szemben két ház-helynek alkalmas telek eladó Sommer Sándornál, Zalaegerszegen.

BENZIN-MOTOR cséplőszekrényvel jutányos árban eladó Mayer József fűszernagykereskedőnél, Zalaegerszegen.

A fogorvoslás

körébe eső műveleteket: foghuzást, fogtömést, fogpótlást, arany koronákat és aranyhidakat jutányos árak mellett végzi:

BARTA AGOSTON

Műtermét Kossuth Lajos utca 58. sz. alá helyezte át. — Köztisztviselőknek kedvező fizetési feltétel.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőnap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131

A nép halottja

Nagyatádi Szabó István erdőesokonyaisirja zarándokhelye lett a falusi népnek. Múlt minden évben, ez alkalommal is népes küldöttség jelent meg a fővárosból az egyszerű falusi sírboltnál, hogy leróják kegyeletüket a nagy halott emléke iránt s megújítsák fogadalmukat, hogy az általa kijelölt politikai úton szolgálják továbbra is a nép érdekeit. A küldöttséget Mayer János kisgazdaminiszter vezette s köréje a képviselők és politikusok egész sora csoportosult. A mai időkben különösen kíváncsiak, hogy a nép ne feledkezzék el vezéreiről s ne engedje magát eltántorítani arról az útról, amelyet olyan férfiak jelöltek ki számára, akik közülük nőttek ki s a nép vállain lettek nagyokká. Mikor az ország bajban van, divatos szólamokká lesznek könnyen átlátszó tendenciát szolgáló programok, amelyek hangoztatják ugyan a nép érdekeit, de sokszor kitűnik, hogy ezekkel a programokkal csak tömegeket akarnak zászliók alá gyűjteni, hogy ezáltal ugródeszkát nyerjenek a hatalom felé. Az igazi néphez a nép bizalmába sohasem onós érdekek szempontjából igyekeznek férközni, de gyakran népszerűségét is feláldozza táborának messzemenő céljai szempontjából.

Ma, amikor a föld népe ezer sebtől vérzik s vállain elképzelhetetlenül nehéz terhek nyugosznak, könnyű dolog felkorbácsolni a szenvedélyeket, nem nehéz feladat igazságmakart keelve ujjal a hatalom irányítói felé mutatni, de ha a helyzetet higgadtan mérlegeljük, rá kell jönnünk arra, a nagyatádi Szabó István által hangoztatott elvre, hogy sebek utcsével nem szolgáljuk nemzetünk egyetlen osztályának érdekét sem. Ez a rendkívüli tehetségű, az Isten különös kegyelme folytán bámulatos bölcseséggel megáldott férfiú hosszú időkre lefektette a magyar földművelőirtársadalom programját. Ez a program teljes egészében felel a népies magyar demokrácia minden kíváncsiát s azon változtatni nyilván hosszú időig szükségtelen. Le kell ezt a tényt szögezünk, mert manapság azt tapasztaljuk, hogy az egymásra ráduplázás szelleme kezd utat törni a politikában. Veszedelemes tünet ez különösen a mai időkben, amikor a panaszosok tábora sajnos szaporodik.

Válságos időkben, amikor a nemzet sorsa forog kockán, rendesen a falu népének higgadtsága döntötte el a dolgokat. Ma is nagy feladat hárul erre a rétegre, amelyiknek nem szabad engednie, hogy rosszindulatú befolyások érvényesüljenek soraiiban. Sajnos, nagyon érezzük napjainkban nagyatádi Szabó István hiányát, de haláláért nem szállhatunk perbe az Istennel. A sírjához való, évenként szokásos zarándoklat azonban mindig újabb és újabb demonstráció olyan irányban, hogy az ő politikai hagyatéka az ő eleven szellemeként közöttünk van. Ő mindig az összefogást és a megértést hirdette és sohasem lett volna kapható arra, hogy a fölfordulás felidézéséhez segédkezet nyújtson. Soha nem a taszító erők, hanem inkább az összefogó kapcsolatok megerősítésének volt az embere. A kisgazdirtársadalom fölemelése volt minden célja. Ezt azonban elképzelhetetlennek tartotta robogó gyorsvonati sebességben megvalósítani, mert nagyon jól tudta, hogy a tervszerűen haladó, jól megalapozott építómunka sokkal maradandóbb, az elhamarkodott, gyorsan összerakott építménynél.

Közvetlen baráti köre s politikai tábora még jól emlékszik szavaira, amikor kifejtette, hogy fokozatos fejlődéssel, lassú s biztos téglarakással kell szolgálni a falu népének érdekeit, távol minden radikalizmustól, amely könnyen romboláshoz vezethet.

A nép nagy halottja hamarosan szobrot kap a főváros legimpozánsabb terén, szemben a parlamenttel, Kossuth Lajos szobrának közelében. Ez a bronzszobor hirdetni fogja az ő eszméinek örökkévalóságát, amelyek át- és átfutnak ma már nemcsak a falusi bogárhátú házak lakóit, de a városok népét is, akik szintén tudják, hogy az intelligencia és a kisgazdirtársadalom összefogása nélkül ebben az

országban nyugodt s biztos előrehaladás elképzelhetetlen. Sorsunk lényegének ez a történelmi felismerése az ő nevéhez fűződik s épen azért látunk ezekben a kegyeleti zarándoklatokban nagy jelentőséget, mert minden évben újabb fogadalomtétel hangzik el, sírjánál az ő programjának eleven átütő erejéről.

— o —

Nem tartják aktuálisnak a franciák a revíziót

A francia sajtó Grandi berlini útjáról

Newyork, október 27. Laval francia miniszterelnök elutazása előtt kijelentette, hogy tárgyalásai nem végeztek negatív eredménnyel, mert sok fontos dolgot megbeszéltek. Borah szenátor hiába küzd a revízióért, mert azt egyelőre nem tartják aktuálisnak. Ezen a véleményen van(?) Anglia és Amerika is.

Páris, október 27. Politikai körökben úgy tudják, hogy Laval visszaérkezése után felhatalmazást kér, hogy a jóvátételek fizetések és a háborús adósságok ügyében nemzetközi értekezletet hívjon egybe. Ujra meg akarják állapítani a jóvátételek összegét és új fizetési tervet dolgoznak ki, amely a Hoover-memorandum leírata előtt lépne életbe. A Párisban megtartandó világértekezlet november végén, vagy december elején lenne.

Grandi berlini látogatása élénken foglalkoztatja a francia sajtót. A Journal szerint Német- és Olaszország közös akciót kezdenek a világválság leküzdésére. Harcot indítanak a

jóvátételek és a békeszerződések revíziójáért, továbbá a leszerelés megvalósításáért. Hír szerint Brüning nem osztotta mindenben Grandi felfogását. A Petit Parisien különösnek tartja, hogy Mussolini akkor nyilatkozott Nápolyban a revízió mellett, és Grandi akkor ment Berlinbe, amikor Laval Amerikában tárgyalt. Érdekes az is, hogy úgy Mussolini, mint Grandi a szerződések revízióját sürgették. Franciaország e tekintetben hajthatatlan. A Matin a németek és olaszok közös akciójáról ír, amit a leszerelésért és a revízióért kezdenek. Az Ere Nouvelle szerint Olaszország és a németek között nyílt közeledés van. Az Oeuvre szerint, ha egyszer a szerződések revideálnak, Berlin lenne Európa székhelye és Németország nagy úr lenne. A lengyel korridor megbolygatása súlyosan érintené Franciaország függetlenségét, így erről sem lehet beszélni.

— o —

Jugoszláv katonai repülőgép Zalaegerszeg felett

Ma délelőtt tíz óra után nagy feltűnést keltett Zalaegerszegen egy repülőgép, amely elrepült a város felett. Mint megállapítást nyert, a gép Jugoszláviából jött, kétfedelű és szárnyai kék-fehér-piros színűek. A szárnyakon UN—EBC jelzések voltak olvashatók. A jugoszláv katonai repülőgép a zalalövői vasúti vonal mentén jött, alig 50 méternyi magasan, de amikor a Kert-utca fölé érkezett, kissé följebb emelkedett és a városháza, majd a plebániatemplom felett repült el Csácsbozsok irányába.

Később az a hír terjedt el, hogy a repülőgép Csácsbozsokon leesett, vagy legalább is kényszerleszállást hajtott végre. Ez, ilyen formában nem felel meg a valóságnak. Tény, hogy a repülőgép a város elhagyása után igen alacsonyra szállt le és a zalaszentiváni vasútvonal mentén haladt. A gépen a pilótán kívül egy katona foglalt helyet és nem lehetetlen, hogy fényképfelvételeket készítettek s azért repültek alacsonyan.

— o —

A vidéki bankok fuziója

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök hétfőn fontos tárgyalásokat folytatott Tyler népszövetségi delegátussal és Korányi Frigyes báróval. A tanácskozásokról Korányi azt a nyilatkozatot tette, hogy a vidéki pénzüzetek fuziójának lehetőségeit és szükségességét tárgyalták. Ez a probléma — Korányi szerint — erősen összefügg az aktuális kamatkérdésekkel. A vidéki pénzüzeteknek számítaniok kell arra, hogy súlyosbodni fog a helyzetük

és a köztartozások emelkedése következtében csökkennek a bevételeik.

Ezért gondoskodni kell valamiképen működéskéességük fenntartásáról.

A fuziót, Korányi felfogása szerint csak erőteljes és egészséges intézetek között szabad létrehozni, mert egyébként a munka nem járhat eredménnyel. A fuzionáláshoz pénz is kell, ezért a kérdést nagy óvatossággal kell kezelni és minden egyes esetben ki kell várni a kellő időpontot.

Egy zalaszentlőrinci földműves gyilkosságot követett el a vasboldogasszonyi szőlőhegyen

Kegyetlen gyilkosság történt a Zalamegyével határos Vasboldogasszony községben. A gyilkosságról egervári tudósítónk a következőket jelenti:

Paksa Gyula 36 éves uradalmi cseléd Vasboldogasszony és Zalaszentlőrinc községek között FAKSz kölcsönből kis házat épített. A ház Vas megye területén áll, tehát Vasboldogasszony községhez tartozik. Vasárnap ebéd

után Paksa künn járt földjén, amely ugyancsak Vas megye területén fekszik. Ott találkozott Kaczor Péter 40 éves zalaszentlőrinci lakossal, akivel csendesen elbeszélgetett, majd később együtt Paksa szőlőhegyére mentek, ahol borozgattak. Eközben szóváltás támadt a két férfi között. A vita hevében Kaczor felkapott egy dorongot, azzal ütlegelni kezdte Paksát, aki a sarokban szorult és nem védekezhett.

A feldühödött ember addig ütötte a szerencsétlen Paksát, míg élet volt benne. A gyilkosság után Kaczor hazatért Zalaszentlőrincbe, mintha semmi sem történt volna és lefeküdt.

Paksa családja másnap korán reggel keletkezése indult az eltűnt embernek, aki éjszakára sohasem szokott távolmaradni hazáról. A szőlőhegyi pincében találtak rá vérbe fagyva, holtan. Nyomban értesítették az egervári csendőrséget, amely megindította a nyomozást. A gyilkos dulakodás közben megsérült a kezén és lábán és lakásig vérnyomok

jelezték útját. A csendőrség hétfőn délelőtt már őrizetbe vette a gyilkost és bezárolta a szombathelyi kir. ügyészség fogházába.

Paksát a vasvári járásbíró utasítására felboncolták és megállapították, hogy Kaczor öt ütést mért áldozatára, akinek a feje is beszakadt és az öt ütés közül egyenként is halálos volt minden csapás. A gyilkos háromszáz méternyire követte el a gyilkosságot Zala határáról, így nem a zalaegerszegi törvényszék illetékes a felette való ítélkezésre.

Lövöldözés és szurkálás a mileji korcsmában

Lehet, hogy statáriális bíróság tárgyalja a lövöldöző ügyét

Véres esemény színhelye volt vasárnap éjszaka Takó Mihály mileji vendéglője. Búcsú volt vasárnap Milejben, amelyet Takó korcsmájában táncmulatság követett. A mulatságon több rózsásszegi legény is megjelent. A két községbe tartozó legények között már régebbi idő óta haragos viszony áll fenn és ezt az alkalmat a milejiek bosszúállásra használták fel. Mindenkit kitessékeltek a táncteremből, de a rózsásszegieket nem engedték ki. Bezárták az ajtót és előkerültek a zsebkések. Valóságos bicskapárba folyt a legények között, amikor benyitott a terembe Fonnyadt József, a mileji plebános kocsisa és egy leányismerőse után érdeklődött. Ahogyan nyitott be az ajtón, belülről lövés dördült el és golyó fúródott Fonnyadt arcába. A szerencsétlen embernek a

A nagylengyeli csendőrség azonnal hozzákezdett a nyomozáshoz és őrizetbe vette Bek Frigyes rózsásszegi legényt, akit a lövöldözéssel gyanúsítanak. Megállapítást nyert ugyanis, hogy több lövés is eldördült a teremben. Fonnyadt állapota annyira súlyos, hogy nem lehetett kórházba sem szállítani. A többi sebesültet is, kik közül három mileji, kettő rózsásszegi, lakásukon ápolják. Sinkó Ferenc rózsásszegi legény állapota életveszélyes, akit nemcsak megszurkáltak, de alaposan össze is vertek.

Ha a csendőrség kinyomozza a lövöldözőt, szó lehet arról, hogy az illető statáriális bíróság elé kerül tettéért.

Rédics községben Tüske Simon korcsmájában volt véres verekedés. Benke István, Kovács János, Völgyi József, Varga Pál és Horváth István rédicsi, továbbá Bagó János dedeskecskési lakosok összeverekedtek, székekkel és borosüvegekkel ütlegelték egymást. A csatának több sebesültje van. Tüske Simon is följelentette a verekedőket, mert székeit és üvegeit összetörték.

öntetű, unalmasan gyászos megnyilvánulása már rámeleg az idegekre, ez ellen tenni kell már egyszer valamit. Ezen a csúnya formájú várákózson a 9—2-ig hűségesen betartott hivatalos óra nem segít. Meg kell mondanunk, hogy a bürokrácia egyetlen íróollát sem tartjuk olyan művésznek, amelyik most eset, mintázófa, malteres kanál és srófhuzó tudjon lenni a Várákózás csúnyaságainak eltüntetésére.

Nem, a bürokrácia tolla nem való erre, ide most átmenetileg más kell. Ide most, — hogy határozottan kijelöljünk egy megoldást. — a kollektív könnyelműség és gondtalanság nevető «sohse halunk meg»-je kell, egy olyan derűs várákózás, amelyik nem várja a szükség szerint rosszat, egy általános optimizmus kell, a hit, hogy a purgatórium tornácán hozza valaki a kenőcsöt, ami megóv a láng ellen és az akasztófán valami derék kánya elragja a kötélünket, mielőtt késő volna. Mert azzal a gondolattal így is, úgy is meg kell békülnünk, hogy világpurgatórium van és valamennyiünk nyakán ott az általános válság kötele.

Figyelem: a világpolitikai helyzet azonban azt mutatja, hogy pont a nyugati varjú, amelyik a husunkat akarta, — lesz kénytelen elraggni a kötélünket. Hát miért nézzünk mi ennek a Hefyzetnek elébe olyan letargiában, mintha nem is tudtuk volna, hogy ilyen is lehetséges? És miért nézzünk egymásra, mint a kutya meg a macska, miért nem akarjuk elhinni, hogy a másiknak is rossz, miért agónizálunk olyan tüntetően, mintha csak privilegiumunk volna erre?

Ne szóljon közbe senki, ezt tisztán esztétikai kérdés. Meg kell szépíteni valahogyan a várákózásunkat, le kell dobunk a lelünköről a félve várt holnap terhére. Széppé kell tennünk a szegénységet, a lemondást, az élet szagát kell elterjesztünk magunk körül, ha beleszakadunk is, — az erőszakkal előállított hullaszag helyett.

Ha egyik nap nyomasztó gondjaimat le tudom rázni és hideg szobámat meleggé tudom szépíteni, megírom a Várákózás Esztétikáját... (Sy)

HIREK.

— **Athelyezés.** Kiss Ödön nagykanizsai rendőrfelügyelőt Sopronba helyezték át.

— **Halálozás.** Nagy gyásza van az Alsó-dunántúli Mezőgazdasági Kamara elnökének, Benyovszky Mór grófnak. Édesanyja 83 éves korában a baranyamegyei Gőrcsöny községben meghalt. Az elhunyt nagyszonyt a Bathiány és Benyovszky grófi családok és kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja.

— **A postafőnökség értesíti a közönséget,** hogy f. hó 31-én, szombaton este 6 óráig lesz utalvány- és csekk-szolgálat a postahivatalban.

— **A vármegyei nyugdíjas közalkalmazottakat** (altiszteket is) felhívja a nyugdíjasok vezetősége, hogy kedvezményes fa beszerzése tárgyában f. hó 28-án, szerdán délelőtt 10 órakor a vármegyeházán, második emelet 10. szám alatt jelenjenek meg.

— **A pacsai iparosság kívánságai.** A pacsai járási ipartestület előjárásági ülésén kimondták, hogy csatlakoznak a zalaegerszegi ipartestület ama mozgalmához, amely a kistisztviselők fizetését kéri rendezni a kormánytól. Landi Ferenc ipartestületi jegyző több javaslatot terjesztett elő, amelyeket megküldtek a vármegyei szövetség elnökségének, az iparkamarának és az Ipartestületek Országos Szövetségének is.

— **Az elemi iskolák nem szedhetnek fűtési díjakat.** A közoktatásügyi miniszter a tanév elején rendeletileg úgy intézkedett, hogy az állami iskolák tanulói 4 pengő fűtési díjat tartoznak fizetni. Egyes vidéki városok iskolaszékei a miniszter rendeletét félreértették és az elemi iskolák növendékeitől is fűtési pénzt szednek. Így többek között Székesfehérváron a városi elemi iskola tanulóinak szüleitől a város szintén fűtési pénzt szedett. Fehérvármegye tanfelügyelője átiratot intézett a városi elemi iskolaszékhez, amelyben rámutatott arra, hogy az elemi iskolákban a fűtési pénz szedése ellenkezik a tankötelezettség elvével, ami a népoktatás ingyenességéről szól.

MOSOLYGÓ HADNAGY.

— **Szurkálások.** Gerőcs László 28 éves kiskánizsai városi napszámos vasárnap Sormáson mulatott. Gerőcsöt megtámadták a sormási legények és össze-vissza rugdalták, majd az egyik támadó jobbkarjába szúrt. — Belovics András 26 éves letenyei legény régebbi idő óta udvarolt egy ottani hajadonnak, akit azonban egy másik legény is szeretett. A leány Belovicsot fogadta szívesebben, ami miatt a kikoszorózott legény bosszút forralt Belovics ellen és vasárnap éjjel késői súlyosan megszurkálta. A nagykanizsa mentők vitték a sebesültet kórházba.

— **Rálöttek az eszteregnyei vadőrre.** Papp Mihály eszteregnyei vadőr vasárnap szokásos körútját végezte az erdőben, amikor hirtelen lövés dördült el és a serétek Papp balkarjába fúródtak. A vadőr sebesülten is üldözni kezdte az orvadászt, aki azonban nyomtalanul eltűnt a sűrűben.

— **Autó és kocsikarambolja.** Tallár Gyula pacsai gazdálkodó Zalaszentmártonból igyekezett Pácsára. Utközben, Dióskál közelében egy kanyarultnál teherautó jött szembe, amely belerohant a kocsiba. Tallár leesett a bakról és vérezve terült el az országúton. Megsérült az autó sofőrje is. A csendőrség nyomozást indított annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

SZERELIK AZ EDISON ÚJ FOTOCÉLLAS GÉPET.

— **Havazott Zalaiban.** Ma reggel 7 órakor havazott Zalaegerszegen. Perceken át hullott a hó és helyenként fehérek lettek a háztetők, később azonban esőzés váltotta fel a havazást. A vármegye több részén is esett hó.

— **Egy csavargó sorozatos lopásai.** Plejbáisz Márton 22 éves szőci csavargó szeptember 28-tól október közepéig Diszel környékén sorozatos lopásokat követett el. Legutóbb Németh Ferenc középdabasi gazdához tört be és ruhaneműket vitt el. A nyirádi csendőrség országszerte körözi.

A várákózás esztétikája

Esténként a kávéház-sarokban, egyedül, azon gondolkodom, hogy meg kellene írnom a jelenkor legaktuálisabb művét: a várákózás esztétikáját. Ez a könyv, ami hiányzik. Sok könyvet, újságcikket, politikai nyilatkozatot megemésztettünk ugyanis már, melyek mind szépen megmagyarázzák, hogy a Helyzetnek (ezentúl nagy kezdőbetűvel becsüljük meg), melyek a közvetlen és közvetett, külső és belső okai. Kicsinyes kaszt, vagy osztálysérlemeken tapogatózó magyarázatokkal csak úgy el vagyunk látva, mint elvont elméletekkel, amelyek szerint a világon senki nem hibás. Ugyancsak többrendbeli hangot hallottunk már arról is, hogy a Válságból (ennek is megjár a nagy kezdőbetű) hány féle alternatíva vezethetne ki. Hangsúlyozni kell, hogy vezethetne, mert azt még senki sem mondta meg precízen és maradéktalanul, hogy mi vezet ki.

Ilyen körülmények között, csupa bizonytalanságban élünk és egyikünk még reménykedve, a másikunk a teljes lemondás gyászfeketéjébe öltözködve: várákózunk. Várákózunk a feszültség csökkenésére, a kibontakozásra, az enyhülésre, az általánosságban gazdasági életnek hívott mozgás, csörömpölés, munka és pénzcserzés megindulására.

Ehhez kellene egy esztétikai iránymutatás, ehhez a várákózás, mert így, ilyen álmosan, pongyolán, elhanyagoltan, ahogyan csináljuk, nem szép egy cseppet sem. A kávéház, amint lesötétített lámpákkal, összerakott hegedűkkel és álmosan bóbiskoló énekesnőkkel, vakon elhagyatottan vár; a bolt, amint ajtóban álló savanyuarcu gazdájával elkergeti még azt az egy-két érdeklődőt is, aki titokban, látszatoktól félve, az aggodalmas várákózás maszkjában odatéved; a műhely, ahol a szerszámok rozsdáste busulásban gondolnak a városháza kapualjában ácsorgó mesteremberekre; maguk ezek a mesteremberek, aztán a tisztviselők, szabadfoglalkozásuk; a házaik, az ablakaik, a foszló tetők, a melegnélküli edzőkurára fogott kéményeik, ahogyan valamennyien nagy rancos homlokukkal és eltátott szájjal várnak: a várákózásnak ez a szabályszerű általános, egy-

SCHÜTZ-kabát a legolcsóbb és legjobb!

— **Baleset.** Weisz József zalaegerszegi házalókereskedő tegnap Zalacsányban a grófi kastély közelében megcsúszott, elesett és a háboruban megrokkant lába térden alul eltört. Weisz órákig feküdt az úton, míg egy gyümölcsz szállító autó utasai megtalálták és értesítették a zalaegerszegi mentőket, akik Weiszt beszállították a kórházba.

— **Elkártyázta a gazdájának a pénzét.** Takács József zalalövői napszámost a munkaadója Meider Izidor fakereskedő azzal bízta meg, hogy Sztankovits Imre földbirtokosnak adjon át 300 pengőt. Takács a pénzzel a kocsmába ment, ott barátainak bort rendelt és elkezdett velük nagy tétekben huszonegyezni. Estére a barátai a pénzt elnyerték. A kir. ügyészség a hűtlen napszámost sikasztás büntette címén a vádlottak padjára juttatta. A mai főtárgyaláson Takács beismerő vallomást tett és kijelentette, hogy tettét nagyon megbánta. Deseő Árpád dr. büntetőbíró a terhelő bizonyítékok alapján 14 napi fogházbüntetést szabott a magáról megfélemedezett emberre. Az ítélet jogerős.

— **Tolvaj cipészsegéd.** Deseő Árpád dr. büntetőbíró előtt ma kellett felelnie bűnéért Szilvási Sándor 21 éves rákospalotai születésű sümegi cipészsegédnek. Szilvási Sándor a munkaadóját, Kocka Ferencet lopta meg, akitől ez év október 25-én 50 pengőt és ruhásműt emelt el. A hűtlen iparossegéd a pénzzel Egerbe akart utazni, de az állomásen a csendőrök letartóztatták és még aznap átadták a kir. ügyészségnek. A törvényszék büntetőbírája 2 havi fogházbüntetéssel sújtotta a meggondolatlan fiatalembert. Az ítélet jogerős.

IGY MEG ÉLETÉBEN NEM MULATOTT.

— **MAGANVIZSGÁKRA ELŐKÉSZÍTÉS, GYENGE TANULÓK KORREPETÁLÁSA, NÉMET ÉS GYORSÍRÁS OKTATÁS CSOPORTOSAN IS. JÓKAI-UTCA 21.**

— **Szerdán, folyó hó 28-án kendővásár a Schütz Áruházban.**

— **Jogerős a trafikbetörők büntetése.** Horváth József, Csikós Gál János és Ihász József zalaegerszegi lakosokat (a Kászonyi-féle trafik fosztogatóit) lopás büntetéseért Deseő Árpád dr. büntetőbíró elítélte még február 1-én és pedig Horváth Józsefet 8, Gál Jánost 9, Ihász Józsefet pedig 2 hónapi fogházra. Vajda Sándort pedig orgazdaság vétségéért 2 napi fogházra. Horváth Józsefnét, Gál Gézánét és Ihász Józsefnét pedig az orgazdaság vádjá alól felmentette. Az ítéletet most a győri kir. ítélőtábla jogerősen helybenhagyta.

— **Tűzeset.** Vasárnap délelőtt tűz támadt Lukács Rémusz tótszerdahelyi gazda portáján. Kigyulladt két hatalmas szalma- és egy szénakazal. A tűzoltók elejét vették a tűz továbbterjedésének és így nagyobb kár nem esett.

— **Ítélethirdetés.** Kulcsár Károly és Kulcsár Mária bucsuszentlászlói lakosokat a kir. törvényszék egyesbírája Deseő Árpád dr., súlyos testisértés vétségéért még az év elején elítélte. Az asszony 1, a férfi pedig 1 havi fogházat kapott. A kir. ítélőtábla most jogerősen helybenhagyta az ítéletet.

— **Időjárás:** Borús idő várható és főként délnyugaton további esőzéssel, a magasabb fekvésű helyeken havazással, északon élénk szelekkel, délen hőemelkedéssel.

Elfogták Matuska büntársát ?

Berlin, október 27. A berlini rendőrség nyomozást indított több kommunista ügyében. Házkutatást is tartottak Überbrücken kommunista vezérnél, akinek lakásán három mázsa ekrazitot találtak. Az iratok között volt a jüsterbogi és a biatorbágyi hidak pontos tervrajza is. Überbrückent letartóztatták. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy Überbrücken volt Matuska Szilveszter büntársa, vagy legalább is tudomással bírt a gaz merényletekről.

Értekezlet az illetékemelésről

A törvénykezési illeték-emeléséről szóló rendelettel kapcsolatban az ügyvédi kamarák képviselőinek bevonásával a pénzügyminisztériumban hétfőn értekezlet volt. Az illetékemelésről szóló rendelet végrehajtását ugyanis november 1-ig az ügyvédség kívánságára felfüggesztették és most arról van szó, hogy az alacsonyabb kategóriákban, amelyekben az emelés a legnagyobb mérvű, esetleg mérsékléseket léptessenek életbe, másrészt pedig az ügyvédek felelősségét az illetékek befizetése körül enyhítsék és a felelősség egy részét a felekre hárítsák, mert így a kincstárnak nagyobb eredménye lehet arra, hogy hozzájusson az illetékek megfelelő ellenértékéhez.

Különös szerencsétlenség.

Bretford, október 27. A london-worchesteri express Bretford mellett az átjárónál elütött egy teherautót, amelyet valósággal kettévágott. Az autó elejének, sem a sofőrnek nem történt baja és a gépkocsi eleje tovább robbogott.

SZÍNHÁZ.

Rád bizom a feleségem. Vigjáték sok handzsával, jó hosszú elnyújtott dialógokkal, hogy türelmünkkel jól meg kelljen szolgálni, míg végre kacaghatunk. Viszont, ha egyszer a helyzetkomikum-lavina megindul, nem lehet kifogni a kacagásból. Eszerint tehát ez a négyfelvonásos burleszk nagyon jó, különösen ha Szabó Ernő a főhőse. Sokoldalúsága, találékonysága, szellemessége túlszűfoltan jelentkezik ebben az alakításban, ő viszi az egészet megoldásra és sikerre. Eöry Gizzi a revolveres hisztérikát pompásan játssza, hízogó, bűjő macskának is tökéletes. Hisztérikus toporzékolásban, raffináltságban Józsa Irma ugyan csak sokat produkál. A túltengő temperamentumot nagy rutinnal hozza színpadra. A gazdasszonyt, aki erényeiben, mint a többi nőalakja a darabnak, szintén deficitet szeretne. Aszalay Erzsébet játssza nagyon jól. Mikes Béla, a férj, Hortobágyi, az ügyvéd, sikerült figurák. Pompás alak Sala Domokos, a részeg boxbajnok. Az előadást, talán a csúf idő miatt, nagyon kevesen nézték végig. (S.)

Kérjük a közönséget, hogy a 8 órára hirdetett előadásra próbáljon megjelenni 8 órakor, ha másért nem, legalább azokért, akik 8-kor már tényleg benn ülnek a színházban. Később jönni a jelen esetben nem előkelő és nem is hasznos, mert ezennél az előadást pontosan megkezdik.

Műsor:

Kedden: A ballerina. Operett.
Szerdán: Derék Fridolin. Zenés bohózat.
Csütörtökön: Túl a Dunán Baranyában. Operett.

Kedvezményes színházjegy váltására jogosító utalványok az Ipartestület tagjai részére a Kakas-nyomdában is kaphatók.

SPORT:

Atlétikai verseny Nagykanizsán. A Nagykanizsai Zrínyi TE vasárnap meghívásos atlétikai versenyt rendezett, amelyen megjelentek a zalaegerszegi reál gimnázium és a Move ZSE atlétái is. A szenior számok során a 100 m-es síkfutásban Tanics MZSE második, a 400 m-es síkfutásban Tanics első, a 800 m-es síkfutásban Feili MZSE második helyezést értek el. A 4x400 m-es stafétát Zalaegerszeg nyerte. Távolugrásban Tanics harmadik lett. Az ifjúsági 100 m-es síkfutásban Visnyey ZRG második, a 400 m-es síkfutásban Sifter ZRG első, a 800 m-es síkfutásban Visnyey harmadik, távolugrásban Visnyey első, Berák ZRG harmadik, magasugrásban Visnyey első, Farkas ZRG harmadik, súlylökésben Kántor ZRG első (12.03 m!), Visnyey harmadik, diszkoszvetésben Kántor első, gerelyhajításban ugyancsak Kántor első helyezést ért el. Mint a fenti eredményekből kitűnik, a zalaegerszegi atléták kiválóan szerepeltek.

MOZI.

Richard Barthelmes az «Ut a boldogság felé» c. filmben tűnt fel, amelyben nagyszerű volt és azóta nagyot fejlődött. A hangosfilm előretörése óta is azok közé tartozik, akik megállták a helyüket. Nagyon érdekes, szép kiállítású darab az, amelyben ma fellép.

ISTENEK FIA.

Rendkívül érdekes dráma, a felső tízezrek világából 8 felvonásban.

Hangos sláger kísérelő film.

Bemutatja az Edison mozi október 28-án, szerdán (csak 1 nap) 7 és 9 órakor. — Hétvégi szelvényvel a helyár 40, 60, 70 fillér.

RÁDIO.

Szerda, október 28. 9.15: Gramofon. 12.5: Cigányzene. 3.30: Morse tanfolyam. 4: Novellák. 5: Kazinczy mint államfogoly a Margitszigeten. 5.20: Hangv. 6.40: Olasz lecke. 7.10: Énekkari hangv. 8.10: Világpolitika. 8.40: Kamarazene-est. Utána szalon- és cigányzene.

ZALAEGERSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Arpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00 P Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 9.90—10.25, buza (egyéb) 9.35—9.60, rozs 9.90—10.00, arpa 15.50—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzaborja 10.00—10.20 köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Laptulajdonos és felelős kiadó: KAKAS ADONIS.

Feloldó szerkesztő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS

Főmunkatárs: PESTHY PÁL dr.

**Sárcipők, esőernyők
és kötöttkabátok
legnagyobb választékban a napi árnál
jóval olcsóbban kaphatók
Kovács - divatáruházban.**

Páratlan kabát-occassio!

Divatkabátok világos és sötétebb drapp-szinben, selyembéléssel, valódi szőrmével	P	35-től
Sötétkék fényposztó-kabát selyembrokát béléssel, nutriette bárány szőrmegallér és kezelővel	P	48
Fekete fényposztó-kabát brokát béléssel, fekete seal gallér és kezelővel	P	52
Fényposztó-kabát sima selyembéléssel, fekete és sötétkék színben, fekete seal-elektra gallér és kezelővel	P	75
Sötétkék la crépe posztókabát ramona-selyembéléssel, coboly-bárány gallér és kezelővel	P	90
Sötétkék crépe-kabát kiváló minőség, valódi pézsma szőrmével, divat szerint díszítve	P	100
Fekete és sötétkék charmelin-kabátok , egész prima minőség, duchesse-selyembéléssel, dusan prémezve	P	150

Állandó nagy raktár perzsis és perzsaláb kabátokból és bundákból

Dús választék rendkívüli nagyméretű kabátokból is.

Kitűnő szabás.

Legjobb kidolgozás.

SCHÜTZ ÁRUHÁZ

ZALAEGERSZEG

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznap délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

A Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentése a magyar helyzetről

További csökkentések az állam költségvetésében Megszűnik a boletta

Kedden este közzétették Genfben a Nemzetek Szövetsége Pénzügyi Bizottságának Magyarország pénzügyi helyzetéről szóló szakértői jelentését. A jelentés tizenhat pontban tárgyalja a magyar helyzetet.

A jelentés elsősorban, az 1-4 pontban általánosságban megvilágítja a pénzügyi állapotainkat. Magyarország pénzügyi problémája ma nem olyan súlyos, mint 1923-ban volt, azonban a világgazdasági helyzet nagyon nehezíti a kezelést. A nehézségek végső megoldása nem kereshető a külföldi hitel tovább: igénybevételében, mert ha a külföldi kölcsön felvételével megfelelő megoldást is lehetne nyerni, a világgazdasági helyzete pillanatnyilag

valószínűtlenné teszi ilyen művelet végrehajtását.

Ismerteti a jelentés azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány a költségvetési hiány ellensúlyozására tett. Ezekkel az intézkedésekkel foglalkozva annak a véleményének ad kifejezést, hogy a bevételek egész évi összege a 800 millió pengő felső határt alig haladhatja meg.

Az ötödik pont behatóan foglalkozik az állami üzemek költségvetésével.

A hatodik pont az államkincstár helyzetével foglalkozik és megállapítja, hogy a kincstár rendes pénztári ügymenetének lebonyolítására legalább 50 millió pengő összegű pénztári készlet szükséges. Rámutat továbbá arra, hogy a kincstárnak az előbbi években vállalt kötelezettségeiből kifolyóan számottevő fizetéseket kell teljesíteni, amelyeknek összege 201,7 millió pengő. Másrészt körülbelül

235 millió összegű adó és közigazgatási bevételi hátralék áll fenn

és a kormány reméli, hogy ebből egy rész a folyó évben beszedhető.

A hetedik pont az államadósságok kérdését tárgyalja. Az állam összes adóssága az üzemekével együtt 1853,6 millió pengő. A konszolidált adósság 1931-32 évi szolgálata 91,1 millió pengővel irányoztatott elő, amiből 35,5 millió esik törlesztésre. A függő adósság kamatterhe az államnál körülbelül 14 millió, az üzemeknél körülbelül 8 millió pengő. Az állami szavatosságok teljes összege a folyó év szeptember 30-án 190,8 millió pengő volt.

A nyolcadik pontban a bizottság az egész költségvetésről alkotott véleményét a következőkben foglalja össze: A bizottság úgy véli, hogy

az állami kiadások csökkentése tekintetében eddig tett intézkedések nem kielégítőek

és hogy a jelen körülmények között a kiadások teljes összegét olyan színvonalra kell leszállítani, amely megfelelő arányban áll az ország teherbíró képességével.

A kilencedik pont Károlyi Gyula gróf miniszterelnöknek a pénzügyi bizottság elnökehez intézett nyilatkozatát tartalmazza, mely szerint a magyar kormány a költségvetési egyensúlyt az egész évre 800 millió pengő alakra óhajtja korlátoztatni, ami 8 hónapra 565 millió pengő kiadásnak felel meg. A

legközelebbi költségvetési évben az állami kiadások felső határát 830 millió pengőre csökkentik. A kormány teljes tudatában van az inflációban rejlő veszélyeknek és szilárd elhatározása, hogy

az inflációtól tartózkodni fog s ezért szükség esetén haladéktalanul további csökkentéseket határoz el,

hogy az egyensúly biztosítva legyen. Intézkedni fog a kormány, hogy valamennyi állami üzem, de különösen az államvasutak költségvetési egyensúlya, szükség esetén a díjszabások fölemelésével is biztosítható.

A kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy egyes üzemait, például a vasgyárakat, szénbányákat stb. magánkézbe adja. Hatékony intézkedéseket óhajt tenni a helyi hatóságok kiadásainak ellenőrzésére. Megkeresi a kormány a nemzetek szövetsége pénzügyi bizottságát, hogy képviselőt nevezzen ki, aki Budapesten székel. A kormány a költségvetésben végrehajtandó takarékoság részletes programját és az egyéb reformintézkedéseket a pénzügyi bizottság képviselőjével egyetértésben fogja kidolgozni. Az árakban tényleg bekövetkezett állandó hanyatlás és a búzatermelés mai általános kilátásai mellett a kormány arra a következtetésre jutott, hogy a búza belföldi árának mesterséges fenntartására irányuló törekvéseket fel kell adni. Ezért a kormány a Futuránál vállalt érdekeltségét előbb lebonyolítja és

a boletta-alapot a folyó pénzügyi év végével megszünteti

és a mezőgazdaság megsegítéséről másként gondoskodik.

Az állami üzemek és helyi hatóságok költségeinek ellenőrzését a kormány hatályosabbá teszi. A kormánynak szándéka, hogy a bankügyre vonatkozó általános törvényes jogszabályokat revízió tárgyává teszi.

A tizedik pont megállapítja, hogy a kormány intézkedései feletten kíváncsiak. A költségvetést illetően azonban a pénzügyi bizottság úgy véli, hogy a kiadásokat november elsejétől kezdve

évi 800 millió pengő összegű maximális kiadási összegre kellene csökkenteni, 8 hónapra tehát 533 millióra.

A tizenegyedik pont a külfölddel szemben fennálló eladósodás mérvével foglalkozik. A kötelezettségek végösszege 4094 millió pengő. Ebből állami adósság 1629 millió. A közületek által felvett kölcsönök összege pedig 517 millió pengő. A bizottság becslése szerint Magyarország évi kamat- és törlesztési terhe megközelíti a 300 millió pengőt.

A tizenkettedik pontban a bizottság azt fejtegeti, hogy míg az

állam saját közvetlen eladósodásának emelkedése a fentiek szerint aránylag csekély

és összege se tekinthető túlzottnak, addig az egész Magyarország adóssága oly mértékben

növekedett, amelyet az ország valóságos szükségletei nem követeltek.

A tizenharmadik pontban a fizetési mérlegünkkel foglalkozik a jelentés. Az ország külföldi adósságainak szolgálatát csak akkor láthatja el, ha passzív külkereskedelmi mérlegét aktívra változtatja.

A tizennegyedik pontban azt fejtegeti a jelentés, hogy

bár teljes mértékben el kell ismerni a fennálló nehézségeket, mégis ezek könnyen túlozhatók.

Magyarország máris tett bizonyos intézkedéseket a devizák beszerzésének ellenőrzése tekintetében.

A tizenötödik pont Magyarország bankrendszerével foglalkozik. Az ország magán-bankrendszere külsőleg nem követte az általános koncentrációs irányzatot, bár a valóságban ez nagymértékben megvalósult. A szakértői jelentés szerint szükséges, hogy a pengő stabilitása fenntartassék és

megelégedéssel veszi tudomásul a bizottság, hogy a magyar kormány és a Nemzeti Bank teljes mértékben osztják ezt a felfogást.

Megjegyzik a bizottság, hogy a devizaüzlet ellenőrzésére vonatkozólag a rendeletek nem oly szigorúak, mint némely szomszédos államokban és alkalmazásuk se oly szigorú. A rendeleteket sürgősen revízió alá kell venni és szigorú intézkedéseket kell tenni annak biztosítására, hogy minden deviza a Nemzeti Bank rendelkezésére bocsátsassék.

A tizenhatodik pont azokkal a lehetőségekkel foglalkozik, amelyek Magyarország külföldi tartozásainak kielégítésénél tekintetbe jöhetnek és a következőket mondja: Míg egyfelől úgy véljük, hogy Magyarországnak mindent el kellene követni, hogy külföldi adósságainak szolgálatát ellássa, másfelől elismerjük, hogy

nem áll módjában minden lejáró rövid lejáratú adósságát esedékességgkor kifizetni.

Bizonyos banktartozások tekintetében máris jöttek létre „Stillhalte megállapodások”. Más rövidlejáratú tartozásokkal terhelt hatóságoknak is haladéktalanul tárgyalásokat kellene kezdeni hitelezőkkel hasonló megállapodások létesítésére. A jelentés azzal fejeződik be, hogy a bizottság nyomatékosan hangsúlyozza azt a reményét, hogy Magyarország intézkedéseit a hitelező országokban az együttműködés szellemében és jóakarattal fogják fogadni. Hangsúlyozza a jelentés, hogy

a magyar probléma nem elszigetelt jelenség.

Véleménye szerint, ha megvan Magyarországnak a szükséges elhatározás, úgy hitelező feltételül fenntartható. Reméli a bizottság, hogy a szomszédos államokkal kooperálva lehetséges lesz a kereskedelmi korlátozásokat és a devizaforgalom ellenőrzéséből eredő nehézségeket a legkisebb mértékre csökkenteni.

Tylert kinevezték a Népszövetség magyarországi biztosának.

Budapest, október 28. A Nemzetek Szövetsége Pénzügyi Bizottságának elnöke kedden értesítette gróf Károlyi Gyula miniszterelnököt.

köt, hogy a bizottság magyarországi állandó képviselőjéül Mr. Rayall Tylert nevezte ki.

Nyilatkozatok a jelentésről.

A pénzügyi bizottság jelentésével kapcsolatosan Scitovszky Tibor ny. külügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy az a kép, amely élénk

táru, nagyon súlyos helyzetet mutat. De az is le van fektetve, hogy mód van a magyar gazdasági élet rendbehozására. A bizottság számít arra, hogy a külföld segítségére jön Magyarországnak. — Ugron Gábor ny. belügyminiszter kijelentette: Tudomásul vesszük a jelentést és mindenben a kormány segítségére leszünk.

Letárgyalták a 33-as bizottságban az adókamattamnesztia rendeletet

Budapest, október 28. A 33-as országos bizottság ma délelőtti ülésén több napirendelőtti felszólalás hangzott el, majd megkezdtek az adókamattamnesztiairól szóló rendelettervezet tárgyalását. A lényeg az, hogy, ha valaki november 15-ig befizeti ezévi adóját, elengedik adójának hátralékos kamatát. Örfly Imre, Temesváry Imre, Somssich László gróf, Hoyos Miksa gróf, Lakatos Gyula, Csizmadia András, Schandl Károly, Eszterházy Móric gróf, Egry Aurél és Nagy Emil felszólalásai után a tervezetet elfogadták. A vita végén felszólalt Károlyi Gyula gróf miniszterelnök és hangsúlyozta, hogy

november 15-ike után nagyon szigorúan bíznak el azokkal az adóhátralékosokkal,

akik tudták, de nem akarnak adót fizetni.

Ezeknek a névsorát is nyilvánosságra hozzák. A miniszterelnök sajnálattal szögezte le, hogy

különösen a nagyobb adófizetők vannak igen elmaradva.

A bizottság helyesléssel tudomásul vette a kormányelnök bejelentését, majd megkezdtek a tejkérdés szabályozásáról szóló rendelettervezet tárgyalását.

Holnap valószínűen sor kerül a 6-os albizottság és a Népszövetség pénzügyi bizottsága jelentésének megvitatására.

— 0 —

Az áru vételára + forgalmi adó

Az adóterhek elleni adóalanyi harcban két adó iránt különösen nagy ellenszenv mutatkozik. Ezek: a forgalmi és a fogyasztási adó.

A forgalmi adó ezidőszereint olyan jelentékeny bevétele az államnak, amiről nem mondhat le. Imen magyarázható, hogy minden akció haszontalan, ami ennek az adónemnek a megszüntetésére irányul és talán éppen ezért indul, újból és újból, olyan sok akció ellene.

A miskolci ipartestület most

a forgalmi adó következetes és nyílt áthárítása

formájában indította meg a harcot. Az ország összes ipari és kereskedelmi érdekképviseletét

felhívták a miskolciak az akció támogatására, melynek célja: kidomborítani a tényt és elérni a közvéleménynél azt a tudatot, hogy a forgalmi adó a fogyasztókat terheli és általános meggyőződéssé érlelni a forgalmi adó gazdaságtörölő voltát. Az áru vételárába tehát nem számlázzák be a forgalmi adót, hanem

azt mindenkor külön hozzáadva tüntetik fel.

A miskolci iparosok remélik, hogy a közönségben megérlelődő meggyőződés alkalmas arra, hogy az igazságtalan forgalmi adónemnek az adórendszerünkben való kiküszöbölését közelebb hozza.

Rendkívüli tűzifakitermelést engedélyezett a miniszter; szeretnénk, ha a fa ára a rendes maradna.

A nehéz gazdasági viszonyokra figyelemmel a hazai tűzifatermelés fokozása és a munkanélküliség enyhítése céljából a közigazgatási bizottság gazdasági albizottságát felhatalmazza egy most kiadott rendeletében a földművelési miniszter, hogy az 1879 évi erdőtörvény hatálya alá tartozó erdőtulajdonosok részére, továbbá azoknak a magánerdőtulajdonosoknak, akik erdejüket a miniszter által jóváhagyott rendszeres gazdasági terv szerint kezelik, kérelmükre az 1931—32 termelési évben az évenkénti kitermelésnek megfelelő

szögezzük ezt le, mert e körülmény remélni engedi, hogy

a fával való közérdekű gazdálkodás tekintetében elhangzó felszólalásunk,

amit itt a nyilvánosság előtt előterjesztünk, ugyancsak megfontolás tárgya lesz a vármegyénél és rajta keresztül az illetékes intéző fórumoknál és

a közönséget megnyugtató és megvédelmező rendelkezések fognak jönni.

A fával való közérdekű gazdálkodás alatt azt értjük, hogy akkor, amikor egy hónappal ezelőtt a vármegyei közigazgatási bizottságban és a lap hasábjain tényként leszögezést nyert, hogy Zalaiban, például Lentiben, hatalmas tömegű, kitermelt s eladatlan fa hever, és amikor köztudomású, hogy Csehországból és Romániából óriási tűzifaimportra kötöttünk szerződést, — akkor ne történhessék meg, ami megtörtént Zalaegerszegen s bizonyára megtörténik más piacon is:

a tűzifa ára 40 pengőről 48 pengőre szökött fel.

Nem lehet a jelen pillanatban nagyobb mennyiségű tűzifához jutni. Nincs. Valahol

visszatartják. Azt értjük tehát közérdekű gazdálkodás alatt, hogy

akár a kitermelő spekulál azzal a fával, akár a közvetítő piszkálja ki az erdejéből, vagy a raktárból, a gondoskodó hatalom e fontoskodó közszükségleti cikket, még pedig rendes, tisztességes áron.

Csak közbevetve jegyezzük meg, hogy a tűzifaimporttal szemben a szerződésileg megállapított sertésexportunk még meg sem indult, már 50 fillérrel felszokott a zsir ára. Ezt a gazdasági vagy kereskedelmi önkényeskedést, hogy a fa ára azért magasabb, mert olyan sok kell, hogy importálunk is, a disznó ára meg azért magasabb, mert olyan sok van, hogy exportálunk is, meg kell szüntetni tűzzel-vassal, nem csak ezen a téren, de minden téren. Szünjenek meg azok a mesék, mint például a szövetechnikáról, hogy egyszer azzal indokolják a magas árat, hogy a mellékanyagok nem fontosak, de a gyapjú ára magas, máskor meg azzal indokolják, hogy a gyapjút ugyan ingyen dobálják, de a mellékanyagok ára magas, szünjenek meg ezek a cinikus hangzó kartelmesek és konjunktura-mesék. Ennek a fogalomnak: konjunktura, ki kell pusztulnia a magyar közgazdasági életből. Ki kell pusztulnia a szén-, a faellátás terén is. A teherbíróképessége legvégső határáig eljutott közönség hajlandó az állammal szemben minden áldozatra. De leselkedő, magánzsebek ne várjanak tőle meg nem érdemelt és meg nem szolgált áldozatokat, hanem tanuljanak meg ezek is lemondani, mert — sajnáljuk — ma ilyen világ van.

Fellendült a gabona kivitelünk

Budapest, október 28. Gazdasági körökben kialakult vélemény szerint gabonapiacainkon napról-napra javul a helyzet. A magyar búzát keresik külföldön és ennek tulajdonítható, hogy augusztus közepe óta a búza most érte el a legmagasabb árat. A magyar búza értékesítése azért nem ütközik nehézségbe, mert a nyugateurópai országok termései közül a miénk a legjobb és a kanadai búzáé is jóval olcsóbb. A gabonaexportőrök nagyon kedvezően ítélik meg a helyzetet és bizalommal tekintenek a jövő elé.

Nagy sikkasztás a holland pénzügyminisztériumban

Hága, október 28. A hágai rendőrség hónapokig tartó nyomozás után megállapította, hogy a pénzügyminisztériumnak a nyugdíjakat kezelő ügyosztályán nagyarányú sikkasztások történtek. A rendőrség, ma délelőtti őrizetbe vett négy főtisztviselőt, akik bevallották, hogy 15 év óta sikkasztanak, hamisítanak és körülbelül kétfélmillió holland forintot harcoltak össze.

A pénzt löversenyre, kártyára, továbbá egyéb fényűző dolgokra költötték. Volt egy ötödik társuk is, de amikor tudomására jutott, hogy a rendőrség fényt derített a súlyos bűncselekményre, főbelötte magát.

Részleges eredmények az angol választásokról.

London, október 28. A hétfele óta folyó képviselőválasztás eddigi eredményei: MacDonald-csoport 4, Henderson-csoport 23, töredékpártok 2, a liberális pártok együttesen 37, konzervatív párt 101 mandátum. Ma reggelig 288 képviselőt választottak meg. Még körülbelül 110 mandátum sorsa ismeretlen.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.**

Néhány szó a levante-oktatásról

Irta: KONKOLY-THEGE KALMAN

ny. huszárezredes, v. országgyűlési képviselő.
A trianoni békeszerződés igazságtalanságát és tarthatatlanságát talán ellenfeleink érezték a legjobban akkor, amikor annak elfogadását reánk kényszerítették. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy az egyharmadára csökkentett, erdeitől, bányáitól, minden gazdasági lehetőségétől és természetes határaitól is megfosztott hazánknak még a milícia-rendszerű hadsereg tartását sem engedélyezték.

Dacára annak, hogy - háborús szerepünk diplomáciailag régen tisztázva volt, az utód-államok türelmetlensége mégis felülkerekedett és a reánk kényszerített igazságtalanságokat betetőzték azzal, hogy az államrezonnak, a magyar népléleknek és szomorú anyagi helyzetünknek egyaránt legjobban megfelelő általános védkötelezettségen alapuló hadsereg helyett zsoldos hadsereg fenntartását kényszerítették reánk.

Az általános védkötelezettség hiányának demoralizáló hatásával ezúttal nem kívánok foglalkozni, ehelyett azonban közérdeket vélek szolgálni azzal, ha néhány mondatban foglalkozom levante-intézményünkkel.

Külső és belső ellenségeink minden merészkedése sem elég ahhoz, hogy a levante-intézmény és a hadsereg között bármilyen szerves kapcsolatot mutasson ki. A levante-intézményben testnevelési kultusz és állam-rezon szempontjából legfeljebb abból a tényből lehet némi azonosságot fölfedezni, hogy a levanteintézmény is fegyverre neveli az új generációt. A fegyverem azonban nemcsak a fegyveres haderő alapfeltétele. Egyetlen stabil pillére ez a magántulajdon szentségén felépült polgári világfelfogásnak! Fegyverem és függetlem nélkül nincs polgári élet, enélkül nem állhat fenn az állam épülete sem!

Ami már most a levante-köteles ifjak nevelési rendszerét illeti, három olyan javaslatom volna, amelyeknek megszívlelésére ezúton hívom fel az Országos Testnevelési Tanács figyelmét.

Az első javaslatom az, hogy a levanteiket a téli hónapok alatt többet foglalkoztassák, azért, hogy a nyári hónapok alatt ne kelljen őket a gazdasági munkától elvonni. Ez a javaslatom — azt hiszem — nem szorul bővebb kommentálásra. A mai súlyos gazdasági viszonyok között a szülők nem nélkülözhetik a dolgozó kezeket a nyári hónapok alatt. És amikor a gazdasági szezonmunkálatok alatt egy-egy félnap elmulasztása sokszor pótolhatatlan veszteséget okoz a gazdának, semmi akadályja sem lehet annak, hogy azt a testnevelési anyagot, amit a levante-nevelésnél át kell venni, a téli hónapokban való fokozottabb foglalkoztatással végezzék el.

A második javaslatom a tűzoltókiképzésnek felvétele a levante-nevelés anyagába. A legnagyobb tisztelettel viseltetem az önkéntes tűzoltói intézmény iránt, azonban — szerény nézetem szerint — mégis csak más munkateljesítést várhatunk a kötelező tűzoltói intézménytől, mint az önkéntestől. Más a strukturája, más a függetlem és a fegyverem annál az intézménynél, amely kötelező, az egyedekre, mint ott, ahol csak magánpasszióból végzik a tagok munkájukat. A mai súlyos gazdasági viszonyok között, amikor a nemzeti vagyon védelme kétszeresen fontos, minden

egyébtől eltekintve is indokolt a kötelező tűzoltói kiképzés és szolgálat.

Végezetül még levanteink mentői kiképzését javasolnám, még pedig különös figyelemmel a vidék sajátos viszonyaira. A Balaton, vagy a Duna, Tisza mentén, bányavidéken, villamos közlekedésű városokban és a falvakban más és más volna a speciális mentői szolgálat kiképzése, amelynek megvalósítása nemcsak a társadalomnak tehet aztán üdvös szolgálatokat, hanem levanteifjaink is nagy hasznát vennék annak később, amikor már mint férfiak járják az élet útjait.

Felfüggesztették a törvénykezési illeték felemelését

A budapesti ügyvédi kamara tegnapi közgyűlésén Papp József elnök bejelentette, hogy Vargha Imre pénzügyi államtitkár késznek mutatkozott arra, hogy olyan javaslatot terjesszen a 33-as bizottság elé, amely szerint a lerovandó illetékekért elsősorban az ügyfél felel. Minthogy azonban a kincstár bizonyos perrendi garanciát követel, a tanudíj, a szakértői díj előlegezések mintájára egyes bírói aktusok az illetékek lerovásától tétlenek függővé. Mindaddig, amíg ezek a kérdések tárgyalásra kerülnek, a rendeletet három hónapos határidőre felfüggeszti. Elfogadott a közgyűlés egy olyan javaslatot is, hogy az ügyvéd ezután kötelező lesz előleget kérni az ügyféltől. Ennek a kötelezettségnek megszegése fegyelmi vétséget képez.

Finn kisgazdák Magyarországon.

Mezőhegyes, október 28. Onni Talas dr. finn követ Mezőhegyesen megtekintette az állami mintagazdaságot és a legnagyobb elismerésének adott kifejezést a látottak felett. Egyben bejelentette, hogy a tavasszal finn kisgazdák jönnek tanulmányútra Magyarországra és ellátogatnak Mezőhegyesre is.

Ki kapja a 100.000 márkát?

Berlin, október 28. A lapok közlése szerint a 100.000 márka jutalmat, amit a jüderbogi merénylet tettese kézrekerítőinek tűzték ki, a budapesti és bécsi rendőrségnek az ügyben nyomozást teljesítő tisztviselői kapják. A jutalomért Németországban is sokan jelentkeztek.

Öngyilkos sikkasztó százados.

Budapest, október 28. Az egyik Hársfa-utcai szállóban agyonlőtte magát Wiederführ Lajos 44 éves gazdasági százados, akit sikkasztásokért régóta köröztek. A szállóban Weishaupt Ferenc néven jelentette be magát, de irataiból kétségtelenül megállapították valódi nevét.

Elfogott kommunista vezér.

Bukarest, október 28. A rendőrség elfogta a besszarábiai kommunisták vezérét. Házkutatást tartottak nála és ez alkalommal rengeteg kompromittáló iratot is találtak.

Csapatösszevonások a japán határon.

Tokio, október 28. A japán külügyminiszter utasította a moszkvai japán követet, interponáljon a szovjet kormányfőnél, hogy a japán határon szüntessék be az oroszok csapatösszevonásait, mert emiatt nagy az izgalom a japán nép körében.

Bombamerénylet egy olasz konzulátus ellen.

Páris, október 28. Chamberriben az éjszaka bombamerényletet követtek el az ottani olasz konzulátus ellen. Szerencsére emberéletben nem esett kár, de a berendezés elpusztult. A merényletet valószínűen antifascista elemek követték el.

Börtönt kapott Balássy százados.

Budapest, október 28. A honvédtörvényszék öt héten át tárgyalta Balássy László százados bűnügyét. Balássy a belügyminisztériumban előfordult szállítási panamában vett részt. A bíróság ma délután hirdetett ítéletet, amely szerint Balássyt két és féleves börtönbüntetéssel sújtják. A felek feleltek.

— Aranyémél és az evvel járó beldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, melleszorulás, szívdobogás és szédülési rohamoknál a természetes «**Ferenc József**» keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású **Ferenc József** vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohárral mennyiségben rendelik. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

HIREK.

— Havonként kapják a közalkalmazottak a lakbérüket. A népjóléti és a pénzügyminiszter között már hosszabb ideje tárgyalások folynak arról, hogy a közalkalmazottak lakáspénzét ezentúl havonta utalják ki. Hír szerint ebben a tekintetben már megállapodás is jött létre, amennyiben február elsejétől kezdődően a közalkalmazottak lakbérét havonta folyósítják.

— Gyenge volt az országos vásár. A zalaegerszegi országos vásár iránt nem mutatkozott valami nagy érdeklődés. A kirakodó vásárra a szokásos sok eladó érkezett, de portékájukból bizony nagyon keveset adtak el. Az állatvásárra sok szarvasmarhát hajtottak fel; a lovak száma feltűnően kevés volt. Az állatok közül kevés cserélt gazdát. Az árak igen alacsonyak voltak.

— Vétkes bukással vádolt kereskedők. A kanizsai kir. törvényszék tegnap három kereskedő vétkes bukási ügyét tárgyalta. Lukács Imre komáromvárosi kereskedőt 400, özv. Fischl Simonné keszthelyi kereskedőt pedig 20 pengőre tétek. Chuttmann Károly nagykanizsai kereskedőt fölmentette a bíróság.

MOSOLYGÓ HADNAGY.

— Tűzesetek. Balog Ferenc karmacsi lakos pajtája kigyulladt és teljesen leégett. A lángok martaléka lett több értékes gazdasági eszköz is. A vizsgálatból arra következtetnek, hogy gyújtogatás történt. — Komáromvárosban a Központi Papnevelde birtokán két szalmakazal hamvadt el.

— Vásári lopás. A mai országos vásár sem múlt el lopás nélkül. Déltájban a rendőrök elfogták Németh József 22 éves baltavári sertéspásztort, aki Kovács Imréné zalaszentgróti lakos sátorából egy pár csizmát lopott. A rendőrség őrizetbe vette.

— Eladta más cipőjét. Büki Lajos 23 éves zalaháshágyi cipész eladta egy teknővájó cigányoknak a néki Vizi Jenő zalalövői péksüteménykihordó által javítás végett átadott cipőket. Büki ellen sikkasztás vétsége miatt bünygi eljárás indult.

SZERELIK AZ EDISON UJ FOTOCÉLLAS GÉPÉT.

— Verekedések. Zsuhár Sándorné szilvágyi asszony följelentette a novai csendőrségen Takács János szilvágyi gazdát, aki peres ügyből kifolyólag neheztelt rá. Zsuhárné állítása szerint a minap, amikor Zalaegerszegre indult, Szilvágy és Pajzsszeg között megtámadta őt Takács, fojtogatta, ütlegelte, rugdalta és súlyos sérülten az országúton hagyta. Zsuhárné sebeit a zalaegerszegi kórházban kötözték be és az itt felvett láttelest szerint sebei két hét alatt gyógyulnak. Takács bár a csendőrségen tagadta a terhére bűncselekmény elkövetését, de mivel bizonyítékok vannak ellene, följelentették a zalaegerszegi hatóságoknál. — Borsos Ferencné nagykapornaki fiatalasszony nagybátyját, Kovács József (Ihász) 66 éves gazdát bántalmazta súlyosan, miközben Kovács meg «szép» szavakat mondott a menyecskének, úgy, hogy mind a ketten a bíróság elé kerülnek.

— Leégett egy szénakazal. Hétfőn az esti órákban Gráber József bödei gazda udvarán kigyulladt egy szénakazal és hamuvá égett. A tűz keletkezésekor Gráber már aludt és csak akkor ébredt fel, amikor a kazal már elhamvadt.

MOSOLYGÓ HADNAGY.

SCHÜTZ-kabát
a legolcsóbb és legjobb!

IGY MEG ÉLETÉBEN NEM MÚLATOTT.

— A kormányzó az Urániában. Vasárnap délelőtti a kormányzó és meghívott vendégei számára a budapesti Urániában előadás volt, amelyen a kormányzón és családján kívül megjelent gróf Bethlen Istvánné, Klebelsberg Kunó gróf és felesége, Zsitvay Tibor igazságügyminiszter és felesége, Gömbös Gyula honvédelmi miniszter és felesége, Urbán bárónő, Perényi bárónő, Juhász Andor kúriai elnök és a tábornoki kar számos tagja. Előadásra került a «Mosolygó hadnagy» című Chevalier-film. Ez a csodafilm Budapesttel egyidőben még e héten Zalaegerszegen is bemutattásra kerül.

— Zalában követte el a gyilkosságot a szentlőrinci gazda. Tegnap számunkban egervári tudósítás nyomán megírtuk, hogy Vasholdogasszony közelében Kaczor Péter zalaszentlőrinci gazda agyonütötte Paksa Gyula gazdasági munkást. Most illetékes helyről úgy értesítünk, hogy a gyilkosság Zalamegye területén történt és az ügy iratai már meg is érkeztek a zalaegerszegi kir. ügyészségre. Az iratokból kitűnik, hogy Kaczor beismerésben van, de azt állítja, hogy csak egy ütést mért áldozata fejére. Először úgy vallott, hogy a gyilkosságot Vasmegyében követte el, később azonban kiderült, hogy Paksa pincéje éppen a határon fekszik és Zalába esik. A gyilkost rövidesen a zalaegerszegi ügyészségre hozzák.

MOSOLYGO HADNAGY.

— Sikasztásért följelentett tejcarnokos. Zwirina Viktor szombathelyi telepfelügyelő följelentést tett Gaál György alibánfai lakos ellen, aki a szombathelyi OMTK-fiók vajszállítója volt. A följelentés szerint Gaál — akinek Zalaszentivánon tejcarnoka van, — hat tejeskannát elsikkasztott 150 pengő értékben. Az eljárás megindult.

— Csendélet Dobronhegyen. Ifjú Kandor József Dobronhegyi legényt az ottani kovácsműhelyben megtámadta Horváth Kálmán és egy üveggel úgy vágta fejbe, hogy Kandort előntötte a vér. Sebeit a nagykengyeli orvos kötözte be.

— Időjárás: Boros, esős idő várható némi hőemelkedéssel.

RÖVID TÁVIRATOK

Igali Imre budapesti villamoskalauzt, aki megölte Váci Dezső villamosellenőrt, ma a kir. ítélőtábla 12 évi fegyházra ítélte. — Pénzhamisítással gyanúsított egyéneket állítottak elő ma délelőtti a budapesti főkapitányságra. — A kecskeméti törvényszék csak a jövő évben tárgyalja a kalapácsos gyilkos: Fischl Frigyes bűnügyét. — Letartóztatták ma Budapesten Schiller Ferencné kereskedőt, aki Kossuth Zoltán nevű barátjával együtt Endréd község kárára okirathamisításokat követett el. Kossuth szökésben van. — Halkira kinozta 16 éves pancsovai illetőségű cselédjét Kovacsevics Milica belgrádi háztulajdonosnő, akit őrizetbe vettek. — Elkobozták a Népszava mai számát osztályellenes izgatás miatt.

BUDAPESTTEL EGYSZERRE; CHEVALIER.

MOZI.

Richard Barthelmes az «Ut a boldogság felé» c. filmben tűnt fel, amelyben nagyszerű volt és azóta nagyot fejlődött. A hangosfilm előretörése óta is azok közé tartozik, akik megállták a helyüket. Nagyon érdekes, szép kiállítású darab az, amelyben ma fellép.

ISTENEK FIA.

Rendkívül érdekes dráma a felső tizezrek világából 8 felvonásban.

Hangos sláger kísértő film.

Bemutatja az Edison mozi október 28-án, szerdán (csak 1 nap) 7 és 9 órakor. — Hétvégi szelvényre! a helyár 40, 60, 70 fillér.

SZÍNHÁZ.

A BALLERINA.

Tegnap szemrehányást kaptunk néhány színházi olvasónktól, hogy a szeplős, «Rád bízom a feleségem» című vígjátékot túlszínkeltük, mondván róla, hogy szellemes. Nos ezentúl vigyázunk. A ballerina nem szellemes. De kedves. Műfaja, tartalma, értéke: operett. Huszártiszt, totyákos tábornok, kalandkereső főherceg, egy hófehér Liliom a balletpatkányok táborában, ezek a szereplői, a meséje pedig az, hogy szereti, de nem szabad, aztán szabadna, de nem kell, mert szabadna, végül szereti, mert kell is, szabad is. A huncut kis főherceg csinálja meg a happyendet, mint valami jóra való sadschen, vagy házassági cupringer.

De ne merje senki azt mondani, hogy unatkozott. Annyi apró kedvességet, hangulatot, humort kapott a közönség a darabtól és olyan sokat a színészekről, hogy a hálát a tapsviharok nem is fejezték eléggé ki. Persze, Szabó Ernő volt a kacagások közepe, a vén tábornok. A játéknak ez a kitűnő mestere a maszkirozásnak is nagy mestere. A megtestesült eredetiség ez a művész, gyorsan, közhírházat neki! Paxy Teri ma nagyon szépeket és előnyöket mutatott az alakjából, azután a hangjából, ami fenn, magason is csengve jön ki, aztán a táncstudományából (szép számai voltak), nagyon tetszett, ünnepelték, csak az arcjátékát igazítsa egy kissé meg. Deák Lőrinc, előkelő, igazi főherceget adott pompán. Józsa Irma a tábornok fiatal feleségét játszotta, hibátlan, kiforrott kis művésznőként. Elegáns volt, fess, szép. De ne nézze mindig a kötélpadlást, mikor ofyan nincs is. Huszthy Róbert nagyon szép bonvivant alakítást hozott ki a sablonfőhadnagyból. Elevenné, egyénivé tette, biztos, tudó kézzel, művészién vezette, érzéssel, erővel, gazdag skálával énekelte vele. Minden tenyéricsattanást sokszorosan megérdemelt. Sala kapitány úr, mokány katona, nagyszerűen játszott, irigylendő az organuma és ahogyan bánik vele.

Eőry Gizi és partnere: Kőszegi Géza hatalmas sikert arattak egyik táncszámukkal, amit nagy technikával, végtelen könnyedséggel csináltak meg. Hortobágyi ma is teljes formában volt, Jenei István pedig, a pincér szerepben, mélyről jövő néhány szavával, eddig nem ismert, értékes formát mutatott. Buday Eva táncszámáról sokat kellene mondani. Könnyed spiccelése, hajlékonysága, iskolázottsága, éppen ama bizonyos kondíció mellett, akkora sikert hozott neki, hogy büszke lehet rá. Mindig tudtuk mi azt, hogy Deák nem a kvantitásra, hanem a kvalitásra tekint. De helyes rivalisa volt Budaynak a kis csöpp: Nagy Manyika is.

A ballerínák szépen integettek a lábukkal, a huszárok fessék voltak, a zene szép, a valcerok kedvesek, a zenekar ma szalonzenehangversenyszerű előadást produkált, amiben nem kis része volt a fuvalának. (S)

Műsor:

Csütörtökön: Túl a Dunán Baranyában. Operett.

Ma már mindenki tudja:
nincs jobb, mint az eredeti!

Fűtsünk „Unió”

amerikai rendszerű egy kályhával több szobát, mellyel az eddig elhasznált tüzelőanyagnak kb. fele megtakarítható.

Egyenletes égés, egyenletes meleg. Használatban bemutatja és ajánlattal szolgál a gyár képviselője

ERDÉLYI JENŐ

fűtés és vízvezeték-berendező
ZALAEGERSZEGEN. TELEFON 43

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. J. Nova. A küldött összeggel előfizetését XII. 31-ig rendezte. A kedvezmény tovább is fennáll, de csak úgy, ha az összeget előre kapjuk meg.

RADIO.

Csütörtök, október 29. 9.15: Hangv. 12.5: Orosz balalajka zenekar. 4.10: Állatmesék. 5: A gazdasági munkavállalatok kötelező halálesetbiztosítása. 5.30: Magyar nóták cigányzenekisérettel. 6.30: Angol lecke. 7: Házi tüzelőberendezések kiállítása. Helysz. közv. a Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetből. 7.30: Operetttrészetek. 8.45: A rádió külügyi negyedórása. 9: Hegedűhangv. 9.45: Schubert dalok. Utána cigányzene.

ZALAEGERSZEGI PIACI ARAK

Búza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Arpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00 P Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Búza (tiszavidéki) 9.90—10.25, búza (egyéb) 9.35—9.60, rozs 9.90—10.00, árpa 15.50—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzakorpa 10.00—10.20, köles 20.00—22.00.

Irányzat: lanya.

Laptulajdonos és felelős kiadó: KAKAS ADOSTON.

Feladv. szerkesztő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS

Főmunkatárs: PESTHY PÁL dr.

Építkezők figyelmébe!

Ajánljuk, mielőtt kályhaszükségletét beszerezné, **vétel-kényszer nélkül** tekintse meg nagy cserépkályha raktárunkat. — Samott anyagból készült

cserépkályhák

a legszebb színekben és kivitelben a legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételekkel. Cca: 60—65%, **tüzelőanyagmegtakarítást ér el** a Németh féle szabadalmazott vasbetéttel ellátott cserépkályhával.

Kérjen díjtalan tájékoztatót és leírást. Javításokat és átrakásokat a legpontosabban végzünk.

NÉMETH GÁBOR és FIAI

szab. cserépkályha- és agyagáru-készítők
Zalaegerszeg, gróf Apponyi A. utca 23.

arany-

éremmel

kitüntetéssel

Telefon

251

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétfőkor délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

A Népszövetség receptje

A külföldi szakértők tanulmányai alapján elkészült a Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentése, amelynek lényegesebb tartalmát most tették közzé. A jelentés semmiféle meglepetést nem okozott, mert mindazt, amit az ország pénzügyi és gazdasági helyzetéről felhoz, az ország már korábban megismerte Károlyi Gyula miniszterelnök, valamint Teleszky János és a 33-as bizottságban egyéb kormányfőiak részéről elhangzott nyilatkozatokból. Nem újság az, hogy a világválság hatása alatt és különösen a terményárak zuhanása miatt az állami bevételek lényegesen csökkentek és hogy ez az államháztartás komoly deficitjére vezetett. Hiszen a Károlyi kormány már születése pillanatában az egyensúly helyreállítását tűzte ki legfőbb programjává, messzesemenő takarékoság segítségével. De ugyancsak pénzügyi politikájának megdönthetetlen alaptételéül tűzte ki a kormány a magyar valuta védelmét, amelyet most a népszövetségi bizottság jelentése tanácsol Magyarországnak. És ugyancsak megelőzte a Népszövetség szakértői véleményét a kormány akkor is, amikor Németországgal egyidejűleg elrendelte a devizakorlátozást, mint a pengő védelmének melőzhetően eszközt. De ami egyéb tanács, vagy ajánlás foglaltatik a népszövetségi bizottság jelentésében, az is teljesen kongruens minden pontban a Károlyi-kormány hirdett pénzügyi és gazdaságpolitikájával. A 33-as bizottság tárgyalásai során a kormány részéről ismételten bejelentették, hogy a gabonák alátámasztásának politikájával, a bolettával és az intervencióval szakítani fogunk, amint ezt most utóbb a bizottsági jelentés ajánlja. — Ugyancsak megelőzte a kormány a bizottság véleményezését a kereskedelmi szerződések dolgában, amikor a kivitel nagyarányú fejlesztését tűzte ki sürgős feladatául és viszont a felesleges behozatal lényeges csökkentését idézte elő az import-devizák kiutalásának egyedül a szükséges nyersanyagokra való megszorításával. Ha ekként végigszántunk a népszövetségi bizottság jelentésének pénzügyi és gazdaságpolitikai tartalmán, meg kell állapítani, hogy a külföldi szakértők mindenben csatlakoztak a Károlyi-kormány által kitűzött gazdaságpolitikai célokhoz és ezek eszközeihez.

A magyar kormánynak a bizottsághoz intézett levele szerint a magyar költségvetés kiadásait a folyó költségvetési évben 850 millió pengőre csökkentjük, ezzel szemben a népszövetségi bizottság csak 800 millió pengőt véleményez. De ezt a különbözetet is kormányunk áthidalni iparkodik további takarékosági intézkedésekkel. Az azonban már bizonyos, hogy a tisztviselői fizetések további csökkentéséről szó sem lehet, mert egy ilyen további csökkentés speciális és gazdasági hátrányait a kormány felelőssége tudatában nem vállalhatná. Ellenben bármennyire sajnálatos is, valószínűleg reá fog kerülni a sor a nyugdíjak további leszállítására, amely azért elkerülhetetlen, mert a nyugdíjszükséglet rajtunk kívül fekvő okokból óriási nagyra szökött fel és a személyzeti kiadásoknak természetellenes és aránytalan nagy részét teszik. A nem jövedelmező állami üzemek lukratívabb módon való kezelése akár értékesítés, akár bérbeadás útján a népszövetségi bizottság véleménye szerint is előnyös volna az államháztartás szempontjából. Szóba kerülhetnek itt az államvasuti gépgyárak, az állami kőszénbányászat és esetleg még egy-két nem produktív üzem. Ellenben az állam legjövődelműbb üzletágainak elidegenítése, amelyről a legkülönbözőbb kombinációk és híresztelések

látnak napvilágot, nincs és nem is lehet tervbe véve. Ott még nem tartunk, hogy az állam kénytelen legyen legnagyobb értékeitől megválni és ezzel az állami vagyont devalválni. A jól jövedelmező állami üzemektől az államháztartás nem fogja önmagát megfosztani.

Az ellenzéki sajtó a Népszövetség bizottsági jelentését az előző kormány elleni vádiratnak szeretné beállítani. Erre maga a jelentés objektíve semmiféle támpontot nem nyújt. Sőt ellenkezőleg, maga a jelentés kiemeli, hogy a jelenlegi súlyos pénzügyi és gazdasági hely-

zetet az általános gazdasági világkrízis idézte elő. Abból pedig, hogy a Bethlen-kormány megengedte a magángazdaságnak, hogy a külföldön rövidlejáratú hitelekkel túlságosan eladósodjék, mindenki eméltet vádat a Bethlen-kormány ellen, csak az a pártpolitikai ellenzék nem, amely folyton arra uogatta a kormányt, hogy miért nem vesz igénybe több kínákozó külföldi hiteket. A bizottsági jelentés épenséggel nem vádirat Bethlen István gróf ellen, hanem ellenkezőleg, az ő igazolása.

— 0 —

Nyilvánosságra került a hatos bizottság jelentése, amely nagy megtakarítást ajánl a kormánynak

Budapest, október 29. A 33-as országos bizottság által kiküldött 6-os albizottság befejezte munkáját és jelentése ma délelőz ke-
rült nyilvánosságra. A jelentés kitér arra, hogy a bizottság a miniszterekkel karöltve vizsgálta át a minisztériumok költségvetéseit és megtette mindazt, amit lehetett. Mérlegelték, milyen üzemek tarthatók fenn továbbra is és melyeket kell megszüntetni. Intézetek megszüntetéséről, egybeolvasztásáról a folyó évben már nem lehetett szó. A folyó évre megtakaríthatunk 8 millió pengőt, azonkívül a dologi kiadások terén 23,134.057 pengőt. Ebből beruházásokra esik 1,118.100 pengő. Tekintve, hogy ezek a megtakarítások a miniszterek helyeslésével is találkozhatnak, azonnal fog-
gatosíthatók.

Tudatában vannak annak, hogy a közvélemény nagyobb megtakarításokra számított, de a 6-os bizottság arra a meggyőződésre jutott, hogy több megtakarítást elérni nem lehet. Figyelemmel voltak arra is, hogy a költségvetés dologi és egyéb tételeit már a Bethlen kormány alatt kétszer is csökkentették, azonkívül a dologi kiadásoknál olyan tételek is vannak, amelyek évről-évre automatikusan emelkednek. A bizottság alapelve volt, hogy a költségvetés egyes tételeinél előforduló tör-
lések tényleg be is következzenek. Mellőzték a tisztviselői létszámapasztást, mivel nem akarták a munkanélküliek számát szaporítani. Nem foglalkoztak tételenként azokkal a kérdésekkel, amelyek a tisztviselők óradíját, átalányát, jutalékát stb. érintik.

A bizottság sokalja azt az összeget, amit a kormány évente társadalmi és kulturális téren elköl. Felkéri a kormányt, hogy ettől a jövőben tartózkodjék. E tekintetben több javaslatot tettek.

Vizsgálat alá vették az állami üzemek költségvetéseit is és ennek során megállapították, hogy az állami üzemek költségvetésénél a hiány 3.806 millió pengő. Bár a Máv-nak súlyos a helyzete, azonban a tarifaemelés mégsem indokolt.

Az ország ma gazdasági helyzetében az

állami üzemek tartsák el saját magukat és igyekezzenek lépésről lépésre csökkenteni kiadásukat.

A bizottságnak az a véleménye, hogy díj-emelés a postánál és a vasútnál csak akkor következhetik be, ha másképp már nem biztosítható a költségvetés egyensúlya. A postánál a jövő évben nem lesznek beruházások még akkor sem, ha ez visszafejlődést jelentene. A Máv-nál egyszerűsíteni kell az üzemeket, üzletvezetőségeket kell egybeolvasztani és igazgatóságokat kell megszüntetni. Revideálni kell az állami vas-, acél- és gépgyárak kezelésének módját is. A bizottság felfogása szerint

a nehézségek elhárítása nem fog különböző akadályokba ütközni.

A tárgyalások során igyekeztek megállapítani, hogy a műhből milyen nagyobb tételek maradtak a költségvetésben, ami által előálta a mai helyzet. 394.7 millió pengőt találtak öt évre visszamenőleg, ami rontotta a költségvetést. Javasolják a kormánynak, hogy ha végrehajtják a 6-os bizottság terveit, akkor az 1932—33 évi költségvetésnél továbbmenőleg még csökkentsek a dologi kiadásokat és az állami beruházásokat is építsék le. Remélhető, hogy célravezető intézkedésekkel a folyó évben nem állanak elő túlkidadások. Ha a kormány megszívleli a törlési javaslatokat, akkor a személyi kiadások terén 21.8, a dologi kiadásoknál 21.7, a beruházásoknál 1.4 millió pengő megtakarítást ér el. A tényleges állami alkalmazottak száma 79.119-ről 77.452-re, azaz 1667-tel csökkent, miáltal 1,576.000 pengővel csökkent a költségvetés.

Az az álláspontja a bizottságnak, hogy egyes intézmények megszüntetésével nem érnének el célt, sőt csak kárt okoznának az országnak, mert rengeteg gazdasági és kulturális érték maradna parlagon. Szükségesnek tartják az államgazdálkodás terén a sürgős, gyökeres rendszerváltozást, hogy az életet olcsóbbá lehessen tenni.

A 33-as országos bizottság ülése

A 33-as országos bizottság mai ülésén Teleszky Imre dr. előadásában tárgyalták a külföldön élő nyugdíjasok nyugdíjügyének újabb rendezéséről készült tervezetet, amelyet Rassay Károly módosító javaslatával fogadtak el. A rendelet szerint a külföldön tartózkodó nyugdíjasoknak csak 200 pengő nyugdíjat folyósítanak, de ha visszatérnek az országba, megkapják teljes összegű nyugdíjukat.

Ezután áttértek az illetékemelésről szóló tervezet tárgyalására és elfogadták azt, de a rendelet életbe lépését három hónapra felfüggesztették.

A 6-os albizottság jelentésének tárgyalása előtt Rassay Károly kérte, hogy a jelentést csak úgy vegyék bonckés alá, ha már a kormány körvonalazta álláspontját és a jövőre vonatkozó terveit ismertette. Szerényi József báró és Nagy Emil dr. elleneztek Rassay indítványát, Károlyi Gyula miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy nem lehet kitérni a jelentés tárgyalása elől, mert azt okvetlenül az összeülő képviselőkörhöz elé kell terjeszteni. A miniszterelnök szavait nagy tetszéssel fogadták, majd megkezdtek a jelentés tárgyalását.

Angliában jó benyomást kelt a Népszövetség pénzügyi bizottságának Magyarországról kiadott jelentése

Laval Németország felé orientálódik?

London, október 29. Az angol pénzügyi lapok közlése szerint a Népszövetség pénzügyi bizottságának Magyarország gazdasági helyzetéről tett jelentésére élénk kereslet mutatkozik a magyar népszövetségi kölcsön iránt, melynek árfolyama most több ponttal emelkedett.

Páris, október 29. Lapközlemények szerint Laval miniszterelnök most már keresni fogja a közeledést Németország felé, ha Amerika ragaszkodik izolációs politikájához. Amerika segítsége nélkül Franciaország arra fog törekedni, hogy saját maga használja ki az európai helyzetben számára kínálkozó kedvező alkalmakat. A revízió emlegetése rossz hatást

keltett a francia közvéleményben, de nem változtatott a helyzeten.

A Matin közlése szerint Francquivel, ismert belga pénzügyes kijelentette, hogy célszerűnek tartaná a Nemzetközi Fizetések Bankjának mintájára egy Nemzetközi Hitelintézet alakítását. Ezt a hitelintézetet Európa, Amerika és Japán támogatná és oda kellene hatni, hogy az összes rövidlejáratú kölcsönöket 3—5 évre meghosszabbítsák, illetve átválthassák disconzáls útján. Ezt az eszmét Hoover is helyesli. November elején találkozók Laval a belga pénzügyessel és megtárgyalják a figyelmet érdemlő tervet.

— 0 —

Harmadikán tárgyalja a városok takarékosági határozatát a rendkívüli kisgyűlés

Zalavármegye törvényhatóságának kisgyűlése november 3-án, kedden rendkívüli ülésben fogja tárgyalni a Zalaegerszeg és Nagykánya városok képviselőtestülete által a kiadások csökkentése tárgyában hozott határozatokat. A rendes kisgyűlés 9-én ül össze, de mert ezen a napon a közigazgatási bizottság is ülést tart, a két város takarékosági határozatát külön ülés tárgyává kellett tenni, hogy kellő időt szentelhessenek ennek a kétszék-

vül fontos ügynek.

Nem is ismerjük a kisgyűlés tagjainak egyenkénti álláspontját. Vannak, akik a tisztviselők érdekében, vannak, akik az iparos és kereskedőtársadalom érdekében a csökkentések enyhítésének hívei. Vannak azonban, akik kizárólag a város teherbíróképességét mérlegetlik és a legszigorubb takarékosági hívei. Hogy melyik álláspont kerül felül, azt érthető kíváncsisággal várja a város közönsége.

A jobboldali pártok diadala Angliában

A munkáspárt flakója

London, október 29. Az angol képviselőválasztásokon már majdnem minden kerületből beérkeztek az eredmények. Összesen 21.557.826 választó élt szavazati jogával a szavazásra jogosult 30.158.967 választó közül. A kormánypártra 14.240.937, az ellenzékre 7.316.889 szavazat esett. — A konzervatívok eddig 472, a nemzeti munkáspárt 13, a liberálisok 70, (közük 25 Simon-párti) az ellenzéki munkáspárt 50, a függetlenek 3 mandátumot szereztek. A kormánypártnak 555, míg az ellenzéknek 50 mandátuma van. Ugyanis néhány liberális és munkáspárti képviselő is a kormányt támogatja. A Times közlése szerint példa nélkül álló az angol parlament történetében, hogy a konzervatív-párt ilyen diadalt arasson a munkáspárt felett. A konzervatívok többszázezer liberális és mun-

kás szavazatot is kaptak, ami még Angliában elő nem fordult. A kormánynak most lényegesen könnyebb helyzete lesz a nemzeti újjáépítés megkezdése tekintetében.

Az angol polgári sajtó nagy örömmel ír a konzervatívok győzelméről, amely nem egy párt győzelme, hanem nemzeti siker. A tömeg az utcákon ünnepli a konzervatív képviselőket.

Páris, október 29. A francia lapok behatóan foglalkoznak az angol képviselőválasztás eredményével és annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy Anglia most visszatér a régi alapra, stabilizálják a valutát, ami nagyon jó hatással lesz a világ gazdasági életére. A lapok remélik azt is, hogy Anglia ezentúl is jó barátságban lesz Franciaországgal.

— 0 —

Ezentúl minden bortermelő mérhet butélibort, de lesz-e aki megissza?

A bortermelők, válságos helyzetükben, úgy igyekeznek segíteni magukon, hogy boraikat zárt palackokban a házánál kimerik. Eddig is nagyon sok butéliborral találkozunk, városban, falun egyaránt, most pedig, hogy a szüret sem tudott élénkséget ébreszteni a bortorgalomban, még több termelő nyúl az egyetlen értékesítési lehetőséghez és egyre-másra kéri a butélibor engedélyeket.

A kimerési engedély megszerzése azonban meglehetősen hosszadalmas és körülményes. Tárgyalásokkal, helyszíni szemlékkel jár. A pénzügyminiszter a belügyminiszterrel egyetértőleg most úgy kíván segíteni a gazdákon, hogy megkönnyíti az engedély megszerzését.

Rendeletet adtak ki, mely szerint, ha a termelők saját termésű boruknak után át való kimerésére, vagy kismértékben árusítására jogosító engedély iránt folyamodnak,

az engedélyt szabályszerű tárgyalás mellőzésével azonnal ki kell adni.

A rendelet tehát azt jelenti, hogy ezentúl, egyszerű kérvénnyel, minden szőlősgazda kimerítheti a saját borát.

Hogy ez mit fog jelenteni a bormérő-bormérő és bormérő-korcsináros közötti versenyben, — előrelátható: egyiknek sem megy majd az üzlet. Mert lesz-e, aki ezt a sok bort megissza?

Egységes iparosmegmozdulás, egységes kívánságok

Ha figyelemmel kísérjük az ország iparoságának érdekvédelmi megmozdulásait, láthatjuk, hogy kisebb közösségekként, ipartestekként és megyei szervezetenként más és más természetű kívánságokat terjesztenek a törvényhatóságokhoz és a kormányhoz, amely körülményből az következik, hogy mivel a sok oldalról jövő különféle kívánság teljesítésére mód nincsen, közöttük az igazán fontos

és általános jelentőségű kívánságok is eljelen-téltelenednek és elkerülnek a megérdemelt figyelmet.

Az ipartestületek és az országos érdekképviseletek körében most mozgalom indult meg, hogy a közeli napokban összeüljenek és megállapítsák a kívánságoknak azt a sorrendjét, amely

a legsürgősebb és a jelen körülmények

között is megoldható kérdéseket előtérbe helyezi.

Az összes, száznál több ipari érdekképviselet vezetői ülnek össze a sorrend megállapítására, Hadik János gróf elnöklete alatt, hogy azután a racionalizált kívánságokat egyetemesen képviseljék és vigyék keresztül az illetékes fórumok előtt.

Lehetséges, hogy a megmozdulás rugói között jelentékeny erőt képvisel az az elégedetlenség, ami az országos ipari képviseletek ellen az utóbbi időkben mind sürűbben és mind több helyről felhangzott. De mindez nem fontos, ha a racionalizált kívánságokat végre komolyan és kellő összefogó erővel, megvalósuláshoz tudják vinni.

Nem lőttek be a bocföldei kádár ablakán

ert állapította meg a csendőri nyomozás

Früvért Pál bocföldei kádármester tegnap megjelent a zalaegerszegi csendőrségen és előadta, hogy hétfőn este 8 óra tájban, amikor esti imájuk végeztével eloltották a lámpát és lefeküdtek,

kétszer egymásután belőttek az ablakon ismeretlen tettesek, majd téglával beszakították az ablakráámát.

Előadta, hogy az egyik golyó az asztalon levő tányért érte és darabokra törte, a másik golyó valószínűen a falba furódott. Az állítólagos lövöldözés előtt ifjú Balogh György községbíró járt a kádármesternél és hamarosan távozása után történt a «merénylet».

A helyszínen folytatott csendőrségi nyomozás során megállapították, hogy

lövöldözés egyáltalán nem történt, golyót seholsem találtak,

tény azonban, hogy téglát dobtak be, amely bezúgta az ablakot, eltörte az ablakráámát és a szobában az ágy mellé esett. Szerencsére kárt nem okozott senkiben. A csendőrség a nyomozást folytatja.

A közuti személyzet apasztása

A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki a törvényhatósági közuti személyzet létszámának újabb megállapítására. Az azonnali hatályu rendelet kimondja, hogy az új megállapított létszámon túl a törvényhatósági utaláp terhére rendszeresített minden más állást (irodatisztek, rajzoló, kezelők, dijnokok) a természetes apadás útján meg kell szüntetni s ilyen állások megüresedés és szükség esetén csakis a miniszter engedélyével tölthetők be.

A rendelet Zalamegyében nem hoz lényegesebb változásokat. Az utbiztosi létszám marad a régi.

Edison-mozgó

Pénteken és szombaton 7-9, vasárnap 5-7 és 9 órakor.

Az Edison-mozi új fotocellás hangverseny gépjének premierje, melyet a Paramount vezérnek, Zukor Adolfnak segítségével szerezünk fel.

Ünnepi műsor:

ARLESIANA

Az arles-i nő. Operanyitánya

Paramount hangos hirdető

Jelenetei során Széchenyi gróf követünk magyar beszéd kíséretében adja a kormányzó kiáltványát Zukor Adolfnak, — amit ő magyarul köszön meg.

Sicc, a fürdőben. Zenés móka.

Budapesttel egyszerrel

Mosolygó hadnagy.

Straus Oszkár „Vaiázskeringő” c. operettje a filmen. Rendező: Lubitsch Ernő. Pószereplő: Maurice Chevalier.

Rendes helyár

Kilencven pengő

érkezett ma Zalavármegye alispánjához, postán. Ez a kis kilencven pengő a vele érkezett iratokkal együtt kilencszázat, sőt kilencezret ér. Fel kell figyelni erre a hihetetlen értékelkedésre. Bele kell nézni a dologba mélyen, lássuk, ilyesmi hogyan lehetséges?

Kertész Gyula és Kertész József munkástoborzó gazdák a feladók a kisbéri állami méneshirtok Barthyány- és Tarcs-pusztájáról. Hetvenegy zalamegyei, lenti-vidéki munkáslegény és munkásleány nevét sorolják fel egy gyűjtőívben. A feladók maguk 5—5 pengővel kezdik meg a sort. Van, aki 3, 2 pengőt adott, de egy pengőnél senki kevesebbet. Így jött ki a kilencven pengő. Olvasták az újságokban a reszneki tüzet. A károsultaknak küldik a pénzt a méltóságos alispán urhoz, szíves kiosztás végett, szép, szíves levéllel.

A Válság mindennapi és mindensarki tünetei itt vannak a szemünk előtt. A hazafimorált adónemfizetési pestis kórja üli meg. Az Igény keserű, hangos, cégéres szemforgatással állítja le az autóját, a Jótekonyság önző gesztussal gombolja le a filléres mellényzsebeket.

A Gög, — apró kis szellemi mincstelenek, a mult fényén és a néhai papa társadalmi díszén kottlók, a pafvenük, a senkik gögje — riadt tévelygéssel gondol arra a fogalomra, hogy: nemzetiszínű demokrácia és dideregve összehujva minden foltos kabátban felforgató ellenséget lát. A Politika kárörmos kormányfelelősséget táncol, lévén szerinte Weisz Jakab adóssága is egy fekete vonás Bethlen lajstromán. A Pénz a nemzetközi biztonság zsírpárnáiba temetkezik, ahogy lehet. Az elégedetlenség, föld felett és föld alatt előteremthetetlen kalácsdarábokat követel. A Demagógia tüzel alája. És így tovább lehetnek a filmkockák, melyek olyan szépen bebizonyítják nekünk, miért ér a Kertész Gyula és József munkásápatának kilencven pengője kilencezret.

Válság: ezt a szót nem ismerik. Moráljuk: dolgozni, igénytelenül és élni emberségesen. Büszkék a két kezükre, de nem gögösek a náluk kisebb férgek iránt. És lám, foltos kabátjuk alatt, a szívükben nem csengnek semmiféle moszkvai melódiák. A politikáról annyit tudnak, hogy csúnya dolog, a kormányról pedig annyit érez meg az ösztönük, hogy soha nagyobb gondja nem volt, mint ma, lám, hisz a reszneki gondot társadalmi gondnak érzik és ők is hozzátartják 90 pengővel a válhukat. És a pénz? Szép, meleg érzés megkapni szombaton, fáradt inakkal a napi egy-két pengőt. De jut belőle ételre, italra, új nyakkendőre. És a kevés, ami megmaradt, jóssággal és egyszerűséggel gurul oda a toborzógazda listájára. A másik emberek számára. Akik leégtek. Eszükbe sem jutott, hogy sajátban nyugtázott listavezetők legyenek a reszneki akcióban. Adtak, mert a magyar faluból kinyíltott, virtuosos, -dacos, néha vad, de meleg, mélyen érző egyszerű magyar szívükbe belecsendült a másik falu jajgatása.

A jajgató igények, a szorosan begombozott zsebek, a didergő gög, a cégér-emberség, az államzsebre spekuláló zulkótt adómorál, a libegve egéruktakra leselkedő toke, az általános önzés, a meg nem békélő, lemondani nem tudó elégedetlenség, — mind, mind — hajoljanak meg mélyen a hetvenegy munkás kilencven — kilencezret pengője előtt.

Es szegyeljék magukat...

(Sy)

SCHÜTZ-kabát
a legolcsóbb és legjobb!

A törvényszék elítélte a nyirádi postamesternő megrágalmazóját

Özv. Kocsis Károlyné nyirádi lakos még 1927 november 12-én átadott adótartozásának kiegyenlítésére Tordai Ignác volt nyirádi adóügyi jegyzőnek 134 pengőt. A jegyző azonban — akit sikkasztásért a zalaegerszegi kir. törvényszék már 1929 tavaszán 21 napra elítélt jogerősen — a pénzt nem szolgáltatotta be a község pénztárába. Kocsisné, mikor az adó-tartozást másodízben is követelték tőle, felháborodva a postára szaladt és abban a hiszemben, hogy ő postán fizette be a kérdéses összeget, a postán Schmidt Gizella postamesternőt gyanúsította meg a 134 pengő eltulajdonításával. A postamesternő kérésére a pécsi postaigazgatóság az ügyben vizsgálatot is tartott. A vizsgálat igazolta a postamesternőt, akinek följelentésére most már Kocsisné ellen

felhatalmazásra hivatalból üldözendő hatósági közeg elleni rágalmozás vétsége címén az ügyészség vádat emelt.

A zalaegerszegi kir. törvényszék a tegnap délutáni főtárgyaláson a beismerésben levő vádlottat a terhelő bizonyítékok alapján 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, de a nagyszámúban fennforgó enyhítő körülményekre tekintettel a büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Tordai Ignác ellen a 134 pengő eltulajdonítása miatt újabb büntügyi eljárást tett a kir. ügyészség folyamathat. Ebben az ügyben már tárgyalást is tűzött ki a törvényszék, de az a vádlott meg nem jelenése miatt nem volt megtartható. Tordait körözik.

— o —

Sorozatos lopások Szepetken és Zalaistvándon

Egész sereg szegény embert károsítottak meg

A kemendollári csendőrség hetekig tartó nyomozást folytatott Szepetk és Zalaistvánd községekben elkövetett sorozatos betörések és lopások ügyében. A csendőrség jelentése szerint tolvajok jártak a Divald Jánosnál alkalmazásban álló Szabó József gazdasági cselédnél. A kellemetlen éjszakai látogatók elvitték Szabó télikabátját, ruháit, cipőit, fehérneműjét 110 pengő értékben. Balogh Károly ugyancsak szepetki gazdasági cselédnél ruhaműt és cipőt loptak 37 pengő értékben. Szabó István munkástól pénzt, Papp Gyula zalaistvándi legénytől pénzt és dohányt, Ujj Lajos és Süle József zalaistvándi legényektől pénzt, késeket és dohányt loptak.

A csendőrség a nyomozás során olyan ada-

tok birtokába jutott, hogy a lopásokat Cséri József 21 éves győrvári lakos, aki a Zalaistvándhoz tartozó Dabronpusztán dolgozik és öccse, Cséri István andrásfai illetőségű, Szepetken dolgozó fiatalember követtek el. A két testvér kihallgatása során mindössze annyit ismert be, hogy Paptól és Ujttól loptak, a többi tagadják. Az is kiderült, hogy Papp és Ujj Cséri Józsefet saját lakásán megpofozták, zsebeit átkutatták és elvették a lopott tárgyakat tőle.

A két Cséri ellen lopás vétsége, Papp és Ujj ellen zsarolás miatt indult meg a büntügyi eljárás. A Szepetken történt lopások ügyében a nyomozás tovább folyik.

— o —

Megöltek két cigányt Bánokszentgyörgy határában

Nagykanizsa, október 29. (MTI) Vasárnap éjszaka a várföldei határban kőborcigányok megtámadtak két várföldei legényt, akik a szőlőhegyről ittasan igyekeztek hazafelé. A cigányok megverték a legényeket, az egyiket megszúrták és jobbkarját eltörték. A két sérült csak másnap reggel vánszorgott haza és bosszút forraltak a támadók ellen. Tegnap este kimentek a várföldei határba, de a cigányok észrevették a közeledő legényeket és Bánokszentgyörgy felé menekülve, egy kunyhóba bújtak. A támadók követték a cigányokat, többször belöttek a kunyhóba. A lövések találtak. Kolompár Vilma 26 éves és Kolompár Erzsébet 21 éves cigányleányok még a helyszínen has-, illetve fejférvéstől kiszenvedtek. Kolompár Erzsébet 3 éves Józsi nevű fiát haldokolva vitték kórházba. A gyilkos merénylet után a tettesek elmenekültek. A gyilkosok valószínűleg statáriális bíróság elé kerülnek.

**BUDAPESTTEL EGYSZERRE:
CHEVALIER.**

Az árvíz pusztításai.

Miskolc, október 29. Az éjszaka Lillafüred mellett kiöntött a Hámori-tó, amely a legutóbbi napok esőzései következtében erősen megduzzadt. A miskolci katonaság nagymunkával mentette meg Hámor községet az árvíz veszélyesebb pusztításaitól.

Ungvár, október 29. Az Ung folyó megáradt és az Erdőskárpátokban hidakat, fákat sodor magával. A víz állása Ungvárott egy nap alatt 3 méterrel emelkedett. Eddig két gyermek vesztette életét az árvíz következtében.

HIREK.

— Reformációi emlékünnap. Szombaton, október 31-én, a reformáció emlékünnapén délután 10 órakor istentisztelet lesz az evangélikus templomban. Prédikál: Nagy Miklós ev. lelkész. Ugyanazon napon délután 6 órakor ugyancsak az evangélikus templomban prédikál Fekete Károly ref. lelkész.

— A napilapok, mint már közöltük, szombaton nem jelennek meg, így lapunk kettős, ünnepi száma pénteken délután a rendes időben jelenik meg.

— Kísérleti motoros-járat Nagykanizsa és Szombathely között. A Déli vasút november elsejétől, vasárnaptól kezdve Nagykanizsa és Szombathely között kísérletképpen egy új motorvonatpárt állít be. A motoros minden állomáson megáll. Az új motoros Szombathelyről 7 óra 31 perckor indul és 9.35-kor érkezik Nagykanizsára. Ellenirányban Nagykanizsáról 18 órakor indul és Szombathelyre 20.25-kor érkezik. Ezek a motorvonatok kizárólag személyvonati II. osztályú jeggyel vehetők igénybe.

— Mezőgazdasági alkalmazottak jutalmazása. A földművelési miniszter körrendeletet küldött a főispánokhoz, amelyben közli, hogy 1932-ben Zalamegyében a 25 évet egyhelyben eltöltött mezőgazdasági cselédek közül három, a mezőgazdasági munkások közül ugyan csak három tüntetnek ki elismerő oklevéllel és pénzjutalommal.

— Az országos vásár számokban. A tegnapi országos vásárra 1750 szarvasmarhát és 260 lovat hajtottak fel. Eladtak 700 szarvasmarhát és 50 lovat. Helypénzből kétezer pengő folyt be.

**SZERELIK AZ EDISON
ÚJ FOTOCÉLLÁS GÉPÉT.**

**Kenérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.**

MOSOLYGO HADNAGY.

— Megjött a lord rádium-ajándéka. Lord Rothermere, amikor fia Magyarországon tartózkodott, 100.000 pengőt küldött a szegedi egyetem számára. Az egyetem elhatározta, hogy a pénzen rádiumintézetet állít fel. Most érkezett meg a rádium a szegedi egyetemnek. A 150 miligramnyi rádium csak annyi, mint egy tíz hegye és értéke 10 ezer dollár. Az egyetemen be is rendeztek egy 8 ágyból álló rádiumintézetet és remélik, hogy a rádiumintézet hamarosan nagyobbodni fog.

— Beszüntetett tejsarnok. A földmívelési miniszter a pacsai Kulics-féle tejsarnokot, mint kétszámfelettit, november 1-től kezdődő hatállyal rendeletileg bezáratta.

— «Cukros bácsi» zaklatja az iskolás gyermekeket Kanizsán. A nagykanizsai rendőrségre és a tanügyi hatóságokhoz panaszok érkeztek, mely szerint egy titokzatos, idősebb ember cukorral magához csalogatja az apró elemi iskolás leánykákat és zaklatja őket. A gyermekek «cukros bácsinak» nevezik az illetőt, akit nagy eréllyel nyomoz a rendőrség.

— Szekér és kerékpár karambolja. Nagykanizsán egy utcakereszteződésnél Némethi Ferenc zsigárdi lakos szekere összeütközött Matafán Ferenc cipészsegéd kerékpárjával. Matafán kezein és jobb térdén szenvedett súlyos sérüléseket. A vizsgálat megindult.

— A tolvaj felirónő aranylánc. Laub J. Henrik zalaegerszegi órás följelentést tett a rendőrségen Hamar József kereskedősegéd ellen, aki Bordás Otília volt zalaegerszegi felirónőtől lopott aranyláncot vett át eladásra és azt Laubnál értékesítette. Hamar a följelentés szerint kevesebb pénzt adott át a felirónőnek és most, amikor a felirónőt a szombathelyi törvényszék fogházra ítélte és a bíróság a Laubtól elvett láncért megküldte a pénzt, Laub nem kapta vissza azt az összeget, amit Hamarnak kifizetett. A differencia megtérítését — Laub állítása szerint — Hamar megtagadta és ezért sikkasztásért kéri felelősségre vonni. A rendőrség az eljárást megindította.

MOSOLYGO HADNAGY.

— Baleset. Biró Józsefné 67 éves kemendollári asszony tegnap délután a zalaegerszegi motorosvonattal igyekezett hazafelé. Kemendolláron a leszállásnál megcsúszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy balcombcsontja eltört. Vonaton szállították Zalaegerszegre, s a vasútállomásról a mentők vitték kórházba. Tekintettel életkorára, állapota elég súlyos.

— MAGÁNVIZSGÁKRA ELŐKÉSZÍTÉS, GYENGE TANULÓK KORREPETÁLÁSA, NÉMET ÉS GYORSIRÁS OKTATÁS CSOPORTOSAN IS. JÓKAI-UTCA 21.

— Tűz Kerkakútaszon. Kovács Ernő kerkakutási cséplőgéptulajdonos zsuppfedeles pajtája kedden este 7 óra tájban, eddig ismeretlen okból kigyulladt. Leégett a pajta és az abban nagyobb mennyiségben felhalmozott szalma, széna, továbbá egy szekér és számos gazdasági felszerelés, összesen mintegy 3000 pengő értékben. A kár biztosítás útján megtérül.

— Időjárás: Kissé szeles idő várható, lényegtelen hőváltozással és esetleg kisebb fűtésesekkel.

MOSOLYGO HADNAGY.

Bulgária békés szándékai.

Szófia, október 29. A bolgár parlament őszi ülésszakának megnyitásakor Musanov miniszterelnök felolvasta a királyi dekrétumot és hangsúlyozta, hogy Bulgária békességben akar élni Európa valamennyi államával és súlyt helyez arra is, hogy a szomszédállamokkal jó viszonyban legyen. Az ülésen zajongó kommunista képviselőket három napra kitiltották a parlamentből.

FIZESSEN ELŐ A «ZALAVÁRMEGYE»-RE!

A Vay-ügy főtárgyalása.

Budapest, október 29. A Vay-ügy mai főtárgyalásán kiderült, hogy a miniszteri tanácsos már 1928-ban is rendezett dárídokat. 1928 elején majdnem mindennap kávéházakban, lokálokban, bárókban mulatott. A déli órákban Széchy István ügyész újabb bizonyítékokat terjesztett a bíróság elé.

Matuska épelméjű.

Bécs, október 29. Matuska Szilveszter, a biatorbágyi gaz merénylő rendesen viselkedik a fogházban és azt hiszik, épelméjű. Ha nem bizonyulna épelméjűnek, úgy kiadják a magyar hatóságoknak.

SZINHAZ.

A derék Fridolin, hangos burleszk 3 felvonásban, megtette, amit ígért: könnyesre kacagtatta a nézőteret. Ha szellemes és fordulat volt a helyzet, akkor is kacagtunk, ha nagyon buta volt, akkor is kacagtunk. Ha nem volt semmi kacagni való, akkor valaki, hátul, nem tudva uralkodni idegein, önfeledten megbödült s így megint csak kacagtunk. Nagy előny, hogy az estét tényleg fehéren kacagtuk végig, mert a darab csupa olyan helyzetkomikum-massza, amit a legprűdebb szem is végignézhet.

Deák, Aszalay, Tihanyi, Józsa, Eöry, Szabó, Mikes, Hortobágyi, Huszthy élesztgették a nevetés viharát, maguk is jókat nevetve saját mulatságos figuráikon. Száz pengőt senki sem nyert, ellenben mindenki nagyszerűen mulatott. (Sy.)

Műsor:

Csütörtökön: Túl a Dunán Baranyában. Operett.

Pénteken: Feketeszáru cseresznye. Színmű. Szombaton: Csodabár (Wunder-bár). Zenés, táncos revü.

Vasárnap délután: Túl a Dunán Baranyában. Operett.

Vasárnap este: A csókos regiment. Operett.

Hétfőn: Limonádé ezredes. Operett.

Kedden: Meddig fogsz szeretni. Vigjáték. (Csak felnőtteknek.)

Szerdán: Harapós férj. Vigjáték.

Csütörtökön: Szabó Ernő és Huszthy Róbert jutalomjátéka: Zsóké szerelem. Operett.

Kedvezményes színházjegy váltására jogosító utalványok az Ipartestület tagjai részére a Kakas-nyomdában is kaphatók.

SPORT.

A Move ZSE vasárnap Kőszegen játszik bajnoki mérkőzést. A küzdelem teljesen nyílt, de ha a kék-fehérek eddig mutatott jó formájukat játsszák ki, győzelmi szériájukban még az otthonukban veszélyes községi tizenegy sem tudja őket megakadályozni. Nagyon helyes, hogy a Move ZSE vezetősége nem holtgatja meg az együttest, mert az összekovácsolódott csapat sokkal jobban tud küzdeni, mint a hétről-hétre változtatott legénységből összetett együttes. Véleményünk szerint a Move Kőszegen is megőrzi veretlenségét és ezzel még jobban megszilárdítja vezető helyét.

Zalaegerszegen a Move ZSE II.—ZTE II. játszik Zala Kupa mérkőzést.

IGY MEG ÉLETÉBEN NEM MULATOTT.

RADIO.

Péntek, október 30. 9.15: Katonazene. 12.5: Gramofon 4.15: Novella. 5: A gyermekszoba. 5.30: Szalonzene. 6.30: Gyorsirótanfolyam. 7: Henriette von Clanner—Engelshofen operatőrekesnő hangv. 7.30: Cigányzene. 8.30: Színműelőadás a Studióban. A vasgyáros. 10.10: Francia nyelvű előadás. 10.45: Az Operaház zenekarának hangv.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. J. Diszel. 22050—1931 szám alatt szeptember ötödikén küldték fel a miniszterhez. B. L. Csabrendek. A küldött összeggel előfizetése december 31-ig van kifizetve.

ZALAEGRSZEGI PIACI ÁRAK

Buza 7.00—7.50, Rozs 7.00—7.50, Árpa 14.00—15.00, Zab 13.00—13.50, Tengeri 14.00—15.00 P. Burgonya 4.00—5.00.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

Buza (tiszavidéki) 9.90—10.25, buza (egyéb) 9.35—9.60, rozs 9.90—10.00, árpa 15.50—16.00, zab 17.50—18.00, tengeri 15.50—15.75, búzaborjú 10.00—10.20, koles 20.00—22.00.

Irányzat: lanyha.

Léptetőedzős és tollas bűd: KAKAS ÁGOSTON.
Felsőbb szerkesztő: SYLVESTER PÉTER JÁNOS
Főmunkatárs: PESTHY PÁL DR.

APRÓHIRDETÉSEK.

MODERN három és négyszobás lakások azonnali elfoglalásra is kiadók. Bővebbet Fuchs és Grósznál.

Olcsóbban is a gramofon-lemez!

25 cm. átmérőjű 7 pengő helyett 5.50 lemez
30 cm. átmérőjű 10 pengő helyett 8 pengő lemez

His Master's Voice
gramofonok,
gramofonlemezek
és tűk

eredeti gyári árban — kedvező részletre is — kaphatók

Kakas Ágoston

könyv- és papírkereskedésében
Z a l a e g e r s z e g e n

Sárcipők, esőernyők
és kötöttkabátok
legnagyobb választékban a napi árnál
jóval olcsóbban kaphatók
Kovács-divatáruházban.

ZALAVÁRMEGYE

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden hétköznapi délután. Előfizetés: negyedévre 6 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 1. Telefon: 131.

Az emlékezés napja

Itt van ez az évenként visszatérő nap, amikor a napi élet gondjaiba elmerült emberiség egy kis időre kiszakítja magát a vásári lüktető zajból, hogy pár órát szenteljen az elhunytak emlékezetének, az elhunytak emlékeztén keresztül az elmúlás emlékezetének.

Itt van az a nap, amikor az ember, aki még nem vetkőzte le önmagáról emberi mivoltát, aki még nem lett teljesen géppé az életharc robotjában, akinek lelkében még maradt az idealizmus egy apró kis molekulája, — emlékezik.

Emlékezik az elmúltakról. — Nem a holnapra, a következő perc lázas, hajszoló törtetésére, nem az elérhető, vagy elérhetetlen pénzre gondol, hanem azokra, akik a hozzá közelállók közül már nem versenytársai az életben túleledőknek, nem versenytársai a kenyérért harcolóknak, nem konkurrenciái a haszonért minden emberi mivoltukból kivetítőtteknek.

Emlékezés nagy napja! Én téled is hasznót várok. Kincsek halmazát, sok-sok vagyont, semmi valutával nem mérhető értékeket. — Hasznót várok az emlékezés nagy napjától, hasznót az életért küzdő embereknek a halálra emlékezéséből.

Amikor e napokon megszállja a kegyeletes emlékezés vágya az embert, ragadja meg a szíveket az elmúlás, az életből való eltávozás tudata. Látja az emlékező ember, hogy minden kincsgyűjtésnek, minden gyönyörökért törtetésnek, minden küzdelemnek, amelyet sokszor csupán a mindennapi száraz kenyérért folytatnak, egy befejezése van, és ez az egy befejezés olyan közös, olyan kivétel nélküli, olyan egyenlő minden emberre, akár mint földhözragadt koldus folytatta le életét, akár a multimilliomosok annyiszor irigyelt kényelme volt az életben osztályrésze.

A vagyont az életben megirigyelik, a halál után talán megcsodálják, de önmagáért elismeréssel nem emlegetik. Az emlékezés: a jó embereké. Ha valakinek nagy vagyona van, több ember számára lehet jó ember. Ha a gazdag úgy tekinti vagyonát, mint olyan isteni adományt, amelyből többet adhat embertársainak, akkor az olyan gazdag fokozottabb mértékben érdemes a «jó» embereknek kijáró elismerésre az emlékezés nagy napjaiban.

Hasznót várok, kincseket várok az emlékezés napjaitól, a jócselekedetek gyarapodását az emlékezésektől. Ma, amikor a nyomor olyan kiáltóan sivít bele a kényelemben élők, a vigadozók fülébe, ma, amikor ezek pusztulnak el a szegénység következtében, annyi alkalom nyílnék a jócselekedetekre!...

Kincseket várok én az emlékezés nagy napjaitól, az emberszeretettől, a jóság kincseit, azokat a kincseket, amelyeknek terjedésével jobba, szebbé, nyugodtabbá válnék életünk, amely így már az elviselhetetlenségig szomorú kezd lenni.

Nem a nagy kandeláberek ég felé szálló füstje, nem a sirok pazar pompájú diszítése, nem a hangos, reklámszerű emlékezés méltó azokhoz, akik örökre elmentek közülünk, hanem a jócselekedetek földöntúli jóságát igénylő gyakorlása tesz méltóvá azok emlékéhez, akik az örökéletbe költöztek át az élet reklámzajjal felépített kártyavarából. (Pl.)

Közeledni kell egymáshoz a franciáknak és németeknek

A Temps Magyarország helyzetéről

London, október 30. Thomas Lamont előkelő amerikai bankár, a Morgan cég egyik főnöke, nyilatkozott az angol lapoknak és leszögezte, hogy addig az európai feszültség nem enyhül, amíg a franciák és a németek nem keresnek egymással közeledést. A jövőtétel kérdése is akkor nyerhet végleges elintéztést, ha már megtörtént a közeledés a két ország között. Sajnos, az a helyzet, hogy Franciaország fél a németektől, a németek pedig cselszövésekkel foglalkoznak és így áthidalhatatlan úr áll a két ország között. A Wallstreetet komolyan aggasztja a megfagyasztott hitelek sorsa. Ezeket még a Hoover moratórium lejáratá előtt rendezni kell. Németország pedig vegye tudomásul, hogy a Hoover moratóriumot a rövidlejáratú kölcsönök immobilizálására kell felhasználni.

London, október 30. A Temps behatóan foglalkozik Magyarország pénzügyi helyzetével és

nem csodálja, ha Magyarország súlyos gazdasági és pénzügyi válságban van,

mert a virágzó országot öt részre darabolták és teljesen megbénították iparát, kereskedelmét. A szomszédok magas vámsorompókat állítottak a határkon és így a terményekben

nagy feleslegek mutatkoznak. Súlyosan érintette a magyar közgazdaságot a búzaárak zuhanása is, de a kormány bolettával segített a bajbajutott gazdákon. A szakértők most a boletta megszüntetését tanácsolták a magyar kormánynak, amely másképp fog segíteni a mezőgazdaságon. A magyarok szeretnék, ha rövidlejáratú kölcsöneiket hat hónappal meghosszabbítanák, mert addigra a helyzet lényegesen megjavulhat. Remélik, ez elé a hitelezők nem gördítenek akadályokat. Várható, hogy a csehekkel és talán más államokkal is előnyös szerződéseket tudnak kötni és ezzel is javítanak helyzetükön. Mindent egybevetve:

Magyarország helyzetéről nem festettek olyan súlyos képet, mint azt sokan, különösen a kisántant államai várták.

A lap részletesen is közli a külföldi szakértők jelentését.

Newyork, október 30. A Herakl Tribune írja, hogy az amerikai kormány sürgősen előterjesztette azt a kívánalmat a franciáknak, hogy a jóvátételi egyezményeket, amelyeket esetleg létesítenek, a Young-terv alapján átváltoztathassák.

Sok tekintetben hibásak a pénzügyi bizottság megállapításai, mondották a 33-as bizottságban

A politika hírei

Budapest, október 30. A 33-as országos bizottság ma délelőtt folytatta a Népszövetség pénzügyi bizottsága és a hatos albizottság által a 33-as bizottság elé terjesztett jelentések feletti vitát. Chorin Ferenc volt az első felszólaló, aki hangoztatta, hogy a külföldi szakértők nagyjában helyesen állapították meg az ország mai gazdasági helyzetét, azonban sok tekintetben tévedtek. Nem gondoltak arra, hogy Magyarországnak nagy szüksége van külkereskedelmi mérlegének mielőbbi megjavítására, illetve aktívra való tételére. A külkereskedelmi mérlegnél mutatkozó 300 millió pengő deficitet mindenképpen el kell tüntetni.

Sok nehézséggel kell megküzdeni, de azért nem reménytelen a helyzet.

Egyes helyeken téves szempontból bírálta el helyzetünket a bizottság. A kormánynak most már cselekedni kell, ha nem akarjuk, hogy gazdasági életünk megfenekeljen. Nem szabad előállni annak a tragikus helyzetnek, hogy pénzügyi kötelezettségeinknek ne tudnánk eleget tenni. Igén nehéz a helyzet, de talán belátással lesznek a külföldi hitelezők

és türelemmel várnak addig, amíg rendezni tudjuk adósságainkat.

Az állami üzemek költségvetéseit bírálva hangsúlyozta, hogy

a vasúti tarifa fölemelésének semmi körülmények között sem szabad bekövetkeznie.

Végül a hatos bizottság felelősségteljes munkájáról szólt elismeréssel.

Az összeférhetetlenség reformja.

Budapest, október 30. Politikai körökben mostanában nagyon sok szó esik az összeférhetetlenségi ügy rendezéséről. Ugy tudják, hogy az igazságügyminisztériumban már készül az összeférhetetlenséget szabályozó törvényjavaslat, amely igen erélyes intézkedéseket tartalmaz.

Petíció.

Budapest, október 30. A közigazgatási bíróság ma kezdte tárgyalni a Borbély Andor budapesti hírlapíró által megpeticionált turai képviselőválasztást. Turán Kálmán István dr. egységespárti jelöltet egyhangulag választották meg az ellenzéki Borbélyval szemben.

Jugoszláviában tilos a megválasztott képviselőnek pártállását megváltoztatni

— Zágrábi tudósítónktól. —

A választásokra, mint az előrelátható volt, csak egyetlen lista, Zsivkovics listája érkezett be. A november 8-i választás eszerint nem lesz egyéb pusztá formáságnál, amint a délszláv lapok választási hírei is egész bizonyossággal hirdetnek. A kormánylapok minden lehető dicsérrel elhalmozzák Zsivkovics miniszterelnököt és programját, míg a régi el-

lenzéki lapok ezeket a híreket minden kritika nélkül, valószínűleg hatósági rendeletre, csak egyszerűen átveszik. Kivülálló, felszínes szemlélője a választási hadjáratnak a jugoszláv közvélemény megbonthatatlan egységére következtethetne ezekből a sajtóhírekből, ami egyébként a kormánynak az egész választási szembefényvesztéssel tulajdonképpen célja is. A

kivételes törvények, az államvédelmi és rendtörvények védelme alatt tehát

a diktatura elnöke választatja meg saját híveit minden ellenzéki megmozdulás előzetes lehetetlenné tételével, hogy kormányzatának és rendszerének a külföld előtt parlamentáris és demokratikus látszatot adjon.

Ellenzék alakulására még az összeülendő képviselőházban sem lesz lehetőség, mert hiszen a választói törvény értelmében elveszti mandátumát az a képviselő, aki elhagyja azt a pártot és programot, amelynek alapján képviselővé megválasztották!

A keleti pravoszlávizmusnak állandó törekvése, hogy előőrseit nyugat felé minél jobban előre tolja, egyre szembetűnőbben jut kifejezésre. Nagy lehetőségei nyíltak erre a jugoszláv egyesüléssel. Az államfordulat óta Horvátországban és Szlavóniában nagyon sok új görög keleti egyházközség keletkezett, nagyon sok új templomot építettek. Most legújabbán már a pakráci püspökség is nyugat felé gravitál. A zágrábi városi tanácstól a város középpontjában alkalmas területet kért, hogy azon katedrális és püspöki székházat építhessen s székhelyét Pakrácból Zágrábba helyezhesse.

A belgrádi jogi fakultáson oly nagy a hallgatók és vizsgázók száma, hogy a szóbeli vizsgák nagyon sokáig eltartanak. Ezért az egyetemi tanács elhatározta, hogy szóbeli vizsgák helyett írásbeli vizsgákat rendszeresít, ezeken 40—50 hallgató kap 4—5 kérdést, amelyekre egy-két óra alatt kell írásban válaszolni.

A kormány megszigorított a devizakereskedelmet. Devizát csak a Narodna Banka és a megbízott pénzügyezetek vehetnek. Az exportőrök kötelesek a kapott külföldi fizetési eszközöket a Nemzeti Banknak beszolgáltatni. Idegen valutát vizummal ellátott útlevélre 10 ezer dinárig adnak, dinár bankjegyet pedig az ország területéről külföldre vinni csak háromezer dinárig szabad.

A Duna-bánság területén — épügy, miként Jugoszlávia többi részeiben — a hatóságok

vezetői hívják össze és tartják a választói gyűléseket és konferenciákat, amelyeken a kormány jelölése és programja mellett foglalnak állást.

Újvidéken Kumanudi és Maximovics miniszterek tartottak ilyen gyűlést. Ezen Kraft István rövid beszédben kifejtette a németiség álláspontját. A németiség már kezdettől fogva az államalkotó nép oldalára állott — mondotta — s bár kulturális és nemzeti érdekeit önállóan kívánja védeni és ápolni, politikailag, pénzügyileg és gazdaságilag azonban minden erejével, lojálisan összeköti sorsát az államalkotó többségi néppel. Szabadkán szintén tartottak választási gyűlést, amelyen, mint a topolyai járás képviselőjét, Pletikovics András, topolyai körjegyzőt jelölték képviselőnek. A jelölő gyűlésen a magyarság nevében Klein Adolf jelentette be a csatlakozását a kormánylistához. Ennek fejében azután Pletikovics viszont magyarul is elmondotta programbeszédét.

Már többször hírt adtunk arról, hogy a szerb hatóságok kezdettől fogva tiltották vagy legalább is rossz szemmel nézték a nem szerb nyelvű hirdetéseket, reklámokat. Ezért az újvidéki városi tanács az újvidéki kulturális egyesületek szövetségének sürgetésére most hirdetmény útján

figyelmezteti a közönséget, hogy minden nyelvi hibával írt hirdetést vagy reklámot megsemmisített és a hirdetőt szigorúan felelősségre vonja.

A kisebbségi népekhez tartozók tudniillik csak görömba nyelvi hibákkal tudták mondanivalóikat megfogalmazni, mert a szerb nyelvben nem eléggé járatosak. Viszont magyar vagy német nyelvű hirdetményeikkel nem akarták a hatóságok haragjának állandóan kiténni magukat.

Az adakozás útján létesült német tanítóképző végre sok akadály leküzdése után meg-

kezdte működését az igazgatón kívül 12 tanár közreműködésével.

Külpolitikai tekintetben Ghica, román külügyminiszter belgrádi látogatásáról írnak a lapok, továbbá arról, hogy a bolgár—szerb határon újból megkezdődtek a komitási betörések. Az egyik csoport az uszükü—köprüli (Veles) vasútvonalat akarta felrobbantani, de

a merényletet idejében megghusították. A harcoknak a jugoszláv határőrök közül több halálos áldozata van. Az egyik betörési kísérletnél még a komitások kezében felrobbant a bomba s néhány bolgár határőrt is megsebesített. A szerb lapok ezzel is bizonyítani akarják, hogy a bomba-betöréseket maguk a bolgár hatóságok segítik elő. By.

A zalai községek nincsenek nagyon eladósodva

A miniszterközi bizottság megállapításai — Elismerés a jegyzőinknek

A községek költségvetéseit felülvizsgáló miniszterközi bizottság hat heti munka után tegnap befejezte munkálatait. Bódy Zoltán alispán a munka eredményéről a következőképpen nyilatkozott lapunknak:

— Felülvizsgáltatott 367 községnek 1931. évi költségvetése, azoké, amelyeknek háztartási szükségletei 75 százalékon felüli pótladót igényeltek. Ezek közül 357 község pótladósüksége 75—100 százalék között véglegesen megállapított, 10 község pedig kormányhatósági döntés végett a belügyminiszter úr elé terjesztetett. (Letenye, Bajcsa, Zalaszentmihályfa, Zalabesenyő, Botfal, Zalaötvő, Aranyod, Csáford, Zalabér, Sümeg.)

— A miniszterközi bizottság a legnagyobb megértéssel viseltetett a községek szükségletei iránt. Ha kellőképp elő voltak készítve az ügyek, azokat a lehetőség szerint mind honorálta, akár községi beruházások voltak azok, akár iskolaiak, vagy felekezeti. És ha a sok segély ellenére is emelkedett a községek pótladoja, az annak tudható be, hogy kisebb lett a községek adóalapja, megfogott a községek bevétele, kereseti adó, forgalmi adó, vadászati haszonbér, korcsmabér stb.).

— Megelégedéssel konstataulta a bizottság, hogy

— más megyék községeihez képest — a községek nincsenek eladósodva.

Az összes zalamegyei községek eredeti kölcsöne 975.984 pengőről ma már 778.950 pengőre csökkent és ennek törlesztésére jelentékeny összeg lett a költségvetésekben előirányozva.

— Hogy tehát a községek nálunk ma nehéz helyzetben vannak, az nem az adósságuknak, hanem annak tudható be, hogy legtöbb helyen igen nagy az adóhátralék.

— A segélyek szétosztásánál figyelemmel volt a bizottság arra, hogy a községi teher mellett mily nagy a község lakosságának külön felekezeti, iskolai és egyházi terhe. És figyelemmel volt a bizottság arra, hogy

a legsúlyosabb helyzetben most a börtörmelő vidékek vannak

s ezeknél is a legmesszebbmenően megmutatta jóindulatát.

Az alispán további nyilatkozatából megtudtuk, hogy a bizottság véleménye szerint a megyében öröndetesen

sok a kiváló, nagy tudású és lelkiismeretes jegyző.

Külön kiemelte a bizottság a karmacsi jegyzőnek a felülvizsgálat során tapasztalt példás működését.

Legyen színház, vagy ne legyen ?

Deák Lőrincel beszélgetünk. Ezúttal rezignált színigazgatót alakít s egy lélegzetre elmondja szerepét:

— Mindent megtettem, hogy jót nyújthassak a mai nehéz viszonyok között Zalaegerszeg közönségének. Sajnos, a nézőtérén csak néha-néha látunk elegendő számú embert. A sok helyi előkelőség közül csak egyet-egyet van szerencsénk megrikatni, vagy megnevetetni. Nem panaszkodom, de komolyan foglalkoztat ezeketán az a kérdés: bejőjnek-e a jövő szezonban Zalaegerszegre?

Igy a direktor. El sem tudjuk képzelni, hogyan és mikép leszünk a jövő színi szezon idején, de azért annyi kötelességgel mégis tartozunk Zalaegerszeg jóhírének, kultúránövőjének, hogy magunk is föltegyünk egy kérdést: mi lesz, ha Deák sem tartja érdemesnek bejönni Zalaegerszegre?

Ezt el tudjuk képzelni. Jön egy másik, egy kisebb. Izzadva dögönyözi majd a nyolctgu-

daltársulat karmestere a zongorát. A deszkán pályatévészett egyének fognak rikácsolni és nyögve táncolja a húszévesre sminkelt sokgyermekes családanya a legújabb tánckreációkat. A nézőtérén 4—5 ember, később annyi se. És később ez a színház is — természetesen — elmenekül. Zalaegerszeg fő- és székváros színházi élete ki fog merülni a ráfizetéses műkedvelő előadásokban.

Ha a két lehetőségre gondolunk: rossz színházunk lesz, vagy az se, akkor mégis, mégis meg kell vajamit mozdítanunk a Deák-társulat érdekében.

Épen a súlyos viszonyok miatt, ezek ellenére, vegye valaki kezébe a színészet zalaegerszegi ügyét és teremtsen meg a közönségre és a színtársulatra egyaránt előnyös színpártoló egyesületet.

Áthelyezések a vármegyei számvevőségénél

A vármegyei számvevőségéknél a szolgálat érdekében áthelyezéseket eszközöz a belügyminiszter. A zalai számvevőségétől Végh Jenő számvizsgáló Pécsre, Becker Károly számtiszt Budapestre, Tóth Ferenc számtiszt Szikszóra és Makray László számellenőr Sopronba helyezett át.

A most áthelyezett négy számvevőségi tisztviselő és a máig előzőleg Győrbe áthelyezett Németh László számtiszt helyébe Budapestről és Győrből Énekes Béla, Móri Károly számellenőroket, Tóth Ernő és Tóth Miklós számtiszteket és Salacz József számvizsgálót helyezte át Zalaegerszegre a miniszter.

— Megnyílt a keszthelyi szabadegyetem. Szerdán este nyitották meg Keszthelyen a szabadegyetemet a premontrei reálgimnáziumban. A megnyitón résztvett vitéz Barnabás István dr. kir. tanfelügyelő is, aki üdvözlő szavakat intézett a hallgatósághoz, melynek nagyobbik része ezidén is nő.

**Központi
szálloda, Budapest**
Baross tér 23. (a Keleti pályaudvarnál.)

Szolid urí ház

Folyóvíz, fürdőszobák, telefon,
központi fűtés.

Berendezte: LINGEL BUTORGYAR.

Igazgató: PALKOVICS EDE.

Naplójegyzetek

Hallottuk-e, mi történt Milejben, Rédcisen? No hát!

Csendes borozgatás, aztán jön a lármás szóváltás. Jön a dorong, a bicska, kézbe kerül a szék, röpülnek a borosüvegek. Esetleg revolver is eldördül.

Pusztítjuk, agyonverjük egymást — testvérek, egy nemzetanya gyermekei.

A társadalom nagy-nagy kérdéseinek egyike meredez elő tanulságul, mikor előttünk a véres csaták színhelyei. Az alkoholizmus népünk egyik legszörnyűbb ellensége. A tuberkulózis mellett a második rettenetes népbetegség. A szesz, amely öl. A Noah-bor, amely megmérgezi a zalai falvakat. A pálinka, amely időtlené teszi a gyereket. Az iszákosság, amely vadállattá torzítja el az Isten legremekebb alkotását.

Ha a végrehajtás nem volna nehezebb a javaslatnál: javasolnám, hogy minden részeg, iszákos atyafit helyezzenek vesztégzár alá. Különítsük el a családtól, embertársaitól, mint a fertőző beteget, vagy az örültet. Lykurgos, a spártaiak híres törvényhozója szigorúan lépett föl. Régi történetírók állítása szerint még azt is megtiltotta, hogy az iszákos férj megcsókolja a feleségét. Mert a részeg embernek csókja megrontja a fogamzó életet. Részeg ember öleléséből testi, lelki nyomorékok születnek.

Ma egy új Lykurgos legcélyszerűbben úgy járna el, ha vaskarikát illesztetne a javíthatlan iszákosnak az orrába. A bikákat szokták megkarikázni s a karikára még kantárt is szereltek, hogy a gulyások könnyebben kezelhessék a veszedelmes állatot. A részeg is veszedelmes. Réme, átka a családnak. Dürva, goromba, szitkozódó, kegyetlen. A kicsinyek reszketnek tőle, a nagyobbaknak ökölbe szorul a keze. A lánygyerekek nem egyszer eltűnik miatta hazulról. Beszegődik a városba cselédnek. Az őskor barlangi medvéinek harca ismétlődik meg emberi kiadásban. Az apa öklöt emel a fiára, a fiú leszúrja, agyoncsapja az apát. Az erkölcsi nevelésnek, a szülő iránt való tiszteletnek halvány nyoma sincs ebben a nyomasztó környezetben. Minden egészen állati.

A részeg réme a társadalomnak is. Botrányt botrány után csinál. Beleköt tisztességes emberekbe. Rátör mások lakására. Garázdálkodik mások erényével. Erőszakos szerelmi ostromok hőse. Közvetett oka a magzat elleni bűncselekményeknek és közvetlen okozója a törvénytelen gyerekek ijesztő szaporulatának.

**Elegáns férfi kabátszövetek
SCHÜTZNÉL**

Különbséget kell tenni részeg és tökéletes részeg között. A tökéletes részeg csupán önmaga veszedelme, károsítója, bűncselekmények elkövetésére nem képes, mert csak tehetetlenül elfekszik, mint a jóllakott disznó. Közveszélyesnek az a részeg tekinthető, akinek az italozás megzavarja az értelmét, elnyomja lelkiismeretét.

A megrögzött részeg súlyos teherterele az államnak is. Minden részeg fráterre úgy tekintek, mint az ellenségemre és megkárosítómra. Mert kevesebb volna az adó, ha ők nem lennének. A józanoknak kell keservesen gürölni, hogy fizessenek mindig több meg több kórházra, tébolydára, börtönökre, fogházakra, lelencházakra. A részegek miatt kerül sok család nyomorba, inségbe, amit a jótékonyág révén ismét csak a józanok zsebének kell megérezni.

A nyakló nélkül való ivászat oka a falun tapasztalható csecsemőhalandóságnak, a tuberkulózis és vérbaj pusztításainak, a gyengeelméjű gyerekek nagy számának, a beiskolázás hátrányosságainak, az öngyilkosságok növekedésének, a balesetek szaporaságának, a bűncselekmények hatvanöt százalékanak, a családi élet és egyetértés bomlásának.

Mit lehet itt tenni? Az iskola egymagában nem segít. A pap prédikációja se. Az alkohol pusztítását ábrázoló propagandaképek se. Propagandairatok és naptárak se. A fiatalságnak iskolán kívüli foglalkoztatása és nemes szórakoztatása se. Elrendeljük a korcsmák vasár- és ünnepnapjait és főképpen búcsú alkalmával való zárvatartását? Akkor leisszák magukat odahaza. Általános alkoholtilalmat vezessenek be? Akkor meg kellene sokszorozni a finanszírozást s tetejében végleg megsemmisülne a szőlőgazdálkodás és százezer munkás maradna kenyér nélkül. Magyarország nem tehetné meg azt, amit megtehetett Amerika.

Hathatós segítőeszköz volna azonban az, ha az alkoholelleses küzdelem érvényesülne a jogszolgáltatásunk területén is s ha a felelősségről alkotott eddigi felfogás helyét adna újabb büntetőjogi szemléletnek. A részegséget nem szabadna beszámítást kizáró oknak venni, de még enyhítő körülménynek se tekinteni.

Anyák iskolája

A Stefania csecsemővédő ismeretterjesztő előadásai

Az Országos Stefania Szövetség zalaegerszegi fiókja november 5-től kezdve előadás-sorozatot nyit a csecsemő- és anyavédelem köréből. Anyáknak és leendő anyáknak egyaránt fontos, hogy az előadásokat végighallgassák, mert minden e téren megszerzett ismeret a nemzeti, erkölcsi szempontokon kívül saját nyugalmaikat, egészségüket, kényelmüket szolgálja. Az előadások sorrendje a következő:

November 5-én: A csecsemőápolás formái és az ezekkel járó bajok, betegségek.

November 12-én: A csecsemő elválasztása.

December 3-án: A csecsemőkor higiénája.

Január 7-én: A csecsemőt lehet-e edzeni?

Január 14-én: A csecsemő meghűléses bajai.

Január 21-én: A csecsemőkorai hőrbajok.

Február 4-én: A zalaegerszegi Stefania Szövetség 10 éves múltja.

Február 18-án: A csecsemőkorai fertőző kórok.

VIGYÁZZ! UTÁNOZZÁK!

teni a bűncselekmények elkövetőinél. Szigorú erkölcsi értelemben véve az ittasság már magában véve is bűn; különös, hogy a jogszolgáltatásba becsúszott hamis érvelésnek sikerült az erkölcsi értelemben vett bűnt is a bűnös javára s a társadalom hátrányára csoportosítani.

Pesthy Pál dr.

Március 4-én: A csecsemőhalálozás okai és az ezek elleni küzdelem.

Március 18-án: Az angolkór és következményei.

Április 8-án: Csecsemőkorai rendellenességek. Tetszhalottság, koraszülöttség.

Április 15-én: Csecsemő és gyermek testi és szellemi fejlődése.

Április 22-én: Az egykerendszer és az elvetélések.

Május 27-én: A nyári meleg káros hatása a csecsemőre.

Június 10-én: A csecsemőkorai balesetek.

Június 17-én: Hazai anya- és csecsemővédelmünk.

Az előadásokat csütörtökönként, a fent említett napokon, délután 5 órától tartják a Stefania Szövetség Mária-utca 3. szám alatti védőintézetében. Előadó: dr. Németh János.

— 0 —

Fogházbüntetést kaptak az egymásra lövöldöző balatonhenyei testvérek

Teleki Andor és testvérbátyja Teleki Artur balatonhenyei gazdálkodók már évek óta különböző anyagi és vagyoni jogi kérdések miatt haragos viszonyban állottak egymással. Ez év április 10-én a két testvér künn dolgozott a mezőn és itt Andor meggyanusította a bátyját Arturt, hogy ellopta a pénzt és több vagyonsrészt követel az apai jussból, mint a mennyi őt megilleti; vagyis a többi örökösöt ki akarja játszani. A haragos testvérek a vita hevében előkapták zsebükből forgópisztolyaikat és egymásra kezdtek lövöldözni. Artur lövése nem talált, de Andor lövéseitől Artur oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy több héten át állott orvosi kezelés alatt és csak nem

régén gyógyult meg teljesen. A kir. ügyészség a testvérek ellen szándékos emberölés büntetnének a kísérlete címén adott ki vádiratot. A bűnügyet ma tárgyalta a kir. törvényszék Cziko János kuriai bíró törvényszéki elnök vezetésével. A haragos testvérek egymást okolták a történetekért és jogos önvédelemre hivatkoztak. A kir. törvényszék a terhelő bizonyítékok alapján szándékos emberölés büntetnének a megkísértésében találta őket bűnösöknek és Teleki Andort 3 havi, Arturt pedig 1 havi fogházbüntetéssel sújtotta. A vád és a védelem, valamint az ítélték felebbelzést jelentettek be az ítélet ellen.

— 0 —

Hat embert vettek eddig őrizetbe a bánokszentgyörgyi cigány-gyilkosság miatt

Tegnap számunkban már beszámoltunk arról a gyilkosságról, amelyet Bánokszentgyörgy közelében várföldei legények követtek el és amelynek eddig három áldozata van. Most még a következőket van módunkban közölni:

Lukács Gergely és Ferenc várföldei legények az esti órákban a szőlőhegyről igyekeztek hazafelé. Utjuk a várföldei cigánytanya mellett vezetett el és nagy meglepetésükre a kunyhókban tartózkodó cigányok kirohantak s megtámadták a két védtelen legényt. Lukács Gergelynek baltával bevették a fejét és eltörték balkezét is, Lukács Ferencet pedig úgy megrugdalták, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett.

Várfölde község lakossága tudomást szerzett a dologról és szerdán este egész sereg

ember vadászfegyverekkel felfegyverkezve ment a cigánytanyára, hogy a cigányokon bosszút álljanak. A várföldei cigányok megneszték a készülődést és Bánokszentgyörgyre menekültek és az ottani cigányok között rejtőztek el. A várföldei fegyveresek követték őket és mintegy 80 lépésre a kunyhótól sortűzet adtak le. Körülbelül 20 lövés dördült el, azután a fegyveres támadók visszavonultak. Kolompár Vilma és Kolompár Erzsébet még a helyszínen meghaltak, utóbbinak 3 éves fia pedig órák múlva követte anyját a halálba.

A csendőrség azonnal nyomozásba kezdett és eddig hat várföldei gazdát vettek őrizetbe. Lehet, hogy a statáriális bíróság fog ítélni felettük, ezért a nagykanizsai kir. törvényszék ötös tanácsa készenlétben van.

Állástalan asszonyok

A helyzet még ma is bizonytalan, nem lehet tudni, melyik pillanatban jön ki a rendelet, törvény, amellyel megfosztják a férjes nőket kenyérkeresetüktől és visszaparancsolják őket oda, ahonnan nem is olyan régen, sok keserves harc után, elszállingóztak — a főzőkanál mellé. Nem, ebben igazán nem lenne semmi rossz, ha azt mondanák, nem kell többé törniök) magukat tanulással, lőtás-futásos elhelyezkedéssel, szépen bevárhatják a biztos szülői házban azt a boldogító órát, amikor a feketébe öltözött, jó állású és biztos jövedelmű fiatalember megjelenik a láthatáron és kijelenti, illetve bejelenti, hogy egyedül vágya, álma, célja a kisasszonyka kezének elnyerése. A boldogító igen birtokában azután lázasan hozzákezdének az új fészek megalapozásához, a kislány hozzájárul a békeévekben szokásos polgári kelengyével, bútorral, a férfi pedig a fizetésével, ami, ha jelen pillanatban nem is sok, de minden évvel növekszik és biztosítja a feleség, család, háztartás fenntartásához szükségeseket. Ez nem is rossz dolog, egész biztosan jobb megoldás, mint elvégezni nyolc középiskolát, nélkülözni, hánykódni idegenben az egyetemi évek alatt, teletölteni a fejet sok nehéz tanulással, protekciót gyűjteni, mire végez és mire kell, végezni, kilincselni, sok harc, strapálódás után elhelyezkedni valami állásban és több, mint egy évtizedig tartó nehéz, fáradságos munka után belekezdeni a tulajdonképeni nagy munkába — a kenyérkereset hajszás munkájába.

Mert így csinálja mind, aki asszony és kenyérkereső, irigyelt, boldog, akiktől ezt a nehezen szerzett kis mindennapit most el akarják venni.

Talán már készül is a drákói rendelet, talán már készen is van valahol egy íróasztalon, csak szentesítésre, aláírásra vár és a még boldognak, megelégedettnek hitt házastársak közé holnap már lesújt pusztító erejével, mert hogy nagy pusztítást fog okozni, az nem lehet kétséges.

Vegyünk egy egyszerű példát.

Dr. Nagy Irma középiskolai tanárnő tanít a leánykecumban. Most harmincnégy esztendő, férjes, két gyermek anyja, a IX. fizetési osztályban van, havi kétszáz pengő jövedelemmel.

Dr. Kiss Imre középiskolai tanár a gimnáziumban. Harminckilenc éves, nős, férje dr. Nagy Irma tanárnőnek, két gyermek apja, a VIII. fizetési osztályban, havi kétszázharminc pengő jövedelemmel.

Amikor összekerültek, így gondolkodtak:

— Ismerem Irmát, itt tanít évek óta a kecumban, szorgalmas, szolid, művelt, biztos állása van, két fizetéstől majd csak megélünk — elveszem!

— Ismerem Imrét, itt él a közelemben évek óta, rendes, szorgalmas, művelt ember, véglegesített tanár, akárcsak én, dolgozunk, keresünk, ketten — hozzámegyek feleségül!

Az ész-házasságok így születnek és legtöbbször ezek a legboldogabbak.

No és most mi történne? Az történne, hogy dr. Nagy Irma és dr. Kiss Imre egyszerűen becsapódnának! Hiába voltak előrelátók,

hiába állapodtak meg ebben, vagy abban, egyszerűen nem lehet tovább! Nem lehet, mert Nagy Irmának férje van, aki keres havi kétszázharmincát és hol van az megírva, hogy nekik négyszázharminc legyen, amikor másnak száz pengő biztos sincs máma!? Hát az igaz! De hol van az megírva, hogy Nagy Irma, aki sok éven át, éhezve, fáva, nélkülözve dolgozott, tanult, fáradt csak azért, hogy neki meglegyen az a havi kétszáz plusz, ami nincs meg ugyan száznak, ezernek, de ezek otthon ültek tizennyolc éves korukig, bálóztak, vigadtak, fiatalok voltak akkor, amikor ő a könyvek fölé hajolva görnyedt és szemüveget kellett vásárolnia, mert a könny elöntötte a szemét éjfélre a megerőltetéstől. Hát ezt aztán nem is lehet így megoldani! Bevallom, úgy vagyok ezzel, mint a legtöbb ember a jótanácsával: így nem jó, de hogyan jobb — erre nem tudnak felelni. Én sem tudom, mit kellene tenni ebben a minden nappal forradalmi változtatásokat teremtő világban, csak azt tudom, hogy lehetetlen asszonyokat egypár sor írással elűzni attól az élettől, amire rengeteg baj, gond árán felkészültek. Nem lehet, nem szabad elvenni a kenyeret attól, aki azért becsülettel, szorgalommal megdolgozik, ezer érv ellenére sem.

Valahogy az iskolapadokban meg kell már mondani, hogy eddig és nem tovább, ott kell már tudtukra adni, hogy nincs kenyérre kilátás és nem megengedni, hogy sok leendő asszony ábrándozzék egy olyan életről, amit önmagának akar felépíteni. Meg kell mondani, hogy az asszonyi élet és anyagi függetlenség nem járhatnak ezután egy úton és választást kell engedni mindenkinek, hogy «háztartásbeli» asszony, vagy kenyérkereső, független, de magánosságra kárhoztatott nő akar-e lenni. Akármelyiket válassza, a felelősség az övé és nem érheti az a csalódás, amit a mai kenyérkereső asszonyra akarnak ráerőszakolni.

M. Ötvös Magda.

— o —

Fontos Budapestre utazók részére!!!

Szálljon meg a
MERÁN-szállodában
Berlini-tér 7.

Budapestnek legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift. Központi fűtés. Hideg és meleg folyóvíz. Fürdők. Telefonos szobák. Kávéház-étterem.

Szobák 4-50. Pensió 8-tól
Egyágyas szobáknál 10%, kétágyasnál 20% engedmény.

**Kenyérgond már nem gond,
mert olcsó és jó a Kenyérgyár kenere.**

Szombat

AZ UDVARIASSÁGRÓL

nagyon furcsa fogalmak uralkodnak ebben a városban. Bocssásson meg az olvasó, ezúttal a magunk sérelmeiről beszélünk.

Hogy ha egy, a velünk ellentétes irányzat légkörébe tartozó testület közérdekű előadását előzőleg szívességből reklámoztatja velünk, aztán elfelejt oda meghívni, ez csekélység. Esetleg politika is lehet. Mert aztán elmondhatja: látjátok, megmutatta az igazi arcát, egy szót sem ír erről a nagy eseményről, mert ezt mi csináltuk.

De nagyon furcsa, ahogy egyes kis hivatali szobákban és egyes körökben a sajtót mérik és értékelik. Ahogy elképzelik róla, hogy egyenesen az ő szolgálatukra tartja fenn a lapot a közönség érdeklődése.

A vármegye alispánja, a törvényszék elnöke az udvariasságot udvariassággal viszonzza. Páratlan előzékenységgel, szeretetreméltósággal. Köszönettel elmondhatjuk ezt a hatóságok, hivatalok, közületek számos nagy és kicsi dolgozóiról is. Szívesen támogatnak közérdekű munkánkban, látnak el felvilágosításokkal, tanácsokkal. De vannak, — szerencsére kisebb számmal, — olyan jelenségek, hogy minél jelentéktelenebb nagyság az, akihez illő tisztelettel bekopogunk, annál nagyobb önérzettel fogadja az újságíró. Félreismeri a helyzetet s az újságíró udvariasságában a kisebbrendűség ismérvét fedezi fel. Elvárja tőle, hogy ezt, vagy azt ne írja meg. Tátkolózik, nagyképűsködik előtte. Leereszkedik hozzá vállveregetve. Ha a hátát megakarja vakartatni, elűzen a szerkesztőért, hiszen az olyan udvarias, hogy készséggel megteszi ezt a kis szívességet.

Sajnáljuk, hogy ezt az ügyet itt szóvá kell tennünk, de beleuntunk a bürokrácia-gépezet apró srófjainak és a helyi társadalom egyes polgári egyéniségeinek ebbe a következetes tévedésébe és fel kell világosítanunk őket, hogy az újságíró a köz nevében megy, a lap ezer, vagy ötezer olvasója nevében, annak tisztességesen vissza kell köszönni, ha kérdez, szépen felelni kell neki, mert viszonzatlan udvariassága úri tempó és nem kötelesség, mert Istenen kívül, a magyar közérdekeken kívül, a hivatás tisztességén és saját lelkiismeretén kívül neki e világon senki fölérendeltje nincsen sem a XI., sem a VI. fizetési osztályban, sem az elnöki székekben, sem az utcaszélen.

Az újságíró szimpatikus, vagy nem szimpatikus, jobboldalra tartozik, vagy a balra, a köz nevében megy, ismételjük, s ezt méltóztatassanak megjegyezni azok, akiket illet. Nem ildomos órákszámba várakoztatni, nem ildomos a tegnapi szívességét ma elfelejteni, nem ildomos jóhiszeműségével visszaélni. Ha nem kíváncsi a megjelenése, kibírja, ha ezt megmondják neki. S ha tán annyira ellenszenves volna, lehet fertőtleníteni és füstölteni utána. De közfunkcionáriusoknak, ezek íródeákjaknak, legyenek azok magán-; vagy hivatali személyek, a sajtót informálni: a közönséggel szemben kötelessége még akkor is, ha nem tetsző kritika ennek a következménye.

Divat itt a félreinformálás, az elhallgatás. Tisztelettel felkérjük a közérdekű információadókat arra: hogy mit kell megírni s mit nem, azt bízzák a szerkesztő ítéletére, vagy ha valami kívánságuk van e téren, közölgék vele. De ne kényszerítsék a lapot arra, hogy kerülő uton tudja meg azt, amit olvasóival tudatni akar, mert ez esetleg sajnálatos következményekkel járhat és kellemetlenül befolyásolhatja a közlemények objektivitását.

Az újságíró a maga számára senkitől sem kíván egy hajszállal sem többet, mint amennyit megérdemel. De a hivatása, a lapja számára olyan tiszteletet és olyan udvariasságot követel, amellyenél ő megy.

Mert nem szeretné, ha végül is leszoktatnák az udvariasságról.

Vármegyei vitézi élet

Telekadományozás. Vitéz Petőfi István bacsodöbrétei lakosnak a Vitézi Szék Kökényes-mindszenten a dr. Perhácsné-féle birtokból 666 négyszögöl ingyenes, vitéz Kocsis Gyula báztai lakosnak pedig 7864 négyszögöl járadékkelket vásárolt.

Születés. Vitéz Ferencz Lajos tiszthelyettes nagykanizsai lakosnak Edith Teréz nevű leánya született.

Lakhelyváltás. Vitéz Bobest Mátyás ny. tábornok Kaposvárról Budapestre, vitéz Bodrossy Manó alezredes, vitéz Hollós Lajos százados, vitéz Lángi Jenő kereskedő Nagykanizsáról Budapestre, vitéz Kovács Gyula cipész Tihanyból Balatonfüredre költöztek.

HIREK.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délután a rendes időben jelenik meg.

— **Reformációi emlékűnnep.** Szombaton, október 31-én, a reformáció emlékűnnepén délelőtt 10 órakor istentisztelet lesz az evangélikus templomban. Prédikál: Nagy Miklós ev. lelkész. Ugyanazon napon délután 6 órakor ugyancsak az evangélikus templomban prédikál Fekete Károly ref. lelkész.

— **Szombathely-egyházmegyei hírek.** A szombathelyi megyéspüspök Rohn Ernő köveskúti káplánt Zalaegerszegré, Sághy Elek zalakövői káplánt pedig Köveskútra áthelyezte hasonló minőségben.

— **Doktorráavatás.** Singer Zoltán zalaegerszegi jogszigorlót a pécsi Erzsébet tudományegyetemen a jogtudományok doktorává avatták.

— **Óvónő választás.** Keszthely ovodafelügyelő bizottsága Staud Mária óvónőt választotta meg a második községi óvónői állásra, húsz pályázó közül.

MOSOLYGÓ HADNAGY.

— **A zalaszentiváni jegyzői állás körül** mind élelkebbé lesz a választást megelőző mozgalom. A nagyszámú jelölt «kiszállt» az érdekelte községekbe és folyik a pártszervezkedés. Egész komoly választási csata lesz itt, a képviselőválasztások minden ismert fogásával, hangulatkezelésével, korteskedésével. A leghangosabb szervezkedés sem téveszthet meg azonban bennünket, hogy a legvalószínűbb eredmény: dr. Pintér István okl. jegyző, szentantalfai segédjegyző megválasztása lesz. Dr. Pintér István kilenc éve szolgál a közigazgatásban, ebből öt évet a vármegyeházán töltött. Három diplomájával egyik legképzettebb jegyzője a vármegyének. Ha a jegyzői kör választásra hivatottjai szem előtt tartják a községek érdekeit, azt hisszük, a fenti körülmények döntő befolyással lesznek a választás kimenetelére.

— **Az ipartestületi önségélyző csoport** működését vasárnap, november 1-én megkezdi. A vezetőség kéri a csoport tagjait, hogy vasárnap délelőtt fél 12 órára a testületi helyiségben megjelenni szíveskedjenek.

— **Leszállították a hús árát** — Szekszárdon. Vitéz Vendel István szekszárdi polgármester közbelépésére a szekszárdi husiparosok átlag 20—25 százalékkal mérsékeltek a húsárakat.

IGY MEG ÉLETÉBEN NEM MÚLATOTT.

SCHÜTZ-kabát
a legolcsóbb és legjobb!

TUNGSRAM BÁRIUMCSŐ

gyártásunkat nagy mértékben emeltük,

az árakat lényegesen mérsékeltek

november 1-i érvénnyel.

Érdeklődjék rádiókereskedőjénél

az új árak iránt.

EGYESÜLT IZZÓLÁMPA ÉS VILLAMOSSÁGI R.-T. UJPEST 4.

Ott vagyunk, ahol eddig.

Súlyosan beteg a helyzet, megdagadt a lába. Össze is jött segíteni sok külföldi bába. Megvizsgálták szegről-végre honunk állapotját. S eltörték a fejünk felett ítéletük botját. Konstatáltak, tanácsoltak (szólni nem is

merék),
Mit a vajudásból vártunk, — hova lett a
gyerek?

Boletta-sírató.

Megszűnik hát a boletta.
Rájöttek: nem segített a'.
Káka tövén költ a ruca,
Be lecsúszta, szívem, búza.
Azelőtt úgy hívtak: élet,
De most, mondd, mit kezdünk véled?

Lenn a faluvégén...

Lenn a faluvégén nem füstöl a kémény,
Mert aki ott lakik, — nincs fája.
Kesereg a kályha, jég a szíve tája,
Megcsalta a porosz babája.
Tárja a karjait, nem akar ajkait,
Sir-ri, ez öneki idegen!
— No, no, kis kedvesem, tűrj, nézd,
szép csendesen
Elbűzölög majd a sziveden.

Iksz Ilon.

MOSOLYGÓ HADNAGY.

— **Élénk volt a mai hetipiác.** A zalaegerszegi pénteki hetipiác talán még az országos vásárnál is élénkebb volt. Még dél felé is tele volt néppel a Deák-tér. Különösen nagy volt a felhozatal gyümölcsből, tejtermékekből és baromfiakból. A koszorú-vásár kora reggeltől késő délutánig állt, ezenkívül a kereskedők sok gyertyát adtak el.

— **Megszüntetett postautóbuszjárat.** A m. kir. posta november 15-ével megszünteti a Keszthely—Sümeg—Vindornyaszőllős közötti autóbuszjáratot, mert fenntartása nem rentábilis. A többi zalaúti autóbuszjáratnál nem történik változás.

— **Lefülették a falusi «fogorvost».** A keszthelyi hatóságokhoz jelentés érkezett, hogy Vállus községben egy oftani gazdaember foghuzással foglalkozik. A csendőrség csakhamar kinyomozta, hogy Szencz Mihály a «fogorvos», aki már nagyon sok fogat húzott, de — állítása szerint — teljesen díjtalanul. Kuruzslás miatt eljárás indult ellene.

— **Fogházra ítélt tolvajok.** A zalaegerszegi kir. járásbíróson ma délelőtt vitéz dr. Mandits László büntető járásbíró több bűnügyet tárgyalt le. Kovács György kerkaszentmiklósi lakost, aki Csonka József pákai kádár kárára követett el lopást tíz napi, Miklós Teréz 37 éves nemessándorházi lakost, aki Tóth Péter nemesrádói lakostól diót lopott, három napi fogházra ítélték. Az ítéletek jogerősek.

— **Ne bánts az anyósi!** A zalaegerszegi kir. járásbírósa ma vont felelősségre Horváth Sándor nagykúti lakost, aki anyósát, Horváth Imrénét súlyosan bántalmazta. A verkedő asszonyt tíz napi fogházzal sújtotta a bíróság. Az elítelt felebbezett.

— **Szamos női bajnál** a természetes «Ferenc József» keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazták. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **November 4-én, szerdán, akció nap,** részletes tájékoztatót hétfőn adunk. Schütz Artház.

— **Kültött sajtótermék.** A belügyminiszter ma közölte a zalaegerszegi államrendőrséggel, hogy az Ungvárott megjelenő Új Közlöny c. politikai napilapot kitiltotta az ország területéről és a kereskedelmi miniszter nevezett iaptól megvonta a postai szállítás jogát.

— **Időjárás:** Nyugat felől bomlás és eső várható átmenetileg hősökkenéssel.

SZÍNHÁZ.

Túl a Dunán, Baranyában... Erdélyi Mihálynak már több operettjét volt alkalmunk látni. Nem állítjuk, hogy a tegnap este bemutatott darab egy kaptafára készült a Mit susog a fehér akáccal és a Fekete szem éjszakájával, de rokonok. Budapestén zsúfolt nézőtér előtt adták a darabot, de a zalaegerszegi publikum nem volt ilyen hálás és ezúttal is kevesen jelentek meg az előadáson. Deák Lőrinc egy főszolgabíró alakított pompásan. Epen olyan kiválóan játszik az operettekben, mint a neki sokkal jobban fekvő drámákban. Jól táncol. Paxy Teri most is könnyedén játszotta meg nehéz szerepét. Tangóit megcsodáltuk. Huszthy Róbert élénken, szépen játszott. Igen kellemesen csengett a hangja és szereplése növelte a közönségben az iránta érzett szimpátiát. Községi Géza kiváló táncáért teljes elismerést érdemel. Szabó Ernő most is nagyszerűen kihasználta a komikus helyzeteket. Humora kifogyhatatlan. Eöry Cizi kissé kedvetlenül játszott. Hortobágyi Artur mint cigányprímás brillírozott. A neki való szerepben kiváló nyújtott. Józsa Irma a selypítő Borbála szerepében új volt és eleven. A közönség nagyon megkedvelte. Epizód szerepeiket tökéletesen játszották meg Bodó József, Ray Pál, Jenei István és Ertsey Barna. A görli csoport szép táncokkal szórakoztatta a közönséget.

Meg kell emlékeznünk Horváth Jóska primáról, aki három társával az előjátékban és egyik jelenetben szobor-szerű magyar nő-táncot játszott Huszthy és Deák fülébe. Kített magáért a színházi zenekar is. A rendezés precíz volt.

G.

Műsor:

Pénteken: Feketeszári cseresznye. Színmű. Szombaton: Csodabár (Wunder-bár). Zenés, táncos revü.

Vasárnap délután: Túl a Dunán Baranyában. Operett.

Vasárnap este: A csókos regiment. Operett.

TATAI BRIKETT

a legjobb hazai, szén

FISCHL EDÉ és FIA

c é g n é l

Eötvös utca 12. szám.

SPORT.

Döntetlen eredményt tippelnek a Kőszegen lejátszandó Move ZSE—KSE mérkőzésre Győrött, a kerület székhelyén. Körülbelül ez a véleményünk nekünk is. A szilárd Move védelem alig kaphat Kőszegen egy-két gólt, de a csatársort is képesnek tartjuk arra, hogy legalább két góllal válaszoljon a kőszegieknek. Jól tudjuk, hogy otthonában veszélyes a kék-sárga tizenegyet, de a Move ZSE-t mai formájában nem tartóztathatja fel győzelem sorozatában. Ha a kék-fehérek győzelemmel térnek haza a nehéz «ütközetből», akkor nemcsak őszi elsőségük biztos, de a tavaszi első helyezettségüket is nehezen lehet tőlük elvitatni. A Move-játékosok tudatában is vannak ennek és szívvel-lélekkel fognak vasárnap küzdeni a kőszegi salakon. Csak ez hozhatja meg a diadalt, amelyet Zalaegerszeg sportközönsége vár. A kemény mérkőzést Németh, szombathelyi bíró vezeti.

Zalaegerszegen a ZTE és a Move második csapatai játszanak a Zala Kupáért.

RÁDIO.

Szombat, október 31. 9: Hírek. 9.30: Ref. istentisztelet a Káhin-téri templomból. 11: Ev. istentisztelet a Deák-téri templomból. Utána a házikvartett hangv. 4: Gyermekóra. 5: Előadás. 5.25: Szalonzene. 6.40: Mit-üzen a rádió. 7.25: Az Operaház Lakmé előadásának közv. Utána cigányzene.

Vasárnap, november 1. 9: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi templomból. 11.15: Gör. kat. istentisztelet a Szegényháztéri templomból. Utána az Operaház zenekarának hangv. 2: Gramofon. 3: Az okos-szerű háromfityenyésztés. 3.45: Rádió Szabad Szabad Egyetem. 5: Emlékező-est. 6: Szalonzene. 7: Gyertyák égnek a szírokon. 7.25: Az Operaház előadásának közv. Halottak napjának előestéjére tekintettel a rádió további műsort nem ad.

Hétfő, november 2. 9.15: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a Bazilikából. 12.5: A házikvartett hangv. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: Fakuló levelek. 5.30: Hangv. 6.30: Gramofon. Halottak napjára tekintettel a rádió további műsort nem ad.

CHEVALIER.

BUDAPESTTEL EGYESZERRE!

A PRÓHÍRDEYÉSEK.

MODERN három és négyszobás lakások azonnali elfoglalásra is kiadók. Bővebbet Fuchs és Grósznál.

VASUTÁLLOMÁSSAL szemben két ház-helynek alkalmas telek eladó Sommer Sándornál, Zalaegerszegen.

BENZIN-MOTOR cséplőszekrényvel jutányos árban eladó Mayer József fűszernagykereskedőnél, Zalaegerszeg.

Edison-mozgó

Pénteken és szombaton 7-9,
vasárnap 5-7 és 9 órákor.

Az Edison-mozi új fotocellás hangverseny gépjének premierje, melyet a Paramount vezérének, Zukor Adolfnak segítségével szerezünk fel. Ünnepi-műsor:

ARLESIANA

Az arles-i nő. Operanyitánya

Paramount hangos-hiradó

Jelenetel során Széchenyi gróf követünk magyar beszéd kíséretében adja a kormányzó kitüntetését Zukor Adolfnak, — amit ő magyarul köszön meg.

Sicc, a fűrdőben. Zenés-móka.

Budapesttel egyszerre!

Mosolygó hadnagy.

Straus Oszkár „Váizskeringő” c. operettje a filmen. Rendező: Lubitsch Ernő. Főszereplő: Maurice Chevalier. Rendes helyár

ZALAI GAZDA

A Zala vármegyei Gazdasági Egyesület közleményel. Rovatvezető VIDA JÁNOS g. e. titkár.

A gazda legszorgalmasabb munkása.

Télen a nagy természet nyugovóra tér. Vetéseink fejlődése megáll, az állatok téli álmu-kat alusszák. A föld, a szántás csontkeményre fagy, pihen az egész természet.

A téli pihenés látszata azonban csak csalo-ka kép. A valóság az, hogy a természet nem ismer pihenést, örökös munkában van. A tél az a rejtélyes évszak, amely csendesen végzi feladatát, amelynek a jövő termésre kiható termelő munkáját csak mély búvárkodó megfigyelésekkel tudjuk követni és méltányolni.

A tél a gazda egyik leghálásabb, legszorgalmasabb munkása, mert a termőföld utó-lérhetetlen előkészítője a termelésre. A fagy és az olvadás az a két folyamat, amely egymást szüntelenül felváltja, óriási munkát végez a talaj szerkezetében. Az őszi esőktől átázott szántónk az első téli fagyra lényegesen megváltozik. A rendes föld, ha megfagy, a jéggé fagyott víz óriási nyomást gyakorol a talaj részecskéire, mert a megfagyott víz tértö-gatát tíz százalékkal növeli és ez oly nyomást gyakorol, amelynek hatására a sziklák is meg-repednek. Az őszi szántás nagy hantjai a fagy hatására szétrepednek, összeomlanak, szétesnek. Ez a tél termékenyítő munkája, mert az így porhanyított talajban a vetőmag jó ágyra talál, benne gyökereit könnyen szét-terjeszti és erősen fejlődik.

A télnek ezt az óriási munkáját különösen a nehézmunkálathoz agyagos talajok tudják értéke-síteni. Itt azonban nemcsak fizikai mállasztó hatása van a fagnak, hanem bonyolult ké-miai folyamat következtében az agyagtalaj fo-koztatosan morzsás szerkezetűvé válik.

A télnek nagy haszna a termelésnél még abban is nyilvánul, hogy a lehulló csapadék a jól elkészített talajba jóformán mind be-húzódik, mert az elpárolgás csekély. A nyári szárazság leküzdésére most kell a vizet a talajunkba raktározni, hogy abból fedezzük növényeink vízszükségletét akkor, amikor a nyári esők elmaradnak. Ezt a célt szolgálja az őszi mélyszántás. Az őszi szántás úgy dol-gozik, mint a szivacs, mely a vizet elnyeli. Az őszi szántás következtében mély réteget áztat fel a téli csapadék. Szántónk szinte meg-hízik a víztől.

A gazda egyik értékes munkatársa télen a hó. A hó elsősorban megvédi a vetéseket a kifagyástól. Elmondhatjuk, hogy a hótakaró a vetések bundája, mely a legnagyobb fagyok-kal szemben is megvédi növényeinket a ki-fagyás veszélyeitől. A hótakaró haszna vitán felül áll ugyan, de vannak esetek, amikor a gazdára nézve veszélyt jelenthet. A hó ugyanis a vetések kipállását és megfulladását okoz-hatja. Kipállás akkor következik be, amikor a hó még nem fagyott földre hull. Ilyen esetben a hó alatt növényeink talajnedvesség-be kerülnek és így a rothadás veszélye áll fenn; ezt a folyamatot mondják kipállásnak. A vetések megfulladásá alatt azt értjük, hogy a hó alatti levegő kicserélődésének hiánya miatt a növények elpusztulnak. Kárt okozhat még a tél a növények kifagyásával és felfagyá-sával. A téli fagy és egyéb károk ellen külön-féleképpen védekezhetünk, amelyeknek alkal-mazása helyes időben és megfelelő módon sikerre vezethet. Ezek mellett is a szigorú tél és a különböző károk következtében veté-seink erősen meggyengülhetnek. A tél segit-ségét fokozzuk, kártételeit ellensúlyozzuk, ha a hó elolvadása után közvetlenül vetéseinket felültrágyázzuk. A fejtrágyázásra legalkalma-sabbnak bizonyult hazánkban a mérszénitrogén, amelynek használatát az okos és előrelátó gazda még kevésbé megrongált, vagy visz-szamaradt vetéseinél is minden tavasszal al-kalmazza. A mérszénitrogént fejtrágyaként fe-bruár végén, március elején, a növényi élet indulása előtt szórjuk ki, kat. holdanként 40—100 kg-ot és utána boronáljuk be.

Az elmondottakból látjuk, hogy a tél a

termelés szempontjából sokkal több figyelmet érdemel, mint amilyenben részesítjük, mert a téli időjárást egyrészt igen előnyösen hasz-nálhatjuk a jövő termések biztonsága és nagy-sága érdekében, másrészt meg a figyelmes gazda védekezni is tud esetleges kártételei ellen.

Az őszi rozs, mint tavaszi zöld-takarmány.

Kitünő tavaszi takarmány a rozs. Használá-tának terjedése csak öröndetes. De miért ne javítsuk a különben kitünő zöldtakarmányt, ha könnyű szerrel lehet, miért ne tegyük természet hővebbé, minőségét jobbra? A mód ugyanis végtelenül egyszerű. Ne vessük tisztán, hanem keverjük közéje a rozsnál is több fehérjét tartalmazó és így lényegesen táplálóbb pillangósfű, a szöszösbükköny, a jobb talajokon pedig az ennél jobb és jóval értékesebb pan-nonbükköny, amelyet a m. kir. Országos No-vénytermelési Kísérleti Állomás tett szántó-földi növénynek. A takarmányozásra szánt rozs közé vessük ezeket. Már az őszi bükköny, az őszi borsót kevésbé lehet ajánlani, mert fagyállóságuk általában gyengébb. Az őszi borsónak pedig aránylag nagyobb magjából súly szerint is több kell a vetésre, mint az apróbb magvú szöszösbükkönyből. Igaz, hogy az említett pillangósok akkor, amikor a korai zöldborsót vágni kezdjük, tömegükkel még el vannak maradva. De különösen a gazdaságban termesztett, nagyon sok magot termő pannon-bükkönnyel van a rozs keverve, alig pazaro-lunk valamit a korai zöldtetetés első napjai-ban, mert a takarmány jobb minősége maga is bőven kárpótol érte. Abban az esetben pedig, ha a fagy nem tett kárt a vetésben, még a pannonbükkönyös rozsokat is nyugodtan hagy-hatjuk magnak, különösen akkor, ha csak-nem az őszi búzával egyidőben érő, későn, bőventermő nemesített rozsokkal dolgozunk.

A gyümölcsfák téli kezelése.

Az első dér beköszöntése után a fa lombja lehull. A fa ágai tisztán láthatók. Ebben az ál-lapotban a nedvkerítés megindulásáig le-het a fák koronáit megmetszeni, alakítani. Ilyenkor a száraz, vagy felesleges hajtásokat, beszáradt csapokat távolítjuk el. Nagy sebe-ket csak kényszerhelyzetben ejtsünk a fákon, azokat olíviával kenjük be. A fák derekára szalmából, vagy forgácsból készült hernyó-övet tegyük. A kártékony rovarok a tél hi-dege elől oda húzódnak és így az öveket időn-ként összeszedve elégetjük, miáltal a rovarok is elpusztulnak. A fakarbolineum használata kora télen, még inkább kora tavasszal, leg-hatásosabb. Nagy hidegben a kártékony pajzs-tetvek, gombabetegségek is ellenállóbbak, a folyadék hatása is csekélyebb. A gyümölcs-fákat igen ajánlatos fertőtlenítő anyaggal be-kenni és megpermetezni. A fákon maradt aszott gyümölcsöt szedjük le és ássuk el. A hernyófészkektől alaposan tisztogassuk meg a fákat. Nagy fagyok ellen a fiatal ültetvény gyökerére földet húzunk és a törzset a nyulak és egyéb rágsálóállatok kártétele ellen kötöz-zük be.

FIZESSEN ELŐ A ZALAVÁRMEGYE-RE!

ZALAEGERSZEGI PIACI ÁRAK

Búza 850-900, Rozs 850-900, Arpa 1500-1600, Zab 1300-1350, Tengeri 1500-1600 P Burgonya 400-500.

BUDAPESTI TERMÉNYJELENTÉS.

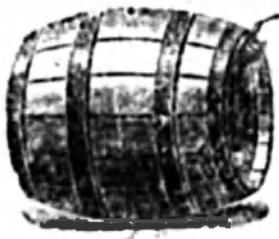
Búza (tiszavidéki) 990-1025, búza (egyéb) 935-960, rozs 990-1000, arpa 1550-1600, zab 1750-1800, tengeri 1550-1575, búzatorpa 1000-1020 köles 2200-2200.

Iszavai: lanya.

Laptulajdonos és felelős elnök: KASAB AUGUSTON.

Felvilágosító: SYLVESTER PÉTER JÁNOS

Felvilágosító: PÉTER PÁL dr.

Boroshordókat10
literből
1000
literigraktáron
tart és 10
évi
jótállás
mellett
elad**RISZT SÁNDOR**

kádár-mester

Vörösmarty-u. 29. Telefon: 197. sz.

SZERÉLIK AZ EDISON
ÚJ FOTOCÉLLAS GÉPÉT.Ma már mindenki tudja:
nincs jobb, mint az eredeti**Fűsünk „Union”**amerikai rendszerű egy kályhával több szobát,
mellyel az eddig elhasznált tüzelőanyagának
kb. fele megtakaríthatóEgyenletes égés, egyenletes meleg.
Használatban bemutatja és árajánlatot szol-
gal a gyár képviselője**ERDÉLYI JENŐ**

fűtés és vízvezeték-berendező

ZALAEGERSZEG. TELEFON 43.

Németh László

tetőfedő mester

Zalaegerszeg, Bethlen-utca 17. sz.
Telefon 221.Vállalok: bármilyen új cserép- és palafedést
régieket javítását, régi zsindelytetők le-
bontását s annak cseréjével vagy palával való
befedését jó árával. — Levél vagy telefon-
hívásra helyszíntre jövök és költségvetéssel
díjmentesen szolgálok. — Jutányos árak!**Sárcipők, esőernyők
és kötöttkabátok**legnagyobb választékban a napi árnál
jóval olcsóbban kaphatók**Kovács-divatáruházbán.****„ALADDIN”**a század legjobb **petróleum izzófénylámpája.**
Mélytő vetélytársa a villanyvilágításnak. Teljesen automatikus.
Hőfehér nappali izzófény.**Olcsó üzem. Szagtalan, zajtalan,
robbanásmentes,****öt évi gyári szavatosság.**

Részletfizetési kedvezménnyel árusítja:

Heinrich W. és L. cég Zalaegerszeg.ahol minden alkatrész, mint
csereakció gyári áron kaphatók.**A mai gazdasági viszonyok takarékosagra intenek, tehát**ugy saját, mint nemzetgazdasági szempontból fontos és érdeke, hogy még a tél előtt
cserepályából csak **Németh-féle szabadalmazott**
egyet szereltesse az **egy vasbetétekkel.**
Egy téli meggyőződött, a szab. vasbetéttel ellátott cse-repályha **óriási előnyeiről:**
Mert a vasbetéttel ellátott kályha jóval felülmúlja az eddig ismert kályha-típusokat. Egy
kályha két szobát is fűt ugyanannyi fűtőanyaggal, mintha egy szobát fűtene. Egy szoba
fűtése esetén **60—65% fűtőanyagmegtakarítás.** — Régi kályhába is szerelhető.
A vas- és cserepályha legjobb tulajdonságait foglalja magában, amennyiben a vas-
betétek átmelegedve a szoba hideglevegőjét 3 levegőnyíláson beszívják és 3 nyíláson,
mint meleglevegő, bocsátja ki (levegőáramlás folyván). A cserepályhának csak az a
hivatala, hogy a meleget megtartsa — **Csak egy kályhával kísérelje meg —**
az eredmény meglepi. Minden fűtőanyagra alkalmas. — **Szerelési költség**
már az első fűtési idényben fűtőanyagmegtakarításból megtérül.
Kérjen díjtalan ismertetőt és leírást. Cserepályhából óriási raktár a legszebb színekben
és kiviteiben.**NÉMETH GÁBOR és FIAI**

szabadalmazott cserepályha-

és agyagárú készítői.

Aranyéremmel és államdíj

levelekkel kitüntetve

Telefon 241.

Zalaegerszeg, gr Apponyi A. u. 23.

**Az Ön jövedelme 10 százalékkal csökkent, én az
árait 20 százalékkal szállítottam le.**ÓRIASI rakárómat még áldozatok árán is leépítem! — Mai naptól kezdve cikkeimet kivétel nélkül mélyen
leszállított készpénzáron bocsátom m. t. vevőim rendelkezésére. Használják ki ezen alkalmat s győződjenek meg
személyesen fentközöltek valóságáról.1000 drb. műselyem nyakkendő
jóminőségű férfi nadrágtartó
divatos férfizokni
jóminőségű női harisnya
zsebkendő
6 drb. kitűnő toilette-szappan
csodás szép kézimunkák— 88 P
150 P
58 P
1 P
20-24 fillér
96 P
105 Pgobelin kézimunkák potom pénzért, 1 P
selyem és gyapjú női, vagy leánysapkák
férfi és női trikóbélelt kesztyű 130 P-től
Alpaca-árak 20-25 %-kal olcsóbban a rendes árnál.
Gyapjufonalak, kötőpamutok megfelelő árszállítással.
Bőröndök, üveg- porcellán- és játékaruk el nem
képzelt olcsó áron

Központi Nagy-áruház

Deutsch Herman, Zalaegerszeg.A kötött áruk, hihetetlen árszállításáról addig
győződjenek meg, míg nagy választékom együtt van

Páratlan kabát-occassio!

Divatkabátok világos és sötétebb drapp-szinben, selyembéléssel, valódi szőrmével

P **35-től**

Sötétkék fényposztó-kabát selyembrokát béléssel, nutriette bárány szőrmegallér és kezelővel

P **48**

Fekete fényposztó-kabát brokát béléssel, fekete seal gallér és kezelővel

P **52**

Fényposztó-kabát sima selyembéléssel, fekete és sötétkék színben, fekete seal-elektra gallér és kezelővel

P **75**

Sötétkék la crépe posztókabát ramona-selyembéléssel, coboly-bárány gallér és kezelővel

P **90**

Sötétkék crépe-kabát kiváló minőség, valódi pézsma szőrmével, divat szerint díszítve

P **100**

Fekete és sötétkék charmelin-kabátok, egész prima minőség, duchesse-selyembéléssel, dusan prémezve

P **150**

Állandó nagyraktár perzsa és perzsaláb kabátokból és bundákból

Dús választék rendkívüli nagyméretű kabátokból is.

Kitűnő szabás.

Legjobb kidolgozás.

SCHÜTZ ÁRUHÁZ

ZALAEGERSZEG